

आन्वयं श्रीं निगन्तु न न मऱडार

नाल भवन नोः।। न २४२२-२ २।।
श्रेष्ठ देवचन्द्र लालभाइ जैनपुस्तकोद्धारे ग्रन्थाङ्क ९२)

परमार्हतकुमारपालभूपालप्रतिबोधक-कलिकाल-
सर्वज्ञश्रीमद्द्वैमचन्द्राचार्यविरचित.-

श्रीअभिधानचिन्तामणिकोशः ।

तैरेव विरचितै , (१) लिङ्गानुशासन, (२) शेषनाममाला,
(३) निघण्टुशेषै सुधाकुशलविरचितया एकाक्षर-
नाममालया, जिनदेवसूरिसद्वन्धेन नाममाला-
शिलोञ्छेन च सनाय ।

अभिधानचिन्तामणिगतशब्दानामकाराद्यनुक्रमेण
शब्दानुक्रमणिकया चालङ्कृत ।

प्रकाशकौ—

हीराचन्द कस्तुरचन्द जवेरी

मोतीचंद मगनभाई चोकसी

श्रेष्ठ देवचन्द्र लालभाइ जैनपुस्तकोद्धारसस्थायाः

कार्यवाहकौ—

वि० सं० २००२ वीरात्. २४७२ दिवाब्द १९४६

प्रथमसंस्करणम्] मूल्य ४ रूप्यका । [प्रतय १२५०

Printed by Ramchandra Yesu Shedge)
at the Nirnaya-Sagar Press, 26-28,
Kolbhat Street, Bombay.

Published by Hirachand Kasturchand Jhaveri
& Motichand Maganbhai Choksi, Managing
Trustees of Sheth Devchand Lalbhai
Jain P. Fund, Gopipura, Surat.

प्राक्थन

श्रीमद् हेमचन्द्राचार्यनी कीर्तिगाथांनु वर्णन करखु पटले सर्वमान्य सोनापर दोळ चढाववा वरावर छे तेमनु व्यक्तित्व, प्रतिभा, विद्वत्ता तथा सर्वतोमुखी शक्ति पटली जगजाहेर छे के जैनज नहि पण अजैनोमां ये भाग्येज कोई हिंदी संस्कृतिनो विद्वान हसो जे श्री हेमचन्द्राचार्यनी यज्ञ गाथायी अज्ञाण हसो “गुजरातना ज्योतिर्धर” श्री मांडी “कलिकाळसर्वज्ञ” तरीकेनी एमनी कीर्ति ए वस्तुनी शाख पूरे छे

तेभोश्री एक महान जेनाचार्य होवा छतां तेभोनी साहित्य विषयक प्रवृत्ति सर्व क्षेत्रोमां प्रसरेली हती काव्य, छंद, व्याकरण, कोश तथा गूढ तत्त्वज्ञान वर्गोरे विषयो तेमने इत्ना मलकवत् हता सिद्धराज जयसिंह तथा कुमारपाल जेवा प्रतापी गूर्जर नरेन्द्रोपर तेमनी अप्रतिम प्रभाव तेमनी बुद्धि तेजस्विता तेमज प्रतिष्ठा यथावे छे एवा महापुरुषनी एक अद्वितीय कृति जनसमाज समक्ष मुकतां अमने आनंद धाय छे

श्रीभूमिधानचिंतामणि कोशनी महत्ता तेमज उपयोक्तृत्वानी रूपरेखा दोरथी ए सत्येरी आगळ सत्येरावतुं वर्णन करवा वरावर छे विद्वद्वर्ग आ अणभोळ सत्येरावने सारी रीते भोळले छे

Printed by Ramchandra Yesu Shedge)
at the Nirnaya-Sagar Press, 26-28,
Kolbhat Street, Bombay.

Published by Hirachand Kasturchand Jhaveri
& Motichand Maganbhai Choksi, Managing
Trustees of Sheth Devchand Lalbhai
Jain P. Fund, Gopipura, Surat.

प्राक्खन

श्रीमद् हेमचन्द्राचार्यनी कीर्तिगाथांनु वर्णन करवु पटले सर्वमान्य सोनापर ढोळ चढाववा बराबर छे तेमनु व्यक्तित्व, प्रतिभा, विद्वत्ता तथा सर्वतोमुखी शक्ति पटली बगजाहेर छे के जैनज नहि पण भजेनोमां ये भाग्येज कोई हिंदी सस्कृतिनो विद्वान हसे जे श्री हेमचन्द्राचार्यनी यश गाथाथी भजाण हसे "गुजरातना ज्योतिर्धर" थी मांडी "कलिकालसर्वज्ञ" तरीकेनी पमनी कीर्ति ए वस्तुनी शास्त्र पूरे छे

तेओथी एक महान जैनाचार्य होवा उतां तेओनी साहित्य विषयक प्रवृत्ति सर्व क्षेत्रोमां प्रसरेली हती काव्य, छंद, व्याकरण, कौश तथा गूढ तत्त्वज्ञान वगैरे विषयो तेमने हस्ता मलकवत् हता सिद्धराज जयसिंह तथा कुमारपाळ जेवा प्रतापी गूर्जर नरेशोपर तेमनो अप्रतिम प्रभाव तेमनी बुद्धि तेजस्विता तेमज प्रतिष्ठा बतावे छे एवा महापुरुषनी एक अद्वितीय कृति जनसमाज समक्ष सुकतां भमने आनंद थाय छे

श्रीअभिधानचिंतामणि कोशनी महत्ता तेमज उपयोगितानी रूपरेखा दोरथी ए सवेरी भागळ सवेरातनु वर्णन करवा बराबर छे विद्वद्वर्ग आ अणमोळ सवेरातने सारी रीते ओळखे छे

आ संस्था तरफथी आनुं प्रकटीकरण बर्षो पूर्वे हाथ धर-
वामां आव्युं हतुं अने तेमनुं संशोधन कार्य श्रीमत् सागरानंद-
सूरीश्वरजी हस्तक थयुं छे. जे भूलोनी परंपराने लीधे शुद्धि-
पत्रक मुकवुं पड्यु छे ए प्रेसना अनभिज्ञ काम करनाराओनी
साक्षी पूरे छे. आ कृतिनो अमुक मोटो भाग मुंबई बहारना
प्रेसमां छपायो छे अने तेनी वेकालजी तथा प्रिन्टिंग तरत
जणाई जाय एवां छे. अस्तु. संस्था आटला समय बाद पण
आ पुस्तकने प्रगट करवा भाग्यशाळी थाय छे ते ओछो
आनंदनो विषय नथी.

आ पुस्तकना प्रकटीकरणमां सहाय करनारा सर्वेनो, संस्था
तरफथी असे आभार मानीए छीए.

ली० सेवको

मुंबई, ता० १५-१२-४५
सं. २००२, मौन एकादशी.

हीराचंद कस्तुरचंद झवेरी.
मोतीचंद मगनभाई चोकसी.
मेनेजिंग टस्टीओ.

अभिधानचिन्तामणे विषयक्रमः ।

नाम	श्लोक पत्राणि
१ लिङ्गानुशासनम्	१-२०
२ एकक्षरकोष	१-१६
३ अभिधानचिन्तामणिः	१-२०४
१ देवाधिदेवकाण्ड	१-१३
२ देवकाण्ड	१४-४७
३ मर्त्यकाण्ड	४८-१२७
४ तिर्यकाण्ड	१२७-१८२
५ नरककाण्ड	१८२-१८३
६ सामान्यकाण्ड	१८३-२०४
४ शेषनाममाला	२०५-२२८
५ नाममालाशिलोच्छ	२२९-२४६
६ निघट्टशेष	२४७-२८६
७ अभिधानचिन्तामणिकोशस्य अकारादिवर्णानु- क्रमेण शब्दानुक्रमणिका	१-४४०

श्री श्री देवचन्द्र दासजी महाराज

प्राप्रदर्शितसवन्विशब्दा योज्या यथोचितम् ।

दृश्यते खलु वाह्यत्वे, वृषस्य वृषवाहन ॥१३॥

स्वत्वे पुनर्वृषपतिर्घार्य्यत्वे वृषलाञ्छन ।

अशोर्घार्य्यत्वेऽशुमाली स्वत्वेऽशुपतिरशुमान् ॥१४॥

वध्यत्वेऽहेरहिरिष्टमोज्यत्वे चाहिभुक् शिखी ।

चिह्नैर्व्यक्तैर्भवेद्यक्तेर्जातिशब्दोऽपि वाचक ॥१५॥

राया ह्यगस्तिपूता दिग्, दक्षिणाशा निगद्यते ।

अयुग्-विपमशब्दौ त्रि-पञ्च-सप्ताद्विवाचकौ ॥१६॥

त्रेनेत्रपञ्चेपुसप्तपलाशादिषु योजयेत् ।

णशब्दो विरोध्यर्थ, नजादिरितरोत्तर ॥१७॥

गमिवत्ते यया कृष्ण, स्यादसिन सितेतर ।

र्गदिषु पदे पूर्वे, वाडवाग्न्यादिपूत्तरे ॥१८॥

१ मूढदाद्येषु, पर्यायपरिवर्तनम् ।

२ रावृत्तिसहा, योगात् स्युरिति यौगिका १७ ॥१९॥

३ पुन परावृत्त्यसहा गीर्वाणसन्निधा ।

४ अन्यन्तेऽत्र लिङ्ग वृ, ज्ञेय लिङ्गशशासनात् ॥२०॥

६ अभिधानचिन्तामणौ देवाधिदेवकाण्डः १

सुग्रीवश्च दृढरथो, विष्णुश्च वसुपूज्यराट् ।

कृतवर्मा सिंहसेनो^{१४}, भानुश्च विश्वसेनराट् ॥३७॥

सूरः सुदर्शनः कुम्भः, सुमित्रो^{२०} विजयस्तथा ।

समुद्रविजयश्चाश्वसेनः सिद्धार्थ एव च ॥३८॥

मरुदेवा विजयो सेनौ सिद्धार्था च मङ्गला ।

ततः सुसीमा पृथ्वी, लक्ष्मणा रामा ततः परम् ॥३९॥

नन्दा विष्णुर्जयो श्यामा, सुयशाः सुव्रता चिरा ।

श्रीदेवी प्रभावती च, पद्मा वप्रा शिवा तथा ॥४०॥

वामो त्रिशूलो क्रमतः, पितरो मातरोऽर्हताम् ।

स्याद्गोमुखो महायक्षस्त्रिमुखो यक्षनायकः ॥४१॥

तुम्बहः सुमुखश्चापि, मातङ्गो विजयोऽजितः ।

ब्रह्मा यक्षेष्ट^१ कुमारः षण्मुखपातालकिन्नराः ॥४२॥

गर्हडो गन्धर्वो यक्षेष्ट^२, कुबेरो वरुणोऽपि च ।

भृकुटिर्गोमेधः^३ पौश्रो, मातङ्गोऽर्हदुपासकाः ॥४३॥

चक्रेश्वर्यजितबला, दुरितारिश्च कालिका ।

महाकौली श्यामा शान्ता, भृकुटिश्च सुतारका ॥४४॥

अशोका मानवी चण्डो, विदिता चाङ्कुरा तथा ।

कन्दर्पी निर्वाणी^५ बला, धारिणी^६ धरणप्रिया ॥४५॥

नरदत्ताऽथं गान्धर्व्यम्बिकौ पद्मावती तथा ।

सिद्धायिकौ चेति जैन्य , क्रमाच्छासनदेवता ॥४६॥

वृषो गेजोऽथं पुवर्गं , क्रौञ्चोऽर्ज स्वस्तिकं शशी ।

मकरं श्रीवर्तसं खंडी, महिषं शुकैस्तथा ॥४७॥

श्येनो^{१४} वज्रं मृगं उँगो, नन्द्यावर्त्तो धँटोऽपि च ।

कूर्मो, नीलोत्पल शब्द्वे, केशी^{१५} सिंहोऽर्हता ध्वजा ॥४८॥

रक्तौ च पद्यप्रमवासुपृज्यौ,

शुक्लौ च चन्द्रप्रमपृष्पदन्तौ ।

कृष्णौ पुननेमिमुनी विनीलौ,

श्रीमल्लिपार्श्वौ कनकत्विपोऽन्ये

॥४९॥

उत्सर्पिण्यामतीताया, चतुर्विंशतिरर्हताम् ।

केवलज्ञानी निर्वाणी सागैरोऽथ महायशौ

॥५०॥

विमलै सर्वाभूर्भूति , श्रीधरो दत्ततीर्थकृत् ।

दामोदरं सुतेजाश्च, स्वार्थ्यपो मुनिमुव्रत

॥५१॥

सुमति शिवैगतिश्चैवाऽस्तौगोऽथ निमीश्वर ।

अंनिलो यशोधराख्य , कृतायोऽथ जिनेश्वर

॥५२॥

शुद्धमेति शिवैकर , स्यन्दनेश्याय सम्प्रति^{१६} ।

भाविन्यान्तु पद्मनाभे , शूरदेवे सुपार्श्वक

॥५३॥

८ अभिधानचिन्तामणौ देवाधिदेवकाण्डः १

स्वयंप्रभेश्च सर्वानुभूतिदेवश्रुतोदयौ ।

पेर्दालः पोद्विलश्चापि, शतकीर्तिश्च सुव्रतैः ॥९४॥

अममो निष्कर्षार्थश्च, निर्घुलाकोऽथ निर्ममः ।

चित्रैर्गुप्तः समाधिश्च, संवरश्च यशोधरः ॥९५॥

विजयो मल्लदेवौ^{२२} चानन्तवीर्यश्च भद्रकृत् ।

एवं सर्वावसर्पिण्युत्सर्पिणीषु जिनोत्तमाः ॥९६॥

तेषां च देहोऽद्भुतरूपगन्धो,

निरामयः म्वेदमलोज्जितश्च ।

श्वासोऽञ्जगन्धो रुधिरामिषन्तु,

गोक्षीरधाराधवलं ह्यविस्रम् ॥९७॥

आहारनीहारविधिस्त्वर्हृश्य-

श्चत्वार एतेऽतिशयाः सहोत्थाः ।

क्षेत्रे स्थितिर्योजनमात्रकेऽपि,

नृदेवतिर्यग्जनकोटिकोटेः ॥९८॥

वाणी नृतिर्यक्सुरलोकभाषा-

संवादिनी योजनगोमिनी च ।

भामण्डलं चारु च मौलिपृष्ठे,

विडम्बिताहृर्पतिमण्डलैश्चि ॥९९॥

साग्रे च गव्यूतिशतद्वये रुजो -
 वैरेतयो^६ माथ्यैतिगृष्टैर्बृष्ट्यै ।
 दुर्भिक्षमन्यस्वकचक्रतो भय
 स्यान्नैत एकादश कर्मघातजा ॥६०॥

खे धर्मचक्रं चमरां सपाद-
 पीठं मृगेन्द्रासनमुज्ज्वलञ्च ।
 उत्रत्रय रत्नमयो ध्वजोऽद्भिन्न-
 न्यासे च चामीकरपङ्कजानि ॥६१॥

वप्रत्रय चारु चतुर्मुखाङ्गर्ता, ।
 चैत्यद्रुमोऽधोवदनाश्च कण्टकां
 दुर्मानतिर्दुन्दुभिर्नादै उच्चकै-
 र्वातोऽनुकूलैः शकुना प्रदक्षिणौ ॥६२॥

गन्धाम्बुवर्षं बहुवर्णपृष्प-
 र्वृष्टि कचश्मश्रुनर्वाप्रवृद्धि ।
 चतुर्विधामर्त्यनिकायकोटि-
 र्जवन्यभावादपि र्पाश्चटेशे ॥६३॥

ऋतूनामिन्द्रियार्थानामनुसूतृत्वंमित्यमी ।
 एकोनविंशतिर्देव्याश्चतुस्त्रिंशच्च मीलिता ॥६४॥

संस्कारवत्त्वमौदात्त्यमुपचारपरीतता ।

मेघगम्भीरनोषत्वं, प्रतिनादविधायिता ॥६९॥

दक्षिर्णत्वमुपनीतरागत्वंश्च महार्गता ।

अव्याहर्तत्वं शिष्टत्वं, संशयानामसंभवंः ॥६६॥

निराकृतान्योत्तरत्वं, हृदयङ्गमर्तापि च ।

मिथः साकाङ्क्षतां प्रस्तावौचित्यं तत्त्वनिष्ठता ॥६७॥

अप्रकीर्णप्रसृतत्वंभस्वश्लाघान्यनिन्दिता ।

आभिजात्यमैतिसिग्धमर्धुरत्वं प्रशस्यता ॥६८॥

०१ सस्कृतादिलक्षणारा । ०२ उर्ध्वृत्तिता । ०३ उप-
 चाररहितता । ०४ मेघस्यो गम्भीरशब्दतां । ०५ पतिष्ठानि-
 युक्तत्व । ०६ सरत्ता । ०७ माता तौशिस्यादिगामरागयुक्तता
 एते शब्दाश्रया वाग्गुणा शेषा . अन्ये अर्थाश्रया वाग्गुणाः ।
 ०८ नुदत्तमिगेयता । ०९ पूर्वापरताख्यार्वानिरोधित्वाद्ब्याहृतत्वं ।
 ०१० अभिमतसिद्धौ वक्तुर्भनोरायपगोजकृतं शिष्टतासूचकत्वं वा ।
 ०११ असदिग्धता । ०१२ परदृषणाविषयता । ०१३ हृदय-
 ग्राह्यता । ०१४ परस्परं पदानां ताक्यानां वा सापेक्षत्वं ।
 ०१५ देशकाटाश्रयातीतता । ०१६ विवक्षितवस्तुस्वरूपानुसा-
 रिता । ०१७ सुसाम्बन्धस्य सतः पसरणं । ०१८ स्वश्लाघा-
 आत्वोत्कर्षं परनिन्दा च तयोर्विप्रयुक्तत्व । ०१९ बन्धस्य
 पतिपाशस्य वा भूमिहानुसारित्व । ०२० घृतगुडादिवत् सुराका-
 रित्वं । ०२१ प्राप्तश्लाघ्यता ।

अमर्म्मवेचितौदो ^{३३} र्थ्य, धर्माथप्रतिबद्ध ^{३३} तौ ।	
कारकाद्यविपर्ययो ^{३४} सो, विभ्रमादिवियुक्तता	॥६९॥
चित्रकृत्त्वैभद्मु ^{३५} र्तत्व, तथाऽनतिविलम्बि ^{३६} तौ ।	
अनेकजातिवैचि ^{३७} त्र्यमारोपिताविशेष ^{३८} ता	॥७०॥
सत्त्वप्रध ^{३९} नेता वर्णपदवाक्यविविक्त ^{४०} ता ।	
अव्युच्छि ^{४१} त्तिरखेदित्व, पञ्चत्रिंशच्च वागगुणा	॥७१॥
अन्तराया दानलाभवीर्यभोगो ^{४२} पभोगगा ।	
हासो रस्यरती भीतिर्जुगुप्सा शोक ^{४३} एव च	॥७२॥
कौमो मिथ्यात्वमज्ञान ^{४४} , निर्दो चाविरतिस्तीया ।	
रंगो द्वेषश्च नो दोषास्तेषामष्टादशाप्यमी	॥७३॥

०२२ अपरमर्म्माद्युद्घाटनस्वरूपं । ०२३ अभिधेयस्यातुच्छता । ०२४ धर्मार्थाभ्यामनपेतत्व । ०२५ कारककालवचनलिङ्गादिविपर्यासराहित्य । ०२६ मनोदोषवियुक्तत्व । ०२७ उत्पादिताच्छिन्नकृतद्वलत्व । ०२८ प्रतीतत्व । ०२९ अनतिविलम्बिता प्रतीता । ०३० अनेकवर्णनीयस्तुत्स्वरूपवर्णनसमर्थ्यादतिविचित्रत्व । ०३१ वचनान्तरापेक्षया आहितविशेषत्व । ०३२ साहसोपतता । ०३३ वर्णपदवाक्यानां विच्छिन्नत्वं । ०३४ विनक्षितार्थसम्यक्सिद्धिं अव्यवच्छिन्नवचनप्रमेयता । ०३५ अनायाससम्भव ।

प्राणायामं प्राणयमं, श्वासप्रश्वासरोषनमै ।

प्रत्याहारस्त्विन्द्रियाणा, विषयेभ्य समाह्वति ॥८३॥

धारणौ तु क्वचिद्धोये, चित्तस्य स्थिरबन्धनम् ।

ध्यानं तु विषये तस्मिन्नेकप्रत्ययसन्तति ॥८४॥

समाधिस्तु तदेवार्थमात्राभासनरूपकम् ।

एव योगो^१ यमाद्यङ्गैरष्टभि सम्मतोऽष्टधा ॥८५॥

श्च श्रेयस शुभेशिवे^३ कर्त्तव्येण श्रोवसीयेस श्रेयै ।

क्षेमं^४ भार्गुकमविकेकुशलैर्मङ्गलैर्मद्रमद्रशैस्तौनि ॥८६॥

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायामभिधानचिन्तामणौ

नाममालाया देवाधिदेवकाण्डः प्रथम ॥१॥

॥ देवकाण्डः द्वितीयः ॥

स्वर्गस्त्रिविष्टपं द्यौदिवौ^५ मुंवि स्तविषताविषौ नार्कः ।
गौस्त्रिदिवंमूर्ध्वलोकैः सुरालयेस्तत्सदस्त्वमरौः ॥८७॥

देवाः सुपर्वसुरनिर्जरदेवतर्भु -
बर्हिर्मुखा^९निमिष^{९०}देवतनाकिलेखा^{९१ ९२ ९३} ।
वृन्दारकौः सुमनसस्त्रिदर्शा^९ अमर्त्याः,
स्वाहा-स्वधा-ऋतु-सुधा-मुञ्ज आदितेयोः ॥८८॥

गीर्वाणौ महतोऽस्वभ्रौ, विबुधौ दानवारयैः ।
तेषां यानं विमानोऽन्धः, पीयूषममृतं सुधौ ॥८९॥

असुरा नागोस्तडितैः सुपर्णकौ वह्योऽनिर्लाः स्तनिताः ।
उदधिद्वीर्पदिशो दश भवनाधीशाः कुमारान्ताः ॥९०॥

स्युः पिशाचा भूतो यक्षा राक्षसाः किन्नरा अपि ।
किम्पुरुषा महोरंगा, गर्न्धर्वा व्यन्तरा अमी ॥९१॥

ज्योतिष्काः पञ्च चन्द्रार्कप्रहैनक्षत्रतारकौः ।
वैमानिकाः पुनः कल्पभवा द्वादश ते त्वमी ॥९२॥

सौधम्मं-शानै-सनत्कुमारैमाहेन्द्र-ब्रह्मै-लान्तक-जा ।
 शुक्रै-सहस्रारै-नतेप्राणत-जां आरणी-च्युतैजा ॥९४॥
 कल्पातीता नव त्रैवयकां पञ्च त्वनुत्तरां ।
 निकायभेदादेव स्युटेवा किल चतुर्विधा ॥९४॥
 आदित्यै सवितौऽर्यमा खरसहस्रोष्णाशुभ्रशू रवि,
 मार्त्तण्डस्तैरणिर्गमस्तैरैरुणो^{१२} भाद्रुर्नमो-ऽहैर्मणि^{१५} ।
 सूर्याऽर्क^{१०} किरणो^{१८} भगो^{११} ग्रहपुंषं पुषी पतङ्ग^{१३} खगो^{१३},
 मूर्त्ताण्डो यमुना-कृतान्तजनकै^{१६} प्रद्योतैभस्तापैर्न ॥९५॥
 त्रैधेनो हसै श्वित्रभौनुर्विवस्वैान्,
 सूरस्त्वैष्टौ द्वादशात्मौ च हेलि^{३६} ।
 मित्रो^{३०} ध्वान्तैरातिरब्जा शुं-हैस्त-
 श्वक्राञ्जौ-है-र्वाण्वै सप्तसंसि ॥९६॥
 दिवा-दिना-ह-दिवस प्रभा-विभा-
 मास-कैर स्यान्मिहिरो^{३२} विरोचैर्न ।
 ग्रहा-ब्जिनी-गो-द्युं-पतिर्विकर्त्तनो^{३८}
 हेरि शुंचीनौ गौगना-द्वजा-ध्वगौ^{६३} ॥९७॥
 हरिदधो^{६४} जगत्कर्म-साक्षी^{६६} मास्वान् विभार्वर्षु ।
 त्रयीर्तनुर्नगच्चक्षुस्तपैनोऽरुणसारभि^{७२} ॥९८॥

१६ अभिधानचिन्तामणौ देवकाण्डः २

रोचि^{११}रु^{१२}त्रे^{१३}रुचि^{१४}शोचि^{१५}रं^{१६}शु^{१७}गो^{१८}, ज्योति^{१९}रि^{२०}र्चि^{२१}रु^{२२}पधृ^{२३}त्य^{२४}भी^{२५}श^{२६}वः ।

प्रग्रहः शुचि^{२७}मरीचि^{२८}दीप्तयो, धामकेतु^{२९}घणिरश्मि^{३०}वृश्चयः ॥९९॥

पाद^{३१}दीधि^{३२}तिकर^{३३}द्युति^{३४}द्युतो, रु^{३५}ग्विरोक^{३६}किरण^{३७}त्विषि^{३८}त्विषः ।

भौः प्रभा^{३९}वसु^{४०}गभस्ति^{४१}भानवो भौ मयू^{४२}र्वम^{४३}हसी छवि^{४४}र्वि^{४५}र्भौ ॥
॥१००॥

प्रकाशस्तेज उद्योतैः, आलोको वैर्च आर्तपः ।

मरीचिका मृगतृष्णा, मण्डलं तूपसूर्यकर्म ॥१०१॥

पैरिधिः परिवेषश्च, सूरसूतस्तु कार्श्यपिः ।

अनू^{५१}र्विनता^{५२}सू^{५३}र्नरु^{५४}णो गरुडाग्रजैः ॥१०१॥

रेवन्तैस्त्वर्करेतोर्ज, प्लवंगो ह्यवाहनैः ।

अष्टादश माठराद्यौ, सवितुः पारिपार्श्विकाः ॥१०३॥

चंद्रमौः कुमुदत्रान्धवो दशश्वेतवाज्यमृतसूस्तिथिप्रणीः ।

कौमुदी-कुमुदिनी-भ-दक्षजा-रोहिणी-द्विज-निशौषधी-पतिः ॥
॥१०४॥

जैवा^{१५}तृको^{१६}ञ्जश्च^{१७} कला-शशै-ण-

च्छाया-भृदि^{२०}न्दु^{२१}विधुर^{२२}त्रिद्वजः ।

राजा^{२५} निशो^{२६} रत्नकरौ च चन्द्रः^{२७}

सोमो^{२८}ऽमृत-श्वेत-हिम-द्युति^{३१}गर्लैः^{३२} ॥ १९ ॥

षोडशोऽंशे कलौ चिह्नं^३, लक्षणं लक्ष्मं^४ लाञ्छनम्^६ ।
 अङ्कं कर्लङ्कोऽभिज्ञाने, चन्द्रिकां चन्द्रगोलिकां ॥१०६॥
 चन्द्रातपं^३ कौमुदीं^४ च, ज्योत्स्नां^५ बिम्बं^९ तु मण्डलम्^२ ।
 नक्षत्रं^९ तारकां^२ ताराज्योतिषीं^३ भ्रमरुं^५ ग्रहं^६ ॥१०७॥
 धिष्ण्यमृक्षमयाश्चिन्त्यश्चकिनीं^९ दक्षदेवतां^३ ।
 अश्वसुरं^१ बालिनीं^२ चाय, भरणीं यमदेवतां ॥१०८॥
 कृत्तिकां बहुलाश्चाग्निदेवां^३ बाह्वीं तु रोहिणीं^२ ।
 मृगशीर्षं^१ मृगशिरौ, मार्गशीर्षान्द्रयंसं^३ मृगं ॥१०९॥
 इल्वलास्तु मृगशिर शिर स्था पञ्च तारका ।
 आर्द्रां तु कालिनीं^२ रौद्रां, पुनर्वसुं तु यामकौ^२ ॥११०॥
 आदित्यौ च पुष्यं^३ स्तिष्यं, सिध्यश्चै गुरुदेवते ।
 सार्वभौश्रुपौ मघा पित्र्यौ, फाल्गुनी योनिदेवतां ॥१११॥
 सा तृत्तार्यमदेवां, हस्तै सवितृदेवते ।
 त्वाष्ट्रीं चित्रांऽऽनिलीं स्वातिर्विशाखेन्द्राग्निदेवतां ॥११२॥
 राधौऽनुराधौ तु मैत्री, ज्येष्ठेन्द्री मूलं आश्रये ।
 पूर्वाषाढांऽऽपीं सोत्तरी, स्याद्वैश्वी श्रवणे पुन ॥११३॥

हरिदेवैः श्रविष्ठां तु, धनिष्ठां वसुदेवतौ ।

वाहणी तु शतभिषग्जा-हिर्बुध्न-देवताः ॥११४॥

पूर्वोत्तरां भाद्रपदौ, द्ययः प्रोष्ठपदाश्च ताः ।

रेवती तु पौष्णं दाक्षायण्यः सर्वाः शशिप्रियोः ॥११५॥

राशीनामुदयो लग्नं, मेषप्रभृतयस्तु ते ।

आरो वक्रो लोहिताङ्गो, मङ्गलोऽङ्गारकैः कुर्जः ॥११६॥

आपाढाभूर्नवार्चिश्च, बुधः सौम्यैः प्रहर्षुलैः ।

ज्ञः पञ्चार्चिं श्रविष्ठाभः, श्यामाङ्गा रोहिणीसुतः ॥११७॥

बृहस्पतिः सुराचार्य्यो, जीवैश्चित्रशिखण्डिर्जः ।

वाचस्पतिर्द्वादशार्चिर्धिर्षणैः फाल्गुनीर्भवः ॥११८॥

गीर्बृहत्यो पतिरुत्थ्यानुजाङ्गिरसौ गुरुः ।

शुक्रो मघाभवैः कात्थ्यै, उशनो भार्गवैः कविः ॥११९॥

पोडशार्चिर्दंत्यगुरुर्धिष्ण्यः शनैश्चरैः शनिः ।

छायासुतोऽमितं सौरिः, सप्तार्चिं रेवतीभवैः ॥१२०॥

मन्दः क्रोडो नीलवासिः, स्वर्भासुस्तु विधुन्तुदः ।

तमो राहुः सैहिकेयो, भरणीभूर्थाहिकः ॥१२१॥

अश्लेषाभूः शिखी केतुर्ध्रुवैस्तूत्तानपादजैः ।

अगस्त्योऽगस्तिः पीताविध्वैर्वातापिद्विड् घटोद्भवैः ॥१२२॥

- भैत्रावर्हणिराग्नेयं, और्वगेर्धाग्निमारुतौ ।
लोषामुद्रौ तु तद्भार्या, कोपीतैकी वरप्रदौ ॥१३३॥
- मरीचीप्रमुखा सप्तर्ष्यश्चित्रशिराण्डिनै ।
पुष्पदन्तौ पुष्पवन्तौवक्रोक्तया शशिभास्करौ ॥१३४॥
- राहुग्रासोऽकेंन्द्रोर्ग्रहं, उपरामो उपसुत्रं ।
उदलिङ्गं त्वरिष्ठं स्यादुपसर्गं उपद्रवं । ॥१३५॥
- अन्नन्धमीतिर्लुपांतो, वन्ध्युत्पातं उपाहितं ।
स्यात्कालं समयो^१ दिष्टानेहसो^२ सर्वमूपकं^३ ॥१३६॥
- कालो द्विविधोऽयमर्षिण्युत्सर्षिणीविभेदत ।
सागरकोटीकोटीना, विशन्त्या स समाप्यते ॥१३७॥
- अवसर्षिण्या पडरा उत्सर्षिण्यास्त एव विपरीता ।
एव द्वादशभिरैर्विवर्त्तते कालचक्रमिदम् ॥१३८॥
- तत्रैकान्तसुपमोऽरश्चतस्र कोटिकोट्य ।
सागराणां सुपमा तु, तिस्रस्तत्कोटिकोट्य ॥१३९॥
- सुपमैदुष्पमौ ते द्वे, दुष्पमैसुपमौ षुन ।
सैका सहस्रैर्षाणा, द्विनन्वारिशतोनिता ॥१४०॥
- अथ दुष्पमैरुविंशतिरब्दसहस्राणि तावती तु स्यात् ।
एकान्तदुष्पमोपि ऐतत्सङ्ख्या परेऽपि विपरीता ॥१४१॥

प्रथमेऽत्रये मर्त्यास्त्रिद्व्येकपल्प्यजीविताः ।

त्रिद्व्येकगम्युतोच्छ्रयास्त्रिद्व्येकदिनभोजनाः ॥१३२॥

कल्पद्रुफलमन्तुष्टाश्चतुर्थे त्वरके नराः ।

पूर्वकोट्यायुषः पञ्चवसुःगतसमुच्छ्रयाः ॥१३३॥

पञ्चमे तु वर्षशतायुषः सतकरोच्छ्रयाः ।

षष्ठे पुनः षोडशाब्दायुषो हस्तसमुच्छ्रयाः ॥१३४॥

एकान्तद्दुःखप्रत्रिता, उत्सर्पिण्यामपीदृशाः ।

पञ्चानुपूर्व्या विज्ञेया, अरेषु किल षट्म्वपि ॥१३५॥

अष्टादश निमेषाः स्युः, काष्ठां काष्ठाद्वयं लवैः ।

कलां तै पञ्चदशभिर्दशमस्तद्वितयेन च ॥१३६॥

क्षणैस्तैः पञ्चदशभिः, क्षणैः षड्भिश्च नाडिकां ।

सा धारिकां च वटिकां, नुहूर्त्तैस्तद्वयेन च ॥१३७॥

त्रिंशता तैरहोरात्रैस्तत्रार्हद्विंशो दिनम् ।

दिवं त्रुवार्धरो वल्लं, प्रभातं स्यादहर्मुत्तमम् ॥१३८॥

व्युष्टं विभोत प्रत्युषं, कल्प्यप्रत्युषमी उषः ।

काल्यं मध्याह्नन्तु दिवामध्यं मध्यन्दिनं च स ॥१३९॥

दिनावसानं मुत्सूरो, त्रिकालसर्वली अपि ।

सायं मन्व्यां तु पितृमूर्त्तिसन्ध्यं तूपवैणवम् ॥१४०॥

श्राद्धकालस्तु कुतपोऽष्टमो भागो दिनस्य य ।
 निशा निशीयिनी^१ रात्रि , शररी^२ क्षणद्वौ क्षर्षा ॥१४१॥
 त्रियामां यामिनी^३ भौती^४ , तैमी तमौ विमार्वेरी ।
 रजनी वसैती श्यामौ, वसैतेयी तमैस्विनी ॥१४२॥
 उर्षा दोषेन्दुकान्ताऽय , तमिस्त्रा दर्शयामिनी ।
 ज्यौत्स्वी तु पृष्णिमारारिर्गणरात्रौ निशागण ॥१४३॥
 पक्षिणी पक्षतुल्याम्यामहोभ्या वेष्टिता निशा ।
 गर्भरु रजनीद्वन्द्व, प्रौढोपो यामिनीमुखम् ॥१४४॥
 यामं प्रहैरो निशीपेस्त्वर्षरात्रौ महानिशा^५ ।
 उच्चन्द्रस्त्वपररात्रैस्तमिस्त्रे तिमिर^६ तमै ॥१४५॥
 ध्वान्तं मूच्छायोऽन्धकारं, तमस सम-धा-न्वतं ।
 तुल्यनक्तन्दिन काले, विषुवैद्विषुव च तत् ॥१४६॥
 पञ्चदशाहोरात्र स्यात्पक्षं स बहुलोऽसित ।
 तिथि^७ पुन कर्मवांशी, प्रतिपन्पक्षति^८ समे ॥१४७॥

१ दिवसस्य योऽष्टमो भाग एव श्राद्धकाल कुतपश्च उच्यते इत्यर्थः । दिवसस्य पुराणोक्तानि रौशदीनि भगान्तानि पञ्चदश मुहूर्तानि, तन्मध्ये गणनाक्रमेण योऽष्टमा मुहूर्तं स कुतप उच्यते । तत्प्रयोजनं च धाडे, अन्यकर्मणि अष्टमो मुहूर्त अभिजिदाख्य एव ।

पञ्चदशैर्यो यज्ञकालौ, पक्षान्तौ पर्वणी^५ अपि ।

तत्पर्वमूलं भूतष्टापञ्चदशोर्यदन्तरम् ॥१४८॥

स पर्वसन्धिः प्रतिपत्पञ्चदशोर्यदन्तरम् ।

पूर्णिमा पौर्णमासी^२ सा, राका पूर्णे निशाकरे ॥१४९॥

कलाहीने त्वनुमतिर्मागशीष्याग्रैहायणी ।

अमावास्यैमावश्या, दर्शः सूर्येन्दुसङ्गमे ॥१५०॥

अमावास्यैमावश्यां च, मा नष्टेन्दुः कुहूः कुहूः ।

दृष्टेन्दुस्तु मिनीवाली, भूतष्टौ तु चतुर्दशी ॥१५१॥

पञ्च मासो वत्सरादिर्मगिगीर्षि^३ सहैः महौ ।

आग्रहायणिकश्चाय, पौषेस्तपै. सहैयवत् ॥१५२॥

मावेस्तपौ. फाल्गुनस्तु. फाल्गुनिकैस्तपस्यैवत् ।

चैत्रो मधुश्चैत्रिकश्च, वैशाखे राक्षेमाभवौ^३ ॥१५३॥

ज्येष्ठस्तु शुक्रोऽथापादः, शुचि स्याच्छ्रावणो नभौः ।

श्रावणिकोऽथ नभस्यै, प्रौष्ठभाद्रपर. पदै ॥१५४॥

भाद्रश्याप्याश्विनं त्वाश्वयुजेपावथ कार्तिकं ।

कार्तिकिको बाहुल्यज्यौ, द्वौ

हेमन्तः प्रश्लो राद्रोऽथ शैषी

वमन्तै इष्यै सरैभि. पुष्पका

काव्य-५१५५॥

उष्णी उष्णागमो ग्रीष्मो, निदास्तपे उष्मकै ।
वर्षास्तिपात्ययं प्रावृणं, मेघात्काण्डागमो क्षीरी ॥१५७॥
शरद्वृ घनात्ययोऽयं, शिशिराद्यैस्त्रिभिस्त्रिभि ।
अयने द्वे गतिसृष्टिक्षिणांर्क्षस्य वत्सरे ॥१५८॥
स स-पर्यं नृदभ्यो वर्षं, हायनोऽब्दं समां शरत् ।
भवेत्पैत्रं त्वहोरात्र, मासेनाब्दनं देवतमे ॥१५९॥
दैव युगसहस्रे द्वे, ब्राह्म कल्पौ तु ते नृणाम् ।
मन्वन्तैर तु दिव्याना, युगानामक्रमसति ॥१६०॥
कल्पौ युगान्तै कल्पान्तै, सहारं प्रलयै क्षयै ।
सर्वैर् परिवर्तश्च, सममुत्सिर्निहानैः ॥१६१॥
तत्कौलस्तु तदात्य स्यात्तज्ज सान्दष्टिकै फल्म् ।
आयतिन्तूत्तर काल, उदरैस्तद्भव फल्म् ॥१६२॥
व्योमैन्तरिक्षं गगनं घनात्रयो,
विहायै आकाशमनन्तैर्गुणैरे ।
अथ सुराभ्रोद्भु-मरुत्पैयोऽभ्यैर,
^{१५} स ^{१६} द्यादिवी ^{१७} विष्णुपद ^{१८} वियन्नम ^{१९} ॥१६३॥
नभ्राटै तदित्वान्मुदिरां घनाधनोऽ
^२ ^३ ^४ ^५ ^६ ^७ ^८ ^९ ^{१०} ^{११} ^{१२} ^{१३} ^{१४} ^{१५} ^{१६} ^{१७} ^{१८} ^{१९} ^{२०} ^{२१} ^{२२} ^{२३} ^{२४} ^{२५} ^{२६} ^{२७} ^{२८} ^{२९} ^{३०} ^{३१} ^{३२} ^{३३} ^{३४} ^{३५} ^{३६} ^{३७} ^{३८} ^{३९} ^{४०} ^{४१} ^{४२} ^{४३} ^{४४} ^{४५} ^{४६} ^{४७} ^{४८} ^{४९} ^{५०} ^{५१} ^{५२} ^{५३} ^{५४} ^{५५} ^{५६} ^{५७} ^{५८} ^{५९} ^{६०} ^{६१} ^{६२} ^{६३} ^{६४} ^{६५} ^{६६} ^{६७} ^{६८} ^{६९} ^{७०} ^{७१} ^{७२} ^{७३} ^{७४} ^{७५} ^{७६} ^{७७} ^{७८} ^{७९} ^{८०} ^{८१} ^{८२} ^{८३} ^{८४} ^{८५} ^{८६} ^{८७} ^{८८} ^{८९} ^{९०} ^{९१} ^{९२} ^{९३} ^{९४} ^{९५} ^{९६} ^{९७} ^{९८} ^{९९} ^{१००}
अथ धूमयोनिस्तनयित्नुमेवा ।

जीमूतंर्जन्यवल्गहर्को वनो ,

धारावैरो वाह-द-नुग्-धरा जलात् ॥१६४॥

कादन्विनी मेघमाला, दुर्दिनी मेघजं तमः

आसारा वेगवान् वर्षो, वातास्त्रं वारि शीकरः ॥१६५॥

वृष्ट्यां वर्षणवर्षे तद्विघ्ने ग्राह-ग्रहाववात् ।

वनोपलस्तु करकः, काष्ठोऽऽशा दिग् हर्किंकुम् ॥१६६॥

पूर्वा प्राची दक्षिणाऽपार्ची प्रतीची तु पश्चिमा ।

अपराऽथोत्तरोर्दीची, त्रिदिके त्वपदिशं प्रदिक् ॥१६७॥

दिश्यं दिग्भवस्तुन्यपागपार्चीनिसुदग्दीचीनम् ।

प्राक् प्राचीनं च समे प्रत्यक् तु स्यात्प्रतीचीनम् ॥१६८॥

तिर्यग्दिशां तु पतय, इन्द्राग्निमैत्रैऋताः ।

वरुणो वायुकुवेरावीशानश्च ययाक्रमम् ॥१६९॥

ऐरावतः पुण्डरीको, वामनैः कुमुदोऽञ्जनैः ।

पुष्पदन्तैः मार्जभौमैः, सुप्रतीकैश्च दिग्गजाः ॥१७०॥

इन्द्रो हरिदुश्च्यवनोऽच्युताग्रजो,

वैज्री विडोर्जा मववान् पुरन्दरः ।

प्राचीनवर्हि. पृष्ट्वैतवासवौ^{१३},

मङ्गलनाक्षण्डैर्मववाहनैः ॥१७१॥

त्रामवोस्तोष्पतिर्द्विर्मशर्की वृषी सुनासीरसहस्रनेत्री १
 पर्जन्यहर्यश्चैकमुक्षिर्वाहुदन्तेयवृद्धश्रवसन्तुरापोऽ ॥१७२॥
 र्पभेस्तपस्तेसो जिष्णुर्वरशतकृतु ।
 कौशिकी पूर्वदिग्-देवाप्सर स्वर्ग-शची-पति ॥१७३॥
 तनापोडुमघन्वां, मरुत्वान्मर्षीऽस्य तु ।
 द्विष पौण्ड्रेयो वृत्रं, पुलोमो नमुचिर्बल ॥१७४॥
 जम्भं प्रिया शचीन्द्राणी, पौलोमी जयवाहिनी ।
 तनयस्तु जयन्त स्याज्जयदत्तो जयश्च स ॥१७५॥
 सुता जयन्ती तविषी, ताविष्युच्चै श्रवां हय ।
 मातली सारथिदेवनन्दी द्वा स्यो गज पुन ॥१७६॥
 ऐरावणोऽभ्रमातङ्गश्चतुदन्तोऽर्म्सोदर ।
 ऐरावतो हस्तिमर्ह, चतगंजोऽभ्रमुप्रिय ॥१७७॥
 वैजयन्ती तु प्रासादध्वजौ पृथ्ममरावती ।
 सरो नन्दीसरं पर्यत्सुषर्मा नन्देन वनम् ॥१७८॥
 यृसा कल्पे पारिजातो, मन्दौरो हरिचन्देन ।
 सन्तानेश्च घनुर्वायुध तदजु रोहितम् ॥१७९॥

२६ अभिधानचिन्तामणौ देवकाण्डः २

दीर्घज्वैरावृतं वज्रं, त्वरानिर्ह्रादिनी स्वर्हः ।

शतकोटिः पार्वः शम्भो, दम्भोर्लिभिर्दुरं भिद्रुः ॥१८०॥

व्याघ्रामैः कुलिशास्याच्चिरतिभीः स्फूर्जधुर्ध्वनिः ।

स्ववैद्योदश्रिनीपुत्रावैश्विनौ वडवासुनौ ॥१८१॥

नासिक्यौवर्कजौ दंशौ, नामर्त्यावद्विंजौ यमौ ।

विश्वकर्मा पुनस्त्वष्टौ, विश्वकृद्देवैवर्द्धकिः ॥१८२॥

स्वःस्वर्गिवध्वोऽप्सरसैः, स्वर्वैर्यो उर्व्वगीमुखौः ।

हाहाद्यन्तु गन्धर्वा, गान्धर्वा देवगायनाः ॥१८३॥

यमैः कृतान्तैः पितृदक्षिणाशा-

प्रेतान्पतिर्दण्डैर्गोऽर्कसूनुं ।

कीनार्गमृत्युं ममैवैत्तिकौली

गीर्णाङ्घ्रिहय्यन्तकधर्मराजाः ॥१८४॥

यमराजैः श्राद्धदेवः, शर्मनो महिषध्वजः ।

कालिन्दीसोर्दंश्रापि, धूमार्णी तस्य बल्लभा ॥१८५॥

पृरी पुनः संयमनी, प्रतीहारस्तु वैद्ययतैः ।

दासो चण्डैमहाचण्डो, चित्रगुप्तस्तु लेखकः ॥१८६॥

स्याद्राक्षमैः पुण्यजनो नृचक्षो

या^१त्वा^२शरं^३ कौर्ण^४पयातु^५धानी ।

रात्रि^६र्धरो रात्रि^७चरं पला^८टं

कीना^९शर^{१०}क्षो^{११}निकसा^{१२}त्मजा^{१३}श्च ॥१८७॥

क^{१४}न्या^{१५}त्क^{१६}नु^{१७}रै^{१८}ना^{१९}वसू^{२०}रूपी

वरुण^{२१}स्त्वर्ण^{२२}त्रमन्दि^{२३}रं प्रचेता^{२४} ।

जल^{२५}-याद^{२६} प^{२७}तिपा^{२८}शि^{२९}म^{३०}नादा^{३१}

जल^{३२}कान्तारं^{३३} स्यात्पर^{३४}ञ्जन^{३५}श्च ॥१८८॥

श्री^{३६}दे^{३७} सितो^{३८}दरं^{३९}कुहे^{४०}श^{४१}सखा^{४२} पिशा^{४३}चै

की^{४४}च^{४५}त्रा^{४६}वसु^{४७}स्त्रि^{४८}शिरं^{४९} ऐ^{५०}रु^{५१}विलै^{५२}कपि^{५३}ङ्गा ।

पौ^{५४}ल^{५५}स्त्य^{५६}वै^{५७}श्रवण^{५८}रै^{५९}ल^{६०}करं^{६१} कुने^{६२}रं^{६३}-

ये^{६४}क्षौ^{६५} नृ^{६६}धर्म^{६७}धे^{६८}नदौ^{६९} नर^{७०}वाहन^{७१}श्च ॥१८९॥

वे^{७२}ला^{७३}सौ^{७४}के^{७५} यक्ष^{७६}-धन^{७७}-निधि^{७८}-त्रि^{७९}म्पुरु^{८०}रुपे^{८१} श्वै^{८२}रं ।

धि^{८३}मान^{८४} पु^{८५}र्ष^{८६}क^{८७} चै^{८८}त्र^{८९}रथ^{९०} वन^{९१} पुरी^{९२} प्रभा^{९३} ॥१९०॥

अ^{९४}ल^{९५}मौ^{९६} व^{९७}स्वो^{९८}क^{९९}सारौ^{१००}, सु^{१०१}तो^{१०२}ऽस्य^{१०३} न^{१०४}कू^{१०५}वरं ।

वि^{१०६}त्त^{१०७} रि^{१०८}कथ^{१०९} स्वा^{११०}पते^{१११}य^{११२}, रा^{११३} सौ^{११४}र^{११५} वि^{११६}मयो^{११७} वसु^{११८} ॥१९१॥

(१) यातु यातुनः पुंस्यपि, यदाह धनपाल "कन्यादा यातवो यातुधाना" इति ।

० पुंस्यपि, यदाह धनपाल "साराऽर्थो द्विविधे धने" ।

द्युम्नं द्रव्यं पृक्थं मृक्थं, स्वैमृक्थं द्रविणं धनम् ।

हिरण्यायौ^{१६} निधानं तु, कुनाभिः शैविर्निधिः^{१७} ॥१९२

महापद्मश्च पद्मश्च, शङ्खो मकरैकच्छपौ^{१८} ।

मुकुन्दकुन्दनीलाश्च, चर्चाश्च निधयो नव ॥१९३॥

यक्षैः पुण्यजनो^२ राजा, गुह्यक्रो^४ वट्वास्यैपि ।

किन्नरस्तु किम्पुरुषैस्तुरङ्गवदनो^३ मरुतुः ॥१९४॥

शम्भुः शर्वः^२ स्याणुरीशानं ईशो^५,

रुद्रैर्द्वितीयो^{१०} वामदेवो^६ वृषाङ्कः ।

कण्ठेकालः शङ्करो^{११} नीलकण्ठः,

श्रीकण्ठोग्रौ^{१२} धूर्जटिर्भीम-भगौ^{१३} ॥१९५॥

मृत्युञ्जयः पञ्चमुखोऽष्टमूर्तिः^{२०},

श्मशानवेश्मै गिरिशो^{२२} गिरीशः^{२३} ।

पण्डः कपर्दीश्वर ऊर्ध्वलिङ्गः^{२७},

एक-त्रि-दृक् भालदृगैकपादः^{२९} ॥१९६॥

१ चर्चाः चर्चसौ चर्चसः इत्यादि । ३ सद्योजातः १ वामदेवः
२ अघोरः ३ तत्पुरुषः ४ ईशान ५ ति पञ्च मुखानि ।

^{३२}मृडोऽट्टहासी ^{३३}ग्नवाहनोऽहि-

^{३६}वुष्णो ^{३७}विरूपाक्षविपान्तकौ ^{३८}च ।

^{३९}महाव्रतो ^{४१}वह्नि-हिरण्यरेता

^{४२}शिवोऽस्त्यधन्वा ^{४३}पुरुपास्त्यमाली ॥१९७॥

^{४५}स्याद् व्योमकेश ^{४६}शिपिविष्टभैरवो,

^{४९}दिकृ-कृत्ति-वासा ^{५०}भवनीलओहितौ ।

^{५२}सर्वज्ञ-नाट्यप्रियखण्डपशीयो,

^{५३}महापरा ^{५४}देव-नेत्रे-धरां हँरे ॥१९८॥

^{६२}पशु-प्रयम-भृतो-मा-पति ^{६५}पिङ्ग-नेत्रेक्षणं ।

^{६६}पिनाक-शूट-खट्वाङ्ग-गङ्गा-ऽही-न्दु कपाल-भृते ॥१९९॥

^{६७}गज-पुप-पुरा-नङ्ग-काला-न्धक-मखाऽमुँहद् ।

^{६८}कर्पद्वोऽस्य ^{६९}जटाचूर्ते, ^{७०}खट्वाङ्गस्तु सुख्यभुण ॥२००॥

^{७१}पिनाकं ^{७२}स्यादाजगत्त्रैमकारं च तद्धनु ।

^{७३}ब्राह्मचाद्या ^{७४}मातरं सप्त, ^{७५}प्रमथो ^{७६}पार्षदो गणो ॥२०१॥

^{७७}लघिमा ^{७८}वशितेशित्वं, ^{७९}प्राकाम्यं ^{८०}महिषोऽणिर्मा ।

^{८१}यत्र ^{८२}कामावसायित्वं, ^{८३}प्राप्तिरैश्वर्यमष्टधा ॥२०२॥

गौरी काली पार्वती मातृमाता-

ऽपेर्णा रुद्रार्णगम्बिकी ऋग्म्बिकोमा ।

दुर्गा चण्टी सिहयानी मृटानी,

हात्यायन्थी देवजाय्या कुमारी ॥२०३॥

सती शिवा महादेवी, शर्वाणी सर्वामङ्गला ।

भवानी कृष्णभैनाक-स्वासा मेनादेजेधरा ॥२०४॥

निशुम्भ-शुम्भ-महिष-मानी भूतनाथिका ।

तस्या गिरी मनस्तारि, रत्नो तु विजया जया ॥२०५॥

चामुण्टी चण्डिका चर्ममण्टी मालारिकणिका ।

र्णमोटी मरामन्धा, भैरवी च कपालिनी ॥२०६॥

हेरम्बो गण-विनेश, पर्शुपाणिर्विनायकः ।

देगातुरो गजास्यैकान्तो रत्नोदरोद्युतौ ॥२०७॥

स्तनो स्वामी महामेन, सेनानीः शिखिवाहनैः ।

पाण्मातुरो राजन्तारो, गङ्गो-मा-तृति-त-सुतः ॥२०८॥

द्वादशाक्षो महातेजो, कुमारः पद्मुरो गुह्ये ।

विशाल शक्तिभृत् तैज-तारकारि शरा-शि-भूः ॥२०९॥

भृङ्गी भृङ्गिरिदि^२भृङ्गिरिदिना^३द्व्य-स्थि-विग्रहं ।

कूष्माण्ड^१के केलिकि^२ठो, नन्दी^३गे तण्डु^३-नदिनौ ॥२१०॥

द्रुहिणो विरिञ्चि^२द्रुणो विरिञ्चं^१;

परमेष्ठे^३चनोऽष्ट^३प्रणं स्वयम्भू ।

कमनं कविं^१ सात्विकर^१द्गर्भो,^{१२}

स्यपि^{१३} शतान^{१४}न्दिपितामहौ^{१५ १६} क ॥२११॥

वाता^{१७} विधाता^{१८} विधिवेवसौ^{२०} ध्रुवै^{१९},

पुराण^{१२}गो हसग^{२३}श्चिरेतसौ^{१४} ।

प्रनापति^{२५}नक्ष^{२६}चतुर्मुखा^{२७} भवा-

न्त^{२८}कृञ्जगत्कृत्^{२९}मरोरहासनी^३ ॥२१२॥

शम्भू शन^{३०}वृति स्रष्टौ, सुरज्येष्ठो^{३१} विरिञ्चने ।

हिरण्यग^{३२}र्भा लोकेशो, नाभि-रज्ञा-त्म भूरपि ॥२१३॥

विष्णुर्निष्णु^{३३}जनार्दनो हरि^{३४}गोकशाञ्च्युता कश^{३५}नो,

दाशार्हं पुरुषोत्तमोऽन्वि^{३६}शयनोपेन्द्र^{३७}वजेन्द्र^{३८}नु^{३९}नो ।

विष्वक्सेने^{४०}नैरार्थेणो जर्द^{४१}यो नारायणं श्रीपति-^{४२}

दैत्यारिश्चं पुराण-यज्ञ-पुरण^{४३}मैत^{४४}यत्रै^{४५}नोऽधोक्षने ॥२१४॥

३० अभिधानचिन्तामणौ देवकाण्डः २

गौरी^१ काली^२ पार्वती^३ मातृमाता-^४

ऽपैर्णी रुद्रार्ण्यम्बिकां त्र्यम्बिकोर्मा ।

दुर्गा^१ चण्डी^२ सिंहयानो^३ मृडानी,^४

कात्यायन्यौ^५ दक्षजाय्या^६ कुमारी^७ ॥२०३॥

सती^१ शिवा^२ महादेवी^३, शर्व्वार्णी^४ सर्व्वमङ्गला ।

भवानी^५ कृष्ण-मैनाक-स्वसा^६ मेनाद्रिजेश्वरा^७ ॥२०४॥

निशुम्भ-शुम्भ-महिष-मथनी^१ भूतनायिका ।^२

तस्याः मिहो मनस्तालः, सख्यो तु विजया जया ॥२०५॥

चामुण्डा चर्चिका चर्ममुण्डा माञ्जरिकर्णिका ।

कर्णमोटी महागन्धा, भैरवी च कपालिनी ॥२०६॥

हेरम्बो गण-विघ्नेश, पशुपाणिर्विनायकः ।

द्वैमातुरो गजास्यैकदन्तौ लम्बोदराखुगौ ॥२०७॥

स्कन्दः स्वामी महासेनैः, सेनानीः शिखिवाहनैः ।

पाण्मातुरो ब्रह्मचारी, गङ्गो-मा-कृत्तिका-सुतः ॥२०८॥

द्वादशाक्षो महातेजो, कुमारः पण्मुखो गुहः ।

विशाख शक्तिभृत् क्रौञ्च-तारकारि शरा-त्रि-भूः ॥२०९॥

भृङ्गी^१ भृङ्गिरि^३टि^३भृङ्गिरि^३टि^३र्नाड्य-स्य-विग्रहे ।
 कूष्माण्ड^१के कलिकेलो, नन्दीशै^१ तण्डु^३-नदिनौ ॥२१०॥
 द्रुहिणो^१ विरिञ्चि^३द्रुणो^३ विरिञ्चै^३,
 परमेष्ठे^३य^३जोऽष्टश्रुणौ^३ स्वयम्भू ।
 कमने^१ कवि^१ सात्वि^{११}रुवदगर्भो^{१२},
 स्यवि^{१३}ः शतान^{१४}न्दि^{१५}पितामहौ^{१६} क ॥२११॥
 घाता^{१७} विघाता^{१८} विधिवघसौ^{२०} ध्रुवै^{२०},
 पुराणगो^{२२} हसगविश्वरेतसौ^{२३} ।
 प्रजापति^{२४}र्त्त^{२५}चतुर्भुवो^{२७} भवा-
 न्तकृ^{२८}जगत्कर्त्तृ^{२९}मरोरुहामनौ^{३०} ॥२१२॥
 शम्भू^{३१} शतधै^{३२}ति स्रष्टी^{३३}, सुरन्येष्ठो^{३४} विरिञ्चै^{३५}ने ।
 हिरण्य^{३६}गर्भो^{३७} लोकेशो^{३८}, नाभि-वज्रा-त्म भूरपि ॥२१३॥
 विष्णु^{३९}र्निष्णु^{४०}जनार्दनो हरि^{४१}ट्पीकशाञ्जु^{४२}र्ता कशात्रो,
 दाशार्ह^{४३} पुरुयोत्तमोऽब्धि^{४४}शयनोपेन्द्रै^{४५}वजेन्द्रै^{४६}नु^{४७}जै^{४८} ।
 विज्वस्ते^{४९}र्नै^{५०}नरायणौ^{५१} जग्दीशो^{५२} नारायणौ श्रीपति-^{५३}
 देत्यारिश्चै^{५४} पुराण-यज्ञ पुरुगम्ते^{५५}त्स^{५६}र्व^{५७}जै^{५८}नोऽद्योत्तमै^{५९} ॥२१४॥

३२ अभिधानचिन्तामणौ देवकाण्डः २

गोविन्द^{३१}पङ्कविन्दु^{३२}मुकुन्द^{३३}कुण्ड^{३४}ौ, वैकुण्ठ^{३५}पद्मेशय^{३६}पद्मनाभाः

वृषाकपि^{३७}माधववासुदेवौ, विश्वम्भर^{३८}ः श्रीधरविश्वरूपौ ॥२१६

दामोदर^{३९}ः शौरिसनातनौ^{४०} विधुः,

पीताम्बरो^{४१} मार्जजिनौ^{४२} कुमोदक^{४३}ः ।

त्रिविक्रमो^{४४} जन्हुचतुमुजौ^{४५} पुन-

वसुः^{४६} शतावर्तगदाग्रजौ^{४७} स्वभूः^{४८} ॥२१६॥

मुल्लकेगिर्वेनमालिपुण्डरीकाक्षवभ्रुशशविन्दुवेषसः ।

पृश्निगृगधरर्णाधरोत्तमभूपाण्डवार्यनसुवणविन्दवैः ॥२१७॥

श्रीवत्सो^{४९} देवकीमूनुर्गापन्द्रो^{५०} विष्टरश्रवाः ।

सोमसिन्धुजगन्नाथा,^{५१} गोवद्धनधरोऽपि च ॥२१८॥

यदुनाथो गदा-शाङ्ग-चक्र-श्रीवत्स-शङ्ख-भृत् ।

मैथुधनुकचाणूरपूतर्नायमलज्जुना^{५२} ॥२१९॥

कालनेमिहयग्रीधशकटारिष्ठकैटभाः ।

कंसकेगिभुरौ^{५३} साल्वमैन्द्रद्विविर्देगहवै^{५४} ॥२२०॥

हिरण्यकशिर्षुर्वाण^{५५}, कालीयो^{५६} नरको बलिः ।

शिशुपालश्चास्य वध्या, वैनतयस्तु वाहनम् ॥२२१॥

शङ्खोऽस्य पाञ्चनेन्योऽङ्क श्रीवर्तसोऽसिस्तु नन्दके ।
 गदा कौमोदकी चाप शौङ्गं चक्र सुदर्शने ॥२२२॥
 मणि स्यमन्तको हस्तं, मुजमध्ये तु कौस्तुभे ।
 वसुदेवो^१ भूकर्यपो, दिन्दुरानकदुन्दुमि ॥२२३॥
 रामो हृली मुसलिस्तात्रतं कामपालो
 सङ्कर्षणं प्रियमधुर्बलरौहिणेयो^१ ।
 रुक्मिप्रलम्ब्यमुनाभि^२ नन्तंताल-
 लम्बैर्कं कुण्डैःसितासित रेवतीशो ॥२२४॥
 बलवो^३ बलभद्रो नीलवक्रोऽच्युताग्रजे ।
 मुशाल त्वस्य सौमन्ड हल सप्तमाहुर्यम् ॥२२५॥
 लक्ष्मी^४ पद्मौ रमो यो माँ, तां सां श्री कमलेन्द्री ।
 हरिप्रियो पद्मत्राभौ, क्षीरोदतनयोऽपि च ॥२२६॥
 मदनो जराभीर्हरनैर्मन्मयो
 कमने कलाकलिर्नन्मोऽङ्गर्न ।

०१ श्रीवत्सस्तु विष्णुहृदय रोम्णो दक्षिणावर्त । ०० वाच
 स्पतिन्तु चक्र सुदर्शनोऽत्रियामित्याह । ०२ अत्र श्लोके या
 इत्यस्य, ई, आ, इति छेद , ई अत्र धवयोगादिति डी प्रत्यय, आ
 इत्यय भावतो गद्वावत् । या इत्यराट्प्रति, तथा च विभ्रयन्तु
 “ या रमामावृत्तिवति ” ।

मधुदीपमारौ^{१०} मधुसौरयिस्मिगौ

विषमयु^{३३}वो द^{३३}र्पिकैकामहच्छर्याः ॥२२७॥

प्रद्युम्नं. श्रीनन्दनश्च, कन्दर्पः पुष्पकतनूः ।

पृष्पाण्यस्येषुचापान्त्राण्यगी गन्त्रैरशूर्पिकौ ॥२१८॥

केतनं मीनमकैरौ, वाणाः पञ्च रतिः प्रिया ।

मनःशृङ्गारैसङ्कल्पात्मनो योनि. सुहृन्मधुः ॥ २२९ ॥

सुतोऽनिरुद्धे ऋष्याङ्के, उँषरो ब्रह्मसूर्ध्वे सः ।

गरुडं. शाल्मल्यैरुणावरैजो विष्णुत्राह्णनम् ॥२३०॥

सौपर्णयो वैनतेयैः सुपर्ण

मर्परारतिवज्रजिह्वंज्रतुण्डैः ।

पक्षिस्त्रैमी कार्शेयैपिः स्वगंकार्यै-

स्ना^{३३}र्यैः कामायु^{३३}र्गरुत्मानै सुवाहू^{३३} ॥२३१॥

बुद्धस्तु सुगनो धम्मवानुल्लिक्काञ्चिज्जिनैः ।

बोधिसत्त्वो महाबोधिविगर्ह्य. शास्त्रो नयार्गतः ॥२३२॥

पञ्चज्ञानैः पंडेभिजो, दशौर्ही दशभूमिगैः

चतुर्विंशज्जानकैजो, दशपारमिना^{३३}र्षैः ॥२३३॥

द्वादशौक्तो दशवर्षत्रिकार्य श्रीवैना^{३३}द्र्यो ।

समन्वयैः सङ्गु^{३३}क्ता, दयाकू^{३३}र्त्रा विनायकै. ॥२३४॥

मार लोक-ख-निर्द्धर्मरोभो विज्ञानमातृक ।
 मैहामैत्रो मुनीन्द्रैश्च, बुद्धा स्यु सप्त ते त्वमी ॥२३५॥
 विपश्यी शिखी विश्वभू, ऋक्छन्दश्चै काञ्चनै ।
 काश्यपश्च सप्तमस्तु, शाक्यसिंहोऽर्कबान्धवै ॥२३६॥
 तथा राहुलसू सर्वार्थसिद्धो गौतमान्वयै ।
 माया शुद्धोदन-सुतो, देवदत्ताप्रजश्च स ॥२३७॥
 असुरी वितिदनुजौ, पातालीके सुरारयै ।
 पूर्वदेवा शुक्राऽप्यौ, विद्यादेव्यस्तु षोडश ॥२३८॥
 रोहिणी प्रज्ञेसिर्वज्रशृङ्गव्रतौ कुलिशाङ्कुशौ ।
 चक्रैश्वरी नरदत्ता, कालयन्तासौ महापरी ॥२३९॥
 गौरी गान्धारी सर्वास्त्रमहाज्वाला च मान्दवी ।
 वैरोच्यैऽञ्जुसौ मान्दवी, महामानसिकेति^{१६} ता ॥२४०॥
 वाग् व्राणी भारती गौर्गोवोणी^{१७} भाषा सरस्वती ।
 श्रुतदेवो^{१८} वचन तु व्याहारो^{१९} भाषिन वन ॥२४१॥
 सविशेषणमाख्यात, वैक्य स्त्याद्यन्तक पदम् ।
 राद्धसिद्धकृन्धयोऽन्तै, आप्तोक्तिं समयोगमौ^{२०} ॥२४२॥
 आचाराद्ग सूत्रकृत्, स्यानाङ्ग समनाययुक् ।
 पद्यम भगवन्धेद्ग, ज्ञानाधर्मकथापि च ॥२४३॥

उत्तमकौन्तकृद्नुत्तरोपपातिकाद्गङ्गाः ।

प्रश्वय्याकर्णं च, विपाकश्रुतैष्वेव च ॥२४४॥

इत्येकादश सांपाद्धान्यङ्गानि द्वादशं पुनः ।

द्विष्टिवादां द्वादशाङ्गी, स्याद्दृणिपिटकाह्वयो ॥२४५॥

परिकर्म- मृत्रै-पूर्वाद्युयोगै-पूर्वगर्त-चूलिकाः पञ्च ।

स्युर्द्विष्टिवादभेदाः पूर्वाणि चनुर्दशापि पूर्वगतं ॥२४६॥

उत्पादपूर्वभेदायणीयमथ वीर्यतः प्रवैदं स्यात् ।

अन्तेर्ज्ञानान्मन्यात्तदान्पने. कर्मणश्च परम् ॥२४७॥

प्रत्याग्यानें विद्याप्रवैद-कल्याणै-नामधेये च ।

प्राणैवाय च क्रियाविज्ञानमैवं लोकविन्दुर्मागमिति ।२४८

स्याध्यायैः श्रुतिगैस्त्रयैश्चन्द्रो वेदंन्वया' पुनः ।

कृग्यजुःसामवेदा स्युग्यवै तु तदुद्भृतिः ॥२४९॥

वेदान्तं स्यादुपनिषदोद्धारं प्रणवै समो ।

शिखा कल्पो व्याकरणं, उन्तो ज्योतिर्निरुक्तयै ॥२५०॥

पट्टङ्गानि नर्मशास्त्रं, प्यात् स्मृतिर्वर्ममंहिता ।

आन्वाक्षिकी नर्कविद्या, मांसांसां तु विचारणौ ॥२५१॥

सर्गश्च प्रतिमर्गश्च, वेदां मन्वन्तर्गाणि च ।

वेदानुवंशचैगिनं, पृगण पञ्चलक्षणम् ॥२५२॥

पदं निन्दुं नैवं, विकृतमय बोधगौ ।

लक्ष्मणं देवनेदां, मन्व म्नां मृत्तिर्नि ॥२६९॥

शून्यं प्रशमनात्वादे, मा तु मित्या विकल्पन् ।

मनप्रवादे कौटीन, विमान वचनीयतां । २७० ॥

म्यादेवर्ग उभक्रांशो, वदा निर्ययान् पर ।

गर्हणी विक्रियां निन्दा, कृपां शेषां तुगुर्धनम् ॥२७१॥

आक्रोशाधीपद्वानतां, शोषे न क्षागौ गे ।

चिद्वैशमन गात्रैर्गर्भान्द्रैश्चमनम् ॥ २७२ ॥

शोकं कीर्त्तियशांदिभ्यां, मदाज्ञा न्यैतां वृत्त ।

अशुभा वाक् शुभा कल्यां चर्चगं चर्पटी मदे ॥२७३॥

य मनिन्द एवाञ्जन्मन्त्र एवान्निमापयन् ।

आञ्जनाञ्जनाय मन्वाशाञ्जनाय न्यान्नुद्धृत्तव ॥२७४॥

अन्मदं तु प्रनीते, विज्ञापे पण्डितमने ।

लक्ष्मणे शकृवागन्योञ्चोक्ति मन्त्रापेपकेदे ॥२७५॥

विप्रतीकां निन्दोक्तिपत्राञ्चु निन्दे ।

मुप्रत्रापे मुवचन्, मन्देशवात् शान्तिर्न ॥२७६॥

आज्ञा^१ शिष्टि^२निराङ्निभ्यो^३ देशो^४ नियोग^५शासने^६ ।

अवर्वादोऽप्यथाहूय प्रेषणं प्रतिशासनम् ॥२७७॥

संवित्सन्धो^१ऽऽस्या^२भ्युपायैः^३, संप्रत्याङ्भ्यः^४ परः^५ श्रवैः^६ ।

अङ्गीकारोऽभ्युपगमैः^१, प्रतिज्ञां^२ऽऽगूर्ध्वं^३ सङ्गैः^४ ॥२७८॥

गीतनृत्यवाद्यत्रयं, नाट्यं तौर्यत्रिकं च तत् ।

सङ्गीतं प्रेक्षणार्थेऽस्मिन्, शास्त्रोक्ते नाट्यधर्मिका ॥२७९॥

गीतं गानं^१ गेयं^२ गीतिर्गान्धर्वमथ^३ नर्तनम्^४ ।

नटनं^१ नृत्यं^२ नत्तं^३ च, लास्यं^४ नाट्यं^५ च ताण्डवम्^६ ॥२८०॥

मण्डलेन तु यन्नृत्यं, स्त्रीणां हल्लीसकं हि तत् ।

पानगोष्ठ्यामुच्चतालं, रणे वीरजयन्तिका ॥२८१॥

स्थानं नाट्यस्य रङ्गैः^१ स्यात्पूर्वरङ्गं^२ उपक्रमः ।

अङ्गहारोऽङ्गविक्षेपो^१, व्यञ्जकोऽभिनयः^२ समौ ॥२८२॥

स चतुर्विध आहाट्यो^१ रचितो भूषणादिना ।

वचसा वाचिकोऽङ्गेनाङ्गिके^१ सत्त्वेन सात्त्विकैः^२ ॥२८३॥

स्यान्नाटकं^१ प्रकरणं^२, भाणः^३ प्रहमर्न^४ डिमैः^५ ।

व्यायोगसमवकारौ^१, वीर्यङ्केहामृगा^२ इति ॥२८४॥

धमिनेयप्रकारा स्युर्भाषा पट् मस्कृतादिका ।
 भारती सात्वती कौशिक्यारम्यौ च वृत्तय ॥२८९॥
 बाद्यं वादत्रैमातोद्यं, तूर्य्यं तूरं स्मरध्वजं ।
 तत वीणाप्रभृतिक, तालप्रभृतिक धन ॥२९०॥
 वंशादिक तु शुपिरैमानैद्ध मुरजादिकम् ।
 वीणां पुनर्बोधवती, विपञ्ची कण्ठकूणिका ॥२९१॥
 चञ्चली साऽथ तन्त्रीधि, सप्तभि परिवदिनी ।
 शिवस्य वीणा नालम्बी, सरस्वत्यास्तु कञ्चुपी ॥२९२॥
 नारदस्य तु महती गणाना तु प्रभावती ।
 विश्वावसोस्तु बृहती, तुम्बुरोस्तु कलावती ॥२९३॥
 चण्डालाना तु कटोलवीणां चाण्डालिकां च सा ।
 काय कोलम्बकैस्तस्या, उपनाहो निबन्वनम् ॥२९४॥
 दण्ड पुन प्रवालै स्यात्ककुम्भस्तु प्रसवकै ।
 मूले वशाशलाकी स्यात्कलिका कूणिकापि च ॥२९५॥
 कालस्य क्रियया मान, ताल साम्य पुनर्लये ।
 द्रुतं विलम्बितं मध्यमोऽस्तत्त्वं धनं क्रमात् ॥२९६॥

मृदङ्गो^१ मुरजः^२ सोऽङ्क्यालिङ्गचूर्ध्वकै^३ इति त्रिधा ।

स्याद्यश.पटहो^१ ढक्को, भेरी^१ दुन्दुभिरानकैः^२ ॥२९३॥

पटहोऽय शारिका^१ स्यात्कोणो^२ वीणादिवादनम् ।

शृङ्गार^१शाम्यकरुणौ, रौद्रवीर^१भयानकौः^२ ॥२९८॥

वीभत्सा^१र्धुतशान्ता^१श्च, रसा भावाः पुनस्त्रिधा ।

स्थायिसान्विकै^३सञ्चारिप्रै^३भै. स्याद्रति पुनः ॥२९५॥

रागो^२ऽनुरागो^३ऽनुरतिर्हासिस्तु हसनं हसै. !

धर्वरो^१ हासिको^१ हास्यं, तत्रादृष्टरदे^१ म्मितम्^१ ॥२९६॥

वक्रोष्ठिका^२ऽय हसितं, किञ्चिद्दृष्टरदाङ्कुरे ।

किञ्चिच्छ्रुते^१ विहमितमदृहासो महीयसि ॥२९७॥

अतिर्हासस्त्वनुम्यूतेऽपहासोऽकारणात्कृते ।

सोत्प्रासे^१ त्वाच्छ्रुतिकं, हसनं स्फुरदोष्ठकं ॥२९८॥

शोकं^१ शुक्^२ शोचनं^३ खेदं, क्रोधो^१ मन्युः^२ क्रुधा^३ रूपा ।

क्रुत्^१ कोपः^२ प्रतिवा^३ रोपां, रुट्^१ चोत्साहः^२ प्रगल्भता^३ ॥२९९॥

अभियोगोद्यमौ^३ प्रौटिरुद्योग^१ कियदेतिका^२ ।

अध्यवसायं^१ उज्जोऽय^२ वीर्यं^३ सोऽतिशयान्वितः ॥३००॥

भय^१ भी^२भी^३ति^४गत^५ङ्कं, आशङ्का^६ साध्वसं^७ दरं ।
 भिया^१ च तच्चाहिभय^२, भूपतीनां स्वपक्षजम् ॥३०१॥
 अदृष्ट^१ वह्नितोयादेर्दृष्ट^२ स्वपरचक्रजम् ।
 भयङ्कर^१ प्रतिभय^२, भीम^३ भोष्म^४ भयानकम् ॥३०२॥
 भीर्षण^१ भैरव^२ घोरं, दारुणं च भयावहम् ।
 जुगुप्सा^१ तु घृणोऽय^२ स्याद्विस्मयेश्चित्रैमद्भुतम् ॥३०३॥
 चोद्याश्चर्ये^१ शमं^२ शान्तिं^३, शमथोपशमावपि ।
 तृष्णाक्षर्ये^१ स्थायिनोऽपी, रसाना कारण क्रमात् ॥३०४॥
 स्तम्भो^१ जाड्ये^२ स्वदो^३ घर्भनिदायो^४ पुलकं पुन ।
 रोमाञ्च^१ कण्टको^२ रोमविकारो^३ रोमहर्षणम् ॥३०५॥
 रोमोद्गर्भं^१ उद्दुपणमुल्लाकसर्नमित्यपि ।
 स्वरभेदात्तु^१ कलत्रं^२, स्वरे^३ कम्पस्तु^४ वेपथुं ॥३०६॥
 वैवर्ण्यं^१ कालिकाऽयाश्च^२ बाणो^३ नेत्राभ्यु^४ रोदनम् ।
 अश्वेमर्तुं^१ प्रलयैस्त्रचेष्टतेत्यष्ट सात्विफा ॥३०७॥
 भृति^१ सन्तोषं^२ स्वास्थ्यं^३ स्यादाध्यानं^४ स्मरणं^५ स्मृतिं^६ ।
 मतिर्मनीषा^१ बुद्धिर्धीर्धिपणाज्ञासचेतनां ॥३०८॥

प्रतिभा^८ प्रतिपत्प्रज्ञाप्रेक्षाचिदुपलब्धयः ।

संवित्तिः^{१८} शेमुर्पा^{१७} दृष्टिः^{१६}, सा मेधा^१ धारणक्षमा ॥३०९॥

पण्डौ तत्त्वानुगा मोक्षे ज्ञानं विज्ञानमन्यतः ।

शुश्रूषौ श्रवणं^३ चैव, ग्रहणं^३ धारणं^४ तथा ॥३१०॥

उँहोऽपोहोऽर्थविज्ञानं^९, तत्त्वज्ञानं^९ च धीगुणाः ।

ब्रीडा लज्जा मन्दाक्षं^३ ह्रीर्स्त्रुपां साऽपत्रपाऽन्यतः ॥३११॥

जाड्यं^१ मौख्यं^२ विपादाऽवसादैः^३ सादो^३ विपण्णता^४ ।

पदो^१ मुन्मोहसम्भेदो^३, व्याधिस्त्वधा^१ रूजाकरः^३ ॥३१२॥

निद्रा^३ प्रमीला^३ शयनं^३, संवेश-स्वाप-संल्ययाः ।

नन्दीमुखौ श्वासहेतिस्तन्द्रा सुप्तं तु साधिका ॥३१३॥

औत्मुख्यं^१ रणरणकोत्कण्ठं^२ आयल्लकारती^५ ।

हृदयोत्कलिकं^९ चाथावहित्योकारगोपनम्^२ ॥३१४॥

शङ्कोऽनिष्टोत्प्रेक्षणं स्याच्चापलं त्वनवस्थितिः ।

आलस्यं^१ तन्द्रा^३ कौसीद्यं^३, हर्षश्चित्तप्रसन्नतां ॥३१५॥

एगदः^१ प्रमोदः^१ प्रनदो^१, मुत्प्रीत्यामोदसम्पदाः ।

आनन्दानन्दयू^१ गर्वस्त्वहङ्कारोऽवलिततां ॥३१६॥

दृष्ट्वाऽभिमानो ममतां, मानंश्चित्तोन्नति स्मर्य ।
 स मिथोऽहमहमिको, या तु सम्भावनाऽऽत्मनि ॥३१७॥
 दृष्ट्वात्साऽहापुरुषिकी, स्यादहम्पूर्विकी पुन ।
 अह पूर्वमह पूर्वमित्युग्रत्वं तु चण्डता ॥३१८॥
 प्रबोधस्तु विनिद्रत्वं, ग्लानिस्तु बलहीनता ।
 दैन्य कार्पण्यं श्रमस्तु, क्रमं क्लेशं परिश्रमं ॥३१९॥
 प्रयासोयासव्यायामो, उन्मादश्चित्तविषुत्रं ।
 मोहो मौढ्यं चिन्ता ध्यानममर्षं क्रोधसम्भव ॥३२०॥
 गुणो जिगीषोत्साहवात्रासस्त्वाकस्मिक भयम् ।
 अपस्मारं स्यादावशो, निर्वेदं स्वावमाननम् ॥३२१॥
 आवेगस्तु त्वरिस्तूर्णं, सवेगं सम्भ्रमस्त्वरं ।
 वितर्कं स्यादुन्नयनं, परामर्शो विमर्शनम् ॥३२२॥
 अध्याहारस्तर्कं ऊँहोऽसुथान्यगुणदूषणम् ।
 मृत्ति सत्यां मृत्युकालौ, परलोकगमोऽत्ययं ॥३२३॥
 पञ्चत्वं निषेधं नाशो, दीर्घनिद्रां निमीलनम् ।
 दिष्टान्तोऽन्ते कालधर्मोऽवसानं सा तु सर्वगा ॥३२४॥

मरुको मारिच्यैयस्त्रिंशदमी व्यभिचारिणः ।

स्युः कारणानि कार्याणि, सहचारीणि यानि च ॥३२५॥

रत्यादेः स्थायिनो लोके, तानि चेत्काव्यनाट्ययोः ।

विभावौ अनुभावार्थे, व्यभिचारिणं एव च ॥३२६॥

व्यक्तः स तैर्विभावाद्यैः, स्थायिभावो भवेद्रसैः ।

पात्राणि नाट्येऽधिकृतास्तत्तद्वेपस्तु भूमिकौ ॥३२७॥

शैलपा^१ भरतः^२ सर्वकेशी^३ भरतपुत्रकैः^४ ।

धर्मीपुत्रो^५ रङ्गजायाऽऽजीवो^{६-७} रङ्गावतागक^८ ॥३२८॥

नटः^१ कृशाश्वी^{१०} शैलाली^{११}, चारणस्तु^{१२} कुशीलवः^{१३} ।

भ्र-भ्रु-भ्रू-भृ-परः^{१४} कुंसो^{१५}, नटः^{१६} स्त्रीवंपधारकः^{१७} ॥३२९॥

वेश्याचार्य्यः^{१८} पीठमर्द्दः^{१९}, सूत्रधारस्तु^{२०} सूचकः^{२१} ।

नन्दी^{२२} तु पाठको नान्द्याः, पार्श्वम्यः^{२३} पारिपार्श्विकः^{२४} ॥३३०॥

वासन्तिक^{२५}. केलिकिलौ^{२६}, वैहासिको^{२७} विदूषक^{२८} ।

प्रहारी^{२९} प्रीतिदश्चाय^{३०}, पिद्गः^{३१} पल्लविको^{३२} विटः^{३३} ॥३३१॥

पिना^{३४} त्वावुक्त^{३५} आवुक्त-भावुकौ^{३६} भगिनीपतौ ।

भावो^{३७} विद्वान् युवराजः, कुमारे^{३८} भर्तृदारक^{३९}. ॥३३२॥

बाला वासुर्मर्षि^१ आर्या, देवो^२ महारको^३ नप ।
 राष्ट्रियो^१ नृपते श्यालो, दुहिता^१ भर्तृदारिका^१ ॥३३३॥
 देवी^१ कृताभिषेकाऽन्या महिनी^१ गणिका^१ऽञ्जुका^२ ।
 नीचा^१ चेटी^१ सखीहृतौ^१ हण्डे^१ हञ्जे^२ हला^३ क्रमात् ॥३३५॥
 अब्रह्मण्यमवध्योक्तौ, ज्यायसी तु म्वसाऽत्तिकी ।
 भर्ताऽऽर्च्यपुत्रो^१ माताऽम्बा^१ मदन्ता^१ सौगतादय ॥३३५॥
 पूज्ये^१ तत्रभैवानत्रभैराश्च भगवानेपि ।
 पादा^१ महारको^१ देवै, प्रयोज्या पूज्यनामत ॥३३६॥

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायामभिधानचिन्तामणौ
 नाममालाया देवकाण्डो द्वितीय ॥२॥

अभिधानचिन्तामणौ ।

मर्त्यकाण्डः तृतीयः ।

मर्त्यः^१ पञ्चजनो^२ भूसृष्टकै^३, पुरुषै^४. पूरुषो^५ नरैः ।

मनुष्यो^६ मानुषो^७ ना^८ विट्^९, मनुजो^{१०} मानवैः^{११} पुमान्^{१२} ॥३३७॥

वालैः^{१३} पाकै^{१४} शिशुर्दिम्भैः^{१५}, पोतैः^{१६} शार्वैः^{१७} स्तनन्धयैः^{१८} ।

पृथुर्कार्भोत्तानशर्याः^{१९}, क्षीरकर्ण्टैः^{२०} कुमारकैः^{२१} ॥३३८॥

शिशुत्वै^{२२} शैशवै^{२३} बाल्यै^{२४}, वयस्यस्तरुणो^{२५} युवा^{२६} ।

तारुण्यै^{२७} यौवनै^{२८} वृद्धै^{२९}, प्रवयैः^{३०} स्यविरो^{३१} जरन्^{३२} ॥३३९॥

जरी^{३३} जीर्णो^{३४} यातयामो^{३५}, जीर्णोऽथ^{३६} विस्रप्ता^{३७} जरो^{३८} ।

वार्द्धकै^{३९} स्याविरै^{४०} ज्यायान्^{४१}, वर्षीयान्^{४२} दशमीत्यपि^{४३} ॥३४०॥

विद्वान्^{४४} सुधौः^{४५} कविविचक्षणलब्धवर्णा^{४६}

ज्ञैः^{४७} प्राप्तैरुपकृतिकृष्टैश्चभिर्हंपधीरैः^{४८} ।

मेधाविकोविदविशारदसूरिदोष-

ज्ञैः^{४९} प्राज्ञैपण्डितैर्मनीषिभुधप्रबुद्धैः^{५०}

॥३४१॥

व्यक्तो^{१२} विपश्चित्तैस्त्व्यावर्तैर्न मन्त्रैः प्रवीणैस्तु शिशितैः ।
निष्णातो^३ निपुणो^५ दक्षैः, कर्म-हस्त-मुखा कृतात् ॥३४२॥

कुशलश्चतुरोऽभिज्ञविज्ञवैज्ञानिका पटुः ।

छेको^{१५} विदग्धे प्रौढस्तु, प्रगल्भे प्रतिमान्विते ॥३४३॥

कुशाग्रीयमति^१ सुक्ष्मदर्शी^३ तत्कालधी^१ पुन ।

प्रत्युत्पन्नमतिर्द्विराद्य पश्येद्दीर्घदर्श्यसौ ॥३४४॥

हृदयालुं सहृदयैश्चिद्रूपोऽप्यय सस्कृते ।

व्युत्पन्नप्रहृतैश्चुण्णैः, अन्तर्वाणिस्तु शास्त्रवित् ॥३४५॥

वागीशो वाक्पतौ वाग्गमो, वाचोयुक्तिपटु प्रवाक् ।

समुखो वावद्वैकोऽय वदो^१ वक्तो वदावद्वै ॥३४६॥

स्याद् जल्पोकस्तु वाचालो, वाचौटो बहुगर्हवाक् ।

यद्वदोऽनुत्तरे दुर्वाक् कद्वदे स्यादथाघरं ॥३४७॥

हीनवादिन्येडमूकानेडमूकौ^१ त्ववाक्श्रुतौ^१ ।

रवणं शब्दनेस्तुल्यौ, कुवादकुचरौ समौ ॥३४८॥

लोहलोऽस्फुटवाग् मूकोऽवागसौम्यस्वरोऽस्वरं ।

वेदिता विद्वरो^१ विन्दुर्वन्दास्तत्त्वभिवादकं ॥३४९॥

आशंसुराशंसितरि^३, कट्टैरस्त्वतिकुत्सितैः ।

निराकरिण्युः क्षिप्नुः स्याद्विक्रमासी तु विकस्वरः ॥३५०॥

दुर्गुखे गुखरोबद्धगुखौ^५ शक्यः प्रियंवदः ।

दानशीलः सवदान्यो, वदन्त्योऽप्यथ चालिशीः ॥३५१॥

मूढो^१ मन्धो यथाजातो^२, बालो^३ मातृगुखो जडः ।

मूर्खा^४ऽमंघां विवर्णाज्ञो^५, वैधेया^६ मातृशासितः^७ ॥३५२॥

देवानांप्रियजाल्मो च, दीर्घसूत्रैश्चरक्रियैः ।

मन्दः क्रियासु फुण्टे स्यान्, क्रियायाने कर्मसूद्यतः ॥३५३॥

कर्मशीलोऽत्र, कर्मशीलः, कर्मशीलः, कर्मशीलः ।

कर्मशीले कार्म आय शूलिकैस्तीक्ष्णकर्मकुर्वन् ॥३५४॥

सिंहमंहनने स्वज्ञः, स्वतन्त्रो^१ निरवग्रहः ।

यथाज्ञानी^२ स्वरुचिर्ध्वं, सञ्जन्तः स्वैर्ध्वपावृत्तः ॥३५५॥

यदृच्छती स्मरितां स्वेच्छती, नाथयाने निक्षेपुष्यको^३ ।

तन्त्रायत्तं प्रशाधीनेच्छन्ऽवन्ते. परात्परे ॥३५६॥

लक्ष्मीयान् लक्ष्मणः श्लीले, इष्ये आढ्या^२ धैनीश्वरैः ।

उद्धो^३ विभूतिः^४ संपत्तिर्लक्ष्मीः^५ श्रीत्रयसम्पदः^६ ॥३५७॥

दरिद्रो दुर्विधो दुःस्वभो, दुर्मतो नि स्वकीकर्तो ।
 अकिञ्चनोऽधिपस्त्वीशो, नेता परिवृढोऽधिभु ॥३५८॥
 पतीन्द्रस्वामिनाथाय्या प्रमुर्धत्तधरो विभु ।
 ईशितेनो नायकश्च, नियोन्य. परिवारक ॥३५९॥
 दिङ्गरो किङ्करो भृत्यश्चेतो गोप्य पराचित ।
 दास प्रेप्य परिस्कन्दो, मुनिव्यपरिकर्मिणो ॥३६०॥
 परान्नं परपिण्डादं, परमात्तं परैधितं ।
 भृत्के भृतिभुग् वैतनिकं कर्मकरोऽपि च ॥३६१॥
 स निर्भृति कर्मभरो, भृति स्याद्विप्लव्ये पणै ।
 कर्मण्यां वेतनं मृत्यु, निर्वेशो भरणं विधा ॥३६२॥
 भर्मण्यां भर्म भृत्यो च, भोगस्तु गणिकार्यैति ।
 खलुपू स्याद्दुःकरो, भारवाहस्तु भारिकं ॥३६३॥
 वार्त्ताग्रहे वैवधिको, भारे विवधवीवधो ।
 कान् शिष्ये तदालम्बो, भारयेष्टिर्विहङ्गिको ॥३६४॥
 शूरशौरमयो गीरो, विक्रान्तश्चाय कातरं ।
 दरितैश्चकितो भीतो, भीरु-भारु-भीलुको ॥३६५॥

५२ अभिधानचिन्तामणौ मर्त्यकाण्डः ३

विहस्त^१व्याकुलौ^२ व्यग्रे^३, कान्दिशीको^१ भयद्रुते ।
उत्पिञ्जल^१समुत्पिञ्जै^३पिञ्जलौ^१ भृशमाकुले ॥३६६॥

महेच्छे^१ तूद्भटोदारौ^२, दान्तोदीर्ण^५महाशयाः ।
महामनां^१ महात्मां^३ च, कृपणैस्तु^१ मितम्पचेः ॥३६७॥

कीनाशैस्तद्धनैः^१ क्षुद्रैकदैर्यदृढमुष्टयैः ।
किम्पचानो^१ दयालुस्तु^१, कृपैलुः^१ करुणापरैः ॥३६८॥

सूरतोऽथ^४ दया^१ शूकः^२, कारुण्यं^३ करुणां^४ घृणां^५ ।
कृपानुकम्पानुक्रोशौ^६, हिंस्रै^१ शरारुघातुकौ^३ ॥३६९॥

व्यापादनं^१ विशरणं^२ प्रमयः^३ प्रमापणं^४,
निर्ग्रन्थनं^५ प्रमथनं^६ कदनं^७ निवर्हणम् ।

निस्तर्हणं^० विशसनं^{१०} क्षणनं^{११} परासनं^{१२},
प्रोज्जासनं^{१३} प्रशमनं^{१४} प्रतिघातनं^{१५} वधः^{१६} ॥३७०॥

प्रवासनो^{१७}द्वासनघातनिर्व्वासनानि^{१८} मंज्ञसिनिशुम्भहिंसाः ।
निर्व्वापणालम्भनिसुदनानि^{२४}, निर्य्यातनोन्मन्थसमापनानि^{२५}
२६ २७ २८ २९

॥३७१॥

अपासन^{३१} कर्जनमारपिज्ञा^{३२}, निष्कारणाक्रायविशारणानि ।

एषु कर्तने^{३३} कल्पने^{३४} वैद्वने^{३५} च, छेदश्चे^{३६} घातोद्यत आततायी ॥

स शीर्षच्छेदिकं शीर्षच्छेद्यो यो वधमर्हति ।

प्रमीते^{३७} उपसम्पन्ने^{३८}, परेतैप्रेते^{३९}सस्थितौ ॥३७३॥

नायाछेद्व्य-यशो-शोषो, व्यापन्नोऽपगतो^{४०} मृतै ।

परो^{४१}सुस्तदहे दान, तद्व्यमौर्ध्वदेहिकम् ॥३७४॥

मृतज्ञानमपज्ञान^{४२}, निवापे^{४३} पितृतर्पणम् ।

चित्तिचित्याचित्तास्तुल्या, ऋजुस्तु प्राज्ञबोऽज्ञस ॥३७५॥

दक्षिणे सरलोदारौ^{४४}, शतस्तु निकृन्नोऽजृजु^{४५} ।

कूरे^{४६} वृशसेनिखिशैपापो^{४७} धूर्त्तस्तु वच्चकै^{४८} ॥३७६॥

व्यसकै^{४९} कुहको दाण्डाजिनिको^{५०} मारिर्जादिकौ^{५१} ।

मार्या तु शततां शाठ्य^{५२}, कुंसृतिर्निकृतिश्चे^{५३} सा ॥३७७॥

कपट^{५४} केतव^{५५} दम्भे^{५६}, कूट^{५७} छैशोर्षविछलम् ।

व्यपदेशो^{५८} मिष^{५९} लक्ष^{६०}, निष^{६१} व्याजोऽय कुक्कुटि^{६२} ॥३७८॥

कुहनां दम्भचर्या^{६३} च, वधन^{६४} तु प्रतारणम् ।

व्यथीकैमतिसन्धान^{६५}, साधौ^{६६} सभ्योर्त्यसज्जनो^{६७} ॥३७९॥

उत्पतिष्णुस्तूत्पतितोऽलङ्कारिष्णुस्तु मण्डेन ।
 भविष्णुर्भवितो भूष्णुः, समो वर्तिष्णुर्वर्तनी ॥३८९॥
 विसत्त्वरो विसमरः, प्रसारी च विसारिणः ।
 लज्जाशीलोऽपत्रपिष्णुः, सहिष्णुः क्षमिता क्षमा ॥३९०॥
 तितिक्षुं सहने क्षन्ता, तितिक्षो सहन क्षमा ।
 ईर्ष्यालुः कुहनोऽक्षान्तिरीष्या क्रोधी तु रोषण ॥३९१॥
 अमर्षणं मोघनश्च, चण्डस्त्वत्यन्तकोपन ।
 शुभुक्षितं स्यात् क्षुधितो, जिघत्सुरशनायितं ॥३९२॥
 वृमुक्षायामशनायां, निवसौ रोचको रुचिः ।
 पिप्रासुस्तृपितस्तृणकः, तृणां तेषोऽपलासिरा ॥३९३॥
 पिपासो तृणं तृणोदन्यां, धीतिः पानोऽथ शोषणम् ।
 रमादानं भक्षजस्तौ, धम्मैरोऽन्नर आशिनं ॥३९४॥
 भक्तमैत्रं कूरमन्धो, भिम्सो दादिविरोदनं ।
 अशनं जीवनकं च, यानो वानं प्रसादनम् ॥३९५॥
 भिम्सदो दग्धिः सर्वरसाग्र मण्डेमत्र तु ।
 दधिजे भस्तु भक्तोत्थं, नित्यावीचाममासरो ॥३९६॥

५६ अभिधानचिन्तामणौ मर्त्यकाण्डः ३

श्राणां विलेपी^२ तरली, यवागूर्खुष्णिकौपि च ।

सूपः न्यात्प्राहितं^२ सूदो, व्यञ्जनं तु घृतादिकम् ॥३९७॥

तुल्यौ निदाने कृमरत्रिसरोवय पिष्टकैः ।

पूपोऽपूपः पूलिका^१ तु, पोलिका^१ पोलि-पूपिका^१ ॥३९८॥

पूपलथेषत्वके स्युरभ्युषाभ्योषेपौलयैः ।

निष्ठानं^१ तु तेमनं^१ स्यात्करन्मो दधिमत्तवः ॥३९९॥

घृतपूरो घृतचरैः, पिष्टपूरश्चै वार्तिकैः ।

चममी^१ पिष्टवर्तिकैः^१ म्याद्द्वदकैस्त्ववसेकिमैः ॥४००॥

भृशं दवाः पुनर्धानां, धानाचूर्णं तु मत्तवैः ।

पृथुकैश्चिपिष्टस्तुल्यौ, लौजा स्युः पुनरक्षताः ॥४०१॥

गोधूमचूर्णे ममिता^१, यवलोदे तु चिकमैः ।

गुडै इक्षुरम्कायः, शर्करा तु पितोषला ॥४०२॥

सितां च मधुचूर्णैस्तु, खण्डैस्तद्रिकृतिः पुनः ।

मन्स्यग्रेटी कागिनं चापि, रसालायां तु मार्जिता ॥४०३॥

शिक्षिण्येष शूयूषा^१, रसा^१ दुग्धं च सोमजम् ।

गोरमैः क्षौद्रैश्च^१, स्तन्यं पुनर्वनं^१ पथं ॥४०४॥

पयस्य घृतदध्यादि, पेर्युषोऽभिनव पय ।

उमे क्षीरस्य विकृती, किलाटी कूर्चिकापि च ॥४०५॥

पार्थस परमाङ्ग च, क्षैरेयी क्षीरज दधि ।

गोरसश्च तदन्न, द्रुप्तं पत्रैलमित्यपि ॥४०६॥

घृतं हविष्यमाज्यं च, हविराघोरसर्पिणी ।

ह्वोगोदोहोद्भव हैयङ्गवीनं शरजं पुन ॥४०७॥

दधिसौर तक्रसौर, नवनीतं नवोद्भूतम् ।

दण्डाहते कालशैर्बोलीरिष्टानि गोरसै ॥४०८॥

रसायनमयाघांश्चूदश्चित् श्वेत समोदकम् ।

तक्रं पुन पादजल, मयितं वारिवर्जितम् ॥४०९॥

सार्पिष्क दाधिकं सर्पिर्दधिव्या सस्कृत क्रमात् ।

लवणोदकाभ्या तु दकलावणिकमुदधिति ॥४१०॥

औदधितमौदधित्कं, लवणे स्यात्तु लावणम् ।

पैठरोख्ये उखासिद्धे, प्रयस्तु तु सुमस्कृतम् ॥४११॥

पके राद्ध च सिद्धं च, भृष्टं पक्वं विनाम्बुना ।

भृष्टामपि मत्त्रिं स्याद्भृतिर्भृष्टकं च तत् ॥४१२॥

शुल्यं शुश्राकृतं मांसं, निष्काथो रमकः समौ ।

प्रणीतमुपमम्पन्नं, स्निग्धं मसृणचिक्कणं ॥४१३॥

पिच्छिलं तु विजिविलं, विज्जं विजिलं च तन ।

भाविनं तु वामिनं स्यात्तुल्ये संमृष्टगोधितं ॥४१४॥

काञ्चिकं काञ्चिकं धान्यमृष्टानालं तुपोदकम् ।

कुल्पायाभिपुतावन्तिमांसशुक्तानि कुन्नयम् ॥४१५॥

चुक्रं धातुन्नमुन्नाहं, रक्षादन्नं कुण्डगालरुम् ।

महाग्नें मुवीगम्त्रं, मोदीं म्रक्षणं पुनः ॥४१६॥

तेनं न्नेहाऽभ्यन्नं च, वेमवार उपस्करः ।

स्यात्तिन्निटीकं तु चुक्रं, वृक्षाम्बुं चाम्बुवेतसे ॥४१७॥

हस्तिं काञ्चिनी पीतां, निशाग्र्यां वरवीर्णिनी ।

सर्वं शुतापिननो, राजिकां राजमर्षपः ॥४१८॥

आग्नें कृष्णिकां चामौ, कुन्तुम्बुं तु धान्यकम् ।

वन्यां वन्याकं वन्याकं, मार्गं कृष्णमृषणम् ॥४१९॥

कोल्कं वेदजं धामपत्तनं यवनप्रियम् ।

शण्ठीं महौषं विश्वां, नार्गरं विश्वमेपजम् ॥४२०॥

- वैदेही^१ पिप्पली^२ कृष्णोपकुल्यो^३ मागधी^४ कर्णौ,
तन्मूल^५ प्रन्यिक^६ सर्वप्रन्यिक^७ चटकाशिरै ॥४२१॥
- त्रिकटु^१ श्रृषणै^२ व्यापैमजाजी^३ जीरकै^४ कर्णौ ।
सहस्रत्रवि^५ वाल्हीक^६, जतुक^७ हिङ्गु^८ रामठम्^९ ॥४२२॥
- न्याटे^१ स्वदन^२ खादनमैजन^३, निपमो^४ क्लमनैमभ्यवहारं ।
जग्धिर्जक्षणमक्षणै^५लेही^६, प्रत्यवसान^७ घसिरौहारं ॥४२३॥
- प्मानौ^१ यर्षाणविष्वाणौ^२, भोजन^३ जेमनौटने^४ ।
चर्चण^५ चूर्णन^६ दन्तैजिह्वास्वादस्तु^७ लेहनम् ॥४२४॥
- कटयर्षते^१ प्रातगशौ^२, सग्धिस्तु^३ सहभोजनम् ।
प्रोसो^४ गुडेरकै^५ पिण्डो^६, गडोलै^७ कर्दो^८ गुटै ॥४२५॥
- गण्डो^१ कर्दम्भुमे^२, त्वाघातमुहिताशितौ ।
तृप्ति^३ सौहित्यमाघाणमथ^४ मुक्तसमुज्जिते^५ ॥४२६॥
- फला^१ पिण्डोऽफली^२ च, स्वादरपूरक पुन ।
कुक्षिम्भेरिरात्मम्भरिस्तम्भरिप्यय ॥४२७॥
- आयूने^१ स्यादादरिको^२, विनिगीपाविवर्निते ।
उदरपिशाचं^३ सर्वाश्रीने^४ सर्वाजमक्षकै ॥४२८॥

शाष्कुलैः पिङ्गिताशुन्मदिष्णुस्तृन्मादसंयुतः ।

गृध्रुस्तु गद्धनस्तृष्णैक, लिप्नुर्लुब्धोऽमिद्रापुर्कः ॥४२९॥

लोलुपौ लोलुभो लोभैस्तृष्णौ लिप्सौ वर्षाः स्पृहौ ।

काष्ठाऽऽगंसां गद्धवाञ्छैऽऽगे च्छेहौतृडुमनोरथाः ॥४३०॥

कामोऽमिद्रापोऽमिध्या तु, परस्वंहोद्धतः पुनः ।

अविनीतो^२ विनीतस्तै, निभृतैः प्रमृतोऽपि^३ च ॥४३१॥

विधेयं^१ विनयस्यैः स्यादाश्र्वैवो वचने स्थितः ।

वश्यैः प्रणयो^२ भृष्टस्तै, वियौतो भृष्णुभृष्णुजौ ॥४३२॥

श्रीक्षापन्नो विलक्षोऽथाभ्रष्टे शालीनैशारदौ ।

शुभंयुः शुभसंयुक्तै, स्यादहंयुरहङ्कृतैः ॥४३३॥

कामुकैः कमितौ कर्मोऽनुकैः कामयितौऽमिकैः

कामनैः कर्मरोऽभीकैः, पञ्चमद्रैस्तु विप्लुतैः ॥४३४॥

व्यसनी^३ हर्षमार्णस्तु, प्रमनौ ह्यप्रमानसैः ।

विकुर्वाणो^४ विचेतास्तु, दु-रन्तवि-परा मनाः ॥४३५॥

०१ गृ गनी, काप्रत्ययेऽनुस्वारस्याभ्रष्ट "तस्यैव मेऽनुकता प्रग्नस्य हंनग, इति भागवतम्" प्रग्नस्य विनीतस्यति तर्हीका ।

मत्ते शौण्डोत्कर्षीर्वा, उत्कर्षूत्सुकं उन्मना ।
 उत्कण्ठितोऽमिशस्ते तु, वाच्यशारितैदूपितो ॥४३६॥
 गुणै प्रतीते त्वाहतलक्षणे कृतलक्षणै ।
 निर्लक्षणस्तु पाण्डुरपृष्ठं सङ्कसुकोऽस्थिरं ॥४३७॥
 तूष्णींशीलस्तु तूष्णीको, विवशोऽनिष्टदुष्टधी ।
 बद्धो निगडितो नद्धं, कीलितो यन्त्रितं सितं ॥४३८॥
 सन्दानितं सय्यर्तश्च, स्यादुद्दानं तु बन्धनम् ।
 मनोहृतं प्रतिहृतं, प्रतिबद्धो हतर्षं स ॥४३९॥
 प्रतिक्षिप्तोऽधिक्षिप्तोऽयकृष्टनिष्कासितौ समौ ।
 आत्तगन्धेऽभिभूतोऽपञ्चस्ते न्यकृतैधिर्कृतौ ॥४४०॥
 निकृतस्तु विप्रकृतौ, न्यक्कोरस्तु तिरस्त्रियो ।
 परिमौवो विप्रकारं, परा-पर्यमितो भवे ॥४४१॥
 अत्यार्कारो निकारश्च, विप्रलब्धस्तु वदितं ।
 स्वप्नकं शयालुनिद्रालुं गूणितं प्रचलायितं ॥४४२॥
 निद्राणं शयितं सुप्तो, जागर्ह्यस्तु जागरी ।
 जागर्ह्यो स्याज्जागरणं, जागरौ जागरोऽपि च ॥४४३॥

- खुरणौ स्यात्खुरणसौ, उन्नसस्तूप्रनासिक ।
 पद्गु श्रोणौ खलतिस्तु, खल्वार्टे ऐन्द्रलसिके ॥४६२॥
- शिपिविष्टो वधुरय, काणौ कननै एकद्वगौ ।
 शृश्रिरल्पतनौ कुञ्ज, गडुले कुञ्जरे कुणि ॥४६३॥
- निखर्चं खट्टनै खर्च, खर्चशाखर्चं वामनै ।
 अर्चणं एतौ वधिरौ, दृश्यन्मा तु द्विनग्रकै ॥४६४॥
- वण्डश्च शिपिविष्टश्च, खोडैखोरौ तु खञ्जक ।
 विकटाङ्गस्तु पोगण्डे, ऊर्ध्वर्ज्जुर्ध्वजानुकै ॥४६५॥
- ऊर्ध्वर्ज्जुश्चाप्यय प्रज्ञेप्रज्ञौ विरञ्जानुके ।
 सञ्ज्ञेसञ्ज्ञौ युतजानौ, बलिभौ बलिभौ समौ ॥४६६॥
- उदग्रदने दन्तुरै म्यात्, प्रलम्बाण्डस्तु मुष्करै ।
 अन्वो गनासं उत्पश्य, उन्मुवाऽशोमुषेन्ववाङ् ॥४६७॥
- मुण्डस्तु मुण्डित कशौ, केशरै कशिकोऽपि च ।
 बलिरे कफरो वृद्धनाभौ तुण्डित्तुण्डिभौ ॥४६८॥
- आमयाश्चपट्ग्लानो, ग्लास्तुर्विकृतं आतुरं ।
 व्याधितौऽभ्यमितौऽभ्यान्तो, दर्शुरोगो तु दर्शुण ॥४६९॥

६४ अभिधानचिन्तामणौ मर्त्यकाण्डः ३

पामर्नः कच्छुरस्तुल्यौ सातिसारोऽतिसारैकी ।

वातैकी वातरोगी स्यात्, श्लेष्मलैः श्लेष्मणैः कफैः ॥४६०॥

क्लिन्ननेत्रे^१ त्रिल्लचुल्लौ, पिह्लोऽथाशोयुगशसिः ।

मूर्च्छिते^२ मूर्त्तमूर्च्छालौ^३, सिध्मलस्तु किलासिनिः ॥४६१॥

पित्तं^४ मायुः कफः श्लेष्मा, बलाशैः स्नेहभूः खटैः ।

रोगो रुजा^५ स्नातङ्को^६, मान्द्यं व्याधिरपाटवम् ॥४६२॥

आर्म आमयं आकल्यमुपतापो^७ गदैः समाः ।

क्षयः शोषो राजयक्ष्मा^८, यक्ष्मा^९ऽय क्षुतं क्षुतं क्षवैः ॥४६३॥

कासस्तु क्षवयुः पामी, खसैः कच्छ्वैर्विचर्चिको ।

कण्डूः कण्डूयनं खज्जूः^{१०}, कण्डूया^{११}ऽय क्षतं व्रणैः ॥४६४॥

अरूरीर्म^{१२} क्षणानुश्च, रुढव्रणपदं किणैः ।

श्लीपदं पादवल्मीकैः, पादस्फोटो^{१३} विपादिको ॥४६५॥

स्फोटकैः पिटको गण्डैः, पृष्ठग्रन्थिः पुनर्गुहैः ।

श्वित्रं^{१४} स्यात् पाण्डुरं कुष्ठं, केशघ्नं त्विन्द्रलुप्तकम् ॥४६६॥

सिध्म किलौसं त्वकृषुष्पं, सिध्मं कोठस्तु मण्डलम् ।

गलगण्डो^{१५} गण्डमालो, रोहिणी^{१६} तु गलाङ्कुरः ॥४६७॥

हिकौ हेकां च हृत्तासै, प्रतिश्यायस्तु पीनसै ।
शोथस्तु श्वयथु शोफे, दुर्नामिशो^२ गुदाङ्कुरै ॥४६८॥

छत्रे^३ प्रच्छट्टिकां छदि^३मथुर्वमन^५ वमि^६ ।
गुदमे स्याद्गुदरप्रन्यस्तेदावर्त्ता गुदग्रहे ॥४६९॥

गतिनो^७ ङी मणे वृद्धि^८, कुरण्डैश्चाण्डवर्धने ।
अश्मरी स्यान्मूत्रकृ^९त्रे, प्रमेहा^{१०} बहुमूत्रता ॥४७०॥

अनेहस्तु विबन्धे स्याद्, ग्रहणीरुक् प्रवाहिकौ ।
व्याधिप्रभेदा विद्रधिभेगन्दग्ज्वरादथ ॥४७१॥

टोपज्ञस्तु मिषगौ^{११} वेद्यै, आयुर्वेदी^{१२} चिकित्सकै ।
रोगहार्यगदङ्करो, मेपेज तत्रमौषधम् ॥४७२॥

भेषज्यमगोत्रो नार्युधिकिन्सो रुक्प्रतिक्रियो ।
उपनेर्योपचारौ च, लघुन त्वपतर्पणम् ॥४७३॥

जाङ्गुलीको विषमिषरु, स्वास्थ्य वार्त्तमैनामयम् ।
सर्षारोग्ये पद्दहा^{१३}पत्रा^{१४}त्तकल्यास्तु नोरुजि^{१५} ॥४७४॥

कुसुत्या विमवान्यपी, पार्श्वकै सन्विर्जीवकै ।
सन्धुत्यालङ्कृतां कन्यां, यो ददाति स कूटु^{१६} ॥४७५॥

६६ अभिधानचिन्तामणौ मर्त्यकाण्डः ३

चपलश्चिकुरो^२ नीलीरागस्तु स्थिरसौहृदः ।
ततो हारिद्रारागो^१ऽन्यः, सान्द्रस्त्रिगधस्तु मंदुरं ॥४७६॥
गेहेनर्दी गेहेशूरैः, पिण्डीशूरो^३ऽस्तिमान् ध्वनी ।
स्वस्थानन्धः परद्वेषी, गोष्ठश्चो^३ऽथापदि स्थितः ॥४७७॥
आपन्नो^३ऽथापिद्विपत्तिर्विपत्तं स्त्रिगधस्तु वत्सलं ।
उपाध्यभ्यागारिकौ^२ तु, कुटुम्बव्यापृते नरि ॥४७८॥
जैवातृकस्तु दीर्घायुस्त्र्यासद्यी तु शङ्करैः ।
अभिपन्नं शरणाग्नीं, कारणिकं परीक्षकैः ॥४७९॥
समर्द्धकस्तु वरदो, व्रातीनीः सङ्गनीविनैः ।
सभ्याः सदस्यो पार्षद्योः, सभास्तारोः सभासदः ॥४८०॥
सामाजिकोः सभो संमतं, समाजं परिपेत्सदः ।
पर्षत्समज्यांगोष्ठ्यास्यां, आस्थानं समितिर्घट्टो^{११} ॥४८१॥
सांवत्सरो ज्योतिषिको, मौहूर्तिको^३ निमित्तवित्तं ।
द्वैज्ञगणकादेशिज्ञानिकार्त्तान्तिका अपि ॥४८२॥
विप्रशिक्षेक्षंणिकौ^{११} च, सैद्धान्तिकस्तु तान्त्रिकैः ।
लेखके^३ऽक्षरपूर्वाः स्युश्चणैजीवकैचुच्चर्वैः ॥४८३॥

- चार्णिको लिपिकर^६श्चाक्षरन्यासे लिपिर्लिपि^२ ।
 मयिर्वा^५न मयिर्दूषी, मलिनाम्बु^६ मपी मैसी ॥४८४॥
- कुटिकस्तु कुलश्रेणी^२, समिको द्यूतकारकै^२ ।
 कितवो^१ द्यूतकृद^२ धूर्तोऽभधूर्तश्चाक्षदेविनि^५ ॥४८५॥
- दुरोर्धर^१ कैलेव च, द्यूतमैक्षत्रेती^२ पणै ।
 पाशकै^१ प्राप्तिकोऽक्षत्रै^२, देघनेस्तत्पणो गृहै ॥४८६॥
- अष्टापदं शारिकं, शारं शारिश्च खेल्नी ।
 परिणायस्तु शारीणा, नयन स्यात्समन्तत ॥४८७॥
- समाह्वयं प्राणित्त, व्याज्ज्याह्वोहितुण्डिकै^२ ।
 स्यात् मनोजयसस्तानतुल्य शस्तो तु देशकै ॥४८८॥
- सुकृती पुण्यवान् धन्यो, मित्रयुर्मित्रवन्सः ।
 क्षेमद्वैरोऽरिष्टतोति, शिमतोति शिवङ्करै ॥४८९॥
- अद्धारुणास्त्रिकै^२ आदो, नास्तिकन्तद्विपर्यये ।
 वैरङ्गिको विरागोर्हो, वीतदम्भेस्त्रकल्कनै ॥४९०॥
- प्रणाय्योऽममतोऽन्वष्टानुपयय सह क्षमै ।
 शकं प्रभुर्षुभूतात्स्त्वाविष्टे शिथिले ऋषे ॥४९१॥

संवाहकौऽङ्गमर्दः स्यान्नष्टवीजस्तु निष्कलैः ।

आसीनि उपविष्टैः स्यादूर्ध्व ऊर्ध्वन्दर्भैः स्थितैः ॥४९२॥

अध्वनीनो^१ऽध्वगो^२ऽध्वन्यः^३, पान्यः^४ पथिकदेशिकौ^५ ।

प्रवासी^१ तद्गणो^१ हारिः^१, पाथेयं^१ शम्बलं^२ समे ॥४९३॥

जङ्घालो^१ऽतिजवो^२ जङ्घाकरिको^१ जङ्घिको^२ जवी^१ ।

जवनस्त्वरितै^३ वेगै^१, रयो^२ रंहैस्तरैः^१ स्यदैः ॥४९४॥

जैवो वाजैः प्रसरश्च, मन्दगामी तु मन्वरैः ।

कामङ्गाम्यनु^१कामीनो^२ऽत्यन्तीनो^१ऽत्यन्तगामिनि^२ ॥४९५॥

सहायो^१ऽभिचरो^२ऽनोश्च जीवि-गौमि-चरै^३-प्लुर्वाः ।

सेवकौ^५ऽय सेवा^१ भक्तिः^२, परिचर्या^३ प्रसादना^४ ॥४९६॥

शुश्रूषो^१ऽऽराधनो^१पास्तिवखिवर्य्यापरीष्टयैः ।

उपचारैः^१ पदातिस्तु^१, पत्तिः^१ पद्वैः^१ पदातिकैः^१ ॥४९७॥

पादातिकैः^१ पादचारी^१, पदाजिपदिकीवपि ।

सरः^१ पुरो^२ऽप्रतो^३ऽप्रेभ्यैः^३, पुग्स्तो गम-गामिगाः^५ ॥४९८॥

प्रद्यो^१ऽयावेशिका^१गन्तू, प्राध्वूर्णो^१ऽध्यागंतो^१ऽतिथिः^१ ।

प्राध्वूर्णकौ^१ऽयावेशिकमातिथ्यं^३ चातिथेय्यपि^३ ॥४९९॥

सा रूपना माभिनी स्यात्, छेका मत्ता च वाणिनी ।
 कन्या वनी कुमारी च, गौरी तु नमिकौडरजा ॥९१०॥
 मध्यमा तु दृष्ट्वास्नहणी युवतिश्चरी ।
 तर्हनी द्विर्वरा वर्या, पतिररा स्वयम्वरौ ॥९११॥
 मुग्धाभिनी वरुणी स्याच्चिरिष्यय सवर्मिणी ।
 पत्नी सहचरी पाणिगृहीती गृहिणी गृही ॥९१२॥
 दारा र्क्षेत्र वधूर्मार्या, जनी जायौ परिग्र ॥९१३॥
 द्विनीयादी कल्त्रात्रे, पुरन्धी तु कुट्टम्बिना ॥९१४॥
 प्रजावती भ्रातृजायौ, मूना स्तुपा नैना वरु ।
 भ्रातृवर्गस्य या जाया, यानरम्ता परम्पम ॥९१५॥
 वीरपत्नी वीरमार्या, कल्धी कुत्रात्रिका ।
 प्रयैवा दयितौ कान्तौ, प्राणेशो वलमौ प्रिया ॥ १६॥
 दयेशो प्राणमर्मा, प्रष्टा प्रणयिनी च मा ।
 प्रयस्याधी प्रसि पैत्यौ, मत्ता सेक्तौ पतिरर ॥९१६॥
 विद्योत् मणो भार्ता, र्क्ष्या वनयिनी धरे ।
 नन्यास्तु तस्य मुहमे, विवाहे पाणिपादनम् ॥९१७॥

भवत्स्य गत्वाद्वा गनुत्पिता । भावात्ममुत्पिता यः, दावा-
 दत्ता समुत्पिता ॥१॥” इति च छ एव चपमति ।

पाणिग्रहणमुद्वाहँ, उपात् यामयर्मावपि ।

दारकर्म परिर्णयो, जामाती दुहितुः पतिः ॥११८॥

उपपतिस्तु जारैः स्याद्, भुजङ्गो गणिकापतिः ।

जम्पती दम्पती जायापैनी भार्यापिती समाः ॥११९॥

यौतकं युतयोर्देयं, सुदोयो हरणं च तत् ।

कृताभिषेका महिषी, भोगिन्योऽन्या नृपस्त्रियः ॥१२०॥

सैरन्धी याऽन्यवेश्मस्था, स्वतन्त्रा शिल्पजीविनी ।

असिन्नचन्त पुरप्रेष्या, देवीसञ्चारिके समे ॥१२१॥

प्राज्ञी प्रज्ञा प्रज्ञानन्त्यां, प्राज्ञी तु प्रज्ञयान्विता ।

स्यादाभीरी महाशूद्रो, जातिपुयोगयोः समे ॥१२२॥

पुंगुज्याचार्याचार्याणि, मातुलीनी तु मातुली ।

उपाध्यायान्युपाध्यायी, क्षत्रिय्यार्या च शूद्र्यपि ॥१२३॥

स्वत आचार्या शूद्रा च, क्षत्रिय्या क्षत्रियःण्यपि ।

उपाध्याय्युपाध्यायो स्यादर्यार्यण्यौ पुनः समे ॥१२४॥

दिधिषूस्तु पुनर्भूद्विरूढा स्याद्दिधिषूःपातः ।

स तु द्विजोऽप्रेदिधिषुर्भ्यस्य स्यात्सैव गेहिनी ॥१२५॥

०१ “ ज्येष्ठायां यद्यनूढायां, कन्यायामुद्यतेऽनुजा । सा चाप्रेदिधिषूर्भ्या, पूर्वा तु दिधिषूर्मता ” इति मतान्तरम् ।

ज्येष्ठेऽनूदे परिवत्तौनुजो दारपरिग्रही ।

तस्य ज्येष्ठ परिवित्तिर्नैया तु परिवेदिनी ॥१२६॥

चृपस्यन्ती कामुकी स्यादिच्छायुक्ता तु कामुकी ।

कृतमापन्निकौऽव्यूडौऽधिविन्नौऽप पतिव्रता ॥१२७॥

एकपत्नी सुचरित्रा, सार्ध्वी सैत्यसैती त्वरी ।

पृथ्वी चर्पणी बन्धनैयविनीर्ता च पासुला ॥१२८॥

स्वैरिणी कुलटा याति, या प्रिय सामिमारिकी ।

वयस्यालि सखी संधीच्यशिश्वी तु शिशु विना ॥१२९॥

पतिव्रती जीवत्पैतिर्विधस्ता विधनो ममे ।

निर्वीरो निष्पतिसुता, जीवत्त कौ तु जीवमे ॥१३०॥

नश्यत्प्रसुतिना निन्दु, सश्मश्रुर्नरमाङ्गिनी ।

कात्यायनी त्वर्द्धवृद्धा, कापायवमनाऽधवा ॥१३१॥

श्रवणौ मिशुकी मुण्डौ, पोटी तु श्री नृलक्षणा ।

साधारणा श्री गणिकी, येश्यौ पश्य पणाङ्गना ॥१३२॥

भूमिर्ध्या लज्जिकी रूपाजीर्वा वारवधु पुन ।

सा वारमुग्धाय चुन्द्री कुट्टनी शम्भ्वती समा ॥१३३॥

पोटी वोटी च चट्टी च, दोपी च कुट्टहारिकी ।

छात्री तु कोट्टी वृद्धा, पल्लिवचय रजव्वली ॥१३४॥

७४ अभिधानचिन्तामणौ मर्त्यकाण्डः ३

पुष्पवत्यधिरात्रेयी, स्त्रीधर्मिणी नलिन्यवीः ।

उदर्क्या ऋतुमंती च, पुष्पहीना तु निष्कला ॥१३५॥

राकां तु सरजाः कन्या, स्त्रीधर्मः पुष्पमार्त्तवर्म ।

रजस्तत्कालस्तु ऋतुः, सुरतं मोहनं तम ॥१३६॥

संवेशनं सम्प्रयोगैः, सम्भोगश्च रंहो रतिः ।

ग्राम्यधर्मो निधुवनं, कामैकेभिः पशुक्रियौ ॥१३७॥

व्यवृत्तौ मैथुनं स्त्रीपुंसौ द्वंद्वं मिथुनं च तत् ।

अन्तर्वर्त्नी गुर्विद्वेषी स्याद्गर्भवत्युदरिण्यपि ॥१३८॥

आपन्नसत्वां गुर्वी च, श्रद्धालुर्दोहदान्विता ।

विजातां च प्रजातां च, जातापत्यां प्रसूतिकौ ॥१३९॥

गर्भस्तु गर्भो भ्रूणो, दोहदलक्षणञ्च सः ।

गर्भाशयो जरथूल्वे, कल्लोल्वे पुनः समे ॥१४०॥

दोहदं दोहदं श्रद्धां, लालसां सूतिमासि तु ।

वैजनैनो विजनैः, प्रसूतो नन्दनैः पुनः ॥१४१॥

उद्वेहोऽङ्गात्मजः सूतुस्तनयो दारकः सुतः ।

पुत्रो दुहितरि स्त्रीत्वे, तोकैपत्यैप्रसूतयैः ॥१४२॥

- तुक् प्रभोमयोभ्रात्रीयो , भ्रातृव्यो भ्रातुरात्मजे ।
 स्वस्त्रीयो भागिनयैश्च, जामयै कुतपश्चै स ॥९४३॥
- नसां पौत्रै पुत्रपुत्रो, दौहित्रो दुहितु सुत ।
 प्रतिनसां प्रपौत्रै स्यात्, तत्पुत्रस्तु परम्पर ॥९४४॥
- पैतृष्वसेयै स्यात्पैतृष्वस्त्रीयैस्तुक् पितृष्वसु ।
 मातृष्वस्त्रीयैस्तुक् मातृष्वसुर्मातृष्वसेयैवत् ॥९४५॥
- विमातृजो वैमात्रेयो, द्वेमातुरो द्विमातृज ।
 सत्यास्तु तनये साम्मातुरवैद्भद्रमातुरै ॥९४६॥
- सौभागिनेयैकानीनो^२, सभगाकन्ययो सुतौ ।
 पौनर्मनपारस्त्रैण्यो^३ पुनर्भृपरस्त्रियो ॥९४७॥
- दास्या दासेरदासयो^२, नाटेरस्तु नटीसुत ।
 बन्धुलो बान्धविनेयै , कौलटेरोऽसतीसुत ॥९४८॥
- स तु कौलत्रिनेयै स्यात्, यो भिक्षुकसतीसुत ।
 द्वावप्येतौ कौलटेयो^३, क्षेत्रजो देवरादिज ॥९४९॥
- स्वजाते ह्योरसोरस्यौ , मृते भर्त्तरि जारज ।
 गोलकोऽयामृतं कुण्डो, भ्राता तु स्यात्सहोदरै ॥९५०॥

समानोदर्यसोदर्यसैर्गर्भसैर्हर्जा अपि ।

सोदरश्च स तु ज्येष्ठः, स्यात् पित्र्यः पूर्वज्ञोऽग्रजः ॥९९१॥

जघन्यजे^१ यविष्ठः स्यात्, कनिष्ठोऽवरजोऽनुजः ।

स यवीयान् कनीयांश्च, पितृव्यश्यालमातुलौः ॥९९२॥

पितुः पत्न्याश्च मातुश्च, भ्रातरो देवृदेवरो ।

देवां चावरजे पत्युर्जामिस्तु भगिनी^२ स्वसा ॥९९३॥

ननान्द्रौ तु स्वसा पत्युर्ननन्दौ नन्दिनात्यपि ।

पत्न्यास्तु भगिनी ज्येष्ठा, ज्येष्ठश्च श्रूः कुली च सा ॥९९४॥

कनिष्ठा श्यालिकौ हांली, यन्त्राणी केलिकुञ्चिकौ ।

केलिर्द्रवैः परीहासैः, क्रीडां लीलां च नर्म च ॥९९५॥

देवनं कूर्दनं खेलां, ललनं वर्करोऽपि च ।

वसां तु जनकस्तौतो, बीजां जनयितौ पितौ ॥९९६॥

पितामहस्तस्य पिता, तत्पिता प्रपितामहः ।

मातुर्मातामहाद्येवं, मातांश्च जनेनी प्रसूः ॥९९७॥

सवित्री^३ जनयित्री^६ च, कृमिलौ तु बहुप्रसूः ।

आत्री तु स्यादुपमाता, वीरमाता तु वीरसूः ॥९९८॥

श्वश्रूमाता पतिपत्न्यो , श्वशुरस्तु तयो पिता ।
 पितरस्तु पितृर्वश्या, मातुर्मातामहौ कुले ॥१५९॥
 पितरौ मातापितरौ मातरपितरौ पिता च माता च ।
 श्वश्रूश्वशुरौ श्वशुरौ पुत्रौ पुत्रश्च दुहिता च ॥१६०॥ (आयुषि)
 भ्राता च भगिनी चापि, भ्रातरावप्य बान्धवै ।
 स्वो ज्ञाति स्वजनो बन्धु , सगोत्रश्चै निजे पुन ॥१६१॥
 आत्मीये स्वै स्वकीयश्चै, सपिण्डास्तु सनाभयै ।
 तृतीया प्रकृति पण्डे , पण्डै ह्यीवो नपुसकम् ॥१६२॥
 इन्द्रियायतनैर्मङ्गैर्विग्रहौ, क्षेत्रगात्रैस्तनुभूषनास्तनू ।
 मूर्त्तिमत्करणैरुपैर्मूर्त्तयो, वेरैसहनैर्देहसर्वरा ॥१६३॥
 घनो बन्धु पुरे पिण्डो, वपुः प्रद्वलत्रर्पणी ।
 क्लेशैर् शरीरोऽस्मिन्ननीच कुणोप शत्रु ॥१६४॥
 मृतैक स्पष्टैकबन्धौ, त्वपशीषे क्रियायुजि ।
 वयासि' तु दशो प्रार्थो, सामुद्र देहलक्षणम् ॥१६५॥
 एकत्रेदो प्रतीकोऽज्ञोवयवोपघनो भवति ।
 उत्तमाह शिरो मूर्धा, मौलिर्गुण्डै कमस्तकै ॥१६६॥

वराङ्गं^६ करणत्राणं^९, शीर्षं^{१०} मस्तकमित्यपि ।

तज्जाः^१ केशास्तीर्थवाकाश्चिकुराः^२ कुन्तलाः^३ कचाः^४ ॥९६७॥

वाल्लाः^५ स्युस्तत्पराः पाशो, रचनां भारं उच्चर्यः ।

हस्तैः पक्षैः कलापश्चं, केशभूयस्त्ववाचकाः ॥९६८॥

अलकस्तु कर्कालैः, खड्गैश्चूर्णकुन्तलैः ।

स तु भाले भ्रमरकैः, कुरुलो भ्रमरालकैः ॥९६९॥

धम्मिल्लैः संयताः केशाः, केशवेषे कवचैर्यथ ।

वेणिं प्रवेणीं शीर्षण्यशिरस्यौ विशदे कचे ॥९७०॥

केशेषु वर्त्म सीमन्तैः, पलितं पाण्डुरः कचः ।

चूडौ केशी^२ केशपाशौ, शिखौ शिखण्डिकौ समाः ॥९७१॥

सा बालानां काकपक्षैः, शिखण्डकेशिखण्डिकौ ।

तुण्डमास्यं मुखं वक्रं, लपनं वदर्नानने^० ॥९७२॥

भाले गोर्धयलिकालीकललाटानि श्रुतौ श्रवैः ।

शब्दाधिष्ठानैपैञ्जुषमहानादध्वनिग्रहैः ॥९७३॥

कर्णः श्रोतं श्रवणं च, वे^० कर्णशिखुली ।

पालिस्तु कर्णलतिकौ, शङ्खो भालश्रवोऽन्तरे ॥९७४॥

चैश्वर्यक्षीक्षणं नेत्रं, नयेन दृष्टिरेम्बकम् ।
 लोर्धन दर्शनं दृक् च, तत्तारी तु कनीनिकौ ॥१७५॥
 वाम तु नयन सौम्य, मानवीयं तु दक्षिणम् ।
 अस्तौम्येऽक्षिण्यनक्षिं स्यादीक्षणं तु निशामनम् ॥१७६॥
 निभालेन निशमनं, निर्यानमवत्रोकनम् ।
 दर्शनं द्योतनं निर्वर्णनं चागार्द्धवीक्षणम् ॥१७७॥
 अपाङ्गदर्शनं काक्षं, कटाक्षोऽक्षिविकृणितम् ।
 स्याद्गुन्मीलनमुन्मेषो, निमेषस्तु निमिलनम् ॥१७८॥
 अक्ष्णोर्बाह्यान्तावपाङ्गौ, भ्रूखण्डे रोमपद्धति ।
 मकोषभ्रविकारे स्यात्, भ्रु भ्रु-भ्रु परा कुण्टि ॥१७९॥
 कूर्धं कूर्प्यं भ्रुयोर्मध्ये, पश्म स्यान्नेत्ररोमणि ।
 गन्धसौ नासिका नासा, घ्राण घ्राणो विकृणिकौ ॥१८०॥
 नक्रं नर्कुर्त्क शिष्टिन्यांघोऽधरो रदच्छुड ३ ।
 दन्तर्वेद्यं च तत्प्रान्तौ, सूक्ष्मी असिका त्रय ॥१८१॥
 असिकाधस्तु चिबुकं, स्याद् गल्लं सूक्ष्म पर ।
 गल्लात्पर कपोलधे, परो गण्डे कपोलत ॥१८२॥
 ततो हस्तं श्मश्रु कूर्धमास्यलोमं च मासुरी ।
 दाढिकौ दष्टिकौ दाढा, दष्टौ जम्बो द्विजौ रदौ ॥१८३॥

रदनीं दशनौं दन्तौं, दंशैखादंनमल्लर्काः ।

राजदन्तौ तु मध्यस्यावुपरिश्रेणिकौ क्वचित् ॥१८४॥

रसज्ञां रसनौ जिह्वां, लोलौ तालुं तु काकुदम् ।

सुधास्त्रवां घण्टिकौ च, लम्बिकौ गलशुण्डिकौ ॥१८५॥

कन्धरां धमैनिग्रीवां, शिरोधिश्च शिरोधरां ।

सा त्रिरेखा कम्बुग्रीवांऽवैटुर्घाटौ कृकाटिकौ ॥१८६॥

कृकस्तु कन्धरामध्यं, कृकपाश्वे तु वीतनौ ।

ग्रीवाधमन्यौ प्राग् नीले, पश्चान्मन्ये कलम्बिके ॥१८७॥

गलो निगरणौ कण्ठैः, काकलकस्तु तन्मणिः ।

अंसौ भुजशिरैः स्कन्धौ, जत्रुसन्धिरुोऽमगः ॥१८८॥

मुजो वाहुः प्रवेष्टो दोर्बोहोऽथ मुक्कोटरैः ।

दोर्मूलं खण्डिकं कक्षौ, पार्श्वं स्यादेतयोरध. ॥१८९॥

कफोणिस्तु भुजामध्यं, कफणिः कूर्परश्च सः ।

अधस्तस्या मणिवन्धात्, स्यात् प्रकोष्ठैः कलाचिका ॥१९०॥

प्रगण्डैः कूर्परांसान्तः पञ्चशाखैः शयैः शमैः ।

हस्तैः पौणिः कौरोऽस्यादौ, मणिवन्धो मणिश्च सः ॥१९१॥

करौभोऽस्मादाकनिष्ठं, करशाखाङ्गुली समे ।

अङ्गुरी चाङ्गुलोऽङ्गुष्ठस्तर्जनी तु प्रदेशिनी ॥१९२॥

- न्येष्टां तु मध्यमां मध्यां, सावित्री स्यादनायिका
 कनीनिकां तु कनिष्ठांऽवहस्तो हस्तपृष्ठत ॥१९३॥
 कामाङ्कुशो महाराजै, करजो नखरो नखै ।
 करशूको भुजाकण्ठं, पुनर्बध्नुपुनर्नवौ ॥१९४॥
 प्रदेशिन्यादिभि सार्द्धमङ्गुष्ठे वितने मति ।
 प्रादेशीतालैगोकैर्णवितस्तैर्यो यथाक्रमम् ॥१९५॥
 प्रसारिताङ्गुलौ पाणौ, चपेटं प्रतलेस्तलै ।
 प्रहस्तैस्तालिकै तालं, सिंहतालस्तु तौ युतौ ॥१९६॥
 सम्पिण्डिताङ्गुलि पाणिर्भृष्टिर्भुङ्गुर्भुञ्जुव्यपि ।
 सहप्रोहश्चाद्धमुष्टिस्तु, खटकं कुब्जित पुन ॥१९७॥
 पाणि प्रसृतं प्रसृतिस्तौ युतौ पुनरङ्गुलि ।
 प्रसृते तु दवाधारे, गण्डूपैश्चुलुकश्चलै ॥१९८॥
 हस्तं प्रामाणिको मध्ये, मध्यमाङ्गुलिकूर्परम् ।
 मद्भुष्टिसौ रत्निररत्निर्निष्कनिष्ठिक । ॥१९९॥
 ध्यामेध्यायामेन्यमोघोस्तिर्यग्बाहू प्रसारितौ ।
 ऊर्ध्वोऽकृतभुजापाणिनरमान तु पौरुषम् ॥६००॥

दघ्नद्वयसेमात्रौस्तु, जान्वादेस्तत्तदुन्मिते ।

रीढकः पृष्ठवंशैः स्यात्, पृष्ठं तु चरमं तनोः ॥६०१॥

पूर्वभाग उपस्योऽङ्गैः, कोडै उत्सङ्गै इत्यपि ।

कोडोरो हृदयस्यानं, तक्षो वत्सो भुजान्तगम् ॥६०२॥

स्तनान्तरं हृद्दे हृदयं, स्तेनौ कुनौ पयोधरौ ।

उरोजौ च चूचुकन्तु, स्तनाद्भ्रन्त-शिखा-मुखाः ॥६०३॥

तुन्दं तुन्दिर्गर्भकुक्षीं, पिचण्डो जठगोदरं ।

कालखण्डं कालखण्डं, कलेयं कालकं यकृत् ॥६०४॥

दक्षिणे तिलकं क्लोम, वामे तु रक्तफेननः ।

पृष्पसैः स्यादथ स्त्रीणां, गुल्मैः श्लेष्मैश्च तु पुरीततिः ॥६०५॥

रोमावेली रोमलनी, नाभिः स्यात्तुन्दकूपिका ।

नाभेरधो मूत्रपुटं, बस्तिर्मूत्राशयोऽपि च ॥६०६॥

मर्ध्योऽवल्लं विल्लं, मर्ध्यमोऽथ कटः कटिः ।

श्रोणिः कर्लत्रं कटीरं, काञ्चीपिदं ककुभती ॥६०७॥

नितम्बारोहौ स्त्रीकट्याः, पश्चाज्जघनमग्रतः ।

त्रिकं वंशाधस्तत्पार्श्वकूपकौ तु कुकुन्दरे ॥६०८॥

चरणीः क्रमणौ पादौ, पदोऽह्निश्चलनः क्रमः ।

पादमूलं गोहिरं स्यात्पाष्णिस्तु तुय्योरधः ॥६१६॥

पादाग्रं प्रपदं क्षिप्रं, त्वङ्गुष्ठाङ्गुलिमध्यतः ।

कूर्चं क्षिप्रस्योपथ्यं हिस्फन्धः कूर्चशिरैः समे ॥६१७॥

तलहृदयं तु तैलं, मध्ये पादतलस्य तत् ।

तिलकः कालकैः पिपुर्जडुलैस्तिलकालकैः ॥६१८॥

रसासृग्मांसमैत्रोऽस्थिमज्जाशुक्राणि धातवः ।

सप्तैव दश वैकेषां, रोर्मत्वर्कस्त्रायुभिः^{१०} सह ॥६१९॥

रसो आहारतेजोऽग्निसम्भवैः षड्रसासर्वैः ।

आत्रेयोऽसृक्करो धातुर्न-मूल-महा-परः ॥६२०॥

रक्तं रुधिरमाग्नेयं, विष्टं तेजो-भवे रसात् ।

शोणितं लोहितमसृग्, वाशिष्ठं प्राणदासुरे^{११ १२} ॥६२१॥

क्षतजं मांसकार्यं, मांसं पल्लज्जले^३ ।

शुष्क वल्लू^१मुत्तम, पूय^२दृष्ये^३ पुन समे ।

मेडो^४ऽस्थिहृन्^५ वपा^६ मांमात्तेजो^७ने^८ गौसम^९ वपा^{१०} ॥६२४॥

गोट^१ तु मस्तक^२त्रेडो^३, मस्ति^४को मस्तु^५लङ्गकै^६ ।

अस्थि कुल्य^१ माग्नौ^२न, मेदस्ते^३मश्च मज्ज^४कृत्^५ ॥६२५॥

मासपित्त^१ श्वडयिन^२, कर्करो^३ देहवारकम्^४ ।

मेडो^१न कीकम^२ मार^३, कगोटि^४ शिरसो^५ऽस्थनि ॥६२६॥

कपाल^१कर्परौ^२ तुल्यौ, पृष्ठ^३प्यास्थिन^४ कशेरुका ।

शाखा^१प्यनि स्यान्न^२द्रुकं, पार्श्व^३स्थिन^४ वङ्कि^५कपर्शुकै^६ ॥६२७॥

शरीरा^१स्थि ऋद्धे^२ स्यान्, कङ्काल^३मस्थिपञ्जरै^४ ।

मज्जो^१ तु कौशिकै^२ शुक्र^३करो^४ऽप्यन^५ सेह^६सम्भेवौ^७ ॥६२८॥

शुक्र^१ रनौ^२ बड^३ बीजं, वीर्यं^४ मज्जसमुद्भवम्^५ ।

आनन्द^१प्रभैव^२ पुंस्त्रि^३मिन्द्रिय^४ त्रिद्व^५वर्जितमे^६ ॥६२९॥

पौरुष^१ प्रधान^२वार्तु^३र्लामै^४ रोमे^५ तनूरुहम्^६ ।

त्वक्^१ छवि^२डै^३टार्दनी^४ रुत्ति^५श्चर्मा^६भिन्न^७ममृ^८घरा^९ ॥६३०॥

वक्रमौ^१ तु स्रपो^२ कायै^३र्नाड्यो^४ धमनथे^५ सिरौ^६ ।

काण्ठरो^१ तु महा^२आयु^३र्मरु^४ किट्टे^५ तदक्षिणम्^६ ॥६३१॥

८६ अभिधानचिन्तामणौ मर्त्यकाण्डः ३

दूषिकां दूषिकां जैमं, कुलुकं^१ पिप्पिकां पुनः ।

दन्त्यं कार्णं तु पिञ्जुपैः, शिष्टाणो^२ प्राणसम्भवः ॥६३२॥

सृणीकां स्यन्दिनीं लालौऽऽस्यासर्वैः कफकूनिकौ ।

भूनं नस्तिमलं गेहैः, प्रसौणो नृजलं खर्वः ॥६३३॥

प्रुष्पिकां तु लिङ्गमलं, विहं विष्टौऽनस्करैः शकृत् ।

गूणं पुरीषं शमलौघारौ तर्जस्कवर्धसीं ॥६३४॥

वेधो^३ नेपथ्यैमाकल्पैः, परिकर्माङ्गसंस्क्रिया ।

उद्धर्तनमुत्सादनमङ्गरांगो विलेपनम् ॥६३५॥

नर्धित्यं समालभनं, नर्धीं स्यान्मण्डनं पुनः ।

प्रसाधनं पतिकर्म्म, माष्टिः स्यान्मार्ज्जनां मृजां ॥६३६॥

वासगोमैस्तु नूर्णं स्यात्, पिष्टातैः पटवासकैः ।

गन्धमाल्यादिना यस्तु, संस्कारः सोऽधिवासनम् ॥६३७॥

निर्देशो उपभोगौऽथ, स्नानं सवर्नेमाष्टवैः ।

कर्पूरागुरुकषोलकास्तूरीचन्दनद्रवैः ॥६३८॥

स्यात्पक्षकर्द्धमो मिश्रैर्वर्तिर्गात्रानुलेपनी ।

चन्दनागरुकस्तूरीकुङ्कुमैस्तु चतुःस्रमं ॥६३९॥

- अर्गुवर्गहराजार्ह^३, ओह^४ कृमिजैवशिक^५ ।
 धनैर्यज जोङ्कक च, मङ्गल्या भैह्मिगन्वि यत् ॥६४०॥
 कालागौरु काकतुण्ड^६, श्रीखण्ड रोहणद्रुम^७ ।
 गन्वसौरी मलयमञ्जन्देन हरिचन्देन ॥६४१॥
 तैद्यपर्णिकेगोशीपौ^८, पत्राङ्ग रक्तचन्दनम् ।
 कुचन्देन ताम्रसौर, रङ्गेन तिलपर्णिका^९ ॥६४२॥
 जातिकोश^१ जातिक^२, कर्पूरे हिमवालुका^३ ।
 धनसार^४ सिताम्रश्च, चन्द्रेऽप्य मृगनामिना^५ ॥६४३॥
 मृगनामिर्मृगमट्ट^६, कस्तूरी गन्वचूल्येपि ।
 कदमोरजन्म घुस्रेण, वैर्ण लोहितचन्दनम् ॥६४४॥
 वाल्मीक^७ कुङ्कुम^८ वाहिशिर^९ कालेर्यजागुहे^{१०} ।
 सङ्कोचपिशुन^{११} रक्त^{१२}, धी^{१३} पीतनदीपन^{१४} ॥६४५॥
 लवङ्ग^१ देवकुसुम^२, श्रीसर्पमय कोलकम् ।
 ककौलक^३ कोशकैल^४, कालीयक तु जापकम् ॥६४६॥
 यक्षधूपो बहुरूप^५, सालवेष्टो^६ऽग्निवल्लभ^७ ।
 सर्पमणि^८ सर्परेत^९, रालं^{१०} सर्वरसोऽपि च

धूपौ वृकात् कृत्रिमाच्च, तुरुष्कः सिंहपिण्डकौ ।
 पायसस्तु वृक्षदूपैः, श्रीवासैः सरलद्रवैः ॥६४८॥
 स्थानात् स्थानान्तरं गच्छन्, धूपो गन्त्रपिशाचिकौ ।
 स्थासकैस्तु हस्तत्रिम्बैमलङ्कारस्तु भूषणम् ॥६४९॥
 परिष्काराभरणे च, चूडामणिः शिरोमणिः ।
 नायकस्तरलो हारान्तर्मणिर्बकुटं पुनः ॥६५०॥
 मौलिः किरीटं कोटीरमुष्णीप पुष्पदाम तु ।
 मूर्ध्नि माल्यं मालो स्रक् च, गर्भकैः केशमध्यगम् ॥६५१॥
 प्रभ्रष्टकं शिखालम्बि, पुरोन्यस्तं ललामकम् ।
 तिर्यक् वक्षसि वैकक्षं, प्रालम्बैमृजुलम्बि यत् ॥६५२॥
 सन्दर्भो रचना गुम्फः, श्रन्थनं ग्रन्थनं समा ।
 तिलके तमालपत्रचित्रैपुण्ड्रैविशेषकैः ॥६५३॥
 आपीडैशेखरोत्तंसावैतंसौ शिरसः स्रजि ।
 उत्तरौ कर्णभूरेऽपि, पत्रलेखा तु पत्रतः ॥६५४॥
 भङ्गिञ्जलिहताङ्गुलयैः, पत्रपाश्या ललाटिका ।
 वालापाश्या पारितथ्या, कर्णिका कर्णभूषणम् ॥६५५॥

ताडङ्कस्तु^२ ताडपत्रं^३, कुण्डलं^३ कर्णवेष्टकं^४ ।
 उत्क्षिप्तिकौ तु कर्णान्दुर्बालिकौ कर्णपृष्ठगा ॥६९६॥
 गैवेयकं कण्ठमूषा, लम्बमाना ललन्तिकौ ।
 प्रालम्बिकौ कृता हेमोर सूत्रिका तु मौक्तिकै ॥६९७॥
 हारो^१ मुक्तात् प्रालम्बैस्त्रकै कलापौवली^२ लती ।
 देवच्छन्दे शत साष्ट, त्विन्द्रच्छन्दे सहस्रकम् ॥६९८॥
 तदर्द्धं विजयच्छन्दो^१, हारस्त्वष्ट्रोत्तर शतम् ।
 अर्द्धं रश्मिकलापोऽस्य, द्वादश त्वर्द्धमाणवै ॥६९९॥
 द्विर्द्वादशार्द्धगुच्छै स्यात्, पञ्च हारफलं लता ।
 अर्द्धहारश्चतु षष्टिर्गुच्छैमाणवमन्दराः ॥६९०॥
 अपि गोस्तनेगोषुच्छौवर्द्धमर्द्धं यथोत्तरम् ।
 इति हारा षष्टिभेदादेकावल्येव षष्टिकौ ॥६९१॥
 कण्ठिकौऽप्यथ नक्षत्रमालौ तत्सङ्ख्यमौक्तिकै ।
 कयूरपेक्षदं^१ बाहुभूषा^२ऽथ करभूषणम् ॥६९२॥
 कटकौ^३ चलयं^३ पारिहार्या^४वापा^५ च कङ्कणम् ।
 हस्तसूत्रं^१ प्रतिसरं, ऊर्मिकौ त्वङ्गुलीयकम् ॥६९३॥
 सा साक्षराङ्गुलिर्मुद्रौ, कटिसूत्रं^१ तु मेखला ।
 कलापौ^३ रसना^४ सारसनं^५ काञ्ची^६ च सप्तकौ ॥६९४॥

९० अभिधानचिन्तामणौ मर्त्यकाण्डः ३

सा शृङ्खलं^१ पुंस्कटिस्थ्या, किङ्किणी^१ क्षुद्रघण्टिका^१ ।

नूपुरं^१ तु तुलाकोटिः^२, पादतः कटकाङ्गदे^४ ॥६६५॥

मञ्जीरं^५ हंसकं^६ शिञ्जिन्यंशुकं^७ वल्लमम्बरम्^३ ।

सिचयो^४ वसनं^५ चीराच्छादौ^६ सिक्^७ चेलवाससी^{१०} ॥६६६॥

पटैः प्रोतोऽञ्जलो^१ ऽस्यान्तो, वर्तिर्वस्तिश्चै^२ तद्दशाः ।

पत्रोणी^१ धौतकौशेयमुष्णीषो^१ मूर्धवेष्टनम् ॥६६७॥

तत् स्यादुद्गमनीयं^१ यद्भौतयोर्वस्त्रयोर्युगम् ।

त्वक्फलकृमिरोमभ्यः, सम्भवात्तच्चतुर्विधम् ॥६६८॥

क्षौमकाष्पासिकौशेयैराङ्गवा^१ दिविभेदतः ।

क्षौमं^१ दुकूलं^२ दुगूलं^३, श्यात्कार्पासं तु बादरम् ॥६६९॥

कौशेयं^१ कृमिकोशोत्थं, राङ्गवं^१ मृगरोमजम् ।

कम्बूलः पुनरुणय्यैराविकौरै^३ अरैल्लकाः^५ ॥६७०॥

नवं वासोऽनाहतं^१ स्यात्तन्त्रकं^२ निष्प्रवाणि^३ च ।

प्रच्छादनं^१ प्रावारणं^२, संब्यानं^३ चोत्तरीयकम् ॥६७१॥

वैकक्षे^१ प्रावारोत्तरासङ्गौ^३ बृहतिकोपि च ।

वराशिः^१ स्थूलशाटः^२ स्यात्, परिधानं^१ त्वषोऽंशुकम् ॥६७२॥

अन्तरीयं^१ निवसन्मुपसञ्चानैमित्यपि ।

तद्वन्यिरुच्यते^२ नीधी^३, वरुच्यद्वोरुकाशुक्म् ॥६७३॥

चण्डातकं^४ चटनकश्चलनी^५ त्वितरद्विया ।

चौलं^६ कञ्चुलिकां^७ कूर्पासकोऽङ्गिकां^८ च कञ्चुके ॥६७४॥

शाटी^९ चोद्वयं^{१०} नीशारो^{११}, हिमवातापहांशुके ।

कच्छो^{१२} कच्छाटिकां^{१३} कक्षां^{१४}, परिधानापाञ्चले ॥६७५॥

कच्छापटस्तु^{१५} कौपीनं^{१६}, समौ नक्रकंकर्पटौ^{१७} ।

निचोले^{१८} प्रच्छदपटो^{१९}, निचुलधोत्तरच्छदं^{२०} ॥६७६॥

उत्सवेषु सुहृद्भिर्घट्टलाटाकृष्य गृह्यते ।

वज्रमास्थादि तत् पूर्णपात्रं^{२१} पूर्णानकं^{२२} च तत् ॥६७७॥

तत्स्यादाप्रपदीनं^{२३} तु, स्वाप्नोत्याप्रपदं^{२४} हि यत् ।

चीवरं^{२५} मिश्रसङ्घाटी^{२६}, जीर्णवस्त्रं पटचरयं^{२७} ॥६७८॥

शाणीं^{२८} गोणीं^{२९} छिद्रवस्त्रे, जठार्दीं^{३०} क्षिप्रवासासि ।

पर्यस्तिकां^{३१} परिकरं^{३२}, पर्यङ्कधावसन्धिकां^{३३} ॥६७९॥

कृथे^{३४} वर्णं^{३५} परिस्तोमं^{३६}, प्रवेणीं^{३७} नवतोऽस्तरां^{३८} ।

अपटीं^{३९} काण्डपटं^{४०} स्यात्, प्रतिसीरां^{४१} जवन्ध्यापि ॥६८०॥

तिरस्करिण्यथोल्लोचो^१, वितानं^३ कदकोऽपि^३ च ।

चन्द्रोदये^५ स्थुलं^१ दृष्ये^२, केणिका^१ पटकुट्यपि^२ ॥६८१॥

गुणलयनिकायां^३ स्यात्, संस्तरैस्त्रस्तरौ^२ समौ ।

तल्पं^१ शय्यौ^३ शयनीयं^३, शयनं^५ तल्लिमं^५ च तत् ॥६८२॥

मञ्चमञ्चकेपर्यङ्कपल्यङ्कोः^३ खट्वयो^३ समाः ।

उच्छीर्षकमुपाद्धानैत्रहो^३ पाले^१ पतद्ग्रहेः ॥६८३॥

प्रतिग्राहो^३ मुकुरैरुदशीदशीस्तु^३ दर्पणे^५ ।

स्याद्वेत्रासनमासन्दी^२, विष्टरः^१ पीठमासनम् ॥६८४॥

कशिपुर्भोजनाच्छादावौशीरं^१ शयनामने ।

लाक्षौ^१ द्रुमामयो^२ राक्षौ^१, रङ्गमातौ^१ पलङ्कपौ ॥६८५॥

जर्तुं^१ क्षतघ्नौ^१ कृमिर्जा, यावौलकौ^२ तु तद्रसः ।

अञ्जनं^१ कज्जलं^२ दीपः, प्रदीपः^१ कज्जलध्वजैः ॥६८६॥

स्नेहप्रियो^५ गृहमणिर्देशाकर्पो^६ दशेन्धनः ।

व्यजनं^१ तालवृन्तं^२ तत्, घवित्रं^१ मृगचर्मणः ॥६८७॥

आलावर्तौ^१ तु वस्त्रस्य, कङ्कतैः^१ केशमार्जनैः

प्रसाधनश्चाथ^३ बालक्रीडनकं^१ गुडौ^२ गिरिः^३ ॥६८८॥

गिरिको^१ गिरिगुहं, समौ कन्दुकैगेन्दुको^२ ।

रात्रौ राट् पृथिवीशक्रेमध्यलोके शंभूमृतं ॥६८९॥

महीक्षित्तं पार्थिवौ मूर्धाभिषिक्तौ भू-प्रजा-नृ-प^३ ।

मध्यमो^४ मण्डलाधीशं, सम्राट् तु शास्ति यो नृपान् ६९० ॥

य सर्वमण्डलस्येशो, राजसूय च योऽयजत् ।

षक्रवर्ती सार्वभौमैस्तु तद् द्वादश भारते ॥६९१॥

आर्षभिर्भरतस्तैत्र, ऋगैस्तु सुमित्रभू ।

मधवा वैजयिण्याश्चसेननृपनन्दनै ॥६९२॥

सनत्कुमारोऽय शान्ति^५, कुन्थुरो जिना अपि ।

सुममस्तु कार्तवीर्य^६, पद्मं पद्मोत्तरात्मजं ॥६९३॥

हरियणो हरिसुता, जयो विजयनन्दन^७ ।

ब्रह्मसुतुर्ब्रह्मदत्तं, सर्वेऽपीन्द्राकृवशजा ॥६९४॥

प्राजपत्यैश्चिपैष्टोऽय, द्विष्टो^८ ब्रह्मसम्मवै ।

स्वयम्भू रुद्रतनयै, सोमभू पुरुषोत्तमै ॥६९५॥

शैवं पुरुषसिंहोऽयै, महाशिरस्समुद्भवै ।

स्यात्पुरुषपृण्डरीको^९, दत्तोऽग्निसिहनन्दनै ॥६९६॥

नारायणो^{१०} दाशरथि^{११}, कृष्णस्तु वसुदेवभू ।

वासुदेवो अमी कृष्णा, नव शुक्रा ब्रह्मास्त्वमी ॥६९७॥

अचलो^१ विजयो^२ भद्रः^३, सुप्रभश्च^४ सुदर्शनः^५ ।

आनन्दो^१ नन्दनः^२ पद्मो^३, रामो^४ विष्णुद्विषस्त्वमी ॥६९८॥

अश्वघ्रीर्वस्तारकश्चै^१, मेरको^२ मधुरेव च ।

निशुम्भैजलिप्रह्लादलङ्केशमगधेश्वरोः ॥६९९॥

जिनैः सह त्रिषष्टिः स्युः, शलाकापुरुषां अमी ।

आदिरार्जः वृथुवैन्व्यो^३, मान्घातां युवनाश्वर्जः ॥७००॥

धुन्धुमारैः कुवलाग्धो, हरिश्चन्द्रैरिशुर्जैः ।

पुरूरवां बौधै ऐलै, उर्वशीरमणश्चै सः ॥७०१॥

दौष्यन्तिर्भरतैः सर्व्व-दमैः शकुन्तलात्मजैः ।

हैहयस्तु कार्तवीर्यो^२, दोस्तहस्तभृदज्जुर्नैः ॥७०२॥

कौशल्यानन्दनो^१ दाशरथी^२ रामोऽस्य तु प्रिया ।

वैदेही^१ मैथिली^२ सीता^३, जानकी^४ धरणीसुता ॥७०३॥

रामपुत्रौ कुशिलवौकेकयोक्त्या कुशिलवौ^१ ।

सौमित्रिर्लक्ष्मणो^२ वाली^१, वालेरिन्द्रसुतश्च सः ॥७०४॥

आदित्यसूनुः सुग्रीवो^२, हनुमान् वज्रकण्ठकैः ।

मारुति^१ केशरिसुतं, आङ्गनेयोऽज्जुनध्वर्जः ॥७०५॥

पौलस्त्यो^१ रावणो^२ रक्षो^३, लङ्केशो^४ दशकन्धर^५ ।

रावणिं शक्रनिन्नेषनादो^६ मन्दोदरीसुतं ॥७०६॥

अजातशत्रुं शल्यो^७रिधर्मपुत्रो^८ युधिष्ठिरं ।

कङ्कोऽजमीढो^९ भीमस्तुं, मरुत्पुत्रो^{१०} वृकोदरं ॥७०७॥

किर्मीर-कीचैक-^{११}क-^{१२}हिडिम्बाना निसुदेन ।

अर्जुनं फाल्गुनं पार्थं^{१३}, सत्र्यसाचीं^{१४} घनञ्जये ॥७०८॥

राधावेधीं^{१५} किरीट्यैन्द्रिजिष्णुं^{१६} श्वेतहयो^{१७} नरं ।

बृहन्नरो^{१८} गुडाकशं^{१९}, सुभद्रेशं^{२०} कपिध्वजं ॥७०९॥

बीमस्तुं^{२१} कर्णजित्तस्य, गाण्डीव गाण्डिव घनु ।

पाञ्चालीं^{२२} द्रौपदीं^{२३} कृष्णां, सैरन्ध्रो^{२४} नित्ययौवनो ॥७१०॥

वेदिनीं याज्ञसेनीं^{२५} च, कर्णश्चेम्याधिपोऽङ्गराट् ।

राधो-सुतो-^{२६}कननयं, कालभृष्टं तु तद्वनु ॥७११॥

श्रेणिकस्तुं भम्पासारो^{२७}, हाले स्यात् सातवाहनं ।

कुमारपालश्चौलुक्यो^{२८}, राजर्षिं^{२९} परमार्हतं ॥७१२॥

मृतस्वमोक्तो घर्मात्मा, मारिव्यसनवारकं ।

राजवीजीं^{३०} राजवश्यो, भीज्यैवश्यो तु वशजे ॥७१३॥

९६' अभिधानचिन्तामणौ मर्त्यकाण्डः ३

स्वाम्यमात्यैः सुहृत् कोशो^१, राष्ट्रदुर्गबलानि^१ च ।
राज्याङ्गानि प्रकृतयैः, पौराणां श्रेणयोऽपि च ॥७१४॥

तन्त्रं^१ स्वराष्ट्रचिन्ता स्यादावापैस्त्वरिचिन्तनम् ।
परिस्यन्दैः परिकरैः, परिवारैः परिग्रहैः ॥७१५॥

परिच्छदैः परिर्वहस्तन्त्रोपैकारणै^१ अपि ।
राजशय्या महाशय्या, भद्रासनं^१ नृपासनम् ॥७१६॥

सिंहासनं तु तद्वैभवं, छत्रमातपवारणम् ।
चाँमरं वालव्यजनं, रोमगुच्छैः प्रकीर्णकम् ॥७१७॥

स्थगा^१ ताम्बूलकरङ्को^२, भृङ्गारः^१ कनकालुका^२ ।
भद्रकुम्भैः पूर्णकुम्भैः, पादपीठं^१ पदासनम् ॥७१८॥

अमात्यैः सचिवो^२ मन्त्री^३, धीसखः^४ सामवायिकः^५ ।
नियोगी^१ कर्मसचिवै^२, आयुक्तो व्यापृतश्चै^३ सः ॥७१९॥

दृष्टा तु व्यवहाराणां, प्राडविवाकोऽक्षदर्शकैः ।
महामात्राः प्रधानानि, पुरोधस्तु पुरोहितैः ॥७२०॥

सौवस्तिकोऽथै^१ द्वारस्थैः, क्षत्तौ स्यात् द्वारपालकैः ।
दौवारिकैः प्रतीहारो^२, वैश्व्युत्सारकदण्डिनः ॥७२१॥

रक्षिवर्गेऽनीकस्ये स्यादध्यक्षाधिकृतौ सधौ ।

पौरोगात्रे सुदाध्यक्षे, सुदस्त्रबौदनिकौ गुणौ ॥७२२॥

मत्तकारे सुपकारे, सुर्षारात्रिकैवह्यर्वा ।

मौरिके कनकाध्यक्षो, रूपाध्यक्षस्तु नैष्टिके ॥७२३॥

स्यानाध्यक्षे स्यानिके स्यात्, शुल्काध्यक्षस्तु शौलिके ।

शुल्लेकस्तु वृष्टादिवेयं, घर्माध्यक्षस्तु घार्मिके ॥७२४॥

घर्म्याधिकतौणो घाय, हृष्टाध्यक्षोऽधिकर्मिके ।

घत्तुरङ्गनलाध्यक्षे, सेतानीर्दण्डनायके ॥७२५॥

स्यायुक्तोऽधिकृतो ग्रामे, गोपा ग्रामेषु मूरिषु ।

स्यातामन्त पुराध्यक्षेऽन्तर्बशिकौवरोधिकौ ॥७२६॥

शुद्धान्ते स्यादन्त पुरेमवरोषोऽवरोघनम् ।

सौविदह्यो कञ्चुकिने, स्यापत्यौ सौविदाश्चे ते ॥७२७॥

वर्षे वर्षवरे शत्रौ, प्रतिपक्षे परौ रिपुं ।

शात्रवे प्रत्यवस्यातौ, प्रत्यनीकोऽमियात्थरी ॥७२८॥

०१ महेश्वर " शुल्क वृष्टादिवेये स्यात्प्रजामातृर्बन्धकेऽपि च " बंधको विवाहाय यद् प्राणं वनमिति तदीया ।

९८ अविधानरिं । मणौ मर्त्यकाण्डः ३

दस्युः^{१०} त्तोऽसहनो^{११} विपक्षो^{१२},
द्वेषी^{१४} द्विषन्^{१५} वैर्यहितो^{१६} जिघां^{१७} : ।

दुर्हत्^{१९} परेः^{२०} पन्थ^{२१} न्थिनौ^{२२} द्विट्,^{२३}
प्रत्यर्थमिन्नावमिमात्यराती ॥ ७२९ ॥

वैरं^१ विरोधो^२ विद्वेषो^३, वयस्यः^४ स^५ : सुहृत्^६ ।
स्निग्धः^७ सहचरो^८ मित्रं^९, सखा^{१०} स^{११} तु सौहृदम् ॥ ७३० ॥

सौहार्दं^१ सासपदीनपैऽयजट्याणि^२ सङ्गतम् ।
आनन्दनं^३ त्वाप्रच्छन्नं^४, स्यात् स^५ नमित्यपि ॥ ७३१ ॥

विषया^१ रो राजा, शत्रुर्धि^२ मतः परम् ।
उदासीनः^३ परतरः, पार्ष्णिप्राहस्तु पृ^४ : ॥ ७३२ ॥

अनुवृत्तिस्त्व^१ रोधो, रिको^२ गूढपू^३ : ।
प्रणिधिर्ययाहर्षणोऽव^४ र्णो मन्त्रविघ्नरः ॥ ७३३ ॥

वार्त्तायनः^१ स्पश^२ र, आसप्र^३ यितौ^४ समौ ।
सत्रिणि^१ स्याद् गृहपतिर्दृतः^२ सन्देश^३ तरकः ॥ ७३४ ॥

सन्धिविप्रहयानान्यासनद्वेषाश्रया अपि ।
 षड् गुणाः शक्तयस्तिस्रः, प्रभुत्वोत्साहमन्यजा ॥७१५॥
 सामदानभेददण्डाः, उपायाः सायं सान्त्वनम् ।
 उपवासं पुनर्भेदो, दण्डः स्यात् साहसं दमः ॥७१६॥
 प्राभृतं दौर्जनं लघोत्क्रोशं कौशलिकामिषं ।
 उपाचारं प्रदानं दोहारोः प्राशयनं यदि ॥ ७१७ ॥
 भयोपेक्षेन्द्राखानि, सुद्रोपाया इमे त्रयः ।
 मृगोपाऽस्तौ स्त्रियं पानं, वाक्प्राणव्योपेन्द्रवणौ ॥७१८॥
 दण्डपाण्डुर्यमित्येतद्वेद्य ध्यमनदतफम् ।
 पौरुषं विकर्मं शौर्यं, शौण्डीर्यं च पराक्रमैः ॥७१९॥

०१ वाया इत्यपरावर्तनादिका, उद्वेक्षाऽभवात्फम्, ईद्वार्क
 केन्द्रप्रहस्तप्रयोगादिका अश्रुतवदन्तुर्वर्तित्, एवं दण्डं सुद्रो अन्ता
 उपाया । ०२ अह्मा - पाशदा तैस्तर्जनीशुद्धं वृषं, पार्श्वं मघाद् ,
 वाक्प्राणव्ये कर्कशावपने, अमत्यं वृषं, लक्षदुर्हा-अन्तर्न ३ आदानं
 १ विनाश ३ परिश्रमाद्य ४

१०० अभिधानचिंतामणौ मर्त्यकाण्डः ३

यत्कोशदण्डजं तेजः, स प्रभावः प्रतापवैत ।

भिया धर्मार्थकामैश्च, परीक्षा या तु सोपवा ॥७४०॥

तन्मन्त्राद्यषडक्षीणं, यत्तृतीयाद्यगोचरः ।

रहस्यालोचनं मन्त्रौ, रहंश्छन्नमुपह्वयम् ॥७४१॥

विविक्तविर्जनैकान्तैः शलाकानि^६ केवलम् ।

गुह्यं रहस्यं^२ न्यायस्तु^१, देशरूपं^२ समञ्जसम् ॥७४२॥

कल्पो^५भ्रेषो^५ नयो^६ न्याय्यं^१, तूचितं^२ युक्तैसांपते^५ ।

लभ्यं^५ प्राप्तं^५ भजमानां^५भिनीतौ^५र्षधिकानि^५ च ॥७४३॥

प्रक्रियां त्वधिकारो^३ऽप्य, मर्त्यादां^३ धारणो^३ स्थितिः ।

संस्थो^३ऽपराधस्तु^३ मन्तुर्व्यलीकं^३ विप्रियो^५गसी^५ ॥७४४॥

बलिः^१ करो^२ मागधेयो^३, द्विपाद्यो^१ द्विगुणो^१ दमः ।

वाहिनीं^१ पृतनां^१ सेनां^१, बलं^५ सैन्यमनीकिनीं^६ ॥७४५॥

०१ मंत्रः पञ्चाङ्गः यत्कौटिल्य आह—“ कर्मणामा-
रंभोपायः १ पुरुषद्रव्यसंपत् २ देशकालविभागः ३ विनिपात
प्रतीकारः ४ कार्यसिद्धिश्चेति ५ पञ्चाङ्गानि ”

कटकं ध्वजिनां तन्त्रं, दण्डोऽनीकं पनाकिनीं ।
 वरुणिनीं चमूर्ध्वकं, स्क्न्वावीरोऽप्य तु स्थिति ॥७४६॥
 शिबिरं रचना तु स्यात्, व्यूहो दण्डादिको युधि ।
 प्रत्यासारो व्यूहपार्थिवो, सैन्यपृष्ठे प्रनिग्रहः ॥७४७॥
 एकैकैकरथाद्यथा, पत्तिः पञ्चपदातिका ।
 सेनां सेनामुखं गुरमो, वाहिनीं पृतनीं चमूर् ॥७४८॥
 अनीकिनां च पत्ते स्यादिमाद्यैस्त्रिगुणै क्रमात् ।
 दशोनीकिन्योऽक्षौहिणी, सज्जनं तूपरक्षणम् ॥७४९॥
 वैजयन्ती पुन कर्तुं, पताकां केतनं ध्वजं ।
 अस्योच्चूलावचूलाख्यावूर्द्धाघोमुखकूर्चकौ ॥७५०॥
 गनो वाजी रथे पत्तिं, सनाङ्ग स्याच्चतुर्विधम् ।
 युद्धार्थे चक्रवधाने, शताङ्गे स्यन्दनो रथे ॥७५१॥

०१ यदाहु-“ पत्ती १ सना २ सेनामुखम् ३ गुम्फम्
 ४ वाहिनी खेप ५ । विमणा ६ चमूर् ७ अनीगिणि ८
 दशगिगिया अस्त्रोहिणी होइ ९ । तथा च-स्यात्सेनाऽक्षौहिणी
 नाम, आगाष्टेऽद्विर्देजि २१८७० । रथे २१८७० वेम्बो ह्यै-
 सिन्धे ६५६१९, पञ्चपत्तिय उदात्तिमि १०७३५० ॥१॥” इति

१०२ अभिधानवितामणौ मस्य षडः ३

स क्रीडार्थः पृष्ठरथो^१, देवार्थस्तु मरुद्रथः ।

योग्यार्थो^१ वैनयिकोऽध्वरथः पारियानिकैः ॥७५६

कर्णारथः प्रवहणं^२, हयनं^३ रथगर्भकैः ।

अनस्तु शकटोऽयं स्याद्दन्त्री^१ कम्बलिवाहकम् ॥७५७

अथ काम्बलवाह्याद्यास्तैस्तैः परिवृते रथे ।

स पाण्डुकम्बलीयः स्यात्, संवीतः पाण्डुकम्बलैः ॥७५८

स तु द्वैपो^१ वैयाघ्रश्चै, यो वृतो द्वीपित्रर्मणा ।

रथाङ्गं^१ रथपादोऽरिं^३, चक्रं^४ धारं^५ पुनः^६ प्रधिः^७ ॥७५९

नेमिरिक्षाग्रकीले^१ त्वण्याणी, नामिस्तु पिण्डिकौ ।

युगन्वरं^१ कूरं^२ स्यात्, युगमीशान्तबन्धनम् ॥७६०

युगंकीलकस्तु शम्याः, प्रासङ्गस्तु गान्तरम् ।

अनुकर्षो^१ दार्वधस्थं, धूर्वी^२ यानमुखं च धूः ॥७६१

रथगुप्तिस्तु वरुणो^१, रथाङ्गानि त्वपस्कराः ।

शिबिकौ^१ याप्ययानेऽयं, दोली प्रेङ्खोदिका भवेत् ॥७६२॥

वैनीतकं परम्परावाहन शिबिकादिकम् ।

यान् युग्मं पत्रं वाद्यं, वद्यं वाहनधोरणे ॥७५९॥

नियन्तां प्राजितौ यन्तौ, सूतं सज्येष्टैसारथी ।

दक्षिणस्थं प्रवेतारौ, सत्तां रथकुट्टुम्बिकं ॥७६०॥

रथारोहिणिं तु रथी, रथिकं रथिगं रथी ।

अश्वारोहे स्वश्वारै, सादौ च सुरंगी च स ॥७६१॥

हस्त्यारोहे सौदियन्तृपहायार्त्रनिषादिभै ।

आधारणं हस्तिपको, गजानीवेमपालकोः ॥७६२॥

योद्धारस्तु मठां योधी, सेनारक्षोस्तु सैनिकौ ।

सेनायां ये समवेतास्ते सैन्याः सैनिकौ अपि ॥७६३॥

ये सहस्रेण योद्धारन्ते साहस्रौ सहस्रिणौ ।

छायाकरं छत्रधारं, पताकीं वैजयन्तिकं ॥७६४॥

परिधिन्थं परिधं, आमुक्तं प्रतिमुक्तं च ।

अपिनद्धं पिनेद्धं ऽपि, सज्जद्धा व्यूढकङ्कटं ॥७६५॥

दंशितौ वर्मिमतं सज्जं, सज्जहो वम कङ्कटं ।

भगरे कञ्च दशस्तनुत्रं माठशुरवज्जदं ॥७६६॥

निचोर्कः स्यात्सूर्गमा^२, वारवाणश्च कञ्चुर्कः ।

सारसनं त्वधिकाङ्ग^२, हृदि धार्यं सकञ्चुकैः ॥७६७॥

शिरस्त्राणे^१ तु शीर्षण्यं^२, शिरस्कं^३ शीर्षकं च तत् ।

नागोदमुदरत्राणं^२, जङ्घात्राणं^१ तु मत्कुण्म ॥७६८॥

बाहुत्राणं^१ बाहुलं^२ स्याज्जालिकं^३ त्वङ्गरक्षणीं ।

जालप्रायस्यसा^४ स्यादायुधीयैः शस्त्रजीविनि^३ ॥७६९॥

काण्डपृष्ठा^१युधिकौ^४ च, तुल्यौ प्रासिकं^३कौन्तिकौ^२ ।

पारश्वधिस्तु^१ पारश्वधैः^२ पारश्वधायुधैः ॥७७०॥

स्युनैस्त्रिशिकेशाक्तीक्याष्टीकास्तत्तदायुधैः ।

तूणी धनुर्भृते^१ धानुष्कैः^२, स्यात्काण्डीरस्तु काण्डवान् ॥

कृतहस्तैः कृतप्र^२, सुप्रयुक्तशरो हि यः ।

शीघ्रवेधी^१ लघुहस्तैतोऽपराद्धेषुस्तु लक्षतः ॥७७२॥

च्युतेषुर्दूरवेधी^१ तु, दूरापात्यायुधं पुनः ।

हेतिः प्रहरणं^१ शस्त्रमस्त्रं^२ तच्च चतुर्विधम् ॥७७३॥

मुक्त द्विधा पाणिथन्त्रेमुक्त शक्तिशरादिभ्यम् ।

अमुक्तं शक्तिंकादि स्याद्यष्ट्याद्य तु द्वयात्मकम् ॥७७४॥

घनुश्चापोऽञ्जमिष्यासः, कोदण्डे घन्व कार्मुकम्

द्वुणांऽऽसौ छस्तकोऽस्यान्तरम् त्वर्तिरटन्यपि ॥७७५॥

मौर्वी जीवा गुणो गव्या, शिक्षा बाणासनं द्वुणा ।

सिद्धिनी ज्यां च गोधां तु, तल्ल ज्याघातकारणम् ॥७७६॥

स्यानान्यालीढवैशाखप्रत्यालीढानि मण्डलम् ।

सम्पादं च वषट्प तु, लक्ष्यं लक्षं शरव्यकम् ॥ ७७७ ॥

बाणे शृपत्कविशिक्षौ खगगार्द्धवसौ,

काण्डाशुगप्रदरसायकपत्रवाहा ।

पैत्रीढ्वैमिह्येनै शिलीमुखैकङ्कपत्रै

रोपाः कल्लभैरारमार्गैर्वित्रपुस्तैः ॥७७८॥

प्रस्वेदनैः सर्वलौढो, नाराचै एयणश्चै सः ।

निरस्तैः प्रहिते बाणे, विपाक्ते दिग्घेष्टिसकौ ॥७७९॥

बाणमुक्तिर्यत्रच्छेरो, दीप्तिवैगैस्य तीव्रता ।

सुरप्रतद्वल्लोढन्तुतीरीशुल्यास्तु तद्भिदः ॥७८०॥

१०६ अभिधानचिंतामणौ : ३

पक्षो वाजः पत्रणां तन्न्यासः पृ स्तु री ।
तूणो निषङ्गस्तूणीरै, सङ्गैः शरा ॥७८१॥

शरधिः पौऽप्यय चन्द्रहासैः,
करवालनिखि पाणैखड्गाः ।

रिक्कौक्षेपकैमण्डलार्पा,
असिर्त्रैष्टिरीष्टी त्सरस्य मुष्टिः ॥७८२॥

प्रत्याकारैः परीवारैः, कोशैः खड्गपिष्ठा म् ।
अ नं फलकं चम्भं, खेटकावरणैस्फुरैः ॥७८३॥

अस्य मुष्टिस्तु संग्राहैः, री हुरी कृपाणिकौ ।
सेवेनैपुत्र्यौ च, पालैस्तु साऽऽयता ॥७८४॥

दण्डो यष्टिश्चै लगुडैः, स्यादिली करशालिकौ ।
मिन्दिगळ सृगैः कुन्तै, प्रासौ द्रुवणां वनैः ॥७८५॥

मुद्गरैः स्यात्कुठारस्तु, परशुः पैशुपश्वधौ ।
परश्वधैः स्वधितिश्चै, परिधैः परिधांतनैः ॥७८६॥

सर्वलो तोमरे शस्यं, सङ्को शूले त्रिशूलकर्म ।

यत्किंपद्विशीदुत्फोटवकाशां शङ्खमातपः ॥७८७॥

सुरली तु श्रमो योग्योऽप्यासस्तद् सत्सुरिको ।

सर्वाभिसारैः सर्वैर्वि, सर्वसत्सहनं सया ॥७८८॥

लोहामिसारो दशम्यां, विविर्निराजनात्पर ।

प्रत्यान गमनं श्रम्योऽभिनिर्घाणं प्रयाणकर्म ॥७८९॥

यात्राऽभिवेगेन तु स्यात्, सेनयाऽभिगमो रिपौ ।

स्यात्सुदृढभासारैः, प्रवक्रं चलितं बलम् ॥७९०॥

प्रसारस्तु प्रसरण, तृणकाष्ठादिहेतवे ।

अभिक्रमो रणे यानमपीतस्य रिपून् प्रति ॥७९१॥

अप्यमिऽयोऽप्यमिऽत्रीयोऽप्यमिऽत्रीणोऽप्यरि मजन् ।

स्याद्दूरस्वानुरसिद्धैः, ऊर्मत्स्यूर्मत्स्यैर्घो समौ ॥७९२॥

सांयुगीनो रणे साधुमेता जिष्णुश्च जिम्बरैः ।

मप्यो य शक्यते जेतुं, जेयो जेतव्यसात्रके ॥७९३॥

१०८ अभिधानचितामणौ मर्त्यकाण्डः ३

वैतालिकां बोधकरां, अर्थिकाः सौखसुप्तिकाः ।

घाण्टिकांश्चाक्रिकाः सूतो^१, बन्दी^२ मङ्गलपाठकैः ॥७९४॥

मागधो^४ मगधैः संशप्तकां युद्धानिवर्तिनः ।

नग्नैः स्तुतिव्रतैस्तस्य, ग्रन्थो भोगावली भवेत् ॥७९५॥

प्राणैः स्थामै तरैः पराक्रमैवल्लैद्युन्नानि शौच्यैर्जसां,

शुष्मं शुष्मं च शक्तिर्हर्जपहसी युद्धं तु सङ्घं कलिः ।

सङ्ग्रामोहवैसम्प्रहारसमराजन्यं युदायोधनं

संस्फोटः कलहो^{१२} मृषं^{१३} प्रहरणं संयद्रणो^{१६} विग्रहैः ॥७९६॥

द्वन्द्वं समाघातं समाह्वयैनि,

सम्पातं संमैर्दं समित्प्रघातौः ।

आस्कन्दनोऽऽजिप्रघनान्धनीकैः -

मभ्यागमश्च प्रविदारणं च ॥७९७॥

समुदायैः समुदयो^{३२}, राटिः^{३३} समितिसङ्गौ^{३४} ।

अभ्यामैर्दः सम्परायैः^{३६}, समीकं साम्परायिकम्^{३९} ॥७९८॥

आक्रन्दः संयुगं चाथ, नियुद्धं तद्मुजोद्भवम् ।

पटहां^२ रौ तुल्यौ, तुमूळं^१ रणसङ्कुलम् ॥७९९॥

नासीर त्वग्रयान स्यादवमर्दभ्तु पीडनम् ।

प्रपातैस्त्वय्यवस्कन्दो, धौक्याप्यामादेन च सः ॥८००॥

तद्रात्रौ सौसिक वीराशसन त्वाजिमीध्वयुः ।

नियुद्धमूरक्षवाटो, मोहो मुच्छो च कश्मलमे ॥८०१॥

वृत्ते याविनि वा युद्धे, पान स्याद्दोरपाणकम् ।

पठायनेमपथानं, सन्द्रावैद्रवैविद्रवोः ॥८०२॥

ध्वपकपैः समुत्प्रेभ्यो, द्रोवोऽय विजयो जयैः ।

पराजयो रणे यज्ञो, हपर हिम्नैत्रिष्टुवौ ॥८०३॥

वैरनियतिन वैशुद्धिकैप्रतिक्रिया ।

बडात्कास्तु प्रसमे, हवोऽय स्त्रैलित छलमे ॥८०४॥

०१ " छल तु स्त्रलित व्याजे " इति महेश्वरः ।
 स्त्रलिते पास्य वदत स्वाभिपतार्यान्तरविकल्पोपपादनेन क्वचन
 विपात । यथा कुरो नदीदक इति यद्दर्शनम् । यादिना
 कुरो नदीदक इति कथामां नदीनार्थवाचकतया नवशब्दप्रयोगे
 कृते छलवादी नवशब्दप्रयोगोऽप्य दूषयति-कृत एक एव कुरो
 नवशब्दयोदक इति । मतिव्रंशादिक वा, यथापत्य- " किं
 करोति नरा ग्राह", शरो वाऽय सुपण्डितः ? । देवो यस्तु व्यस्त-
 म्बेधी, करोति विवधा क्रिया ॥ १ ॥ "

सूदेवो वादवो विप्रो, इत्येवाम्यां जाति-नन्म-नोः ।

वर्णन्येतेः सूत्रकोठः, षट्कर्मा मुक्तसम्भवेः ॥८१२॥

वेदगर्भः शमीगर्भः, सावित्रो मैत्रे एतसंः ।

वट्टेः पुनर्माणवको, मिस्रो स्याद् प्रासमात्रकम् ॥८१३॥

उपनयस्तूपनयो, षट्कर्णमानयः ।

अग्नीन्वन त्वशिकोर्धमग्नीध्रा आशिकारिको ॥८१४॥

पालाशो दण्ड आषाढो, षते राम्भस्तु वैणवेः ।

वैस्वेः सारस्वता रोच्यैः, पैलवेस्त्वौपरोधिकैः ॥८१५॥

आश्वत्थस्तु जितेनेमिरोदुम्बर उल्लसकैः ।

जटे सटे वृषी पीठे, कुण्डिको तु कपण्डलैः ॥८१६॥

श्रोत्रियवन्नोन्दसो यष्टो, त्वादेष्टो स्यान्मले षती ।

यार्जको यजमानैश्च, सोमयामी तु दीक्षितैः ॥८१७॥

इज्याशीष्टो यायजूको, यज्वो स्यादासुतीमकैः ।

सोमपैः सोमवीथी स्यात्, स्पष्टिर्विष्पतीष्टिकैः ॥८१८॥

०१ " प्रासप्रमाणं मिहा स्यादम प्रासवतुष्टयम् । अत्र
षट्कर्णं प्राहुरन्तकारं द्विजोत्तमा ॥ १ ॥ "

ऋक् समीधेनीं घ्राय्यां च, समिदाधीयते यथा ।

सैमिदि-घनमैधेधर्मतर्षणैवीसिं मस्यै तु ॥८२७॥

स्याद् भूतिर्मसित रक्षो, क्षौ पात्रं सुवादिङ्गम् ।

सुवेः सुगोऽधरा सोमभृज्जुहुः पुनरुत्तरा ॥८२८॥

सुवां तु सभ्र्यसज्ञार्थं, यस्यामाज्य निवीयते ।

योऽमिदज्य निहयेत्, स स्यात्पशुरुपाकृतेः ॥८२९॥

परस्पराकं शमनं (शसनं), प्रोक्षणं च मखे वधः ।

हिसार्थं कर्माभिचारेः, स्याद्यज्ञार्हं तु मज्ञियम् ॥८३०॥

हविः सांज्ञात्प्रमामिक्षां, शृनोष्णक्षीरग दधि ।

क्षीरशरैः पयस्यां च, तन्मस्नुनि तु वाजितम् ॥८३१॥

हस्यं सुरेभ्यो दातव्यं, पितृभ्यः कव्यमोदनम् ।

आज्ये तु दधिसमुक्ते, पृषदाज्ये पृषातेकः ॥८३२॥

दध्ना तु मधुसमुक्तं, मधुपर्कं महोदयैः ।

हवित्री तु होमकुण्डे, हव्यणकैः पुनश्चरैः ॥८३३॥

अमृतं मज्ञशेषे स्याद्, विषसो भुक्तशेषकैः ।

यज्ञान्तोऽवमृतैः पूतं, वाप्याशीष्टं मस्रकिया ॥८३४॥

इष्टापूर्त्तं^१ तद्गुभयं, बहिर्मुष्टिस्तु विष्टरः ।
 अग्निहोत्रं^२ अग्निचिञ्चाहिताग्ना^३ तथा अग्निरक्षणम् ॥८३५॥
 अग्न्याधानैराग्निहोत्रं^३, दर्शी^१ तु घृतलेखनी ।
 होवाग्निस्तु महाज्वालो, महावारैः प्रवर्गवत् ॥८३६॥
 होमधूपस्तु निमणो, होमभस्म तु वैष्टुतम् ।
 उपस्पर्शस्त्वाचमनं^२, धारसेकौ^२ तु सेचनं^३ ॥८३७॥
 ब्रह्मासनं ध्यानयोगासनेऽथ ब्रह्मवर्चसम् ।
 वृत्ताच्छयनर्द्धिः पाठे, स्याद् ब्रह्माञ्जलिञ्जलिः ॥८३८॥
 पाठे तु मृत्तान्त्रिकान्ता, विप्रुषो ब्रह्मबिन्दवः ।
 साकल्यवचनं पारायणं कल्पे विधिक्रमौ^३ ॥८३९॥
 मूलेऽङ्गुष्ठस्य स्याद्ब्राह्मं, तीर्थं कायं कनिष्ठयोः ।
 पित्र्यं^१ तर्जन्यङ्गुष्ठान्-दैवतं^१ त्वङ्गुलीमुखे ॥८४०॥
 ब्रह्मत्वं तु ब्रह्मद्वयं^२, ब्रह्मसायुज्यमित्यपि ।
 देवभूयादिकं तद्ब्रह्मदयोपाकरणं श्रुतेः ॥८४१॥
 संस्कारपूर्वं ग्रहणं, स्यात्स्वाध्यायैः पुनर्जपैः ।
 औषधस्त्रं^१ तूपवासैः, कृच्छ्रं^१ सान्त्वयनादिकम् ॥८४२॥

प्रायं सन्न्यास्यनशने, नियमैः पृण्यकं व्रतम् ।

चग्निं चरितानारौ, चारित्र्यवरणं अपि ॥८४३॥

वृत्तं शीलं च पर्येनोन्वसि जप्येऽवर्षणम् ।

समास्तु वादमहणौधिरात्रोपसङ्ग्रहौः ॥८४४॥

उपवीतं यज्ञसुत्रं, प्रोद्वृत्तं दक्षिणे करे ।

प्राचीणाधीतमन्वस्मिन्, विधीतं कण्ठलम्बितम् ॥८४५॥

प्राचेतपेस्तु वास्मीकीर्षपर्माकुकुशिनी कविः ।

मन्त्रावरुणीवास्मीकौ, वदन्त्यासन्तु माठः ॥८४६॥

द्वैपायनै, पराशक्त्यः, कानीनौ चादरायणौ ।

व्यासोऽस्याम्ना सत्ययतो, वासवी गन्धकालिकौ ॥८४७॥

योजनगन्धर्वो दाशयी, शालङ्कायनर्मा च सा ।

जामदग्न्येस्तु रामे स्थाड्, मार्गवी रेणुहासुते ॥८४८॥

नारदेस्तु देवप्रज्ञौ, विशुनै कलिकारकौ ।

वशिष्ठोऽहन्वतीजानिरसमालो त्वरु घती ॥८४९॥

त्रिशङ्कुर्यानां गार्धेया, विश्वामित्रश्चै कौशिर्ये ।

कृशाणित्तेतु दुर्वापौ, शनानन्देस्तु गौतमैः ॥८५०॥

११६ अभिधानचिंतामणौ मर्त्यकाण्डः ३

याज्ञवल्क्यो^१ रात्रिर्योगेशोऽप्यथ पाणिनौ ।

सालातुरीये^३दाक्षेयौ, गो^१नदीये^२ पतञ्जलिः ॥८९१॥

कात्पायने^१ वररुचिर्भेषाजिञ्चै पुनर्वसुः ।

अथ व्याडिर्विन्ध्यवासी^२, नन्दिनीतनयश्चै सः ॥८९२॥

स्फोटायने^१ तु कक्षीवान्, पालकाप्ये^१ करेणुभूः ।

वात्स्यायने^१ मल्लनागेः, कौटिल्यश्चणकात्मजः ॥८९३॥

द्रामिलैः पक्षिस्वामी^१, विष्णुगुप्तोऽङ्गुलश्चै सः ।

क्षत्रवतोऽवकीर्णी^१ स्याद्, ब्राह्म्यैः संस्कारवर्जितः ॥८९४॥

शिश्विदानैः कृष्णकर्मा, ब्रह्मवन्धुर्द्विजोऽधमः ।

नष्टाग्निर्वीरहा^१ जातिमात्रजीवी द्विजब्रुवः ॥८९५॥

धर्मध्वजा^१ लिङ्गवृत्तिर्वेदहीनो निराकृतिः ।

वार्त्ताशी^१ भोजनार्थं यो, गोत्रादि वदति स्वकम् ॥८९६॥

उच्छिष्टभोजनो^१ देवनैवेद्यत्रलिभोजनः ।

अजपस्त्वसदृच्येतां, शाखारण्डोऽन्यशाखकैः ॥८९७॥

शङ्खाजीवैः काण्डस्पृष्टो, गुरुहा^१ नरकीलकैः ।

मलो^१ देवादिपूजायामश्राद्धोऽथ महिम्बुचैः ॥८९८॥

पञ्चयज्ञरिभ्रष्टो, नि पदैरुचिः खरुः ।

सुप्ते यस्मिन्नुद्देत्यर्कोऽन्तमेति च क्रमेण तौ ॥८९९॥

अभ्युदितोऽपि निर्मुक्तो, वीरोऽज्ञो न जुहोति यः ।

अग्निहोत्रच्छलाद् याचनापरो वीरोपमोविनेः ॥८९०॥

वीरविष्ठावको जुह्वदनेः शूद्रसमाह्वयेः ।

स्याद्वादषांघार्हतः स्याच्छून्यत्रादा तु सौगतैः ॥८९१॥

नैयायिकैस्त्राक्षपादो, योगैः साङ्ख्यैस्तु कापिलैः ।

वेशोपिनैः स्यादौलूक्यो, बार्हस्पत्यैस्तु नास्तिकैः ॥८९२॥

चार्वीको लौक्यायतिकैश्चैते षडपि तार्किका ।

क्षत्रं तु क्षत्रियो राजा, राजन्यो बाहुसम्भवैः ॥८९३॥

श्रुत्या भूमिस्पर्शो वैश्यो, ऊरुष्यो ऊरुनो विशी ।

वाणिज्यं पाशुपाल्यं च, कर्षणं चेति वृत्तय ॥८९४॥

आजीयो जीवनं वार्त्ता, मीविको वृत्तिवैतनं ।

उन्धो घान्यग्नादान, वणिशाधर्जन शिल्पम् ॥८९५॥

अनं तद्द्वयमनृतं कृपिमृगं तु याचितम् ।

अथाचिन स्यादमृतं सवावृत्तिः ।

११८ अभिधानचिंतामणौ मर्त्यकाण्डः ३

सत्यानृतं^१ तु वाणिज्यं^२, वणिज्या^३ वाणिजो^४ वणिकैः ।

क्रयविक्रयिकैः^३ पण्याजीवा^१ऽऽपणिकै^३नैगमाः ॥८६७॥

वैदेहैः^१ सार्थवाहैश्च, कायकैः^२ क्रयिकैः^३ क्रया^४ ।

क्रयदं^१ तु विपूर्वास्ते, मूल्यं^२ वस्त्रार्थवैक्रयोः ॥८६८॥

मूद्रद्रव्यं^१ परिपणो^२, नीवा^३ लामो^४ऽधिकं फलम् ।

परिदानं^१ विनिमयो^२, नैमेयैः^३ परिवर्त्तनम् ॥८६९॥

व्यतिहारैः^१ परावर्त्तो^२, वैमेयो^३ निमयो^४ऽपि च ।

निक्षेपोपनिधी^१ न्यासं^२, प्रतिदानं^३ तदर्पणम् ॥८७०॥

केतव्यमात्रकं^१ क्रयं^२, क्रयं^३ न्यस्तं क्रयाय चत् ।

पणितव्यं^१ तु विक्रयं^२, पण्यं^३ सत्यापनं पुनः ॥८७१॥

सत्वङ्कारैः^१ सत्याकृतिस्तुल्यौ^२ विपर्णविक्रयौ ।

गण्यं^१ गण्यं^२ सङ्ख्येयं^३, सङ्ख्या त्वेकादिका भवेत् ॥८७२॥

यथोत्तरं दशगुणं^१, भवेदेकौ दशो^२मुतः ।

शतं^३ सहस्रं^४मयुतं, लक्षं^५प्रयुतंकोटयः ॥८७३॥

अर्धुदेपञ्च^{१०} त्व^{११} च, निख^{१३} च महाम्बुजम् ।
 शुक्कुर्वा^{१५}द्विर^{१६} य मध्य, परार्द्ध^{१७} चेति नामतः ॥८७४॥
 अरुह्य^{१८} द्वीपवा^{१९}द्वर्था^{२०}द, पुद्ग^{२१}आत्माथनन्तकम् ।
 सायात्रिके^{२२} पोतवणिग^{२३}, यानपात्र^{२४} बहिप्रकर्म ॥८७५॥
 बोहित्व^{२५} वहनं पोतं, पोतवाहो^{२६} नियामकं ।
 निर्यामि^{२७} वर्णधारैस्तु, नात्रिको^{२८} नो^{२९}स्तु मङ्गिनी ॥८७६॥
 तरीतरण्यो^{३०} वेदो^{३१}ऽप, द्रोणी^{३२} काष्ठाम्बुवाहिनी ।
 नौकादण्ड^{३३}, क्षेपणी^{३४} स्याद्, गुणवृक्षा^{३५}स्तु कूपकः ॥८७७॥
 शोल्किन्दो^{३६}स्तन्तरादण्डा^{३७}, स्यान्मङ्गो^{३८} मङ्गिन^{३९} शिरः ।
 अत्रिस्तु^{४०} काष्ठकृद्दालः, संकयात्र^{४१} तु सेवनम् ॥८७८॥
 केनिपातं^{४२} कोटिपात्रै^{४३}परिचै^{४४}ऽपोहुभैः^{४५} स्रुतैः ।
 कोला^{४६} भेदस्तरण्डधै, हात्तगीपण्यमातरं ॥८७९॥
 वृद्^{४७}यानीवा^{४८} द्वैगुणको, वार्द्ध^{४९}पिर्द^{५०} कुपीदिर्दः ।
 वार्द्ध^{५१}पिर्धो^{५२} कुपीदो^{५३}र्धप्रयोगौ^{५४} वृद्धिनीवने ॥८८०॥
 वृद्धि^{५५} कलान्तरमृण^{५६}, तुद्धारैः^{५७} पर्युदघनम् ।
 याच्यया^{५८}ऽऽप्त याचितक^{५९}, परिवृत्यापमिन्दकम् ॥८८१॥

१२० अभिधानचिंतामणी मर्त्यकाण्डः ३

अत्रमर्णो^१ ग्राहकः स्यादुत्तमर्णस्तु^१ दायकः ।

प्रतिभूर्लक्षकैः^१ साक्षां, स्थेयै^१ औघिस्तु बन्धकः ॥८८२॥

तुलाद्यैः^१ पौतव मानं, दुर्वयं कुडवादिभिः ।

पार्थ्यं हस्तादिभिस्तत्र, स्याद् गुञ्जाः पञ्च माषकैः ॥८८३॥

ते तु षोडश कैर्षोऽक्षैः, पलं^१ कर्षवतुष्टयम् ।

विस्तैः सुवर्णो हेम्नोऽक्षे, कुरुविस्तैस्तु तत्पले ॥८८४॥

तुञ्जा पलशतं तासां, विशत्या भारं आचितैः ।

शाकटैः शाकटीनेश्च, शलाटैस्ते दशाचितैः ॥८८५॥

चतुर्भिः कुडवैः प्रस्थैः, प्रस्थैश्चतुर्भिराढकैः ।

चतुर्भिराढकैर्द्रोणैः, स्रारो षोडशभिश्च तैः ॥८८६॥

चतुर्विंशत्याऽङ्गुलानां, हस्ता दण्डश्चतुष्करः ।

तत्सहस्रौ तु गव्यूतं, क्रोशैस्तौ द्वौ तु गोरुतम् ॥८८७॥

गव्यौ गव्यूतैर्गव्यूती, चतुःक्रोशं तु योजनम् ।

पाशुपाश्र्यं जीववृत्तिर्गोपान् गोमी गवीश्वरं ॥८८८॥

गोपाले गोधुगाभीर्गोर्गोपञ्चयैः बल्लवाः ।

गोविन्दोऽधिकृतो गोषु, जावारस्त्वजनीविकैः ॥८८९॥

कुटुम्भी कर्पकः क्षेत्री, हर्षो कृषिकैर्कार्यको ।

कृषीवञ्जोऽपि जित्यो तु, हर्षिः तीरस्तु ठाङ्गचर्म ॥८९०॥

गोदारणं हर्षमीषा, मीते तद्दण्डपद्धती ।

निरीये कुटकं काठे, कृपके कृशिके फलम् ॥८९१॥

दात्र छवित्रं तन्मुष्टौ, वण्टो मर्त्यं सप्तरीकृतौ ।

गोदारणं तु कुद्दालैः, खनित्रं त्ववदारणम् ॥८९२॥

प्रतोदस्तु प्रवयणं, प्राजनं तोत्रलोदनं ।

योत्रं तु योक्रवाव वैः, कोटिशो लोष्टमेदनैः ॥८९३॥

मेघिमेयिः खलवाली, खञ्जे गोबन्धदाह यत् ।

शूद्रोऽन्त्यवर्णो वृषः, पक्षेः पञ्जो नवन्यर्जः ॥८९४॥

ते तु पृद्धावसिक्तादारयकृन्विभ्रमातयः ।

सत्रियार्या द्वितान्मूर्धावसिक्तो विट्त्रियां पुन ॥८९५॥

धम्बेष्ठोऽय पारशवेनिषादौ शूद्रयोपिति ।

सत्रा माहिष्यो वैश्यायामृष्येस्तु वृषलत्रियाम् ॥८९६॥

३२२ अभिधानचितामणौ मन्थकाण्डः ३

वैश्यात्तु करणैः शूद्रात्वायोगवो विगः स्त्रियाम् ।

क्षत्रियायां पुनः क्षर्त्ता, चण्डालो ब्राह्मणस्त्रियाम् ॥८९७॥

वैश्यात्तु मार्गधः क्षत्र्यां, वैदेहका द्विजस्त्रियाम् ।

सूतस्तु क्षत्रियाज्जात, इति द्वादश तद्भिदः ॥८९८॥

माहिष्येण तु जातः स्यात्, करण्यां रथकारकैः ।

कारुस्तु कारी प्रकृतिः, शिल्पी श्रेणितु तद्गणः ॥८९९॥

शिल्पे कलौ विज्ञानं च, मालाकारैस्तु मालिकैः ।

पुष्पाजीवैः पुष्पलावी, पुष्पाणामवत्रायिनी ॥९००॥

कल्पपालैः सुराजीवै, शौण्डिको मण्डहारकैः ।

वारिवासैः पानत्रणिकै, ध्वनो ध्वज्यासुतीवलैः ॥९०१॥

मद्यं मदिष्ठौ मदिरो परिस्त्रुतां

कश्य परिस्त्रुन्मधुं कापिशायनम् ।

गन्धोत्तमां कर्धमिती परिप्लुती

कान्दम्बरां स्वादुरसौ हलिप्रियां ॥९०२॥

शुण्डीं हारुं हारहूरं, प्रसन्नो वारुणी सुरो ।

माध्वीकं मदनो देवसृष्टौ कापिशैवेविभौ ॥९०३॥

मध्वात्वे माध्वैको, मैत्र्य शीधुरासव ।

जगलो मेरुको मद्यपङ्के त्रिण्वन्तु नम्रहू ॥९०४॥

न्यस्तुर्षयनीं च, मद्यमन्वानमासुति ।

आनवोऽपिपवो मद्यपण्डैकारोत्तमो समो ॥९०५॥

गह्वरर्म्भुं चपत्रं व्यात्सर्वेश्वास्तुर्षणम् ।

शुण्डी पानमदस्थान, मधुवागं मयुकमो ॥९०६॥

सपीति महान् ग्यादावान् पानगोष्टिको ।

उपद्रोन्वयवरोश्चसणं मद्यवाशनम् ॥९०७॥

नादिन्वभे स्पर्णराः, कत्रदां मुष्टिकर्षं सः ।

तेजमावर्तनीं मृषां, मत्रो चमप्रसविको ॥९०८॥

आस्फोटनीं वधनिरो, शाणस्तुं निगयेः कर्षे ।

स्तन्शो व्यात्सर्वमृषां, भ्रमे कुन्टं च यन्त्रस्यै ॥९०९॥

वेकटिको मणिनां, शौल्यैश्चाक्रमुट्टनैः ।

शादिन्वके स्थाश्च, मन्विकोस्तुत्रशयैस्तु सौचिकं ॥९१०॥

११४ अभिधानचिंतामणो मर्त्यकाण्डः ३

कृपाणीं कर्तरीं कल्पन्धींपि सूचीं तु सेवनीं ।

सूचिसूत्रं पिप्पलकं, तर्कः कर्त्तनसाधनम् ॥९११॥

पिञ्जनं विहननं च, तुलस्फोटनकारुणिकम् ।

सेवनं सीवनं स्यूतिस्तुल्यौ स्यूनीप्रसेवकौ ॥९१२॥

तन्तुवार्थः कुविन्दः स्यात्, त्रसरैः सूत्रवेष्टनम् ।

वाणिभ्यूतिर्वानदण्डो, वेमो सूत्राणि तन्तवैः ॥९१३॥

निर्णेजकस्तु रजकैः, पादुकाकृतु चर्मकृते ।

उपानतं पादुकां पादूः, पत्रद्धौ पादरक्षणम् ॥९१४॥

प्राणाहितांश्चुपदीनां, त्वावद्धाश्चुपदं हि या ।

नद्धी वद्धी वरत्रां स्यादारौ चर्मप्रभेदिकौ ॥९१५॥

कुत्रालः स्यात्कुम्भकारो, दण्डभृच्चैकनीवर्कः ।

शाणाजीवैः शस्त्रमार्जो, भ्रमासक्तोऽसिधावर्कः ॥९१६॥

धूसरंश्चाक्रिस्तैली, स्यात्पिण्याकल्लौ समौ ।

रथकृतं स्थपतिंत्वष्ट्रां, काष्ठनटं तक्षवर्द्धकौ ॥९१७॥

ग्रामायत्तो ग्रामतक्षैः, कौटतक्षोऽनधीनकैः ।

वृक्षमित्तशैणी वासी, क्रकचं करपत्रकम् ॥९१८॥

त एतन्नो यत्र वाष्टे, वाष्टे निक्षिप तदयत्त ।
 वृद्धाष्टो वृद्धाष्टो, मूर्ध्नि पाषाणदाहः ॥२१९॥
 व्योवाः यमाग्यो योहकाः कुट्टे स्वकोरः ।
 मथनेः पत्रपादुगिणीयो नृष्टिकविहः ॥२२०॥
 मन्थकाः कान्दविकेः, कन्दुमन्थनिके मम ।
 गृहानीः स्त्रीष्टिकेः शिशुष्टेः, य नृष्टिकी ॥२२१॥
 कृष्टिकी विभ्रमाष्टेः, यथाष्टेः नृष्टेः ।
 प्रान्ते वृष्ट्याष्टिकेः स्यात्तानिष्टेः शृष्टिः ॥२२२॥
 क्षुष्टिकी द्विष्टिकीः, मृष्टिकाः स्यात्तानिष्टेः ।
 क्षुष्टेन मन्थकानां, यदा परिव्यापणम् ॥२२३॥
 क्षौः नागर्षी स्वपिष्टी, श्वानीयन्तु देवष्टः ।
 यार्ष्टिकी मौरिष्टी, क्रीणावाष्टेः नृष्टेः ॥२२४॥
 क्षुष्टेः स्याष्टेष्टिके, पाणिष्टेः पाणिष्टिके ।
 स्यात्तानिष्टिकी मायाकागे मायां तु शम्भरी ॥२२५॥
 इन्द्रनाष्टे तु क्रुष्टके, नाष्टे क्रुष्टिकेः ।
 कौनुष्टे तु क्रुष्टके, कौनुष्टेः य क्रुष्टेः ॥२२६॥

पृष्टिनीं नाहृष्टो निष्टिनीं, ज्वरौ रूष्टो र्ष्टी ।
माष्टो म्ष्टिः किगताष्टौ, मरुष्टि म्ष्टिः उमातयः ॥२३४॥

इत्याचार्य्यश्रीहमचन्द्रविरचितायामभिधान-
चिन्तामणौ नाममात्म्या मरुष्टिराण्डस्तृतीय
समाप्त ॥ ३ ॥

तिर्यक्काण्डः ।

सूर्यमि^२ पृथिवी^३ र्श्वी^४, वसुधैवकुर्वी^५ वसुन्वरा ।
घात्री^६ घग्नित्री^७ घर्णी^८, विश्वी^९ विश्वम्भरा^{१०} घरा^{११} ॥२३५॥
क्षि^{१२}त् क्षोणी^{१३} क्षमाऽग्ना^{१४}, ज्या^{१५} कुर्वेष्टुयती^{१६} मही^{१७} ।
गौर्गौत्रा^{१८} भूनवात्री^{१९} क्षमा^{२०}, गन्धमाताऽचष्टाऽग्नि^{२१} ॥२३६॥
सर्वसहा^{२२} रत्नगर्भा^{२३}, जगती^{२४} मैदिनी^{२५} रसा^{२६} ।
काश्यपी^{२७} पर्वताधारा^{२८}, त्रियोल्लो^{२९} रत्नै-धोज-सू^{३०} ॥२३७॥
विपुल्लो^{३१} मागराच्चाग्रे^{३२}, स्युनर्भोमखड्गो^{३३}म्बरी^{३४} ।
आवापृथिव्यौ^{३५} तु द्यावाधूमौ^{३६} द्यावाक्षमै^{३७} अपि ॥२३८॥

दिवस्पृथिव्यौ^१ तु रोदसी^२ रोदसी^३ रोदसी^४ च ते ।

उर्वरा^१ सर्वसस्या भूरिणिं^२ पुनरुषरम्^३ ॥९३९॥

स्थलं^१ स्थली^२ मरुधन्वा^३, क्षेत्रार्धग्रहतं खिलम् ।

मृन्मृत्तिका^१ सा क्षारोषो^२, मृत्सा^३ मृत्खा^४ च सा शुभा ९४०

रुमा^१ लवणखानिः स्यात्, सामुद्रं^२ लवणं^३ हि यत् ।

तदक्षीव^३ वशिरश्च^४, सैन्धव^५ तु नदीभवम् ॥९४१॥

माणिमन्थं^३ शीतशिवं^४, रौमकं^५ तु रुमाभवम् ।

वसुकं^३ वस्तुकं^४ तच्च, विडषाक्च^५ तु कृत्रिमं ॥९४२॥

सौर्वचलेऽक्षैरुचकं^३, दुर्गन्धं^४ शुलनाशनम् ।

कृष्णे तु तत्र तिलकं^५, यवक्षारो^६ यवाग्रभैः ॥९४३॥

यवनालजैः^३ पाक्यंश्च^४, पाचनकैस्तु टङ्कणैः ।

मालतीतीरजो^३ लोहश्लेषणो^४ रसशोधनैः ॥९४४॥

समास्तु स्वर्जिकाक्षारैकापोते^३सुखवर्चकैः ।

स्वर्जिस्तु स्वर्जिको^३ सुग्घ्नो^४, योगवाहो^५ सुवर्चिको ॥९४५॥

मरतान्थैरावतानि^३, विदेहाश्च^४ कुरुन् विना ।

वर्षाणि कर्मभूम्यः^३ स्युः, शेषाणि फलभूमयः ॥९४६॥

वर्षे वर्षवराद्यङ्के, विषयेस्तुपवर्त्तनम् ।

देशो जनपदो नीवृत्तैः, राष्ट्रं निर्गच्छे मण्डलम् ॥९४७॥

आट्यावर्त्तो मन्मभूमिर्जिनचक्रचर्द्धचक्रिणाम् ।

पुण्यभूराचारवर्द्धो, मध्य विन्ध्यहिमागयो ॥९४८॥

गङ्गायमुनयोर्मध्यमन्तर्वेदं सप्तयज्ञी ।

ब्रह्मावर्त्तं सरस्वत्या, दृणद्धत्याश्च मध्यतः ॥९४९॥

ब्रह्मवेदिं कुरुक्षेत्रे, पञ्चगामहृदान्ताम् ।

धर्मक्षेत्रं कुरुक्षेत्रं, द्वादशयोजनावधि ॥९५०॥

हिमवद्विन्ध्ययोर्मध्यं यत् प्राग् विनशनादपि ।

प्रत्यगेव प्रयागाच्च, मध्यदेशं स मध्यमे ॥९५१॥

देश प्राग्दक्षिण प्राच्यो, नदी यावच्छरावतीम् ।

पश्चिमोत्तरस्तूदीप्त्यै, प्रत्यन्तो म्हेच्छण्डल ॥९५२॥

पाण्डुदक्कृष्णातो भूमिं, पाण्डुदक्कृष्णमृत्तिके ।

जङ्गलो निर्मलान् नूपोऽम्बुमान् करच्छस्तुं तद्विष ॥९५३॥

कुमुद्वान् कुमुदावासो, वेतस्वान् मूरिवेतस ।

नडप्रायो नडकीयो, नड्यांश्चै नडुलर्क्षं स ॥९५४॥

शाड्डः (शाद्वलः) शादहरिते, देशो नद्यम्बुजीवनः ।

स्यान्नदीमातृको देवमातृको वृष्टिजीवनः ॥९५५॥

प्रागज्योतिषाः कामरूपो, मालवाः स्युरवन्तर्यः ।

त्रैपुरास्तु डाहलोः स्युश्चैद्यास्ते चेदयश्च ते ॥९५६॥

बङ्गास्तु हरिकेलीयो, अङ्गाश्चम्पोपलक्षिताः ।

सारवास्तु कारकुक्षीयो, मरवस्तु दशेरकोः ॥९५७॥

जाडन्धरीस्त्रिगर्तीः स्युस्तायिकोस्तर्जिकोभिधाः ।

कश्मीरास्तु माधुमताः, सारस्वतौ विकर्णिकोः ॥९५८॥

वाहिकोष्टक्रेणामानो, वाह्लीको वाह्लिकोद्भवाः ।

तुरुष्कोस्तु साखर्यैः स्युः, कारुषोस्तु बृहद्गृहोः ॥९५९॥

लम्पाकोस्तु मुरण्डोः स्युः, सौवीरोस्तु कुमालकोः ।

प्रत्यग्रथोस्त्रहिच्छत्रोः, कीकटो मगधोद्भवाः ॥९६०॥

ओण्डोः केरलेपर्यायाः, कुन्तलो उपहालकोः ।

ग्रामस्तु वसथः स-न्नि-प्रति-पर्युप तैः परः ॥९६१॥

पाटकोस्तु तद्वेदे स्यादाघाटस्तु घटोऽवधिः ।

अन्तोऽवसानं सीमां च, मट्यांश्चापि च सीमनि ॥९६२॥

ग्राममीमा तूपशल्य, मालं ग्रामान्तराटवी ।
पट्यन्नभ परिमरै, स्यात्कर्मान्तेस्तु कर्मभू ॥१६३॥

गोस्थानं गोष्ठमेतत्तु गौष्ठीनं भूतपूर्वकम् ।
तदाशिनगेवीन स्याद्दधो यत्राशिता पुरा ॥१६४॥

क्षेत्रं तु वषं कदारै, सेतौ पाल्यालिपवरो ।
क्षेत्रं तु शाकस्य शाकशाकटं शाकशाकिनम् ॥१६५॥

वैहेयं शाष्टेयं पष्टिक्यं कौद्रवीर्णमौद्धीने ।
ओक्षादीना क्षेत्रेऽणव्यं तु स्यादाणवीनेमणो ॥१६६॥

मङ्गलं भाङ्गीनेमौमीनेमुम्य, यव्यं यवक्येवत् ।
तिह्यं तैलीनं मापीणं, माध्यं मङ्गादिसम्भवम् ॥१६७॥

सीत्यं हल्यं त्रिहल्यं तु, त्रिसीत्यं त्रिगुणाश्रुतम् ।
तृतीयाश्रुतं द्विहल्याद्येव शम्वाकृतं, च नन ॥१६८॥

बीजाकृतं तूत्सकृष्टं, द्रौणिकोऽऽदिकिञ्चित् ।
स्युर्द्राणाढक्वापादौ, खलघानं पृ३ ॥१६९॥

चूर्णं सौदोऽथ रजसि, स्युर्धृत्वीपैशुरेणवैः ।

लोष्टे लोष्टुर्दलिलैर्धुर्वल्मीकैः कृमिपर्वतैः ॥९७०॥

वभ्रीकूटं वामलूरो, नाकुः शक्रशिरश्च सः ।

नगरां पूः पुरां द्रङ्गः, पत्तनं पुटभेदनम् ॥९७१॥

निवेशनं घिष्ठानं, स्थानीयं निगमोऽपि च ।

शाखापुरं तूपपुरं, खेटैः, पुराद्धविस्तरः ॥९७२॥

स्कन्धावारो राजधानी, कोट्टैर्दुर्गे पुनः समे ।

गयापूर्गयराजर्षेः कन्यकुब्जं, महोदयम् ॥९७३॥

कन्याकुब्जं गाधिपुरं, कौशं कुशस्थलं च तत् ।

काशिर्वाराणसी वाराणसी शिवपुरी च सा ॥९७४॥

साकंते कोशलौऽयोध्या, विदेहीमिथिलं समे ।

त्रिपुरी चेदिनगरी, कौशाम्बी वात्सपत्तनम् ॥९७५॥

उज्जयिनी स्याद्विशालौऽवन्ती पृष्पकरण्डिनी ।

०१ उत्कर्षेण जयत्युज्जयिनी, रम्यादित्वादनट्, अन्ये तु
उज्जयिनी नाम राक्षसी देवता तस्या निवास उज्जयिनीति चातु-
रार्थक्रमणमुत्पाद्य तस्य लोपमिच्छन्ति ।

पाटलिपुत्रं कृमुमपुरं चम्पा तु मालिनी ॥९७६॥

शोमपादकर्णयो. पुँदेवीकोटे उमावनम् ।

कोटीवर्षं नाणपुरं, स्याच्छोषितपुरं च तत् ॥९७७॥

वधुरां तु मधूपन्नं, मधुरांस्य गजाङ्गुयम् ।

स्याद्वास्तिनपुरं हस्तिनीपुरं हस्तिनापुरम् ॥९७८॥

तामलिप्तं दामलिप्तं, तामलिप्तीं तमालिनीं ।

स्तम्भैर्विष्णुगृहं च, स्याद्विदेर्मा तु कुण्डिनम् ॥९७९॥

झारवतीं द्वारकां स्यात्, निषधीं तु नटस्य पृ ।

प्राकारां वरणं साळं, चयो वप्रोऽस्य पीठमूः ॥९८०॥

प्राकाराग्रं कपिशिर्षं, क्षौमाष्टौष्टाष्टाळकां समा ।

पद्मारे गोपुरं स्यात्प्रतोष्ठीविशिलां समाः ॥९८१॥

परिकूटं हस्तिनखौ, नगरद्वारैकूटके ।

शुखं नि मरणे वाटे, प्राचीनावेष्टकां वृत्तिं ॥९८२॥

१३४ अभिधानचिंतामणौ तिर्यक्काण्डः

पदेऽप्येकपदी^२ पद्यौ, पद्वैतिर्वर्त्म^५ वर्त्तनी^६ ।

अयनं सराणमार्गोऽध्वा^१ पन्थौ^१ निगमैः^{१३} सृतिः ॥९८३॥

सत्पथे^१ स्वतितः पन्थाः^२, अपन्थौ^३ अपथे^४ समे ।

व्यध्वो^१ दुरध्वैः^२ कदध्वौ^३, विपथं^४ कापथं^५ च सः ॥९८४॥

प्रान्तरं^१ दूरशून्योऽध्वा, कान्तारो^२ वर्त्म दुर्गमम् ।

सुरुङ्गा^१ तु सन्धिर्लो^२ स्याद्भूढमार्गो^३ भुवोऽन्तरे ॥९८५॥

चतुष्पथे^१ तु संस्थानं^२, चतुष्कं^३ त्रिपथे^४ त्रिकर्म ।

द्विपथं^१ तु चारुपथौ^२, गजाद्यध्वा^३ त्वसङ्कुलः ॥९८६॥

घण्टापथैः^१ संसरणं^२, श्रीपथो^३ राजैवर्त्म च ।

उपनिष्क्रमणं^५ चोपनिष्करं^६ च महापथैः ॥९८७॥

वित्रणिस्तु^१ वणिग्मार्गः^२, स्थानं^३ तु पदेमास्पदम् ।

श्लेषस्त्रिमार्ग्याः^१, शृङ्गाटं^२, बहुमार्गीं^३ तु चत्वरम् ॥९८८॥

श्मशानं^१ करवीरं^२ स्यात्, पितृ-प्रेताद्वनं^३ गृहम् ।

गेहं^१ भूर्वास्तु^२ गेहं^३ तु, गृहं^४ देशम्^५ निकेतनम् ॥९८९॥

मन्दिरं^५ सदनं^६ सधैः, निकाय्यो^७ मवनं^८ कुट्टं ।

आलयो^९ निर्लेयं^{१०} शालीं^{११}, समादवसितं^{१२} कुट्टम् ॥९९०॥

विष्णुर्यैमावस्य^{१३} स्थाने, पस्त्यं^{१४} सस्त्ययै^{१५} आश्रयैः ।

ओको^{१६} निर्वासं^{१७} आवासो, वसति^{१८} शरणं^{१९} क्षयं ॥९९१॥

धार्मांगारं^{२०} निशान्तं^{२१} च, कुट्टिमं^{२२} त्वस्य^{२३} बद्धम् ।

चतुःशालं^{२४} सञ्जवनं, सौधं^{२५} तु नृपमन्दिरम् ॥९९२॥

उपकारिकोपकार्यो, सिंहद्वारं^{२६} प्रवेशनम् ।

प्रासादो^{२७} देवमूपानां, हर्म्यं^{२८} तु धनिना गृहम् ॥९९३॥

मठैवसथ्यैवसथ्यौ, स्युदछात्रत्रतिवेदपनि ।

पर्णशालो^{२९}टर्जैत्यैविहारो^{३०} भिनस्रज्ञानं ॥९९४॥

गर्भगौरेऽपवरको, वासो^{३१}कैः शयनास्पदम् ।

माण्डागारं^{३२} तु कोशैः स्यात्, चन्द्रशालैः शिरोगृहम् ॥

कुप्यशालौ^{३३} तु सन्धानो, कायमानं^{३४} तृणौकासं ।

होजीयन्ते^{३५} हविर्गोहं, प्राग्वशं^{३६} प्राग् हविर्गृहात् ॥९९५॥

१३६ अभिधानचिंतामणौ तिर्यक्काण्डः

आर्थैर्दणं शान्तिगृहमास्थानगृहमिन्द्रकर्म ।

तैलिशाला यन्त्रगृहमरिष्टं सूतिकागृहम् ॥९९७॥

सूदशाला रसवती, पाकस्थानं महानसम् ।

हस्तिशाला तु चतुरं, वाजिशाला तु मन्दुरा ॥९९८॥

सन्दानिनी तु गोशाला, चित्रशाला तु जालिनी ।

कुम्भशाला पाकपृटी, तन्तुशाला तु गर्तिकी ॥९९९॥

नापितशाला वपनी, शिल्पा खरकुटी च सा ।

आवेशनं शिल्पिशाला, सत्रशाला प्रतिश्रयैः ॥१०००॥

आश्रमस्तु मुनिस्थानेमुपघ्नस्त्वन्तिकाश्रयैः ।

प्रपी पानीयशाला स्यात्, गञ्जा तु मदिरागृहम् ॥१००१॥

पक्कणैः शबरावासो, घोषेस्त्वाभीरपल्लिकी ।

पण्यशाला निषद्योऽद्वौ, हट्टौ विपणिरापणैः ॥१००२॥

वेश्याश्रयैः पुरं वेशो, मण्डपस्तु जनाश्रयैः ।

कुड्यं भित्तिस्तदेडूकमन्तर्निहितकीकसम् ॥१००३॥

वेदी^१ वितर्दिरे^१निरं, प्राङ्गं^२ चत्वरैरङ्गैः ।

चञ्चम^१ प्रतीहारो^२ द्वैर्द्वारैऽय परिघोऽर्गळी ॥१००४॥

साऽहया त्वर्गळिकां सूचिः^२, कुञ्चिहायांन्तु कूचिकां ।

साधारैण्य कुट्टेश्चासौ, द्वारयन्त्रं तु ताळकम् ॥१००५॥

अभ्युद्वादनयन्त्रन्तु, ताळ्यपि प्रतितालय्यपि ।

तिर्यग्द्वारोर्ध्वदारुत्तरङ्गं स्यादरं पुन ॥१००६॥

कपोटोऽररि^१ कुवाटं, पक्षद्वारं तु पक्षकैः ।

प्रच्छन्नमन्तद्वारं स्याद्, वहिर्द्वारं तु तोरणम् ॥१००७॥

तोरणोर्ध्वे तु मङ्गलय, दाम यन्दनमाळिकां ।

स्नम्यादे स्यादघोदारौ, शिञ्जा नैसोर्द्ध्वदारुणि ॥१००८॥

गोपानसी^१ तु वलमीच्छदने धक्रदारुणि ।

गृहावग्रहणी^१ दहल्युम्बुरोद्गुम्बुरोम्बुरोः ॥१००९॥

अघाणैः प्रधेजोऽलिन्दो,^२ वहिर्द्वारप्रकोष्ठके ।

कपोतपाली विटङ्कैः, पटलैश्छदिपां समे ॥१०१०॥

नीधं वलीकं तत्प्रान्त, इन्द्रकोशैस्तमङ्गकैः ।

चलमी^१ छदिराधारो, नागदन्तास्तु दन्तकाः ॥१०११॥

१३८ अभिधानचिंतामणौ तिर्यक्काण्डः

मत्ताल्म्वोऽपाश्रयैः स्यात्, प्रप्रीवो मत्तवारणै ।

वातायनो^१ गवाक्षश्च, जालकेऽयान्नकोष्ठकैः ॥१०१२॥

कुसूलोऽश्रिस्तु कोणोऽणिः, कोटिः पाल्यैर्ल इत्यपि ।

आरोहणं तु सोपानं, निःश्रेणि^१त्वधिरोहिणी^२ ॥१०१३॥

स्थूर्णा स्तम्भैः शालभञ्जी,^१ पाञ्चालिको च पुत्रिकौ ।

काष्ठादिघटिता लेप्यमयी त्वञ्जालिकारिका ॥१०१४॥

नन्द्यावर्त्तप्रभृतयो, विच्छन्दा आढ्यवेश्मनाम् ।

समुद्गैः सम्पुटैः पेटा, स्यान्मञ्जूषोऽथ शोषनी^१ १०१५

सम्मार्जनी बहुकरी, वर्द्धनी च समूहनी ।

सङ्करीवकरो^२ तुल्याबुदुख^३मुल्लुखलम् ॥१०१६॥

प्रस्फोटनं तु पवनैमवर्त्ततस्तु कण्डनम् ।

कटैः किलिञ्जो मुसलोऽयोमं^२ कण्डोलकैः पिटम् १०१७

चालनी^१ तितुः शूर्प,^१ प्रस्फोटनैमयान्तिका ।

चुल्यैश्मन्तकै^३मुद्धानं, स्यादविश्रयणी^४ च सा ॥१०१८॥

स्याल्युखां पितरं^३ कुण्डं, चरुः कुम्भो घटैः पुनः ।

कुटैः कुम्भैः करीरैश्च, कलशैः कलसो^५ निषः ॥१०१९॥

हसन्यैङ्गाराच्छक्रेटी-नीनी-पात्री^१ हसन्तिकौ ।

भ्राष्ट्रोऽम्बरीचैमृचीपैमृजीप^२ पिष्टपाकभृत् ॥१०२०॥

कम्बिर्दर्वि खजाकौऽय, स्यात्तैर्दुर्दारुहस्तकै ।

वाद्धान्या तु गह्वन्त्यैर्लू, कर्करी^३ करकोऽय स १०२१

नालिकेरन करङ्कैस्तुल्यौ कटाहैकर्परौ^४ ।

मणिकोऽलिजरो^५ गंगरीकलशयौ^६ तु मन्यनी^७ ॥१०२२॥

वैशाखे खजको मन्या^८, मन्यनो^९ मन्यदण्डकैः ।

मन्थं क्षुब्धोऽस्य विष्वम्भो^{१०}, मल्लीरं कुट्टैरोऽपि च १०२३-

शालाजीरो^{११} वर्द्धमाने, शरावे कोशिका पुन ।

मल्लिकां चपकै^{१२} कंसं, पारी^{१३} स्यात्पानमाजनम् ॥१०२४॥

कुतूश्चर्मधेहपात्र, कुतूपस्तु तदल्पकम् ।

दृति^{१४} खल्लैश्चर्ममयी, त्वालु करकपात्रिकौ ॥१०२५॥

सर्वमावपन^{१५} भाण्ड^{१६}, पात्रांमत्रे^{१७} तु माजनम् ।

तद्विशाल पुन स्यात्^{१८}, स्यात्पिधानैमुदञ्चनम् ॥१०२६॥

शैलोऽद्रि^{१९} शिखरी^{२०} शिलोच्चयगिरी^{२१} गोप्रा^{२२}ऽचलं सानुमान्,

प्रावां पर्वतभूधैर्भूधैरधैरार्होया^{२३} भोगोऽथोदयं ।

पूर्वाद्रिश्चरमौद्रिस्तौ उदगद्रिस्स्वद्विराण् मेनका—

प्राणेशो हिमवान् हिमालयैहिमप्रस्यो भवानीगुहः ॥१०२७

हिरण्यनामो मैनाकैः, सुनामश्चै तदात्मजः ।

रजताद्रिस्तु कैलासोऽष्टापदैः स्फटिकाचलैः ॥१०२८॥

क्रौञ्चैः कुञ्चोऽय मलयै, आषाढौ दक्षिणाचलैः ।

स्यान्माख्यवान् प्रसवगो, विन्ध्यस्तु जञ्जवालकैः ॥१०२९

शत्रुञ्जयो विमलौद्रिस्त्रिन्द्रकीलैस्तु मन्दरैः ।

सुवेलैः स्यात् त्रिमुकुटैस्त्रिकूटैस्त्रिककुच्चैः सः ॥१०३०॥

उज्जयन्तो रैवतकैः, सुदारैः पारियात्रिकैः ।

लोकालोकैश्चक्रवालैः मेरुः कर्णिकाचलैः ॥१०३१॥

रत्नमानैः सुमेरुः स्वः-स्वर्गि-काञ्चनतो गिरिः ।

शृङ्गं तु शिखरं कूटं, प्रपातैस्त्वतटो भृगुः ॥१०३२॥

मेखला मध्यमागोऽद्रेर्नितम्बैः कटकश्चै सः ।

दरी स्यात्कर्न्दैरोऽक्षातविले तु गह्वरं गुहा ॥१०३३॥

द्रोणौ तु शैलयोः सन्धिः, पादाः पर्यन्तैर्पर्वताः ।

दन्तकास्तु बहिस्तिर्यक्प्रदेशा निर्गता गिरेः ॥१०३४॥

अघित्यकौर्ध्वमूमि स्याद्दधोमूमिहपात्यका ।
 स्तु प्रस्य सान्तरशभा तु, पापाणैः प्रस्तरौ दपद् ॥१०३६॥
 प्रावो शिल्पोपलां गण्डशैली स्थूलोपलाक्युता ।
 स्यादाकरं खनि खानिर्गञ्जो घातुस्तु गैरिक्म ॥१०३६॥
 शुक्लप्रातो पात्रशुक्लौ, कठिनी खटिनी खटी ।
 लोहं कालायसं शस्त्रं, पिण्डैः पारशव घनम् ॥१०३७॥
 गिरिसारं शिलासारं, तीक्ष्णकृष्णामिषं अयैः ।
 सिंहानं-धूर्तं-मण्डुरं-सरणोन्यस्य विट्टके ॥१०३८॥
 सर्वं च तैजस लोहं, विकारस्त्वयसः कुशी ।
 ताम्रं म्लेच्छमुखं शुक्लं, रक्तं द्व्यष्टमुदुम्बरम् ॥१०३९॥
 म्लेच्छशास्त्रभेदाख्यं, मर्कटाख्यं कनीयसम् ।
 ब्रह्मवर्देनं वरिष्ठं, सीसं तु सीसपत्रकम् ॥१०४०॥
 नामं गण्डूपदमव, वप्रं सिन्दूरकारणम् ।
 वर्धं स्वर्णारियागेष्टं, यवनं सुवर्णकम् ॥१०४१॥

०१ सुवर्णं १ रजत २ ताम्रं ३ रीति. ४ कांस्यं ५ तथा
 षण्णु ६ । सीस ७ च घीवर ८ चैव, अष्टौ लोहानि चक्षते ॥१॥

वङ्गं^१ त्रपुः^२ स्वर्णजैनागजीवने,^३
मृद्गङ्गैरङ्गे^४ पुरुषत्रैपिचटे ।

स्याच्चक्रसंज्ञं^५ तमरं^६ च नागजं^७
कस्तीरमालीनकसिंहले^८ अपि ॥१०४२॥

स्याद्रूप्यं^९ कलधौततारैरजतेश्वेनानि दुर्वर्णकं,^{१०}
खजूरं^{११} च हिमांशुहंसकुमुदाभिरुयं सुवर्णं^{१२} पुनः ।
स्वर्णं^{१३} हेमं^{१४} हिरण्यहाटकैवसून्यष्टापदं काञ्चनं^{१५}
कल्याणं^{१६} कनकं^{१७} महारजतरैर्गोङ्गेयैरुक्तामण्यैः^{१८} पि ॥१०४३॥

कलधौतलाहोत्तमैर्वह्निबीजा-
न्यपि गारुडं^{१९} गैरिकंजातरूपे^{२०} ।
तपनीयैचामीकरैचन्द्रैमर्मा-
ऽर्जुननिष्कैकार्तैस्वैरकुर्बु(णि^{२१}) ॥१०४४॥

जाम्बूनदं^{२२} शातकुम्भं,^{२३} रजतं^{२४} भूरिं^{२५} भूत्तमम्^{२६} ।
हिरण्यकोशौकुप्यानि^{२७}, हेम्नि रूप्ये कृताकृते ॥१०४५॥

कुप्यन्ते तद्द्रवादन्यद्रूप्यन्ते द्रवमाहतम् ।
 अष्टङ्कारसुवर्णं तु, श्रृङ्गीकनकमायुषम् ॥१०४६॥
 रजत च सुवर्णं च, सञ्छिष्टे घनगोलकै ।
 पित्तैश्चाऽऽरेऽपारकूटैः, कपिलोहं सुवर्णकर्म ॥१०४७॥
 रीरिं रीरीं च रीतिश्च, पीतलोहं सुलोहकर्म ।
 ब्राह्मी तु राज्ञी कपिलौ, ब्रह्मरीतिर्महेश्वरी ॥१०४८॥
 कांस्ये विद्युत्त्रियं चोपैः, प्रकाशं वङ्गशुद्धवर्णम् ।
 घण्टाशब्दमसुराहुः, रवणं लोहनं मलमं ॥१०४९॥
 सौरामूकं पञ्चलोहं, वर्तलोहं तु वर्तकर्म ।
 पारदं पारतैः सूतो, हाबीजं रसेश्चलमं ॥१०५०॥
 अम्रकं स्वच्छपत्रं खैमेघाख्यं गिरिजामलं ।
 स्रोतोऽञ्जनं तु कापोतं, सौवीरं कृष्णोयामृते ॥१०५१॥
 अथ तुल्यं शिखिग्रीवं, तुल्याञ्जनमयूरकं ।
 मृपातुल्यं कांस्यनीलं, हेमतारं वितुन्नकर्म ॥१०५२॥

०१ आहतस्योत्पन्नो लोके "रूपेया" इति ख्यात । तथा
 "पेया इति अन्य । ०२ "कु-दन" इति प्रसिद्ध । ०३ पञ्च
 वाय्वरीतिशुद्धीसकालायसकृदक्षानि लौहानि यस्मिन् कांस्यमेद ।

स्यात्तु कर्परिकातुत्थैममृतासङ्गमञ्जनम् ।

रसगर्भं^१ तार्क्ष्यशैलं^२, तुत्थे^३ दार्वीरसोद्भवे ॥१०९३॥

पुष्पाञ्जनं^१ रीतिपुष्पं^२, पौष्पकं^३ पुष्पकेतुं च ।

माक्षिकं^१ तु कदम्बः^२ स्यात्, चक्रनामोऽजनामकैः १०९४

ताप्यो^१ नदीजैः कामारिस्तारैरिर्विटमाक्षिकैः ।

सौराष्ट्री^१ पार्वती^२ काक्षी^३, कालिको^४ पर्पटी^५ सती^६ ॥१०९५॥

आढको^१ तुवरी^२ कंसोद्भवा^३ काच्छी^४ मृदाह्वयी^५ ।

कामीसं^१ धातुकासीसं^२, खेचरं^३ धातुशेखरम् ॥१०९६॥

द्वितीयं पुष्पिकासीसं^१, कंसकं^२ नयनौषधम् ।

गन्धाश्मां^१ शुल्बैरामा^२-कुष्ठैरिर्गन्धिकैर्गन्धकौ^३ ॥१०९७॥

सौगन्धिकैः^१ शुकपुच्छो^२, हरितालं^३ तु पिञ्जरम् ।

विडालकं^१ विस्त्रगन्धिं^२, खर्जूरं^३ वंशपत्रकम् ॥१०९८॥

आलंपीतर्नतालानिं^१, गोदन्तं^२ नटमण्डनम् ।

वङ्गारिर्लोमहृच्चैथ^१, मनोगुप्ता^२ मनःशिला ॥१०९९॥

करवीरौ^१ नागमातौ^२, रोचनी^३ रसनेत्रिका ।

नेपाली^१ कुनटी^२ गोलां^३, मनोह्वीं^४ नागजिह्विकां ॥१०९०॥

सिन्दूर^१ नागन^२ नागरक्त^३ शृङ्गारभूषणम् ।
 चीनपिष्ट^४ हमवाडेकुरुवि^५ इ^६ तु हिङ्गु^७ ॥१०६१॥
 शिञ्जाजतु^८ म्यादिरिजैमर्ष्य^९ शैथैमश्मनम् ।
 क्षारं काचै कुञ्जाला^{१०} तु, म्याञ्चशुष्या कुञ्जलिका^{११} ॥१०६२॥
 बोलो^{१२} गन्वासै प्राणै, पिण्डो^{१३} गोपरमे शशः ।
 रत्न^{१४} वसु^{१५} मणिस्त्रि^{१६}, बहुर्य^{१७} बालवायजमे ॥१०६३॥
 मरुत^{१८} त्वश्मगर्भ^{१९}, गारु-मन^{२०} हग्निमणि^{२१} ।
 पद्मरागे^{२२} लोहितकैलस्फीपृष्पाणोपलौ ॥१०६४॥
 नीलमणिस्त्रिन्दुनील^{२३}, सूत्रीमुख^{२४} तु हीरकै ।
 वगारक^{२५} रत्नमुख्य^{२६}, वज्रार्था^{२७} नामै च ॥१०६५॥
 विराटनो^{२८} राजपट्टो^{२९}, राजैवर्तो^{३०}ऽथ विद्रुमं ।
 रक्ताङ्को^{३१} रक्तकन्दैश्च, प्रवाल^{३२} हेमकन्दले ॥१०६६॥
 सूर्यकान्त^{३३} सूर्यमणि^{३४}, सूर्याश्मा^{३५} दहनोपलौ ।
 चन्द्रकान्तैश्चन्द्रमणि^{३६}श्चा द्रैश्चन्द्रोपलौ स ॥१०६७॥
 क्षीरतैलस्कटिकाभ्यामन्यौ स्वकटिकाविभौ ।
 शुक्तिन^{३७} मौक्तिक^{३८} मुक्ता^{३९}, मुक्ताफळ^{४०} रत्नोद्भवम् ॥१०६८॥
 इति पृथ्वीकायः ॥

०१ इस्तिमस्तथायुक्त्वमपि मौक्तिकमुच्यते, यदाह—“ इस्ति-

आकरो मकरौद्रवौज्जलान्निधि-वि-राशयैः

द्वीपान्तरा असङ्ख्यासु, सप्तैवति तु लौकिकाः ॥१०७४॥

लवणैक्षीरैश्चयैर्ज्यसुरैर्क्षुस्वादुंशरय ।

तरङ्गै मङ्गलैश्चैर्भुक्तिकी महति तिवह ॥१०७५॥

लहयैर्युल्लोलेकलोलै, आवर्तैः पयसांभ्रपः ।

तालुरो बोलकैश्चासौ, वेला स्याद् वृद्धिरम्मसः ॥१०७६॥

दिण्डीरोऽन्धिकफे फेनो, ब्रुह्मदेस्यासकौ समौ ।

मर्यादा कूलमै कूलं, प्रपातैः कञ्चैरोघसा ॥१०७७॥

तट तीरं प्रतीरं च, पुलिनं तज्जलोन्मिताम् ।

सैकतं चान्तरीपं तु, द्वीपैर्मन्तर्जल तटम् ॥१०७८॥

तत्पर पारमवार, स्वर्वाक पात्रं तदन्तरम् ।

नदी हिरण्यवर्णा स्याद्रोधोवर्का तरङ्गिणी ॥१०७९॥

सिन्धुः शैवलिनी वहाँ च हृदिनी स्रोतस्विनी निम्नगां,

स्रोतो निर्हारिणी सरिच्च तटिनी कृच्छ्रुपै वाहिनी ।

कर्पूद्वीपवती समुद्रदयिताधुन्यौ स्रवन्तीसर-

स्वत्यौ पर्वतजाऽऽपगौ जलधिगौ कुर्यां च जम्बालिनी ॥

गङ्गा त्रिषयगा^३ भागीरथी^३ त्रिदशदीर्घिका^३ ।

त्रिलोता^६ जाह्नवी^६ मन्दाकिनी^६ मीष्मकुण्ड^६सूः ॥१०८१॥

सरिद्धी^{११} विष्णुपदी^{११}, सिद्ध-स्वः-स्वर्गि-खापगी^{११} ।

ऋषिकुल्या^{१०} इमवती^{१०}, स्वर्वापी^{१०} हार्शेली^{१०} ॥१०८०॥

यमुनी^२ यमभगिनी^२, कालिन्दी^२ सूर्यजा^२ यमी^२ ।

खेन्दुजा^१ पूर्वगङ्गा^१, नर्मदा^१ मेखलादिनी^१ ॥१०८३॥

गोदा^१ गोदवरी^१ तापी^१, तपनी^१ तपनात्मजा^१ ।

शुतुद्रिस्त्रु^१ शतद्वैः^१ न्यात्, कावेरी^१ त्वर्द्धजाह्वी^१ ॥१०८४॥

ऋतोयी^१ सदानीरी^१, चन्द्रभागा^१ तु चन्द्रका^१ ।

वाग्मेष्टी^१ गोमती^१ तुल्ये, ब्रह्मपुत्री^१ मरुस्वती^१ ॥१०८५॥

विषाट्^१ विपाशा^१ऽञ्जुनी^१ तु, जाह्नवी^१ मैतवःहिनी^१ ।

वैनरणी^१ नरकम्या^१, लोतो^१ऽम्मःमरणं^१ स्वतः^१ ॥१०८६॥

प्रवाहः^१ पुनरोषैः^१ स्याद्, वेणी^१ धारो^१ रयश्चै^१ सः ।

षड्मेती^१र्षो^१ऽवनरे^१ऽम्बुवृक्षौ^१ पूरैः^१ सुतो^१ऽपि^१ च ॥१०८७॥

पुटमेदी^१स्तु^१ इक्राणि^१, भ्रमास्तु^१ जलनिर्गमाः ।

परित्राही^१ जलोच्छ्वासैः^१, कूपकास्तु^१ विदारका^१ ॥१०८८॥

प्रणाली^१ जलपाण्ड्य, पान^१ कुल्यो च सारणिः ।
 सिक्री वासुको बिन्दो, पृथैपृथैविप्रुपः ॥१०८९॥
 जन्मोच्चिकिञ्चो^२ पङ्कैः, कर्मश्च निपङ्कैः ।
 शार्दो^३ हिरण्यवाहुस्तु, शोणो नदे पुनर्वहैः ॥१०९०॥
 मिथै उद्वर्चै सरस्वाश्चै, द्रहोऽगाधनञ्चो हृदैः ।
 कूपैः स्यादुदपानोऽधुः, प्रहिनेमो तु तन्त्रिको ॥१०९१॥
 नान्दीमुखो नान्दीपटो, वीनाहो मुखबन्धन ।
 आहावस्तु निपान स्यादुपकूपेऽप्य दीर्घिको ॥१०९२॥
 वापी स्यात् क्षुद्रकूपे तु, चुरा चुण्डी च चूतकै ।
 उद्घाटक घटीयन्त्र, पादावर्तोऽग्रदृकै ॥१०९३॥
 अस्वात् तु देशस्वात्, पुष्कगिण्या तु स्वातैरुम् ।
 पद्माकरैस्तडागै स्यात्, कासारै सरसी सरै ॥१०९४॥
 वशन्ने परालोऽल्प तत्, परिखो खेयैस्वातिकै ।
 स्यादालवालैमावालैमावापै स्यानकं च स ॥१०९५॥
 आघारस्त्रम्पवा बन्धो, निर्धरेस्तु सरै तरि ।
 उत्सै खवै प्रस्रवण, जहाचारी जलाशयो ॥१०९६॥
 इत्युक्त्वायः ।

अथ तेजस्कायः ।

वैहृिर्बृहद्भ्रातृहिरण्यरेतसौ,^३
 धनञ्जयो हव्यहविर्दुताशनैः ।
 कृपीटयोनिर्दमुना विरोचनां-
 ऽऽशुशुक्षणी छागरथस्तनूनमार्तु ॥१०९७॥
 कृशानुं वैश्वानरं^{११}वीतिहोत्रैः,^{१२}
 वृषाकपिः^{१७} पावर्कचित्रमानं ।
 अपिपत्तं^{२१}धूमध्वजैकृष्णवर्मा-
 चिष्म^{२४}मिगर्भतमो^{२५}शुक्रैः ॥१०९८॥

शोचिष्केशैः^{३१} शुचिहुतवैहोषबुधांः सप्तान्त्र-
 ज्वालाजिह्वो^{३३} ज्वलनै^{३५}शिखिनौ जागृविर्जातवेदाः ।
 बर्हिःशुष्मै^{४२}निलसखैर्वसू रोहिताश्वीश्रयाशौ,
 बर्हिज्योतिर्दहनै^{४५}बहुला हव्यवाहोऽनलोऽग्निः^{४६ ४७ ४८} ॥१०९९॥
 विभावसुः^{५०} सप्तोदच्चिः, स्वाहाऽग्रायी प्रियाऽस्य च ।
 और्वः^{५१} संवर्त्तकोऽब्धैयग्निर्वाडवो^{५२} वडवामुखैः ॥११००॥

द्वो दावो वनशह्निमेववहिरिदम्पदे ।
 छागणस्तु करीपाग्नि^२, कुकूलस्तु त्रुपानले ॥११०१॥
 सन्तापे मज्जगे^२ चाप्ये, उष्मौ जिह्वा स्युर्गर्धिपः ।
 हेति^१ कीलां शिवां ज्वालांश्चिर्मन्कां महत्यसौ ११०२
 स्फुलिङ्गोऽग्नित्रेणोऽगातज्वात्रोलकोऽत्रातेमुल्लमुकम् ।
 घूमै स्याद्वायुगौहोऽग्निगौहो दहनकतनम् ॥११०३॥
 अम्पसु करमाठर्ध्वं, स्तरीर्जिमूतवाह्यपि ।
 तैर्दिरावनी^२ विद्युच्चत्रो शर्पोऽधिरप्रर्षा ॥११०४॥
 आशालिकी^० शनहर्षा, चञ्चला चपलाऽशनि^३ ।
 सौदामिनी^{१२} क्षणिकी^३ च, हादिनी^{१५} जलवाहिकी^३ ॥११०५॥

इति तेजस्काय ।

अथ वायुकायः ।

वायुं समी^१समिरो^३ पशनांशुगौ नम -
 श्वामो^६ नमस्वदनिश्चमनां समी^१र्षा ।
 वीतोऽहिकाने^१पवमानमहत्प्रकम्पनी^३,
 कम्पाकनित्यगति^१र्षवहप्रमञ्जनी ॥११०६॥

१५२ अभिधानचिंतामणौ तिर्यक्काण्डः

मातरिर्क्षीं जगत्सार्णीः, वृषदधो^{२२} महाबलैः ।

माहेतैः स्पर्शिनो^{२५} दैत्यदेवो^{२६} झञ्झां च वृष्टियुक् ११०७

प्राणो नामाग्रहशामिवादाङ्गष्ठान्तगोचरः ।

अपानैः पवनो मन्यापृष्ठपृष्ठान्तगोचरः ।

समानैः सन्निवहन्नाभिषूदानो^१ हृच्छिरोऽन्तरे ।

सर्वत्वग्वृत्तिको व्यानैः, इत्यङ्गे पञ्च शयवः ॥११०९॥

इति वायुकायः ।

अथ वनस्पतिकायः ।

अरण्यमटवी सत्रं, वार्शं च गहनं झर्षः ।

कान्तारं विपिनं कर्शः, स्यात् षण्डं काननं वनमै १११०

द्वो^{१३} दीवैः प्रस्नारैस्तु, तृणाटव्यो झषोऽपि च ।

अपोराभ्यां वनं वेलेपारामैः कृत्रिमे वने ॥११११॥

निष्कुटैस्तु गृहारोमो, बाह्यारोमस्तु पौरकैः ।

आक्रीडैः पुनरुद्य नै, राज्ञां त्वन्तःपुरोचितम् ॥१११२॥

तदेव प्रपदवनेममात्यादेस्तु निष्कुटे ।

वाटी^१ पुष्पाद्दृक्षाञ्चासौ, क्षुद्रारोमः प्रसीदिकौ ॥१११३॥

वृक्षोऽग्रे शिखरी च शाखिकलैर्दायैर्द्विर्हरिर्द्विर्दुर्मो,
 नीर्णा द्विविष्टपी कुटः क्षितिरुहं कारस्को विष्टो ।
 नन्दीवर्चकरालिको तर्कवसू पणी पुत्रौक्यह्रिय,
 सालोऽनोकहेगच्छेपादैर्वनगो रुर्क्षोऽगमो पुष्पैदः ॥१११४॥
 कुञ्जैःकुञ्जैःकुडङ्गाः, स्थान वृक्षैर्वृत्तान्तरे ।
 पुष्पैस्तु फलवान् वृक्षो, धानस्पत्यो विना तु तैः ॥१११५॥
 फलवान् वनस्पति स्यात्, फलवन्ध्य फलेग्रहिः ।
 फलवन्ध्यस्तत्रवरे शी, फलवान् कलिनैः फत्री ॥१११६॥
 ओषधि स्यादौषधिश्रे, फलपाकावसानिका ।
 क्षुपो ह्रस्वशिफाशाख, प्रततिर्व्रनतिर्शतौ ॥१११७॥
 वल्लेयस्यां तु प्रतानिन्धा, मुष्टिन्म्युत्तपैवीरुधे ।
 स्यात्प्ररोहोऽङ्कुरोऽङ्कुरो, रोहश्च स तु पर्वणः ॥१११८॥
 समुत्थित स्याद्वलिश, शिखोशाखोत्ततौः समा ।
 साला शाला स्कन्धशाखा, स्कन्धैः प्रकाण्डमस्तकम् ॥१११९॥
 मूलाच्छाखावधिर्गण्डे, प्रकाण्डोऽप्य जटौ शिफौ ।
 प्रकाण्डरहिने स्तम्भो, विष्टपो गुरुमै इत्पपि ॥११२०॥

म्पैरं विनिर्देवृन्निदेविमृद्रंहंसितानि च ।
 सङ्कुचिनं तु निद्राणं, मीलितं मृद्रिनं च तत् ॥११२९॥
 फलं तु सस्यं तच्छुष्कं, वानमामं शलाहं च ।
 ग्रन्थिः पैरं पर्वानकोशी शिम्भो शैमि शैमी ॥१०३०॥
 शिम्भैश्च विन्दैलाऽश्वमे, श्रीवृक्षैः कुञ्जरागर्भे ।
 कृष्णागामौ चाधितर्ह, सुसस्तु पर्वतो जर्तौ ॥११३१॥
 न्यग्रोवस्तु बहुपातु स्याद्भूतो वैश्रनपाल्ये ।
 उदुम्बरो जन्तुकैला, मशैकी ह्यमदुग्धकैः ॥११३२॥
 काकोदुम्बरिकां फल्गुर्मृग्युर्नघनफलो ।
 आम्नश्चनेः महारै, सप्तपर्णस्त्वयुक्त्तु ॥११३३॥
 शिशुं शोभाज्जनोऽस्तीव तीक्ष्णगन्धकै-मोचकौ ।
 श्वेतोऽत्र श्वेतमरिचै, पुत्रांग सुरपर्णिकौ ॥११३४॥
 बकुलै केसरोऽशोकैः, वैङ्कलिं वकुमोऽज्जुने ।
 मालुरै श्रीफलो विल्वैः, किङ्किरातैः कुरण्टकै ॥११३५॥
 त्रिपत्रकै पलाशै स्यात्, किंशुकी ब्रह्मपादपे ।
 तृणामैस्तटैस्तौलो, रम्भा मोचौ ऋदल्यैपि ॥११३६॥
 कारवीरो हयमारै, कुट्टेनो गिरिमल्लिकौ ।
 विदुलो वेतसै शीतो, शानीरो वज्जुलो रथे ॥११३७॥

कर्कन्ध्रुः कुवैठी काँठी, वर्य्यय हलिप्रियः ।
 नीपैः कदम्बैः मालैस्तु, सैर्जोऽग्निष्टैस्तु फेनिष्ठैः ॥११३८॥
 निम्बोऽग्निष्टैः पिचुपन्दैः, समौ पिचुलैश्चावुको ।
 कर्पासैस्तु वादरैः स्यात्, पिचव्यैस्तुलकै पिचुः ॥११३९॥
 आगववैः कृतमालैः, वृषां त्रामाऽऽरूषकै ।
 कर्जुस्तु नक्तमालैः, मृह्वैर्वज्रो महातरुः ॥११४०॥
 महाकाष्ठस्तु किम्बकैः, यन्दैः पाणिमद्रकै ।
 मधुकस्तु मधुष्टीलो, गुडगुण्डा मधुद्रुमैः ॥११४१॥
 पीलैः सिनौ गुडकैः, गुग्गुलैस्तु पलङ्कपैः ।
 राजादरैः पियालैः म्यात्तिनिशैस्तु श्वद्रुमैः ॥११४२॥
 नागङ्गस्तु नारङ्गैः, इडगुदी तापद्रुमैः ।
 काश्यपी मद्रपर्णी श्रीपर्णैश्चिकी तु तिन्त्रिडौ ॥११४३॥
 गेलैः श्लेष्मातकैः पीतसाळस्तु प्रियकोऽसनैः ।
 पाटलिः पाटला मूर्जो, बहुत्वक्को मृदुच्छदैः ॥११४४॥
 द्रुमोत्पलैः कर्णिकारे, निचुले हिज्जलेज्जैः ।
 धार्वा शिवो चापलकौ, कलिरौषो विपीतकैः ॥११४५॥
 हरितकथ्यमयौ पथ्या, त्रिकर्षा तत् फलत्रयम् ।
 तापिच्छस्तु तमालैः स्याच्चम्बको हेमपृष्पकैः ॥११४६॥

निर्गुण्डी विन्दुवैगेऽतिमृत्क माघवी^३ लता ।
 वासन्ती चौद्रुष्ण^१ तु, नर्पा जाति^३ तु मालती^३ ॥११४७॥
 मल्लिको स्याद्विचक्रि^३, ससला^३ नमालिका ।
 मागंधो यूथिका^३ मा तु, पीता स्याद्धमपृष्पिका^३ ॥११४८॥
 प्रियङ्गु फलिनी^३ श्यामा^३, बन्धुको^३ बन्धुजीवके ।
 करुणे मल्लिहापृष्पो, जम्बीरे^३ जम्भेजम्भलौ^३ ॥११४९॥
 मातुलुङ्गो^३ बाजपूर^३, करीरककरी^३ समो ।
 पद्माङ्गुलं स्यादेरण्डे^३, घातक्या घातपृष्पिका^३ ॥११५०॥
 कपिकच्छैगात्मगुप्ता^३, घत्तूरं कनकाह्वये ।
 कपित्यस्तु^३ दक्षिण^३, नारिकरस्तु^३ लाङ्गुली ॥११५१॥
 आम्रातको वर्षपाकी^३, कतकं ऋकचच्छदे ।
 कोविदारो^३ शुगपत्रं, सल्लकी तु गजप्रिया ॥११५२॥
 वशो वर्णुर्यवकश्चस्त्रचिसोरस्तृणध्वजं ।
 मस्कं गतपर्णो च, स्वनन् वातात्स कीचकं ॥११५३॥
 तुकाक्षीरी वशोक्षीरी, त्वकक्षीरी वशरोचनो ।
 पूगे^३ क्रमुकैगुवाकौ, तस्योद्वेग पुन फलम् ॥११५४॥
 ताम्बूलवल्ली ताम्बूली, नागपटर्पापवल्च्यपि ।
 तुम्बैयलौ^३ कृष्णलां तु, गुड्डी दाक्षी तु गोस्तनी^३ ११५५

मृद्वीकं हारहरं च, गोक्षुस्तु त्रिषण्डकैः ।
 श्वदंष्ट्रौ स्थ-शृङ्गाटो, गिरिकर्प्यपराजितौ ॥११५६॥
 व्याघ्री^१ निर्दिग्गिवा^२ कण्टकारिकौ स्यादथामृतौ ।
 वत्मादेनी गुदूची च, विशाली त्विन्द्रवरुणी ॥११५७॥
 उशीरं^१ वीरणीमूले, हीवेरे^२ वालकं जलमै ।
 प्रपुत्राटस्त्वेडग^३जो, दर्दृष्टैश्चक्रपर्दकैः ॥११५८॥
 लट्टायां महारजनं, कुसुम्भं क्रमलोत्तरम् ।
 लोध्रे^१ तु गालेवो रोध्रैतिर्वेशाव^२मार्जनाः ॥११५९॥
 मृणालिनी^१ पृटकिनी, नलिनी^३ पङ्कजिन्यपि ।
 कर्मलं नलिनं पद्मैमविन्दं^४ कुशेशयमै । ॥११६०॥
 परं शतमहस्रभ्यां, पत्रं राजर्विपुष्करे ।
 निसप्रसूनं नालीकं^१, तामैरेम महोत्पलमै ॥११६१॥
 तज्जलात् सरसः पङ्कात्परै रुद्र-रुह-जन्म-जै^२ः ।
 पुण्डरीकं सिताम्भोजेमय रक्तसरोरुहे ॥११६२॥
 रक्तोत्पलं^२ कोकनदं^३, वैरविण्यां कुमुद्वती ।
 उत्पलं^१ स्यात् कुवलयं, कुवेलं^३ कुवलं^४ कुवमै ॥११६३॥
 श्यते तु तत्र कुमुदं, कैरव^३ गर्दभाह्वयमै ।
 नीले तु स्यादिन्दीवरं, हलकं^१ रक्तसन्ध्यके^२ ॥११६४॥

सौगन्धिकं तु वैहार, बीजकोशो वराटकै ।
 कर्णिकौ पद्मनाल^१ तु, मृणाल^२ तन्तु^३ विमर्ष^४ ॥११६५॥
 विज्जलक^५ केमर^६ सवत्तिकौ तु स्यान्नव दलम् ।
 करहाटः शिफौ च स्यात्, कन्दे सन्निभजन्मनाम् ॥११६६॥
 उत्पलानां तु शौलुक, नील्यां शैवालेशेवल^७ ।
 शैवाल^८ शैवल^९ शैपाल^{१०} जत्राच्युक्तेनीलि^{११} ॥ ११६७ ॥
 धान्यं तु सस्य^{१२} सीस्य^{१३} च, ब्रीहि^{१४} स्तम्भकरिश्चै^{१५} तत् ।
 भाशुः स्यात् पटलो ब्रीहिर्गर्भपाकी^{१६} तु पटकैः ॥११६८॥
 शालयं कलमाद्याः स्युः, कलमस्तु कलामक^{१७} ।
 लोहितो रक्तशालि^{१८} स्यान्महाशालि सुगन्धिकैः ॥११६९॥
 यवो हयप्रियंस्तीक्ष्णशुकस्तोर्वमस्त्वमौ हरित् ।
 मङ्गल्यको मसुरं^{१९} स्यात्, कलायस्तु मतीनकै^{२०} ॥११७०॥
 हरेणुः खण्डि^{२१}कश्चाय, चणको हरिमन्यकै^{२२} ।

०१ ब्रीहि १ यवो २ मसुरो ३ गोधूमो ४ मुद्ग ५ माष-
 ६ तिल ७ चणका ८ । अणव ९ प्रियङ्गु १० कोदव ११-
 मङ्गुष्टका १२ शालि १३ राठक्य ॥१॥ किलव १४ कलाय-
 १५ कुलत्थो १६ सणाश्च १७ सप्तशानि धान्यानि ॥

माघस्तु मदनो नन्दी, वृष्यो बीजवरो बली ॥११७१॥

मृद्गतु प्रथनो लोभ्यो, वश्टो हरिता हरिः ।

पीतेऽम्बिन् वसुवर्षारप्रवेलेजयगार्दोः ॥११७२॥

कृष्णे प्रवश्वामनेहरिप्रन्थमैशिम्विकोः ।

वनमृद्ग तुवरकै-निगूदकै-कृलीनकैः ॥११७३॥

वर्षा च भोजमृद्गे तु, मकृष्टकैपयुष्टकौ ।

गोधूम सुमनो वले, निष्पावैः शितशिम्विकैः ॥११७४॥

कृलत्यस्तु कालवृन्तमैताम्रवृन्तो कुलतिथ्यो ।

आदही तुवरी वर्षी, म्यात्कुलमापस्तु यावकैः ॥११७५॥

नीवारस्तु वनत्रीहिः, श्यामाकैश्यामकौ समौ ।

कङ्कुस्तु कङ्कुनी कङ्कुः प्रियङ्गुः पीततण्डुलौ ॥११७६॥

सा कृष्णा मधुकै रक्ता, गोधिकै मुसैटी पिता ।

पीता माव्ययोदालैः, कोद्रवैः कोरद्रूपकैः ॥११७७॥

चीनकस्तु कककङ्कुर्यवनास्तु योनलैः ।

जूर्णाह्वयो देवधान्यं, जोत्रालो बीजवृष्पिकौ ॥११७८॥

शंभुं मङ्गो मातुलानी, स्यादुमौ तु क्षुमौऽतैसी ।

गवंधुकै गवंधुः स्याज्जर्तित्रोऽरण्यजस्तिलः ॥११७९॥

पण्डतिष्ठे तिलपिञ्जलस्तिलपेजोऽय सैर्षप ।

कदम्बैस्सैन्तुमोऽय, सिद्धार्थ श्वेतसर्षपे ॥११८०॥

भाषादयः शमीधान्य^१, शूकधान्य^१ यवादय ।

स्यात्सस्यैशूक किंशाह^१, क^१णिश सस्यशीर्षकम् ॥११८१॥

स्तम्बस्तु गुच्छो धान्यादेर्नाल^१ काण्डोऽफलस्तु स ।

पल्ले पलालो^१ धान्यत्वक्, तृपो बुसे कडङ्गरं ॥११८२॥

धान्यमावसितं रिद्धं, तत्पूतं निर्बुसीकृतम् ।

मूलैपत्रैकरीरैर्प्रैफलेकाण्डा^१ऽविरूढकां. ॥११८३॥

त्वर्कं पुष्पं कनकं शाकं, दशधा शिशुकञ्च तत् ।

तण्डुलीयैस्तण्डुलेरो, मेघनादोऽल्पमारिषं ॥११८४॥

त्रिभेदी रक्तफलां पीलुपर्णीं स्यात्तुण्डकेरिकां ।

जीवन्ती^१ जीवनी^१ जीवा^१, जीवनीयां मधुखवौ ॥११८५॥

वास्तुकं तु सारपत्रं, पालक्या मधुसूदनी ।

रसोनो लशुनोऽरिष्टो, म्लेच्छैकन्दो महौषधम् ॥११८६॥

महाकन्दो रसोनोऽन्यो, गृज्जनो दीर्घपत्रकं ।

शृङ्गरोजो शृङ्गेरजो, मार्कवै केशरज्जनं ॥११८७॥

काकमाची^१ वायसी^१ स्यात्, कारवेष्टे कटिष्ठकं ।

कूष्माण्डकस्तु कर्करि^१, कोशातकी^१ पटोलिकां ॥११८८॥

चिर्मिटी कर्कटी वालुङ्क्यैर्वर्तिल्लपुंसी च सा ।

अशोन्नैः सूरणैः कन्दैः, शृङ्गवेरैकमार्द्रकम् ॥११८९॥

कर्कोटकैः किल्लासन्नैस्तिक्तपत्रैः सुगन्धकैः ।

मूलेकं तु हरिपैर्ण, सेकिमं हस्तिदन्तकम् ॥११९०॥

तृणं नडादि नीवारादि च शष्पन्तु तन्नवम् ।

सौगन्धिकं देवजैश्वं, पौरं कर्तृणरौहिषं ॥११९१॥

दर्भः कुशैः कुशैर्बहिः, पवित्रमय तेजनैः ।

गुन्द्रौ मूञ्जैः शैरो दूर्वा, स्वनन्तौ शतपर्विकौ ॥११९२॥

हरिताली र्हौ पोटगर्भस्तु धमनो नहैः ।

कुरुविन्दो मेवनामौ, मुस्ता गुन्द्रौ तु सोत्तमा ॥११९३॥

वस्वजा उल्लपोऽथेक्षुः, म्याद्रमौलोऽसिपत्रकैः ।

भेदोः कान्तारपुण्ड्राद्यान्तस्य मूलं तु मोरटम् ॥११९४॥

काशैस्त्रिषीका वासस्तु, यवमं तृणमज्जुनम् ।

विषैः श्वेदो रैमस्तीक्ष्णं, गरुडोऽय हृद्यहृलैः ॥११९५॥

वत्सनायैः कालकूटो, ब्रह्मपुत्रैः प्रदीपैः ।

सौराष्ट्रिकैः मौहिकैर्यैः, काकोलो दारदोऽपि च ११९६

अहिच्छत्रो^{१०} मेपशृङ्गै^{११}, कुण्डवार्त्तु^{१२}नन्दनौ ।
 कैराटको^{१३} हेमवतो, मर्कट^{१४} करवीरकं ॥११९७॥
 सर्पपो^{१५} मूलको^{१६} गौरार्द्रकै^{१७} सकेककवर्द्धमौ ।
 अङ्गोलसोरं^{१८} कालिङ्गै^{१९}, शृङ्गिको^{२०} मधुसिन्धुकं ११९८॥
 इन्द्रो^{२१} लाङ्गुलिको^{२२} विस्फुलिङ्गै^{२३} पिङ्गलै^{२४}गौतमौ ।
 मुस्तको^{२५} दालवैश्वेति, स्यावरा विषजातय ॥११९९॥
 कुरण्टाद्यौ^{२६} अग्रबीजा, मूलनास्तृत्पलादय ।
 पर्वयोनय इस्त्राद्यौ^{२७}, स्कन्धजा सल्लकीमुखौ ॥१२००॥
 शास्योदयो^{२८} बीजहहा, सम्मूर्धनास्तृणादय ।
 स्युर्धनस्पतिकायस्य, पडेता मूलजातय ॥१२०१॥

इति वनस्पतिकायः ।

द्वीन्द्रियाः ।

नीलङ्गु^१ कृमिरन्तर्जं, क्षुद्रकीटो^२ बहिर्मव ।
 पृलकीस्तुमयेऽपि स्यु, कीकमां, कृमयोऽणव ॥१२०२॥
 काष्ठकीटो^३ धुणो गण्डूपदं^४ किञ्चुलकै^५ कुसू ।
 मूलनो^६ गण्डूपदी^७ तु, शिन्धैल्लशौ जञोकर्म ॥१२०३॥

ज्वालोकौ जलूकौ च, जलौकौ जलसर्पिणी^६ ।
 मुक्तास्फोटोऽविधमण्डुकी, शुक्तिः कम्बुस्तु वारिजैः १२०४
 त्रिरेखैः षोडशावर्तैः, शङ्खोऽथ क्षुद्रकम्बवः ।
 शङ्खनकाः क्षुल्लकाश्चै, शम्बूकौस्त्वम्बुमात्रजाः ॥१२०५॥
 कपर्दस्तु हिरण्यैः स्यात्, पणास्थिकैवराटकौ^७ ।

इति द्वीन्द्रियाः ।

त्रीन्द्रियाः ।

दुर्नामां तु दीर्घकोशी^२, पिपीलिकस्तु पीलकैः ॥१२०६॥
 पिपीलिकौ तु हीनाङ्गी^३, ब्राह्मणी^१ स्थूलशीर्षिकौ ।
 घृतेली^१ पिङ्गकपिशोऽथोपजिह्वोपदेहिकौ ॥१२०७॥
 वज्र्युपदीकौ लिखौ तु, रिखौ यूकौ तु षट्पदी^२ ।
 गोपालिकौ महामीरुर्गोमयोत्थौ तु गर्दभी^२ ॥१२०८॥
 मत्स्युणस्तु कोलकुणो, उदंशैः किटिमौत्कुणौ^५ ।
 इन्द्रमोपस्त्वग्निरैनी, वैराटैस्तिमोऽग्निः ॥१२०९॥
 कर्णजलौकौ तु कर्णकीटौ शतपदी च सा ।

इति त्रीन्द्रियाः ।

रिन्द्रियाः ।

ऊर्णनाभैस्तन्त्रवायो, जालिको जालकारकैः ॥१२१०॥

कृमिर्मकटको^१ लूता, छालार्त्तवोऽष्टपाच्च स ।

वृश्चिको^२ द्रुणै^३ आर्याल्लिख^४ तत्पुच्छकण्टक ॥१२११॥

अपरो^५ मधुकुट्टे^६ शृङ्गश्चैरीक शिखीमुखे ।

इन्दिन्दिरोऽली रोल्हो, द्विरेकोऽस्य पङ्कध्व १२१२

मोज्यन्तु पुष्पैमधुनी, खद्योतो ज्योतिरिङ्गणै ।

पतङ्ग शलभैः क्षुद्रौ, सरघां मधुमक्षिकौ ॥१२१३॥

माक्षिकादि तु मधु स्यात्, मधुच्छिष्टे तु सिक्क्यकर्म ।

वर्षणां मक्षिकौ नीला, पुत्तिकौ तु पतङ्गिकौ ॥१२१४॥

वनमक्षिका तु दर्शो, दर्शी तज्जातिरल्पिका ।

तैत्राटी^१ वरटां^२ गन्वोली^३ स्याच्चौरी^४ तु चीरुकां ॥१२१५॥

मिच्छीकां^५ शिष्टिकां^६ वर्षकरीं^७ शृङ्गारिकां^८ च सा ।

चतुरिन्द्रियाः ।

पञ्चेन्द्रियाः

पशुस्तिर्य्यङ्^३ चरिहिंस्रेऽस्मिन् व्याले^४ श्वापदोऽपि च २

॥१२१६॥

हस्ती मतङ्गनैगनैद्विषैकैर्येनेकर्षा ,

मातङ्गधारणमहामृगेषामयोनेयं ।

स्तम्बेरमद्विरदैसिन्दुरनैगदन्तिनो, १५

दन्तावैल्लः कंरटिकुञ्जरकुम्भिपीलैवः ॥१२१७॥

ईभः करेणुर्गर्जाऽस्य, स्त्री धेनुकां वशाऽपि च ।

मैद्रो मन्दो मृगो मिश्रश्चतस्रो गजजातयः ॥१२१८॥

काळेऽप्यजातदन्तश्च, स्वल्पाङ्गश्चापि मत्कुणौ १ ।

पञ्चवर्षो गजो बालैः, स्यात्पोतो १ दशवर्षकः ॥१२१९॥

विक्रो विंशतिवर्षः स्यात्, कलभंस्त्रिंशदब्दकः ।

यूथनार्थो यूथपतिर्भत्ते प्रभिन्नैर्गर्जितौ ॥१२२०॥

मदोत्कटो मदकलैः, समाबुद्रान्तैर्निर्मदौ ।

सज्जितैः कल्पितैस्तिर्यग्घाती परिणतो १ : ॥१२२१॥

न्यालो दुष्टगजो गम्भीरवेद्यैवमताङ्कुशैः ।

राजवाह्यैस्तूपवाह्यैः, सत्राह्यैः समरोचितैः ॥१२२२॥

उदग्रदन्त्रीषादन्तौ, बहूनां बटना १ ।

मदो दानं प्रवृत्तिश्चै, वमथुः करशीकरैः ॥१२२३॥

हस्तिनासा करैः शुण्डा, हस्तोऽस्याग्रं तु पुष्करम् ।

अङ्गुलिः कर्णिको दन्तौ, विषाणौ स्कन्धे आसनम् १२२४

कर्णमूलं चूलिकां स्यादीषिकां त्वक्षिकूटकम् ।

अपाङ्गदेशो नित्यार्णं, गण्डस्तु करटैः कटैः ॥१२२५॥

भवग्रहो' बलाट' स्यादारक्षे कुम्भयोरघः ।
 कुम्भौ' तु शिरस पिण्डौ, कुम्भयोरन्तर विद्वे ॥१२२६॥
 वातकुम्भस्तु तस्याघो, वाहित्य' तु ततोऽप्यघ ।
 वाहित्याघः प्रतिमान', पुच्छमूल तु पेचके ॥१२२७॥
 दन्तभागं पुरोभाग, पक्षभागस्तु पार्श्वक ।
 पूर्वस्तु जङ्घादिदेशो, गात्र' स्यात्पश्चिमोऽपरा ॥१२२८॥
 विन्दुजाल पुन पद्म', शृङ्खलो' निर्गणोऽन्दुकैः ।
 हिर्जिरेश्च पादपाशो,' वारिस्तु गजबन्धम् ॥१२२९॥
 त्रिपदी' गात्रयोर्बन्ध, एकस्मिन्नपरेऽपि च ।
 तोत्र' वेणुकमालान', बन्धस्तम्भोऽङ्कुशै' सृणिः' ॥१२३०॥
 अपष्ट' त्रङ्कुशस्याग्र, यातेमङ्कुशवारणम् ।
 निषादिनां पादकर्म, यत' वोत' तु तद्वयम् ॥१२३१॥
 कक्ष्यां दृष्यौ वरज्ञा स्यात्, कण्ठबन्धे कलापके ।
 चोदकस्त्रुरैगस्ताक्षर्यस्त्रुरङ्गोऽश्वेस्त्रुरङ्गम् ॥१२३२॥
 गन्धर्वोऽर्वा सप्तवीती, वाहो वाजी हयो हरिः ।
 बडवाऽधो प्रसूर्वामी', किशोरोऽल्पवया हय ॥१२३३॥
 जवाधिकस्तु जवनो', रथ्यो' बोढा रथस्य यः ।
 आजानेयै कुलीनै' स्यात्, तत्तद्देशास्तु सैन्धवै ॥१२३४॥

वानायुजाः पारसीकौः, काम्बोजौ वाह्निकादयः ।
 विनीतस्तु साधुवाही, कुर्विनीतस्तु शूकलैः ॥१२३५॥
 कर्यैः कशार्हो हृद्रक्तावर्ती श्रीवत्सैकी हयः ।
 पञ्चमदस्तु हृत्पृष्ठमुखपार्श्वेषु पृष्पितः ॥१२३६॥
 पुच्छोरःखुरकेशस्यैः, सितैः स्यादष्टमङ्गलैः ।
 सिते तु कर्ककोकाहौ, खोज्जाहैः श्वेतपिङ्गले ॥१२३७॥
 पीयूषवर्णे सेराहैः, पीते तु हरियो ह्ये ।
 कृष्णवर्णे तु खुज्जाहैः, कियाहो लोहितो ह्यः ॥१२३८॥
 भ्रानीलस्तु नीलकोऽथ, त्रियूहैः कपिलो ह्यः ।
 वो हस्तवयमेव स्यात्, पाण्डुकेशरवालधिः ॥१२३९॥
 उराहस्तु मनाक्पाण्डुः, कृष्णजड्यो भवेद्यदि ।
 सुरूहको गर्दभाभो, वोरुखानस्तु पाटलः ॥१२४०॥
 कुलाहस्तु मनाक् पीतः, कृष्णः स्याद्यदि जानुनि ।
 उकनाहैः पीतरक्तच्छायः स एव तु क्वचित् ॥१२४१॥
 कृष्णरक्तच्छविः प्रोक्तः, शोणैः कोकनदच्छविः ।
 हरिकैः पीतहरितच्छायः स एव हालकैः ॥१२४२॥
 पङ्गुलैः सितकाचाभो, हलाहैश्चित्रितो ह्यः ।
 ययुरश्वोऽश्वमेधीयैः, प्रोथमश्वस्य नासिका ॥१२४३॥

मध्य वश्य निगालस्तु, गलोदेश खुरा शफौ ।
 अथ पुच्छ^१ बालहस्तो, लाङ्गूल^२ लूर्मे^३ बालधि^४ ॥१२४४॥
 अपावृत्तेपरावृत्तेलुठितानि तु वेष्टिते ।
 धोरित^१ वल्लिगत^२ प्लुतोत्तेजितोत्तेरितानि च ॥१२४५॥
 गतयः पञ्च वारास्यास्तुरङ्गाणा क्रमादिमा ।
 तत्र धौरितक^१ धौर्य^२, धोरण^३ धोरित^४ च तत् ॥१२४६॥
 नभ्रुकङ्कशिखिकोढगतिवत् वल्लिगत पुन ।
 अमकायसमुल्लासात्, कुञ्चिकास्यं नतत्रिकम् ॥१२४७॥
 द्युत^१ तु लङ्घन^२ पक्षिमृगगत्यनुहारकम् ।
 उत्तेमित^१ रेचित^२ स्यान्मध्यवेगेन या गतिः ॥१२४८॥
 उत्तेरितमुपकण्ठेमास्त्रन्दितकैमित्यपि ।
 उत्प्लुत्योत्प्लुत्य गमन, कोपादिवाखिलै पदै ॥१२४९॥
 आश्वीनोऽध्वा स योऽधेन, दिनेतैकेन गम्यते ।
 कवी खलीन^१ कविकौ, कविय^२ मुखयन्त्रणम्, ॥१२५०॥
 पञ्चाङ्गी^१ वक्रपट्टे तु, तलिकौ तलसारकम् ।
 दामञ्चन^१ पादपाशौ, प्रक्षर^२ प्रस्तर^३ समौ ॥१२५१॥
 चर्मदण्डे^१ कशौ रश्मौ, बल्गोऽवक्षेपणौ कुशौ ।
 पथ्यागेन्तु पल्ययन^१, वीत^२ फरगु हयद्विषम् ॥१२५२॥

वेसरोऽध्वतरो वेगैसरश्चाथ क्रमेलकैः ।

कुलनाशैः शिशुनामा^१, शूलो भोलिर्मरुप्रियैः ॥१२५३॥

मथो महाङ्गो वासन्तो, द्विकंकुर्दुर्गलङ्घनैः ।

भूतघ्न^{१२} उष्ट्रो^{१३} दाशेरो^{१४}, रवीणैः कण्टकाशनैः ॥१२५४॥

दीर्घग्रीवः^{१५} केलिकीर्णः^{१६}, करमस्तु त्रिहायणः ।

स तु शृङ्खलकैः काष्ठमयैः स्यात्पादबन्धनैः ॥१२५५॥

गर्दभस्तु चिरमेही^{१७}, वालेयो^{१८} रासभैः खरैः ।

चक्रीवान् शङ्खकणोऽथ, ऋषभो^{१९} वृषभो वृषैः ॥१२५६॥

वाडवेयैः सौरभेयो^{२०}, भद्रैः शकरैश्चार्करैः ।

उक्षाऽनड्वान् ककुद्मीन्^{२१} गौर्बली^{२२} वैर्दक्ष शङ्करैः ॥१२५७॥

उक्षा तु जातो जातोक्षैः, स्कन्धिकैः स्कन्धवाहकैः ।

महोक्षैः स्यादुक्षतरो^{२३}, वृद्धोक्षस्तु जरद्वैः ॥१२५८॥

षण्डतोचित आर्षभ्यः, कूटो भगविषाणकैः ।

इट्चरो गोपतिः^{२४} षण्डो^{२५}, गोवृषो मदकोहलैः ॥१२५९॥

वत्सैः शकृत्करिस्तणो^{२६}, दम्यवत्सैतरो समौ ।

एकधुरीणैकधुरावुभावेकधुरावहे ।

धुरीण धुर्य-वीरेयं वीरेयक-धुरन्वरी ॥१२६२॥

धूर्वहेऽय गलिर्दुष्टवृष, शक्तोऽप्यधूर्वह ।

स्योरी पृष्ठेच पृष्ठवाह्यो, द्विदने षोडशे द्वि-पट्-रदौ १२६३-

वहं स्वन्वोऽशकूट तु, ककुद नैचिक शिर ।

विपाण कृणिकौ शृङ्ग, साक्षा तु गलकम्बले ॥१२६४॥

गौ सौरभेयी माहयी, माह्यौ सुरैभिरर्जुनौ ।

उत्ताऽर्च्या रोहिणी शृङ्गिण्यनह्योह्यनेदुष्टोषौ ॥१२६५॥

तम्पौ निलिम्पिकौ तम्बो, सा तु वर्णैरनेकधा ।

पृष्ठौही गर्भिणी वन्ध्या, वशौ वेहेदूपोपगौ ॥१२६६॥

अवतोकां स्ववहर्भा, वृषाक्रान्ता तु सन्धिनी ।

प्रौढवत्सा नृकयिणी, धेनुस्तु नवसूतिका ॥१२६७॥

परेधूर्वहुसूतिः स्याद्, गृष्टि सकृत्प्रसूतिका ।

प्रनने काल्योपस्य्या, सुखदोद्या तु सुप्रता ॥१२६८॥

दु खदोद्या तु करटौ, बहुदुग्धा तु वञ्जुलौ ।

द्रोणदुग्धां द्रोणदुघां, पीनोष्णी पीवास्तनी ॥१२६९॥

पीतदुग्धां तु धेनुष्यो, संस्त्यतां दुग्धवन्धके ।

नैचिकीं सूतमा गोषु, पलिकनीं बालगर्भिणी ॥१२७०॥

समांसमीनां तु सा या, प्रतिवर्षं विजायते ।

स्यादचण्डी तु सुकरा, वत्सकामा तु वत्सला ॥१२७१॥

चतुस्त्रेर्हायणी द्वेकहायन्येकादिवर्षिका ।

आपीनैमूषो गोविट् तु, गोमयं भूमिलेपनम् ॥१२७२॥

तत्र शुष्के तु गोग्रन्थिः, करीषे-च्छगणे अपि ।

गवां सर्वं गव्यं व्रजे, गोकुलं गोधनं धनम् ॥१२७३॥

प्रजने स्यादुपसरैः, कीलैः पुष्पलकैः शिवैः ।

बन्धनं दामं सन्दानं, पशुरज्जुस्तु दामनी ॥१२७४॥

अर्जः स्याच्छगैलच्छागैश्छंगो वैस्तः स्तमः पशुः ।

अजा तु छौगिका मज्जा, सर्वभक्षो गलस्तनी ॥१२७५॥

युवाऽजो बर्करोऽवौ तु, मेषोर्णायुहुँडोरणौः ।

उरभ्रौ मेषुडको वृष्णिरेडको रोमंशो हुँडुः ॥१२७६॥

सम्फलैः शृङ्गिणो भेडो, मेषो तु कुररी रुजा ।

जालकिर्णयविलौवेर्णयथेडिकैः शिशुवाहकैः ॥१२७७॥

पृष्ठशृङ्गो वनाजैः स्यादविदुर्गधे त्ववेः परम् ।

सोढं दूषं मरीसं च, कुक्करो वक्रबालैधिः ॥१२७८॥

अस्थिभृग्मषणैः सारमेयैः कौलेयकैः शुनैः ।

शुनिः श्वानो गृहमृगैः, कुक्करो रात्रिजागैरैः ॥१२७९॥

रमनाल्लिष्ट^{१३} रतपराः कोलेशीयिर्त्रैणान्दुकां ।
 शाब्बावृको^{१६} मृगदश^{११}, श्रां^{१०}डर्कस्तु स रोगित ॥१२८०॥
 विश्वकट्टुस्तु^{१२} कृशलो, मृगश्ये सरमां शुनी^{१३} ।
 विट्चरैः शूकरे ग्राम्ये, महिपो^{१४} यमवाहनै ॥१२८१॥
 रजस्वलो^{१५} वाहरिर्पुल्लुशायै^{१६} सैरिमो^{१७} महै ।
 धीरस्कन्धं कृष्णशृङ्गो, जरन्तां दंशमीरुके^{१८} ॥१२८२॥
 रक्ताक्षैः कांतरो^{१९} हसकाशीतेनयलालिको^{२०} ।
 अरण्यजेऽस्मिन् गवळे, सिंहै कण्ठीरवो^{२१} हरिः ॥१२८३॥
 हर्यक्षैः कसरीमैरि, पञ्चास्यो नखरायुधै ।
 महानादैः पञ्चशिलै, पारीन्द्रैः पत्त्यरी^{२३} मृगात् ॥१२८४॥
 श्वेतपिङ्गोऽव्यय व्याघ्रो, द्वीपी शार्दूलचित्रको^{२४} ।
 चित्रकायै पुण्डरीकस्तरक्षुस्तु मृगादनै ॥१२८५॥
 शरभैः कुञ्जरारौतिलपादकोऽष्टपादेषि ।
 गवयैः स्याद्वनगवौ, गोसदृशोऽश्ववारणैः ॥१२८६॥
 वैद्दगी वाघीणभै सद्गो, गण्डकोऽय किर् किरि ।
 मूदारैः सुकरैः कोलो, वराहैः क्रोडपोत्रिणौ ॥१२८७॥
 घोणी वृष्टिस्तब्धरोमी, दष्टी किट्योऽस्यलीङ्गली ।
 आखनिकै शिरोभैर्भा, स्यूलनोसो बहुप्रैर्न ॥१२८८॥

मालूके मालूकेक्षीच्छमल्लमल्लकमल्लुकाः ।

शृगालो जम्बुकैः फेरुः, फेरण्डैः फेरवैः शिवा ॥१२८९॥

घोरवांसी भूरिर्मायो, गोमार्थुर्मृगधूर्त्तकैः ।

^{११}हूरवो ^{१२}मरुजः ^{१३}क्रोष्टा, शिवाभेदेऽल्पके किखिः ॥१२९०॥

पृथौ गण्डिवलोपाकौ, कोकस्त्वोहामृगो वृकैः ।

अरण्यश्वौ मर्कटस्तु, कपिः कीशैः प्लवङ्गमैः ॥१२९१॥

प्लवङ्गैः प्लवर्गैः शाखामृगो हरिर्वञ्जीमुखैः ।

वनौकैः वानैरोऽथासौ, गोलाङ्गुलोऽमिताननः ॥१२९२॥

मृगैः कुरङ्गैः सारङ्गो, वातायुहृणिगावैपि ।

मृगभेदा रुरुन्यैङ्करङ्कैर्गोकैर्णशम्बराः ॥१२९३॥

चमूरुचीनचमराः, समूरैर्णैर्यरौहिषैः ।

कन्दली कन्दली कृष्णशरैः पृषतरोहितौ^{१७} ॥१२९४॥

दक्षिणेर्मा तु स मृगो, यो व्याधैर्दक्षिणे क्षतः ।

वातप्रमीर्वातमृगैः, शशस्तु मृदुलोमकैः ॥१२९५॥

शूलिको लोमकैर्णोऽय, शैल्ये शल्लशल्यकौ ।

श्वविच्चै तच्छलाकायां, शल्लं शल्लपित्यपि ॥१२९६॥

गोघा निहाकौ गौधेरगौघारौ^२ दृष्टतत्सुते ।

गौधेयोऽन्यत्र मुशली, गोधिकौगोलिके^३ गृहात् ॥१२९७॥

- माणिक्यो मित्तिको पैली, कुड्यमत्स्यो गृहोष्टिका ।
 स्यादज्जनाधिका हादिनैयज्ञनिका हलाहलं ॥१२९८॥
- स्युलाज्जनाधिकायान्तु, ब्राह्मणी रक्तपुच्छिका ।
 कृकलामत्स्यु साटे, प्रतिसूर्य शयानके ॥१२९९॥
- मूपिको मूपको वज्रदशनै सनेकोन्दुरो ।
 उन्दुरैर्वृषे भावुर्ध, सूच्यास्यो वृषलोचन ॥१३००॥
- छहेन्दरी गन्धमूर्ध्या, गिरिका वाटमूपिका ।
 विहालं भोटुर्माजरो, हीकुर्ध वृषदशके ॥१३०१॥
- जाहको गात्रसङ्कोधी, मण्डली नकुल पुन ।
 पिङ्गले सर्पहौ मञ्जु, सर्पोऽहि पवनाशन ॥१३०२॥
- भोगी भुजङ्गभुजगावुरगो द्विजिह्व
 व्यालौ भुजङ्गभंसरीसृषदीर्घजिह्वो ।
 काकोटरो विषधौ फणभृन् पृथ्वीकु
 र्दकैर्णकुण्डलिविलेशेयदन्दशूको ॥१३०३॥
- दर्वीके कञ्चुकिचक्रिगूढ-
 पौत्पन्नगो जिह्वोलेलिङ्गोनी ।
 कुम्पीनैसाऽऽशीविषेदीर्घपृष्ठो,
 स्याद्राजसर्पस्तु भुजङ्गभोमी ॥१३०४॥

चक्रमण्डल्यजगरः, पारीन्द्रो^३ वाहसंः शयुः ।
 अलगर्दी जलव्यालैः, समौ राजिष्ठदुन्दुमौ ॥१३०९॥
 भवेत्तिलिसो गोनासो^२, गोनसो घोणसोऽपि^४ च ।
 कुक्कुटाहि^१ः कुक्कुटाभो, वर्णेन च रवेण च ॥१३०६॥
 नागौः पुनः काद्रवेथास्तेषां भोगार्वाती पुरी ।
 शेषो नागौधिपोऽनन्तो, द्विसहस्राक्षं आलुकैः ॥१३०७॥
 स च श्यामोऽथवा शुक्लः, सितपङ्कजलाञ्छनः ।
 वासुकिस्तु सर्पराजैः, श्वेतो नीलसरोजवान् ॥१३०८॥
 तक्षकस्तु लोहिताङ्गः, स्वस्तिकाङ्कितमस्तकः ।
 महापद्मैस्त्वतिशुक्लो, दशत्रिन्दुकमस्तकः । ॥१३०९॥
 शङ्खस्तु पीतो निभ्राणो, रेखामिन्दुसितां गले ।
 कलिकोऽर्धचन्द्रमौलिज्वालाधूमसमप्रभः ॥१३१०॥
 अथ कम्बलाश्रतरैधृतराष्ट्रैबलाहकैः ।
 इत्यादयोऽपरे नागास्तत्तत्कुलसमुद्भवाः ॥१३११॥
 निर्मुक्तो^१ गुक्तनिर्मोकः, सविपा निर्विपाश्च ते ।
 नागाः स्युर्दग्विपा लूमविपास्तु वृश्चिकादयः ॥१३१२॥
 व्याघ्रादयो लोमविपा, नखविपा नरादयः ।
 लालाविपास्तु लूताद्याः, कालान्तरविपाः पुनः ॥१३१३॥

मूषिकाद्या दृपीविपे, स्ववीर्यमौषधादिभि ।
 कृत्रिम तु विष चौर, गरक्षोपविष च तत ॥१३१४॥
 मोगोऽहिकोयो दष्टोऽऽशीर्षी भोगे फट्टे स्फुटं ।
 फणोऽहिकोशे तु निर्द्वयनीनिर्मोककञ्चुकां ॥१३१५॥

इति स्थलचराः ।

विहगो विहङ्गमैखंगो पतंगो विहङ्गै ,
 शकुनि शकुन्तिशकुनौ विवेर्यं शकुन्ती ।
 नमसङ्गमो विकिरपत्ररथौ विहायो -

द्विर्जपक्षिविचिरपतत्रिपतत्पतङ्गौ ॥१३१६॥

पिरैसैनीडाण्डेनोऽगौकौश्चञ्चुश्चञ्चु सृपाटिकां ।
 प्रोटिश्च पत्र पतत्र, पिञ्चैठ वैजस्तनूरुहमे ॥१३१७॥

पक्षो गहच्छर्द्ध्यापि, पक्षमूछ तु पक्षति ।
 प्रैडीनोडैडीनसण्डीनडयनानि नभोगतौ ॥१३१८॥

पेशीकोशोऽण्डे कुलायो, नीडे केकी तु सर्पभुक् ।
 मैयूरबहिर्णौ नीलकण्ठो मेघपुर्हच्छिखी ॥१३१९॥

शुक्लापाङ्गोऽस्य वाक् केका, पिच्छै वैह शिखण्डकं ।
 प्रचछार्कं कलापश्च, मेघकश्चन्द्रकं समौ ॥१३२०॥

१७८ अभिधानचिंतामणी तिर्यक्काण्डः

वनप्रियैः परभृतस्ताम्राक्षैः कोकिलैः पिकैः ।
 कलकण्ठैः काकपुष्टैः, काकोऽरिष्टैः सकृत्प्रजैः ॥१३२१॥
 आत्मघोषेश्विरजीवी, घूकर्कारिः करंटो द्विकः ।
 एकदृक् बलिभुक् ध्वीङ्गो, मौकुलिर्वायसोऽन्यभृते १३२२
 वृद्धद्रोणदग्धकृष्णपर्वतेभ्यस्त्वसौ परः ।
 पवनाश्रयस्तु काकोलो, मद्भुस्तु जलवायसैः ॥१३२३॥
 धूके निशाटैः काकारिः^३, कौशिकोल्लूकेपेचकाः ।
 दिवान्वोऽथ निशावेदी, कुकुटेश्वरणायुधैः ॥१३२४॥
 कृकवाकुस्ताम्रचूडो, विवृताक्षैः शिखण्डिकैः ।
 हंसैश्चकाङ्गैश्चकाङ्गैर्मानसौकैःसितच्छदैः ॥१३२५॥
 राजहंसास्त्वमी चञ्चुचरणैरतिलोहितैः ।
 मल्लिकाक्षास्तु मलिनैर्धार्तराष्ट्रीः सितेतैः ॥१३२६॥
 कादम्बास्तु कलहंसैः, पक्षैः स्युरतिधूसरैः ।
 वारलौ वरलौ हंसी^३, वारटौ वरटौ च सा ॥१३२७॥
 दार्वावाटैः शतपत्रैः, खञ्जरीटैस्तु खञ्जनैः ।
 सारसैस्तु लक्ष्मणैः स्यात्, पुष्कराख्यैः कुरङ्करैः ॥१३२८॥
 सारसी लक्ष्मणोऽथ कुङ्कु, क्रौञ्चैश्च चाषे किक्कीदिविः ।
 धातकैः स्तोत्रको नष्पीहैः सारङ्गो नमोऽम्बुषैः ॥१३२९॥

चक्रनाको रयाङ्गाह्वै, कोको द्वन्द्वचरोऽपि च ।
 टिडिमस्तु कठुकाणै, उत्पादशयनैश्च स ॥१३३०॥
 चटको गृहबलिमुक्ते कलविङ्के कुलिङ्के ।
 तस्य योपित्तु घटकी, खचपत्ये चटकी तयो ॥१३३१॥
 प्रमपत्ये चाटकैरो, दात्यूहे कालकण्टकै ।
 जलरङ्कुर्जलरङ्गो, नके वहुो षकोटवैत् ॥१३३२॥
 बलाहकं स्याद्बलाको, बशको विसकण्ठिको ।
 मृङ्गं कलिङ्गो घूम्याटै, कङ्कस्तु कमनच्छदै ॥१३३३॥
 लोहपृष्ठो दीर्घपादं, कर्कटं स्फन्धमल्लकं ।
 चिल्लै शकुनिरातापी, श्येने पत्री शशादनै ॥१३३४॥
 दाक्षाय्यो दूरद्वक् गृध्रोऽपोत्क्रोशो मत्स्यनाशनै ।
 कुररै कीरैस्तु शुको, रक्ततुण्डे फडादनं ॥१३३५॥
 शारिको तु पीतपादो, गोराली गोकिराटिको ।
 स्याच्चर्मचटकाया तु, जतुकोऽग्निपत्रिको ॥१३३६॥
 बलगुलिको मुखविष्टो, परोष्णी तैलपात्रिको ।
 कर्कोट्टे करोट्टे स्यात्, करट्टे कर्कराट्टकं ॥१३३७॥
 आटिरिति शराणि स्यात्, कृकणैकफरो समौ ।
 मासे शकुन्तं कोयटौ, शिखरी जलकुक्कुभै ॥१३३८॥

पारावतैः कलरवैः, कपोतो^३ रक्तलोचनैः ।
 ज्योत्स्नाप्रिये^१ चलचञ्चुचकोरै^२ विषसूचकैः ॥१३३९॥
 जीवञ्जीवस्तु^१ गुन्द्रौलो, विषदर्शनमृत्युकैः ।
 व्याघ्राटस्तु^१ भद्राजैः, प्लवस्तु^१ गात्रसंप्लवैः ॥१३४०॥
 तित्तिरिस्तु^१ खरकोणो^२, हारीतैस्तु^१ मृदङ्कुरैः ।
 कारण्डवस्तु^१ मरुलैः, सुगृहश्चञ्चुसूचिकैः ॥१३४१॥
 कुम्भकारकुक्कुटस्तु^१, कुक्कुभैः कुहकस्वनैः ।
 पक्षिणा येन गृह्यन्ते, पक्षिणोऽन्ये स दीपकैः ॥१३४२॥
 छेकां गृह्याश्च ते गेहासक्ता ये मृगपक्षिणः ।

इति चराः पञ्चेन्द्रियाः ।

मत्स्यो^१ मीनैः पृथुरोमा^१, झषो^१ वैसारिणो^१ ऽण्डजैः ॥१३४३॥
 सङ्घचारी^१ स्थिरजिह्व^१, आत्माशी^१ स्वकुलक्षयैः ।
 विसारैः^{१२} शकली^{१३} शल्की, शम्भरो^{१४} ऽनिमिषस्तिभिः^{१६} १३४४
 महस्रदंष्ट्रे^१ वादालैः, पाठीने^१ चित्रवल्लिकैः ।
 शकुले^१ स्यात्कलंको^१ ऽथ, गढकैः शकुलार्भकैः ॥१३४५॥
 उलपी^१ शिशुकै^२ प्रोष्ठी^१, शफरैः श्वेतकोलकैः ।
 नलमीनैश्चिलिचिमो^२, मत्स्यराजैस्तु रोहितैः ॥१३४६॥

- मद्गुरेस्तु राजशृङ्गे , शृङ्गी^१ तु मङ्गुरप्रिया ।
 क्षुद्राण्डमत्स्यजात तु, पोताधान^१ जलाणुकर्म ॥१३४७॥
- महामत्स्यास्तु चीरिल्लितिभिक्किल्लगिलादय ।
 धय यादासि^१ नकाद्या, हिंसका जलगन्तव ॥१३४८॥
- नक्रं कुम्भीरं धालास्यै , कुम्भी^१ महामुखोऽपि च ।
 तालुभिर्द्वं शङ्खमुखो, गोमुखो जलसूकरं ॥१३४९॥
- शिशुमारैस्त्वम्बुकूर्म, उष्णवीर्यो महावर्ष ।
 उद्रस्तु जलमाज्जारी, पानीयनकुलो^१ वसी ॥१३५०॥
- ग्राहे^१ तन्तुस्तन्तुनागोऽवहारो नागैतन्तुणौ ।
 धन्येऽपि यादोमेदा स्युर्बहवो मकरादयः ॥१३५१॥
- कुलीरं कर्कटं पिङ्गचक्षुं पार्श्वोदप्रिय ।
 द्विषागति^१ पोडशाङ्घ्रिं, कुरचिलो बहिर्ध्वरं ॥१३५२॥
- कच्छपं कमठं कूर्मं, कोरपैदश्चतुर्गति^१ ।
 पञ्चाङ्गुलैर्दौल्यो, जीवर्धं कच्छपीं दुर्ली ॥१३५३॥
- मण्डूके^१ हरिशालू^१ सुवभेकेऽवकर्म ।
 वर्षाभूं सुवर्गं शालुरनिर्दुं व्यैर्दुर्दुरा^१ ॥१३५४॥
- स्यले नरादयो ये तु, ते जले जलपूर्वका ।
 अण्डनां पक्षिप्रवाद्या, पोतनाः कुञ्जरादय ॥१३५५॥

१८२ अभिधानचिन्तामणौ तिर्यक्काण्डः

रत्नजौ मद्यकीटाद्या, नृगवाद्या जरायुजौः ।

यूकाद्याः स्वेदजौ पत्स्यादयः सम्मूर्च्छनोद्भवाः ॥ १३५६ ॥

नास्तुद्भिदोऽथोपपादुका देवनारकाः ।

त्रसयोर्नर्य इत्यष्टावुद्भिर्दुद्भिज्जमुद्भिजम् ॥ १३५७ ॥

इ चार्थश्रीहेमचन्द्रविरचितायामभिधानचिन्तामणौ
नाममालायां तिर्यक्काण्डश्चतुर्थः ॥ ४ ॥

रककाण्डः

स्युर्नारकास्तु परेतैप्रेतैयात्यौतिवाहिकौः ।

आर्त्तविरिष्टिर्यातना तु, कारणौ तीव्रवेदना ॥ १३५८ ॥

नरकस्तु नारकैः स्यान्निरयो दुर्गतिर्ष्व सः ।

घनोद्भिष्वनवातैतनुवातैर्नभःस्थिताः ॥ १३५९ ॥

रत्नशर्करावालुकापङ्क्तधूमैर्तप्तैः पद्माः ।

महातमः प्रभां चेत्यधोऽधो नरकभूमयः ॥ १३६० ॥

क्रमात्पृथुतराः सप्ताय त्रिंशत्पञ्चविंशतिः ।

पञ्चदश दश त्रीणि, लक्षाण्यूनं च पञ्चभिः ॥ १३६१ ॥

लक्षं पञ्च च नरकावासाः सीमन्तकादयः ।

एतासु स्युः क्रमेणाथ, पातालं वडवागुखम् ॥ १३६२ ॥

बलिवेशमौषोभुवनं, नागलोको रसातलम् ।

रन्ध्रं बिलं निर्णयनं, कुहरं शुषिरं शुषि ॥१३६३॥

छिद्रं रोपं विवरं च, मिश्रं रोकं वर्षान्तरम् ।

गर्तश्चभ्रौषटौगोषदरौस्तु विवरे भुव ॥१३६४॥

इत्याचार्य्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायामभिधानचिन्तामणौ

नाममालाया नरककाण्डः पञ्चमः ॥ ५ ॥

अथ सामान्यकाण्डः ।

स्याल्लोको विष्टपं विश्वं, भुवनं जगती जगत् ।

जीवाजीवाधारक्षेत्र, लोकोऽञ्जोकन्ततोऽन्यथा ॥१३६५॥

क्षेत्रज्ञं आत्मौ पुरुषैश्चेतनं स पूनर्भवी ।

जीवं स्यादसुमान् मत्स्यं, बहभृज्जन्तुं जन्तवै ॥१३६६॥

उत्पत्तिर्गन्धैजनुषी, जननं मनिरैर्द्वयं ।

जीवेऽसुं जीवितैप्राणौ, जीवातै जीवनौपवयै ॥१३६७॥

श्वामस्तु श्वसितं एोऽ तर्मुख उच्छ्वासे आहरं ।

आनो बहिर्मुखस्तु स्यान्निश्वासे पानै एतनै ॥१३६८॥

आयुर्जीवितकालोऽन्त करणं मानसं मनै ।

हृत्तेतो हृदयं चित्तं, स्थान्तं गुरुपगोच्चकै ॥१३६९॥

१८४ अभिधानचिंतामणौ तिर्यक्काण्डः

मनसः कर्म सङ्कल्पैः, स्यादथो शर्म^१ निर्वृतिः^२ ।
 सातं^३ सौख्यं सुखं^४ दुःखं^५, त्वसुखं^६ वेदनां व्यर्थो ॥१३७०॥
 पीडो^७ बाधा^८ऽतिरामीलं^९, कृच्छ्रं^{१०} कष्टं^{११} प्रसूतिर्जम् ।
 आमनस्यं^{१२} प्रगाढं^{१३} च, स्यादाधिर्मानसी व्यथा ॥१३७१॥
 सपत्राकृति^१-निष्पत्राकृती^२ त्वत्यन्तपीडने ।
 क्षुब्धाठराग्निजा पीडा, व्यापादो^३ द्रोहचिन्तनम् ॥१३७२॥
 उपज्ञा ज्ञानमाद्यं स्याच्चर्चा^४ सङ्घर्षो^५ विचारणो^६ ।
 वासनो^७ भावनो^८ संस्कारो^९ऽनुभूताद्यविस्मृतिः ॥१३७३॥
 निर्णयो^१ निश्चयो^२ऽन्तः सम्प्रधारणो^३ समर्थनम् ।
 अविद्या^४ऽहम्मेत्यज्ञाने, भ्रान्तिर्मिथ्यामेतिर्भ्रमैः ॥१३७४॥
 सन्देहैर्द्वापरो^५ऽऽरोको^६, विचिकित्सो^७ च संशयैः ।
 परभागो^८ गुणोत्कर्षो^९, दोषे^{१०} त्वादीनेवाश्रवो^{११} ॥१३७५॥
 स्याद् रूपं^१ लक्षणं^२ भावैश्चात्मप्रकृतिरित्यैः ।
 सहजो^३ रूपतत्त्वं^४ च, धर्मसर्गो^५ निसर्गवत्^६ ॥१३७६॥
 शीलं^७ सतत्त्वं^८ संसिद्धिरवस्था^९ तु दशो^{१०} स्थितिः^{११} ।
 स्नेहः^१ प्रीतिः^२ प्रेमैर्हादो^३, दाक्षिण्यं^४ त्वनुकूलता ॥१३७७॥
 विप्रतिसारो^५ऽनुशयैः, पश्चात्तापो^६ऽनुतापश्च^७ ।
 अवधानैसमाधानैप्रणिधानानि^८ तु समाधौ^९ स्युः ॥१३७८॥

धर्मं पुण्यं वृषं श्रेयं सुकृतं नियमो विधिः ।

देवमाग्यं भागधेयं, दिष्टं चायस्तु तच्छुभम् ॥१३७९॥

अलक्ष्मीर्निर्गतिः कालकर्णिकौ स्यादुपाशुभम् ।

दुष्कृतं दुरितं पार्षमेने पाप्मा च पानकम् ॥१३८०॥

किल्बिषं कल्पं किण्वं, कल्मषं वृजिनं तमः ।

अहं कल्कमयं पङ्कजं, उपधिर्धर्मचिन्तनम् ॥१३८१॥

त्रिवर्गो धर्मकामार्थाश्चतुर्वर्गः समोक्षकाः ।

ब्रह्मचर्याश्चतुर्भद्राः, प्रमोदोऽनवधानता ॥१३८२॥

छन्दोऽभिप्रायं आकूतं, मर्तमावोशय्या अपि ।

हृषीकेशं करणं, श्रोत्रं खं विषयीन्द्रियम् ॥१३८३॥

बुद्धीन्द्रियं स्पर्शनादि, पाण्यादि तु क्रियेन्द्रियम् ।

स्पर्शादयस्त्रिन्द्रियार्थाः, विषया गोचरा अपि ॥१३८४॥

शीते तुषारे शिशिरे, सुशीमे शीतलो जडः ।

हिमोऽपोष्णे तिमस्तीव्रतीक्ष्णश्चण्डः खरं पटुं ॥१३८५॥

कोष्णो ऋष्णो कद्रुष्णो, मन्दोष्णोऽपद्रुष्णोऽथ ।

निष्ठुः ककसटं क्रूरं, परुषं कर्कशं खरं ॥१३८६॥

दृढं कठोरं कठिनं, जरठं कोमलं पुनः ।

मृदुलो मृदुसोमालसुकुमारी अकर्कशः ॥१३८७॥

१८६ अभिधानचिंतामणौ तिर्यक्काण्डः

मधुरस्तु रसन्येष्टो^२, गुल्मैः स्वादुर्भ्रूलकैः ।
 अम्लस्तु पाचनो^२ दन्तशैथोऽथ लवणैः सरैः ॥१३८८॥
 सर्वरसोऽथ कट्टैः स्यादोषणो^२ मुखशोधनैः ।
 वक्रभेदी^१ तु तिक्तोऽथ, कषायस्तुवरौ रसौः ॥१३८९॥
 गन्धो^१ जनमनोहारी^२, सुरभिघ्राणतर्पणैः ।
 समाकर्षी^१ निर्हारी^२ च, स आमोदो विदूरगैः ॥१३९०॥
 विमर्द्दीत्यः परिमलोऽथामोदी^१ मुखवासनैः ।
 इष्टगन्धैः सुगन्धिश्च, दुर्गन्धैः पूतिगन्धिकैः ॥१३९१॥
 आमगन्धिं तु विस्त्रं^२ स्याद्वर्णाः श्वेतादिका अमी ।
 श्वे^१ः श्वेतः सितैः शुक्लो^२, हरिणो^३ विशदः शुचिः^४ १३९२
 अवदार्तगौ^१शुभ्रवर्णैश्चवर्णैर्जुनी^२ः ।
 पाण्डुरैः पाण्डुरैः पाण्डुरीपत्पाण्डुस्तु धूसरैः ॥१३९३॥
 कापोतस्तु कपोताभैः, पीतस्तु सितरञ्जनैः ।
 हारिद्रैः पीतलो^२ गौरैः, पीतनीलैः पुनर्हरितैः ॥१३९४॥
 पालाशो^३ हरितैस्तालकामो^४ रक्तस्तु रोहितैः ।
 मास्त्रिष्टो^३ लोहितैः शोणैः, श्वेतरक्तस्तु पाटलैः ॥१३९५॥
 अरुणो^१ बालसन्ध्याभैः, पीतरक्तस्तु पिञ्जरैः ।
 कपिलैः पिङ्गलैः श्यावैः, पिशङ्गैः कपिशो^२ हरिः^३ १३९६

मग्भीरो^१ वस्त्रपर्णादेर्भूषणानां तु शिञ्जितग्री ।

हेषो^२ हेषो^३ तुरंगाणां, गजानां गर्जिजुंहिते^४ ॥१४०९॥

विस्फारो^५ धनुषां हम्भारग्भे^६ गोर्जलदस्य तु ।

स्तनितं^७ गर्जितं^८ गर्जिः^९, स्वनितं^{१०} रसितोदि^{११} च ॥१४०९॥

कूजितं^{१२} स्याद्विहङ्गानां, तिरध्यां रुतैवासिते^{१३} ।

गृपस्य^{१४} रेपणं^{१५} रेपो, बुकणं^{१६} भषणं^{१७} ध्रुनः ॥१४०७॥

पीडितानां तु कणितं^{१८}, मणितं^{१९} रतिकृजितग्र ।

पकाणोः^{२०} पकाणोस्तन्व्या, मर्दकस्य तु मुन्दलैः ॥१४०८॥

क्षीजनं^{२१} तु क्षीनमानां, मेर्या^{२२} नादस्तु दर्दुरैः ।

तीरोऽत्सु^{२३} चैर्धर्मानिर्मन्दो^{२४}, गग्भीरो मधुरः कलः ॥१४०९॥

कानकलो^{२५} तु कलः सूक्ष्म, एकतालो^{२६} ल्यानुगः ।

काक^{२७} धैर्वा^{२८} निवेकारः स्यात्प्रतिशुचुं^{२९} प्रतिष्पनिः^{३०} ॥१४१०॥

सद्भाते^{३१} पकरौ^{३२} नैवारै^{३३} निकरे^{३४} व्यूर्हाः समूर्ह^{३५} भर्गः,

सन्दोहेः^{३६} समुदीरिरी^{३७} शिविरी^{३८} रमाताः^{३९} कलापो^{४०} वीभेः ।

मूर्ते^{४१} मण्डल^{४२} भक्तपारिपटलैस्तोमो^{४३} गणैः^{४४} पेटक^{४५},

मुन्दं^{४६} चामनी^{४७} दे^{४८} नके^{४९} समुद^{५०} र्गैः^{५१} प्रेतोत्करो^{५२} संहतिः^{५३}

- समवायो^{३०} निकुरम्बं^{३१}, जाल^{३२} निर्वहैसञ्चर्यो^{३४} ।
जात^{३५} तिरश्चा तद्युथं, सङ्घसार्थो^{३६} तु देहिनाम् ॥१४१२॥
कुलं^{३७} तेषा सभातीना, निकायैस्तु सधर्मिणाम् ।
वर्गस्तु सद्दशां स्वन्धो^{३८}, नरकुञ्जरवाजिनाम् ॥१४१३॥
ग्रामो^{३९} विषयशब्दास्त्रभूतेन्द्रियगणाद् व्रजे ।
समजैस्तु पशुना स्यात्समाजैस्त्वन्यदेहिनाम् ॥१४१४॥
शुक्रादीनां गणे शौकैमार्युरतैत्तिरादय ।
मिक्षादेभैर्क्षसाहस्रैर्गार्भिणीर्यौवतादय ॥१४१५॥
गोत्रार्थप्रत्ययान्ताना, स्युरौपगवकादय ।
उक्षादेरौक्षेक मानुष्यकै^{४०} वार्द्धकैर्मौष्ट्रकै^{४१} ॥१४१६॥
स्याद्वाजपुत्रकै^{४२} राजन्यकै^{४३} राजकैर्माजकै^{४४} ।
वात्सकौरैश्चकै^{४५} कावचिकै^{४६} कवचिनामपि ॥१४१७॥
हास्तिकै^{४७} तु हस्तिनां स्यादापृषिकैश्चचेतसाम् ।
धेनूना धेनूकै^{४८} धेन्वन्ताना गौधेनुकादय ॥१४१८॥
कैदारकै^{४९} कैदारिकै^{५०}, कैदार्यमैपि तद्गणे ।
ब्राह्मणाश्चर्वाहण्य, मौणव्यै^{५१} वाहव्यमित्यपि ॥१४१९॥
गणिकाना तु गाणिक्य, केशानां कैश्यकैश्चिकै^{५२} ।
अश्वानामाश्वमश्वीयै^{५३}, पर्शूना पार्श्वमैव्यय ॥१४२०॥

व तूँबात्ये^२ वातानां, गव्यागोत्रे^२ पुनर्गवाम् ।
 पाश्याखल्यादि पाशादेः, खलादेः खलिनीनिभाः ॥१४२१॥
 जनता बन्धुता प्रामता गजता सहायता ।
 जनादीनां रथानां तु, स्याद्गव्या रथकैट्यया ॥१४२२॥
 राजिलेखां ततिर्वीथीं, मालौर्यावलिपङ्कथः ।
 बोरणी श्रेण्युभौ तु द्वौ, युगलं द्वितयं द्वयम् ॥१४२३॥
 युगं द्वैतं यमं द्वन्द्वं, युग्मं यमलयामले ।
 पशुभ्यो^१ गोयुगं युग्मे, परं षट्त्रे तु षड्गवाम् ॥१४२४॥
 परःशताद्यैस्ते येषां, परा सङ्ख्या शतादिकात् ।
 प्राज्य प्रभूतं प्रचुरं, बहुलं बहुं पृष्कलम् ॥१४२५॥
 भूयिष्ठं पुरुहं भूयो, भूर्यदभ्र पुरु स्फिरम् ।
 स्तोत्रं क्षुलं तुच्छैमल्पं, दभ्रौणुतलिनानि च ॥१४२६॥
 तर्तु क्षुद्रं कृशं सूक्ष्मं, पुनः श्लक्ष्णं च पेलवम् ।
 त्रुटौ मात्रौ लवो लेशः, कणो न्हस्वं पुनर्लघुं ॥१४२७॥
 अत्यल्पैऽल्पिष्ठैमल्पीयैः, कनीयोऽणीयै इत्यपि ।
 दीर्घायते^२ समे तुङ्गमुच्चैमृन्नतैमुद्गुरम् ॥१४२८॥
 प्रांशुच्चिन्नैमुदग्रं च, न्यग् नीचं ह्रस्वैपन्थरे ।
 सर्वं कुन वामनं च, विशालं तु विशङ्कटम् ॥१४२९॥

धूर्तैरु^५ पृथुल^६ व्यूढ^७, विकटं^८ पिपृल^९ बृहते ।
 स्फारं^{१०} वरिष्ठं^{११} विस्तीर्णं^{१२}, तत^{१३} बहूँ^{१४} महद्^{१५} गुरुं^{१६} ॥१४२०॥
 दैर्घ्यमायाम्^{१७} आनाहं^{१८}, आरोहस्तु^{१९} समुच्छ्रयै ।
 उत्सेधं^{२०} उर्देयोच्छ्रयौ^{२१}, परिणाहो^{२२} विगाढता ॥१४२१॥
 प्रपञ्चामोर्गविस्तारव्याप्तौ^{२३}, शब्दे स विस्तरं ।
 समसस्तु^{२४} समाहारैः^{२५}, सक्षेपं^{२६} समग्रहोऽपि च ॥१४२२॥
 सर्वं^{२७} समस्तमन्यूनं^{२८}, समग्रं^{२९} सकलं^{३०} समम् ।
 विश्वीशोर्पाखण्डकृत्स्नैर्न्यक्षाणि^{३१} निखिलौखिले^{३२} ॥१४२३॥
 खण्डेऽद्वैशकञ्चे^{३३} भित्तं^{३४}, नेमेशरुदलानि^{३५} च ।
 भशो^{३६} भागश्चै^{३७} षण्टी^{३८} स्यात्, पादैस्तु स तुरीयक १४२४
 मलिनं^{३९} कच्चरं^{४०} म्लानं^{४१}, कश्मलं^{४२} च मलीमसम् ।
 पवित्रं^{४३} पावनं^{४४} पूतं^{४५}, पुण्यं^{४६} मेघ्यैमथ्येज्ज्वरैश्च ॥१४२५॥
 विमलं^{४७} विशदं^{४८} धीघर्भवदातेमनाविलम् ।
 विशुद्धं^{४९} शुचिं^{५०} चोक्षं^{५१} तु, नि शोध्यैमनवस्करम् ॥१४२६॥
 निर्णिक्तं^{५२} शोधितं^{५३} मृष्टं^{५४}, चैतं^{५५} क्षालितमित्थपि ।
 सम्मुखीनैमभिमुखं^{५६}, पराचीनं^{५७} पराङ्मुखम् ॥१४२७॥
 मुख्यं^{५८} प्रकृष्टं^{५९} प्रमुखं^{६०} प्रवर्धं^{६१}, इच्यं^{६२} वरेण्यं^{६३} प्रवरं^{६४} पुरोगम् ।
 अनुत्तरं^{६५} प्रागहरं^{६६} प्रवेकं^{६७}, प्रधानमग्रेसरमुत्तमाद्यं^{६८} ॥१४२८॥

१९२ अभिधानचिन्तामणी तिर्यक्क :

ग्रामर्षिप्रथमं त्रिभेजात्थीय्यानुत्तमैान्यनवरौद्धर्चवरे २३ ।

प्रष्टपैरौद्धपैरौणि^{२६} श्रेयसि^{२६}

तु श्रेष्ठसैत्तमं^{२७} पुष्कळवत् ॥१४२९॥

स्म्युस्तारपदे व्याघ्रपुङ्गवर्षमैकुञ्जराः ।

सिंहशार्दूलनागायांस्तल्लुजश्च मतल्लिकां ॥१४४०॥

मत्रचिकैां प्रकाण्डो^{२९} द्वौ, प्रशय्यार्थप्रकाशकाः ।

गुणोपसर्जनाप्राण्यप्रधौनेऽधमं^{३०} पुनः ॥१४४१॥

निकृष्टमणकं^{३१} गर्ह्यैवद्यं^{३२} काण्डकृत्सिते^{३३} ।

अपकृष्टं^{३४} प्रतिकृष्टं, याप्यं^{३५} रेकोऽवमं^{३६} त्रुवमं^{३७} ॥१४४२॥

स्वेष्टं^{३८} पापैपशदं^{३९}, कृपय^{४०} चेष्टमवै^{४१} च ।

तदासंचनकं^{४२} यस्य, दर्शनाद्गु^{४३} न तृप्सति ॥१४४३॥

चारुं^{४४} हारिं^{४५} रुचिरं^{४६} मनोहरं^{४७},

बलगुं^{४८} कान्तं^{४९} मयिरामं^{५०} बंधुरं^{५१} ।

वामरुच्यं^{५२} सुपमाणिं^{५३} शोभनं^{५४},

मञ्जुं^{५५} मञ्जुलं^{५६} मनोरमाणिं^{५७} च ॥१४४४॥

सीधुर्म्यमनोजानि,^{५८} पेशुं^{५९} हृद्यं^{६०} सुन्दरं^{६१} ।

काम्यं^{६२} उम्त्रं^{६३} कमनीयं^{६४}, सौम्यं^{६५} च मधुरं^{६६} प्रियमं^{६७} ॥१४४५॥

- व्युष्टिः^१ कैलमसार^२ तु, फलगुं शून्य^३ तु रिक्तकर्म ।
 शून्यं तुच्छं^४ वशिकं^५ च, निविडं^६ तु निरन्तरम् ॥१४४६॥
- निबिरीस^७ घनं^८ सान्द्रं^९, नीरन्ध्रं^{१०} बहलं^{११} दृढम् ।
 गार्हपतिरलं^{१२} चाय, विरलं^{१३} तत्रे पेलवम् ॥१४४७॥
- नवं^{१४} नवीनं^{१५} सद्यस्कं^{१६}, प्रत्यग्ं^{१७} नूतनतनं^{१८} ।
 नव्यं^{१९} चाभिनवे^{२०} जीर्णं^{२१}, पुरातनं^{२२} चिगन्तनम् ॥१४४८॥
- पुराणं^{२३} प्रतनं^{२४} प्रत्नं^{२५}, जर्न्मूर्त्तं^{२६} तु मूर्त्तिपत्नं^{२७} ।
 तच्चावचं^{२८} नैकभेदैर्मतिरिक्तौघिके^{२९} समे ॥१४४९॥

पार्श्वं^{३०} समीपं^{३१} सविषं^{३२} ससीमा-
 म्याशं^{३३} सवेशान्तिकं^{३४} सन्निकर्षं^{३५} ।

सदेशमभ्यग्रतं^{३६} नीहंसेलि-

घानौन्मुपान्तं^{३७} निकटौपकण्ठे^{३८}

॥१४५०॥

सन्निकृष्टं^{३९} समव्यादीं^{४०} व्यौर्णा^{४१} न्यासत्रं^{४२} सेलिषी^{४३} ।

अव्यवहिते^{४४} अनन्तरं^{४५}, ससकैमपटान्तरम्^{४६}

॥१४५१॥

नेदिष्टमन्तिकतमं^{४७}, विप्रकृष्टे^{४८} परे^{४९} पुन ।

दूरे^{५०} ऽतिदूरे^{५१} दविष्टं^{५२}, दवीयो^{५३} ऽथ समातनम्^{५४}

॥१४५२॥

स्वरुत्तरपदे प्रख्ये, प्रकारे प्रतिमो निर्धे ।

मतेरूपोपमां काश, सै-नी-प्र-प्रति-तः पर ॥१४६२॥

औपम्यमनुकारोऽनुहारं साम्यं तुलोपमां ।

कक्षोपमार्त्तमर्चां तु, प्रतेमां यातनां निर्धि ॥१४६३॥

छायो छदं कायो रूप, बिम्ब भानकृती अपि ।

सूर्मीं स्पृणोऽय-प्रतिमां, हरिणीं स्वाद्विरणमयी ॥१४६४॥

प्रतिकूलैन्तु विलोमैमपसव्यैमपष्टुरम् ।

वामं प्रसव्यं प्रतीषं, प्रतिलोमैमपष्टुं च ॥१४६५॥

वामं शरीरेऽङ्ग सव्यैमपसव्यैन्तु दक्षिणम् ।

अभावोऽङ्गुल्लोदायान्यपन्त्रितमनर्गलम् ॥१४६६॥

निरङ्कुशो स्फुटे स्पष्ट, प्रकाशं प्रकटोत्सवणे ।

व्यक्तं कर्तुं तु वृत्तं, निस्तलं परिमण्डलम् ॥१४६७॥

नष्टुरं ब्रूतानर्तं, स्वष्टं विषमोद्यतम् ।

अप्यवदेऽप्यतरैः शिखरं, त्वैकैमित्तरच्च वत ॥१४६८॥

करम्ये कचरो मिमै, सम्पृक्तं खचिने समा ।

विविधस्तु बहुविधो, नानारूपं पृथग्विधं ॥१४६९॥

स्वरितं सत्वरं तूर्णं, शीघ्रं क्षिप्रं द्रुतं लघुं ।

चपलाविलम्बिते च, सम्प्राप्तं सम्पातपाटवम् ॥१४७०॥

- अनारतं^१ त्वविरतं^२, संसक्तं^३ सतर्नानिशौ ।
 नित्यानवरताजर्जासक्ताश्रान्तानि सन्ततम् ॥१४७१॥
- साधारणं^१ तु सामान्यं^२, सन्धिं^३ तु संहतम्^२ ।
 कलिलं^१ गहने^२ सङ्कीर्णं^१ तु सङ्कुलमाकुलम् ॥१४७२॥
- कीर्णमाकीर्णं^१ च पूर्णं^२, त्वाचितं^३ छन्नैर्पूरितं^४ ।
 भरितं^५ निचितं^६ व्याप्तं^७, प्रत्याख्याते^१ निराकृतम्^२ ॥१४७३॥
- प्रत्यादिष्टं^३ प्रतिक्षिप्तं^४ मपविद्धं^५ निरस्तवर्तं ।
 परिक्षिप्ते^१ दलयितं^२, निवृत्तं^३ परिवेष्टितम्^४ ॥१४७४॥
- परिष्कृतं^५ परीतं^६ च, त्यक्तं^१ तूत्सृष्टैर्मृज्झितम्^३ ।
 घृतं^४ हीनं^५ विधृतं^६ च, विन्नं^१ विन्नं^२ विचारितं^३ ॥१४७५॥
- अवकीर्णं^१ त्ववध्वस्तं^२, संवीते^१ रुद्धमावृतम्^३ ।
 संवृतं^४ पिहितं^५ छन्नं^६, स्थगितं^७ चापवारितम्^८ ॥१४७६॥
- अन्तर्हितं^१ तिरोहितं^२ मन्तैर्द्विस्त्वपवारणम्^३ ।
 छद्मैर्व्यवर्धाऽन्तर्द्धीपिधानैर्भ्यग्नानि^४ च ॥१४७७॥
- व्यवधानं^१ तिरोधानं^२, दर्शितं^३ तु प्रकाशितम्^४ ।
 आविष्कृतं^५ प्रकटितं^६ मुच्चण्डं^१ त्ववलम्बितम्^२ ॥१४७८॥

- अने'द्वतमवात् ज्ञाते, मानिने गणिते मतम् ।
रीढोऽवज्ञोऽवहलौन्यसूर्क्षणं चाप्यनादरे ॥१४७९॥
- उन्मूलितमावर्हितं, स्यादुत्पौडितमुद्धृतम् ।
प्रेङ्खोलितं तरलितं, लुञ्जितं प्रेङ्खिनं धुतम् ॥१४८०॥
- चलितं कम्पितं घृतं, वलितान्दोलितं अपि ।
दोषो प्रेङ्खोलनं प्रेङ्खौ, फाण्टं कृन्मयत्नत ॥१४८१॥
- अधक्षिप्तं न्यञ्जितं स्यादूर्द्धक्षिप्तमुदञ्चिनम् ।
सुनैतुत्तास्तैनिष्ठचूतान्याविद्धं क्षिप्तमीरितम् ॥१४८२॥
- समे दिग्धेदितं रुग्णोभुजे रूपितं गुणितम् ।
गुणैर्गुणै च मुपितं मूपितं गुणितौहते ॥१४८३॥
- स्यान्निशातं शितं शातं, निशिनं तेजितं क्षुणम् ।
वृत्ते तु वृत्तेशावृत्तौ, ह्रीतेह्रीणौ तु लज्जिते ॥१४८४॥
- सङ्गृहे. स्यात्सङ्कलिते, सयोजिते उपाहिते ।
पके परिणतं पाके, क्षीरान्यहविषां शृतम् ॥१४८५॥
- निष्पकं कथितं प्लुष्टं पुष्टं दग्धोपितं समा ।
तनुकृतं स्वष्टतपौ, विद्धे छिद्रितं वधितौ ॥१४८६॥

सिद्धे^१ निर्वृत्तेनिष्पन्नौ^३, विलीने^१ द्रुतेविद्रुतौ^३ ।

उतं^१ प्रोते^२ स्यूतमैतमुत्तं^३ च तन्नुसन्तते^५ ॥१४८७॥

पाटितं^१ दारितं^२ भिन्ने^३, विदरः^४ स्फुटनं^५ मिदौ^६ ।

अङ्गीकृतं^१ प्रतिज्ञातमुरीकृतोररीकृते^२ ॥१४८८॥

संश्रुतैमभ्युपगतैमुररीकृतं^१ माश्रुतम्^२ ।

सङ्कीर्णं^१ प्रतिश्रुतं^२ च, छिन्ने^३ लूनं^४ छितं^५ दितम्^६ ॥१४८९॥

छेदितं^१ खण्डितं^२ वृक्षणं^३, कृतं^४ प्राप्तं^५ तु भावितम्^६ ।

लब्धमासादितं^१ भूतं^२, पतिने^३ गलितं^४ च्युतम्^५ ॥१४९०॥

स्वस्त्रं^१ भ्रष्टं^२ स्कन्धपत्रं^३, संशितं^४ तु सुनिश्चितम्^५ ।

मृगितं^१ मार्गितान्विष्टान्विषितानि^२ गवेषितं^३ ॥१४९१॥

तिमिते^१ स्तिमितैक्लिन्नैर्माद्रीर्द्राः^२ समुन्नवन्तु^३ ।

प्रस्थापितं^१ प्रतिशिष्टं^२, प्रहितैप्रेषितं^३ अपि^४ ॥१४९२॥

ख्याते^१ प्रतीतेप्रज्ञातेविज्ञेप्रयितेविश्रुताः^२ ।

वसे^१ सन्तापितौ^२ दूनौ^३, धूपायितं^४श्च धूपितैः^५ ॥१४९३॥

शीने^१ स्त्यानेमृपनैस्तूपसन्ने^२ उपस्थितैः^३ ।

निर्वातेस्तु^१ गते^२ वावे, निर्वाणैः^३ पावकादिषु^४ ॥१४९४॥

प्रवृद्धमेवित प्रौढं, विस्मृतोन्तर्गतं समे ।
 उद्धान्तंशुद्धते गूढं, ह्यत्रै भीडं तु मूत्रितं ॥१४९५॥
 विदितं बुधितं बुद्धं, ज्ञातं सितैर्गतं अवात् ।
 युनितं प्रतिपन्नं च, स्पन्नं शीणं सुतं श्रुतम् ॥१४९६॥
 गुप्तैर्गोपायितैर्त्रातैर्वितैर्त्राणानि रक्षिते ।
 कर्म किर्या विधा हेतुशून्या त्वास्या विच्छक्षणम् ॥१४९७॥
 कार्मणं मूढरुर्धाय, सम्बन्धं वशकिर्या ।
 प्रतिबन्धे प्रतिष्ठम्भे, स्यादास्याऽस्थोऽपनौ स्थिति ॥
 परस्परं स्यादन्योऽन्यमितरेतरमित्यपि ।
 आवशादोपौ सरम्भे, निवेशो रचना स्थितौ ॥१४९९॥
 निर्बन्धोऽभिनिवेशो स्यात्प्रवेशोऽन्तर्विगाहनम् ।
 गतो बोद्धा विहारेऽर्थापेक्षितपरिक्रमः ॥१५००॥
 वन्याऽशस्त्रो पर्यटनं, चर्या त्वीर्यापयस्थिति ।
 व्यत्यासस्तु विपर्यासो, वैपरीत्यं विपर्ययं ॥१५०१॥
 न्येत्ययेऽथ स्फूर्तिवृद्धौ, प्रीणनेऽन्नतर्पणे ।
 परित्राणं तु पर्येयासिर्हस्तधारणमित्यपि ॥१५०२॥
 प्रणतिं प्रणिपातोऽनुनयऽथ शवनं क्रमात् ।
 विशार्य उपशायश्च, पर्यायोऽनुक्रमे क्रमं ॥१५०३॥

परिपाठ्याँनुपुर्व्याँवृदतिपातैस्त्वतिक्रमैः ।

उपात्वयैः पठ्ययश्च, समौ सम्बाधसङ्कटौ ॥१९०४॥

कामं प्रकामं षट्पासं, निकामेष्टे यथेत्सितम् ।

अत्यये गाढमुद्गाढं, बाढं तीव्रं भृशं मू ॥१९०५॥

अतिमात्रातिमर्यादैर्नितान्तोत्कर्षनिर्भराः ।

भरैकान्तान्तितिवेलाँतिशयौ जृम्भा तु जृम्भणम् ॥१९०६॥

आलिङ्गनं परिष्वङ्गैः, संश्लेषं उपगूहनम् ।

अङ्कपाली परीरम्भैः, क्रोडीकृतिरथोत्सवे ॥१९०७॥

महैः क्षणोद्धवोद्धर्षा, मेलके सङ्गसङ्गमौ ।

अनुग्रहोऽभ्युपपत्तिः, समौ निरोधनिग्रहौ ॥१९०८॥

विघ्नेऽन्तरायप्रत्यूहव्यवायौः समये क्षणैः ।

वेलाँवारौववसरैः, प्रस्तावैः प्रक्रमोऽन्तरम् ॥१९०९॥

अभ्यादानमुपोद्घातैः, आरम्भैः प्रोपतः क्रमैः ।

प्रत्युत्क्रमैः प्रयोगैः स्यादारोहणं त्वधिक्रमैः ॥१९१०॥

आक्रमेऽधिक्रमक्रान्ती, व्युत्क्रमस्तूत्क्रमोऽक्रमैः ।

विप्रलम्बो विप्रयोगो, वियोगो विरहैः सगाः ॥१९११॥

आर्षो रादौ विभूषा श्रीरैमिष्यो भान्तिविभ्रमाः ।
 लक्ष्मी च्छायो च शोभाया, सुषमा साऽतिशायिनी १५१२
 सस्तत्रे स्यात्परिचये, आकारैस्त्विह इङ्गितम् ।
 निमित्ते कारण हेतुर्बीजं योनिर्निबन्धनम् ॥१५१३॥
 निदानैष्वकार्ये स्यादर्थं कृन्धं प्रयोजनम् ।
 निष्ठांनिर्वहणे तुल्ये, प्रवहो गमन महि ॥१५१४॥
 जाति सामान्यं व्यक्तिस्तु, विशेषे पृथगात्मिका ।
 तिर्यक् सानि सहर्षस्तु, हरद्वा द्रोहस्त्वपक्रिया १५१५
 वच्ये मोक्षफलमुषा, अन्तर्गडे निरर्थकम् ।
 सस्यानं सन्निवेशं स्यादर्थस्यापगमे व्यर्थं ॥१५१६॥
 सम्मूढं त्वमिष्यासिर्भ्रेशो अशो यथोचितात् ।
 अगावो नशो सकामैसकमौ दुर्गसञ्चरे ॥१५१७॥
 नीवाकस्तु प्रयागे स्यादवेसा प्रतिजागर ।
 समौ विश्रम्भेविश्वासौ, परिणामस्तु विक्रिया ॥१५१८॥
 चक्रावर्तो अमो भ्रान्तिर्भ्रमिर्धूर्णिश्च घूर्गन ।
 विप्रलम्भो विसवादो, विलम्भस्त्वतिसर्जनम् ॥१५१९॥
 उपलम्भेस्त्वनृमत्रे, प्रतिभ्रम्भस्तु लम्भनैम् ।
 नियोगे विधिसम्प्रेषौ, विभियोगोऽर्पण फले ॥१५२०॥

लवोऽभिलावो लवनं, निष्पार्वः पवनं पर्वः ।

निष्ठेवष्टीवनेष्ठचूतैष्ठवनानि तु शूत्कृते ॥१५२१॥

निवृत्तिः स्यादुपरमो, व्यैवोपौर्द्धयः परा रतिः ।

विधूमनं विधुवनं, रिङ्गणं स्वलनं समे ॥१५२२॥

रक्षणैस्त्राणे ग्रहो ग्राहे, व्यधो वेधे क्षये क्षियो ।

स्फरणं स्फुरणे ज्यानिर्जीर्णावथ वरो वृतौ ॥१५२३॥

समुच्चयः समाहरोऽपहारोपचयौ समौ ।

प्रत्याहारं उपादानं, बुद्धिशक्तिस्तु निष्क्रमः ॥१५२४॥

इत्यादयः क्रियाशब्दा, लक्ष्या धातुषु लक्षणम् ।

अथाव्ययानि वक्ष्यन्ते, स्वः स्वर्गे भूरसातले ॥१५२५॥

मुत्रो विहायसो व्योम्नि, द्यावाभूम्योस्तु रोदसी ।

उपरिष्ठाद्दुपर्यूर्द्ध्वं, स्यादधस्तादधोऽप्यवाक् ॥१५२६॥

वर्जने त्वन्तरेणत्ते, हिरुर्गं नानां पृथग् विर्ना ।

साकं सत्रो समं सार्द्धममां सह कृतं त्वलम् ॥१५२७॥

भवस्त्वस्तु च किंतुल्याः, प्रेत्यामुत्रै भवान्तरे ।

तूष्णीं तूष्णीकां जोषं च, मौनं दिष्ट्यां तु सम्मदे ॥

परिते सर्वतो^२ विष्वक्कै, समन्ताच्च समन्ततै ।
 पुरै. पुरस्तात्पुरैतोऽर्थतः प्रायस्त्वे भूमनि ॥१९२९॥
 साम्प्रतेमैधुनेदानीं^३, सम्प्रैत्येतर्द्धापाक्षसा ।
 द्वाक् स्वागैर^४ व्रटितैयाशुं, मङ्क्ष्वैह्यार्थं च सत्वरम् ॥१९३०॥
 सदा सनाऽनिश^५ शश्वद्, भूयोऽभीक्ष्णो पुनःपुन^६ ।
 असक्तेन्मुहुं साय^७ वृ, दिनान्ते दिवसे दिवौ ॥१९३१॥
 संहसैकपदे^८ सद्योऽकस्मात् सपदि^९ तत्क्षणे ।
 चिरार्थं चिररात्रायै, चिरस्थं च चिरौच्चिरम् ॥१९३२॥
 चिरेण दीर्घकाळार्थे, कदाचिज्जातु कर्हिचित् ।
 दोषा नक्तैमुषा रात्रौ, प्रगे^{१०} प्रोत्तरहर्मुखे ॥१९३३॥
 तिर्ष्यगर्भे तिरै साचि^{११}, निष्फले तु वृथा मुषा ।
 मृषा मिथ्याऽनृतेऽप्यर्थे, सपर्यां निकर्षा हिरुक् ॥१९३४॥
 श^{१२} सुखे बल्वत्सुष्टु, किमुतातीव निर्भरे ।
 प्राक् पुरा प्रथमे षष्ठे, सवत् परस्परे मिथं. ॥१९३५॥
 उपा निशान्तेऽल्पे किञ्चिन्मनांगीपच्च किञ्चन ।
 आहो उताहो किमुतै, वितर्के किं किमुतै च ॥१९३६॥
 इतिह स्यात्सप्रदाये, हेतौ यैत्तद्यैतैस्तत ।
 सम्बोधनेऽङ्गं मो^{१३} प्याटै पाट्, हे^{१४} हे हहो अरेऽयि रे ॥
 ॥१९३७॥

२०४ अभिधानचिन्तामणौ तिर्य ण्डः

श्रौषट् वौषट् वषट् स्वाहाँ, स्वर्षा देवहविर्द्वितौ ।

रहस्युपांशु मध्येऽन्तरेणान्तरेऽन्तराँ ॥१९३८॥

प्रादुरौविः प्रकाशे स्यादमावे त्वं न नो नहि ।

हठैः प्रसह्यं मां मास्मै, वारणेऽस्मैमदर्शने ॥१९३९॥

अकामानुमतौ कामं, स्यादोँ षां परमं मते ।

कच्चिदिष्टपरिप्रश्नेऽवश्यं नूनं च निश्चये ॥१९४०॥

बैहिर्बहिर्भवे ह्यः स्यादतीतेऽह्नि श्वै एष्यति ।

नीचैरल्पे महत्युच्चैः, सत्वेऽस्ति दुष्टुं निन्दने ॥१९४१॥

ननुच स्याद्विरोधोक्तौ, पक्षान्तरे तु चेद्यदि ।

शनैर्पन्देऽवरे त्वर्वाकं, रोषोक्ताबुंनतौ नमः ॥१९४२॥

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायामभिधानचिन्तामणौ

नाममालायां सामान्यकाण्डः

षष्ठः सम ः ॥ ६ ॥

आचार्यवर्यश्रीहेमचन्द्रविरचिता ।

शेषनाममाला ॥

प्रणिपत्यार्हतं सिद्धसागशब्दानुशासनं ।

शेषाख्यनाममालाया, नामानि प्रतनोम्यहम् ॥१९४३॥

निर्वाणे स्यात् शीतीमौष शान्तिर्नैश्विनैत्यमतिके ।

शिष्ये छौत्रो पद्रे मर्ष्य, काम्य सुकृतसूनृते ॥१९४४॥

फलोद्देश्यो मेरुश्रेष्ठ, वामवैवाससैरिक्तौ ।

दिदिवित्रीदिविर्गुश्च, दिव च स्वर्गवाचका ॥१९४५॥

निलिपो कामरूपौश्च, साध्यां शोभोश्चिराद्युते ।

पूजिता मर्त्यमहिता, सुवार्ता वायुर्मा सुग ॥१९४६॥

द्वादशार्का वसवोऽष्टौ, विद्ये देवात्रयैः ॥

पद्त्रिंशत्तुपिताश्चैव, पष्टिरामाभ्याम् ॥१९४७॥

पद्त्रिंशदधिकं माहाराजिकाश्च ॥१९४८॥

रुद्रा एकादशैकोनपचाशद्वायुर्मा ॥१९४९॥

चतुर्दश तु वैकुण्ठा, सुशर्मा ॥१९५०॥

साध्याश्च द्वात्रिंशत्याश्च, शिष्टा ॥१९५१॥

- सूर्ये वाजी लोकेन्द्रधुर्मानेभिर्मानुकेशरः ।
 सईस्त्रांको दिर्वापुष्टः, कालभृद्रात्रिर्नाशनः ॥१५९०॥
- वपीः सदागतिः पीतुः, सावत्सरेरथः १कैपिः ।
 हरीणः पुष्करो ब्रह्मा, बहुरूपश्च कर्णसूः^{१८} ॥१५९१॥
- वेदोदैयः खतिलैः, प्रत्यूषांडं सुरावृत्तैः ।
 लोकप्रकाशनः पीथो, जगद्दीपोऽनुतस्करः^{२४} ॥१५९२॥
- धरुणे विपुलसंकंधो, महासारथिराश्मनैः ।
 चंद्रस्तु भास्तपोराजो, शुभांशुः श्वेतवाहनः ॥१५९३॥
- अर्णः सृप्रो राजराजो, यजर्तः कृत्तिकामवः ।
 यक्षराडोपधीर्गर्मः, तपसैः शयितो बुधैः ॥१५९४॥
- स्यन्दैः खसिर्धुः सिधूर्थैः, श्रविष्ठारमर्णस्तथा ।
 आकाशचमसः पीतुः, क्लेदुः^{२९} पर्वरिचिक्रिदो^{२२ २३} ॥१५९५॥
- परिज्वा सुवनो नेगिश्चंदिरः^{२४ २५ २६ २७} स्तदुरैकभूः^{२८ २९} ।
 भौमे ध्वोमोलैर्मृकैकौंगौ, गीष्पतिस्तु महामतिः ॥१५९६॥
- प्रख्याः प्रचैक्षा चार्गं वाग्मी, गौरौ दीर्दिविगीरथौ ।
 शुक्रे भृगुः शनौ पंगुः, श्रुतेकर्मा महाप्रहः ॥१५९७॥
- श्रुतेश्रवोऽनुजः कालो, ब्रह्मर्ष्यश्च यमः स्थिरैः ।
 कुरात्मा चाथ राहौ त्यादुपराग उपप्लवः ॥१५९८॥

केतावूर्ध्वकचो ज्योतीर्यग्रहाश्रयो ध्रुवे ।
 अगस्त्ये विन्ध्यकूटे स्याद्, दक्षिणाशारतिर्मुनिः ॥१९९९॥
 सत्याग्निर्वाहेणि कर्णिस्तपेन कलशीधृत ।
 व्युष्टे निशात्ययगोसैर्गो निशि चक्रमेदिनी ॥१९६०॥
 निषेद्धरी निशीथ्या निह्ने, घोरो वासरर्कन्वका ।
 शताक्षी राक्षसी याम्या, पूताञ्चिस्तामसी तमि ॥१९६१॥
 शीविरी क्षेणिनी नक्त, पैशीची वासुरा उशी ।
 दिनात्यय प्रदोषे स्याद्, घ्वाते वृत्रोरजोबलम् ॥१९६२॥
 रात्रिरागो नीलपको, दिर्नाड दिनकेसैर ।
 खपरंगो निशावर्म, विद्यर्द्धतिदिगवर ॥१९६३॥
 पक्ष कृष्णः सितो द्वेषा, कृष्णो निशाह्वयोऽपर ।
 शुक्रो दिवाह्वय पूर्वो, मासे वर्षाशको मवेत् ॥१९६४॥
 वर्षकोशो दिनमल, फाल्गुनीलस्तु फाल्गुने ।
 वैत्रि मोहेनिक कामसैखश्च फाल्गुनानुनः ॥१९६५॥
 वैशाखे तूत्सैरो ज्येष्ठमासे तु खरकोमलै ।
 ज्येष्ठामूलीय इतिच, कार्तिके 'सैरिकोमुदौ ॥१९६६॥
 हिमामस्तु हेमत, वसते विकर्षावव ।
 पुष्पसौषारणश्चापि, ग्रीष्मे तूष्मार्यणो मत ॥१९६७॥

आखोरपद्मौ वर्षे तु, ऋतुवृत्तिर्युगांशकैः ।	
कालप्रथिर्मासमलः, संवत्सर्वतुशारदौ	॥१९६८॥
वर्षस इड्वत्सर इडावत्सरः परवौणिवत् ।	
नक्षत्रवर्त्मनि पुनर्ग्रहेनेमिर्नभोवैटी	॥१९६९॥
छायैपथश्च मेघे तु, व्योमधूमो नभोद्भृजैः ।	
गडयित्नुर्गदयित्नुर्वीर्मसिर्वारिवैहनः	॥१९७०॥
खतमालोऽप्यथासारे, धारामंपात इत्यपि ।	
करकेऽम्बुवनो मेघकफो मेघौस्थिमिजिका	॥१९७१॥
बीजोदकं तोर्येडिमो, वर्षात्रीजमिरावरम् ।	
यथा परेतैरा पूर्वा, परा पूर्वैतरौ तथा	॥१९७२॥
यथोत्तरेतराऽपाची, तथाऽपैचीतरोत्तरा ।	
इंद्रे तु खैदिरो नेरी, त्रायत्रिंशत्तिर्जयैः	॥१९७३॥
गौरावैत्क्रंदी बन्दीको, त्रैणो देवदुंदुभिः ।	
किणाढौतश्च हरिर्मान्, यामेनेमिरा	॥१९७४॥

मातलौ ह्यकैष स्यादैरावणे मदावरै ।	
सदादानो मद्ररेणुं , पुरे त्वेद्रे सुदर्शनम्	॥१९७७॥
नाशिक्ययोस्तु नासत्यैदस्रौ प्रवरवाहनौ ।	
गदातकौ यज्ञवहौ, यमे तु यमुनाप्रज	॥१९७८॥
महासैत्य पुराणातः, काळकूटोऽप्य राक्षसे ।	
पञ्चप्रियः स्वसापुत्रै , कैवरो नरविष्वज	॥१९७९॥
आशिरो हर्षुष शकुर्विधुरो जल्लोहित ।	
उँद्रा स्तब्धसमौरो, रक्तभीव प्रवैहिक.	॥१९८०॥
सन्ध्याबलो रात्रिबलद्विशिरी समितीपेक्षे ।	
वरुणे तु प्रतीचीशो, दृढुम्युद्दामसवृता	॥१९८१॥
घनदे निघनीस स्यान्महासत्त्व प्रयोदिते ।	
रत्नगर्भ उत्तराशीविपति सत्यसगर	॥१९८२॥
धनकेलि सुप्रसन्न , परिविद्धोऽञ्जका पुन ।	
वसुप्रैमा वसुसारा, शकरे नदिवर्द्धन	॥१९८३॥
बहुरूपे सुप्रमौदो, मिहिराणोऽपरोजित ।	
कर्कटीको गुह्यगुह्यगनेश्रांतक स्वहे	॥१९८४॥
परिणोहो दशबाहु , सुभैगोऽनेकलोचन ।	
गोर्षोलो वरेवृद्धोऽहिर्षर्यक पांसुचर्दन.	॥१९८५॥

कूटर्कन्मंदरंमणिर्नवशक्तिर्महांबुधैः ।

कोणवौदी शैलधन्वा, विशालोक्षोऽक्षतस्त्रैः ॥१९८६॥

उन्मत्तवेषः शर्वरैः, सिर्तांगो धर्मवाहनः ।

महाकांतो वह्निनेत्रैः, स्त्रीदेहीर्द्धा नृवेषैः ॥१९८७॥

महानौदो नराधरो, भूरिरेकादंशोत्तमः ।

जोटी जोटींगोऽर्द्धकूटः, समिरो धूम्रयोगिनौ ॥१९८८॥

उलंदो यज्ञतः कौलो, जटाधरदर्शाव्ययौ ।

संघयानौटी रेरिहाणः, शंकुश्चै कपिलाजैनः ॥१९८९॥

जगद्गोणिरर्द्धकौलो, दिशांप्रियतमोऽर्द्धः

जगत्स्रैष्टा कर्टाटकः, कर्ट्रेहीरेद्धत्करीः ॥१९९०॥

गौतमी कौशिकी कृष्णा, ताम्सी चाश्रवी जया ।

कालरात्रिर्महामाया, भ्रामरी यौदवी वरी ॥१९९१॥

बहिष्भवा शूलधरा, परमब्रह्मचारिणी ।

भ्रमोर्धा विघ्ननिर्लया, पृष्ठी कांतारवासिनी ॥१९९२॥

जामुली त्रैदरी वासी, वरदा कृष्णपिण्डा ।

दृष्टोर्तीर्द्रमेगिनी, प्रगल्भा रेवती तथा ॥१९९३॥

महाविद्या सिनीवाली, रक्तदंत्यकपाटला ।

एकैपर्णा महामुजा, नंदपुत्री महाजया ॥१९९४॥

- भद्रकाली महाकाली, योगिनी^{१०} गणनौयिका ।
 हासं मीमां प्रकृष्टमोही, गदिनी^{११} वारुणी हिमो ॥१९९५॥
 भनतीं विजयीं सेर्मा, मानस्तोकीं कुहौवती ।
 चारणीं च पितृगणा, स्कन्दमौता चनामैनी ॥१९९६॥
 गांधरीं^{१२} ब्रह्मरा^{१३} गागीं, सावित्रीं^{१४} ब्रह्मचारिणी ।
 कोटिश्रीर्मर्दरावासा, केशी मलयवासिनी ॥१९९७॥
 कालायिनी विशोभाक्षी, किरांती गोकुलोद्भवा ।
 एकांनसी नारीवणी, शैलां शोकमरोधरी ॥१९९८॥
 प्रकीर्णकशी कुंडां च, नीलैवलोमैचधरिणी ।
 अष्टादशभुजा पौत्री, शिवदुती यमस्वसा ॥१९९९॥
 सुन्दी विक्रवा लनी, जयती नकुंठा कुली ।
 विलकां नदिनी नदा, नदयती निरजनी ॥२०००॥
 कौलजरी शतमुखी, विकरालीं कारालिकां ।
 विरमां पुरालीं ओरी, बहुपुत्री कुलेश्वरी ॥२००१॥
 केटमां कालदमनी, दुर्दुरा कुलदेवता ।
 रौद्रा कुद्रा महारौद्री, कालगीर्मा महानिशा ॥२००२॥
 बलदेवस्वसां^{१५} सुत्री, हीरी स्नेहकरीं धैमी ।
 भारीं^{१६} हैमवतीं चापि, गोला शिवरवासिनी ॥२००३॥

२१२ अभिधानचिंतामणौ निर्यक्काण्डः

चामुंडायां महीचंडी, चंडैमुंडाऽप्ययाऽऽखुगे ।
 पृश्निर्गर्भः पृश्निशृंगो^२, द्विशरीरस्त्रिधातुकः ॥१६०४॥
 हस्तिमूढो विषाणांतैः, स्कंदे तु करवीरकः ।
 सिद्धसेनो वैजयंतो, बालचर्यो दिगंबरैः ॥१६०५॥
 भृंगी तु चर्मिं ब्रह्मा तु, क्षेत्रज्ञः पुरुषैः सनैत् ।
 नारायणे तीर्थपादः, पुण्यश्लोको बलिदमैः ॥१६०६॥
 उहंकमोरुगौयौ च, तमोघ्नैः श्रवणोऽपि वा ।
 उदारधिलतापर्णः, सुभद्रैः पांशुजैलिकः ॥१६०७॥
 चतुर्व्यूहो नवव्यूहो, नवशक्तिः षडंगजित् ।
 द्वादशमूर्त्तैः शतैको, दशावतार एकदृक् ॥१६०८॥
 हिरण्यकेशः सोमोऽहिस्त्रिधा^{३१}मा त्रिककुत्^{३२} त्रिपातै ।
 मानंजरैः पैराविद्धः, प्रश्निर्गर्भोऽरौजितः ॥१६०९॥
 हिरण्यनामः श्रीगैर्भा, वृपोत्साहः सहस्रैजित् ।
 ऊर्ध्वकर्मा यज्ञवेरो, धर्मनेमिरसंयुतः ॥१६१०॥
 पुहपो योगनिद्रोलुः, खंडास्थैः शलिकोऽजितौ ।
 कालकुंठो वरारोहः, श्रीकरो वायुर्वहनः ॥१६११॥
 चन्द्रमानश्चतुर्दृष्टो, नृसिहवैपुर्व्ययः ।
 कपिलो भद्रकपिलः, सुषेणः^{५३} समितिनैयः ॥१६१२॥

- क्रतुधौमा वासुदेवो, बहुरूपो महोत्तम ।
 विधौनाऽऽधोर एकैगो, वृषीक्ष सुवृषीपोऽर्क्षेन ॥१६१३॥
 रतिदेवो सिधुवृषो, जितमन्युर्वकोदर ।
 बहुरभृगो रत्नबाहु, पुष्पहासो महोत्तम ॥१६१४॥
 लोकनाभ सूक्ष्मनाभो, घर्मनाभ पराक्रम ।
 पद्महासो महोत्तम, पद्मगर्भ सुरोत्तम ॥१६१५॥
 शतवीरो महोत्तमो, ब्रह्मनाभ सरीसृप ।
 वृद्धकोऽधोमुखो धन्वी, सुवर्णा विश्वभुक् स्थिर ॥१६१६॥
 शतानन्द शरश्चापि, यवनीरि प्रेमदर्न ।
 यज्ञमिच्छोहितोक्ष, एकपाद्विषद कवि ॥१६१७॥
 ऐकभृगो धर्मकील, भौसद शिवकीर्त्तन ।
 शत्रुवशी श्रीवरीह, सदायोगी सूर्याश्रुन ॥१६१८॥
 षष्ठमद्रे तु मद्राग, फाद्यो गुप्तचरा बली ।
 प्रलोपी मदनञ्जन, पौर शेषाहिर्नामभृत ॥१६१९॥
 लक्ष्म्यां तु भैरवी विष्णुशक्ति क्षीराविधमानुषी ।
 काम तु यौवनोद्भेद, शिखिमृत्युर्महोत्तम ॥१६२०॥
 शमांतक सर्वधन्वी, रागरञ्जु प्रकंपक ।
 मनोदर्हा मयनक्षे, गरुडस्तु विषापह ॥१६२१॥

पैक्षिसिंहो महापैक्षो, महावेगो विशालकः ।
 उन्नतीश. स्वमुखैभूः, शिल्पातीहोऽहिर्भुक्त सः ॥१६२२॥
 बुद्धे तु भगवान् योगी^२, बुधो विज्ञानदेशनः ।
 महासैत्वो लोकनाथो, बोधिर्हन् सुनिश्चितः ॥१६२३॥
 गुर्णां विषविर्गर्तद्वंद्वो, वचने स्यात्तु जालिपतम् ।
 लैपितोदितैर्भणिताभिधानगदितैरन्यपि ॥१६२४॥
 हूतो हैकारकाऽऽकैरौ, चांडालानां तु वल्ले ती ।
 कांडवीणा कुवीणौ च, डकारौ किंनरी तथा ॥१६२५॥
 सारिकां खुंखणी चाय, दर्दरे कञ्जशीमुखः ।
 सूत्रकोणो डमलैकं, समौ पर्णवकिंकोणौ ॥१६२६॥
 शृंगवाचे शृंगमुखं. ह्रुडुक्स्तालमैर्दकः ।
 काहलां तु कुहाला स्यात्, चांडकोलाहला च सा १६२७॥
 संवेशप्रतिबोधार्थं, द्रुगैवद्रजटौजुभौ ।
 देवतार्चन्तूर्ये तु, धूर्मलो वैलिरित्यपि ॥१६२८॥
 क्षुण्णकं मृतयात्रायां, मांसे प्रियैत्रादिका ।
 रणोद्यमे त्वैर्धतूरो, वाद्यभेदास्तयाऽपरे ॥१६२९॥
 डिडिमो मझरो महुस्तिमिला किरिकिच्चिका ।
 लंविक्ता दडुरी वेष्ट्या, कलापूरादयोऽपि च ॥१६३०॥

मयंकरे तु डमैरमौमीलं मौसुर तथा ।
 आश्वर्ये फुल्लैक मोहो^२, वीक्ष्य छोटस्तु डग्जले ॥१६३१॥
 निद्रायाम् तामैसी सुप्ते, सुप्त्वाय सुखसुप्तिका ।
 आकारगूहन चाधकैटिकाऽनकृष्टैरिका ॥१६३२॥
 गृहनालिकाऽय सूत्रघारे स्याद्धीनदर्शक ।
 पूज्ये परदेको मट्टे, प्रयोज्य पूज्यनामत ॥१६३३॥

इति द्वितीयकाण्डशेषः ॥ २ ॥

॥ अथ तृतीयकाण्डशेषः प्रारभ्यते ॥

अथ प्रवीणे क्षेत्रज्ञो, नदीर्षो निर्दण इत्यपि ।
 छेकौलछेकौ छेके, काहेलोऽस्फुटभापिणि ॥१६३४॥
 मूक जडकैटौ मूर्खे, त्वेनेदो नामवर्जित ।
 परतत्रे वैशाऽऽयत्तावधीनोऽन्यय दूर्मत ॥१६३५॥
 क्षुद्रो दीनेश्च नीचैश्च, माटिस्तु गणिकाभृत्तौ ।
 त्रस्तुत्रस्तौ तु चकितेऽय क्षुद्रप्रल्लो लले ॥१६३६॥
 चोरे तु चोरेदो रात्रिचरो याज्जा तु मिशैणा ।
 भविष्यस्त्रिमार्गिणां च, मुमुक्षायां क्षुधाक्षुधौ ॥१६३७॥

वारैवाणिः कामलेखाँ, क्षुद्रौ चेट्यां गणेरैका ।
 वहैवा कुंभैदासी च, पुत्रे तु कूलधारकः ॥१६५६॥
 सदायादो द्वितीयश्च, पुत्र्यां धिदौ सभैर्धुका ।
 देहसंचारिणी चाप्यपत्ये संतानसंतती ॥१६५७॥
 नैसा तु दृहितुः पुत्रे, स्यात्कनिष्ठे तु कन्यसः ।
 ज्येष्ठभगिन्यां तु वीरभवंती स्यात्तु नर्मणि ॥१६५८॥
 सुखोत्सवो रागरसो, विनोदोऽपि किलोऽपिच ।
 वप्यो जनित्रो रेतोधास्ताते नैनी तु मातरि ॥१६५९॥
 देहे सिनं प्रजवृक्षश्चतुःशौखं षडंगकम् ।
 व्याधिस्थानं च देहैकदेशे गात्रं कचे पुनः ॥१६६०॥
 वृजिनो वेह्लिताप्रोऽश्रो(त्रो), धम्मिल्ले भौलिजूटेकौ ।
 भवरी तु कवर्या स्यात्, प्रलोभ्यो विपदे कचे ॥१६६१॥
 मुखे दंतौलयस्तेरं, धैनं चरं घनोत्तमम् ।
 कर्णप्रांतस्तु धारा स्यात्, कर्णमूलं तु शीलकम् ॥१६६२॥
 अक्षिण रूपग्रैहो देवैदीपो नासा तु गंधहृत् ।
 नसो गंधवैहा नस्या, नासिक्यं गंधनालिका ॥१६६३॥
 ओष्ठे तु दशनोच्छिष्टो, रसौलेपी च वाग्दलम् ।
 श्मश्रुणि व्यैनं कोटो, दंते भुग्खुरः लरुः ॥१६६४॥

- दौलुभिङ्गा तु रसिकौ, रास्त्रौ च रसमौतृका ।
 रसौ कौकुर्ललना च, वक्रैदल तु तालुनि ॥१६६५॥
 भवटौ तु शिरं पीठ, कफोणौ रत्रिष्टकम् ।
 बाहूपवाहुसधिश्च, हस्ते मुर्जदल सलै ॥१६६६॥
 अथ व्यापे विर्याय स्याद्वाहुचैपस्तनूतैल ।
 हृद्यसह मर्धचैर, गुणाधिष्ठानक त्रंसम् ॥१६६७॥
 स्तनौ तु धरणौवमे, तमो पिप्पलमेचैकौ ।
 मठरे मल्लैको रोगलताधारोऽथ क्लोमनि ॥१६६८॥
 स्नात्ताड्यै क्लृप्यै क्लोमैमथ नामौ पृत्तारिका ।
 मिामूलं कटीकूपौ, तूर्ध्वलिगौ रताबुके ॥१६६९॥
 शिश्रे तु लगुल शक्रे, लागुल शक्रेशक्रेसी ।
 रक्ते तु शोध्यैकीलैके, मासे तुद्वेष समौरटम् ॥१६७०॥
 लेपेन च रोमणि तु, त्वग्मल बालपुत्रैक ।
 कूर्पेनो मासैनिर्यास, परिश्रौणमथ स्रभा ॥१६७१॥
 तथ्री नखौरुस्त्रावैन, सधिनर्धेनमित्यपि ।
 अगुरौ प्रवर शृंग, शीर्षेक मृदुल लत्रे ॥१६७२॥
 षाट्टुम परमैद, प्रकर गघदौरु च ।
 अदन पुनरेकांग, मद्रेश्री फलकीत्यपि ॥१६७३॥

- दौलुभिद्वा तु रसिकौ, राज्ञौ च रसमौतृका ।
 रसौ कौकुर्लर्लना च, वक्रदल तु तालुनि ॥१६६९॥
 अवटौ तु शिरे पीठ, कफोणौ रत्विष्टकम् ।
 बाहूपवौहसधिश्च, हस्ते मुनेदल सल्ले ॥१६६९॥
 अथ व्यामे विधाम स्याद्बाहुचैपस्तनूतल्ल ।
 हृद्यभेहं मर्मचैर, गुणाधिष्ठानक ऋसम् ॥१६६७॥
 स्तनौ तु धरणीवप्रे, तयो पिप्यैलमेचैकौ ।
 ऋद्रे मल्लुको रोगलताधारोऽय क्लोमनि ॥१६६८॥
 स्वात्ताड्य क्लृष्टैप क्लोमैमथ नामौ पृत्तारिका ।
 विशामूलं कटीकूपौ, तूच्चैलिगौ रतोबुके ॥१६६९॥
 शिमे तु लगूल शकुं, लागूल शैफेदोकेसी ।
 रक्ते तु शोच्यैकीलेदे, मासे तूदेव समारटम् ॥१६७०॥
 लेपैन च रोमणि तु, ह्यर्मल बालपूत्रक ।
 कूपैजो मार्सेनिर्यास, परित्रौणमथ स्रवा ॥१६७१॥
 तथै नल्लौरुस्रावैन, सधिचर्षेनमित्पपि ।
 अगुरौ प्रवेर शृंग, शीर्षेन मृदुल लत्रे ॥१६७२॥
 धारुम परमद, प्रकर गघदेरु च ।
 चदने पुनरकेग, मदेथ्री फलकीत्पपि ॥१६७३॥

जालीफले सौमनेतं, पुष्टकं मदैशौडकम् ।	
कोशकलं कुंकुमे तु, करुं वार्त्तनीयकम्	॥१६७४॥
प्रियंगुं पीतकैवेरं, घोरं पुष्परजो वरम् ।	
कुसुंभं च जराण्ड्यं, कुसुमान्तं च गौरवम्	॥१६७५॥
वृक्षधूपे तु श्रीवेष्टो, दक्षिणीरघुताड्यैः ।	
रचनायां परिसंपदः, प्रतियेत्तोऽथ कुंडले	॥१६७६॥
कर्णादेशो मेखला तु, लालिनी कटिमौलिका ।	
अथ किङ्किण्यां वैवरी, विद्या विद्यामणिस्तथा	॥१६७७॥
नूपुरे तु पादशीलो, मंदोरं पादनालिका ।	
पादांगुलीयके पादमौलिका पादनीलिका	॥१६७८॥
अथ निवर्त्तनं वैलं, सैलं कर्णमितिपि ।	
दशाष्ट वस्त्रपेश्योऽथ, हिमजातापहांशुके	॥१६७९॥
द्विखंडको वरुण्य, चक्रवर्तिन्यधीधरः ।	
अर्जुने विभ्रयस्त्रिययोधी चित्रांगमूदनः	॥१६८०॥
योगी धन्वो कूर्णपत्तो, नंदिनोषस्तु तद्रथः ।	
अंधिरीस्तु सद्देवो, नकुलस्तंतिषौलकः	॥१६८१॥
माद्रेयाविमो कौत्थैः, भीमार्जुनयुधिष्ठिराः ।	
द्वयेऽपि पांडवयोः स्युः, पांडवो वाहचार्येनाः	॥१६८२॥

- रानश्चरे नृपक्ष्म, चरैर म्यानु चामरे ।
 स्याल्यायट्टरि स्यैवा, द्वा म्या द्वा प्यिद्विर्द्वै ॥१६३॥
 क्षुद्रोपकरणाना म्याऽध्यक्ष पागिक्रैमिक ।
 शृगाध्यसे कोट्टैपनि, पौगिको टाडपौशिक ॥१६४॥
 बल्ये निमित्त बाणे ह, वक्षहा मर्ममदनै
 वीरध्व वीरशुद्धेश्व, कौटवोऽप्यर्द्धकन्दक ॥१६५॥
 नाराचे छोहनौत्रोऽत्रपौयकोऽसिम्बु सार्यक ।
 श्रीगौर्पो विभय शार्ङ्गा, व्यवहार प्रनाकर ॥१६६॥
 धर्मपौलोऽक्षरो देधेस्तीक्ष्णकम्पा दुरीसद ।
 भ्रमगो रुद्रतर्नयो, मनुज्येषु शिवकरै ॥१६७॥
 करपौलो विशानेस्तीक्ष्णधरो विपात्रेन ।
 धर्मप्रचारो धीरागो, धाराधरकौलिकौ ॥१६८॥
 चन्द्रभौमश्च शैत्रोऽय, क्षुर्यैत्री कोशशायिका ।
 पैत्र च धेनुका पत्रपाले तु हृलभौतृका ॥१६९॥
 कृष्टी पत्रकैत्राऽय, शक्ति कासुर्महाकैत्रा ।
 अष्टैताशाऽऽपता सा च, पट्टिशस्तु खुरोपैय ॥१७०॥
 छोहैददस्तीक्ष्णधरो, दृ स्फोटोऽऽरार्कशौ सपौ ।
 चक्र तु बलयप्रायपरसचिन्मित्यपि ॥१७१॥

शतघ्नी तु चतुस्ताला, लोहकंटकसंचिता ।
 अथःकंटकसंलज्जा, शतघ्न्येव महाशिला ॥१६९२॥
 मुषुण्ठी स्याद्दारुमयी, वृत्तायःकीलसंचिता ।
 कणयो लोहमात्रोऽय, चिरिकौ तु हुलाग्रैका ॥१६९३॥
 वराहकर्णकोऽन्वर्थः, फलपत्राग्रके हुड्डम् ।
 मुनैयोऽस्त्रेशेखरं च, शराम्पास उपासैनम् ॥१६९४॥
 जिष्णौ तु विनयी जैत्रैः, स्यात् शृंगाली तु विप्लवे ।
 करमध्ये सौम्यं तीर्थमथ स्यान्नियमे तपः ॥१६९५॥
 सत्यवत्यां गंधर्वती, मत्स्योद्देश्यथ वक्रये ।
 माट्टकोऽथ साक्षिणि स्यान्, मध्यस्थः प्राश्निकोऽप्यथ १६९६
 कूटमाक्षी मृधासाक्ष्ये, सूची स्याद् दुष्टसाक्षिणि ।
 पादुकायां पादरथी, पादजंगुः पदत्वेरा ॥१६९७॥
 पादवीथी च पेशी च, पादपीठी पदाथिता ।
 नापिते ग्रामिणीर्मण्डिवोहक्षौरिक्रमांडिकाः ॥१६९८॥

इति शेषनाममालायां नरकांडस्तृतीयः

अथ पृथ्वी महाकांता, क्षांतौ मेर्वद्रिकर्णिकौ ।
 गोत्रकीला वनश्रेणी, मध्यलोका जगद्धहा ॥१६९९॥

- देहिनी केलिनी मौलिर्महास्थौस्थवास्थली ।
 गिरौ प्रवोती कुट्टार, उर्वगै कदरोकर ॥१७००॥
- कैलासे घनदीवासो, हरौद्रिहिमवैद्वस ।
 मलयश्चर्दनगिरि, स्याल्लोहेऽधीनधीवरे ॥१७०१॥
- ताम्रे पवित्रं कांस्थि च, सीसके तु महाबलम् ।
 चीनैपट्ट समोल्लूक, कृष्ण च त्रपुषधक ॥१७०२॥
- त्रपुणि श्वेतरूप्य स्यात्, शैठ सल्लवण रज्जं ।
 परीस मधुक ङ्ग्येष्ठ, धन च मुखभूपणम् ॥१७०३॥
- रजते त्रापुष धगै, नीर्वैन वैसु भीरैकम् ।
 शुभ्र सौम्य च शोर्ध्व च, रूप भीरैजवीधैसम् ॥१७०४॥
- सुवर्णे लोभेन शुक, तारजीवैनमौर्जसम् ।
 दाक्षायण रक्तवर्ण श्रीमैकुम शिथोद्भवम् ॥१७०५॥
- वैणव तु कर्णिकारच्छाय वेणुतैटीभवम् ।
 जले दिव्यैमिरौसेव्यं, कृपीट घुत्तपकुरैम् ॥१७०६॥
- विष पिप्यैष्ठपार्तालनछिनोनि च कर्बलम् ।
 पावैन पैडैस चापि, परल्लू तु सित पय ॥१७०७॥
- किट्टिमै तदतिक्षार, शालुक पङ्गधिमम् ।
 अंभ तु कडुष तेयमतिस्त्रच्छ तु कौचिमम् ॥१७०८॥

ममुद्रे तु महाकच्छः, दारदो धरणील्लवः ।	
महीप्रवार उर्व्वगस्तिमिकोशो महाशयः	॥१७०९॥
मुरन्दला तु मुरेला सुरवेला सुनंदिनी ।	
चर्मण्वती रैतिनदी, संभेदः सिधुसंगमः	॥१७१०॥
नीका तु सारणावग्नौ, वैमिदीप्रैः समतैभुक् ।	
पपर्णीकैः वैविर्वासिः, पृथुर्घसुरिराशिरः	॥१७११॥
जुहुराणः पृदीकुश्च, कुपीकुह्वेनो ह्विः ।	
घृतीर्चिर्नाचिकेतश्च, पृष्ठो वंचतिरंचतिः	॥१७१२॥
मुनिर्भरेथपीथौ चास्वैनिः पवैन्वाहनः ।	
वायौ सुरालयः प्राणैः, संभृतो जलभूषणः	॥१७१३॥
शुचिर्बहो लोलघटः, पश्चिमोत्तरदिक्पतिः ।	
अंकतिः क्षिपणुर्मका, ध्वमप्रहरणश्चलः	॥१७१४॥
शीतलो जलकांतारो, मेधारिः सुर्मरोऽपिच ।	
वृक्षे त्वारोहकः स्कंधी, सीमिको हरितच्छदः	॥१७१५॥
उरुर्जतुर्वह्निभूश्च, स्यात्तु श्वेतः कपर्दके ।	
खद्योते तु कीटमणिज्योतिमाली तमोमणिः	॥१७१६॥
परौबुद्धो निमेषद्युत्, ध्वान्तश्चित्रोऽय कुंजरे ।	
पंचकी पृष्करी पक्षी, पंचिलः सुचिकोधरः	॥१७१७॥

विलोर्ध्वजिह्वोऽन स्वदो, ° मर्हाकायो मंहामठ ।

सूर्यकेशी जलैकांसो, ° जैटी च षष्टिहायन ॥१७१८॥

अँसुरो दीर्घपवने, शुद्धौलं ऋषिरित्थपि ।

वशाया वासितौ कर्णवोरिणी गणिका(कणिका)पिच ॥१९॥

अश्वे तु क्रमण कुण्डी, प्रोपी हेपी प्रकीर्णक ।

पालक पहैठ किर्षी, कुटेर सिंहविक्रम ॥१७२०॥

मापाशी कसरी हसो, मुद्धेभुम् गृहेमोजन ।

वाँसुद्व शालिहोत्रो, छर्षीपुत्रो मर्द्धेष ॥१७२१॥

चाँमठ्येकेशोकोऽपि स्यादधाषां पुनर्वती ।

मल्लिकोक्ष सितैत्रे, स्याद्वार्नीद्रोयुषोऽसिते ॥१७२२॥

ककुदी ककुदावर्तो, निर्मुष्कस्त्रिद्रुद्रिक ।

शुनि क्रोधी रसापायी, शिवादि सुर्वको र्है ॥१७२३॥

वनतप स्वजातिद्विद्र, कृतज्ञो षष्टेष म ।

दीर्घनीद पुरोगोपी, स्यादिद्रुषेऽस्यक ॥१७२४॥

महेल कपिलो ग्राममृगश्रेद्रंनहोऽपि ।

महिषे कलुष पिगो, वशैहो र्हैः

हेरवे स्त्रुषश्रुगथ, सिंह तु स्यात्केशे ।

शैलौटो वनराजथ, नम प्र्यतो र्हैः

समुद्रे तु महाकच्छः, दारदो धरणीह्रैवः ।	
महीप्रावार उर्व्वगस्तिमिकोशो महाशयः	॥१७०९॥
मुरन्दला तु मुरैला सुरवेला सुनन्दिनी ।	
चर्मण्वती रैतिन्दी, संभेदः सिधुसंगमः	॥१७१०॥
नीका तु सारणावन्नौ, वैमिर्दीप्रैः समतभुक् ।	
पर्परीकः पैविर्दीसिः, पृथुर्घसुरिराशिरः	॥१७११॥
जुहुराणः पृदाकुश्च, कुषाकुह्वनो ह्विः ।	
घृतार्विर्नाचिकेतश्च, पृष्ठो वंरतिरंरतिः	॥१७१२॥
मुंजिर्भरैपीथौ चास्वैनिः पवैन्वाहनः ।	
वायौ सुरालयः प्राणैः, संभृतो जलभूषणः	॥१७१३॥
शुचिर्वहो लोलघटः, पश्चिमोत्तरदिक्पतिः ।	
अंकतिः क्षीपणुर्मर्का, ध्वजप्रहरणश्चलः	॥१७१४॥
शीतलो जलकांतारो, मेघारिः सूर्भरोऽपिच ।	
वृक्षे त्वारोहकः स्कंधी, सीमिको हरितच्छदः	॥१७१५॥
उरुर्जर्तुर्वहिभूश्च, स्यात्तु श्वेतैः कपर्दके ।	
खद्योते तु कीटमणिज्योतिमौली तमोमणिः	॥१७१६॥
परौवुदो निमेषद्युत्, ध्वान्तश्चित्रोऽय कुंजरे ।	
पेचकी पृठकारी पक्षी, पेचिलः सुचिकोधरः	॥१७१७॥

- विद्योर्ध्वजिह्वोऽन स्वदो, मर्हाकायो महामठ ।
 सूर्यकर्णो जलौकासो, अंटी च षष्टिर्हायन ॥१७१८॥
 अंशुरो दीर्घपर्वने, शुद्धौर्ध्वं विरित्यपि ।
 वशाया वासिनो कर्णवोरिणी गणिका(कणिका)पिच ॥१९॥
 अश्वे तु क्रमेण कुण्ठेदी, प्रोथी हेपी प्रकीर्णक ।
 पालक परुड किर्णवी, कुटेर सिंहविक्रम ॥१७२०॥
 मापाशी कसरी हसो, मुहुर्मुग् गूढेमोजन ।
 वासुदव शालिहोत्रो, दर्शनीपुत्रो मरुद्रय ॥१७२१॥
 चापेर्ध्वं शैकोऽपि स्यादश्वायां पुनरर्वती ।
 मल्लिकोक्ष सितैर्नत्रै, स्याद्द्वार्जोद्रौघोऽसितै ॥१७२२॥
 ककुदी ककुदावर्तो, निर्मुक्कस्त्विद्रवृद्धिक ।
 शुनि क्रोधी रसापायी, शिवारि सूचको रुहे ॥१७२३॥
 वनर्तप स्वजातिद्विद्, कृतज्ञो मल्लेहश्च स ।
 दीर्घनोद पुरोगोपी, स्याद्विद्रुमेहकामृक ॥१७२४॥
 मर्देल कपिलो ग्राममृगश्चैर्नहोऽपिच ।
 पहिपे कलुप पिगै, कटौहो गद्गदस्वर ॥१७२५॥
 हेरवे स्कवश्चृगश्च, मिहे तु स्यात्पलनेप ।
 शैलौटो वनरानश्च, नम क्रौतो गणेश्वर ॥१७२६॥

- शृंगोष्णीषो रक्तजिह्वो व्यादीर्णस्यः सुगंधिकः ।
 शूकरे कुम्भुलः कामैरूपी च सलिलप्रियः ॥१७२७॥
- तलेक्षणो वक्रदंष्ट्रः, पंक्रक्रीडनकोऽपि च ।
 मृगे त्वजिनयोनिः स्यादथो मुजगमोजिनि ॥१७२८॥
- अहीरेणीर्द्विमुखश्च, भवेत् पक्षिणि चंचुमान् ।
 कंठाग्निः कीकसैमुखो, लोभकी रसैनारदः ॥१७२९॥
- वारंगैनाडीचरणौ, मयूरे चित्रपिंगलः ।
 नृत्यैप्रियः स्थिरमैदः, खिलखिलो गरत्रैतः ॥१७३०॥
- मार्जारिकंठो मरूको, मेघनादानुलासकः ।
 मयूको बहुलग्रीवो, नगावसश्च चंद्रकी ॥१७३१॥
- कोकिले तु मदोल्लोपी, काकजातो रतोद्वैहः ।
 मधुघोषो मधुकंठः, सुधाकंठः कुहूमूलः ॥१७३२॥
- घोषयित्नुः पोषयित्नुः, कामतांलः कुनालिकैः ।
 कुक्कुटे तु दीर्घनादैः, चर्मचूडो नखायुधः ॥१७३३॥
- मयूरचटकः शौंडो, रणेच्छुश्च कलांधिकः ।
 भार्णी विष्किरो बोधिर्नदीकः पृष्टिवर्धनः ॥१७३४॥
- चित्रवाँजो महौयोगी, स्वस्तिको मणिकंठकः ।
 उषांकीलो विशोर्कश्च, ब्राजस्तु ग्रामकुक्कुटः ॥१७३५॥

हसेषु तु मरालां स्यु , सारसे दीर्घजानुक ।
 मोनेर्दो मैयुनी कौपी, श्येनोहो रक्तपैस्तक ॥१७२६॥
 गृध्रे तु पुरुषव्याघ्र , कामोयुः कृणितेक्ष्ण ।
 मुर्देशन शक्रेन्याजौ, शुके तु म्रियदर्शक ॥१७२७॥
 श्रीमान् मेघांतिथिर्वाग्नेवी, मत्स्ये तु जलपिप्पेक ।
 मूको जलाशय शेष , सहस्रदण्डस्त्वेतनेः ॥१७२८॥
 जलवाँलो बदौलोऽय, पाठीने मृदुपाठेकः ।
 इति शेषसंग्रहनाममालाया चतुर्युक्तादः ॥
 अथ रत्नप्रमा धर्मि, धर्मा तु शर्कराप्रमा ॥१७२९॥
 स्याद्वाहिकाप्रमा शैला, भवेत्पकप्रमाऽजना ।
 घूमप्रमा पुना रिष्टौ, माघश्या तु तम.प्रमा ॥१७३०॥
 महातमप्रमा माघेव्येव नरकभूमयः ।
 इति नारककादः पचमः ॥ ५ ॥
 आनुकूल्यार्थक प्राध्वंमसाकल्ये तु विंशने ॥१७३१॥
 तु हि च स्म ह वै पादपूरणे पूजने स्वती ।
 मद् वा यथा तयैवैव, साम्येऽहो ही च विस्मये ॥१७३२॥
 स्युरेवं तु पुनर्वसुत्पशुषारणवाचका ।
 उं पृष्ठायापतीने प्राक्, निष्पयेऽद्दाम्भो द्वयम् ॥१७३३॥

अतो हेतौ महः प्रत्यारंभेऽथ स्वयमात्मनि ।
 प्रशंसने तु सुष्ठु स्यात्, परश्वः श्वैः परेऽहनि ॥१७४४॥
 अद्यात्राह्वयपूर्वेऽह्नीत्यादौ पूर्वेषुरादयः ।
 समानेऽहनि सद्यः स्यात्, परे त्वहि परेद्यवि ॥१७४५॥
 उभयद्युस्तूभयेद्युः, समे युगीपदेकैदा ।
 स्यात्तदानीं तदौ तैर्हि, यैदा यैर्ह्यन्यदैकैदा ॥१७४६॥
 परुत्परार्यैषमोऽब्दे, पूर्वे पूर्वतरेऽत्र च ।
 प्रकारेऽन्यथेतरथा, कथमित्थं यथा तथा ॥१७४७॥
 द्विषा द्वेषा त्रिषा त्रेषा, चतुर्द्धा द्वैषमादि च ।
 द्विस्त्रिश्चतुःपंचकृत्व, इत्याद्यावर्त्तने कृते ॥१७४८॥
 दिग्देशकाले पूर्वादौ, प्रागुदक्प्रत्यगादयः ।
 अव्ययानामनंतत्वाद्दिग्मात्रमिह दर्शितम् ॥१७४९॥
 इयंत इति संख्यानं, निपातानां न विद्यते ।
 प्रयोजनवशादेते, निपात्यंते पदे पदे ॥१७५०॥

इत्याचार्यश्रीहेमचंद्रविरचिता शेषनाममाला ॥

अथ श्रीमज्जिनदेवमुनीश्वरविरचितः शिलोच्छः

अहं बीज नमस्कृत्य, गुरुणामुपदेशत ।
 श्रीहैमनाममालाया, शिलोच्छं क्रियते मया ॥१७९१॥
 सर्वयि इत्यपि जिने, समवे शमवऽपि च ।
 श्रीसुव्रते मुनिरपि, नेमौ नमीत्यपीष्यते ॥१७९२॥
 पष्ठे गणेशे मण्डितपुत्रोऽपि कथ्यते ब्रुवै ।
 मरुदेत्यपि विज्ञेया, युगादिनिनमातरि ॥१७९३॥
 चक्रेऽथर्व्यामप्रतिचक्रोऽप्यजितोऽपि कविमिरजितवली ।
 श्यामो त्वच्युतदेव्यपि सुतारिकोक्ता सुतारापि ॥१७९४॥
 भद्रकृद्भद्रकोऽपि, श्रमण श्रवणोऽपि च ।
 यद्रमद्रमपि प्राहु, प्रशस्तैमपि कोविदा ॥१७९५॥
 प्रवेन्याऽपि पश्चिन्या, शिष्योऽन्तेपदैपि स्मृतः ।
 इति प्रथमकाण्डस्य, शिलोच्छोऽय समर्थित ॥१७९६॥

(१) शिलोच्छो नाम उरात्पदास्यात् क्षेत्रात् श्यामवचनम्,
 सद्दशापि हैमनाममात्या अवशेषशब्दावचनम् कृतम् । (२)
 म ।ऽपि' इत्यभिधानचिन्तामणि ।

व्योमयानमपि प्रोक्तं, विमानं बुधपुङ्गवैः ।

स्यात्समुद्रनवनीतं, पियूषमपि चामृतम् ॥१७९७॥

कथ्यन्ते व्यन्तरा वानमन्तरा अपि सूरिभिः ।

द्योतस्तथा पृष्ठीमुष्णी^३, प्रोक्ता रश्म्यभिधायकाः ॥१७९८॥

समुद्रनवनीतं च, विदुश्चन्द्रमसं बुधाः ।

चन्द्रिका चन्द्रिमाऽपि स्यादिल्वला इन्वका अपि ॥१७९९॥

अनुराधाऽप्यनूराधा, गुरुः सप्तर्षिजोऽपि च ।

सौरिः सौरोऽपि राहुस्तु, ग्रहकल्लोलं इत्यपि ॥१७९०॥

अभ्रपिशाचोऽपि तथा, नाडिका नालिकाऽपि च ।

रात्रौ यामवतीतुङ्गयौ, निःसंपातो निशीथवत् ॥१७९१॥

तमः स्यादन्धतमसं^१, वर्षाः स्युर्वरिषा अपि ।

खेऽन्तरीक्षं^२ सांसृष्टकैमपि तत्कालजे फले ॥१७९२॥

मेघमाला कालिकाऽपि, वार्दलं^३ चापि दुर्दिने ।

सूत्रामायीन्द्रे शतारंः, शतधारोऽपि चाशनौ ॥१७९३॥

आश्विनेयौ^४ स्वर्गवैद्यौ, हर्यक्षोऽपि घनाधिपे ।

अजगवैमजगवैमपि शङ्करधन्वनि ॥१७९४॥

१ 'वृष्टिरित्यन्ये' इत्यभिधानचिन्तामणिः । २ 'बाहुलका-
दीर्घत्वे 'अन्धातमसमित्यपि' इत्यभिधानचिन्तामणिः । ३ सूत्रा-
मायी इन्नतः षशिवत् ।

गौर्धो वाक्षीयणीश्वर्यो, नारायणे जलेशय ।
 कौमोदकी कौपोदकी, आ ई शब्दौ श्रिया मतौ ॥१७६५॥
 कन्तुः कन्दपे सिद्धीर्ष, सुगते परिकीर्तितः ।
 अङ्गे व्याख्याविवाहाभ्यां, प्रेक्षीसिरपि पञ्चमे ॥१७६६॥
 दृष्टिपातो द्वादशाङ्ग्यां, कल्याणेऽवन्ध्यमप्यय ।
 निदो गैर्हा जुगुप्सायां, क्षारेणा रतिगाष्टिषु ॥१७६७॥
 समाख्यापि समाज्ञावदुशतीवृद्धशैत्यपि ।
 कल्याऽपि कुर्या सषाया, समाधिःपि कथ्यते ॥१७६८॥
 प्राडे सूको मन्दाक्षैश्च, द्वियामूहोऽपि चोहवत् ।
 तन्दिस्तैन्द्री च निद्रायामैहप्रथमिकापि च ॥१७६९॥
 अहपूर्विकायां केलीकीलोऽपि स्याद्विदुपक ।
 मौर्यवन्मौरियोऽपीति, शिलोच्छेदे देवकाण्डग ॥१७७०॥
 स्तनन्वये स्तनपैश्च, क्षीरपैश्चाभिधीयने ।
 तास्य स्याद्यौवनिको, दशमीस्यो जरत्तरे ॥१७७१॥
 कविनापि कवि स्यात् तत्कर्मणि कृनेकृत्यकृतिर्कृतार्थाश्च ।
 कृटिटाशयोऽपि कुनेरोऽन्वमदशठेष्वप्यनेदमूकस्तु ॥१७७२॥

वन्दान्यौ^१ पृथगित्यन्ये, दानशीलप्रियंवदौ^१ ।

मूर्खे यथोद्भूतोऽपीभ्ये, श्रीमानपि बुधैः स्मृतः ॥१७७३॥

विवधकैवीवधिकावैपि वैवधिके प्रतिचैरोऽपि भृत्ये स्यात् ।

संमार्जको^१ बहुकरे बहुषान्याऽर्जक इतीष्यते च परैः ॥१७७४॥

विहङ्गिकायां च विहङ्गिमाऽप्यथोद्भूदेहिके ।

ओद्भूदैहिकमप्याहुरनृनौ शण्ठे इत्यपि ॥१७७५॥

म.याविमाधिकौ^२ धूर्ते, कपटे तुर्यधा मता ।

चौरैश्चोरोऽपि विज्ञेयः, स्तेयं स्तेन्यमपीष्यते ॥१७७६॥

दाने प्रादेशनमपि, क्षमा स्यात् क्षान्तिरित्यपि ।

क्रोधनैः कोपनस्तृष्णक्, पिपासितोऽपि क्रथ्यते ॥१७७७॥

भक्षकैः स्यादाशिरोऽपि, मर्जितापि च मार्जिता ।

पेयूषमपि पीयूषं, कूचिकापि च कूचिका ॥१७७८॥

द्रप्से द्रप्स्यमपि प्रोक्तं, विजिपिलं^३ च पिच्छिले ।

व्योषे त्रिफटुकं जग्धौ, जमनं जवनं तथा ॥१७७९॥

आघ्राणोऽपि भवेत्तृप्तौ, शौक्कलः पिशिताशिनि ।

मनोराज्यमनोगव्यैवपि स्यातां मनोरथे ॥१७८०॥

१ 'दानशीलप्रियवाचो वदान्यौ पृथक्' इत्यभिधानचिन्तामणिः।

कामुके कमनोऽपि स्यादाक्षारितोऽपि दृषिते ।
 संशयालु साशयिकी, जागरितापि जागरी ॥१७८१॥
 पुजितेऽपचायितोऽपि, तुन्दिमोदरिकौषपि ।
 तुन्दिष्ठे न्युर्वनोऽपि कुब्जे, खल्लतोऽप्यैन्द्रलुप्तिके ॥१७८२॥
 पामरोऽपि कच्छुरोऽतीसारक्यैप्यतिसारकी ।
 कुण्डूतिरपि खर्जूर्तिर्विस्फोटै पिटके स्मृतः ॥१७८३॥
 कोदं मण्डलकैमपि, गुदकीलोऽपि वाऽर्शसि ।
 मेहं प्रमेहवदायुर्वेदकोऽपि चित्रित्सके ॥१७८४॥
 आयुष्मानपि दीर्घायु, कथ्यतेऽय परीक्षक ।
 स्यादाक्षपाटलिकोऽपि, पारिषयोऽपि सम्यवत् ॥१७८५॥
 स्युर्नैमित्तिकेनैमित्तैमौहूर्त्तौ गणक लिपौ ।
 लिखितोऽपि मपी मेला, कुलिक कुलैकोऽपि च ॥१७८६॥
 अष्टापदे बुधे शारिकलकोऽपि निगद्यते ।
 मनोजधैस्ताततुल्ये, प्रमविष्णुपेपि क्षमं ॥१७८७॥
 जाद्विके जह्माकरोऽपि, चानुगोऽप्येवजुगामिनि ।
 पट्यैपणोपासनोऽपि, शुश्रूषायामधीयते ॥१७८८॥

१ 'कुण्डूयत्यङ्गम्' इत्यभिधानचिन्तामणिष्यव्युत्पत्त्या द्विती-
 यान्तं लभ्यत । २ 'आयुषदिष्ट' इत्यभिधानचिन्तामणि ।

आतिथ्योऽप्यतिथौ तुल्येऽभिज्ञौ गोत्रे तु सन्ततिः ।
 महेला योषिता च स्त्री, तरुणी युर्वतीत्यपि ॥१७८९॥
 सुवासिनी चरिण्टी च, चिरण्टी च चरण्ठ्यैपि ।
 वधूच्यां पत्न्यां करात्ती, गेहिनी सहर्षैर्भिणी ॥१७९०॥
 सधर्मचौरिणी चापि, स्नुषायां तु वधूच्यापि ।
 प्रेमवर्त्यपि कान्तायां, प्राणिग्रहो विवोढरि ॥१७९१॥
 वैरिणेतोपयन्ता च, यौतके दार्थ इत्यपि ।
 दिधीषूर्दिधिषूर्जीवत्पत्नी जीवत्पतिः समे ॥१७९२॥
 तुल्ये अवीरानिर्वीरे, श्रवणीश्रवणे तथा ।
 रण्हापि विधवा पुष्पवती स्यात्पृष्पितापि च ॥ १७९३॥
 पुष्पे कुसुमर्मप्युक्तं, पशुधर्मोऽपि मोहने ।
 सहोदरे सगर्भोऽपि, स्यादग्रजवदग्रिमैः ॥१७९४॥
 शण्ठः शठः पण्डुरैपि, क्लीबो माता जनित्र्यैपि ।
 चिह्नुरा अपि केशाः स्युः, कर्णः शब्दग्रहोऽपि च ॥१९५॥
 नेत्रं विलोचनैमपि, शृङ्गणी सूक्कणी अपि ।
 दाढिकौ द्राढिकापि स्यात्कपोजिस्तु कफोणिवत् ॥१९६॥
 कूर्परे कूर्परः सिंहतले संहतलोऽपि च ।
 चलुकोऽपि चलौ मुक्के, स्यादाण्डः पेलकोऽपि च ॥१९७॥

पैत्वादैद्भिश्चै चरणे, कीकस हृद्मिस्थपि ।
 कपाल शकलभैपि, शृष्टास्यनि कशारुको ॥१७९८॥
 मज्जायामस्थितेनोऽपि^१, नाडीपु नाडिनैनाटिके^२ ।
 सिद्धाणकोऽपि सिद्धाणे, स्तृणीकां स्तृणिकापि च ॥१९९॥
 शान्त पातिपश्चै विद्गुणेषुशुचि^३वशोऽपि^३ वेपवत् ।
 उत्सादनोच्छादेन च, पुत्रैश्चावौ^३ तथा समौ^३ ॥१८००॥
 वशाकं कृमिजग्घ चागरो स्यादय वाहिकर्मे ।
 सङ्कोचं पिशुन वर्धेमसृक्संज्ञं च कुङ्कुमे ॥१८०१॥
 जापके कालानुसार्यै, यावनोऽपि च सिद्धक ।
 मकुटोऽपि^३ कोटीरे, चित्रकश्चै विशेषक ॥१८०२॥
 वतनोऽप्यवनसे स्यात्पत्रभंग्यां तु बलुरी^३ ।
 मञ्जरी^३ च पत्रात्पारितथ्यौ पट्यवतध्यया ॥१८०३॥
 कर्णान्दुरैपि कर्णान्द्रु, परिहार्येऽपि कङ्कणे ।
 किङ्कणी^३ किङ्कणी तुल्ये, आच्छादौच्छादने^३ समे
 कूर्पासेऽप्यङ्गिका कक्षापटे कक्षापुटोऽपि^३ च ।
 कृपे वर्णपरिस्तोभे इत्थस्रग्द ननु परे ॥१८०५॥

१ ' गृणीका, शृणिका ' इत्यभिधानचिन्तामणि । २
 ' आश्रयाद्भावौ ' इत्यभिधान० । ३ पत्रमञ्जरी ।

तत्रास्तरणैमिति च पल्यङ्कोऽप्यवसक्थिकौ ।
 यमन्यैपि प्रतिसीरा, संस्तरः प्रस्तेरोऽपि च ॥१८०६॥
 पतद्ग्राहप्रतिग्राहवपि स्यातां पतद्ग्रहे ।
 मकुरोऽप्यात्मदर्शोऽथ, कशिपुः कैसिपुः समौ ॥१८०७॥
 यावकौलक्तकौ^२ यावे, तुल्ये व्यजनैवीजने^२ ।
 गीरीयको^१ गिरिकौऽपि, बालक्रीडनके मतौ ॥१८०८॥
 गण्डकोऽपि गन्दुको^१ राट्टे, मूर्द्धावसिक्तं इत्यपि ।
 भरतः सर्वदमनोऽप्यथ दाशरथैवुभौ ॥१८०९॥
 रामचन्द्ररामभद्रौ^२, हनुमानैपि मारुनौ ।
 बालौ सुग्रीवाग्रजोऽपि^१, पार्थे वीभर्तुसुरित्यपि ॥१८१०॥
 सातवाहनवत्सालवाहनोऽपि^१ प्रकीर्तितः ।
 परिच्छेदं परिजनैः, परित्रर्कणैमित्यपि ॥१८११॥
 मन्त्री बुद्धिसहायोऽपि, वेत्री वेत्रधगोऽपि च ।
 हेमाध्यक्षे हैरिकोऽपि, टंकमतिस्तु नैष्किके ॥१८१२॥
 शुद्धान्ताध्यक्ष आन्तर्वेशिमकान्तःपुरिकावैपि ।
 सहायैसासपदीनौ^२, सख्यावसुहृद्वैप्यौ ॥१८१३॥
 नये नीतिरैपि स्कन्धावारेऽपि गिर्विरो मतः ।
 जयन्त्यैपि वैजयन्त्यां, पटाकौपि प्रकीर्त्यते ॥१८१४॥

ध्वज. पताकादण्डोऽपि, अम्फान याप्यथानवत् ।

साक्षो सख्येष्टोऽपि सुते, कवचितोऽपि वर्म्मिते ॥१८१६॥

कवचे दशनं त्वक्रं, तनुत्राणैमपि स्मृतम् ।

अधियोग धियोग चाधिकाङ्गवदुदाह्वयम् ॥१८१६॥

शिरस्क गोष्ठैमप्याहु, स्यान्निपङ्गुचैपि तूणिनि ।

चापे धनुषैनुशरसैनान्यपि विदुर्बुधा ॥१८१७॥

फरकैम्फरकौ खेटे, क्षुरिका क्षुरिका क्षुरी ।

इत्स्या तरवाष्टिकौपि, परिघ पल्लिघं समौ ॥१८१८॥

उर्नस्व्युर्नस्वान् मगधो, मपो बोधकैरोऽर्थिक ।

सौख्यशायनिके सौख्यैशयिकौ सौख्यसुप्तिके ॥१८१९॥

रणे सस्फेटैपफेगौ, मले द्रविणमूर्कं तथा ।

अवस्कन्तोऽपि घाट्या स्यान्नशनैश्च पलायनं ॥१८२०॥

चारकोऽपि भवद् गुप्तौ, तापसे तु तपस्यपि ।

विप्रे ब्रह्मोऽपि चाग्नीध्राऽनीध्रोऽप्यथ वृषो वृत्तौ ॥१८२१॥

शासन शमनेघाप, दधि प्राज्य पृषातक ।

अग्निहोत्र्याग्न्याहितोऽप्यथोपशसे समाविमौ ॥१८२२॥

उपवह्नमौपवह्नमृपवीते प्रचक्षते ।

ब्रह्मसूत्रं पवित्रञ्चै, वास्मीकौ द्वाविपावपि ॥१८२३॥

मौत्रावरुण्यादिकवी^२, पशुरामोऽपि^१ भार्गवे ।

योगीशो याज्ञवल्क्योऽपि, दाक्षीपुत्रोऽपि^१ पाणिनौ ॥२४॥

स्फोटायनः स्फोटायनैः, कात्यो^१ वररुचौ तथा ।

कारणवैः पालकाप्ये, चाणक्यश्चणकात्मजे ॥१८२५॥

वैशेषिके कर्णादोऽपि, जैनोऽनैकान्तवाद्यपि ।

चार्वक्रे लौकायतिकः, कृषिः प्रसूनमित्यपि ॥१८२६॥

न्यासार्पणे परिदानं, वणिक् प्रापणिकैः स्मृतः ।

अयुते नियुतं^१ पोते, स्मृतं प्रवहणं^१ बुधैः ॥१८२७॥

कर्णोऽपारित्रे दुर्गस्य, गवेश्वरोऽपि गोमति ।

कर्पके क्षेत्रजीवोऽपि, कोटीशो^१ लोष्टभेदनः ॥१८२८॥

मार्द्विकैमपि मद्येऽनुत्तर्पोऽपि चपके स्मृतः ।

कुविन्दे तन्त्रवायोऽपि, वेमा व्योमापि कीर्त्यते ॥१८२९॥

रजको धार्वकोऽप्युक्तः, पादत्राणञ्च पादुका ।

तैलिकस्तैलुर्तुदोऽपि, रथकारोऽपि वर्द्धकिः ॥१८३०॥

चित्रकारो लेखकश्च, लेपैकृष्टेपैकोऽपि च ।

कुतूहले विनोदोऽपि, सौनिक तद्विकोऽपि च ॥१८३१॥

कृतयन्त्रे पाशयन्त्र', समौ चाण्डालेपुष्कसौ' ।

इत्थं तृतीयकाण्डस्य, शिलोच्छेऽय समर्थित ॥१८३२॥

रत्नधती भुवि दिवस्पृथिव्यावपि गेदसी' ।

माणिवन्ध' माणिमत', सैन्धवे वसुके वसु ॥१८३३॥

टङ्कनष्टङ्कणे उपावर्त्तन' चापि नीधृति ।

जङ्गल स्याज्जाङ्गलोऽपि, मालवन्मालको मत ॥१८३४॥

पत्तने पट्टनमपि, कुण्डिने कुण्डिनापुरम् ।

स्यात्कुण्डिनपुरमपि, विपणौ पण्यवीयिकौ ॥१८३५॥

सुरक्षाया सन्धिरपि, गृहे घाममपि स्मृतम् ।

उपकार्योपकार्य्यापि, प्रासादे च प्रसादने ॥१८३६॥

शान्तीगृह शान्तिगृहे, प्राङ्गण त्वङ्गण मतम् ।

कषाटवत्कषाटोऽपि, पक्षद्वारे खड्किकौ ॥१८३७॥

कुसुलत्राकुमुलोऽपि, सम्पृटे पृष्टे इत्यपि ।

पेटायां स्यारपेटकोऽपि', पेटापि' कृतिना मतं ॥१८३८॥

पथन्यपि समुहिन्यामयोनि' मृत्तल विदु ।

वण्डोलके विटकोऽपि', घुस्यामन्तीति कथ्यते ॥१८३९॥

खनैः खजाकोऽपि^२ मयि, विष्कम्भैः कश्कोऽस्य तु ।
 अगोऽपि^१ पर्वते क्रौञ्चैः, क्रोञ्चवन्मन्यते बुधैः ॥१८४०॥
 कखट्यैपि खटिन्यां स्यात्ताम्रमौदुम्बरं विदुः ।
 शातकुम्भमपि स्वर्णं, पारदश्चर्पलोऽपि च ॥१८४१॥
 रसजातं^१ रसाग्र्यं चै, तुत्थे दार्वीरसोद्भवे ।
 गौक्षिके वैष्णवोऽपि स्याद्गोपित्तं हरितालने ॥१८४२॥
 मनःशिलायां नेपाली^१, शिलां च सुधियां मता ।
 शृङ्गारमपि सिन्दूरे, कुरुविन्दे तु हिङ्गुलैः ॥१८४३॥
 चोलो^१ गोपरसोऽप्युक्तो, रत्नं माणिक्यमित्यपि ।
 पद्मगागे शोणितं^१, वैराट्टो^१ राजपट्टवत् ॥१८४४॥
 नीले मणौ महानीलं^१, कमन्धमपि वारिणि ।
 धूमिकौ धूममहिषौ, धूमर्यो^१ मिहिकौः समाः ॥१८४५॥
 अकूवारोऽपि^१ जलधौ, मकरालयं इत्यपि ।
 निन्नगायां -हादिनी^१ स्याज्जहनुकन्यापि जाह्ववी ॥४६॥
 कलिन्दपुत्री कालीन्दी^१, रेवा मेकलकन्यकौ ।
 चान्द्रभागा चन्द्रभागा^१, गोमती गोमतीत्यपि ॥१८४७॥
 चक्रार्ण्यपि पुटमेदाः, पङ्के चिखलं इत्यपि ।
 उद्गातनोद्गातने^२ च, षटोयन्त्रे प्रकीर्तिते ॥१८४८॥

- सरस्वहागस्तटाकोऽप्यय तल्लैश्च पल्वले ।
 आशयोशशुष्मेवर्हिर्वहिलेन्यदमूनस ॥१८४९॥
- अर्धो सणभो विद्युद्गन्धवाहसदागती ।
 वायो चरणपेऽपि त्रुस्त्वक् त्वचौ सवके पृन ॥१८५०॥
- गुह्यञ्छेच्छुञ्छचौ मार्केन्द्रसाथौवपि चूतवत् ।
 विद्धराते कुरण्टककुरुण्डकावपि स्मृतौ ॥१८५१॥
- वर्कन्धूरपि कर्कन्धौ, ह्रस्वादिश्चाटरूपके ।
 वाशा च स्नुहि स्नुहोऽपि, पियालोऽपि प्रियालवत् ॥
 ॥१८५२॥
- नाट्यङ्गोऽपि च नाङ्गोऽपि विभेदके इत्यपि ।
 भवत्तमालस्तापिच्छो, निर्गुण्डी सिन्दुवारवत् ॥१८५३॥
- जया जवौ मातुल्लङ्गो, मातुलिङ्गोऽपि कीर्त्तित ।
 घत्तुर इव धुत्तुरो, वशास्त्वम्भार इत्यपि ॥१८५४॥
- हीवर कशमलिलपर्याये स्मर्त्यत बुधे ।
 पद्मिन्यां वपलिनी, कुमुदिनी कुमुदनी ॥१८५५॥
- विमप्रैसून कमले, कुम्भकुमुदयन्मतम् ।
 शेषाल च मलनीली, सातीनोऽपि सतीनवत् ॥१८५६॥
- कुरुमासवत्कुम्भापाऽपि, गवधुक्ती गञ्जधुक्ती ।
 वणिश कनिश रिद्धे, घान्ये त्वावासित मतम् १८५७

हाडाहलं हालहैलं, मुस्तायां मुस्तकोऽपि च ।

कृमिः क्रिमिरपि गण्डूपदः किंचुलुकोऽपि च ॥१८५८॥

शब्बुका अपि शब्बुका, वृश्चिको द्रुत इत्यपि ।

मसलो मधुकरोलिः, पिक्को विक्रः करिः करी ॥१८५९॥

व्यालो व्याहोऽप्यौपत्राह्योऽप्युपवह्योऽपरा वर्ग ।

शृङ्खले निर्गलोऽण्डुश्च, कक्षा कक्ष्यौपि बाह्निके ॥१८६०॥

वाह्लीकोऽपि वल्गवागे, खलिन्नञ्च खलीनवत् ।

मौर्योऽपृष्टे गोपतौ तु, शंल इत्वरं इत्यपि ॥१८६१॥

स्यौरी स्यूट्यपि ककुदे, ककुत्ककुदेमित्यपि ।

नैचिकं नैचिकी च स्यान्मलिनी बालगर्भिणी ॥१८६२॥

पवित्रं गोमयं छागे, शुभोऽय मपकैः शुनि ।

सैरमा देवशुन्यां च, यमरथोऽपि सैरिभे ॥१८६३॥

पारिन्द्र इव पारीन्द्रैः, शरंभेऽष्टार्पदोऽपि च ।

सृगालवच्छृगालोऽपि, पुवगः प्रवंगोऽपि च ॥१८६४॥

वानायुरपि वातायुरुन्दरोऽपि च मूपके ।

ह्रीकृर्वनत्रिडालोऽपि, गोकर्णोऽपि भुजङ्गमे ॥१८६५॥

जलव्यालेऽग्नीगर्होऽपि, शेषः स्यादेककुण्डलैः ।

श्रागरीशी च दंष्ट्रायां, निर्माके निलयन्त्यपि ॥१८६६॥

पतङ्गी' पत्रत्रिरपि, पिच्छं पिञ्जैमपि स्मृतम् ।
 परपुष्टान्यमृत्नौ' च, पिक बर्हिणि बर्हिणौ ॥१८६७॥
 बायसे बलिपुष्टोऽपि, द्रोगोऽपि' द्रोगकाकम् ।
 सारमा लक्ष्मणी' कौष्ठा, कुष्ठां च.पे दिवि किंकी ॥१८६८
 किकिदीविरैपि प्रोक्तष्टिष्टिमे दीष्टिभोऽपि च ।
 कलविङ्के कल्लिङ्कोऽपि, दान्पूहे कालकण्ठकं ॥१८६९॥
 दात्यैहोऽपि बलाका च, बकसर्विनकण्डिका ।
 मेवाभ्यैपि शुक्र तैलनायिकाया निशाटनी' ॥१८७०॥
 कपोते पातावेनोऽपि, मन्स्ये मन्सोऽप्य तन्तुणे ।
 मृगो बह्यपैशोऽपि, नके शङ्कनूत्तोऽपि च ॥१८७१॥
 उहारो कूर्पा इत्येष, तिर्यङ्काण्ड शिलोञ्छित ।
 नारकास्तु नैरयिर्हा, पाताळे तु तुल' रसौ ॥१८७२॥
 इति पञ्चमकाण्डस्य, शिलोञ्छोऽयं समर्पितः ।
 जीवोऽपि चेतन जन्तौ, प्राणी जन्मोऽपि जन्मनि १८७३
 जीवातुर्जीवितेऽप्यायै, पुण्युदन्तोऽपि वायुषि ।
 सङ्कल्पे स्याद्विकरैषोऽपि, मनो नैन्द्रिगमप्यय ॥१८७४॥
 शर्म' सौख्य पीडा बाधो, चर्वा चर्चोऽपि कथ्यते ।
 विप्रनीसारोऽनुशयेऽप्यार्षो कर्तुन्द्रियार्पवत् ॥१८७५॥

प्राप्ते विले विस्मृते च, भवेत्प्रस्मृतमित्यपि ।
 अटाटाऽष्ट्या पर्यटनैमानुपूर्व्यमनुक्रमे ॥१८८५॥
 परीस्मोऽपि सश्लेषे, स्यादुद्रघातोऽप्युपक्रमे ।
 जातो जातमपि स्पर्द्धा, सङ्घर्षोऽप्यथ विक्रिया ॥१८८६॥
 विकारो विकृतिश्चौपि, विलम्बस्तु समर्पणे ।
 दिष्ट्या समुपज्ञोप' सर्वदा सदा सनते सनाते ॥१८८७॥
 निर्मरे च स्वैती' हेतौ, येन तेन च कीर्तितौ ।
 अहो' सम्बोधनेऽपीति, पष्ठ काण्ड शिलोच्छेत् १८८८
 वैक्रमेऽब्दत्रिंशत्त्रिंशुमिते (१८३१) राधाधरस्तौ ।
 ग्रन्थोऽय द्दहमे श्रीमज्जिनदेवमुनीश्वरै ॥१८८९॥

॥ इति श्रीजिनदेवसूरिदृग्धः शिलोच्छेः ॥

ॐ इति श्री हेमचन्द्राचार्यदृग्धे नाममालाशेषमाले
 श्रीजिनदेवसूत्रित शिलोच्छेत्तममाता

श्रीहेमचन्द्राचार्यविरचितो
निघण्टुशेषः ।

विहितकार्थनानार्थदेश्यशब्दसमुच्चय ।

निघण्टुशेष वक्ष्येऽह, नत्वाऽर्हत्पादकङ्कजम् ॥	१८९०
।	
॥	१८९१
।	
॥	१८९२
।	
॥	१८९३
।	
॥	१८९४
।	
॥	१८९५
।	
॥	१८९६
• ।	
• ॥	१८९७

.....		
.....		१८९८
.....		
.....		१८९९
.....		
.....		१९००
.....		.....
.....		१९०१
.....		
.....		१९०२
.....		
.....		१९०३
.....		
.....		१९०४
.....		
.....		१९०५
.....		
.....		१९०६
.....		
.....		१९०७

.....वं, चीजं भद्रयवाह्वयम् ।

गिरीषे विपाणभंडी, भंडीरः अंखिनीफलः ॥ १९०६

मृदुपुष्पः शूकपुष्पः, शुक्रवृक्षः शुक्रप्रियः ।

कर्पातनः कर्णपूरो, भण्डिलः श्यामवल्कलः ॥ १९०७

- पाटल्या पाटला स्थाल्यमोघा तोयाधिवासिनी ।
वसन्तकामयोर्वृती, कुम्भिका कालवृन्तिका ॥ १९०८
- अन्यस्या तत्र तु श्वेता, पाटला काष्ठपाटला ।
शीतला श्वेतकुम्भीका, कुवेराक्षी फलेरुहा ॥ १९०९
- अगुरावगुरुलोह, वशिक विश्वरूपकम् ।
कृमिज प्रवरं राजार्हं, स्याद् योगजमनार्यकम् ॥ १९१०
- मल्लिगन्धेऽत्र मङ्गल्या, कृष्णे तु काकतुण्डक ।
श्रीखण्डे स्यान्मलयज, चन्दनं श्वेतचन्दनम् ॥ १९११
- गोशीर्षक गन्धसार, मद्रश्रीस्तैलपर्णिकम् ।
फलकी सुरमि सारं, महार्हं रोहणोद्भवम् ॥ १९१२
- अथ वर्वरके श्वेत, निर्गन्ध वर्वरोद्भवम् ।
स्याद्रक्तचन्दने क्षुद्रचन्दन भास्करप्रियम् ॥ १९१३
- ताम्रसारं रक्तसार, लौहितं हरिचन्दनम् ।
कुचन्दने तु पत्राङ्ग, पत्र(त्र)ङ्ग पट्टरञ्जनम् ॥ १९१४
- सुरङ्गक रक्तकाष्ठ, पत्र तिलपर्णिका ।
अथ द्रुमोत्पलव्याध, परिव्याध सुगन्धक ॥ १९१५
- निर्गन्धेऽस्मिन् कर्णिकारो, निपीथ पीतपुष्पक ।
पुनागे तु महानाग, केसरो रक्तकेसर ॥ १९१६
- देववल्लभकुम्भीकौ, तुङ्ग पुरुपनामक ।
अर्धागस्त्ये वङ्गसेन, शुक्रनासो मुनिद्रुम ॥ १९१७

करवीरे कणवीरः, श्वेतपुष्पोऽधमारकः ।	
प्रतिहासः शतप्राशोऽधारोहः कुमुदोद्भवः ॥	१९१८
रक्तपुष्पेऽत्र लगुडश्चण्डातश्चण्डगुल्मकौ ।	
कालस्कन्धस्तनाले स्यात्तापिच्छो रञ्जतो वसुः ॥	१९१९
तनालपत्रे वत्सारख्यं, रोमशं तामसं दलम् ।	
तूष्मैलायां चन्द्रवाला, द्राविडी निष्कुटिस्रुटिः ॥	१९२०
कपोतवर्णिका तुच्छा, कोरङ्गी बहुला तुला ।	
स्थूलैलायां बृहदेला, पत्रैला त्वक्सुगन्धिका ॥	१९२१
त्रिदिवोद्भवा पृथ्वीका, कर्णिका त्रिपुटा पुटा ।	
कर्पूरे घनसारः स्याद्धिमाहो हिमवालुकः ॥	१९२२
सितान्न शीतलरजः, स्फटिकश्चन्द्रनामकः ।	
कक्षोलके कटुफलं, कोमलं मागधोत्थितम् ॥	१९२३
कोलं कोषफलं कोरं, मारीचं द्वीपमित्यपि ।	
लवङ्गे शिखरं दिव्यं, भृङ्गारं वारिजं लवम् ॥	१९२४
श्रीपुष्पं श्याह्वयं देवपुष्पं चन्दनपुष्पकम् ।	
नलिक्कायां कपोताङ्घ्रिनिर्मथ्या शुषिरा नटी ॥	१९२५
धमन्यजनकेर्गी च, शून्या विद्रुमवल्लघपि ।	
अतिमुक्ते मुण्डकः स्यात्पुण्ड्रको भ्रमरोल्भवः ॥	१९२६
पराश्रयः सुवासन्ती, कामुको माधवी लता ।	
पिप्पले बोधिरश्वत्थः, श्रीवृक्षश्चल्पत्रकः ॥	१९२७

मङ्गल्य केशवावास , श्यामलो द्विरदाशन ।	
गर्दभाण्डे कन्दरालश्लायवृक्ष कमण्डलु ॥	१९२८
प्लक्षो वटप्लव शुक्ली, सुपार्श्वश्चारुदर्शन ।	
कपीतने कपीन स्यात्पीतनप्लवकावपि ॥	१९२९
कर्पटोऽपर्कटी प्लक्ष , सतीदो लक्षणे नटी ।	
वटे वैश्रवणावासो, न्यग्रोधो बहुपाद्भुव ॥	१९३०
स्कन्धजन्मारक्तफल , क्षीरी शुक्ली वनस्पति ।	
उदुम्बरे जन्तुफलो, यज्ञाङ्गो हेमदुग्धक ॥	१९३१
सदाफलो वसुवृक्ष , श्वेतवल्को मशक्यपि ।	
काकोदुम्बरिकाया तु, फाल्गुनी फल्गुवाटिका ॥	१९३२
फलराजी मलमारी, फलयूर्जघनेफला ।	
राजादने तु राजन्या, क्षीरिका प्रियदर्शन ॥	१९३३
कपिप्रियो दृढस्कन्धो, मधुराजफलो नृप ।	
प्रियाले तु राजवृक्षो, बहुवल्को धनुष्पुट ॥	१९३४
सन्नकद्रु खरस्कन्धश्चारस्तापसवल्लभ ।	
आम्रातके वर्षपाकी, कपिचूत कपिप्रिय ॥	१९३५
कर्पातन पीतनकस्तनुक्षीरोऽभ्रपाटक ।	
शृङ्गी कपिरसाढ्य स्वादुप्पकलो विमीपण ॥	१९३६
अर्के विकीरणोऽर्काहो ज्यमला स्फोटविच्छुरा ।	
क्षीरार्कपर्णो राजार्के, त्वलर्को गणरूपक ॥	१९३७

- एकाष्टीलः सदापुष्पो, मन्दारश्च प्रतापसः ।
 चुट्यां वज्रो महावृक्षोऽसिपत्रः स्रक्सुधा गुडा ॥ १९३८
 ममन्तदुग्धा सीहुण्डा, शण्डेरी वक्रकण्टकः ।
 करमर्दं करमन्दः, करास्रकसुपेणकौ ॥ १९३९
 स्थलपकेंट आविन्नः, कृष्णपाकफलोऽपि च ।
 जम्बीरे जम्भलो जम्भो, जम्भीलो दन्तहर्षणः ॥ १९४०
 वक्रजोधी दन्तशठो, गम्भीरो रोचनोऽपि च ।
 करुणे तु छागलाख्यो, मल्लिकाकुमुमः प्रियः ॥ १९४१
 बीजपूरे बीजपूर्णः, पूरकः फलपूरकः ।
 सुपूरको मातुलुङ्गः, केसराम्लोऽम्लकेसरः ॥ १९४२
 वगम्लो बीजको लुङ्गो, रुचको मध्यकेसरः ।
 कृमिघ्नो गन्धकुमुमः, केसरी साधुपादपः ॥ १९४३
 मातुलुङ्गी वर्धमाना, मधुरा मधुकुकुटी ।
 मधुवल्ली पृतिपुष्पा, देवदूती महावला ॥ १९४४
 आम्लिकायां चुक्रिकाम्ला, शुक्तिकाम्ली विकाम्लिका ।
 चुका चित्रा तिन्तिडीका, तिन्तिला गुरुपुष्पिका ॥ १९४५
 वृक्षाम्ले स्यादम्लवृक्षमिनित्तिडीको महीरुहः ।
 शार्काम्लमम्लशार्कं चाम्लपूरो रक्तपूरकः ॥ १९४६
 अथाम्लवेतसे बीमो, भेदनो रक्तपूरकः ।
 रुधिरन्नायकश्चुक्रं, मांसारिर्वानिकप्रियः ॥ १९४७

शाखाम्लो वेतसोऽम्लोऽम्लस्तिन्तिडीको रसाम्लक ।	
स शङ्खद्रावको हीनो, लैहद्रावक उत्तम ॥	१९४८
तावेव तु शतवेधिसहस्रवेधिनौ क्रमात् ।	
ऋपित्थे वानरावासो, गन्धपत्र. कपिमिय ॥	१९४९
पुष्पफलो दधिफलो, दधित्थग्राहिमन्मथा ।	
अक्षिस्यदो दन्तशठो, राजाग्रश्विरपाक्यपि ॥	१९५०
अश्मन्तके श्लक्ष्णपत्र, पापाणावूर्क इन्द्रक ।	
अम्लपत्रस्ताम्रपत्र, कुशली यमलच्छद ॥	१९५१
नारङ्गे स्थानागरङ्गस्त्वकसुगन्धो मुखप्रिय ।	
पैरावतो योगसारो, श्लोगी तक्राधिवासन ॥	१९५२
खदिरे स्याद्रक्तसार, कण्टकी दन्तघावन ।	
गायत्री शालपत्रश्च, जिह्वाशल्य क्षितिक्षम ॥	१९५३
सिते तु तत्र कदर, कार्मक कुब्जकण्टक ।	
सोमवल्को नेमिवृक्ष, श्यामसार पथिवुम ॥	१९५४
विद्वखदिरे त्विरिमिदो, गोधास्कन्धोऽरिमेदक ।	
अरिमारोऽरिम पूत्यरिमेदो मुखशोधन ॥	१९५५
शाल्मलौ तूलिनी मोचा, पिच्छला विरजा विता ।	
कुक्कुटी पूरणी रक्तकुसुमा घृणवल्लभा ॥	१९५६
कण्टकाढ्याऽनलफली, पिच्छा तु तस्य वेष्टक ।	
कुशाल्मलौ शाल्मलिका, रोचन कूटशाल्मलिः ॥	१९५७

शाग्वान्लो वेतसोऽम्लोऽम्लस्तिन्तिडीको रसाम्लकः ।	
स शङ्खद्रावको हीनो, लौहद्रावक उत्तम ॥	१९४८
तावेव तु शतवेधिसहस्रवेधिनौ क्रमात् ।	
ऋपित्थे वानरावासो, गन्धपत्र कपिप्रिय ॥	१९४९
पुष्पफलो दधिफलो, दधित्थग्राहिमन्मथा ।	
अक्षिस्यदो दन्तशठो, राजाम्रश्चिरपाक्यपि ॥	१९५०
अश्मन्तके श्लक्ष्णपत्र, पापाणावूक इन्द्रक ।	
अम्लपत्रस्ताम्रपत्र, कुशली यमलच्छद ॥	१९५१
नारङ्गे स्यान्नागरङ्गस्त्वक्सुगन्धो मुखप्रिय ।	
पेरावतो योगसारो, योगी तक्राधिवासन ॥	१९५२
खदिरे स्याद्रक्तसार, कण्टकी दन्तधावन ।	
गायत्री वालपत्रश्च, जिह्वाशल्य क्षितिक्षम ॥	१९५३
सिते तु तत्र कदर, कार्मक कुब्जकण्टक ।	
सोमबल्को नेमिवृक्ष, श्यामसार पथिद्रुम ॥	१९५४
विट्खदिरे त्विरिमिदो, गोधास्कन्धोऽरिमेदक ।	
अरिमारोऽरिम पूत्यरिमेदो मुखशोधन ॥	१९५५
शाल्मली तूलिनी मोचा, पिच्छिला विरजा विता ।	
कुक्कुटी पूरणी रक्तकुसुमा घुणवल्लभा ॥	१९५६
कण्टकाब्द्याऽनलफली, पिच्छा तु तस्य वेष्टक ।	
कुशाल्मली शाल्मलिका, रोचन कूटशाल्मलि ॥	१९५७

- शिंशिपायां महाश्यामा, पिच्छला पाण्डुरच्छदा ।
 कृष्णसाराऽङ्गारवर्णा, गुरुरल्पा तु शिंशिपा ॥ १९५८
 कुशिंशिपा भस्मगर्भा, कपिला भस्मपिङ्गला ।
 बदर्या कुवलिः कोलिः, कर्कन्धुः फेनिलच्छदा ॥ १९५९
 राष्ट्रवृद्धिकरी कोली, सौवीरी वज्रशिल्पिका ।
 घुटा घोण्टा कौपघोण्टा, व्याघ्रगृध्रनखीत्यपि ॥ १९६०
 शम्यां सक्तुफला लक्ष्मीः, शिवा तुङ्गाऽग्निपादपः ।
 अजप्रिया भस्मकाष्ठा, शंकरः शिवकीलिका ॥ १९६१
 शिवलोमा यतफला, लोमपामविनाशिनी ।
 मङ्गल्या शुचिपत्रा च, फले तस्यास्तु साङ्गरः ॥ १९६२
 इङ्गुधां तापसतरुमार्जारः कण्टकीटकः ।
 विन्दुकस्तिक्तमज्जा च, पूतिपुष्पफलोऽपि च ॥ १९६३
 गुग्गुलौ तु पुरो दुर्गो, महिषाक्षः पलङ्कषः ।
 जटायुः कालनिर्यासो, वासवोल्कनामकः ॥ १९६४
 नक्तंचरः शिवधूपः, कुम्भोल्खलकः शिवः ।
 पारिभद्रे निम्बतरुर्मन्दारः पारिजातकः ॥ १९६५
 करीरे स्यात्तीक्ष्णसारः, शाकपुष्पो मृदुः फलः ।
 मरुजन्मा गूढपत्रो, ग्रन्थिलककरावपि ॥ १९६६
 विकङ्कते सुवावृक्षो, ग्रन्थिलः स्वादुकण्टकः ।
 केकणिः काकपादश्च, व्याघ्रपादोऽपकण्टकः ॥ १९६७

- विल्वे महाफल श्याह , शलाहृ पृतिमाल् ।
 महाकपित्थ शाण्डिल्य , शैत्यो नीलमल्लिका ॥ १९६८
 श्रीनाम श्रीफलो ह्यगन्धो मान्द्रकर्कशै ।
 हरीतम्या जया पय्या , हैमवत्यमयाऽमृता ॥ १९६९
 कायम्बा पूतना चेतक्यत्रया श्रेयसी शिवा ।
 निर्मानके मूत्रवासो , वामन्तोऽञ्जो बहेडक ॥ १९७०
 सवर्तक कर्पफल , कल्को ह्यर्प कन्दिद्रुम ।
 कर्पो वैत्यो मधुवीजो , धर्मद्वेषी निमेडक ॥ १९७१
 आमलक्यां शिवा शारी , वयम्या पद्ममाऽमृता ।
 पञ्जाम्बा निर्यफला , माकन्दी श्रीफला च सा ॥ १९७२
 अग्णानमिमन्थ सावर्णागै वनरन्तिका ।
 जया जयन्ती श्रीपर्णी , कर्णिका गणिकारिका ॥ १९७३
 तैजोमन्थो हविर्मन्थो , नाट्यी रक्षिशोरन ।
 अग्लो दुन्दको धर्मशन्तानन कुटनट ॥ १९७४
 द्योनाक शोषणो जम्बु , शुक्रनास कुटमर ।
 मधुगजह्व कट्टक , मट्टक पित्तजीरक ॥ १९७५
 मण्डूरुपणे पत्रोष्णा , गोपट्टयो मुनिद्रुम ।
 निम्बो शोभाजनस्त्रीश्लगन्धो मूलकफल ॥ १९७६
 निद्रयराति क्षार्णिको , मुन्मन्न सुमज्जन ।
 दद्योऽश्रीप सुरजी च , मोचको मधुगृजन ॥ १९७७

श्वेतेऽत्र श्वेतमरिचो, रक्ते तु मधुशिग्रुकः ।	
तिनिशे रथकृन्नेमिर्वञ्जुलो रथसाधकः ॥	१९७८
दीर्घवृक्षश्चक्रकरो, रथनामातिमुक्तकः ।	
अश्मगर्भः सर्वसारः, क्रमसंधारणोऽपि च ॥	१९७९
पलाशे किंशुकः पर्णः, स्वरपर्णसिपत्रकः ।	
त्रिवृन्ताख्यो रक्तपुष्पो, बीजखेहः समिद्धरः ॥	१९८०
क्षारश्रेष्ठो वातपोथो, याज्ञिको ब्रह्मपादपः ।	
धवे भारोद्ग्रहो गौरः, सकटाक्षो धुरंधरः ॥	१९८१
कुलावो नन्दिनश्चापि, सितः कृष्णश्च स द्विधा ।	
श्रीपर्ण्या काश्मरी कृष्णा, वृन्तिका मधुपर्णिका ॥	१९८२
गम्भारी सर्वतोभद्रा, कट्फला भद्रपर्णिका ।	
विहारी कुमुदाहारी, महाकुम्भी च कश्मरी ॥	१९८३
नित्यभद्रा महाभद्रा, काश्मर्यो मधुमत्यापि ।	
सप्तच्छदे शुक्तिपर्णो, गुच्छः पुष्पः सुवर्णकः ॥	१९८४
स्थूलपर्णो दीपवृक्षः शारदो त्रिषमच्छदः ।	
मदगन्धिर्विशालत्वग्गजद्विट् शालमलीदलः ॥	१९८५
शिरोरुर्गेहविटपः, सुमनो ग्रहनाशनः ।	
आरग्वधे कृतमालः, कर्णिकारः सुवर्णकः ॥	१९८६
पीतपुष्पो दीर्घफलः, शम्पाकश्चतुरञ्जुलः ।	
ज्याधिहा रेवतः स्थूलः, प्रग्रहो राजपादपः ॥	१९८७

आरोग्यशिखिका कर्णी, स्वर्णशोफालिकेत्यपि ।	
बीजके प्रियक शौरिगौरो धन्धूकपुष्पक ॥	१९८८
कृष्णसर्जो महासर्ज, कल्याण पीतरोऽसनः ।	
महाशाल पीतशालो, जीवक प्रियशालक ॥	१९८९
सुगन्धिनीलनिर्यासस्त्रिप्य पुष्पोऽलकप्रिय ।	
स तु द्विधा शिखिमीव, श्रेष्ठो गोमूत्रगन्धक. ॥	१९९०
अश्वकर्णे दीर्घपत्र, कपाय, सस्यसंघर ।	
सर्जक शर्जक शूर, कार्श्यशालो लतातरु ॥	१९९१
अर्जुने ककुम सेव्य, सुवर्णो घूर्तपादप ।	
देवशाक शक्रतरुर्नदीसर्जोऽर्जुनाभिध ॥	१९९२
शाके कोलफलो द्वारदारुर्योगी हलीसक ।	
गन्धसार स्थिरसार, स्थिरको ध्रुवसाधन. ॥	१९९३
अम्रलिहो महापत्रो, बलसारो बलम्पम ।	
धर्मणे तु धनुर्वृक्षो, गोत्रवृक्षो रुजासहः ॥	१९९४
महाबलो महावृक्षो, राजाहो धन्वन फलम् ।	
स्वादुफलो मृत्युफल, सारवृक्ष सुतेजन. ॥	१९९५
सिद्धके तु सिद्धवृक्ष, कोलिपत्रे तु जोरण ।	
महापत्रे त्वगदी स्याद्विषशङ्कु पलाशक. ॥	१९९६
पारिमर्द्रे द्रुकिलिम, किलिम देवबल्लमः ।	
दारुक खेहविद्ध च, देवदृ स्रगती द्रुम ॥	१९९७

- पीतपूतिमहादेवभद्रेन्द्रा काष्ठदारुणी ।
मधूके मधुशाकः स्यान्माधवो मधुको मधुः ॥ १९९८
मधुष्ठीलो मधुष्ठीलो, मधुकाष्ठो मधुस्रवः ।
रोध्रः कोषमधुर्गुडपुष्पो गोलफलोऽपि च ॥ १९९९
जलजेऽस्मिन्मधूलः स्याद्गिरिजो दीर्घपत्रकः ।
तीरवृक्षो गौरशाको, ह्रस्वपुष्पफलोऽपि च ॥ २०००
तिन्दुके स्फूर्जनस्तुष्टः, कालस्कन्धो विरूपकः ।
निःस्यन्दनः कालशाको, द्रावणो नीलसारकः ॥ २००१
द्वितीयतिन्दुके कालस्तिन्दुर्मर्कटतिन्दुकः ।
काकेन्दुकः काकपीलुः, कुपालुकुलकावपि ॥ २००२
रोध्रे लोध्रः सिते तत्र, शावरस्तनुवल्कलः ।
उत्सादनो महारोध्रोऽनम्भः शंवरपादपः ॥ २००३
रक्ते तु पट्टिका तिल्वः, पट्टी लाक्षा प्रसादनः ।
तिरीटो मार्जनश्चिल्ली, कानीनः क्रमुकः शिशुः ॥ २००४
स्थूलवल्को बृहत्पत्रः, कृष्णरोध्रे तु गालवः ।
भूर्जे भुजो बहुपटो, मृदुवल्को मृदुच्छदः ॥ २००५
रेखापत्रश्छत्रपत्रो, बहुत्वक्चर्मिणावपि ।
श्लेष्मान्तके भूतवृक्षः, पिच्छिलो द्विजकुत्सितः ॥ २००६
वसन्तकुसुमः शैलुः, कफेलुर्लखशाटकः ।
विपघाती बहुवारः, शीत उद्दालकः शलुः ॥ २००७

- लकुचे लकुटो ग्रन्थिफलाम्बुपनसा महु ।
 लघुत्वम् क्षुद्रपनसलनु म्याकुञ्जक फलम् ॥ २००८
 आम्रि रमालो माकण्ड , कामाङ्ग पिकवान्धव ।
 वनपुष्पोऽश्वत्थत , परपुष्टो मढोद्भव ॥ २००९
 मधुदूती मधुफलं , सुफलो मदिरामम्ब ।
 वसन्तपाटपोऽसौ तु, सहकारोऽतिसौरम ॥ २०१०
 क्षुद्राग्ने स्यात्कमितरुर्लाक्षावृक्षो जतुद्रुम ।
 सुकोशको घनस्कन्ध , केश्याम्बुश्च सुरक्तस ॥ २०११
 दङ्को नीलरुपित्योऽन्यो, राजपुत्रो नृपाल्मज ।
 जम्बवा महाफला राजजम्बूनीलाम्बुजच्छटा ॥ २०१२
 सुगन्धिपत्रा साऽन्या तु, काकजम्बू कुजम्बुका ।
 उर्ध्वारपत्रा नादेर्या, वैदेशी कारुवल्लमा ॥ २०१३
 मटने श्वमनो राठ , शल्यको विपनाशक ।
 करहाटी मरुत्क , पिण्डी पिण्डीतरु फल ॥ २०१४
 सूर्यपुत्रर्कटकी, विषगन्धो विषोदर ।
 मत्स्यान्तकफलो राजपुत्रक कफवर्धन ॥ २०१५
 हुञ्जके कामुक श्यामसार फुल्लो मिसिद्रुम ।
 निचुले तु नदीकान्तोऽम्बुजो हिञ्जुल इञ्जल ॥ २०१६
 गन्धपुष्पो गुच्छफलोऽनुवाक कच्छकोल्यपि ।
 वेतसे विद्रुल शीतो, नदीकूलमियो रथ ॥ २०१७

अम्रपुष्पः पत्रमाली, वाणीरो वञ्जुलोऽपि च ।	
स्यादम्बुवेतसे' भीरुर्नादेयी बालभीरुकः ॥	२०१८
विदुलो मञ्जरीनम्रः, परिव्याधो निकुञ्जकः ।	
वरुणे गन्धवृक्षः स्यात्तित्तशाकः कुमारकः ॥	२०१९
श्वेतपुष्पः श्वेतफलस्तमालो मारुतापहः ।	
साधुवृक्षः श्वेतवृक्षः, सेतुरश्मरिकारिपुः ॥	२०२०
अङ्कोटे स्यात्पीतसारो, दीर्घकीलो निकोचकः ।	
अङ्कोलकस्ताम्रफलो, रेचको गन्धपुष्पकः ॥	२०२१
मिल्लतके वीरतरुररुष्कोऽरुष्करो व्रणः ।	
भौतिको भूतनुद्भूरिस्नेहः शोफकरो धनुः ॥	२०२२
अग्निमुखी बहुपत्रो, भल्ली सूर्याग्निसंज्ञकः ।	
अरिष्ठे स्यात्कृष्णवर्णो, रक्तबीजोऽर्थसाधनः ॥	२०२३
शुमनामा शीतफेनः, फेनिलो गर्भपातनः ।	
निम्बे तु सर्वतोभद्रः, पारिभद्रः सुतित्तकः ॥	२०२४
पिचुमन्दो यवनेष्टः, शुकेष्टः शुकमालकः ।	
अरिष्ठो हिङ्गुनिर्यासो, वेता नियमनोऽपि च ॥	२०२५
महानिम्बे निम्बकरः, कार्मुको विषमुष्टिकः ।	
रम्यकः क्षीवको वृक्षोऽक्षिपीलुः केशमुष्टिकः ॥	२०२६
पीलौ संसी सहस्राङ्गः, शीतः करभवल्लभः ।	
गुल्मारिगुडफलश्चाथासिस्तु गिरिसंभवे ॥	२०२७

- अक्षोट कर्परालश्च, फलस्रोहो गुहाशय ।
 पारावते तु साराम्लो, रक्तमाल परावत ॥ २०२८
- आरेवत सारफलो, महापारावतो महान् ।
 कपोलाण्डतुल्यफलो, रुद्राक्षे तु महामुनि ॥ २०२९
- स तु चतुर्मुखो ब्रह्मा, द्विमुखस्तु चरार्गल ।
 पञ्चमुखस्तु कार्तिकेय, पञ्चमुखस्तु शकर ॥ २०३०
- माधवस्त्वेकवदनो, विजयाशस्त्रधारण ।
 पुत्रजीवे त्वक्षफल, कुमारजीवनामक ॥ २०३१
- करञ्जे स्यान्नक्तमाल, पूतीकश्चिरविल्वक ।
 करज स्त्रीपदारिश्च, प्रकीर्ण फलिनाशन ॥ २०३२
- मेदास्त्वस्य त्रयस्तत्र, पट्टग्रन्था हस्तिवारुणी ।
 कर्मद्या तु कृतमाल, उदकार्य प्रकार्यक ॥ २०३३
- अङ्गारवल्या शार्ङ्गस्था, कासघ्नी करतालिका ।
 रोहीतके रोहितको, रोही दाडिमपुष्पक ॥ २०३४
- रोहैडक सदापुष्पो, रोचना घ्नीहरक्तहा ।
 कट्फले तु सोमवल्क, कैडर्यो गोपभद्रिका ॥ २०३५
- कुम्भी कुमुदिका भद्रा, श्रीपर्णी भद्रवत्यपि ।
 दाडिमे कुट्टिम कीरवल्लभ फलपाण्डव ॥ २०३६
- करको दन्तबीजश्चाघोडपुष्पे जपा जवा ।
 धातक्या तु धातुपुष्पा, वहिपुष्प्यमिपुष्पिका ॥ २०३७

ताम्रपर्णी सुभिक्षा च, कुञ्जरा मद्यपावनी ।	
सल्लक्यां वल्लकी ह्रादा, सुवहा सुस्रवा रसा ॥	२०३८
अश्वमूर्तिः कुन्दरुकी, गजभक्ष्या महेरणा ।	
गन्धवीरा गन्धकारी, सुरभिर्वनकर्णिका ॥	२०३९
एरण्डे तरुणश्चित्रो, दीर्घदण्डो व्यडम्बकः ।	
पञ्चाङ्गुलो वर्द्धमान, आमण्डो रुवको रूवूः ॥	२०४०
व्याघ्रपुच्छो व्याघ्रतलश्चञ्चुरुत्तानपत्रकः ।	
गन्धर्वहस्तकश्चञ्चुरादण्डो हस्तिपर्णकः ॥	२०४१
उरुवृको हस्तिकर्णः, शुक्लो रक्तश्च स द्विधा ।	
किम्पाके तु महाकालः, काकर्दः काकमर्दकः ॥	२०४२
कम्पिल्लके तु काम्पिल्लो, रक्ताङ्गो रक्तचूर्णकः ।	
चन्द्राह्वयो रेचनकः, कर्कशाह्वः पटोदयः ॥	२०४३
केनकच्छदनीयोऽम्बुप्रसादनफलः कतः ।	
कार्पास्यां तु समुद्रान्ता, वदरा तुण्डिकेर्यपि ॥	२०४४
सा तु वन्या भरद्वाजी, भद्रा चन्दनवीजिका ।	
वन्दायां स्यात्तटरुहो, शौखर्यपदरोहिणी ॥	२०४५
वृक्षादनी वृक्षरुजो, जयन्ती कामपादपः ।	
स तु क्षीरवृक्षभवो, नन्दीवृक्षो जयद्रुमः ॥	२०४६
आटरूपे वृषो वासा, वाशिका वाजिदन्तकः ।	
मिपङ्माता सिंहमुखः, सिंहांका सिंहपर्णिका ॥	२०४७

- सुम्बरो सानुज सौर, सौरलो(सो) वनजोढक ।
 तीक्ष्णवल्कस्त्रीक्ष्णफलस्त्रीक्ष्णपत्रो महामुनि ॥ २०४८
 कदल्या तु हस्तिविषा, रम्भा मोचाऽशुमत्फला ।
 काष्ठीला वारणवुशा, स्यात्कालीरस इत्यपि ॥ २०४९
 तगरे कालानुसार्य, चक्रास्यो मधुको नृप ।
 तूले तूढ ब्रह्मदारु, ब्रह्मण्य ब्रह्मकाष्ठकम् ॥ २०५०
 ब्रह्मनिष्ठ च दाप च, क्रमुक ब्रह्मचारि च ।
 मुष्कके मूर्खको घण्टा, क्रन्डालो मोक्षमुचकौ ॥ २०५१
 पाटलिर्गोलिह क्षारश्रेष्ठ कृष्ण सितश्च स ।
 वशे यवफलो वेणु, शतपर्वा तृणध्वज ॥ २०५२
 मस्करस्त्वचिसारस्त्वक्सारकर्मारतेजना ।
 गाङ्गेरुच्या विश्वदेवदेवा ह्रस्वा गवेधुका ॥ २०५३
 खण्डारिष्ठा नागवला, स्वरवन्धनिकेत्यपि ।
 दार्वी ढारुहरिद्रार्या, पीता कण्टकसेरुका ॥ २०५४
 पीतद्रुम पीतदारु, पीतन पीतचन्दनम् ।
 पर्जनी कर्कटकिनी, कालेयक पचम्पचा ॥ २०५५
 ग्रन्थिपर्णे श्लिष्टपर्णे, विकीर्णे शीणरोमकम् ।
 हरित कुकुर पुष्प, शुकगच्छ शुकच्छदम् ॥ २०५६
 स्यौण्येयक वह्निचूडा, सुगन्धग्रन्थिकावपि ।
 स्पृकाया ब्राह्मणी पङ्कमुष्टिकापि शुनावधू ॥ २०५७

- समुद्रान्ता मरुन्माला, निर्माल्या देवपुत्रिका ।
 लङ्कातिका कोटिवर्षा, देवी पङ्कजमुष्टिका ॥ २०५८
 गोमी स्वर्णलतेन्द्राणी, मरुन्माला तला लघुः ।
 विडङ्गे केरला मोघा, तन्दुलः कृष्णतन्दुलः ॥ २०५९
 वेल्लकः (भस्मकः) कृमिहा जन्तुघातको मृगगामिनी ।
 इन्द्राक्षे ऋषभो वीरः, श्रीमान्वृषभनामकः ॥ २०६०
 धूर्धुरो गोपतिः शृङ्गी, बन्धुरः पृथिवीपतिः ।
 ऋद्धौ सिद्धिर्युगं योग्यं, रथाङ्गं मङ्गलं वसु ॥ २०६१
 ऋषिसृष्टसुखं लक्ष्मीवृद्धेरप्याह्वया अमी ।
 पद्मके मालकः पीतो, रक्तश्च रुसरुश्यवः ॥ २०६२
 मुग्धुभः शीतवीर्यश्च, पाटलः पीतवर्णकः ।
 कङ्कुष्टे स्यात्काककुष्टः, पुलकः काकपालकः ॥ २०६३
 रेचनः शोधनो ह्रासो, विडङ्गो रङ्गदायकः ।
 परुषके स्यादल्पास्थिः, परुषो नीलपर्णकः ॥ २०६४
 परोऽपरः परश्चैप, परिमण्डल इत्यपि ।
 खर्जूरे त्वग्नुजः पिण्डी, निःश्रेणिः स्वादुमस्तकः ॥ २०६५
 खर्जूरिकायां स्याद्भूमिखर्जूरी काककर्कटी ।
 ताले तलो लेख्यपत्रस्तृणराजो ध्वजद्रुमः ॥ २०६६
 नालिकेरे रसफलो, लाङ्गली कूर्चकेसरः ।
 णात्यो प्रौढफलो, नारिकेरो लतातरुः ॥ २०६७

- पूगे गुवाक क्रमुक , पूर्गी च (खपुरा) नीलवल्कल ।
 घण्टाऽस्य फलमुद्गेग, चिके तु तत्र चिकणम् ॥ २०६८
 विन्ताके तु रज पुप्पो, जम्बूल क्रमुकच्छद ।
 हिन्ताले तु तृणराजो, राजवृक्षो लताङ्कुर ॥ २०६९
 ताल्या तु मृत्युपुष्पा स्यादेकपत्रफलापि च ।
 खर्जूरतालखर्जूरीतालीहिन्तालकेतका ॥ २०७०
 क्रमुको नालिकेरश्च, स्युरेते तृणपादपा ॥ २०७१

इत्याचार्यधीहेमचन्द्रविरचिते निघण्टुशेषे प्रथमो वृक्षकाण्ड ।

- सिन्दुवारे तु निर्गुण्डी, सीन्दुको नीलसन्धिक ।
 शीतसहा च सुरसा, चेन्द्राणी सिन्दुवारक ॥ २०७२
 सा नीला वनशेफाली, सुपुष्पा नीलमञ्जरी ।
 श्वेता, तु श्वेतसुरसा, गोलोमा भूतकेश्यपि ॥ २०७३
 शेफालिकायां सुवहा, निर्गुण्डी नीलिकासुता ।
 सुरसा रक्तवृन्ता च, श्वित्रघ्नी पुष्पवर्षिणी ॥ २०७४
 सा तु शुक्ला भूतकेशी, सत्यनाम्नी बहुक्षमा ।
 प्रियङ्गौ प्रियक कङ्कु, प्रियवल्ली प्रियालता ॥ २०७५
 विष्वक्सेना गन्धफली, कारम्भा फलिनी फली ।
 गुन्द्रा गोवन्द्रनी श्यामा, योपाहा पर्णभेदिनी ॥ २०७६

- मधुरायां यष्टीमधुस्तल्लक्षणा मधुस्रवा ।
 क्लीतकं च जलजासौ, मधुपर्णी मधूलिका ॥ २०७७
 अश्वगन्धायां तुरगी, कम्बुकाश्चावरोहकः ।
 अश्वकन्दो बहुगन्धा, पुत्रदा कोलकर्ण्यपि ॥ २०७८
 मेपशृङ्ग्यामजशृङ्गी, वर्तिका सर्पदंष्ट्रिका ।
 सैव स्यादक्षिणावर्ता, वृश्चिकाला विषाणिका ॥ २०७९
 उष्ट्रधूमकपुच्छा च, काली च विषघातिनी ।
 शृङ्गी तु कर्कटशृङ्ग्यां, नताङ्गी शिशिरेफला ॥ २०८०
 कर्कटाह्वा महाघोपा, वक्रा मञ्जरिशिम्बिका ।
 निदिग्धिकायां कण्टाली, दुःस्पर्शा कण्टकारिका ॥ २०८१
 व्याघ्री क्षुद्रा दुष्प्रधर्या, धावनी हेमपुष्पिका ।
 बृहत्यां क्षुद्रभण्टाकी, वार्ताकी राष्ट्रिका कुली ॥ २०८२
 विशदः सिंखनाक्रान्ता, महोटिका महत्यपि ।
 विदार्या तु स्वादुकन्दा, पुष्पकन्दा मृगालिका ॥ २०८३
 वृक्षादनी चर्मकपा, भूकुप्माण्ड्यश्ववल्लभा ।
 विडालिका वृक्षपर्णी, महाश्वेता परा तु सा ॥ २०८४
 क्षीरशुक्ला क्षीरकन्दा, क्षीरवल्ली पयस्विनी ।
 ऋष्यगन्धेक्षुगन्धेक्षुवल्ली क्षीरविदारिका ॥ २०८५
 पृश्निपर्ण्या पृथक्पर्णी, लाङ्गली क्रोष्टुपुच्छिका ।
 शृगालवर्णा कलशी, घृतिका धावनी गुहा ॥ २०८६

- सिंहपुच्छी चित्रपर्ण्यङ्घ्रिपर्णी तिलपर्ण्यपि ।
 गोक्षुरे स्थलशृङ्गालवनशृङ्गाटगोक्षुरा ॥ २०८७
- कण्टी पडङ्गी गोकण्टलिकण्टस्तु त्रिकलिक ।
 इक्षुगन्वा व्यालढट्टू, श्वदट्टू खादुकण्टक ॥ २०८८
- पलङ्गपा कण्टफल, पडङ्गस्तुक्षुर क्षुर ।
 ढन्त्या शीघ्रोपशल्या च, चित्रोदुम्बरपर्णिका ॥ २०८९
- मकूलको रामदूती, निकुम्भो घुणवल्लभा ।
 नागदन्त्या हस्तिदन्ती, वारुणी चापि चिर्मिटी ॥ २०९०
- सृगादनी सृगैर्वारुमृगाक्षी भुजगस्फटा ।
 श्वेतपुष्पा मधुपुष्पा पर्वपुष्पा, विषौषधि ॥ २०९१
- अपामार्गे त्वध शल्या, किणिही स्तरमञ्जरी ।
 धामार्गव शैखरिको, वशिर कपिपिप्पली ॥ २०९२
- कपिवल्ली मर्कटिका, शिखर्याघाटदुर्ग्रहौ ।
 प्रत्यक्पुष्पी पत्रपुष्पी, केशवल्ली मयूरक ॥ २०९३
- पुनर्नाया वृक्षीरो, दीर्घपत्रा त्रिलाटिका ।
 विशाख क्षुद्रवर्षामू, कटिष्ठ प्रावृषायणी ॥ २०९४
- शोफभी चापरा त्वेपा, क्रूरमण्डलपत्रक ।
 श्वेतमूला महावर्षा, भूर्चर्पकेतुरित्यपि ॥ २०९५
- ज्योतिष्मत्या स्वर्णलता, दुर्मना लवणाग्निमा ।
 पारावतपदी पण्या, ज्योतिष्का कटमीत्यपि ॥ २०९६

माषपर्ण्या(मार्द्रमाषा मांसमासा)सूर्यपर्णी, पाण्डुश्चापि महा-
सहा ।

अश्वपुच्छा सिंहवृन्ता, कम्बोजी कृष्णवृन्तिका ॥ २०९७

मुद्गपर्ण्या काकमुद्गा, वन्या मार्जारगन्धिका ।

शिवा क्षुद्रसहा ह्रासी, रङ्गणी सूर्यपर्णिका ॥ २०९८

भूम्यामलक्याममला, बहुपुत्रा वितुन्नकः ।

तामलक्युज्झटा ज्ञायतालिका नुन्नमालिनी ॥ २०९९

हरिद्रायां वर्णवती, काञ्चनी वरवर्णिनी ।

निशाख्या रञ्जनी गौरी, पीतिका मेहघातिनी ॥ २१००

वेश्या विटप्रिया पिंडा, हरिता च तरङ्गिणी ।

प्रपुत्राटे तु दद्रुघ्नश्चक्राकश्चक्रमर्दकः ॥ २१०१

मेपाक्षो मेपकुसुमः, पद्माटैडगजावपि ।

मुण्ड्यां मुण्डतिका भिक्षुः, श्रावणी जीववोधिनी ॥ २१०२

श्रवणा श्रवणशीर्षा, प्रत्रजिता तपस्विनी ।

महाश्रावणिकायां तु, व्यथा कदम्बपुष्पिका ॥ २१०३

ग्रन्थिका लोभनीया च, च्छिन्नग्रन्थनिकापि च ।

वाकुच्यां स्यात्कालमेयी, दुर्गन्धा कुष्ठनाशिनी ॥ २१०४

पूतिपर्णी सोमराजी, सुवल्ली सोमवल्लिका ।

अवल्गुजः कृष्णफला, दुर्लेखा पूतिफल्यपि ॥ २१०५

राम्नायां श्रेयसी रस्या, रसन्यतिरसा रसा ।

गुलापर्णी गन्धमूला, सुवहा मारुतापहा ॥ २१०६

- नाकुल्या सर्पगन्धा तु, सुगन्धा वारिपत्रका ।
 गन्धनाकुलिकाया तु, सर्पाक्षी विपमर्दिनी ॥ २१०७
- महासुगन्धा सुवहा, छात्राकी नकुलप्रिया ।
 कुठेरके त्वर्जक स्यात्सुद्रपत्र कुठिञ्जर ॥ २१०८
- वैकुण्ठस्तीक्ष्णगन्धश्च, द्वितीयो वटपत्रक ।
 पर्णासौ विल्वगन्धश्च, स तु कृष्ण सरालक ॥ २१०९
- कालताल कृष्णमल्ली, मालुक कृष्णमालुक ।
 तुलस्या सुरसा प्रेतराक्षसी बहुमञ्जरी ॥ २११०
- यस्या गौरी शक्रपत्नी, मूतघ्नी देवदुन्दुभि ।
 मणिज्जके मरिचक, ग्वरपत्रोऽत्रपत्रक ॥ २१११
- मरूपको मरुपको, जम्भीरो मारुत फणी ।
 त्रायन्ती त्रायमाणाया, कृतत्राणाङ्घ्रिसानुजा ॥ २११२
- चार्षिक बदरा घृष्टिर्वाराही बलमद्रिका ।
 बलदेवा सुदुत्राणा, विष्वक्सेनप्रियापि च ॥ २११३
- यवासके धन्वयासौ, यासौ धन्वयवासक ।
 दूरमूलो दीर्घमूलो, बालपत्रो मरुद्भव ॥ २११४
- कुनाशकोऽधिष्ठकण्टस्ताम्रमूली प्रचोदन ।
 दुस्पर्श कच्छुरानन्ता, समुद्रान्ता दुरालभा ॥ २११५
- किराततिके कैरातो, रामसेन किरातक ।
 अनार्यतित्तको हैमो, भूनिम्ब काण्डतित्तक ॥ २११६

- कुष्ठे तु पाकलं रामं, वानीरं वाप्यमुत्पलम् ।
 वानीरजं वापिभाव्यं, कौरवं व्याधिनामकम् ॥ २११७
- वालके जलकेशाख्यं, बर्हिष्ठं दीर्घरोमकम् ।
 हीवेरो दिव्यवज्राणि, पिङ्गमाचमनं रुचम् ॥ २११८
- शब्द्यां पलाशः षड्ग्रन्था, गन्धोली हिमजा वधूः ।
 कर्बुरः सुव्रता ग्रन्थमूली पृथुफलाशिका ॥ २११९
- एलावालुका त्वैलेयं, वालुकं हरिवालुकम् ।
 सुगन्ध्यालुकमेल्वालु, दुर्वर्णं प्रसरं दृढम् ॥ २१२०
- कुङ्कुमे रक्तपर्यायं, संकोचपिशुनं शुक्रम् ।
 हीरं कुसुम्भं घुसृणं, पीतं वाल्हीकपीतने ॥ २१२१
- काश्मीरजं वह्निशिखं, वरं लोहितचन्दनम् ।
 जात्यां तु रजनीपुष्पा, मालती तैलभाविनी ॥ २१२२
- प्रियंवदा हृद्यगन्धा, मनोज्ञा सुमनोलता ।
 तस्यास्तु कलिकायां स्यात्पत्री सौमनसायिनी ॥ २१२३
- जातीफले जातिकोशं, शालुकं मालतीफलम् ।
 मज्जसारं जात्यमृतं, शौण्डं सौमनसं पुटम् ॥ २१२४
- यूथिकायां बालपुष्पा, मागधी शङ्खयूथिका ।
 गुणोज्ज्वला पुण्यगन्धा, चारुमोटा शिखण्डिनी ॥ २१२५
- अम्बष्ठा गणिका सा तु, पीता स्याद्धेमपुष्पिका ।
 कुन्दे माध्यः सदापुष्पो, मकरन्दो मनोहरः ॥ २१२६

- अट्टहासो भृङ्गमित्र, शाल्योदनो यमध्वस ।
 स्यान्नवमालिकाया तु, मोमाली नवमालिनी ॥ २१२७
- सत्पला मुकुराराति, सुरमि शिशुगन्धिका ।
 कान्ता विमावरी ग्रीष्मा, त्रैप्मिका शिखरिण्यपि ॥ २१२८
- मल्लिकाया शीतमीरुर्मदयन्ती प्रमोदनी ।
 अष्टापदी तृणशूल्य, गवाक्षा भूपदीत्यपि ॥ २१२९
- वार्षिक्या पट्पदानन्दी, श्रीमती सुभगा प्रिया ।
 सुवर्षा त्रिपुटा त्र्यसुररूपा मुक्तबन्धनात् ॥ २१३०
- कुमार्यां तु वर्णिचारुकेसरा भृङ्गसमता ।
 तरणी रामतरणिर्गन्धाढ्या कन्यका सहा ॥ २१३१
- अमिलाने स्यादम्लानौ महासहा ।
 रक्तपुष्प कुरुनक, पीतपुष्प कुरण्टक ॥ २१३२
- सैरेयके सहचरो, झिण्टी महावरश्च स ।
 स तु रक्त कुरवक, स्यात्पीतस्तु कुरण्टक ॥ २१३३
- नील आर्तगले दिसी, वाण ओदनपाक्यपि ।
 किंकिराते किंकिराट, पीतमद्र प्रलोभ्यपि ॥ २१३४
- चित्रके बल्लरीव्याल, पाठीनो दारुण कुट ।
 ज्योतिष्को जरणोऽभ्याख्यो, बलिनद्विपिपाठिन ॥ २१३५
- चासन्त्या स्यात्प्रहसन्ती, सुवसन्ता वसन्तजा ।
 सेव्यालिनान्धवा शीतसंवासा सीतला वसा ॥ २१३६

- नील्यां श्रीफलिका काला, दोला मेला विशोधनी ।
 तूणी तुच्छा भारवाही, रञ्जनी मधुपर्णिका ॥ २१३
 द्रोणी क्लीतकिका ग्राम्या, नीलकेशी महारसा ।
 दमने स्याद्ब्रह्मजटा, मुनिर्दानर्षिपुत्रकौ ॥ २१३
 गन्धोत्कटः पुण्डरीकः, पाण्डुरागस्तपस्व्यपि ।
 घत्तूरे घूर्तधत्तूरौ, कितवो देवता शठः ॥ २१३
 घण्टापुष्पस्तलफलो, मातुलः कनकाह्वयः ।
 उन्मत्तो मदनश्चास्य, फलं मातुलपत्रकम् ॥ २१४
 शङ्खपुष्पां क्षीरपुष्पी, शिवब्रह्मकिरीटिनी ।
 मधुपुष्पी मधुगन्धा, शङ्खाहा शङ्खमालिनी ॥ २१४
 धूसरच्छदना श्वेतपुष्पी वनविलासिनी ।
 कर्चूरे द्रविडः काल्यो, वेधान्यो गन्धमूलकः ॥ २१४
 मोचामस्त्वजमोदायां, मयूरो लोचमस्तकः ।
 खराश्वा कारवी वस्तगन्धा हस्तिमयूरकः ॥ २१४
 दीप्यो वल्ली ब्रह्मदर्भा, लोचमर्कट इत्यपि ।
 यवान्यां स्यादुग्रगन्धा, यमनी यवसाह्वयः । २१४
 सहदेव्यां तथा दण्डोत्पला गोचन्दना वसा ।
 गन्धवर्णा सितैः पुष्पैर्विश्वदेवा तु सारुणैः ॥ २१४
 पर्पटके वरतिक्तो, रजः कवचनामकः ।
 गोजिकायां शृङ्गवेरी, टाविका भूमिकालिका ॥ २१४

- बलाया शीतपाकी स्थाद्भवोदन्योदनाह्वया ।
 वाद्यालकस्तथा वाद्यपुष्पिका पीतपुष्पिका ॥ २१४७
- देवसहा सहदेवाऽतिवला वाद्यपुष्पिका ।
 ऋष्या प्रोक्ता ऋष्यगन्धा, कङ्कता वर्षपुष्पिका ॥ २१४८
- वाद्यायिनी मूरिवला, तिप्या वीर्या बृहद्बला ।
 महागन्धा गन्धवली, मङ्गल्याऽर्थप्रसाधनी ॥ २१४९
- मुसल्या तु तालमूली, दुर्नामारिर्म(श ?)त्विषा ।
 मृष्यरुन्दा तालपर्णी, सुमूला बलदा शिवा ॥ २१५०
- हिङ्गौ जतुकवाल्हीरुगूढगन्धानि रामठम् ।
 सहस्रवेधि भूतघ्न, जरण सूषधूपनम् ॥ २१५१
- हिङ्गुपर्ण्या पृथु पृथ्वी, दीर्घिका चारिपत्रिका ।
 जातूका रामठी बदापत्रा पिण्डा शिवादिका ॥ २१५२
- कारवी करवी तन्वी, वाष्पिका बिल्वकेत्यपि ।
 काकजङ्घाया तु वासी, लोमहीना प्रमानल ॥ २१५३
- नदीकान्तो नद्यास्या च, पारावतपदीत्यपि ।
 काकनासाया सुरङ्गा, वायसी वायसाह्निका ॥ २१५४
- वारुणी तस्करकायु, काकतुण्डफला च सा ।
 पापाणभेदे, नगभिच्छिलाभिच्चित्रपर्णक ॥ २१५५
- हमुपाया विस्रगन्धा, वपुषा मत्स्यगन्धिनी ।
 साऽन्याऽथत्थफला ध्वाङ्गनामिका कच्छुनाशिनी ॥ २१५६

- घण्टारवायां स्यान्मल्यपुष्पिका श(र)घण्टिका ।
 अल्पघण्टा बृहत्पुष्पी, शणपुष्पी महाशणः ॥ २१५७
- शणे तु किंकिणी जाली, जन्तुनन्तुर्महाशणः ।
 शीघ्रप्ररोही वलवान् सुपुष्पः क्षेत्रमण्डनः ॥ २१५८
- कुसुम्भेऽग्निशिखं महारञ्जनं कमलोत्तरम् ।
 शालपर्ण्या दीर्घमूला, त्रिपर्णी पीतिनी ध्रुवा ॥ २१५९
- विदारि गन्धातिगुहा, स्थिरा भौमांशुमत्यपि ।
 भार्या वर्वरकः पद्मा, वन्दकोऽङ्गारवल्लिका ॥ २१६०
- गर्दभशाकब्राह्मण्यौ, हञ्जी ब्राह्मणयष्टिका ।
 आवर्तक्यां चर्मरङ्गा, विभाण्डी पिच्छिका लता ॥ २१६१
- रक्तपुष्पा विंदुकिनी, स्यान्महाजालिनी च सा ।
 नाकुल्यां स्यात् पक्षिपीडा, वेत्रमूला विसर्पिणी ॥ २१६२
- शङ्खनी वृद्धपादा च, यवतित्तायसीश्वराः ।
 तेजस्विन्यां पारिजाता, पीताऽश्वघ्ना महौजसी ॥ २१६३
- तेजोवती तेजिनी च, तेजोह्वा वल्कलेत्यपि ।
 पथिकायां तु तुलसी, तालपत्री लवङ्गकम् ॥ २१६४
- कन्दपत्रं त्वचं पत्रा, मलपत्रकमुत्तरा ।
 मांस्यां यशी कृष्णजटा, नलदा जटिला जटा ॥ २१६५
- तपस्विन्यामिपी हिस्त्रा, क्रव्यादी पिशिता च सा ।
 गन्धमांस्यां पुनः केशी, भूतकेशी पिशाचिका ॥ २१६६

- सुलोमशा मूतजटा, मूतना केशिकेत्यपि ।
 सुराया सुरभिर्देत्या, गन्धाढ्या गन्धमादनी ॥ २१६७
 मूरिगन्धा गन्धवती, कुटी गन्धकटी च सा ।
 प्रपौण्डरीके शौण्डर्यं, सानुज पौण्डरीयकम् ॥ २१६८
 प्रपुण्डरीक चक्षुष्य, सत्पुष्प सानुमानकम् ।
 जतुकाया तु जतुका, जतुकृच्चक्रवर्तिनी ॥ २१६९
 जन्तुका जतुकारी च, सहर्षा जननी जनी ।
 मासरोहाया विक्रसा, वृत्ता चर्मरूपा रुहा ॥ २१७०
 रक्तपाद्या नमन्कारी, समङ्गाऽञ्जलिकारिका ।
 गण्डकाली शमीपत्रा, राक्षा स्रदिरिका च सा ॥ २१७१
 तद्विशेषलिपाटी स्यात्सुपादी हसपादिका ।
 विपन्नन्धिहंसपदी, घृतमण्डलिकापि च ॥ २१७२
 अथ स्याज्जलपिप्पल्या, शारदी शकुलादनी ।
 मत्स्यादनी मत्स्यगन्धा, लाङ्गली तोयपिप्पली ॥ २१७३
 शिवमह्यया पाशुपत, सुवतो वसुको वुक ।
 कुल्पुष्प किण्वमूल, पाण्डुरोगप्रिय कुल ॥ २१७४
 अतिविपाया तु विश्वा, मङ्गुरा श्वेतकन्दिका ।
 उपविपा श्यामकन्दा, शृङ्गी प्रतिविषारुणा ॥ २१७५
 मैदाया स्यान्मणिच्छिद्रा, मधुरा शल्यपर्यपि ।
 महामैदाया तु वसुच्छिद्रा देवमणिर्यसु ॥ २१७६
 इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचिते निघण्टुशेषे द्वितीयो गुल्मकाण्ड ।

- गुञ्जायां कृष्णला काकचिञ्चिका काकणिन्दिका ।
 काकादनी काकनखी, रक्तिका काकवृन्तिका ॥ २१७७
 काकपीलुश्चक्रशल्या, दुर्मेघा ताम्रिकोच्चटा ।
 चूडामणिर्दुर्मोघा च, शतपाकी शिखण्डिनी ॥ २१७८
 पाठयां श्रेयसी पापचेलिका वृद्धकर्णिका ।
 वृकं तिक्ता वरतिक्ता, प्राचीना स्थायिनी वृकी ॥ २१७९
 एकाष्टीला रसाम्बुष्ठाऽम्बुष्ठी वृकदन्तिका ।
 शतावर्या बहुसुता, पीवरीन्दीवरी वरी ॥ २१८०
 शतमूला शतपदी, शतवीर्या मधुस्रवा ।
 नारायणी द्वीपिशत्रुद्वीपिकाभीरुपत्रिकाः ॥ २१८१
 महापुरुषदत्तोर्ध्वकण्टका वरकण्टका ।
 सहस्रवीर्या (च) सुन्यभीरुः सवरणीत्यपि ॥ २१८२
 कटुकायां मत्स्यपित्ता, रोहिणी कटुरोहिणी ।
 अशोकरोहिणी कृष्णभेदा तिलकरोहिणी ॥ २१८३
 कटम्भरा काण्डरुहा, रास्ना तिक्तकरोहिणी ।
 तिक्ताऽरिष्टा कटुर्मत्स्या, चक्राङ्गी शकुलादनी ॥ २१८४
 कपिकच्छा मह्यगुप्ता कण्डुरा दुरभिग्रहा ।
 अजहा मर्कटी व्यण्डा, कच्छुरा कपिकच्छुरा ॥ २१८५
 ऋष्यप्रोक्ता शूकशिम्बी, लाङ्गली प्रावृषायणी ।
 आर्यभी वहिपर्याया, कपिरोमा दुंरालभा ॥ २१८६

- मञ्जिष्ठायां रक्तयष्टि, समङ्गा विकसाऽरुणा ।
 मण्डीरी मङ्गुका मण्डी, जिङ्गी योजनवल्यपि ॥ २१८७
- कालमेपी कालगोष्ठी, मण्डूकपर्णिकापि च ।
 मरिचे मलिनं कृष्ण, वेल्लज घर्मपत्तनम् ॥ २१८८
- पवनेष्ट शिरोवृन्त, मूषण कोलक च तत् ।
 पिप्पल्या च पला कृष्णा, वैदेही मागधी कणा ॥ २१८९
- शौण्डी श्यामोपणा कोलोपकुल्या कृष्णतन्दुला ।
 तन्मूल ग्रन्थिक सर्वग्रन्थिक चटकाशिर ॥ २१९०
- समूलक कोलमूल, कटुग्रन्थिकमूषणम् ।
 चविकाया तथा चव्य, चवन कालवल्यपि ॥ २१९१
- तत्फले वसिरो हस्तिपिप्पली श्रेयसीत्यपि ।
 गिरिपर्ण्यामरस्फोता, विष्णुकान्ता पराजिता ॥ २१९२
- सा तु श्वेता श्वेतनामा, कटभी श्वेतपुष्पिका ।
 श्वेतस्यन्दाऽश्वखुरश्च, कृष्णा त्वव्यक्तग्रन्थिका ॥ २१९३
- नीलस्यन्दा नीलपुष्पी, महाश्वेताऽङ्गवन्दना ।
 स्यादिन्द्रवारुणी त्वैन्द्री, विपादनी गवादनी ॥ २१९४
- इन्द्रैर्वारु क्षुद्रफला, गोदुघा च गवाक्ष्यपि ।
 द्वितीयेन्द्रवारुण्या तु, चित्रफला महाफला ॥ २१९५
- आत्मरक्षा विशाला च, त्रपुसी तुम्बसीत्यपि ।
 वचायामुग्रगन्धोग्रा, जटिला शतपर्बिका ॥ २१९६

- इक्षुकर्णिका गोलोमी, लोमशा सूतनाशिनी ।
 अन्या श्वेतवचा मेध्या, पङ्ग्रन्था हैमवत्यपि ॥ २१९७
 शारिवायां गोपकन्या, गोपवल्ली प्रतानिका ।
 गोप्या स्फोता लता श्वेता, शरटा काष्ठशारिवा ॥ २१९८
 नागजिह्वाथ सा कृष्णभद्रा चन्दनशारिवा ।
 भद्रवल्ली कृष्णवल्ली, चन्दनोत्पलशारिवा ॥ २१९९
 मूर्वायां मोरटा देवी, मधुश्रेणी मधूलिका ।
 देवश्रेणी मधुरसा, गोकर्णां तेजनी स्रवा ॥ २२००
 धनुःश्रेणी चापगुणी, पीलुर्ना तिक्तवल्कली ।
 पीलुपर्णा स्निग्धपर्णी..... ॥ २२०१
 लाङ्गल्यां हलिनी नन्दा, विगल्या गर्भपातिनी ।
 अनन्ताग्निमुखा शैरीपुष्पिका कलिकारिका ॥ २२०२
 गुड्ग्याममृता सोमवल्ली वत्सादनी धरा ।
 छिन्नोद्भवा छिन्नरुहा, विपद्नी देवनिर्मिता ॥ २२०३
 विगल्या कुण्डली छिन्ना, तन्निका चक्रलक्षणा ।
 देव्यनन्ता मधुपर्णी, जीवन्त्यमृतवह्यपि ॥ २२०४
 देवताडे देवदाली, वृत्तकोशा गरागरी ।
 जीमूतकस्तालकश्च, वेण्या सुविपघातिनी । २२०५
 कोशातक्यां कृतच्छत्रा, जाली घोषा सुतिक्तका ।
 मृदन्नफलिनी कुंटा, घण्टाली कृतवेधना ॥ २२०६

धामार्गवे पीतपुष्पो, महाजला महाफला ।	
कर्कोटकी कोशफला, राजकोशातकीति च ॥	२२०७
हस्तिकोशातकी त्वेभा, विशाला कर्कशच्छदा ।	
क्षीरिण्या स्यात्कटुपर्णी, घर्षणी पीतदुग्धिका ॥	२२०८
फेनक्षीरा हेमक्षीरा, पीतक्षीरा करीपर्णी ।	
हेमाह्वया हेमशिखी, हेमवती हिमावती ॥	२२०९
शङ्खिन्या स्याद्वनहरी, तस्करी चोरपुष्पिका ।	
किशिनी ग्रन्थिका चण्डा, श्वेतबुधा निशाचरी ॥	२२१०
आखुपर्ण्या पुत्रश्रेणी, न्यग्रोधा शम्बरी वृषा ।	
चित्रोपचित्रा रण्डास्या, प्रत्यक्श्रेणी द्रवत्यपि ॥	२२११
पद्मिन्या तु महावल्ली, विसिनी विसनाभय ।	
पलासिनी नालकिनी, नलिनी पुटकिन्यपि ॥	२२१२
कमले नलिन पद्ममरविन्द कुशेशयम् ।	
परं शतसहस्राभ्या, पत्र राजीवपुष्करे ॥	२२१३
विसप्रसून नालीक, तामरसं महोत्पलम् ।	
तज्जलात्सरस पकात्, परै रुद्ररुहजन्मजै ॥	२२१४
पुण्डरीक सिताम्भोजमथ रक्तसरोरुहम् ।	
रक्तोत्पल कोकनद, कैरविण्या कुमुद्वती ॥	२२१५
उत्पले स्यात्कुवलय, कुवेल कुवल कुवम् ।	
श्वेते तु कुमुद चैव, कैरव गर्दभाह्वयम्	२२१६
नीले तु स्यादिन्दीवर, हल्लक रक्तसधिकम् ।	

- इक्षुकर्णिका गोलोमी, लोमशा सूतनाशिनी ।
 अन्या श्वेतवचा मेध्या, षड्ग्रन्था हैमवत्यपि ॥ २१९७
- शारिवायां गोपकन्या, गोपवल्ली प्रतानिका ।
 गोप्या स्फोता लता श्वेता, शरटा काष्ठशारिवा ॥ २१९८
- नागजिह्वाथ सा कृष्णभद्रा चन्दनशारिवा ।
 भद्रवल्ली कृष्णवल्ली, चन्दनोत्पलशारिवा ॥ २१९९
- मूर्वायां मोरटा देवी, मधुश्रेणी मधूलिका ।
 देवश्रेणी मधुरसा, गोकर्णी तेजनी स्रवा ॥ २२००
- धनुःश्रेणी चापगुणी, पीलुर्ना तिक्तवल्कली ।
 पीलुपर्णा स्त्रिधपर्णी..... ॥ २२०१
- लाङ्गल्यां हलिनी नन्दा, विशल्या गर्भपातिनी ।
 अनन्ताग्निमुखा शैरीपुष्पिका कलिकारिका ॥ २२०२
- गुड्ग्याममृता सोमवल्ली वत्सादनी धरा ।
 छिन्नोद्भवा छिन्नरुहा, विषघ्नी देवनिर्मिता ॥ २२०३
- विशल्या कुण्डली छिन्ना, तन्निका चक्रलक्षणा ।
 देव्यनन्ता मधुपर्णी, जीवन्त्यमृतवह्यपि ॥ २२०४
- देवताडे देवदाली, वृत्तकोशा गरागरी ।
 जीमूतकस्तालकश्च, वेण्या सुविषघातिनी । २२०५
- कोशातक्यां कृतच्छत्रा, जाली घोषा सुतिक्तका ।
 मृदङ्गफलिनी कुंटा, घण्टाली कृतवेधना ॥ २२०६

- मद्रबला मद्रलता, मद्रकाली महाबला ।
 सारणी सुपसारा च, राजा बला चसापि च ॥ २२२७
 ब्राह्मी वय स्या मत्स्याक्षी, ब्राह्मणी सोमवल्लरी ।
 सरस्वती सत्यवती, सुख(सुसुखा) ब्रह्मचारिणी ॥ २२२८
 सूरणे कण्ठुर कन्दोऽर्शोघाती चित्रदण्डक ।
 वृद्धदारुके त्वावेगी, जीर्णवालुकजुङ्गकौ ॥ २२२९
 अजाप्टी ऋक्षगन्धा स्यादन्तकोटकपुष्पिका ।
 सुवर्चलाया मण्डूकी, बदराऽऽदित्यवल्लमा ॥ २२३०
 मण्डूकपर्ण्यर्कमक्तादित्यवल्ली सुखोद्धिदा ।
 भृङ्गराजे भृङ्गरजो, भृङ्गार केशरजनी ॥ २२३१
 धमारको मेकरजो, भृङ्गो मार्कव इत्यपि ।
 कासमर्दे त्वरिमर्द, काल कतककर्कशौ ॥ २२३२
 वास्तुके तु शाकश्रेष्ठ, प्रवाल क्षारपत्रक ।
 शाकवीरो वीरशाकस्ताम्रपुष्पः प्रसादक ॥ २२३३
 पालङ्गनाया तु पालङ्गना, छुरिका मधुसूदनी ।
 जीवन्त्या स्याज्जीवनीय, जीवनी जीववद्धिनी ॥ २२३४
 माङ्गल्यनामधेया च, शाकश्रेष्ठा यशस्करी ।
 स्यान्मल्लोणिकाया तु, चाङ्गेरी चुक्रिका रसा ॥ २२३५
 अम्बुष्ठाऽम्बोलिका दन्तशठाटोलाम्लटोलक ।
 नरेन्द्रमाता क्षुद्राम्ली, चतुष्पणी च लोणिका ॥ २२३६
 तन्दुलीये मेघनादस्तन्दुली तन्दुलेरक ।

गण्डीरको रक्तकाण्डो, विषहार्यल्पमारिषः ॥	२२३७
समण्ठो तु तोयवृत्तिर्गण्डीरस्तोयमञ्जरी ।	
समष्टीला शोषहरी, जलापा मार्गतूलकः ॥	२२३८
अन्यः सुस्थलगण्डीरः, कर्वरष्टकदेशजः ।	
काकमाच्यां काकमाची, काकसाहा वृषायणी ॥	२२३९
श्रीहस्तिन्यां तु भूरुण्डी, कुरुण्डी काश्मरीरिपुः ।	
सुनिषण्णे सुचिपत्रः, स्वस्तिकः शिरीवारकः ॥	२२४०
श्रीवारकः शितिवरो, वितुन्नः कुक्कुटः शितिः ।	
मूलके तु महाकन्दो, रुचिप्यो हस्तिदन्तकः ॥	२२४१
वुस्तिका नीलकण्ठश्च, सेकिमो हरिपर्णकः ।	
चाणाक्यमूलके शालमर्कटो मरुसंभवः ॥	२२४२
विष्णुगुप्तमतो मिश्रः, स्थालयो मर्कटोऽपि च ।	
हिलमोच्यां शङ्खधरा, जलब्राह्मी च मोचिका ॥	२२४३
कलम्ब्यां तु शतपूर्वा, केलम्बूर्यायसी च सा ।	
कारवेल्यां तु सुपवी, कटिल्ला मृदुपर्णका ॥	२२४४
पटोले तु पाण्डुफलः, कुलकः कर्कशच्छदः ।	
राजीफलः कफहरो, राजिमानमृताफलः ॥	२२४५
कङ्कोटे तु किलासघ्नस्तिक्तपर्वः सुगन्धकः ।	
कूप्माण्डके तु कर्कारुः, कलिङ्ग्यां बहुपुत्रिका ॥	२२४६
तुम्ब्यां पिण्डफलेक्ष्वाकुस्तिक्तबीजा महाफला ।	
अलावृः क्षत्रियवरा, कटुका लावुनी च सा ॥	२२४७

चिर्मिथ्या त्रपुसी वालुक्येर्वारुन्याडपत्रिका ।	
ऊर्वारु कर्कटीस्तत्र, फला राजादनीलता ॥	२२४८
छर्दनीव विपाडुश्च, तस्या पक्कफलस्फुटी ।	
कूर्चके शृङ्गसर्जो, दीर्घायु कूर्चशीर्षिकः ॥	२२४९
मङ्गल्यनामधेये च, जीवक प्रियजीवक ।	
हस्ताङ्गको भवुरक, प्राणकश्चिरजीव्यपि ॥	२२५०
पुष्करमूले स्थान्मूल, वीरपुष्करनामकम् ।	
पौष्करं पुष्करजटा, कश्मीरं पद्मवर्णकम् ॥	२२५१
मस्तुगन्धाया तु गन्धा, खरपुष्पा शकम्भरा ।	
कर्चरी वर्चरी तुङ्गी, पृत्तिमयूर इत्यपि ॥	२२५२
विन्ध्या रक्तफला गोलहा, प्रवालफलघोषिका ।	
ओष्ठोपमफला तुण्डी, तुण्डिका पीलुपर्ण्यपि ॥	२२५३
इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचिते निघण्टुशेषे चतुर्थं शाककाण्ड ।	

रोहिय कामक पौर, मूतिक मूतिकचूणम् ।	
सौगन्धिक देवजग्ध, शकलिव्यामपुद्गले ॥	२२५४
भूस्तृण रोहित छत्रातिच्छत्रकरुदुम्बके ।	
मूतिक मूतपालम्, माला तृणसुगन्धके ॥	२२५५
दर्भे दम्र खरो बर्हिर्वीरास्तवीकुथ कुश ।	
सारी बानीरजो गुन्द्रा, पवित्रा कुतसावपि ॥	२२५६
फाशे स्यादिक्षुगन्धेषुकाण्डश्चामरपुष्पक ।	

वायसेक्षुः पोटागळः, कामेक्षुः कोकिनां क्षमः ॥	२२५७
जलधू, वन्यजो बालकेशी दृढलनापि च ।	
इक्षु ग्वालो गण्डीगी, गण्डर्का क्षुद्रपत्रकः ॥	२२५८
सैम्यैकाग्रज भेदाः स्युः, पुण्ड्रकान्तारकादयः ।	
नले नटः शून्यमध्यो, गमनो नर्तको नटः ॥	२२५९
धर्मप्यनलको गन्धी, पोटागळो विधीपणः ।	
नलिन्मूर्धामनलिका, नाकृती लेखकाञ्जिता ॥	२२६०
शवे नृ मुञ्जो वाणाख्यः, स्थूलदर्भः पितामहः ।	
गुञ्जस्तजनको भद्रमुञ्जो याजनकक्षुरः ॥	२२६१
मुञ्जम् यजिको मन्थे, दृढन्वग्रक्षमेखलः ।	
अथ बालनृणे शम्भे, शुक्रं शालिकमङ्गुलम् ॥	२२६२
तृणं स्यादजुनें धामे, यक्ष्मं चारि दृत्यपि ।	
दर्श्यां तु अतर्ष्या, भार्गवी विजया जया ॥	२२६३
मङ्गल्या स्यादव्यञ्जना, मरी प्रतानिका रुहा ।	
महश्चर्ष्या व्यामाङ्गी, हरिना हरिनाख्यपि ॥	२२६४
श्चनदूर्वा तु गोलोमी, अतर्ष्या अता लता ।	
गण्डदर्श्यां मुण्डाली, वारुणी अकुलाक्षकः ॥	२२६५

शतपुष्प दारपुर, वानेय परिपेलयम् ।	
जलमुक्ता मुस्तकाम, शैवालदलसभवम् ॥	२२६८
बीरणे तु बीरतर, वीरमद्र समूलकम् ।	
मूलेऽस्योशीरममय, समगन्धि रणप्रियम् ॥	२२६९
लामज्जके तु नलदममृणाल लव लघु ।	
इष्टकापथक शीघ्र, दीर्घमूल जलाशयम् ॥	२२७०

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचिते निघण्टुशेषे पञ्चमस्तृणकाण्डे ।

अथ धान्ये सस्य शीत्य, त्रीहि स्तम्बकरी अपि ।	
आशौ स्यात्पाटलो त्रीहिर्गर्भपाकिनि पष्टिक ॥	२२७१
शालौ तु कलमाद्या स्यु, कलमे तु कलायक ।	
लोहिते रक्तशालि स्यान्महाशालौ सुगन्धिकः ॥	२२७२
यवे हयप्रियस्ताक्षर्यशूकस्तोकयस्त्वसौ हरित् ।	
मङ्गल्यके स्यान्मसूर, कलाये तु सतीनक ॥	२२७३
हरेणु खण्डिकश्चाथ, चणके हरिमन्थक ।	
भापे तु मदनो नन्दी, सरी बीजवरो धली ॥	२२७४
मुद्गे तु प्रथनो लोभ्यो, बलाटो हरितो हरि ।	
पीतेऽस्मिन् वसुखण्डीर, प्रवेलजयशारदा ॥	२२७५
कृष्णे प्रवरवासन्तहरिमन्थजशिञ्चिका ।	
वनमुद्गे तु वरका, निगूढककुलीनका ॥	२२७६
खण्डिको राजमुद्गे तु, मकुष्टकमयुष्टकौ ।	

- गोधूमे सुमनो वल्ले, निष्पावः शितिचिम्बिकः ॥ २२७७
 कुलत्थे तु कालवृन्तस्ताम्रवृन्ते कुलत्थिका ।
- आढक्यां तुवरी वर्णा, स्यात्कुल्माषे तु यावकः ॥ २२७८
 नीवारस्तु वनत्रीहिः, श्यामाके श्यामकः समौ ।
- कङ्गौ तु कङ्गुनी कङ्गुः, प्रियङ्गौ पीततन्दुला ॥ २२७९
 सा कृष्णा मधुका रक्ता, शोधिता मुशटी शिता ।
- पीता माधव्यथो दोला, कोद्रवः कोरदूषकः ॥ २२८०
 चीनके तु काककङ्गुर्यवनाले तु योनलः ।
- जूर्णाह्वयो देवधान्यं, जोर्णाल वीजपुष्पिका ॥ २२८१
 शणे भङ्गा मातुलानी, स्यादुमा तु क्षमाऽतसी ।
- गवेधुकायां गवेधुर्वन्यतिले तु जर्तिलः ॥ २२८२
 पण्डतिले तिलपिंजस्तिलपेजोऽथ सर्पपे ।
- कदम्बकस्तुतुंभोऽथ, सिद्धार्थः श्वेतसर्पपः ॥ २२८३
 मापादयः शमीधान्यं, शूकधान्यं यवादयः ।
- स्यात्सस्यशूके किंसारु, कणिशं सस्यशीर्षकम् ॥ २२८४
 स्तम्बे तु गुच्छो धान्यादेर्नालः काण्डोऽफले त्विह ।
- पलालो धान्यत्वपलः, तुपे बुसे कडङ्गिरः ॥ २२८५
 इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचिते निघण्टुशेषे षष्ठो धान्यकाण्डः ।
 इति श्रीहेमचन्द्राचार्यविरचितो निघण्टुशेषः समाप्तः ।

श्रीअभिधानचिन्तामणौ शुद्धिपत्रकम् ।

१ देवाधिदेवकाण्ड प्रथम ।

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१	५-२	दाहा	दाह
२	१२	॥ १३ ॥	॥ १२ ॥
३	१७-४	वाह	वह
॥	१९-४	डिङ्ग	डिङ्गा
४	२६	॥ ४६ ॥	॥ २६ ॥
५	२८-१	शान्तिः	शान्ति
५	३०-२	धीरश्रमतीर्थकृत्	धीरश्रमतीर्थकृत्
७	॥-३	महावीरो	महावीरो
॥	३३-२	जम्बूस्वाम्यर्थे प्रमथे	जम्बूस्वाम्यथ प्रमथ-
		प्रमुः	प्रमु
॥	३४-३	महागिरि मुहस्त्यापा	महागिरि मुहस्त्यापा
६	४०-२	सुप्रता चिरा	सुप्रताश्चिरा
॥	४२-१	सुमुत्रश्चापि	कुमुत्रश्चापि
७	४८-१	मृग छागो	मृगश्छागो
९	६०-२	वैरेतयो	वैरेतयो
११	६९-२	धमाथ	धमार्य
११	७२-३	रत्नरत्नी	रत्नरत्नी
॥	टीप्पन		
	पक्ति ७	साहसोपवता	साहसोपेतता
१२	७५-२	निर्वाण	निराण

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१२	७७-१	अभाषणं पु० इत्यादि श्लो०	मोक्षोपायो योगो ज्ञानश्रद्धानचरणा- त्मकः । अभाषणं पुन- मौनं, गुरुर्धर्मोपदे- शकः ॥ ७७ ॥
”	८१-३	सूनता°	सूनृता°
२ देवकाण्डः द्वितीयः ।			
१५	९३	९४	९३
१६	९९-४	°घणि°	घृणि
”	” - ”	°वृ°	°पृ°
”	१०२	१०१	१०२
”	१०५	१९	१०५
१७	१०६-१	°शोऽंशः	°शोऽंशः
”	१११-३	°प्या°	°प्यऽ०
”	” ”	फा°	फ°
१८	११५-१	भाद्र°	भद्र
”	११८-४	फाल्गु°	फल्गु°
”	१२१-२	°भानु°	°भानु°
१९	१२३	१३३	१२३
”	१२४-१	°ची°	°चि°
”	१२५-३	उद°	उप°
”	” - ”	रिष्टं	रिष्टं
”	१२७-३	°टीको°	°टिको°

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१९	१३८-२	स्र	स
२०	१३५-३	पश्चा०	पश्चा
॥	१३७	१३४	१३७
॥	१४०-२	०सवली	सवली
२१	१४२-३	वसती	वसति
२२	१५०-३	०वदया,	०वस्या
॥	१५१-३	०वाली	०वाली,
॥	१५५-३	०ज्यो,	०जो,
॥	१५६-१	प्रज्ञा०	प्रस०
२३	१५७-२	उ०	ऊ०
॥	१५८-१	शरदु	शरद्
॥	१५९-२	उद्द	उद्द। मद्द यर्षा- दयस्रय पुष्पीय- लिङ्गा इति स्वी- पत्नीकायाम् ।
२४	१७१-१	श्रयव०	श्रयव०
॥	॥ - २	विही०	विही०
॥	॥ - ४	सद्द	०सद्द
२५	१७६-३	मातली	मातलि
॥	१७७-२	०हन्तो	०हन्तो
॥	॥ - ४	श्वत०	श्वेत०
२६	१८०-३	शम्बो,	शयो,
२८	१९२-१	शृष्य	शृष्य

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
२८	१९३-२	शङखो	शङ्खो
”	१६ पङ्क्तिः	५ ति	५ इति
२९	१९७-१	०व्रतो .	०व्रती
३०	२०३-२	०म्बिक्रो	०म्बको
३१	२१०-२	रिटिर्नां°	रीटिर्नां°
”	” -४	नदि°	नन्दि°
”	२११	१२१ ,	२११
”	२१२-१	शम्भूः .	शम्भुः
”	२१४-१	०र्दनो	०र्दनौ
३२	२१५-१	०षड°	०षड°
”	२१६-१	जन्हु°	जहु°
”	” -२	व्वसुः	वँसुः
”	२१७-४	सुवण	सुवर्ण
”	२१८-३	जगन्नाथो,	जँगन्नाथो,
”	२१९-१	शाङ्ग-	शाङ्ग-
”	” -४	०लर्जुनाः	लार्जुनाः
”	२२०-२	०रिष्ट°	०रिष्ट°
३३	२२३-४	दुन्दुमिः	दुन्दुभिः
”	२२५-३	मुशलं	मुसलं
३४	२२७-३	०थिस्स्रौ	०थिः स्स्रौ
”	२२८-४	शम्ब° .	शंव°
”	”	२१८	२२८
”	२३१-२	वँज्र°	वँज्रि°

शुद्ध	स्रो०पा०	भगुद्ध	शुद्ध
३३	२३१-३	स्वण०	स्वण०
३५	२३७-३	गौतमा०	गौतमा०
३७	२५८-३	कलि०	कल०
"	२५९-२	०हिका	०हिका
३९	२७०-१	श्रांघा	श्राघा
४०	२८०-३	नत्त	नृत्त
४१	२८५-३	कौशि०	कैशि०
"	२८६-३	सरध्वज	सरध्वज
"	२९१-२	०ककुम्भ०	०ककुम्भ०
"	२९२-४	०तख	तख
४२	२०५-३	सारिक्क	सारिक्क
४३	३०६-२	०मुला०	०मुल०
"	३०७-४	सारिक्का	सारिक्का
४४	३१३-२	सलुया	सलुया
४६	३३१-४	पलुविको	पलुवको
"	३३२-१	०शुक	शुक
४७	३३४	३३५	३३४
"	३३६-४	प्रयोज्या	प्रयोज्यः
३ मर्त्यकाण्डस्तृतीय ।			
४८	३३९-३	शुद्ध ,	शुद्ध ,
५०	३५१-३	सयदान्यो	स यदान्यो
"	३५२-३	०णाज्ञी	णांना
५२	३६७-१	०री,दान्तो,	०रोदातो

पृष्ठ	श्लो० पा०	अशुद्ध	शुद्ध
५२	३७१-३	निसूदनानि	निपूदनानि
५३	३७२-२	निष्कारणा०	निष्कारणा०
”	”	X	॥३७२॥
”	३७४-२	०गतौ	गतौ
”	३७८-२	०धिच्छलम्	०धिश्छलम्
”	”	३६८	३७८
”	३७९-२	प्रतारणम्	प्रतारणम्
५५	३९०-१	विसत्त्वरो	विसृत्त्वरो
”	”	विसमरः,	विसृमरः,
”	३९५-२	दादि०	दीदि०
५६	४००-१	घृतचरः	घृतवरः
”	४०३-२	०कृतिः	०कृती
५७	४०७-३	हवो	ह्यो
५८	४१५-१, २	धान्याम्लाना०	धान्याम्लारना०
”	४१७-२	वेसवार	वेपवार
”	४१९-१	आसुरी	असुरी
५९	४२७-२	स्त्रोदरं	स्त्रोदर
६०	४३१-४	प्रसृतो०	प्रश्रितो०
”	४३२-३	घृष्टस्तु	घृष्टस्तु
”	” -४	०घृष्णुजौ	०घृष्णुजौ
६१	४३९-१	संय्यतश्च	संय्यतश्च
”	४४१-१	विप्रकृतौ,	विप्रकृतौ,
६२	४४५-२	गृहीतरि	प्रहीतरि

श्रुत	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
६२	४४६-४	°जितोऽर्हि°	°जितेऽर्हि°
”	४५०-१	पिचण्डिलो	पिचिण्डिलो,
”	” -३	विस्तु	वित्तु
६३	४५२-१	सुरणसा,	सुरणस
”	४५६-४	बलिनौ	बलिनो
”	” ”	बलिमौ	बलिमः
”	४५८-३	बलिर	बलिर
६४	४६१-४	किलासिनि	किलासिनि
”	४६५-१	क्षणा°	क्षण°
६५	४६९-१	छदं	छदां
”	४७१-१	अनाह°	आनाह°
६६	४८०-२	सह°	सह°
”	४८३-४	शुभय	शुभव
६७	४८८-४	शास्त्रा	शास्त्रा
६८	४९४-२	जटिको	जाटिको
”	४९९-२	प्राघूर्णो°	प्राघूर्णो°
”	” -३	प्राघूर्णकोऽ	प्राघूर्णनेऽ
७०	५०७-३	°च्योक-	°च्योक
”	५०८-१	कुह°	कुहु°
”	प्रयोदशपट्टी	”	”
”	चतुदशपट्टी	°छनित	°छटित
७१	५१३-४	कुट्टुभिवना	कुट्टुभिवनी
”	५१४-४	परस्वम्	परस्वम्

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
७१	५१५-३	पयसी	प्रेयसी
”	५१६-१	दयेशा	हृदयेशा
”	५१७-२	वनयिता	चरयिता
७२	५२१-३	°मयन्त	°मयन्तः
”	५२२-१	प्राज्ञी प्रज्ञा	प्रज्ञा प्राज्ञी
”	” ”	प्रजानन्त्यां	प्रजानत्यां
”	५२३-१	°चाट्याणी,	°चाट्यानी
”	” -४	°ट्यट्या	°ट्यट्या
७३	५३२-३	साधारणा स्त्री	साधारणस्त्री
”	५३४-३	लम्ना	नम्ना
७४	५३६-२	स्त्रीधमः	स्त्रीधर्मः
”	५३८-४	स्याद्भ°	स्याद्भ°
७५	५४६-४	°वद्भ°	°वद्भाद्°
”	५४७-२	सभगा°	सुभगा°
”	५५०-१	°सौरस्यौ,	°सौरस्यौ,
७७	५६३-४	वेर°	वेर°
७८	५६७-२	मस्तक°	मस्तिक°
”	५७०-३	वेणि	वेणिः
”	५७४-१	श्रोतं	श्रोत्रं
”	”	५७९	५७४
७९	५७६-३	°ऽक्षिण्य°	°ऽक्षण्य°
”	५७८-४	निमिलनम्	निमीलनम्
”	५७९-२	भ्ररु°	भ्रूरु°

शुद्ध	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
७९	॥ -३	अविकारे	अविकारे
॥	॥ -४	-अ-	-अ-
॥	५८०-१	अवो°	अवो
८०	५८७-२	कृकपाशै	कृकपाशौ
॥	५८८-४	°रोऽसग	°रोऽसग
॥	५८९-२	दोयांहा	दोवांहा
८१	५९६-४	सिंहवालस्तु	सिंहवलस्तु
॥	५९७-२	शुंलु°	शुंस्तु°
८२	६०३-३	°चूचुकन्तु	चूचुक तु
॥	६०४-३	कलजण्ड	कालजण्ड
॥	६०६-४	यस्त्रि°	यस्त्रि°
८३	६१४-१	नलफीलो	नलफीलो
॥	॥ -२	°आरो°	°आत्री°
८५	६२५-२	°लुङ्क	°लुङ्क
॥	६३०-३	ट्रि°	ट्रि°
८६	६३२-१	जैभ,	जैह
॥	६३३-३	यस्त्रि°	यस्त्रि°
॥	६३४-२	°यस्कर	यस्कर
८७	६४५-२	यादि°	यदि°
८८	६५१-३	सिह°	सिह°
॥	६५५-३	य,	×
॥	॥ -३	पाला°	पाल°
८९	६५६-१	साहपत्र	साहपत्र

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
८९	६५८-२	०वलीलता	०वलीलताः
”	६६३-२	०वापा	०वापौ
”	६६४-१	०मुद्रा,	०मुद्रा,
९०	६६५-२	किङ्किणी	किङ्किणी
९०	६७०-३	०रूर्णायु०	०रूर्णायु०
९१	६७४-३	चौलः	चोलः
”	६७६-२	नक्रक०	नक्तक०
”	६७८-२	त्वामो०	व्यामो०
९२	६८४-१	मुकुरा०	मकुरा०
९३	६९५-१	प्राजपत्य	प्राजापत्य
९४	७००-३	वृधु०	पृधु०
”	७०२-२	सर्व्वदमः	सर्व्वदमः
९५	७१०-१	वीभत्सुः	वीभत्सुः(त्सः)
९६	७१६-१	परिवर्ह०	परिवर्ह०
”	७१८-१	०करका	करको
९७	७२३-४	रूपा०	रूप्या०
”	७२६-२	गोपा	गोपो
९८	७२९-४	प्रत्यर्थ्य०	प्रत्यर्थ्य०
”	७३३-२	०परुपः	०पूरुपः
९९	७३६-१	सामदा-	सामदान
”	७३८-३	मृंगया	मृगया
१००	७४१-४	०दरम्	०दरम्
”	७४२-४	समजमम्	समजसम्

पृष्ठ	स्रो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१०१	७४६-२	घजिना	घ्वजिनी
"	" -२	पताकिना	पताकिनी
"	७४९-१	अनीकिना	अनीकिनी
"	७५१-४	शतङ्ग	शताङ्ग
१०२	७५७-४	यानमुख	यानमुख
१०३	७६१-१	रथा०	रथ०
"	७६५-४	सन्नद्धा	सन्नद्धो
"	७६६-२	वम	वर्म
"	" -३	कवच	कवच
"	" -४	०नुध	०नुध
१०४	७६७-१	कूर्पासा,	कूर्पासो
"	७६९-३	०यसा	०यसी
१०४	६७२-४	लक्षत	लक्ष्यत
१०५	७७४-२	मुक्त	मुक्त
"	७७६-३	सिञ्जिनी	शिञ्जिनी
"	" -४	०कारणम्	०वारणम्
१०५	७७८-१	गाधपक्षी,	गाधपक्षी
"	७७९-३	प्रहिते	प्रहितो
१०६	७८३-३	घम्म	घर्म
"	७८५-२	०दिला	०दीली
"	" -३	भिन्दिपाल	भिन्दिपाले
१०७	७८७-३	०शदुस्को	०सदुस्को
"	७९२-४	ऊनस्यू	ऊभस्यू

पृष्ठ	श्लो० पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१०७	७९३-३	शक्यत	शक्यते
१०८	७९६-२	०पहसी	०सहसी
”	७९७-१	०ह्यानि,	०ह्याभि,
”	७९८-३	समीक	समीकं
”	७९९-४	तुमुल	तुमुलं
१०९	८०२-४	सन्द्राव०	सन्दाव०
”	८०३-४	डमरं	डमरे
१११	८१३-३	वटुः	वटुः
”	८१४-२	वटू०	वटू०
”	८१५-३	रोच्यः,	रौच्यः,
११२	८२१-३	होत्र	होत्रं
”	८२२-१	तच्छ्राद्धं:	तच्छ्राद्धं
”	८२५-१	०कटको	०कटके
११३	८२७-१	समीधेनी	सामिधेनी
”	८२८-१	०र्भसित	०र्भसितं
”	८३०-१	शमनं (शसनं),	शसनं (शमनं),
११४	८३६-३	होगाम्नि०	होमाम्नि०
”	८३८-१	ब्रह्मासन	ब्रह्मासनं
”	८३९-३	पारायण	पारायणं
”	८४०-२	काय	कायं
११४	८४१-१	ब्रह्मत्व	ब्रह्मत्वं
”	८४२-१	संस्कारपूर्व	संस्कारपूर्वं-
११५	८४३-२	पुण्यक	पुण्यकं

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
११५	८४५-१	यज्ञसूत्र	यज्ञसूत्र
"	८४६-१	वाल्मीकी०	वाल्मीकि०
"	" -३	मन्त्रा०	मैत्रा०
"	" -४	माठ	माठरः
"	८४७-१	पराशर्य्य ,	पाराशर्य्यः
"	" -४	०कालिका	०कालिकी
"	८५०-१	०थाजा	०थाजी
११६	८५२-१	काल्यायने	काल्यायनो
"	८५८-१	०ष्टुष्टो,	०ष्टुष्टो,
११७	८५९-२	निषिद्धे०	निषिद्धे०
"	८६५-२	०धेवन	०धेवने
"	८६६-३	सेवावृत्ति	सेवावृत्ति
११८	८६८-२	क्रया	क्रमी
"	" -३	क्रेयद्	क्रेयदे
"	८६९-२	नीवा	नीवी
"	८७०-३	न्यासं,	न्यासे,
"	८७१-१	मात्रक	मात्रके
"	" -२	क्रय्य	क्रय्यं
"	" -३	पणितय्य	पणितय्य
"	८७२-२	०स्तुल्यौ	०स्तुल्यौ
"	" -३	गणय	गणय
"	८७३-२	दशामुतः	दशायुव
"	" -३	मयुव,	मयुव,

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
११८	८७३-४	०कोटवः	कोटयः
११९	८७५-१	असङ्ख्य	असङ्ख्यं
”	” -४	वहित्रकम्	वहित्रकम्
”	८७६-१	वोहित्यं	वोहित्यं
”	” ”	वहन	वहनं
”	” -२	पोतवाहा	पोतवाहो
११९	८७७-१	०तरीण्यो	०तरीण्यौ
”	” ”	वेडऽथ,	वेडाऽथ,
”	८७८-४	सेकपात्र	सेकपात्रं
”	८७९-१	कोला	कोलो
”	” -२	स्यात्तरी०	स्यात्तर०
१२०	८८२-३	साक्षो,	साक्षी,
”	८८३-१	पोतव	पोतवं
”	८८४-४	तत्पल	तत्पले
”	८८७-१	चतुर्विंशत्या०	चतुर्विंशत्य०
”	” -२	हस्ता	हस्तौ
”	८८८-४	गवीश्वर	गवीश्वरे
”	८८९-१	०गाभी,	०गाभीर
”	” -२	गोम्	गोम०
१२१	८९०-२	हला	हली
”	” ”	०कार्यकौ	०कार्यकौ
”	८९२-२	मत्य	मत्यं
१२२	८९७-२	विराः	विशः

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१२२	८९८-२	वैदेहका	वैदेहको
"	९०२-३	०मि।	०मिरा
१२३	९०३-३	माध्वीक	माध्वीक
"	९०४-४	किण्वन्तु	किण्व तु
"	९०८-२	कलादा	कलादो
"	" -४	०प्रसेविका	प्रसेविका
"	९१०-३	काम्यविव०	काम्यविक०
१२४	९११-३	पिप्पलक,	पिप्पलक,
१२५	९२०-१	वर्मारो	कमारो
"	९२२-१	०भालेख्य	०भालेख्य
"	९२६-१	कुहक	कुहुक
"	" -३	कौतूहल	कौतूहल
"	" "	कुतुक,	कुतुक,
१२६	९३३-१	घण्डालो	घण्डाले

४ तिर्यकाण्डश्चतुर्थ

१२८	९३९-१	तु	X
"	९४१-२	तदक्षीव	तदक्षीर्व
"	" -३	सैन्धव	सैन्धर्व
"	९४२-३	वस्तुकं	वस्तुक
"	" -४	विहपाक्य	विहपाक्ये
"	९४३-१	ऽक्ष	ऽक्ष
"	" -१	दचक	दचक

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१२८	९४६-२	कुरुन्	कुरुन्
१२९	९४७-१	वर्ष	वर्ष
”	९५३-३	निर्जला	निर्जलो
१३०	९५७-१	वद्गास्तु	वद्गास्तु
”	९५९-२	वाह्लीका	वाल्हीका
”	” -२	वाह्लिका०	वाल्हिका०
”	” -४	कारुषा०	कारुषा०
१३१	९६७-४	माप्य	माप्यं
१३२	९७५-१	कोशला	कोसला
१३३	९७९-१	दामलिप्त	दामलिसं
”	९८१-२	क्षौमाट्टाट्टाट्टा०	क्षौमाट्टाट्टा०
१३४	९८३-३	सराण०	सरणि०
”	९८६-३	चारुपथो,	चारपथो
”	९८८-१	विपणि०	विपणि०
१३५	९९०-४	सभाद्०	सभोद्०
”	९९१-२	पस्त्यः	पस्त्यं
”	९९२-१	धामागारं	धामागारं
”	९९६-१	सन्धाना,	सन्धानी
”	” -३	होत्रीयन्तु	होत्रीयं तु
१३७	१००४-२	०राङ्गणे	०राङ्गने
”	” -३	वलजं	वलजं
”	१००५-२	कुञ्चिकायान्तु	कुञ्चिकायां तु
”	१००९-४	०म्बुरो	०म्बुरो

शुद्ध	श्लो०पा०	भङ्गुद्ध	शुद्ध
१३०	१०११-१	नीघं	नीघ
१३८	१०१४-१	शालभञ्जी	शालभञ्जी
"	१०१८-३	सुत्य°	सुत्य°
"	१०१९-१	कुण्ड,	कुण्ड,
१३७	१०२०-२	पात्री	पात्र्यो
"	" -३	ऽभ्यरीषम्	ऽभ्यरीष ऋ°
"	१०२१-३	°न्यालः,	°न्यालः,
"	१०२३-२	मन्थनो	मन्थानो
१४०	१०२७-२	°राण्	°राइ
"	१०२९-२	°वालक	°वालक
१४१	१०३५-२	°पालका	°पालका
"	१०४१-१	°भघ,	°भघ,
१४२	१०४२-२	गुरु°	गुरु°
१४३	१०४६-१	कुप्यन्तु	कुप्य तु
"	" -२	°द्रुप्यन्तु	°द्रुप्य तु
"	१०५०-४	रसश्चलम्	रसश्चल
१४४	१०५४-२	पौष्पक	पौष्पक
"	१०५६-४	खेचर	खेचरं
१४५	१०६२-२	गैय°	गैरेय°
"	१०६३-४	वाल°	वाल°
"	१०६४-२	हरिणमणि	हरिणमणि
"	" -३	पद्मरागो	पद्मरागो
"	१०६५-३	घञ्जि°	घञ्जि°

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१४६	१०७०-४	०म्पृशि	०स्पृशि
„	१०७३-२	०ध्यर्णवौ	०ध्यर्णवो
१४७	१०७८-४	०र्जल	०र्जले
„	१०८०-१	हृदिनी	हृदिनी
१४८	१०८३-२	कालिन्दो	कालिन्दी
„	„ -४	०द्विना	०द्विजा
„	१०८६-१	ऽर्जनी	ऽऽर्जुनी
१४९	१०९३-२	चुरा	चुरी
„	„ - „	चुण्डी	चुण्डी
„	१०९६-१	०म्भमां	०म्भसां
„	१०९६-२	तरिः	सरिः
१५०	१०९९-१	०न्न	०मन्न
„	„ -४	बहुला	बहुलौ
१५१	११०१-२	०रिदम्मदः	०रिरम्मदः
„	११०२-४	०र्झलक्क।	०रुलका
„	११०३-१	अम्मसू	अम्भःसूः
„	११०४-४	शग्पा	शम्पा
„	११०५-३	सौटामिनी	सौदामनी
„	११०६-४	गन्धवह	गन्धवहः
१५२	११०८-४	गोचरः ।	पाप्णिगः । ११०
„	१११२-३	०रुघनं	रुघानं
१५३	१११६-३	०वकेदी	वकेदी
„	१११८-२	गुलिभ	गुलिम

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१५४	११२३-१	किशलय	किसलय
"	" -२	किशल	किसल
"	११२१-१	सुमनमः,	सुमनसः
"	११२८-३	°अफुलप°	°फुलस
१५५	११२९-२	°सुधिद्र°	सुधिद्र°
"	" -३	°विमुद्र°	विमुद्र°
"	११३०-,,	१०३०	११३०
"	११३१-१	ऽधत्य ,	ऽधत्य ,
"	११३०-३	धतस	धेतसः
"	" -४	धानीरा	धानीरो
१५६	११३८-१,२	कोली, व°	कोलिय°
"	११४३-३	भद्रपर्णा	भद्रपर्णा
१५७	११४७-४	°सु	°सु
"	११४८-२	नवमालिका	नवमालिका
"	११५०-१	मानुलङ्गो	मानुलिङ्गो
"	११५१-४	नालिकेर°	नालिकेर°
"	११५५-४	दाक्षा	दाक्षा
१५८	११५६-२	त्रिकण्टकः	त्रिकण्टकः
"	११५८-२	हीयेरे	हीयेरे
"	" -४	ददुंमं	ददुंमं
"	११६१-३	विसप्र°	विसप्र०
१५९	११६५-१	सौगन्धिकन्नु	सौगन्धिकं तु
"	" -४	विसम्	विसम्

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१४६	१०७०-४	०म्पृशि	०स्पृशि
„	१०७३-२	०ध्यर्णवौ	०ध्यर्णवो
१४७	१०७८-४	०र्जल	०र्जले
„	१०८०-१	हृदिनी	हृदिनी
१४८	१०८३-२	कालिन्दो	कालिन्दी
„	„ -४	०द्रिना	०द्रिजा
„	१०८६-१	ऽर्जनी	ऽऽर्जुनी
१४९	१०९३-२	चुरा	चुरी
„	„ - „	चुण्डी	चुण्डी
„	१०९६-१	०म्भमां	०म्भसां
„	१०९६-२	तरिः	सरिः
१५०	१०९९-१	०न्न	०मन्न
„	„ -४	बहुला	बहुलौ
१५१	११०१-२	०रिदम्मदः	०रिरम्मदः
„	११०२-४	०र्क्षलक्षः।	०रुलका
„	११०३-१	अम्मसू	अम्भःसूः
„	११०४-४	शम्पा	शम्पा
„	११०५-३	सौदामिनी	सौदामनी
„	११०६-४	गन्धवाह	गन्धवहः
१५२	११०८-४	गोचरः ।	पाप्णिगः । ११०
„	१११२-३	०रुघनं	रुघानं
१५३	१११६-३	०वयेशी	वकेशी
„	१११८-२	गुलिभ	गुलिम

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१५४	११२३-१	किशलय	किसलय
"	" -२	किशल	किसल
"	११२५-१	सुमनभ ,	सुमनसः
"	११२८-३	°अफुल्लप°	°फुल्लस
१५५	११२९-२	°नुश्चिद्र°	मुश्चिद्र°
"	" -३	°विनुद्र°	विमुद्र°
"	११३०-,,	१०३०	११३०
"	११३१-१	ऽधत्स ,	ऽधत्स ,
"	११३७-३	वत्स	येत्स
"	" -४	वानीरा	वानीरो
१५६	११३८-१,२	कोली, व°	कोलिर्ध
"	११४३-३	भद्रपर्णा	भद्रपर्णा
१५७	११४७-४	°स्तु	°स्तु
"	११४८-२	नवमालिका	नवमालिका
"	११५०-१	मानुलङ्गो	मानुलिङ्गो
"	११५१-४	नारिकेर°	नालिकेर°
"	११५५-४	दाक्षा	द्राक्षा
१५८	११५६-२	त्रिकण्टक	त्रिकण्टक
"	११५८-३	हीवेरे	हीवेरे
"	" -४	ददुम्भ	ददुम्भ°
"	११६१-३	विसम्भ°	विसम्भ०
१५९	११६५-१	सौगन्धिकन्तु	सौगन्धिक तु
"	" -४	विसम्भ	विसम्भ

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१४६	१०७०-४	०स्पृशि	०स्पृशि
”	१०७३-२	०ध्यर्णवौ	०ध्यर्णवो
१४७	१०७८-४	०र्जल	०र्जले
”	१०८०-१	हदिनी	हदिनी
१४८	१०८३-२	कालिन्दो	कालिन्दी
”	” -४	०द्रिना	०द्रिजा
”	१०८६-१	ऽर्जनी	ऽऽर्जुनी
१४९	१०९३-२	चुरा	चुरी
”	” -”	चुण्डी	चुण्डी
”	१०९६-१	०म्भमां	०म्भसां
”	१०९६-२	तरिः	सरिः
१५०	१०९९-१	०त्र	०मत्र
”	” -४	बहुला	बहुली
१५१	११०१-२	०रिद्रम्मदः	०रिरम्मदः
”	११०२-४	०र्झलका	०रुलका
”	११०३-१	अम्मसू	अम्भःसूः
”	११०४-४	शम्पा	शम्पा
”	११०५-३	सौदामिनी	सौदामनी
”	११०६-४	गन्धवह	गन्धवहः
१५२	११०८-४	गोचरः ।	पाष्णिगाः । ११०८
”	१११२-३	०रुचनं	रुचानं
१५३	१११६-३	०वन्देदी	वन्देती
”	१११८-२	गुल्भि	गुल्मि

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१६६	१२२४-२	ऽस्याम तु	ऽअप्रत्वस्य
१६७	१२२९-३	हिजिरश्च	हिजीरश्च
१६८	१२३५-२	वाहिका०	वाहिका०
"	१२३६-२	श्रीवत्सकी	श्रीवृक्षकी
"	१२३८-४	कियाहो	क्रियाहो
"	१२३९-४	०वालधि	०वालधिः
१६९	१२४७-४	कुञ्जिकास्य	कुञ्जितास्य
"	१२५१-३	दामञ्जन	दामाञ्जन
"	१२५२-३	पर्याणन्तु	पर्याण तु
१७०	१२५३-१	वग०	वेग०
"	१२६१-१	०दीना तु	०दीना तु
१७१	१२६६-१	तस्या	तवा
"	" -३	पृष्टीही	प्रष्टीही
१७२	१२७२-१	श्लोक हा०	श्लोकाद् हा
"	१२७३	१२७४	१२७३
"	१२७५-१	०च्छगलच्छा	०च्छगल छा०
"	" -१	यस्य	यस्य
"	१२७६-१	यकरो	यकरो
"	१२७८-४	कुहरो	कुहरो
"	" -१	०वालधिः	वालधि
१७३	१२८०-३	शाखायुक्ता	शाखायुक्ती
"	१२८२-४	जरन्ता	जरन्ती
१७४	१२९१-१	गण्ढिव	गुण्ढिव

पृष्ठ	श्लो० पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१५९	११६८-२	त्रीहि	त्रीहिः
"	" -३	पटलो	पाटलो
१६०	११७४-२	मकुष्ट ^०	मकुष्ट ^०
"	" -२	मयुष्टकौ	मयुष्टकौ
१६१	११८०-२	सर्पपः	सर्पपः
"	११८४-२	शिमुकञ्च	शिमुकं च
"	११८५-२	०त्तुण्ड ^०	त्तुण्ड ^०
१६२	११८९-४	शृङ्गवे ^०	शृङ्गवे ^०
"	११९४-१	बल्वजा	बल्वजा
"	११९६-३	शौलिक ^०	शौलिक ^०
१६३	११९७-२	कुष्ट ^०	कुष्ट ^०
"	११९८-२	सक्तक ^०	सक्तुक ^०
"	१२०३-४	०स्त्र ग	०स्त्रपा
"	" -,"	जलोकसः	जलौकसः
१६४	१२०९-३	०भिरजी	०भिरजो
"	१२१०- पूर्वाद्ध	१२१० पूर्वाद्ध	१२११ पूर्वाद्ध
"	" -४	॥१२१०॥	×
१६५	द्वितीयपङ्क्तौ	सः ।	सः ॥१२१०॥
"	१२१२-४	पड्धयः	पड्धयः
"	१२१३-१	भोज्यन्तु	भोज्यं तु
"	१२१४-३	चर्षणा	चर्षणा
१६६	- -	६६	१६६
"	१२२३-१	०दन्तौ,	०दन्तो,

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१८२	१३५७-४	अम	इम
"	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्वङ्काण्ड०	नारककाण्ड
"	अष्टम्यां पङ्क्तौ	नरकका०	नारकका०
१८३	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्वङ्काण्ड	सामान्यकाण्ड
"	१३६४-२	वया०	वया०
"	सप्तम्यां पङ्क्तौ	नरककाण्ड	नारककाण्डः
"	१३६६-३	पुत्र०	पुत्र०
"	" -३	सख	सख
"	१३६७-४	वीर०	वीर०
१८४	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्वङ्काण्ड	सामान्यकाण्ड
"	१३७६-१	सख्	सख्
१८५	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्वङ्काण्डः	सामान्यकाण्ड
"	१३८१-१	किञ्चिप	किञ्चिप
१८६	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्वङ्काण्ड	सामान्यकाण्ड
१८६	१३८९-२	भृ	धक्त्र०
"	१३९०-१	गन्धो	गन्धो
१८७	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्वङ्काण्ड	सामान्यकाण्ड
"	१३९२-२	गन्धो	संन्याइ०
"	१३९२-१	गन्धो	मन्त्र०
"	"	गन्धो	कुष्ट
१८८	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्वङ्काण्ड	सामान्यकाण्ड
"	१३९५-२	गन्धो गन्धो	गन्धो गन्धो
"	१३९६-६	गन्धो	वाहिते

पृष्ठ	खो०पा०	अक्षर	शब्द
१८०	.. -३	सूषस्य	सूषस्य
..	१४०० -२	रति'	रत'
..	१४०९ -२	तर्जुरः	तर्जुरः
..	१४१० -३	पेटक	पेटकं
१८९	प्रथमपक्षो	तिर्गताण्डः	सामान्यवनाण्डः
..	१४१८ -३	पैसुकं	पैसुकं
१९०	प्रथमपक्षो	तिर्गताण्डः	सामान्यवनाण्डः
..	१४२१ -१	तारूल'	तारूल'
..	१४२३ -३	भोरणी	भोरणी
..	१४२९ -३	कुजं	कुजं
१९१	प्रथमपक्षो	तिर्गताण्डः	सामान्यवनाण्डः
..	१४३० -१	पुथुल	पुथुलं
..	.. -२	तिनट	तिनटं
..	.. -२	पिपुलं	पिपुलं
..	१४३१ -१	देव्य'	देव्य'
..	१४३६ -१	वीध	वीध'
..	१४३८ -१	पवर्ह	पवर्ह
१९२	प्रथमपक्षो	तिर्गताण्डः	सामान्यवनाण्डः
..	१४३९ -३	परादी'	परादी'
..	१४४१ -४	अमं	अमं
..	१४४३ -४	दग्	दग्
१९३	प्रथमपक्षो	तिर्गताण्डः	सामान्यवनाण्डः

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१९३	१४४६-४	निविड	निविडं
"	१४४७-२	बहल	बहल
१९४	प्रथमपङ्क्तौ	तियकाण्डः	सामान्यकाण्ड
"	१४५४-१	स्थावरन्तु	स्थावरं तु
"	१४५६-४	कुटिले	कुटिल
"	१४५८-३	नगर	नगत
१९५	प्रथमपङ्क्तौ	तियकाण्ड	सामान्यकाण्ड
"	१४६५-१	प्रतिकूलन्तु	प्रतिकूलं तु
"	१४६६-२	सभ्यन्तु	सभ्य तु
१९६	प्रथमपङ्क्तौ	तियकाण्ड	सामान्यकाण्ड
१९७	"	"	"
"	१४७३-३	गृढ	गृढ
"	१४७४-१	द्विशात	द्विशात
१९८	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यकाण्ड	सामान्यकाण्ड
"	१४८७-३	मुत्	मुत्
"	१४८८-४	ररीकृते	ररीकृते
"	१४८९-३	मङ्गीणं	सङ्गीणं
"	१४९१-४	न्विषितानि	न्विषितानि
"	१४९२-२	समुत्	समुत्
१९९	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यकाण्डः	सामान्यकाण्ड
"	१४९६-३	मुनिन	मनित
"	" -४	मुत्तम्	मुत्तम्
"	१४९७-२	राम्वनन	मयनन

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
२००	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्डः	सामान्यकाण्डः
„	१५११-४	सप्ताः	समाः
२०१	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्डः	सामान्यकाण्डः
„	१५१२-३	लक्ष्मीच्छा°	लक्ष्मीश्छा°
„	१५१७-२	अेशो	अेषो
२०२	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्डः	सामान्यकाण्डः
„	१५२१-४	ष्टवनानि	ष्टेवनानि
„	१५२६-३	°ट्यूञ्चं	°ट्यूञ्चं
२०३	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्डः	सामान्यकाण्डः
२०४	„	„	„
„	१५३९-३	हटैः	हटे

शेषनाममालाशिखोच्छसहितस्य

अभिधानचिंतामणिकोशस्य

अकारादिवर्णानुक्रमेण शब्दानुक्रमणिका

शब्द	श्लोक	शब्द	श्लोकः
अ		अहिप	१११४
अश.	१४३४	अहिस्त्वध	६१७
अशकूट	१२६४	अकम्पित	३२
अशु }	९९	अकर्कश.	१३८७
	९९	अकर्ण	४९४
अशुक.	६६६	अकस्करन	४९०
अशुहस्त.	९६	अकस्मात्	१९३२
अस.	९८८	अकिञ्चन	३९८
असञ्ज	४४८	अकिञ्चनता	८१
अंहति	३८७	अकुप्य	१०४५
अहसु.	१३८१	अकूपार	१०७३
अहि	६१६	अक्त	१४९२
अहिनामन्	११२१	अक्व	१९११

अक्ष. }	४८६	अक्षीव. }	९४१
	७३८		११३४
	८८४		७४९
	९४३		१४३३
अक्षत. }	१३८३	अक्षात.	१०९४
	४०१	अखिल.	१४३३
अक्षदर्शक	७२०	अखेदित्व.	७१
अक्षदेविन्	४८५	अग.	१११४
अक्षधूर्त्त	४८५	अगद.	४७३
अक्षमाला.	८४९	अगदङ्कार.	४७२
अक्षर	७५	अगम.	१११४
अक्षरचञ्चु.	४८३	अगरु.	६४०
अक्षरचण	४८३	अगस्ति.	१२२
अक्षरजीवक.	४८३	अगस्त्य.	१२२
अक्षवती	४८६	अगाध }	१३६४
अक्षवाट	८०१		१०७०
अक्षान्ति.	३९१	अगाधजल.	१०९१
अक्षि.	५७५	अगार.	९९२
अक्षिकृत्क.	१२२५	अगुरु.	६४०
अक्षिगत.	४४८	अगौकमु.	१३१७
अक्षिविकृणित.	५७८	अग्नायी.	११००

अग्नि	१६९	अग्र	१४३८
अग्निक	१०९९	अग्र	११२१
अग्निकारिका.	१२०९	अग्र	१४५९
अग्निकार्य.	८१४	अग्र	११८३
अग्निचित्.	८३५	अग्रज	८१२
अग्निदेवा	१०९	अग्रजङ्घा	५५१
अग्निमू	२०९	अग्रजन्मन्	६१५
अग्निमूर्ति	३१	अग्रजन्मन्	८१२
अग्निमारुत	१२३	अग्रजाति	८१२
अग्निरक्षण	८३५	अग्रणी	१४३९
अग्निरञ्जी	१२०९	अग्रत	१५२९
अग्निरवष्टय	४४७	अग्रबीज	१२००
अग्निशह	११०३	अग्रयान	८००
अग्निसमव	६२०	अग्रपरा	४९८
अग्निसिंहनदन.	६९६	अग्रायणीय.	२४७
अग्निहोत्र.	८३६	अग्रिम	६२३
अग्निहोत्रिन	८३५	अग्निदिवीपू	१४३९
अग्नीन्धन.	८१४	अग्नेसर	५२५
अग्न्याधान	८३६	अग्नेसर	४९८
		अग्र	१४२८
		अग्र	१४३९
		अग्र	१३८१

अम्रमर्षण.	८४४	अङ्गद.	१६२
अम्रया.	१२६५	अङ्गना.	५०५
अङ्क. {	१०६	अङ्गमर्द.	४९२
	२८४	अङ्गरक्षणी.	७६९
अङ्कपाली.	६०२	अङ्गराग.	६३५
अङ्कपाठी.	१५०७	अङ्गिराज.	७११
अङ्कन.	२९३	अङ्गविक्षेप.	२८२
अङ्क.	१२९३	अङ्गमंस्त्रिकया	६३५
अङ्कर.	१११८	अङ्गहार.	२८२
अङ्कश.	१२३०	अङ्गारक.	११६
अङ्कशा.	४५	अङ्गारधानी.	१०२०
अङ्कूर.	१११८	अङ्गारपात्री.	१०२०
अङ्गोलमार	११९८	अङ्गारशकटी.	१०२०
अङ्ग. {	५६६	अङ्गिका.	६७४
	५६३	अङ्गीकार.	२७८
	९५७	अङ्गीकृत.	१४८८
अङ्गक.	१५३७	अङ्गुली.	५९२
	१०११	अङ्गुल.	५९२
अङ्गज. {	२२७	अङ्गुलि.	८५४
	५४७	अङ्गुलि.	१२२४
अङ्गण.		अङ्गुलिमुद्रा.	६६४
		ली.	५९२

अद्गुलीयक	६६३		२११
अद्गुष्ट.	०९२	अद्गु	२१७
अद्घि	१०९८		१२७५
अद्घिनामन्.	११-१	अनकाव	२०१
अद्घिप	१११४	अनगर.	१३०५
अद्घिस्कन्व	६१७	अननीविक.	८८९
अचल }	६९८	अजडेवना.	११४
	१०-२७	अजनामक.	१०५४
अचभ्रातृ	३२	अजन्य. }	१२६
अचडा.	९३६		७९६
अचिरप्रभा	११०४	अजप	८५७
अचिरा	४०	अजमीड.	७०७
अचक्षता	६०७	अजर्य	७३१
अच्युत	२१४	अजल	१४७१
अच्युतन	९३	अजा.	१२७५
अच्युताग्रन. }	१७१	अजाजी	४२२
	२२५	अजातशत्रु	७०७
अच्छ	१०७१	अजिन }	२६
अच्छमल	१२८९		४२
अच्छुसा	२४०	अजितमला	४४
		अजिन	६३०
		अजिनपत्रिका.	१३३६

अजिर.	१००४	अट्ट. }	९८१
अजिह्व.	१४५६	अट्टहास.	१००२
अजिह्वग.	७७८	अट्टहासिन्.	२९७
अजिह्व.	१३५४	अट्टालक.	१९७
अज्जुका.	३३४	अट्टुन.	९८१
अज्ज.	३५२	अणक.	७८३
अज्ञान. }	७३	अणग्य.	१४४२
	१३७४		९६६
अञ्जु.	६६७	अणि. }	७५६
अञ्चित.	४४७		१०१३
	१७०	अणिमन्	२०२
अञ्जन. }	६८६	अणोयम्.	१४२८
	१०५३	अणु.	१६२४
अञ्जनाविका.	१२९८	अण्ड }	१३१९
अञ्जनिका.	१२९८		६११
अञ्जलि.	५९८	अण्डक.	६११
अञ्जलिकारिका.	१०१४	अण्डकोश.	६१२
अञ्जस.	३७५		१३१७
अञ्जमा.	१५३०	अण्डज. }	१३४३
अटनी.	७७५		१३५५
अटवी.	१११०	अतपी.	११७९
अट्याया.	१५०१	अनिकृत्तित	३५०

अतिक्रम	१५०४	अतीव	१५३५
अतिमत्र,	४९४	अत्तिका	३३५
अतिथि	४९९	अत्यतगामिन्	४९५
अतिथिपूजन	८२२	अत्यतीन	४९५
अतिदूर.	१४५२	अत्यय	३२३
अतिपथिन्	९८४	अत्यर्थ	१५०५
अतिपात.	१५०४	अत्यल्प	१४२८
अतिमी.	१८१	अत्याकार	४४२
अतिमर्याद	१५०६	अत्रभवान्	३३६
अतिमात्र	१५०६	अत्रिहृग्न.	१०५
अतिमुक्तक	११४७	अत्रेयी	५३५
अतिरक्त.	१४४९	अयर्वन्	२४९
अतित्राहिक	१३५८	अदन	४२४
अतिवृष्टि	६०	अदभ्र	१४२६
अतिवल	१५०६	अदष्ट	३०२
अनिशय }	५८	अद्भुत }	२९५
	१५०६		३०३
अतिसर्जन	१५१९	अद्भुतत्व	७०
अतिसधान	३७९	द दार	३९४
अतिस्फिर	१४५३		१११४
अतिस्निग्धमधुरत्व.	६८	अद्रि }	१०२७
अतिहास.	१९८		१७४

अद्रिजा.	२०४	अधिभू.	३५८
अद्रिाज.	१०२७	अधिरोहिणी.	१०१३
अद्वय.	२३४	अधिवासन.	६३७
अघम.	१४४१	अधिविज्ञा.	५२७
अघमर्ण.	८८२	अधिश्चयणी.	१०१८
अधर. }	५८१	अधिष्ठान.	९७२
	३४७	अधीरा.	५३५
अधवा.	५३१	अधेश्वर.	२४
अघस	१५२६	अधुना.	१५३०
अघस्तात्.	१५२६	अधृष्ट	४३३
अघक्षिप्त.	१४८२	अधोऽङ्गुक	६७२
अधि.	५३५	अधोऽक्षज.	२१४
अधिक.	१४४९	अधोभुवन.	१३६३
अधिकरण.	२५५	अधोमर्मन्.	६१२
अधिकर्मिक.	७२५	अधोमुख.	४५७
अधिकाङ्ग.	७६७	अध्यक्ष.	७१२
अधिकार.	७४४	अध्ययन.	८२१
अधिकृत.	७२२	अध्यवसाय.	३००
अधिक्रम	१५११	अध्याहार.	३२३
अधिक्षिप्त	४४०	अध्युदा.	५२७
अवित्यक्ता.	१०३५	अध्येषणा.	३८८
अधिप.	३५८	अध्यग.	४९३

अध्वन्	९८३	अनन्ततीर्थकृत्	२७
अध्वनीन	४९३	अनन्तवीर्य	५६
अध्वन्य	४९३	अनन्तर	१४५१
अध्वर	८२०	अनन्ता	११९२
अध्वरथ	७५२		९३६
अध्वर्यु	८१९	अनन्यज	२२७
अनक्षर.	२६६	अनन्यवृत्ति	१४५८
अनक्षि.	५७६	अनर्गल	१४६६
अनगार	७६	अनल	१०९९
अनङ्ग	२२७	अनवधानता	१३८२
अनगासुद्ध.	२००	अनवरत	१४७१
अनच्छ.	१०७१	अनवराध्य	१४३९
अनड्डान्	१२५७	अनवस्कर	१४३६
अनड्डुही	१२६५	अनवस्थिति	३१५
अनड्डाही	१२६५	अनश्वर	१४५३
अनतिविश्रम्बिता	७०	अनम्	७५३
	१३०७	अनादर	१४७९
अनन्त.	२९	अनादत	१४७९
	२२४	अनामय	४७४
	१६३	अनामिका.	५९३
अनन्तक.	८७५	अनारत.	१४७१
अनन्तमित्	२९	अनार्यम	६४०

अनालम्बिन्.	२८८	अनुकार.	१४६२
अनाविल.	१४३६	अनुकूल.	६२
अनाह.	४७१	अनुकूलता	१२७७
अनाहत.	६७१	अनुक्रम.	१५०३
अनिमिष. }	८८	अनुक्रोश.	३६९
	१५४४	अनुग.	१४५७
अनिरुद्ध.	२३०	अनुगामिन्	४९६
	११०६	अनुग्रह	१५०८
अनिल. }	५२	अनुहर.	४९६
	९०	अनुज	५५२
अनिलमल.	१०९९	अनुजीविन्	४९६
अनिश. }	१५३१	अनुत्पण.	९०६
	१४७१	अनुताप.	१३७८
अनिष्टदुष्टधी.	४३८	अनुत्तम.	१४३९
अनीक. }	७४६		१४३८
	७९७	अनुत्तर. }	३४७
अनीकस्य.	७२२		९४
अनीहिनी.	७४५	अनुत्तरोपपातिकदशा	२४४
अनुक	४३४	अनुनय	१२०३
अनुकम्पा.	२६९	अनुपद.	१४५७
अनुकर्ष.	७५७	अनुपदिन्	४९१
अनुपमीन.	४९५	अनुपदीना.	९१५

अनुप्लव	४९६			२६५
अनुमत्र	१५२०	अनृत	}	८६६
अनुमात्र	३२६			१५३४
अनुमति	१५०	अनकजातिवैचित्र्य		७०
अनुयोजन.	२६३	अनकप		१२१७
अनुयोगकृत्	७८	अनेहमूक.		३४८
अनुरति	२९६	अनेहम्		१२६
अनुराग	२९६	अनोकह		१११४
अनुराधा	११३			९६२
अनुरोध	७३३	अन्त	}	१३७४
अनुठाप	२७४			१४५९
अनुवत्सर	१५९	अन्त करण.		१३६९
अनुवृत्ति	७३३	अन्त पुर		७२७
अनुशय.	१३७८	अन्त पुराछपक्ष.		७२६
अनुष्ण	३८४	अन्तक		१८४
अनुहार.	१४६३	अन्तकृद्दशा		२४४
अनृचान	७८			१४६०
अनृप	९५३	अन्तर.	}	१५०९
अनृह.	१०२			१५३८
अनृशु.	३७६	अन्तरा		१५३८
		अन्तराय		१५०९

अनन्तरम्	१ ४ ३ ०	अनिनाम्	१ ४ २ ०
अनन्तरि	१ ४ ३ १	अनिकान्तम्	१ ४ २ २
अनन्तरि	१ ० ७ ८	अनितकम्	१ ० १ ८
अनन्तरि	६ ७ २	अनितकान्तम्	१ ० ० १
अन्तरि	१ २ ३ ८	अनितम्	१ ४ ० २
अन्तरेण	१ २ ३ ८	अन्तरेणान्तम्	७ २
	१ २ ३ ७		
अन्तरेण	१ ४ २ २	अन्तरेण	८ ७ ४
अन्तरेण	१ २ ३ ६		
अन्तरेण	१ ४ ७ ७	अन्तरेणान्तम्	८ २ ४
अन्तरेण	१ ४ ७ ७	अन्तरेण	६ ० १
अन्तरेण	१ ० ० ७	अन्तरेण	१ २ २ २
अन्तरेण	७ २ २		
अन्तरेण	१ २ ८	अन्तरेण	४ ५ ७
अन्तरेण	२ ४ २	अन्तरेणान्तम्	१ ४ ४
अन्तरेण	१ ४ २	अन्तरेणान्तम्	२ ० ०
अन्तरेणान्तम्	१ २ ० ०	अन्तरेणान्तम्	१ ४ ३
अन्तरेणान्तम्	७ २ ६	अन्तरेण	२ ० २

अन्यतरत्	१४६८	अपटु.	४५९
अन्यमत्	१३२२	अपतर्पण	४७३
अन्यशास्त्रक.	८१७	अपन्य	५४२
अन्यून	१४३३	अपत्पपप.	६०९
अन्यो-ग	१४९९	अपत्रपा	३११
अन्वक्ष.	१४५७	अपत्रपिष्णु	३९०
अन्वच	१४५७	अपथ.	९८४
अन्वय	५०३	अपथिन्	९८४
अन्वर्थ	२५७	अपदिश.	१६७
अन्त्रवाय	५०३	अपद्वान्त	४४०
अन्विष्ट	१४९१	अपमिन्यक	
अन्वपित	१४९१	अपयान.	
अन्वष्ट	४६४	अपस्मार.	३
अपकृष्ट.	१४४२	अपररात्र	१४
अपक्रम	८०३	अपरा }	१४७
अपक्रिया	१५१५	अपराजिता.	१२२८
अपघन	५६६	अपराद्धेषु	७७२
अपघय	१५२४	अपराध	७४४
अपचित	४४७	अपर्णा	२०६
अपठान्तर.	१४५१	अपलाप	२७६
अपठी	६८०	अपलापिका	३९३

अन्यतरत	१४६८	अपटु.	४५९
अन्यमृत	१५२२	अपतर्पण	४७३
अन्यशास्त्रक	८५७	अपत्य	५४०
अन्यून	१४३३	अपत्यपय.	६०९
अन्गो-ग	१४९९	अपत्रपा	३११
अन्वस.	१४५७	अपत्रपिष्णु	३९०
अन्वच	१४५७	अपय.	९८४
अन्वय	५०३	अपयिन्	९८४
अन्वय	२५७	अपदिश.	१९७
अन्वयाय	५०३	अपद्यस्त	४४०
अन्विष्ट	१४९१	अपमित्यक	८८१
अन्वित	१४९१	अपयान.	८०२
अन्वष्ट	४९१	अपस्मार.	३२१
अपकृष्ट.	१४४२	अपरराश्र	१०५
अपक्रम	८०३	अपरा } १४७	
अपक्रिया	१५१५	अपराजिता.	११५६
अपघन.	५६६	अपराद्वेषु	७७२
अपघय	१५२४	अपराध	७४४
अपचित.	४४७	अपर्णा.	२०३
अपशा-तर	१४५१	अपलाप	२७६
अपत्री	९८०	अपलाभिका	३९२

अवला	१०४			२४०
अवाध	१४६६	अविख्या	}	२७३
	४७			
अजम.	}	१०५	अचिचर.	४९६
अजमवाधव		९६	अचिचर	८३०
अजनहस्त.	९६	अभिनन	५०३	
अजिननीपति	९७	अभिजात	५०२	
अज्य	१५९	अभिज्ञ.	३४३	
अजिषकफ	१०७७	अभिज्ञान.	१०६	
अजिषम	१८२	अमिवा.	२६०	
अजिषजा	९०३	अमिष्या.	४३१	
अजिषपट्टकी.	१२०४	अमिनदन.	२४	
अजिषशपन	२१४	अभिनय.	२८०	
अज्यगि	११००	अमिनय.	१४४८	
अज्यलण्य.	३३५	अमिनिर्मुक्त	८६०	
अमयद.	२५	अमिनिर्घाण	७८९	
अमया	११४६	अमिनिवेश	१९००	
अमाव.	१५१७	अभिनीत	७४३	
अमापण.	७७	अमिपन्न.	४७९	
अमिक.	४३४	अमिप्राय.	१३८३	
अमिप्रय.	}	७९१		
		१५०१	अभिभव	४४१

अभिभूत. }	४४०	अमीक्षणम्.	१५३१
	८०५	अमीपंग.	२७२
अभिमंत्रण.	२६१	अमीषु.	९९
अभिमुख.	१४३७	अभ्यग्र.	१४५०
अभिमाति.	७२९	अभ्यंजन.	४१७
अभिमान.	३१७	अभ्यंतर.	१४६०
अभियाति.	७२८	अभ्यमित.	४५९
अभियोग.	३००	अभ्यमित्रीण.	७९२
अभिराम.	१४४४	अभ्यमित्रीय.	७९२
अभिरूप.	३४१	अभ्यमित्य.	७९२
अभिलाव.	१५२१	अभ्यर्ण.	१४५१
अभिलाष.	४३१	अभ्यवस्कंद.	८००
अभिलाषुक.	४२९	अभ्यवहार.	४२३
अभित्रादक.	३४९	अभ्याख्यान.	२६८
अप्रिवादन.	८४४	अभ्यागत.	४९९
अभिव्याप्ति.	१५१७	अभ्यागम.	७९७
अभिशन्त.	४३६	अभ्यागारिक	४७८
अभिषव.	९०५	अभ्यादान.	१५१०
अभिषेणन.	७९०	अभ्यांत.	४५९
अभिसंपात.	७९७	अभ्यामर्द.	७९८
अभिसारिका.	५२९	अभ्यास. }	७८८
अभीक.	४३४		१४५०

अध्यासादन.	८००	अमर्ष	३२०
अभ्युत्थान	१०१	अमर्षण	३९२
अभ्युदित	८१०	अमा	११०
अभ्युपगत	१४८९	अमा }	११२७
अभ्युपगम	२७८	अमास	४४९
अभ्युपपत्ति.	११०८	अमास्य }	७१४
अभ्युपाय.	२७८	अमास्य	७१९
अभ्युषा	३९९	अमावसी	११०
अभ्युष	३९९	अमावस्या	११०
अभ्र	१६३	अमावासी.	१११
अभ्रक	१०११	अमावास्या	१११
अभ्रपथ	१६३	अमिश्र	७२९
अभ्रमातग.	१७७	अमृक्त	७७४
अभ्रमुप्रिय	१७७	अमुञ्ज	११२८
अभि	८७८	अमृष्यपुत्र.	१०२
अभ्रेप.	७४३		१०६९
अमञ्ज	१०२६		८११
अमम	११	अमृता.	७४
अमर	८७		८९
अमरावती.	१७८		८३४
अमर्य.	८८	अमृतद्युति	१०६
अमर्षवधिता.	६९	अमृतपु	१०४

अमृता.	११५७	अयःप्रतिमा.	१४६४
अमृतासंग.	१०५३	अयन.	१५८
अमेघ.	३५२	अयंत्रित.	१४६६
अंबक.	५७५	अयस्.	१०३८
अंबर.	१६३	अयाचित.	८६६
	६६६	अयि.	१५३७
अम्बरीष.	१०२०	अयुक्छदः.	११३३
अंबष्ठ.	८९६	अयुत	८७३
अंबा.	३३५	अयोग्र.	१०१७
	५५७	अयोधन.	९२०
अंबिका.	४६	अयोध्या.	९७५
	२०३		२८
अंबु.	१०६९	अर.	१२८
अंबुकूर्प.	१३५०		६९३
अंबुप.	१३२९	अरघट्टक.	१०९३
अंबूकृत.	२६७	अरजस्.	५१०
अंभस्	१०६९	अरणि.	८२५
अम्भस्सू.	११०४	अरण्य.	१११०
अम्भ.	१३८८	अरण्यश्वन्.	१२९१
अम्भवेतस.	४१७		७३
अम्भिका.	११४३	अरति.	३१४
अय.	१३७९		

अरति	६९९	अहंस्तुद	६०१
अरविद	११६०	अहंवनी	८४९
अरर	१००६	अहवतीजानि.	८४९
अररि	१००७	अहम्.	४६५
अराति.	७२९	अरे	१५३७
अराठ	१४५७	अर्क	९२
अरि	७२८	अर्कम.	९५
अरिष	७५५	अर्कतनय.	१८२
अरिष	८७९	अर्कवाचव	७११
अरिष्ट	११३९	अर्करोतोम	२३४
	९९७	अर्कसुतु	१०९
	४०८	अर्कसोदर	१८४
	१२५	अर्गला	१७७
अरिष्ठ.	२२०	अर्गलिका	१००४
	१३२१	अर्घ	१००५
अरिष्ठनेमि.	३०	अर्घ्य	८६८
	१०२	अर्घ्य	५००
अरुण	९५	अर्षि.	४४७
	१३९६	अर्षि.	१४५१
अरुणपारथि	९८	अर्ष्य	४४४
अरुणावरम.	२३०	अर्षित	४४७
अरुणोपस	१०६४		

अर्चिस्.	}	११०२	अर्थिक.	७९४
		९९	अर्थिन्.	३८८
अर्चिष्मत्.		१०९८	अर्थ्य.	१०६२
अर्जुन.	}	११५५	अर्दना	३८८
		११९५	अर्ध.	१४३४
		१३९३	अर्धगुच्छ.	६६०
		७०८	अर्धजाह्वी.	१०८४
		७०२	अर्धमाणव.	६५९
अर्जुनध्वज.		१०४४	अर्धरात्र.	१४५
अर्जुनी.		७०५	अर्धवीक्षण.	५७७
अर्णव.		१२६५	अर्धहार.	६६०
अर्णवमंदिर.		१०७३	अर्धाबु.	४०९
अर्णस्.		१८८	अर्धेद्.	७८०
अर्त्ति.		१०६९	अर्बुद.	८७४
अर्थ.	}	७७५	अर्भ.	३३८
		१९२	अर्थमदेवा.	११२
अर्थरूपण.		१५१४	अर्थमन्.	९५
अर्थना.		७३८		८६४
अर्थप्रयोग.		३८८	अट्या.	}
अर्थवाद.		८८०		
अर्थविज्ञान.		२७०	अट्याणी.	५२४
		३११		५२४

अर्वन्	१२६३	अलसेक्षणा	९०६
अर्वाङ्	१४४३	अलात.	११०३
अशंस	१९४२	अलावू	११५५
अशोत्र.	४६१	अलि	१२१२
अशोयुञ्	११८९	अलिक	९७३
अहणा	४६१	अलिजर.	१०२२
अहत्	४४७	अलिङ्	१०१०
अहित	२४	अलीक	२६५
अड	४४६	अलीक }	९७३
अट.	१२११	अलोक.	१३६५
अटक	१५२७	अल्प	१४२६
अलका.	९६९	अल्पतनु	४५३
अलक्त	१९१	अल्पमारिष.	११८४
अरक्ष्मी.	६८०	अल्पिष्ट	१४२८
अलकविष्णु	१३८०	अल्पीयस्.	१४२८
अलकर्षिणि	३८९	अवमर	१०१६
अउकार	३५४	अवकृष्ट	४४०
अलेगारसुवर्ण.	१४७	अवकीर्ण	१४७६
अलर्क.	१०४६	अवकीर्णिन्	८५४
अलगर्ह	१२८०	अवकृशिन्	१११६
अलत	१६८५	अवगणित	१४७९
		अवगत	१४९६

अवग्रह.	} १६६	अवधि.	९६२
	१२२६	अवध्वस्त.	१४७६
अवग्राह.	१६६	अवन.	१५०२
अवघात.	१०१७	अवनत.	१४५६
अवचूल.	७५०	अवनाट.	४५१
अवज्ञा.	१४७९	अवनि.	९३६
अवज्ञात.	१४७९	अवन्ति.	९५६
अवट.	} १३६४	अवन्तिसोम.	४१५
	९३१	अवन्ती.	९७६
अवटीट.	४५१	अवपात.	९३१
अवट्ट.	५८६	अवभृथ.	८३४
अवतंस.	६५४	अवभ्रट.	४५१
अवनमस.	१४६	अवम.	१४४२
अवतार.	१०८७	अवमत.	१४७९
अवतोका.	१२६७	अवमतांकुश.	१२२२
अवदंश.	९०७	अवमर्द्द.	८००
अवदात.	} १३९३	अवमानित.	१४७९
	१४३६	अवयव.	५६६
अवदान.	८११	अवरज.	५५२
अवदारण.	८९२	अवरति.	१५२२
अवद्य.	१४४२	अवरोध.	७२७
अवधान.	१३७८	अवरोधन.	७२७

अवरोधिक	७२६	अवहार	१३५१
अवर्ण.	२७१	अवहित्या.	३१४
अवन्म.	६०७	अवहेलन.	१४७९
अवलम्बित	१४७८	अवान् } १५२६	३४९
अवदिसता	३१६		४५७
अवशोकन	५७७		३४८
अववाद.	२७७	अवाक्यम्	१४५६
अवश्यम्.	१५४०	अवाग्र.	२६६
अवश्याय.	१०७२	अवाच्य	१०७९
अवञ्जाग	४२४	अवार.	१०७३
अवमक्षिका	६७९	अवारपर.	१२७६
अवमर	१५०९	अवि	१४९७
अवमर्ष	७३३	अविन	१२७८
अवमर्षिणी	१२७	अविदुग्ध	१२७८
अवमाद	३१२	अविदुम्	१३७४
अवमान	३०४	अविद्या.	४३१
	९०२	अविनीत	५८८
अवनिर्	१००६	अविनीता.	५८८
अवनिर्दिष्ट.			
अवनिर्दिष्ट			
अवन्म			
अवद्वेष			

अविर्भित.	१४७०	अदमन्.	१०३५
अविष्ठा.	१२७७	अदमंतक.	१०१८
अविसोद.	१२७८	अदमरी.	४७०
अवी.	५३५	अश्रांत.	१४७१
अवृष्टि.	६०	अश्रि.	१०१३
अवेक्षा.	१५१८	अश्रु.	३०७
अव्ययहित.	१४५१	अश्रुल.	२६६
अव्याहतत्व.	६६	अश्रुपा.	१११
अव्युच्छिन्ति.	७१	अश्रुपाभु.	१२२
अशन. }	३९५	अश्रु. }	४७
	४२३		१२३२
अशनाया.	३९३	अश्रुकिनी	१०८
अशनायित.	३०२	अश्रुग्रीव.	६००.
अशनि. }	११०५	अश्रुतर. }	१३११
	१८०		१२५३
अशिश्री.	५२९	अश्रुत्व	११३१
अशुभ.	१३८०	अश्रुमंथीय.	१२४३
अशुष.	१४३३	अश्रुयुज.	१०८
अशोक.	११३५	अश्रुपाण.	१२८६
अशोका.	४५	अश्रुवार.	७६१
अदमगर्भ.	१०६४	अश्रुसंन.	३८
अदमन.	१०१२	अश्रुसंननृपनंन	१०२

अश्या.	१२३३	असह्य	८७५
अश्वारोह.	७६१	असार	१४४६
अश्विन	१८१	असि	७८२
अश्विनी.	१०८	असिक	५८१
अश्विनीपुत्र.	१८१	असिक्री.	५२१
अश्वीय	१४२०	असित.	१२०
अपडस्तीण.	७४१		१२९७
अष्टपाद्. }	१२८६	असितानन	१२९०
	१२११	अतिषावक	९१६
अष्टमगल	१२३७	असिधेनु.	७८४
अष्टमूर्ति	१९६	असिपत्रक	११९४
अष्टश्रवण	२११	असिपृत्री	७८४
अष्टापद }	४८७	असु	१३६७
	१०४३	असुख	१३७०
अष्टिवत्	६१४	असुपत्	१३१६
असकृत्.	१५३१		९०
असदृष्येत्	८५७	असुर	२३८
असंकुल.	९८४		६२१
असक्त	१४७१	असुराह	१०४९
असनी	५२८	असूया	३२३
असहन	७२९	असूर्क्षण	१४७९
असमति	४९१	असृम्प	१८८

असृक्त्र.	६२०	अस्थि.	६१९
असृग्वग.	६३०	अस्थिकृत्.	६२५
असृज्. }	६१९	अस्थिवन्धन.	६२४
	६२१	अस्थिपंजर.	१९७.
असौम्यस्वर.	३४९	अस्थिभुज्.	६२८
अस्य. }	१४८२	अस्थिर.	१२७९
	१५३९	अस्थिविग्रह.	४३७
	१०२७		१४५५
	३२४	अस्थिमंभव.	२१०
अस्यर.	६८०	अस्थिमन्त्र.	६२८
अस्यनाग.	५२	अस्थिन्नेह.	६२८
अस्यनाव.	१०७०	अस्फुट.	२६६
अस्ति.	१५४१	अस्फुटवाच.	३४९
अस्तिमत्.	४७७	अन्न. }	३०७
अस्तिनास्तिप्रवाद.	२४७		६२२
अस्तु	१५२८		१०१३
अस्तोय.	८८	अन्नपा.	१२०३
अत्.	७७५	अन्नु.	३०७
	७७३	अस्वप्न.	८९
अत्रप्राम.	१४१४	अस्वर.	३४९
अस्याव.	१०७८	स्वावान्य-	६८

अहयु.	४३३	अहिमा	८१
अहकार.	३१६	अहोपुरुषिका	३१८
अहकृत	४३३	अहोरात्र	१३८
अहन	१३८	अहाय	१९३०
अहमहमिका	३१७	आ.	
अहपूर्विका.	३१८	आ	१९४०
अहमति	१३७४	आकर	१०३६
अहर्मणि	९६	आकल्प	६३९
अहर्वाचव.	९६	आकल्प्य.	४६३
अहर्मुत्त	१३८	आकार	१९१३
अहस्कर.	९७	आकारगोपन	३१४
अहि	१३०२	आकारण	२६१
अहिकोश	१३१९	आकालिकी.	११०९
अहिच्छत्र	९६०	आकाश	१६३
	११९७	आकीर्ण	१४७३
अहित	७२९	आकुल.	१४७२
अहिकात	११०४	आकृत	१३८६
अहितुडिक्	४८८	आकृद	७९९
अहिभृत	१९९	आक्रम	१९११
अहिभय	३०१	आक्रीड	१११२
अहिर्बुध्न	१९७	आक्रीश	२७२
अहिर्बुध्नदेवता.	११४	आसवाद	८६२

आक्षेप.	२७२	आङ्गिरस.	११९
आखंडल	१७१	आचमन.	८३७
आखनिक	१९८८	आचाम.	३९६
आखु.	१६००	आचार.	८४३
आखुग.	२०७	आचारवेदी.	९४८
आखेट.	९२७	आचारांग.	२४३
आख्या	२६०	आचार्य.	७८
आंगंतु.	४९९	आचार्या } ५२३	
आगम.	२४२	आचार्या } ५२४	
आगसू.	७४४	आचार्याणी.	५२३
आगू.	२७८	आचित. } ८८५	
आग्नीध्रा.	८१४	आचित. } १४७३	
आग्नेय. }	६२१	आच्छाद.	६६६
	१२३	आच्छुगितक.	२९८
आग्नेयी.	१६९	आच्छोदन.	९२७
आग्रहायणिक.	१५२	आजक.	१४१७
आग्रहायणी.	१५०	आजगव.	२०१
आघाट.	९६२	आजि.	७९७
आवार.	४०७	आजीव	८६५
आघ्रात.	४२६	आजू.	१३५८
आघ्राण.	४२६	आजा.	२७७
आंगिक.	२८३	आज्य.	४०७

आञ्जवारि	१०७५	आतोद्य	२८६
आजनेय	७०५	आत्तगघ	४४०
आटि	१३३८	आत्मगुहा	११५१
आटोप.	१४९९	आत्मयोष	१३२२
आटवर	७९९	आत्मज	५४३
आढक	८८६	आत्मदर्श	६८५
आढकिक	९६९	आत्मन् }	१३६६
आढकी }	१०५६		१३७६
	११७५	आत्मप्रवाट	२४७
आढ्य	३५७	आत्मभू }	२१३
आणवीन.	९६६		२१७
आतक. }	३०१	आत्ममहि	४०७
	४६२	आत्मयोनि	००९
आततायिन्	३७२	आत्माशिन्	१३४४
आतप	१०१	आत्मीय	५६२
आतपवारण	७१७	आत्रेय	६२०
आतर	८७९	आयर्वण.	९९७
आतापिन्	१३३४	आदर्श	६८४
आति.	१३३८	आदि	१४५९
आतियेयी	४९९	आदिनेय	८८
आतिय्य	४९९	आन्तिय }	९५
आतुर	४५९		१११

आदित्यसूनु.	७०५	आनंदथु.	३१६
आदिम.	१४५८	आनंदन.	७३१
आदिराज.	७००	आनंदप्रभव.	६२९
आदीन	१३७५	आनय.	८१४
आदेश.	२७७	आनाय.	९२९
आदेशिन्.	४८२	आनाह.	१४३१
आदेश्ट.	८१७	आनिली.	११२
आद्य.	१४५८	आनुपूर्वी.	१५०४
आद्यून.	४२८	आंदोलित.	१४८१
आधि.	} १३७१	आन्वीक्षिकी.	} २५१
	८८२	आपगा.	१०८०
आध्यान.	३०८	आपण.	१००२
आन.	१३६८	आपणिक.	८६७
आनक्र.	२९३	आपद्.	४७८
आनकडुंदुमि.	२२३	आपन्न.	४७८
आनत.	} ९३	आपन्नसत्त्वा.	५३९
		आपान.	९०७
आनद्ध.	२८७	आपी.	११३
आनन.	५७२	आपीड.	६५४
आनंद.	} ३१६	आपीन.	१२७२
		६९८	आपृपिक.

आपृच्छा	२७४	आमुक्त.	७६९
आप्त }	२५	आमुष्यायण	५०२
	७३४	आमोट }	३१६
आप्तोक्ति.	२४२		१३००
आप्रपत्नी	६७८	आमोदिन्.	१३९१
आप्तु	६३८	आम्	१५४०
आचक्षुम्ब	३५१	आम्नाय }	८०
आपण	६५०		२४९
आमा	१५१२	आम्न	११३३
आमिनात्य.	६८	आम्नातक.	११५२
आभीरपल्लिहा.	१००२	आम्नेडित	२६७
आभीरी.	५२०	आम्ब्रतस.	४१७
आभील	१३७१	आयत	१४२८
आभोग	१४३२	आयति	१६२
आम	४०३	आयत्त	३५६
आमगंधिन्	१३९२	आयमो	७६९
आमनस्य	१३७१	आय शुलिक	३५४
आमय	४६३	आयाम	१४३१
आमयाविन्.	४५९	आयुक्त	७१९
आमत्रकी	११४५	आयुष.	७७३
आमिशा	८३१		१०४६
आमिष	६२२	आयुषिक	७७०

आयुधीय.	७६९	आराव.	१४००
आयल्लका.	३१४	आरेका.	१३७५
आयुर्वेदिन्.	४७२	आगोग्य.	४७४
आयुस्.	१३६९	आरोपितविशेषता	७०
आयोगव	८९७	आरोह. }	६०८
आयोधन.	७९६		१४३१
आरकूट.	१०४७	आरोहण. }	१०१३
आरक्ष.	१२२६		१५१०
आर. }	११६	आर्जुनी.	१०८६
	१०४७	आर्त्तव.	५३६
आरग्वध.	११४०	आर्त्ति.	१३७१
आरण.	९३	आर्द्र.	१४९२
आरनाठ.	४१५	आर्द्रक.	११८९
आरति.	१५२२	आर्द्रा.	११०
आरंभ. }	१४०६	आर्यपुत्र.	३३५
	१५१०		२३२
आरभटी.	२८५	आर्य. }	३३३
आरव.	१४००		३५९
आग.	९१२		३७९
आराधन.	४९७	आर्या.	२०३
आराम.	११११	आर्यावर्त्त.	९४८
आराष्ट्रिक.	७२३	आर्षमि.	६९२

आर्षभ्य	१२५९	आलेख्य.	९२२
आर्हत	८६१	आलेख्यशेष.	३७४
आरु	१०५९	आलोक.	१०१
आरुम.	३७१	आवरन	१०२६
आरुय	९९०	आवरण.	७८३
आरुवाल	१०९५	आवर्त्त	१०७६
आरुस्य	३१५	आवर्हित	१४८०
	३८३	आवलि	१४२३
आरुप	२७४	आवसथ	९९४
आरुवर्त्त	६८८		९९१
आरुिन्	१२११	आवसथ्य.	९९४
आरुि	१२११	आवसित	११८३
	९६५	आवाप	६६३
१४२३	७१५		
आरुिक.	१११४	१०९५	
आरुिगन	१९०७	आवाञ्ज	१०९५
आरुिगिन्	२९३	आवाप्त	९९१
आरुी	५२९	आविक	६७०
आरुीट	७७७	आविद्ध	१४८२
आरुीनक.	१०४२		१४५६
आरुु	१८२१	आविल	१०७१
आरुु.	१६०७	आविष्टृत	१४७८

आविष्ट.	४९१	आशिसु.	२७२
आविस्.	१५१९	आशीविप.	१३०४
आबुक.	३३२	आशु }	११६८
आबुत्त.	३३२	आशुग. }	७७८
आवृत.	१४७६	आशुशुक्षणि.	१०९७
आवृत.	१५०४	आश्वर्य.	३०४
आवेग.	३२२	आश्रप.	११३
आवेश. }	३२१	आश्रम. }	८०८
आवेशन	१०००	आश्रय. }	७३५
आवेशिक.	४९९	आश्रयाश.	१०९९
आवेष्टक.	९८२	आश्रव. }	२७८
आशंसितृ.	३५०	आश्रुत.	१४८९
आशंसा.	४३०	आश्र	१४२०
आशंसु.	३५०	आश्रत्य.	८१६
आशंका.	६०१	आश्रयुज्.	१५५
आशय.	१३८३	आश्विन.	१५५
आशा. }	४३०		
	१६६		
आशित. }	३९४		
	४२६		
आशितंगवीन	९६४		

ईक्षणिक.	४८३	ईषदुष्ण.	१३८६
ईडा.	२६९	ईषा.	८९१
ईति.	१२६	ईषादन्त.	१२२३
ईरित.	१४८२	ईषिका. }	१२२५
ईर्म.	४६५	ईषीका.	९२०
ईर्या.	१५००	ईहा.	९२०
ईर्यापयस्थिति.	१५०१	ईहामृग. }	४३०
ईष्या.	३९१	उ.	२८४
ईष्याळु.	३९१	उकनाह	१२४१
ईश. }	३५८	उक्षतर.	१२३८
ईशमख.	१८९	उक्षन्	१२५८
ईशान. }	१६९	उखा.	१०१९
ईशितृ.	१९५	उख्य.	४११
ईशित्व.	३५९	उग्र }	८९६
ईश्या. }	२०२	उग्रत्व.	१९५
	३५७	उग्रधन्वन्	३१८
ईश्वरा.	१९६	उचित.	१७४
ईष.	३५७		७४३
ईषन्.			१४२८
			१४७८

उत्क्रोश.	१३३५	उत्तेरित.	} १२४५
उत्क्षिप्तिका.	६५६		१२४९
उत्तप्त	६२४	उत्पतितृ.	३८९
उत्तप्त.	१४३८	उत्पतिष्णु	३८९
उत्तमर्ण.	८८२	उत्पत्ति.	१३६७
उत्तमांग.	५६६	उत्पल.	११६३
उत्तर.	२६३	उत्पश्य.	४५७
उत्तरङ्ग.	१००६	उत्पाटित.	१४८०
उत्तरच्छद.	६७६	उत्पात.	१२६
उत्तरफल्गुनी.	११२	उत्पादक.	१२८६
उत्तरा.	१६७	उत्पादपूर्व.	२४७
उत्तराभाद्रपद.	११५	उत्पादशयन.	१३३०
उत्तरायन.	१५८	उत्तिगजल.	३६६
उत्तराषाढा.	११३	उत्फुल्ल.	११२८
उत्तरासंग.	६७२	उत्स.	१०९६
उत्तरीयक.	६७१	उत्संग.	६०२
उत्तंस.	६५४	उत्सर्जन.	३८६
उत्तान.	१०७१	उत्सर्पिणी.	१२७
उत्तानपादज.	१२२	उत्सव	१५०७
उत्तानशय.	३३८	उत्सादन.	६३५
उत्तेजित.	} १२४५	उत्सारक.	७२१
	१२४८	उत्साह.	२९९

उत्क्रोश.	१३३०	उत्कृति.	१२४०
उत्क्रिमिका.	६९३	उत्कृति. }	१२४१
उत्तम.	६०४	उत्कृति.	३८९
उत्तम.	१४३८	उत्कृतिपुत्र	३८९
उत्तमण.	८८२	उत्कृति.	१३३७
उत्तमांग.	९३३	उत्कृति.	११३३
उत्तम.	२३३	उत्कृति.	४३७
उत्तम.	१००३	उत्कृति.	१४८०
उत्तम.	६७३	उत्कृति.	१२३
उत्तमकल्पिनी.	११२	उत्कृति.	१०८३
उत्तम.	१३७	उत्कृति.	०४७
उत्तमयाद्रपद.	११९	उत्कृति.	१३३०
उत्तमयन.	१९८	उत्कृति.	३३३
उत्तमयादा.	११३	उत्कृति.	११०८
उत्तममंग.	६७२	उत्कृति.	१०९३
उत्तमीयक.	६७१	उत्कृति.	६०२
उत्तम.	६९४	उत्कृति.	३८३
उत्तम.	१०७१	उत्कृति.	१२७
उत्तमयादन.	१२२	उत्कृति.	१२०७
उत्तमशय.	३३८	उत्कृति.	६३९
उत्तमिन. }	१२४९.	उत्कृति.	७२१
	१२४८	उत्कृति.	२९९

उत्साहम.	७३६	उदय	}	१०२७	
उत्सुक	४३६			१४	
उत्सृ	१४०			१४३१	
उत्सृष्ट	१४७६			६०४	
उत्साष	१४३१			४२८	
उत्सृक	१०६९			४२७	
उदय	१६८			उदाश्राण.	७१८
उदयया	१६१			उदरिणी.	१३८
उदगति.	१०२७			उदरिन्	४६०
उदगयन	१९८			उदगिष्ठ	४००
उदगभूम	९६३	उदक.	१६०		
उदय	१४२९	उदगप्रधि	४६९		
उदगदन्	}	४९७	उदगमिग	९९०	
		१००१	उदगिन्.	४००	
उदयन.	१००१	उदगत.	६६७		
उदगित.	१४८२	उदगन	११०९		
उदधि	१०७३	उदा	}	३८१	
उदगिष्टमा	९०			३६७	
उदा	२६०			३७१	
उदग्या	२९४			उदागतं	२६९
उदग्य.	१०७३			उदागीन	७६२
उदगान	१००१			उदागा	२६०

उदीची.	१६७	उद्धान.	१०१८
उदीचीन.	१६८	उद्धार.	८८१
उदीच्य.	९५२	उद्धार.	१४२८
उदीर्ण.	३६७	उद्दुषण.	३०६
उदुंवर. }	११३२	उद्दुत	१४८०
	१००९	उद्दुट.	३६७.
	१०३९	उद्दुव.	१३६७.
उदुखल.	१०१६	उद्दिज.	१३५७
उदुन.	१४९५	उद्दिज्ज.	१३५७.
उदुमनीय.	६६८	उद्दिद्र.	१३५७
उदुदाढ.	१५०५	उद्यम.	३००
उदुदातृ.	८१९	उद्यान.	१११२
उदुवन.	९१९	उद्योग.	३००
उदुवाटक.	१०६३	उद्योत.	१०१
उदुंश.	१२०९	उद्र.	१३५०
उद्दान.	४३९	उद्रत्सर.	१५९
उद्दाम.	१४६६	उद्रर्त्तन.	६३५
उद्दाल.	११७७	उद्रह.	५४२
उद्दाव.	८०३	उद्दांत. }	१४९५
उद्दुर्ष	१५०८		१२२१
उद्दुत.	४३१	उद्दामन.	३७१
उद्दुव.	१५०८	उद्दाह.	५१८

लक्ष्मण	११९४	उपकारिका	९९३
उदुर	१३००	उपकार्या.	९९३
उन्दुरु	१३००	उपकुल्या.	४२१
उन्नत	१४२८	उपक्रम. }	२८२
उन्नमानन	१४६८	उपक्रोश.	१९१०
उन्नयन	३२२	उपगृहन	२७१
उन्नसम्	४५२	उपग्रह	१५०७
उत्साह.	४१६	उपग्रह	८०६
उन्निद्र	११२९	उपग्राह्य	७३७
उन्मदिष्णु.	४२९	उपग्न	१००१
उन्मनसु	४०६	उपनय्या	४७३
उन्मथ	३७१		४७३
उन्माथ	९३२	उपचार }	७३७
उन्माद	३२०		४९७
उन्मिपिन	११२८	उपचारपरीतता	६५
उन्मीलन	९७८	उपनित	४४९
उ नृण	४५७	उपमाप	७३३
उन्मूत्रि	१४८०	उपनिहा	१२०७
उन्मथ	९७८	उपज्ञा	१३७३
उपकठ }	१२४९	उपताप	४६३
	१४५०	उपत्यहा.	१०३५
उपकरण	७१६	उपदश	९०७

उदीची.	१६७	उद्धान.	१०१८
उदीचीन.	१६८	उद्धार.	८८१
उदीच्य.	९५२	उद्धार.	१४२८
उदीर्ण.	३६७	उद्दुषण.	३०६
उदुंबर. }	११३२	उद्दुषण.	३०६
	१००९	उद्दुषण.	१४८०
	१०३९	उद्दुषण.	३६७.
उदुखल.	१०१६	उद्भव.	१३६७.
उदुन.	१४९५	उद्भिज.	१३५७.
उदुमनीय.	६६८	उद्भिज्ज.	१३५७.
उद्गाढ.	१५०५	उद्भिद्.	१३५७.
उद्गातृ.	८१९	उद्यम.	३००
उदुवन.	९१९	उद्यान.	१११२
उदुवाटक.	१०९३	उद्योग.	३००
उदुंश.	१२०९	उद्योत.	१०१
उद्दान.	४३९	उद्र.	१३५०
उद्दाम.	१४६६	उद्रत्सर.	१५९
उद्दाल.	११७७	उद्रर्त्तन.	६३५
उद्दाव.	८०३	उद्रह.	५४२
उद्दुर्ष.	१५०८	उद्दांत. }	१४९५
उद्दत.	४३१		१२२१
उद्दव.	१५०८	उद्दामन.	३७१
		उद्दाह.	५१८

उपवन.	११११	उपस्तर.	४१७
उपवर्त्तन	९४७	उपस्य. }	६०२
उपवसय.	९६१	उपस्थित	१४९४
उपवाम	८४२	उपस्पर्श.	८३७
उपवाह्य	१२२०	उपहार }	७१७
उपविष.	१३१४	उपहाटक	९६१
उपविष्ट	४९२	उपहर	७४१
उपवीत	८४६	उपाकरण	८४१
उपवेणव	१४०	उपाकृत	८०९
उपवाम	१०४	उपाम	१४११
उपगह्य	९६३	उपालय.	१६०४
उपशाय	१६०३	उपादान	१६२४
उपश्रुति	०६३	उपाधि }	४७८
उपसग्रह.	८४४	उपाध्याय.	७८
उपसन्न.	१४९४	उपाध्याया. }	६२३
उपसपन्न.	१७३	उपाध्यायानी	६२३
उपसप्यान	६७३	उपाध्यायी.	६०४
उपसप्त.	१२७४	उपानह	९१४
उपसर्ग	१२६		
उपसर्गन	१४४१		
उपसर्ग्या	१२६८		
उपसुर्गक.	१०१		

उपान्त.	१४९०	उमा.	२०३
उपाय. (चतुष्टय)	७३६	उम्य.	११७९
उपायन.	७३७	उरःसूत्रिका.	९६७
उपालंभ	२७४	उरग.	६९७
उपामकदशा.	२४४	उरण.	१३०३
उपासग.	७८१	उभ्र.	१२७६
उपास्ति.	४९७	उररीकृत.	१४८९
उपाहित. }	१४८९	उरश्छद.	७६६
	१२६	उरमिल.	७९२
उपांशु.	१९३८	उरसू.	६०२
उपेक्षा.	७३८	उरस्य.	९९०
उपेद्र.	२१४	उरस्वान्.	७९२
उपोद्घात. }	२६२	उराह.	१२४०
	१९१०	उरु	१४३०
उत्तकृष्ट.	९६९	उरोज.	६०३
उभ.	१४२३	उर्णाद्यु.	१२७६
उपापति.	१९९	उर्वरा	९३९
उपावन.	९७७	उर्वशी.	१८३
उमासुत.			९३९
उम.			१११८
उवर.			११९४
उम्बु.			

उन्	१३२४	उपिन	१४८६
उत्सुख.	८१६	उपेश.	२३०
उठपी	१०१६	उष्ट्र	१२५४
उल्का	१३४६	उष्मक.	१५७
उ-व.	११०३	उष्मन्	११०२
	५४०		१३८५
	५४०	उष्ण	१५७
उ-वग	१४६७		३८४
उरुत्र	११०३	उष्णक.	३८४
उल्लासन.	३०६	उष्णशीर्ष	१३५०
उल्लाघ	६७४	उष्णागम	१५७
उल्लाघ.	२७५	उष्णाशु.	९५
उल्लोष	६८१	उष्णिका	३९७
उल्लोष्ठ	१०७६	उष्णीष.	६५१
उल्लानमु	११९		६६७
उल्लोष	११५८	उस	९९
उपभुंष	१०९९	उत्ता	१२६५
उपम्	१३९		ऊ.
	१२६५	उता	५१३
उपा	१४३	उत	१४८७
	१५३६	उत्तम	१०७०
	१५३३	उत्पद्य.	४०४

ऊरव्य.	८६४	ऊर्मिमत्.	१४५७
ऊरीकृत.	१४८८	ऊर्वशीरमण.	७०१
ऊरुकीकृत.	१४८८	ऊप.	९४०
ऊरु.	६१३	ऊपण.	४१९
ऊरुन.	८६४	ऊपर.	९३९
ऊर्ज.	३००	ऊह.	३११
	१५५		३२३
ऊर्जस्वल.	७९२	ऊ.	
ऊर्जसि.नू.	७९२	ऊकण.	१९२
ऊर्जनाम.	१२१०	ऊक्य.	१९२
ऊर्जायु.	६७०	ऊक्ष.	१०८
ऊर्जा.	४९२		१२८९
ऊर्ध्वक.	२९३	ऊग्विद्.	८१९
ऊर्ध्वक्षित.	१४८२	ऊच.-ग.	२४९
ऊर्ध्वजानुक.	४५५	ऊचीप	१०२०
ऊर्ध्वज्ञ.	४५६	ऊजीप.	१०२०
ऊर्ध्वजु.	४५५	ऊजु.	३७५
ऊर्ध्वदम.	४९२		१४५६
ऊर्ध्वलिग.	१९६	ऊजुगोहित.	१७९
ऊर्ध्वलोक.	८७	ऊण.	८८१
ऊर्मि.	१०७५		२६४
ऊर्मिका.	३	ऊ	८६६

एकांत. }	७४२	एवार्ह.	११८९
	१५०६	एषण.	७७९
एकांतदुःषमा.	१३१	एषणा.	३८८
एकांतसुषमा.	१२९	एषिणी.	९२४
एकायन.	१४५८	ऐ.	
एकायनगत	१४५८	ऐकागारिक.	३८२
एकावली.	६६१	ऐकाग्र.	१४५८
एह.	४५४	ऐतिह्य.	२५९
एडक.	१२७६	ऐंद्रलुप्तिक.	४५२
एडगज.	११५८	ऐंद्रि.	७०९
एडमूक	३४८	ऐंद्रो.	११३
एडूक.	१००३	ऐरावण.	१७७
एण.	१२९४		१७०
एणभृत्.	१०५	ऐरावत }	१८०
एन.	१३९८		१७७
एतन.	१३६८	ऐरावती.	११०४
एतर्हि.	१५३०	ऐल.	७०१
एतम.	८१३	ऐलविल.	१८९
एवम्.	८२७	ऐशानी.	१६९
एवित.	१४९५	ऐश्वर्य	२०२
एनम्	१३८०		
एवंट	११५०	ओकम्.	९९१
		ओ.	

		कक्ष्या.	१२३२
क.	} २११	कंक.	} ७०७
	५६६		१३३३
	१०६९	कङ्कट.	७६६
कंस.	} २२०	कंकण.	६६३
	१०२४	कंकत.	६८८
कंसक.	१०५७	कंकपत्र.	७७८
कंसोद्भवा.	१०५६	कंकमुख.	९०९
ककुद.	१२६४	कंकाल.	६२८
ककुञ्जत.	१२५७	कंकैलि.	११३५
ककुञ्जती.	६०७	कंगु	११७६
ककुम्	१६६	कंगुनी.	११७६
ककुम.	११३५	कच.	५६७
ककुभ.	७९१	कचश्मश्रुनखाप्रवृद्धि.	६३
ककोटक.	६४६	कचर.	१४३५
ककखट.	१३८६	कचित्.	१५४०
कक्ष.	१११०	कच्छ.	} ९५३
	१४६३		} १०७७
कक्षा.	} ५८९	कच्छप.	} १९३
			} १३५३
कक्षापट.			} २८८
कक्षीवत्.			} १३५३

कच्छा	६७५	कटिछक.	११८८
कच्छाटिका	६७५	कटिसुत्र	६६४
कच्छुर.	४६०	कटीर.	६०७
कच्छू	४६४	कटु	१३८९
कज्जल	६८६	कटुकाण.	१३३०
कज्जलध्वज	६८६	कटोदधीणा	२९०
	६७४	कटवर.	३५०
कचुक.	७३७	कठिन	१३८७
	१३१५	कठिनी	१०३७
कचुकिन्.	१३०४	कठोर	१३८७
	७२७	कडगर.	७१८२
कचुलिका	६७४	कडार	१३९७
	६०७	कण	१४२७
क.	१०१७	कणा	४२१
	१२२५		४२२
	६६३	कणित.	१४०८
कटक	७४६	कणिश	११८१
	१०३३	कल्याणप्रवाद	२४८
कटाक्ष	५७८	कटक	६२
कटाह	१०२२		३०५
कटि	६०७	कण्टकारिका	११५७
कटिपोग्.	६०९	कण्टकाशन	१२५४

कंठ.	१८८	कदली.	} ११३६
कंठकूणिका.	२८७		१२९४
कंठबंध.	१२३२	कदाचित्.	१५३३
कंठिका.	६६२	कदुष्ण.	१३८६
कंठीरव.	१२८३	कद्रु.	१३९७
कंठेकाल.	१९५	कद्वद.	३४७
कंठन.	१०१७	कनक	१०४२
कण्डरा.	६३१	कनकाध्यक्ष.	७२३
कण्डू.	४६४	कनकालुका.	७१८
कण्डूयन.	४६४	कनकाह्वय.	११५१
कण्डूया.	४६४	कनन.	४५३
कंडोलक.	१०१७	कनिष्ट.	५५२
कत्तृण.	११९१	कनिष्ठा	५९३
कथकथिकता.	२६३	कनी.	५१०
कदक.	६८१	कनीनिका.	} ५७५
कदध्वन्.	९८४		५९३
कदन.	३७०	कनीयस.	१०४०
	११३८		५५२
कद्व.	०५४	कनीयस्.	} १४२८
	८०		११८९
कदंबक.			} ११६६
कद्वर्थ.			१०३३

कर्मभूमि	९४१	कञ्चौत	१०४३
कर्मदिन	८०९	कञ्चम	१०४४
कर्मघाटी	१४७	कञ्चम	१२२०
कर्मशील	३५४	कञ्चम	११६९
कर्मशूर	३५४	कञ्चम	७७८०
कर्मसचिव	७१९	कञ्चविका	५८७
कर्मसाक्षिन्	९८	कञ्चव	१३३९
कर्मसूत्र	३५४	कञ्च	५४०
कर्मरि	९२०	कञ्चविक	१३३९
कर्मरित	९६३	कञ्चश	१०१९
कर्म	८८४	कञ्चशी	१०२२
कर्मक	८९०	कञ्चम	१०१९
कर्मण	८६४	कञ्चह	७९६
कर्म्य	१०८०	कञ्चहत	१३२७
कर्मिन्	१५३३	कञ्च	९००
कञ्च	१४०९	कञ्चा	१०६
कञ्चकण्ट	१३२१	कञ्चा	१३६
कञ्चक	१४०४	कञ्चाकलि	२२७
कञ्चक	१०६	कञ्चात्रिका	५९०
कञ्चक	१३४५	कञ्चाव	९०८
कञ्च	५१३	कञ्चान्तर	८८१
कञ्च	६७७		

कलाप.	१३२०	कल्प.	८३९
	७८२		७४३
	५६८		१६०
	६६४		१६१
कलापक.	१२३२		१७९
कलाभृत्.	१०५		२५०
कलामक.	११६९	कल्पन.	३७२
कलाय.	११७०	कल्पनी.	६११
कलावती	२८९	कल्पभव.	९२
कलि.	७९६	कल्पातीत.	९४
कलिका.	११२५	कल्पात.	१६१
	२९१	कल्पित.	१२२१
कलिकारक.	८४९	कल्पमध.	१३८१
कलिंग.	१३३३	कल्पमाध.	१३९८
कलिन्दिका.	२५८		४७४
कलिरक्ष.	११४५	कल्प.	९०२
कलिञ्ज.	१४७२		१३९
कल्प.	१३८१	कल्पपाल.	९०१
	१०७१	कल्पवृत्ति.	३९१
कल्पेवर.	५६४	कल्प्या.	२५१
कल्क.	१३८१		

कल्याण	२४८	कदमल	८०१
	८६		१४३५
कल्याणप्रवाद	१०४३	कश्मीर	९५८
कलत्र	२४८	कश्मीरजन्मन्.	६४४
कलोल	२०६		९०२
कवक	१०७६	कश्य	१२३६
कवच	४२५		१२४४
कवच	७६६	कप	९०९
कवच	४२६	कपाय.	१३८९
	३४१	कष्ट.	१३७१
कवि	११९	कस्तूरी	१०४२
	२११	कस्तूरी	६४४
	८४६	कल्हार	२१६५
कविका.	१२५०	कह	१३३२
कविय	१२५०	कान्य.	१०४९
कवी	१२५०	कान्यनील.	१०५२
कवोष्ण	२३८६	काक	१३२१
कठक.	८३२	काककगु	१०७८
कशा.	१२५२	काककुंड	६४१
कशिपु	६८५	काकपक्ष	५७२
कशोरुका.	६२७	काकपृष्ट	१३२१
		काकमाची.	११८८

काकलक.	५८८	कांजिक.	४१५
काकली.	१४१०	काण.	४५३
काकारि.	१३२४	} काण्ड.	११८३
काकु	१४१०		७७८
काकुद.	५८५		११८२
काकोदर.	१३०३	१४४२	
काकोदुंबरिका.	११३३	कांडपट.	६८०
काकोल }	११९६	कांडपृष्ठ.	७७०
	१३२३	कांडवत्.	७७१
काक्ष	५७८	कांडस्पृष्ट.	८५८
काक्षी.	१०५५	कांडीर.	७७१
कांक्षा.	४३०	कातर.	३६५
काच }	३६४	कात्यायन.	८५२
	१०६२	कात्यायनी.	२०३
काच्छी.	१०५६	} कादंब.	५३१
कांचन. }	१०४३		१३२७
	२३६	कादंबरी.	९०२
कांचनगिरि.	१०३२	कादंबिनी.	१६५
कांचनी.	४१८	काद्रवेय.	१३०७
कांचिक.	४१५	कानन.	१११०
कांची.	६६४	} कानीन.	५४७
कांचीपद.	६०७		८४७

कात्	१४४४	कामन	४३४
कात्ता	१०४	कामपाल	२२४
	१११	काम.	१५४०
	२८५		१५०५
कातार	१११०	कामयितृ	४३४
	११२४	कामरूप	२५६
	१०२	कामलता.	६१०
काति.	१५१२	कामारि.	१०५५
काद्विक	२२१	कामायुप्	२३१
कादिशीक.	३६६	कामाङ्कुश	५२४
काव्य	२८४	कामावसायित्व.	२०२
कापिल.	८६२	कामुक	४३४
कापिश	२०३	कामुका.	५२७
कापिशायन	२०२	कामुकी.	५२७
	१०५१	कावल	७५४
कापोत.	२४५	कावत्रिक.	२१०
	१३२४	कावोज	१२३५
	४३१	काम्य.	१४४५
काम.	७३		१४६४
	२२७	काय.	१६३
कामगामिन.	४२५		८४०
कामकेलि	१३७	कायमान.	२२६

कारकाद्यविपर्यास.	६९	कार्पास.	} ६६९
कारकुक्षीय.	९५७		} ११३९
कारण.	१५१३	कार्म.	३५४
कारणा.	१३५८	कार्मण.	१४९८
कारणिक.	४७९	कार्मुक.	७७५
कारंडव.	१३४१	कार्य.	१५१४
कारवेष्ट	११८८	कार्षक.	८९०
कारस्कर.	१११४		} १३९७
काग.	८०६	काळ.	} १२६
कारिका.	२५८		} १८४
कारिन्.	८९९		} ३२३
कारु.	८९९	कालक.	} ६०४
कारुण्य.	३६९.		} ६१८
कारुप.	९५९	कालकण्टक.	१३३२
कारोत्तम.	९०५	कालकर्णिका.	१३८०
कार्तवीर्य. }	६९३	कालकूट.	११९६
	७०२	कालखड्ग.	६०४
कार्तम्बर.	१०४४	कालखंड.	६०४
कार्तोतिक.	४८२	कालचक्र.	१२८
कार्तिक.	१५५	कालधर्म.	३२४
कार्तिकिक		कालनेमि.	२२०
कार्षण्य.		४.	७११

काष्ठवृत्	११७५	काव्य,	११९
काष्ठशेय.	४०८	काश.	११९५
काष्ठगुरु	६४१	काशी	९७४
कार्त्तारविप	१३१३	काश्मीरी	११४३
काठायस	१०३७	काश्यप	२३६
काठामुह्य	२००	काश्यप	६२२
काष्ठिका	१०५५	काश्यपि.	१०२
	४४		२३१
	३०७		काश्यपी.
काष्ठिग.	११९८	कापायवसना	५३१
काष्ठिनी.	११०	काष्ठ.	११९२
काष्ठिनी.	१०८३	काष्ठकीट	१२०३
काष्ठिदीमोद.	१८५	काष्ठ द	९१७
काठी	२०३	काष्ठा	१३६
काष्ठीय	२२१		११६
काष्ठीयक	६४६	काम.	४१४
काष्ठेय	६०४	कासा	१२८३
	६४५	कासार	१०९४
कास्थ	१३९	कासीस	१०५६
कास्था	१२६८	किक्कीदिवि	१३२९
काष्ठीयक	१४१७	किलि	१२९०
काष्ठीरी	१०८४	किक्क	६६७

क्रिशब्द	११२३	कीलाछ	१०६९
किशोर.	१२३३	कीलित	४३८
किमल.	११२३	कीश	१२९१
किन्दन्ती	२५९	कु	९३६
किमारु.	११८१	कुकर	४५३
किशुक.	११३६	कुकुदर	६०८
कीकट. }	३५८	कुकुल	११०१
	९६०	कुक्कुट	१३२४
कीकप. }	६२४	कुक्कुटाम	१३०६
	१२०२	कुक्कुटाहि	१३०६
कीचक	११५३	कुक्कुटि.	३७८
कीचकनिपूदन	७०८	कुक्कुम	१२४२
कीट.	१२०२	कुक्कुर.	१२७८
कीन	६२३	कुक्षि.	६०४
	३६८	कुक्षिमरि.	४२७
कीनाश. }	१८४	कुकुम	६४५
	१८७	कुष	६०३
कीर	११३५	कुषदन.	६४२
कीर्ण	१४७३	कुषर	३४८
कीर्त्ति.	२७३	कुम	११६
कीछ.	१२८०	कुम्बिका	१००५
कीटा.	११०२	कुम्बिकास्य.	१२४७

कुम्भ.	} ६८०	कुमार.	} ३३२
कुम्भा	११९०		४२
कुम्भरी	८९०		२०९
कुम्भिका	१०१०	कुमारक	३३८
कुम्भिका	१९०	कुमारपात्र	७१०
कुम्भ	७८९	कुमारसु	१०८१
कुम्भ.	} ९६७	कुमारी.	} २०३
	९६१	कुमारक.	९६०
कुम्भ	} ९८		१७०
	६९३	कुम्भ	} १०४३
कुम्भ	} १९३		११६४
	९०९	कुम्भबाध	१०४
कुम्भ.	१८४३	कुम्भिनीपति.	१०४
कुम्भ	१०४६	कुम्भित्	९९४
कुम्भशाखा	९९६	कुम्भित्ती	११६३
कुम्भ	} १८९	कुम्भ	८२४
	४३	कुम्भ.	} १२२६
कुम्भ	} १४२९		३८
	४६३	कुम्भकार.	१०१९
कुम्भिन	५९७	कुम्भकारकुम्भ.	९१६
			१३४२

कुंभशाला.	९९९	कुलटा.	५२९
कुंमिन्.	१२१७	कुलत्प.	११७५
कुंमी. }	१३४९	कुटत्थिका. }	११७६
	१०१९		१०६२
कुंमीनस.	१३०४	कुटन'श.	१२५३
कुंमीर.	१२४९	कुलवालिका.	५१२
कुरंकर.	१३२८	कुलधेष्टिन्.	४८९
कुरंग.	१२९३	कुलम्बो.	५१५
कुरचिष्ट.	१३५२	कुञ्जान.	१३१६
कुण्टक.	११३५	कुल न.	९११
कुरण्ड.	४७०	कुञ्जाली.	१०६२
कुर.	१३३५	कुञ्जह	१२४१
कुरगी.	१२७७	कुञ्जि क. }	४८५
कुरक्षेत्र.	९५०		१३१०
कुरुड.	५६९	कुञ्जिकक.	१३३१
कुरुविद. }	११९३	कुञ्जिश.	१८१
	१०४१	कुञ्जिशांकुशा.	२३९
कुरुविन्.	८८४	कुञ्जी.	५५४
कुरी.	१२७९	कुञ्जीन. }	१२३६
	१४१३		५०३
कुल.	५०३	कुञ्जीनर.	११७३
	९९०	कुञ्जीनम.	१०७०

कुलीर	१३५२	कुगल	} ८६
कुशुक.	६३२	कुशस्यल.	२४३
कुसुमापापिपुत.	४१५	कुशा	९७४
कुसुमास	११७५	कुशाग्रीयमति	१२५२
कुसुम	५०२	कुशारणि.	३४४
कुसुम	६२५	कुशिक	८५१
कुसुमा.	१०८०	कुशिन्	८४६
कुसुमा	१०८९	कुशी.	१०३९
कुसुम	११०३	कुशीलव	} ३२९
कुसुम.	११६३	कुशेशय.	७०४
कुसुमलय	११६३	कुशेशय.	११६०
कुसुमश्व	७०१	कुश	} ११९७
कुसुमत्री	११३८	कुशारि	४६६
कुशा	१००७	कुमीद.	१०५७
कुशाद	३४८	कुमीदिक	८८०
कुशिव.	९१३	कुसुम	८८०
कुसुमी	९२९	कुसुमपुर	११२४
कुसुम.	११६३	कुसुम.	९७६
कुसुम	१०६०	कुसुम.	११५९
कुसुम	७०४	कुसु	१२०३
कुसुम	११९२	कुसुम.	१०१३

कुंभशाला.	९९९	कुलटा.	५२९
कुंभिन्.	१२१७	कुलत्थ.	११७५
कुंभी. }	१३४९	कुलत्थिका. }	११७५
	१०१९		१०६२
कुंभीनस.	१३०४	कुलनाश.	१२९३
कुंभीर.	१३४९	कुलवालिका.	५१५
कुरंकर.	१३२८	कुलश्रेष्ठिन्.	४८५
कुरंग.	१२९३	कुलस्त्री.	५१५
कुरचिह्न.	१३५२	कुञ्जाय.	१३१९
कुरंटक.	११३५	कुलाल.	९१६
कुरण्ड.	४७०	कुञ्जाली.	१०६२
कुरर.	१३३५	कुलाह	१२४१
कुररी.	१२७७	कुलि त. }	४८५
कुरक्षेत्र.	९५०		१३१०
कुरञ्ज.	५६९	कुलिङ्गक.	१३३१
कुरुविंद. }	११९३	कुलिश.	१८१
	१०६१	कुलिशांकुशा.	२३९
कुरुबिस्त.	८८४	कुली.	५५४
कुरुर्कुर.	१२७९	कुलीन. }	१२३४
	१४१३		५०२
कुल. }	९०३	कुलीनक.	११७३
	९९०	कुलीनस.	१०७०

कुञ्जीर	१३५२	कुशल	८६
कुञ्जुक.	६३२	कुशान्पल.	२४३
कुम्भाषामिपुत्र	४१५	कुशा	९७४
कुम्भास	११७५	कुशाग्रीयमति	१२५२
कुम्भ	५०२	कुशारणि.	३४४
कुम्भ	६२५	कुशिक	८५०
कुम्भ्या.	१०८०	कुशिन्	८९१
कुम्भ	१०८९	कुशी.	८४६
कुम्भ	११०३	कुशीलव	१०३९
कुम्भ.	११६३	कुशीलव	३२९
कुम्भय	११६३	कुशीलव	७०४
कुम्भश्व	७०१	कुशीलय.	११६०
कुम्भली	११३८	कुम्भ.	११९७
कुम्भट	१००७	कुम्भारि	३६६
कुम्भद	३४८	कुम्भारि	१०५७
कुम्भिव.	९७३	कुम्भद.	८८०
कुम्भणी	९२९	कुम्भदिक	८८०
कुम्भ.	११६३	कुम्भम	११२४
कुम्भ	१०६०	कुम्भमपुर	९७६
कुम्भ	७०४	कुम्भम.	११५९
कुम्भ	११९२	कुम्भ	१२०३
		कुम्भ.	१०१६

कूटफपा.	१०८०	कृनातजनक	९९
कृष्णाटक. }	२१०	कृतार्थ	५२
	११८८	कृतिन	३४१
कृक	५८७	कृत	१४९०
कृकण	१३३८	कृति	६३०
कृकलास	१२९९	कृतिका	१०९
कृकवाकु	१३२५	कृतिकासुत	२०८
कृकाटिका	१८६	कृतिशासम्.	१९८
कृदु }	८४२	कृम्य.	१५१४
	१३७१	कृत्रिमधूप	६४८
कृनर्धन	३४२	कृत्र	१४३३
कृनपुष	७७२	कृपण.	२६७
कृनपाल.	११४०	कृपा	३६९
कृनमुख	३४२	कृपाण	७८०
कृनम्.	१५२०	कृपाणिका.	७८४
कृनदक्षिण.	४३७	कृपाणी.	९११
कृनधर्मन्	१७	कृपालु.	३६८
कृनपापत्रिका.	५२७	कृपीटयोनि.	१०९७
कृतहस्त }	१४२		१२०२
	७७२	कृमि. }	१२११
कृनात }	१८४		६४०
	२४२	कृमिना.	६८६

कृमिपर्वत.	९७०	कृष्णसार.	१२९४
कृमिला.	११८	कृष्णस्वस्त.	२०४
कृश. }	४४५.	कृष्णा. }	४२१
	१४२७		७१०
कृशानु	१०९८	कृष्णामिष.	१०३८
कृशाश्विन्.	३२९	कृष्णनास.	११३१
कृपक	८९१	कृष्णिका.	४१९
कृपि.	८६६	कृमर.	३९८
कृपिक.	८९०	केकर.	४१८
कृपीवल.	८९०	केका.	१३२०
कृष्टि.	३४१	केकिन्.	१३१९
	१०५१	केणिका.	६८१
	१३९७	केतक.	११५२
कृष्ण. }	२१५	केतन.	७५०
	४१९		९९
	६९७	केतु }	१२२
कृष्णकर्मन्.	८५५.		७५०
कृष्णकाक	१३२३	केनिपात.	८७९
कृष्णभूम.	९५३	केयू.	६६२
कृष्णाला	११५५	केरल.	६४१
कृष्णवर्त्मन्.	१०९८	केलि:	५५५
कृष्णशृंग	१२८२		

कृमिपर्वत.	९७०	कृष्णसार.	१२९४
कृमिला.	११८	कृष्णस्वस्त.	२०४
कृश.	४४०.	कृष्णा.	४२१
	१४२७		७१०
कृशानु	१०९८	कृष्णामिष.	१०३८
कृशाश्विन्.	३२९	कृष्णनास.	११३१
कृपक	८९१	कृष्णिका.	४१९
कृपि	८६६	कृष्णर.	३९८
कृषिक.	८९०	केकर.	४१८
कृषीवल.	८९०	केका.	१३२०
कृष्टि.	३४१	केकिन्.	१३१९
	१०९१	केणिका.	६८१
	१३९७	केतक.	१११२
कृष्ण.	२११	केतन.	७१०
	४१९		९९
	६९७	केतु	१२२
कृष्णकर्मन्.	८११.		७१०
कृष्णकाक	१३२३	केनिपात.	८७९
कृष्णभूम.	९१३	केयूर.	६६२
कृष्णाला	११११	केरल.	६११
कृष्णवर्त्मन्.	१०९८	केलि.	१११
कृष्णशृंग	१२८२		१११

केलिकिल् }	३३१	कशिनु. }	२२०
केलिकीर्ण	२१०	कशोच्चय	४९८
कलिकृत्तिका	१२५५	कसर }	५७१
केवल,	५५५	कसरिन् }	११३५
कवलज्ञानिन्.	७४२	कैटभ	११४९
कवलिन	५०	कैवथ }	१२८४
कश	२५	कैदारक	२२०
कशकलाप.	५६७	कैदारिक	३७८
कशन्न	५६८	कैदार्य.	४८६
केशपक्ष	४६६	कैरव	१४१९
कशपाशी	५६८	कैरविणी.	१४१९
कशमार.	५७१	कैराटक	१४१९
कशमार्जन	५६८	कैलास	११४४
केशाचना	६८८	कैलासौकम	११४३
कशासन	५६८	कैवर्त्त.	११२७
कशरिष्टुन	११८७	कैवल्य	१०२८
कशव }	७०५	कैशिक	१९०
केशहर.	२१४	कैशिकी	९२९
कशिक	४९८		७४
			१४२०
			२८५

कृमिपर्वत.	९७०	कृष्णसार.	१२९४
कृमिला.	५५८	कृष्णस्वस्त.	२०४
कृश.	४४५.	कृष्णा.	४२१
	१४२७		७१०
कृशानु	१०९८	कृष्णामिष.	१०३८
कृशाश्विन.	३२९	कृष्णनास.	११३१
कृपक	८९१	कृष्णिका.	४१९
कृपि	८६६	कृमर.	३९८
कृषिक.	८९०	केकर.	४५८
कृपीवल.	८९०	केका.	१३२०
कृष्टि.	३४१	केकिन.	१३१९
	१०५१	केणिका.	६८१
	१३९७	केतक.	११५२
कृष्ण.	२१५	केतन.	७५०
	४१९		९९
	६९७	केतु	१२२
कृष्णकर्मन्.	८५५.		७५०
कृष्णकाक	१३२३	केनिपात.	८७९
कृष्णभूम.	९५३	केयू.	६६२
कृष्णला	११५५	केरल.	६६१
कृष्णवर्त्मन्.	१०९८	केलि.	५५५
कृष्णशृंग	१२८२		

केलिकिल }	३३१	कशिन् }	२२०
	२१०		४९८
केलिकीर्ण	१२५५		५७१
केलिकृत्तिका	५५५	केशोच्चय	५६८
केवल	७४२	केसर }	११३५
केवलज्ञानिन्	५०		११४६
केवलिन्	२५	कसरिन्	१२८४
कश.	५६७	केटम	२२०
केशकलाप	५६८	केनव }	३७८
केशघ्न	४६६		४८६
केशपक्ष	५६८	केदारक	१४१९
कशपाशी	५७१	केदारिक	१४१९
कशमार.	५६८	केदार्य.	१४१९
कशमार्भन	६८८	कैरव.	११४४
केशरज्जना	५६८	कैरविणी.	११४३
कशरज्जन	११८७	कैराटक.	११९७
कशरिघृत	७०५	कैलास	१०२८
कशर }	२१४	कैलासौकम	१९०
	४९८	कैवर्त्त.	९२९
केशहस्त	५६८	कैवल्य	७४
कशिक	४९८	कैशिक	१४२०
		कैशिकी	२८५

कैश्य.	१४२०	कोपना.	११०
कोक. }	१३३०	कोमल.	१३८७
	१२९१	कोयष्टि.	१३३८
कोकनद.	११६३	कोरक.	११२५
कोकाह.	१२३७	कोरदृषक.	११७७
कोकिल.	१३२१	कोल. }	१२८७
कोटर.	११२२		८७९
कोटवी.	१३४	कोलक. }	६४६
कोटि. }	१०१३		४२०
	८७३	कोलकुण.	१२०९
कोटिपात्र.	८७९	कोलंबक.	२९०
कोटिवर्ष.	९७७	कोलाहल.	१४०४
कोटिश.	८९३	कोली.	११३८
कोटीर.	६५१	कोविद.	३४१
कोटीवर्ष.	९७७	कोविदार.	११५२
कोट्ट.	९७३		१०४५
कोठ.	४६७	कोश. }	७१४
कोण. }	२९४		७८३
			९९५
कोदंड.			६४६
कोद्रव.			९७५
कोप.			११८८

कोशिका	१०२४	कौलेयक	१२७९
कोशी	११२४	कौश	९०२
कोष्ण	१३८६	कौशलिक	९७४
कौक्षेयक	७८२	कौशल्यानदन.	७३७
कौटतल	९१८	कौशाधी.	७०३
कौटिक.	९३०		९७९
कौटिष्ठ	८९३		६२८
कौण्य	१८७	कौशिक	१३२४
कौतुक	९२६		१७३
कौतूहल.	९२६		८९०
कौद्रीण.	९६६	कौशिक.	३१९
कौतिक	७७०	कौशेय	१६९
कौपीन.	६७६		६७१
कौवेरी.	१६९	कौपितकी	१२३
कौमुदी	१०७	कौस्तुभ	२२३
कौमुदीवति	१०४	कफच	९१८
कौमोदकी.	२२२	करुणच्छद.	११९२
कौलटिनय.	९४९	कर.	१३३८
कौलटेय	९४९		११९०
कौलटेर.	९४८	करुच्छद	२३६
कौलान.	२७०	घनु.	८२०
		करुमुनू	८८

कंदन.	१४०४	क्रीडा.	५५५
कदित.	१४०२	कुड्च.	१०२९
कम	१५०३	कुंन्.	१३२९
	६१६	कुषा.	२९९
कमण.	८३९	कुध्.	२९९
	४१६	कुष्ट.	१४०२
कमुक.	११५४	कूर. }	३७६
कमेलक.	१२५३		१३८६
कयविक्रयिक.	८६७	केनव्यमात्रक.	८७१
कयिक.	८६८	केय.	८७१
कयिन्.	८६८	कंसद.	८६८
कय्य.	८७१	कोष्ठ. }	१२८७
कय्य.	६२२		१२१
कव्याद्.	१८८		६०२
काथ.	३७२	कोडपाद.	१३५३
कांति.	१५११	कोडा.	६०२
कायक.	८६८	कोडीकृति.	१५०७
क्रिया.	१४९७	कोष.	२९९
क्रियावत्.	३५३	कोषन.	३९२
क्रियाविशाल.	२४८	कोषिन्.	३९१
क्रियाह.	१२३८	कोश.	८८७
क्रियेद्रिय.	१३८४	कोष्ट.	१२९०

कौच	४७	क्षणिका	११०५
कौचारि	२३२९	क्षत.	४६४
	१०२९	क्षतघ्ना	६८६
कूम	२०९	क्षणन	६२२
क्षिप्त	३१९	क्षतघ्न	८५४
क्षिप्तनेत्र.	१४९२		८९७
क्षिप्त	४६१	क्षतृ	७२१
क्षीष.	२६५		७६०
क्षेश.	५१२	क्षत्र	८०७
क्षोमन्	३१९		८४३
क्षु	६०५	क्षत्रिय	८६३
क्षु	११७६	क्षत्रिया	५२४
क्षु	१४००	क्षत्रियाणी	५२४
क्षु	१४००	क्षत्रियो.	१२३
क्षु	१४८६	क्षतृ	३९१
क्षण	१४००	क्षम.	४९१
क्षण	१५०८	क्षमा	३९१
	१३७		९३६
क्षणदा	१४१	क्षमिन्	३९०
क्षणन	१७०	क्षमिन्	३९०
क्षणानु.	४६५		

	१५२३	क्षीण.	४४९
क्षय.	४६३	क्षीणाष्टकर्मन्.	२४
	१६१	क्षीजन.	१४०९
	९९१	क्षीत्र.	४३६
क्षरिन्.	१५७	क्षीर.	४०४
क्षव.	४१८		१०६९
	४६३	क्षीरकंठ	३३८
क्षवथु.	४६४	क्षीरज.	४०६
क्षाम.	४४९	क्षीरस्फटिक.	१०६८
क्षार.	८२८	क्षीरवारि.	१०७५
	१०६२	क्षीरशर.	८३१
क्षारक.	११२५	क्षीरोदतनया.	२२६
क्षारपत्र.	११८६	क्षुण्ण.	३४५
क्षारित.	४३६	क्षुत	४६३
क्षालित.	१४३७	क्षुताभिजनन.	४१८
क्षिति.	९३६	क्षुत.	१३७२
क्षितिरुह.	१११४		४६३
क्षिप्त.	१४८२		४५१
क्षिप्नु.	३५०	क्षुद्र.	३६८
क्षिप्र.	६१७		१४२७
	१४७०	क्षुद्रकंबु.	१२०५
क्षिया.	१५२३	क्षुद्रकीट.	१२०२

क्षुद्रत्रटिका.	६१५	क्षेम.	८६
क्षुद्रनासिक.	४५१	क्षेमकर	४८९
क्षुद्रा	१२१३	क्षैरेयी	४०६
क्षुद्रोपाय.	७३८	क्षोणि	९३६
क्षुधित	३९२	क्षोद	९७०
क्षुष.	१११७	क्षीम.	९८१
क्षुब्ध	१०२३	क्षौर.	६१९
क्षुमा	११७९	क्षणत	९२४
क्षुरप्र	७८०	क्षमा	१४८४
क्षुरमद्दिन्	९२३	क्ष्वद	९३६
क्षुरिन्	९२२	क्ष्वटा	११९५
क्षुषी	७८४		१४०४
क्षुष्ट	१४२४		
क्षुष्टक.	१२०५		
	५६३	ख	ख.
क्षत्र	५१३		१६३
	९६५		१०५१
	५४९		१३८३
क्षेत्रम्	५४९		९५
क्षेत्रज्ञ	१३६६	खग	७७८
क्षेत्रिन्.	८९०		१३१६
क्षेप	२७१	खर.	५६९
क्षेपणी.	८७७	खचित	१४६९
		खमक	१०२३

खजाका.	१०२१	खंडिक.	} ५८९
खजित्.	२३५	खंडित.	११७१
खजक.	४५५	खण्डिन्.	१४९०
खजन.	१३२८	खण्डीर.	११७४
खजरीट.	१३२८	खद्योत.	१२१३
खट.	४६२	खनक	१३००
खटकं.	५९७	खनि.	१०३६
खटिनी.	१०३७	खनित्र.	८९२
खटी.	१०३७	खर.	} १२५६
खट्टन.	४५४	खरकुटी.	१०००
खट्टा.	६८३	खरकोण.	१३४१
खट्टांग.	२००	खरणस.	४५१
खट्टांगभृत्.	१९९	खरणस.	४५१
खड्ग.	} १२८७	खरांशु.	९५
	७८२	खरु.	८५९
खड्गपिधानक.	७८३	खर्जू.	४६४
	४७	खर्जूर.	} १०४३
खड्गिन्.	} १२८७		१०५८
	४०३		
खंड	} १४३४		
खंडपर्शु	१९८		

स्वर्ष	१४२९	खादन.	४२३
	४५४	खानि.	९८४
	८७४	खापगा	१०३६
स्वर्षशास्त्र	४५४	खारी.	१०८२
	९१७	खिल	८८६
खल	३८०	खुझाह	९४०
	९६९	खुर	१२३८
खलति.	४५२	खुरणस.	१२४४
खलघान	९६९	खुरणस	४५२
खलपु.	३६३	खुरली.	४५२
खलिनीनिम.	१४२१	खेचर.	७८८
खलीन	१२५०	खेट	१०५६
खलूरिका	७८८		९७२
खलेवादिन्.	८९४	खेटक	१३४३
खल्या.	१४२१	खेद.	७८३
खल्ल	१०२५	खेय	२९९
खल्लवाट	४५२	खेळनी.	१०९५
खस	४६४	खेळा	४८७
खस्फटिक	१०६८	खोझाह.	५५६
खारुय	१०५१	खोड	१२३७
खातक.	१०९४	खोर	४५५
खातिका	१०९५		४५५

रुधात.	१४२३	गदुल.	४६३
ग.		गदुल.	४२६
गगन.	१६३	गण.	२०१
गगनच्यन.	२७	गणक.	४८२
गगनाच्यन.	२७	गणराध.	१४३
गंगा.	१०८१	गणि.	७८
गंगाभूत.	१०९	गणिका.	६३२
गंगाभूत.	२०८	गणिकापति.	६१९
गच्छ.	१११४	गणिकापत्य.	२४६
	७६१	गणोग.	८७२
गज.	१२१७	गणेश.	२०७
	४७		६८२
गजता.	१४२२	गंल.	४१६
गजप्रिया.	११६२		१२२६
गजाजीव.	७१२	गंल.	११२०
गजास्य.	२०७	गंल.	१२८७
गजासुहृद.	२००	गंल.	४६७
गजासुग.	०७८	गंल.	१०३६
	१००		८७२
गंजा.	१८३१		२०१
गदुल.	११२२		३
गदु.			

गङ्गपदमव	१०४१	गंधर्व.	}	१२३३
गङ्गपदी.	१२०३			१८३
गङ्गप.	१९८			४३
गङ्गोल.	४२६			९१
गताक्ष	४५७	गधवह		११०६
गति	४७०	गधसार.		६४१
गद	१५००	गधानुवर्ष		३३
	४६३	गधाश्मन्		१०५७
गदाग्रज	२ ६	गधिक.		१०३७
गदाश्रुत्	२१९	गधोत्तमा.		९०२
गङ्गी	७५३	गघ्नोली.		१२१५
गघ.	१३९०	गभस्ति.	}	९५
गघक	१०५७	गभीर.		१००
गघकालिका	८४७	गभीर.		१०७१
गघज्ञा	५८०	गभन्.		७८९
गघघुली	६४४	गभीर		१०७१
गघपिशाचिका.	६४९	गभीरवेदिन्.		१२२२
गघमातृ	९३६	गया.		९७३
गघमूपी.	१३०१	गर.		१३१४
गघरस.	१०६३	गरम		५४०
		गरल		११९५

गरुड.	} ४३	गर्भपाकी.	११६८
	२३०	गर्भवती.	५३८
गरुडाग्रज.	१०२	गर्भागार.	९९५
गरुत्	१३१८	गर्भाशय.	५४०
गरुत्पत.	२३१	गर्भिणी.	१२६६
गर्गरी.	१०२२	गर्व.	३१६
गर्ज.	१२१८	गर्दणा.	९७१
गर्ज.	१४०५	गर्ह्य.	१४४२
गर्जि.	१४०६	गल.	५८८
गर्जित.	} १२२०	गलकम्बल.	१२६४
	१४०६	गलगड.	४६७
गर्त्त.	१३६४	गलशुद्धिका.	५८५
गर्त्तिका.	९९९	गलंती.	१०२१
गर्दम.	१२५६	गलप्तनी.	१२७५
गर्दभाह्वय.	११६४	गलांकुर.	४६७
गर्दपी.	१२०८	गलि.	१२६३
गर्द्ध.	४३०	गलित.	१४९०
गर्द्धन.	४२९	गल्ल.	५८२
गर्म.	} ५४०	गल्वर्क.	९०६
	६०४	गवय.	१२८६
गर्मक.	} ६५१	गवळ.	१२८३
	१४४	गवाक्ष.	१०१२

गञ्जीधर	८८८	गात्र	१६३
गवेधु	११७९	गात्रमङ्कोची	१२२८
गवेधुका	११७९	गात्रसङ्घ.	१३०२
गवपित	१४९१	गात्रानुलेपनी.	१३४०
गय	१२७३	गाधिपुर.	६३९
गव्या	१४२१	गाधेय	९७४
	८८८	गान	८९०
	७७६	गान	२८०
गन्धृत	८८७	गांधर्व	२८०
	८८८		१८३
गन्धूति.	८८८	गाधार.	१४०१
गहन	१४७२	गांधारी	४६
	१११०		२४०
गहर	१०३३	गारुड	१०४४
	१४०२	गारुडमत	१०६४
गागेय	१०४३	गार्दपक्ष	७७८
गाह	१४४७	गार्भिण.	१४१५
	१५०५	गार्हपत्य	८२६
गाणिक्य	१४२०	गालव	११५९
गाडिव	७१०	गालि	२७२
गाडीर्व	७१०	गिर.	२४१

गिरि.	} १८८	गुज्जा.	} ८८३
गिरिकर्णी.	१०२७		११५५
गिरिका.	११५६		४०२
गिरिगुह.	१३०१	गुह.	} ६८८
गिरिज.	६८९		४२५
गिरिजामल.	१०६२	गुहपुष्प.	११५१
गिरिमल्लिका.	१०५१	गुहफल.	११४२
गिरियक.	११३७	गुहाकेज.	७०९
गिरिश.	६८९	गुडूनी.	११५७
गिरिसार.	१९६	गुडेरक.	४२५
गिरीश.	१०३८		७२२
गीत.	१९६	गुण.	} ७७६
गीति.	२८०		९२८
गीर्वाण.	२८०		१४४१
गीष्पति.	८९	गुणग्राम.	१४१४
गीष्पतीष्टिकृत.	११९	गुणलयनिका.	६८२
गुरगुह.	८१८	गुणवृक्षा.	८७७
	११४२	गुणित.	१४८३
	६६०	गुणोत्कर्ष.	१३७५
गुह.		गुणित.	१४८३
			१२९१
गुह.			११२६

गुद	६१२			६०५
गुटाङ्कर.	४६८			४६९
गुदग्रह	४६९			७४८
गुद्र	११९२			११२०
गुद्रा	११९३			१११८
गुद्राल	१३४०			१३८८
गुप्त.	१४८३			२०९
	१४९७			१०३३
गुप्ति.	८०६			७४२
गुफ.	६५३			६११
	१४३०			१०४
गुरु	७७			१४८३
	११९			१३६९
गुरुक्रम.	८०			१३०४
गुरुहन्	८५८			७३३
गुरुदैवत	१११			९८५
गुर्वी	५३९			६३४
गुर्विणी	५६८			१४५५
गुरुपत्र	१०४२			११५४
गुल.	६११			११८७
गुलुञ्छ.	११२६			१३३५
गुल्फ.	६१५			४२९
		गुल्म.		
		गुल्मिनी		
		गुल्म्य		
		गुह.		
		गुहा		
		गुह्य		
		गुह्यक.		
		गूढ		
		गूढपथ		
		गूढपात्		
		गूढपूरुष		
		गूढमार्ग		
		गूय		
		गून.		
		गूवाक.		
		गूजन		
		गूध		
		गूधु		

गृष्टि.	१२६८	गेय.	२८०
गृह.	९८९	गेह.	९८९
गृहगोधिका.	१२९७	गेहभू.	९८९
गृहगोलिका.	१२९७	गेहेनर्दिन्	४७७
गृहपति.	७३४	गेहेशूर.	४७७
गृहबलिमुज्.	१३३१	गैरिक.	१०३६
गृहमणि.	६८७	गैरेय.	१०४४
गृहमृग	१२७९		१०६२
गृहमेघिन्.	८०८		१२६५
गृहयात्रु.	४४५		९३६
गृहस्थ.	८०८	गो	८७
गृहा.	५१२		९९
गृहावग्रहणी.	१००९		२४१
गृहिणी.	५१२		१२५७
गृहिन्.	८०८	गोकर्ण.	५९५
	८०७		१२९३
गृहीतदिशु.	८०५	गोकिराटिका.	१३३६
गृहोलिका.	१२९८	गोकुल.	१२७३
गृह्य.	१३४३	गोक्षुर.	११५६
गृह्यक.	३५६	गोग्रंथि.	१२७३
गेंदुक.	६८९	गोचर.	१३८४
		गोणी.	६७९

गोतमान्वय.	२३७	गोप	७२६
	१०२७		८८९
गोत्र.	२६०	गोपति	९७
	५०३		१२५९
गोत्रा	९३६	गोपारस	१०६३
	१४२१	गोपानसी	१००९
गोद	३२५	गोपायित	१४९७
गोदत	१०५९	गोपाळ	८८९
गोटा.	१०८४	गोपाळिका	१२०८
	८९१	गोपुच्छ.	६३१
गोदारण	८९२	गोपूर	९८१
गोदावरी.	१०८४	गोपेंद्र	२१८
गोदुह	८८९	गोप्य	३६०
गोधन	१२७३	गोमत्	८८८
	७७६	गोमती	१०८५
गोधरा	१२९७	गोमय	१२७२
गोधि.	५७३	गोमयोःष्या.	१२०८
गोधूम	११७४	गोमाशु	१२९०
गोधेतुक.	१४१८	गोमिन्	८८८
गोनस	१३०६	गोमुल.	१३४९
गोनदीप.	८५१		४१
गोनास.	१३०६	गोमेघ	४३

गोबुग.	१४२४	गोस्तनी.	११५५
	४०४	गोस्थान.	९६४
गोरम.	४०६	गोहिर.	६१६
	४०८		११९९
गोराटी.	१३३६	गौतम.	६२४
गोरुत.	८८७		८५०
गोल्क.	५५०		३१
गोला.	१०६०	गौघार.	१२९७
गोळिका.	१२९७	गौधेय.	१२९७
गोळांगूळ.	१२९२	गौधेर.	१२९७
गोवर्द्धनधर.	२१८	गौर.	१३९३
	८८९		१३९४
गोविंद.	२१५	गौरव.	५००
गोविड़.	१२७२	गौरार्द्रक.	११९८
गोवृष.	१२५९		५१०
गोशाला.	९९९	गौरी.	२०३
गोशीर्ष.	६४२		२४०
गोष्ट.	९६४	गौष्टीन.	९६४
गोष्ठध्व.	४७७	ग्रंथन.	६५३
गोष्ठी	४८१	ग्रंथि	११३०
गोमंख्य.	८८९	ग्रंथिक.	४२१
गोसदक्ष	१२८६	ग्रन्त	२६६

ग्रह	}	१०७	}	१५२३
		१५२३		१३५१
		९०		५८६
		१२५		१५७
ग्रहक.		८०६	}	६५७
ग्रहण		३१०		९४
ग्रहणीरुन्		४७१	ग्रह	४८६
ग्रहपति		९०	ग्रहान	४५९
ग्रहपुष		९५	ग्रहानि.	३१९
ग्रहीतृ		४४५	ग्रहास्तु	४५९
ग्राम.		९६१	ग्रहौ.	१०५
ग्रामणी		१४३९		घ
ग्रामतक्ष		९१८	}	४८
ग्रामता		१४२२		घट.
ग्रामीण		५०१		९६२
ग्रामयक		५०१	}	४८१
ग्राम्य.	}	२६६		घटा.
		५०१	घटिका.	१३७
ग्राम्यधर्म		५३७	घटीयत्र	१०९३
आधन्	}	१०२७	घटोद्भव.	१२२
		१०३३	घट्ट.	१०८७
आप्त.		४२५	घुटक	६१५

घंटापथ.	९८७	घर्म.	३०५
घंटाशब्द.	१०४९	घसि.	४२३
घंटिका.	५८५	घस्मर.	३९४
घन.	२९२	घत्त.	१३८
	५६४	वाटा.	५८६
	१६४७	घांटिक.	७९४
	१६४	घात.	२७१
	७८५	घातुक.	३६९
	२८६	घातिक.	८३७
	१०३७	घार.	४००
घनगोलक.	१०४७	घास.	१९९५
घनघातु.	६२०	घुट.	६१५
घनरस.	१०६९	घुटिक.	६१५
घनवात.	१३५९	घुण.	१२०९
घनवाहन.	१९७	घुण्टक.	६१५
घनमार	६४३	घुसण.	६४४
घनाघन.	१६४	घुक.	१३२४
घनात्यय.	१५८	घुकारि.	१३२२
घनाश्रय.	१६३	घूर्णन.	१५१९
घनोदधि.	१३५९	घूर्णि.	१५१९
घनोपल.	१६६	घूर्णित.	४४२
घर्वर.	२९६		

घृणा	३०३	घ्राणतर्पण.	१३९०
घृणि	३१९	घ.	
घृत.	४०७	घकित.	३६५
घृतचर.	४००	चकोर	१३३९
घृतपूर	४००	चक्र	१४११
घृतलेखनी.	८६६		१०४२
पतली	१२०७		७४६
घृष्टि	१२८८		७५५
घोटक	१२३३		७८७
घोषम	१३००	चक्रनीषक	९१६
घोषा	५८०	चक्रनामन्.	१०५४
घामिन्.	१२८८	चक्रषाघव	०६
घोर	३०३	चक्रमृत	२१९
घोरवासिन्.)	१२९०	चक्रमर्द्दक.	११५८
घोळ	४०८	चक्रमडलिन्	१३०५
घोष	१०४९	चक्रवर्तिन्	६९१
	१००२	चक्रवाक	१३३०
	१४००	चक्रवाल.	१०३१
घोषणा	२६९	चक्रवाळ.	१४११
घोषवती.	२८७		१३२५
घ्राण.	५८०		चक्राग
		चक्रावर्त	१५१९
		चक्रिन्.	१३०४

चक्रोक्त	१२५३	}	४२६	
चक्रश्री.	३४		}	३९२
	२३९			१८६
चक्रग.	९०७		}	१३८५
चक्रमु.	५७०			३१८
चक्रमु.	४४८		चंडा.	४५
चक्रमुपा.	१०१२		चंडानक.	६७४
चंकीक	१२१२		}	८९७
चंचल.	१४५४			चंडाल.
चंचला.	११०५		चंडिल.	९२२
चचु.	१३१७	चंडी	२०३	
चचुमृचिक.	१३४१	चतुःगाल.	९५२	
चचु	१३१७	}	६३९	
	१३३१		चतुःमम.	९९८
चचक	१३३१	}	२४३	
चचका.	१३३१		चतुर.	३८४
चचकागिरम	१	चतुरंगत्रलाध्यक्ष	७२५	
चचु.		चतुर्गति	१३५३	
चचुल.			१७७	
			१५१	
			१३८२	
			२१६	

चतुर्मुख	२१२	चन्द्रशाला	९९५
चतुर्मुखागता	६२	चन्द्रहास	७८२
चतुर्धर्ग	१३८२	चन्द्रातप	१०७
चतुर्हायणी	१०७२	चन्द्रिका.	१०६
चतुष्क	९८६	चन्द्रगोलिका	१०६
चतुष्पथ	९८६	चन्द्रोदय.	६८१
चतुस्त्रिंशज्जातकला	२३३	चन्द्रोपल	१०६७
	८२४		४७६
च वर	९८८	चपल	१४५५
	१००४		१४७०
चदन.	६४१	चपला.	११०५
	०२	चपेट.	५९६
चद्र	१०५	चमर.	६१
	६४३		१२९४
चंद्रक	१३२०	चमपी.	४००
चन्द्रका	१०८५		७४६
चन्द्रकात	१०१७	चमू	७४८
चन्द्रप्रम	२७	चमूरु.	१२९४
चन्द्रमर्मन्	१०४५	चमक	११४६
चन्द्रमागा.	१०८५	चपा.	९७६
चन्द्रमणि	१०६७	चपाविष	७११
चन्द्रमस	१०४	चंपोपलक्षित.	९५७

जग.	} २८०	चर्चा.	} ६१६
	१४११		११७१
चर.	} ७१३	चर्चिका.	२०६
	१४५४	चर्चिक्य.	६२६
चरण.	} ६१३	चर्मग्री.	२७१
	८४३	चर्मकृत्.	९१४
चरणग्रंथ.	६१५	चर्मचटका.	१३३६
चरणायुध.	१४२४	चर्मदंड.	१२५२
चरम.	१४५९	चर्मन्.	} ६३०
चरमतीथेकृत्.	३०		७८१
चरमाद्रि.	१०५७	चर्मप्रभेदिका.	९१५
चराचर.	१४५४	चर्मप्रसेविका.	९०८
चरि.	१२१६	चर्मगुंठा.	२०६
चरित.	८४३	चर्म्या.	१५०१
चरित्र.	८४३	चर्मण.	४२४
चरिण्णु	१४५४	चर्मणा.	१२१४
चरी.	५११	चर्मणी.	५५८
चरु.	} ८३३	चल.	} १०५०
	१०१५.		१४५५
चर्मरी.	२७१	चलचंरा.	१६३९
चर्मसु.	१९१	चलन.	६१६
		चलनक.	४७४

चलनी.	६७४	चामीकरपत्र.	६१
चला.	११०४	चामुडा	२०६
चलाचल	७४६६	चार	७३४
चलित.	१४८१	चार	८०६
चलु	६९८	चारण	१३१४
चपक	९०४	चारण	३२९
चपल.	१०२४	चारपय.	९८६
चपल.	८२६	चारमट	३६९
चाक्रिक.	७९४	चारित्र.	८४३
चाटकेर	९१७	चारु	१४४४
चाट्ट.	१३३२	चार्विक.	८६३
चाणूर	२६४	चालनी.	१०१८
चाणूर	२१९	चाप	१३२९
चाढालिका	२९०	चिकित्सक	१४७२
चातक.	१३२९	चिकित्सा	४३३
चातुर्धर्य.	८०७	चिकित्सा	१०९०
चाद्र.	१०६७	चिकुर	१४७६
चाद्रमस	१०९	चिकुर	९४७
चाप	७७६	चिकण.	४१६
चापल	३१६	चिकण.	४०२
चामर.	७१७	चित्	३०९
चामीकर.	१०४४	चिता	३७६

त्रिनि.	३७५	त्रित्रिशिखंडिन्.	१२४
त्रित्त.	१३३९	त्रित्रा.	११२
त्रित्तप्रमन्नता.	३१५	त्रिद्रुप.	३४५
त्रित्तविपुत्र.	३२०	त्रिता.	३२०
त्रित्तोन्नति.	३१७	त्रिपिट.	४०१
त्रित्या.	३७५	त्रिबुक.	५८२
चित्र.	} १३९८	त्रिरक्रिय.	३५३
		त्रिग्जीविन्.	१३२२
		त्रिरंतन.	१४४८
चित्रक.	} ९२२	त्रिामंहिन्.	१२५६
		त्रिरम्.	१५३२
		त्रिररात्राय.	१५३२
चित्रकाय.	१२८५	त्रिरस्य.	१५३२
चित्रकृत्.	९२१	त्रिगात्.	१५३२
चित्रकृत्वम्.	७०	त्रिगाय.	१५३२
चित्रगुप्त.	५५	त्रिगिटी.	५१०
चित्रपुंख.	७७८	त्रिगण.	१५३३
चित्रमानु.	} १०९८	त्रिगिटी.	५१०
		त्रिगण.	११८९
चित्रल.	१३९८	त्रिगण.	१३४६
चित्रवल्लिक.	११४५	त्रिगण.	४६१
चित्रशाला.	९९९	त्रिगण.	३४
चित्रशिखंडि			

चीन	१२९४	चूर्णकृतल	५६९
चीनक.	११७८	चूलिका	२४५
चीनपिष्ट.	१०६१	चेट	१२२५
चीर	६६६	चेटी	३६०
चीरिल्लि	१३४८	चेत	३३४
चीरी	१२१५	चेतना	५३४
चीरुका	१२१५	चेतन	१५४२
चीवर	६७८	चेतस्	१३६६
चुक	४१६	चेदि	३०८
चुडी	४१७	चेदिनगरी	१३४९
चुदी.	१०९३	चेल	९५६
चुलुक.	५२३	चेत्य	१४४३
चुलु	५९८	चेत्यद्रुम	९९४
चुली	४६१	चैत्र	६२
चुचुक	१०१८	चैत्रथ	१५३
चूडा	६०३	चैत्रथ	१९०
चूडामणि.	५७१	चैत्रिक	१५३
चूत	६५०	चैद्य	९५६
चूतक	११३३	चोक्ष	१४३६
चूतक	१०९३	चोत्र	११२१
चूर्ण	९७०		
	६३७		

चोटी.	६७५	छदन.	} १४७७
चोद्य.	३०४	छदिस.	} ११२३
चोर.	३८१	छदिस.	१०१०
चोल.	६७४	छदन्.	३७८
चौडपुष्प.	११४७	छंद.	} १३८३
चौरिका.	३८३	छंद.	} १४६४
चौर्य.	३८३	छंदस्.	} २५०
चौलुक्य.	७१२	छंदस्.	} २४९
च्युत.	१४९०	छन.	} १४७३
च्युति.	} ६०९	छन.	} १४७६
	६१२		७४१
च्युनेषु.	७७३	छर्द.	४६९
छ.		छर्दिस.	४६९
छग.	१२७५	छल.	} ३७८
छगण.	१२७३	छली.	८०४
छगल.	१२७५	छली.	११२१
छन्दुन्दगी.	१३०१	छधि.	} १००
छत्र.	७१७	छधि.	} ६३०
छत्रत्रय.	६१	छाग.	} ४८
छत्रवार.	७६४	छाग.	} १२७५
छद.	} १५१८	छागण.	११०१
	११२३	छागरय.	१०९७

शब्दानुक्रमिका

१०३-

छागिका	१२७५	जगत.	१४५४
छत	४४९	जगती.	१३६५
छादनी.	६३०	जगतकर्तृ	१३४५
छादित.	८१७	जगच्चक्षुप्	२३७-
छायाकर	७६४	जगतप्रभु.	२१२
छायाभृत्.	१०५	जगतप्राण.	२८
छायासुत.	१२०	जगत्साक्षिन्	२४
छाया	१५१२	जगन्नाथ.	११०७
छित.	१४६४	जगर	२८
छिद्र	१४८९	जगल.	२१८
छिद्रित	१३६४	जग्घि	७६६
छिन्न	१४८६	जवन.	९०४
छुगी	१४८९	जवनेफला	४२३
छेक	७८४	जवन्य	६०८
छंका.	१३४३	जवन्यज	११३३
छंद.	३४३	जङ्गम	१४५९
छेदित	५१०	जगल	५५२
ज	७७२	जघा	८९४
जज्ञण	१४९०	जघा	१४०४
		जघा	३२२
		जघा	९५३
		जघा	६१४

मंत्राकारिक.	४९४	जननी.	५५७
मंत्रात्राण.	७६८	जनपद	९४७
मंत्राळ.	४९४	जनप्रवाद.	२७०
जटा.	८१६	जनमनोहारिन्	१३९०
	११२०	जनयितृ.	५५६
जटाजूट.	२००	जनयित्री.	५५८
जटी.	११३१	जनश्रुति.	२५९
जठर.	६०४	जनार्दन.	२१४
जट.	३५२	जनाश्रय.	१००३
	१३८५	जनि	१३६७
जडुट.	६१८	जना.	५१३
जटु.	६८६		५१४
जतुक.	४२२	जनुस	१३६७
जतुका.	१३३६	जंतु.	१३६६
जत्रु.	५८८	जंतुफल.	११३२
जन.	५०१	जन्मन्	१३६७
	११९२	जन्म.	५१७
जनक.	५५६		७९६
जनङ्गम.	९३३	जन्म्यु.	१३६६
जननी.	१४२२	जप.	८४२
जनन.	५०३	जपा.	११४७
	१३६७	जंपती.	५१९

जवाळ.	१०९०	जरात	३३९
जवाळिनी.	१०८०	जराद्व.	१४४९
जनीर	११४९	जरान्त	१२९८
जघुक	१२८९	जरा	१२८२
जवुस्वामिन्.	३३	जराभीरु	३४०
जम.	११४९	जरायु	५४०
	१७५	जरायुज	१३९६
	५८३	जरिन्	३४०
जंभळ	११४९	जर्तिल.	११७९
जघ.	११७२	जल	१०६९
	६९४	जलकातार	११५८
	१७५		१८८
	७९७	जलकुकुभ	१३३८
जयदत्त	१७५	जलम.	११६२
जयवाहिनी	१७५	जलमन्मन्	११६०
जयन	१७५	मल्ल	१६४
जयती	१७६	मल्लार.	१६४
जया.	४०	मल्लवाग	१००.६
	२०६	मल्लव.	१००३
जघ्य.	७९३	मल्लवागा	१०८०
जरठ	१३८७	मल्लज.	१३५९

जलनिधि.	१०७४	जलूका.	१२०४
जलनीलिका.	११६७	जलोच्छ्वास.	१०८८
जलपति.	१८८	जलौकम्.	१२०३
जलबालक.	१०२९	जलौका.	१२०४
जलमार्जार.	१३६०	जलपाक.	३४७
जलमूत्र.	१६४	जब.	४९६
जलराशि.	१०७४	जवन.	४२४
जलवाह.	१६४	जवनी.	१२३४
जलध्याल.	१३०६	जवनी.	६८०
जलरुह.	११६२	जविन्.	४९४
जलरुह.	११६२	जन्हु.	२१६
जलकु.	१३३२	जागर.	४४३
जलंज.	१३३२	जागरण.	४४३
जलशालिका.	११०६	जागरा	४४३
जलशय.	२१४	जागरिन्.	४४३
जलशूक.	११६७	जागरूक.	४४३
जलसूकर.	१३४९	जागर्त्या.	४४३
जलाणुक.	१३४७	जामुढ	६४३
जलाद्रा.	६७९	जामृवि.	१०९९
जलालोका.	१२०४	जाहुलिक.	४७४
जलाशय.	१०९९	जांनिक.	४९४
जलसर्पिणी.	१२०४		

जाड्य	३१२	जाया	५१३
	३०५	जायाजीव.	३२८
जात	३०२	जायापता.	५१९
	१४१२	जायु	४७३
जातरूप	१०४४	जार	५१९
जातवदस	१०९९	जारज	५५०
जानापत्या.	५३९		९२६
जाति	१५१५	जाल	१४१२
	११४७		१०१२
जातिकोश	६४३	जालक	११२५
जातिफल	६४३	जालकारक	१२१०
जातु	१५३३	जालकिनी	१२७७
जातोक्ष.	१२५८	जालघर	९५८
जात्य	१४३९	जालघाया	७६९
जानकी	७०३		९२८
जात्र	६१४	जालिक	१२१०
जापक	६४६		३७७
जामदग्न्य.	८४८	जालिका	७६९
जामातृ	५१८	जालिनी.	९९९
जामि.	५५३	जाल्म	३५३
जामेय.	५४३	जाल्म	८८९
जाबूनद	१०४५	जाल्म	१३०२

जाह्ववी.	१०८१	} जिष्णु.	१७३
जिगीप.	३२१		७०९
जिषत्मा	३९३		२१४
जिषत्सु	३९२		७९३
जिघांसु	७२९	जिहानक	१६१
जित.	८०५	जिह्व.	१४५७
जिनकामिन्.	८०६	जिह्वग.	१३०४
जितनेमि.	८१६	जिह्वु.	१३५४
जितशत्रु	३६	जिह्वा	५८५
जिताग्नि.	३६	जीन.	३४०
जिताहव	८०६	जीमूत.	१६४
जितेन्द्रिय.	८११	जीमूतवाहिन.	११०४
जित्या.	८९०	जीरक.	४२२
जिन्वर	७९३	} जीर्ण.	१४४८
	२४		३४०
जिन.			१११४
			१५२३
जिनमग्नन्			६७८
			११८
			३६७

जीवमीव	१३४०	जुगुप्सन	२७१
जीवतोका	५३०	जुगुप्सा	७२
जीवत्पति.	५३०		३०३
जीवथ	१३५३	जुह	८२८
जीवन	८६५	जूर्णाहय.	११७८
	१०६९	जयण.	१५०६
जीवनक	३९५	जूभा.	१५०६
जीवनी.	११८५	जेतु.	७९३
जीवनीय.	१०६९	जेमन	४२४
जीवनीया	११८५	जेय	७९६
जीवनौपध.	१३६७	जेवातृक	१०५
जीवती.	११८५		४७९
जीववृत्ति.	८८८	जोलादा.	११७८
जीवसु	५३०	जोपम्.	१५२८
जीवा	७७६	ज्ञ	११७
	११८५		३४१
जीवातु	१३६७	ज्ञप्ति	३०८
जीवान्तक	९३०	ज्ञात	१४९६
जीविका.	८६५	ज्ञातेनदन.	३०
जीवित.	१३६७	ज्ञाताधर्मकथा	२४३
जीवितकाल.	१३६९	ज्ञाति.	५६१
		ज्ञान	३१०

द्वयन्	७१३	तदित्त्वत्	१६४
	१३१८	तद्दु	२१०
ढाहल	९५६	तद्दुलीय	११८४
डिगर	३६०	तद्दुष्टेर	११८४
डिडोर	१०७७	तत्	२८६
डिम	२८४	तत्सु	१४३०
डिम्ब	८०३	तत्ति	१५३७
डिभ	३३८	तत्काष्ठ	१६२
ढ.		तत्कालधी	३४४
दृष्टा	२९३	तत्स्व.	२९२
दौकन	७३७	तत्स्वज्ञान	३११
त		तत्स्वनिष्ठता.	६७
तक्र	४०९	तत्पर.	३८४
तत्रमार	४०९	तत्रमूत्रान्	३३६
तक्षक	१३०९	तत्सद	८७
तक्षणी	९१८	तथागत	२३२
तक्षन्	९१७	तुष्य	२६४
तट	१०७८	तद्	१५३७
तटिनी	१०८०	तद्गत	१४५८
तडाग	१०९४	तदात्व.	१६२
तडित्	११०४	तद्गम	३६८
तडिम्कुमार	९०		

Handwritten text in the top right column, consisting of multiple lines of cursive script.

Two horizontal lines with small marks between them, possibly indicating a section or a separator.

Handwritten text in the middle section, consisting of several lines of cursive script.

Handwritten text in the bottom section, consisting of multiple lines of cursive script.

Handwritten text at the very bottom of the page, appearing as a single line of cursive script.

तपस्य	१५३	तर्गिणी	१०७९
तपाया	८१	तर्गिण	०६
तपान्यय	१५७	तरणी.	८७७
तप्त	१४९३	तरह	८७९
तप्त प्रभा	१३३०	तरछ	६९०
तप्तक	१०११	तरछोचना	१४५५
तप्तम्	१४५	तरछा	५०६
	१२१	तर्गित	३९७
तप्तम्बिनी	१३८१	तरवारि	१४८०
	१४०		७८२
तप्ता.	१४२	तासु	४९४
तप्ताञ्च	११४६		६३२
तप्ताञ्चत्र	६५३		७२६
तप्ताञ्चिनी	९७९	तरी	८७७
तपिह	१४५	तरु	१११४
तपिह्या	१४३	तरुण	३३९
तप्ती.	१४०	तरुणी	५११
तप्तोन्न	१०९८	तर्क	३२३
तप्त्वा	१२६६	तर्कविद्या	२५१
तप्त्वा.	१२६६	तर्क.	९११
तप्तु	१२५५	तर्कक	३८८
तप्त	१०७५	तर्कनी	५९२

तर्जिक.	९९८	तविषो.	१७१
तर्ण.	१२६०	तष्ट.	१४८६
तर्दू.	१०२१	तस्कर.	३८१
तर्पण.	१५०२	ता.	२२६
	८२१	ताडङ्क.	६५६
तर्मन्.	८२७	ताडपत्र.	६५६
	८२५	तांडव.	२८०
तर्ष.	३९३	तात.	५५६
तल.	११३६	ताततुल्य.	४८८
	७७६	तात्रिक.	४८३
	५९६	तापन.	९९
तलहृदय.	६१८	तापम.	८०९
	१२५१	तापसद्रुम.	११४३
तलसाक	१२५१	तापिच्छ.	११४६
तलिका.	१२५१	तापी.	१०८४
तलिन.	४४९	ताप्य.	१०५५
	१४२६	तामरप.	११६१
तलिम.	६८२	तामलिप्त.	९७९
तलुनी.	५११	तामलिप्ती.	९७९
तल्य.	६८२	तांबूलकरंक.	७१८
तलुन.	१४४०	तांबूलवल्ली.	११५५
तविष	८७	तांबूली.	११५५

ताम्र	१०३९	तास्व्यशैल.	१०१३
ताम्रकृडक	९१०	} ताड	११३६
ताम्रचूड	१३२५		१०१९
ताम्रवृता.	११७५		२९२
ताम्रसार.	६४२		५९५
ताम्राक्ष	१३२१		५९६
तायिक	९५८	तालक	१७०५
} तार.	१४०९	तालकाम	१३९५
	१४०२	ताललक्ष्मन्.	२२४
} तारक.	९२	तालवृत्त.	६८७
	६९९	तालिका.	५९६
तारका.	१०७	ताली.	१००६
तारकारि	२०९	तालु.	५८५
} तारा	१०७	तालुजिह्व.	१३४९
	५७५	तालू	१०७६
तारारि	१०१५	तात्रिप.	८७
तारुण्य	३३९	तात्रिपी	१७६
तार्किक	८६३	तिक्त	१३८९
} तास्व्य	२३१	तिक्तपत्र.	११९०
	१२३२	तिग्म	१३८५
तास्व्यञ्ज	२१४	तिनउ	१०१८
		तितिक्षा.	२०

तितिक्षु.	३९१			९४३
तित्तिम.	१२०९			६०५
तित्तिरि	१३४१			६५३
तिथि.	१४७			६१८
तिथिप्रणी.	१०४			६१८
तिनिश.	११४२			६४२
तित्तिडी.	११४३			११८०
तित्तिडीक.	४१७			११८०
तिमि.	१३४४			१३०६
तिमिङ्गलगिळ.	१३४८			९६७
तिमित.	१४९२			११५९
तिमिर.	१४५			१११
तिरसु.	१५३४			१३८५
तिरस्करिणी.	६८१			१०३८
तिरस्क्रिया.	४४१			११९५
तिरोधान.	१४७८			११३४
तिरोहित. }	८०५			११७०
	१४७७			१०७८
तिर्थचू. }	१५१५			७८०
	४४४			२४
	१२१६			२४
		तिलक.	}	९४३
		तिलकालक.		६१८
		तिलपर्णिका.		६४२
		तिलपिंज.		११८०
		तिलपेज.		११८०
		तिलित्स.		१३०६
		तिल्य.		९६७
		तिल्व		११५९
		तिष्य.		१११
		तीक्ष्ण.	}	१३८५
		तीक्ष्णगंधक.		१०३८
		तीक्ष्णशूक.		११९५
		तीर.		११३४
		तीरी		११७०
		तीर्थकर.		१०७८
		तीर्थकर.		७८०
		तीर्थवाक्.		२४
				२४
				५६७

तीत्र, }	१३८५	तुमुञ्ज, }	७९९
	१५०५		१४०४
तीत्रवदना	१३५८	तुमरु	४२
तुक	५४३	तुषी	११५५
तुकासीगी	११५४	तुरग,	१२३२
तुग	१४०८	तुरागिन्	७६१
तुच्छ }	१४२६	तुरग	१२३२
	१४४६	तुरगम	१२३२
तुड	५७२	तुरगवदन,	१९४
तुडिकरीका	११८५	तुरापाह्	१७२
तुडिम	४५८	तुरीयक.	१४३४
तुडिल	४५८	तुरष्क }	९५९
तुत्थ.	१०५२		६४८
तुत्थानन.	१०५२	तुला, }	८८५
तुद.	६०४		१०४३
तुदकूपिका	६०६	तुलाकोटि	४६५
तुदपरिमृन्	३८४	तुल्य	१४६१
तुदि }	४५०	तुवर	१३८९
	६०४	तुवरक.	११७३
तुडिक	४५०	तुवरी }	१०५६
तुडिञ्ज.	४५०		११७५
तुजवाय	९१०	तुप	११८२

दृशिका.	४६६	दधिसार.	४०८
दृश.	१४८६	दनुज	२३८
दृशकाक.	१३२३	दंत.	१२२४
दृशिका.	३९६		५८४
दृश.	६०१	दंतक.	१०११
	८८७		१०३४
	७३६	दंतभाग.	१२२८
	७४६	दतवस्त्र.	५८१
	७८५	दतशठ.	१३८८
	१८४	दंतावल.	१२१७
	७२५	दंतिन्.	१२१७
	७३९	दंतुर.	४५७
	९१६	दंशुक	१३०३
	४०८	दंश्र.	१४२६
	४४६	दंम.	७३६
	७२१	दंमुनस्.	१३९७.
	६९६	दंपती.	५१९
	५१	दंम.	३७८
११५८		दंमचर्या.	३७९
		दंमोलि.	१८०
			१२६०
			३६९.

तैलपर्णिक.	६४१	त्रयी	२४९
तैलपायिका	१३३७	त्रयीतनु	९८
तैलाटी	१२१५	त्रयीमुख	८११
तैलिन	९१७	त्रम	१४५४
तैलिन	९६७	त्रसयोनि	१३५७
तैलिशाला	९९७	त्रसरा	९१३
तैष	१५२	त्राण	१४२७
तोक	५४०	त्राण	१५२३
तोकम	११७०	त्रात	१४९७
तोत्र	८९०	त्राम,	३२१
तोदन	१२३०	त्रासदायिन्	४७९
तोमर	८९३	त्रिक	९८६
तोग	७८७	त्रिक	६०८
तोरण	१०६९	त्रिककुद	१०३०
तौरिक	१००७	त्रिकट्ट	४२२
तौरिक	७७९	त्रिकटक	११५६
तौलिकिक	९२१	त्रिकाय	२३४
त्यक्त	१४७५	त्रिकाय	२४
त्याग	३८६	त्रिकायविद्	२३०
त्रपा	३११	त्रिकुट	१०३०
त्रपु.	१०४	त्रिगर्त	९५८
त्रपुमी.	११८९	त्रिगुणाकृत	९६८

तुपानल.	११०१	तृणाटवी.	११११
तुषार.	१०७२	तृणादि.	१२०१
तुषोदक.	४१५	तृणौकस्.	९९६
तुहिन.	१०७२	तृतीयाकृतम्.	९६८
तूण.	७८१	तृतीयाप्रकृति.	५६२
तूणिन्.	७७१	तृप्त.	४२६
तूणीर.	७८१	तृप्ति.	४२६
तुर.	२८६	तृष्.	४१०
तूर्ण.	१४७०	तृषा.	३९४
तूर्णि.	३२२	तृषन.	३९३
तूर्य.	२८६	तृष्णक.	४२९
तूलक.	११३९	तृष्णा	३९३
तूलिका.	९२१	तृष्णाक्षय.	४३०
तूष्णींशील	४३८	तृष्णाक्षय.	३०४
तूष्णीक.	४३८	तेजस्.	१०१
तूष्णीकाम्.	१५२८	तेजिा.	१४८४
तूष्णीम्.	१५२८	तेमन.	३९९
तृण.	११९५	तैजमावर्तनी.	९०८
तृणध्वज.	११९३	तैत्तर	१४१५
तृणराज.	११३६	तैल.	४१७

तैलपर्णिक.	६४१	त्रयी	२४९
तैलपायिका	१३३७	त्रयीतनु	९८
तैलाटी	१११५	त्रयीमुख	८११
तैलिन	९१७	त्रय	१४५४
तैलिन	९६७	त्रस्योनि	१३५७
तैलिशाला	९९७	त्रसर	९१३
तैष	१५२	त्राण	१४९७
तोक	५४५	त्राण	१५२३
तोकम	११७०	त्रात	१४९७
तोत्र	८९	त्राम	३२१
तोदन	१२३०	त्रासदायिन्	४७९
तोमर	८९३	त्रिक	९८६
तोय	७८७	त्रिक	६०८
तोरण	१०६९	त्रिककुद	१०३०
तौर्यत्रिक	१००७	त्रिकटु	४२२
तौलिकिक	२७९	त्रिकटक	११५३
त्यक्त	९२१	त्रिकाय	२३४
त्याग	१४७५	त्रिकाळविद्	२४
त्रया	३८६	त्रिकाळविद्	२३२
त्रय	३११	त्रिकूट	१०३०
त्रय	१०४	त्रिगर्त	९५८
त्रयुषी.	११८९	त्रिगुणाकृत	९६८

त्रिदश.	८८	त्रिशला.	४१
त्रिदशदोषिका.	१०८१	त्रिशशा.	१८९
त्रिदिव.	८७	त्रिशोर्षक.	७८७
त्रिदश.	१२६	त्रिशंख.	१४०
त्रिपञ्चक.	११०४	त्रिमा.	६९८
त्रिध.	९८६	त्रिसीत्य	९६८
त्रिपथगा.	१०८१	त्रिस्रोतम.	१०८१
त्रिपदी.	१२६०	त्रिहृत्य.	९६८
त्रिपगी.	९७९	त्रिहायणी	१२७२
त्रिपृष्ठ	६९९	त्रिह.	१४२७
त्रिफला.	११४६	त्रिता.	८२६
त्रिगुकट.	१०३०	त्रिपुर.	९९४
त्रिगुल.	४१	त्रिोदि.	१३१७
त्रिगामा.	१४२	त्रिषंभता	२०३
त्रिमृत्.	१२३९	त्रिमृण.	४२२
त्रिगव.	१२०९	त्रिक्.	११८४
त्रिरत्ना.	९८६		१२०
त्रिर्ष	१५८२	त्रिकक्षीरिन्	११९४
त्रिपदीय.		त्रिकपुष्प.	४६७
त्रिविष्टप.			६१९
त्रिशंकु			११०१
त्रिशंकुचिन्			

स्वचिमार	११५३	दशिनू	१२१५
त्वम्	१४६८	दष्टा	५८३
त्वरा	३०२	दष्टाशीम्	१३१०
त्वग्नि	३२२	दष्ट्रका	५८३
त्वरित	४९५	दष्ट्रिन्	१०८८
	१४७०	दक	१०६२
त्वष्ट.	१४८६	दकटावणिक	४१०
	९१७	दक्ष	३४२
त्वष्टृ	१८२	दक्षजा	२०३
	९६	दक्षजापति	१०४
स्वाप्ती	११२		८२६
स्विप्	१००	दक्षिण	३७६
स्विपि.	१००		१४६६
स्सम्	७८२	दक्षिणस्व	६६
	ध.	दक्षिणस्व.	७६०
यून्कृत्	१५२१	दक्षिणा.	१६७
	द.	दक्षिणाचल	१०२९
	५८४	दक्षिणायन.	१५८
दश	७६६	दक्षिणार्ह	४४६
	१२१५	दक्षिणाशापति	१८४
दशमीरुक्.	१२८२	दक्षिणीय	४५६
दशिन	७६६	दक्षिणैर्मन्	१२९५

दक्षिण्य.	४४६	दधिसार.	४०८
दग्ध.	१४८६	दनुज	२३८
दग्धकाक.	१३२२	दंत.	१२२४
दग्धिका.	३९६		५८४
दघ्न.	६०१	दंतक.	१०११
	८८७		१०३४
दंष्ट.	७३६	दंतभाग.	१२२८
	७४६	दतवस्त्र.	५८१
	७८५	दतशठ.	१३८८
दंडधर.	१८४	दंतावल.	१२१७
दडनायक.	७२५	दंतिन्	१२१७
दंष्ट्रपारुष्य.	७३९	दंतुर.	४५७
दंष्ट्रभृत्.	९१६	दंदशूक.	१३०३
दंष्ट्राहत.	४०८	दध्र.	१४२६
दंष्ट्रित.	४४६	दध्म.	७३६
दंष्ट्रिन्	७२१	दधुनस्.	१०९७.
दत्त.	६९६	दंपती.	५१९
दत्ततीर्थकृत.	५१	दंभ.	३७८
दद्रेघ्न.	११५८	दंभक्षर्या.	३७९
दधि.	३९६	दंभोलि.	१८०
दधिफल.	११५१	दध्म्य.	१२६०
दधिवारि.	१०७५	दया.	३६९.

दयाकूर्च	२३४	दर्शन	५७५
दयालु	३६८	दर्शयामिनी	५७७
दयिता	५१५	दर्शिन	१४३
दर	३०१	दल	१४७८
दरित.	१३६४	दल	११२३
दरिद्र	३६५	दलस्रसा	१४३४
दरी	३५८	दलि	११२४
दर्दर.	१०३३	दलिक	९७०
दर्दुण	१३५४	दलिन	११२२
दर्दुरोगिन्.	१४०९	दलिमन्	११२८
दर्प	४५९	दव	१७२
दर्पक	४५९	दविष्ट	११०१
दर्पण	३१७	दधीयस्	११११
दर्भ	२२७	दशकधर	१४५२
दर्वि	६८४	दशन	७०६
दर्वी.	११९२	दशन्	५८४
दर्वीकर.	१०२१	दशपारमिताधर	८७३
दर्श	८३६	दशबल	२३३
	१३१५	दशभूमिग	२३४
	१३०४	दशमिन्	२३३
	१५०		३४०
	८२३		

दशश्वेतवाजिन्.	१०४	दातृ.	३८५
	१३७७	दात्यूह.	१३३२
दशा. }	५६५	दात्र.	८९२
	६६७	दाधिक.	४१०
दशाकर्ष.	४८७		१२२३
दशाचित.	८८५	दान. }	३८६
दशार्ह.	२३३		७३६
दर्शघन	६८७	दानवारि.	८९
दसेरक.	९५७	दानशील.	३५१
	३८१	दानान्तराय.	७२
दस्यु. }	७२९	दानशौड.	३८५
	१८२	दांत.	८११
दस्त्र.	१०९९	दापित.	४४६
दहन	११०३	दामंचन.	१२५१
दहनकेतन.	१०६७	दामनी.	१२७४
दहनोपल	११५	दामन्.	१२७४
दाक्षायणी.	१३३५	दामलित.	९७९
दाक्षार्य.	१३७७		५१
दाक्षिण्य.	८५१	दामोदर. }	२१६
दाक्षेय.	५८३		५१३
दाढा.	५८३	दार.	५४२
दाढिका.	३७७	दारक.	५१८
दांढाजि निक.		दारकर्मन्.	

दाढ	११९६	दिग्घ.	} १४८३
दारित.	१४८८		७७९
दारु.	११२२	दिग्वासम्	१९८
दारुण	३०३	दित	१४८९
दारुहस्तक	१०२१	दितिज.	२३८
दार्ढ्याट	१३२८	दिघिषू	५२५
दाढव.	११९९	दिन	१३८
दाव.	} ११११	दिनकर.	९७
	११०१	दिनावसान	१४०
दाश	९२९	दिन्दु	२२३
दाशरथि	} ६९७	दिव	१३८
	७०३	दिवम	१७८
दाशार्ह	१२५४	दिवसकर	९७
दाशेयी	८४८	दिवस्पृथिवी	९३९
दाशेर	२१४	दिवा.	१५३१
दास	३६०	दिनाकर	९७
दासी.	५३४	दिवाकीर्ति	} ९२३
दासेय	५४८		६३३
दासेर.	५४८	दिवान्ध	१३२४
दिक्करी	५११	दिवापद्य	१३९
दिक्कमार.	९०	दिव	} ८७
दिग्गज	१७०		१६३

दिश.	१६६	दीर्घनिद्रा.	३२४
दिश्य.	१६८	दीर्घपत्रक.	११८७
दिष्ट.	१२६	दीर्घपाद.	१३३४
	१३७९	दीर्घपृष्ठ.	१३०४
दिष्टांत.	३२४	दीर्घर्जु.	१८०
दिष्ट्या.	१५२८	दीर्घसूत्र.	३५३
दीक्षणीयेष्टि.	८२३	दीर्घायुस्.	४७९
दीक्षा.	८२३	दीर्घिका.	१०२२
दीक्षित.	८१७	दुःख.	१३७१
दीदिवि.	३९५	दुकूल.	६६९
दीधिति.	१००	दुगूल.	६६९
दीप.	६८६	दुग्ध.	४०४
दीपक.	१३४२	दुन्दुभ.	१३०५
दीपन.	६४५	दुंदुमि.	२९३
	९९	दुदुभिनाद.	६२
दीप्ति.	५०९	दुरध्व.	९८४
	७८०	दुरित.	१३८०
दीर्घ.	१४२८	दुरितारि.	४४
दीर्घजिह्व.	१३०३	दुरोदर.	४८६
दीर्घकोशी.	१२०६	दुर्ग.	७११
दीर्घग्रीव.	१२५५	दुर्गत.	९७३
दीर्घदर्शिन.	३४४		३५८

दुर्मति	१३५९	दुष्कृत	१३८०
दुर्गैष.	९४३	दुष्टगज	१२२२
दुर्गप्रयत्न.	१३९१	दुष्टु	१५४१
दुर्गमचर.	१२५४	दु पमा	१३१
दुर्गा	१५१७	दु पमसुपमा	१७०
दुर्जन	२०३	दुस्य	३५८
दुर्दिन.	३८०	दुस्फोट	७८७
दुर्नामन्	१६५	दुहितृ.	५४२
दुर्बल	४६८	दुत	७३४
दुर्मिल.	१२०६	दुती	५२१
दुर्धनम्	४४९	दुन	१४९३
दुर्भुल.	६०	दुर	१४५२
दुर्बर्णक	४३५	दुरदृश	१३३५
दुर्वा.	३५१	दुरवधिन्	७७३
दुर्वासम्	१०४३	दुरापातिन्	७७३
दुर्विष	३४७	दूर्वा	११९२
दुर्दृष्ट	८५०	दुपिका.	६३२
दुली	३५८	दुपित	४३६
दुःखयवन	७२९	दुपीका.	६३२
दुधर्मन्	१३५३	दुपीविष	१३१४
	१७१	दुष्य	६२४
	४५४		६८१

दूष्या.	१२३२	देवकीसूनु.	२१८
दूस.	१२७८	देवकुसुम.	६४६
दृक्कर्ण.	१३०३	देवखात.	१०९४
दृग्विप.	१३१२	देवगायन.	१८३
दृढ	१५०५	देवच्छंद.	६५८
	१३८७	देवजग्ध.	११९१
	१४४७	देवता.	८८
दृढमुष्टि.	३६८	देवताप्रणिधान.	८२
दृढरथ.	३७	देवदत्ताप्रज.	२३७
दृढसंधि.	१४७२	देवद्राच्.	४४४
दृति.	१०२५	देवधान्य.	११७८
दृश.	५७५	देवन. }	४८६
दृपट्.	१०३५		५५६
दृष्ट	३०२	देवनू.	५५३
दृष्टरजसु.	५११	देवनंदिनू.	१७६
दृष्टि.	३०९	देवपति.	१७३
	५७५	देवप्रश्न.	२६३
दृष्टिवाद.	२४५	देवव्रत्तनू.	८४९
देव.	३३६	देवभूय	८४१
	३३३	देवमातृरु.	९५५
	५६	देवयज्ञ.	८२१
	८८	देवर.	५५३

देवञ्च.	९२४	देत्यदेव	११०७
देववर्द्धकि.	१८०	देत्यारि.	२१४
देवश्रुत.	५७	देव्य	३१९
देवस्रष्टा	९०३	देव्य	१४३१
देवानीव	९२४	देव.	१३७९
देवाचिडव	२५	देवज्ञ	४८०
देवानाप्रिय	३५३		८८
देवायुष.	१७०	देवत	१५९
देवार्थ	६०		८४०
देवी	४०	देवर	३८३
	३३४	दो सहस्रभृत	७०२
देवीकोट.	९७७	दोर्मूल.	५८९
देवृ	५५३	दोला.	७५८
देश.	९४७		१४८१
देशक	४८८	दोष	१४७५
दशरूप	७४२	दोषज्ञ	४४१
देशिक.	४९३		४७२
देह	५४३	दोषा	१४३
देहधारक	४२४		१५३३
देहभृत.	११६६	दोषैः दृश.	३८०
देहली	१००९	दोस्	५८९
देह्यगुरु.	१२०	दोहद.	५४१

दोहदलक्षण.	५४०	द्रप्स.	४०६
दोहदान्विता.	५३९	द्रव.	५५५
दोहिद	५४१	द्रविण.	८०२
दौवारिक.	७२१	द्रव्य.	१९२
दौलेय.	१३५३	द्रह.	१०९१
दौव्यंति.	७०२	द्राक्.	१५३०
दौहित्र.	५४४	द्राक्षा.	११५५
द्यावाक्षमा.	९३८	द्रामिल.	८५४
द्यावापृथिवी.	९३८	द्रु.	१११४
द्यावामूमी	९३८	द्रुघण.	२११
द्यु.	१३८	द्रुण	७८५
द्युति.	१००	द्रुणा	७७५
द्युत.	१००	द्रुणा.	१४८७
द्युपति	९७	द्रुत.	२९२
द्युम्न	१९२	द्रुम.	१११४
द्युत.	४८६	द्रुमानति.	६२
द्युतकारक	४८५	द्रुमामय.	६८५
द्युतकृत.	४८५	द्रुमोत्पल.	११४५
द्यो	८७		
	१६३		
द्योतन.	५७७		
द्रंग.	९७१		

हुवय	८८३	द्वारपर	१३७५
हुहिण	२११	द्वार.	१००४
द्रोण	८८६	द्वारका.	९८०
द्रोणकाक.	१३२३	द्वारपालक.	७२१
द्रोणदुग्धा	१२६९	द्वारयन्त्र.	१००५
द्रोणदुग्धा	१२६९	द्वारवती	९८०
द्रोणी. }	८७७	द्वारस्य	७२१
	१०३४	द्वार	१००४
द्रोह	१५१५	द्वि	१४२३
द्रोणिका	९६९	द्विक	१३२२
द्रोपदी.	७१०	द्विककृद्	१२५४
	५३८		१३१६
द्व	७९७	द्विन	८१२
	१४२४		५८३
द्वचर	११३०		८०७
द्वय	१४२३	द्विजपति	१०४
द्वयम	६०१	द्विजन्मन्	८१०
	२०९	द्विमनुष	८५५
द्वादशास. }	२३४	द्विनाति	८१०
	२४५	द्विमिह.	३८०
द्वादशागी	२४५		१३०३
द्वादशात्मन्	९६	द्वितय.	१४२३
द्वादशाचिसु.	११८		

द्वितीया.	५१३	द्वेषिन्.	७२९
द्विदत्.	१२६३	द्वेष्य.	४४८
द्विधागति.	१३५२	द्वैगुणिक.	८८०
द्विनयक.	४५४	द्वैध.	७३५
द्विप.	१२१७	द्वैप.	७५५
द्विपथ.	९८६	द्वैपायन.	८४७
द्विपाद्य.	७४५	द्वैमातुर. }	२०७
द्विपृष्ठ.	६९५		५४६
द्विरद. }	१२६३	द्वैघ.	१०३९
	१२१७	द्वैघ.	
द्विरेफ.	१२१२	द्वैघत्तूर.	११५१
द्विविद.	२२०		१९२
द्विपत्.	७२९	द्वैघन. }	१२७३
द्विप्.	७२९		७०८
द्विसहस्राक्ष.	१३०७	द्वैघनंजय. }	१०९७
द्विहल्य.	९६८	द्वैघनद.	१८९
द्विहायनी.	१२७२		३५७
द्वीप.	१०७८	द्वैघनिन्. }	४७७
द्वीपकुमार.	९०		११४
द्वीपवती.	१०८०	द्वैघनुर्भृत्.	७७१
द्वीपिन्.	१२८५	द्वैघनुस्.	७७५
द्वैप.	७३	द्वैघनेश्वर.	१९०

धातुपुष्पिका	११५०	धाराधर.	१६४
धातुशेखर.	१०५६	धारिका.	१३७
धातृ.	२१२	धारिणी.	४५
धात्री. }	११४५	धार्तराष्ट्र.	१३२६
	५५८	धार्मपत्तन.	४२०
	९३५	धार्मिक.	७२४
धाना.	४०१	धिक्कृत.	४४०
धानुष्क.	७७१	धिक्किया.	२७१
धान्य. }	११६८	धिषण.	११८
	११८३	धिषणा.	६०८
धान्यक.	४१९		१०८
धान्याक.	४१९	धिष्य.	१२०
धान्याम्ल.	४१५		९९१
धामन् }	९९	धी.	३०८
	९९२	धीति.	३९४
धात्र्या.	८२७	धी	६४५
धारण.	३१०		३४१
धारणा. }	८४	धी	१०९
	७४	धी	२
धारा. }		धी	
		धी	

धुनी	१०८०			३७६
धुन्धुमार	७०१	धूर्त	}	४८५
धुरधर	१२६२			१०३८
धुरीण.	१२६२	धूर्वह		१२६३
धुर	७५७	धूली		९७०
धुर्य	१२६२		}	९१७
धुर्वी	७५७	धूसर.		१३९३
धूत.	१४८१	धृतराष्ट्र.		१३११
	१४७५	धृति		३०८
धूप.	६४९	धृष्ट		८३२
धूरायित.	१४९३	धृष्णञ्		४३२
धूवित	१४९३	धृष्णु		४३२
धूम	११०३	धेनु		१२६७
धूमध्वज	१०९८	धेनुक		२१९
धूमप्रभा	१३६०	धेनुका		१२१८
धूमयोनि.	१६४	धेनुव्या		१२७०
धूमल	१६९८	धेनुक.		१४१८
धूमोर्णा	१८५	धेवन.		१४०१
धूम्याट.	१३३३		}	७५९
धूम्र	१३९८	धोरण		१२४६
धूर्नटि.	१९५	धोरणी		१४२३

घोरित	}	१२४६	ध्वनिग्रह.	५७३
		१२४५	ध्वांक्ष.	१३२१
घौत.		१४३७	ध्वान	१३९९
घौतकौशेय.		६६७	ध्वांत.	१४६
घौरितक		१२४६	ध्वान्ताराति.	९६
घौरिय.		१२६२		
घौरियक.		१२६२	न.	१५३९
घौर्य.		१२४६	नःक्षुद्र.	४५१
ध्यान	}	८४	नकुळ.	१३०२
		३२०	नक्तक.	६७६
ध्रुव.	}	१४५३	नक्तमाल.	११४०
		१२२	नक्तम्	१५३३
ध्रुवक		२१०		
ध्रुवा.		११२२	नक्र.	५८१
		८२९		१३४९
ध्वज	}	९०१	नक्षत्र.	९२
		६१		१०७
		७५०	नक्षत्रमाला.	६६२
ध्वजिनी.		७४६	नख.	५९४
ध्वज्या.		९०१	नखर.	५९४
ध्वनि.	}	१८१	नखरायुध.	१२८३
		१३९९	नखाविष.	१३१३

नग	१०२७	नदीमातृक.	९५५
	१११४	नदीश	१०७३
नगरी	९७१	नद.	४३८
नग्न	७९५	नद्गी.	९१५
नग्नहु	९०५	ननह	५५४
नग्नह्	९०४	ननाह	५५४
नग्रा	५३४	ननुच	१५४३
नग्निका	५१०	नदक	२२२
नट	३२९		
नटन	२८०		
नटमहन	१०५९	नदन	११९७
नह	११९३		६९८
नहकीय	९५४		१७८
नहप्राथ	९५४	नदा.	५४१
नहुत्.	९५४	नदिनी	४०
नहुळ.	९५४	नदिनीतनय	५५४
नन.	१४५६		८५२
नतत्रिक	१२४७	नदिन	११७१
नट.	१०५०		३३०
नदी.	१०७९	नदीमुखी.	२१०
नदीम.	१०५५	नदीसरम्	३१३
नदीमत्र.	९४१	नदीश.	१७८
			२१०

नद्यावर्त्त. }	४८	नयनौषध.	१०५७
	१०१५	नर. }	३३७
	१११४		७०९
नपुंसक.	५६२	नरक.	२२१
नसृ.	५४४		१३५९
नभःश्वास.	११०६	नरकभूमि.	१३६०
नभःसंगम.	१३१६	नरकस्था.	१०८६
नभःस्थित.	१३५९	नरकीलक.	८५८
	१५४		४६
नमस्. }	१६३	नरदत्ता. }	२३९
	१५४		५३१
नमस्य.	११०६	नरमालिनी.	१८९
नभस्वत्.	१३१८	नरवाहन.	२१४
नभोगति.	१३२९	नरायण.	५८१
नमोऽम्बुप.	९५	नर्कुटक.	२८०
नभोमणि.	१६४	नर्त्तन.	१०८३
नभ्राज्.	४४७	नर्मदा.	५५५
नमसित.	१५४२	नर्मन्.	६२७
नमस्.	४४७	नलक.	६१४
नमस्थिन.	२८	नलकिनी.	६१४
नमि.	१७४	नलकील.	१९१
नमृचि.	५७५	नलकूबर.	१३४६
नयन.		नलमीन.	

नलिन.	११६०	नागकुमार.	९०
नलिनी	११६०	नागज	१०४२
नव	१४४८	नागजिहिका	१०६०
नवत	९८०	नागजीवन	१०४२
नवनीत.	४०८	नागदन्त.	१०११
नवमालिका.	११४८	नागमाता.	१०६०
नवार्चिसू	११७	नागर.	४२०
नवीन.	१४४८	नागरक्त	१०६१
नवोद्धृत	४०८	नागरग	११४३
नव्य	१४४८	नागलोक	१३६३
नष्ट	८०९	नागवल्ली.	११५५
नष्टबीज	४९२	नागाधिप.	१३०७
नष्टाग्नि.	८५५	नागोद	७४८
नस्तित	१२६०	नाटक	२८४
नस्योत	१२६०	नाटेर	५४८
नहि	१५३९	नाट्य.	२७९
नाक	८७	नाट्यवर्णिका.	२८०
नाकिन्	८८	नाट्यप्रिय	१९८
नाकु.	९७१	नाडिका	१३७
नाग	१३५१	नाडी	६३१
	१२१७		
	१०४१		

नाडीधम	९०८	नारक.	१३५९
नाडीविग्रह	२१०	नारंग.	१३५८
नाडीत्रण.	४७०	नारद.	११४३
नाथ.	३५९	नाराच.	८४९
नाथवत्.	३५६	नाराचिन्.	७७९
नाद.	१४००	नारायण.	९२४
नाना.	१५२७	नारी.	६९७
नानारूप.	१४६९	नाल.	२१४
नांदीपट.	१०९२	नालिकेर.	५०३
नांदीमुख.	१०९२	नालिकेरज.	११८२
नापित.	९२२	नालीक.	११५१
नापितशाला.	१०००	नाविक.	१०२२
नामि. }	६०६	नाश.	११६१
	३६	नासत्य.	८७६
	७५६	नासा.	१५१७
नामिमू.	२१३	नासिका.	३२४
नामधेय.	२६०	नासिक्य.	१८२
नामनू.	२६०	नासीर.	५८०
नामरोष.	३७४		५८०
नामसंग्रह.	२५८		१८२
	९		८००
नायक			

नास्तिक	८६२	निकृत	३७६
नाहल	४९०	निकृति.	४२१
निःशलाक	९३४	निकृष्ट	३७७
निःशोष्य.	७४२	निकेतन	१४४२
नि श्रेणि	१४३६	निकेन	९८९
नि श्रेयस	१०१३	निकण	१४००
नि श्वास	७४	निकाण	१४००
नि सरण	१३६८	निक्षेप	८७०
नि स्प	९८२	निखर्व	४९४
निकट	३९८	निखिल	८७४
निकर.	१४९०	निखिल	१४३३
निकप	१४११	निगड.	१२२९
निकषा	९०९	निगडित.	४३८
निकसात्मज.	१९३४	निगण	८३७
निकाम	१८७	निगम	९७२
निकाय.	१९०९	निगम	९८३
निकाय्य.	१४१३	निगरण.	९८८
निकार	९९०	निगाळ.	१२४४
निकुम	४४२	निगूढक	११७३
निकुरव.	१११९	निग्रह	१९०८
	१४१२	निघटु	२९८
		निघस	४२३

निघ्न.	३५६	निद्राण.	४४३
निचित.	१४७३	निद्राण. }	११२९
निचुल. }	६७६	निद्राण.	४४२
	११४५	निघन.	३२४
निचोळ.	६७६	निघान.	१९२
निचोळक.	७६७	निधि.	१९२
निज.	५६१	निधीश्वर.	१९०
नितंब. }	६०८	निधुवन.	५३७
	१०३३	निध्यान.	५७७
नितंबिनी.	५०४	निनद.	१३९९
नितांत.	१५०६	निनाद.	१३९९
नित्य. }	१४५३	निदा.	२७१
	१४७१	निडु.	५३१
नित्यगति	११०६	निप.	१०१९
नित्ययौवना.	७१०	निपान.	१०९२
निदात्र. }	१५७	निपृण.	३४२
	३०५	निबंध.	२५७
निदान.	१५१४	निबंधन.	१५१३
निदेश.	२७७	निबर्हण.	३७०
नि	७३	निबिड.	१४४६
	३१३	निबिरीप्त.	१४४७

निम	} १४१२	नियोग	} २७७
	३७८		१९२०
निमालन	५७७	नियोगिन्	७१९
निभृत	४३१	नियोज्य.	३५९
निमय	८७०	निरकुश	१४६७
निमित्त.	१५१३	निरातर	१४४६
निमित्तवित्	४८२	निरय.	१३५९
निमीलन	} ५७८	निरर्थक	} २६७
	३२४		१५१६
निमीश्वर	५२	निरयग्रह	३५५
निमेष.	५७८	निरस्त.	} २६७
	१०७१		७७९
निम्न	} १३६४	निरस्तवत्	१४७४
	१०८०	निराकरिष्णु.	३५०
निम्नगा	१०८०	निराकृत	१४७३
निम्न	११३९	निराकृतान्योत्तरत्व.	६७
नियति	१३७९	निराकृति	८५६
नियत्	७६०	निरुक्त	२५४
	८४३	निरुक्ति	२५०
नियम	} ८२	निरोध	१९०८
	८१	निर्ऋनि.	१२८०
नियमस्थिति	८१	निर्ग	९४७
नियामक	८७६		
नियुद्ध	७९९		

निर्गुंडी.	११४७	निर्वाण.	} १२२५
निर्ग्रथ.	७६		७५
निर्ग्रथन.	३७०	निर्यातन.	३७१
निर्घोष.	१३९९	निर्याम.	८७६
निर्जर.	} १०९६	निर्लक्षण.	४३७
	८८	निर्व्वयनी.	१३१५
निर्जल.	९५३	निर्व्वपन.	३८७
निर्झर.	१०९६	निर्व्वर्णन.	५७७
निर्झरिणी.	१०८०	निर्व्वहण.	१५१४
निर्णय.	१३७४	निर्वाण.	} १४९४
निर्णित्त.	१४३७		७४
निर्णेजक.	९१४	निर्वाणिन्.	५०
निर्दिग्ध.	४४९	निर्वाणी.	४५
निर्दिग्धिका.	११५७	निर्वात.	१४९४
निर्देश.	२७७	निर्वाद.	२७१
निर्घष.	१५००	निर्वापण.	३७१
निर्भर.	१५०६	निर्वासन.	३७१
निर्मद.	१२२१	निर्व्वीरा.	५३०
निर्मग.	८	निर्व्वृति.	} ७४
निर्मुक्त.	१३		१३७०
निर्मोक्ष.	१३		१४८७
			३२१

निवेश. }	३६२	निशाट.	१३२४
	३३८	निशात	१४८४
निर्व्ययन.	१३४३	निशान्त.	९९२
निर्हारिन्.	१३९०	निशापति	१०४
निर्हाद.	१३९९	निशामन	५७६
निलय	९९०	निशाख.	१०५
निष्ठिम्पिका	१२६६	निशाखदिन्.	१३२४
निषपथ	९४१	निशित.	१४८४
निषमन.	६७३	निशीष	१४५
निवह	१४१२	निशीषिनी.	१४१
निवाप.	३७५	निशुभ. }	३७१
निवास	९९१		३९९
निवीत	८४५	निशुभमयनी	२०५
नियुत्त	१४७४	निश्चय.	१३७४
नियुत्ति.	१५२२	निपग.	७८१
निवश.	१४९९	निषद्या.	१००२
निवेशन	९७२	निषद्ग.	१०९०
निशमन	५७७	निषघ	१४०१
निशा	१४१	निषघा	९८०
निशाकर	१०५	निषाद. }	९३३
निशाकृष्या	४१८		८९६
निशागण	१४३	निषादिन्	७६२

निवेश. }	३६२	निशाट.	१३२४
	६३८	निशात	१४८४
निर्व्ययन	१३६३	निशान्त	९९२
निर्हारिन्.	१३९०	निशापति	१०४
निर्हृदि.	१३९९	निशामन	५७६
निलय	९९०	निशारत्न.	१०५
निलिम्पिका	१२६६	निशावदिन्.	१३२४
निवपथ	९६१	निशित.	१४८४
निवसन.	६७३	निशीष	१४५
निवह	१४१२	निशीथिनी.	१४१
निवाप.	३७५	निशुम. }	३७१
निवास	९९१		६९९
नित्रीत	८४५	निशुंममथनी	२०५
निवृत्त	१४७४	निश्चय.	१३७४
निवृत्ति	१५२२	निपग.	७८१
निवेश	१४९९	निपद्या	१००२
निवेशन	९७२	निपद्ग.	१०९०
निशमन	५७७	निपघ	१४०१
निशा	१४१	निपघा	९८०
निशाकर	१०५	निषाद }	९३३
निशाख्या	४१८		८९६
निशागण	१४३	निषादिन्.	७६२

नीप.	११३८	नीधी.	६७३
नीर	१०६९		८६९
नीरघ्न.	१४४७	नीवृत्	९४७
नीरुज्	४७४	नीघ्न	१०११
नील.	१९३	नीशार.	६७५
	१३९७	नीहार.	१०७२
नीलक	१२३९	नुति.	२६९
	१९५	नुत्त	१४८२
नीलकठ	१३१९	नुज	१४८२
नीलगु	१२०२	नृतन.	१४४८
नीलमणि	१०६५	नृत्त	१४४८
नीललोहित.	१९८	नून.	१५४०
नीलवज्र	२२५	नृपूर	६६५
नीलवासस्	१२१	नृ	३३७
	१२१४	नृचक्षस्.	१८७
नीला	५८७	नृजल	६३३
नीली	११६७	नृत	२८०
नीलीराग.	४७६	नृत्य.	२८०
नीलोत्पल	४८	नृधर्मन्	१८९
नीवाक.	१५१८	नृप	६९०
नीवार	११७६	नृवासन	७१६
		नृयज्ञ	८२२

नृशंस.	३७६	नौ.	१५३९
नेतृ.	३५८	नौ.	८७६
नेत्र.	२७५	नौकादंड.	८७७
नेत्रांबु.	३०७	न्यकार.	४४१
नेत्रदण्ड.	१४५२	न्यकृत.	४४०
नेपथ्य.	६३५	न्यस.	१४३३
नेपाली.	१०६०	न्यग्रोव.	११३२
नेम.	१४३४	न्यहु.	१२९३
	२८	न्यञ्ज.	१४२९
नेमि.	३०	न्यंत्रित.	१४८२
	७५६	न्याद.	४२३
नेमो	१०९१	न्याय.	७४२
नेकभेद.	१४४९	न्याय्य.	७४३
नेगम.	८६७	न्याम.	८७०
नेविज.	१२६४		
नेविजी.	१२७०	प.	
नेमेय.	८६९	पञ्ज	१४८५
नेयायिक.	८६२	पञ्जग.	४१२
	१८८		१००२
नेर्जन.			७८१
			१३१८
नेदिजव.			१४७
नेलिशिक.			५६८

पक्षक	१००७	पंगुल.	१२४३
पक्षति	१४७	पञ्ज.	८९४
	१३१८	पञ्जन	३३७
पक्षद्वार.	१००७	पञ्जान.	२३३
पक्षमाग.	१२२८	पञ्चत्व.	३२४
पक्षान्त	१४८	पञ्चदशी.	१४८
पक्षिन्	१३१६	पञ्चबाण	२२९
पक्षिणी	१४४	पञ्चमद	४३४
पक्षिमृगगत्यनुहारक	१२४८		१२३६
पक्षिलम्बामिन्	८९४	पञ्चम.	१४०१
पक्षिस्वामिन्	०३१	पञ्चमृग	१९६
पक्ष्मन्	९८०	पञ्चछोह	१०९०
	१०९०	पञ्चशाल	९९१
पक्ष	१३८१	पञ्चशिक्ष	१२८४
	११६२	पञ्चागगुप्त	१३९३
पक्षम	११६२	पञ्चागी	४२९१
पक्षमन्मन्	११६०	पञ्चागुल	११९०
पक्षजिनी	१३६०	पञ्चार्चिम	११७
पक्षप्रमा.	११६२	पञ्चास्य.	१२८४
पक्षरूह	११६२	पञ्चिका	२९६
पक्षरूह	१४२३	पट	६६७
पक्षि.	४९२	पटकृती.	६८१
पगु			

पटञ्जर.	६७८	पण्यशाला.	१००२
पटल.	११६८	पण्यांगना.	९३२
	१०१०	पण्याजीव.	८६७
पटवासक.	१४११	पताग.	१३१६
	६३७		९९
पटह.	२९४	पतंग.	१३१६
	७९९		१२१३
पटु.	१३८९	पतङ्गिका.	१२१४
	२४३	पतंजलि.	८९१
	३८४	प-त्.	१३१६
	४७४	पनत्र.	१३१७
पटोलिका.	११८८	पतत्रिन्.	१३१६
पट्टिश.	७८७	पतदम्रह.	६८३
पण	३६२	पतयालु.	४४९
	४८६	पताका.	७९०
पणांगना.	९३२	पताकिन्.	७६४
पणास्त्रिक.	१२०६	पताकिनी.	७४६
पणित्तय.	८७१	पति.	३९९
पण्ड.	९६२		८१६
पंटा.	२१०	पतित.	८०६
पंडित.	३४१		१४९०
पण्य.	८७१	पतिवत्नी.	९३०

पतिप्रना.	५२७	पत्रागुलि	६५५
पतिवग	५११	पत्रिन् }	७७८
पत्तन	९७१	पत्रोर्ण	१३३४
पत्ति }	४९७	पथिक	६६७
पत्नी }	७४८	पथिन्	४९३
	५१२	पथ्या.	९८३
	११८३		११४६
पत्र }	७५९	पद् }	९८८
	१३१७		२४२
पत्रणा	७८१		६१६
पत्रपरशु	६००	पदपजन	२५४
पत्रपाल	७८४	पदपजिका	२५६
पत्रपादपा.	६५५	पदवी	९८३
पत्रमगी	६५५	पदाजि	४९८
पत्ररथ	१३१६	पदाति	४९७
पत्रल.	४०६	पदातिक.	४९७
पत्रलता	६५५	पदासन.	७१८
पत्रलेखा.	६५४	पदिक.	४९८
पत्रवह्नी	६५५	पद्	४९७
पत्रवाह.	७७८	पद्धति }	९८६
पत्राग	१४२		०५७

	} ११६०	पन्नद्धा.	९१४
	१९३		
पद्म.	} ६९३	पयस्.	} ४०४
	६९८	पयस्य.	१०६९
	१२२९	पयस्या.	४०५
पद्मनाभ.	} ५३	पयोधर.	८३१
	२१५	परःशत.	६०३
पद्मनाल.	११६५		१४२५
पद्मप्रथ.	२६	पर.	} १४३९
पद्मभू.	२१३		१४५२
पद्मराग.	१०६४	परच्छंद.	७२८
पद्मवासा.	२२६	परजात.	३५६
पद्मा.	} ४०	परंजन.	३६१
	२२६	परतंत्र.	१८८
पद्माकर.	१०९४	परपिंडाद्.	३५६
पद्मावती.	४६	परमाग.	३५१
पद्मेशय.	२१५	परभृत्.	१३७५
पद्मोत्तरात्मज.	६९३	परमान्न.	१३२१
पद्य.	८९४	परमार्हत.	४०६
पद्या.	९८३	परमार्हत.	७१२
पन्न	१४९१	परमेष्ठिन्.	} २४
पन्नग.	१३०४	परंपर.	०११
			५४४

परपराक.	८३०	परायण	३८५
परलोकगम	३२३	परार्थ	८७४
परवत्.	३५६	परार्थ	१४३९
परवश	३५६	परावृत्त	१२४५
परशु	७८३	परावर्त्त.	८७०
परश्वच.	७८६	परासन	३७०
परश्वघायुष.	७७०	परासु	३७४
पारस्पर	१४९९	परास्क्रदिन्	३८२
पराक्रम }	७३९	परिकर. }	४७९
	७९६		७१५
पराग.	११२६	परिकर्मन् }	६३५
पराङ्मुक्त	१४३७		२४६
पराधित.	३६०	परिकर्मिन्	३६०
पराधीन	१४३७	परिकूट	९८२
पराजय.	८०४	परिक्रम	१५००
परान्तित	८०५	परिक्षिप्त.	१४७४
पराधीन	३५६	परिस्ता	१०९५
परात्त.	३६१	परिग्रह }	५१३
पराभव	४४१		७१५
पराभूत.	८०५	परिघ }	७८६
परामर्श.	३२२		१००४
परायत्त	३५६	परिघातन	७८६

परिचय.	१५१३	परिप्लव.	१४५५
परिचर.	७६५	परिप्लुता.	२०२
परिचट्या.	४९६	परिवर्ह.	७१६
परिचारक.	३५९	परिमत्र.	४४१
परिच्छद.	७१६	परिमाव	४४१
परिणत. }	१२२१	परिभाषण.	२७४
	१४८५	परिभूत.	८०५
परिणय.	५१८	परिमंडल.	१४६७
परिणाम.	१५१८	परिमल.	१३९१
परिणाय.	४८७	परिमोषिन्	३८२
परिणाह.	१४३१	परिवत्सर.	१५९
परितस्.	१५२९	परिवर्त्त.	१६१
परित्राण.	१५०२	परिवर्त्तन.	८६९.
परिदान	८६९	परिवसथ	९६१
परिदेवन.	२७५	परिवाद.	२७१
परिश्रान.	६७२	परिवादिनी.	२८८
परिधि.	१०२	परिवापण.	९२३
परिधिस्व.	७६५	परिवार.	७१५
परिपण.	८६९	परिवित्ति.	५२६
परिपन्थक	७२९	परिवृढ.	३५८
परिपंथिन्	७२९	परिवेत्.	५२६
परिपाटी.	१५०४	परिवेदिनी.	५२६

परिवेष.	१०२	परीष्टि	४९७
परिवेष्टित	१४७४	परीहास.	५५५
परिव्रज्या	८१	परुष	२४९
परिव्राजक	८०९	परुषू	११३०
परिशिष्ट	२५७	परेत	३७३
परिश्रम	३१९	परेष्टु	१२६८
परिपद्	४८१	परैदित	३६१
परिष्कार	४५०	परोष्णी	१३३७
परिष्कृत	१४७५	पर्कटिन्.	११३१
परिष्वग	१५०७	पर्जन्य	१४४
परिसर	९६३	पर्णशाला	९९४
परिसर्प	१५००	पर्णिन्	१११४
परिस्क्रद	३६०	पर्दन.	१४०३
परिस्त्रोम.	६८०	पर्पटी.	१०५५
परिस्त्रयद	७१५	पट्यक	६७९
परिस्तुत.	९०२	पट्यटन.	१५०१
परिस्तुता	९०२	पट्यघ	७५०४
परीक्षक	४७९	पट्यस्तिका	६७९
परीत	१४७५		
परीरम्म	१५०७		
परीवार	७८३		
परीवाह	१०८८		

पर्याण.	१२९२	परलंक्ष.	११४२
पर्याप्त.	१५०५	परलंक्षा.	६८५
पर्याप्ति.	१५०२	परल.	६२२
पर्याय.	१५०३	परलाद.	१८७
पर्युदञ्जन.	८८१	परलायन.	८०२
परित.	१०२७	परलायित.	८०५
परितकाक.	१३२३	परलाल.	११८२
परितजा.	१०८०	परलाश.	११२३
परितापारा.	९३७		११३३
परिन्.	१४८	परलिकी.	५२४
	११३०		१२७०
परिमूल.	१४८	परलित.	५७१
परिसंधि.	१४९	परलयंक.	६८३
पर्या.	७८६	परलयन.	१२५२
पर्याक.	९२७	परलाव.	११२३
पर्यापाणि.	२०७	परलाविक.	३३१
पर्या.	४८१	पर्या.	१२९८
	६२३	परलन.	१०९५
परल.	८८४	परि.	१५२१
	११८३		१०१७
परिधीनि	१४००	परिन.	१५११
परमंश.	९२२		११०९

पवनाशन.	१३२०		
पवमान	११०६	पाक्य.	९४०
पवि.	१८०		९४४
पविन	११९३	पावन	१३८८
	१४३०	पावनक	९४४
पशु	१२७६	पावनज्य	०००
पशुक्रिया	६३७	पावाञ्जिना	१०१४
पशुपति	१९९	पावली	७१०
पश्चात्ताप	१३७८	पाट	१६३७
पश्चात्तुर्वी	१३६	पाटक	९६०
पश्चिम.	१२०९	पाटका.	३८१
पश्चिमा.	१६७	पाटक.	१३२७
पथ्यनोहर.	३८०	पाटला	११४४
पथ्य	९९१	पाटलि	११४४
पाशु	९७०	पाटलिपुत्र.	६७६
पाशु	९७०	पाटिन.	१४८८
पाशुटा	६०८	पाटक.	७८
पाक.	१७७	पाटीन.	१३४०
	३३८	पाति	७९१
पाकशुटी	९९९		७९८
पाकशुहा	१०३७	पातिरुहीनी	७००
पाकस्थान.	९९८	पातिरुहण.	७१८
		पातिव	९०६

पाणिनि.	८५१	पायस.	१०६९	
पाणिपीडन.	५१७	पाथेय.	४९३	
पाणिमुक्त.	७७४	}	१०३४	
पाणिवादक.	९२५		१००	
पांढर.	११९३		पाद.	३३१
पांढवायन.	२१७		६११	
पांडु.	१३९३	}	१४३४	
पांडुकंचलिन्.	७५४		पादकटक.	६६५
पांडुभूम.	९५३	पादग्रहण.	८४४	
पांडुर. }	४६६	पादचारिन्.	४९८	
	१३९३	पादजल.	४०९	
पांडुरवृष्ट.	४३७	पादप.	१११४	
पातक.	१३८०	}	१२२९	
पानाल. }	४२		पादपाग.	१२५१
	१३५२	पादपीठ	७१८	
पातालोकस.	२३८	पादमूढ.	६१६	
पातुक.	४४५	पादरक्षण.	९१४	
}	१०	पादवल्मीक.	४६५	
			४६५	
			६१७	
			६६५	

पादातिक्र	४९८	पाप्मन्	१३८०	
पादावर्न.	१०९३	पामन.	४४०	
पाङ्क	९१४	पामर.	९३२	
पाङ्ककृत्.	९१४	पामा	४६४	
पाङ्क	९१४	पामारि	१०५७	
पाघ.	९००	पायम	४०६	
पान	१०८९	}	६४८	
	३९४		पायु.	६१२
	१३६८		पाय्य.	८८३
	७३८		पार.	१०७९
पानगोष्ठिका.	९०७	पारगन.	२४	
पानमाजन.	१०२४	पारत.	१०५०	
पानवणिम्	९०१	पारद	१०५०	
पानीय	१०६९	पारंपर्य.	८०	
पानीयनकुष्ठ.	१३५०	पारशक	८९६	
पानीयशाळा.	१००१	}	१०३७	
पान्य	१९३		पारश्वव.	७७०
पार	३७४	पारश्वविक	७७०	
	१४४३	पारसीक	१२३५	
	१३८०	पारश्रैजेय.	५४७	
पारपि.	९२७	पारायण	८१९	

पारावत.	१३३९			१४२०
पारावार.	१०७३			१४९०
पाराशरिन्	८१०	पार्श्व.	}	९८९
पाराशर्य.	८४७			२८
पारिकांक्षिन्.	८१०			४३
पारिजात.	१७९	पार्श्वक.		४७९
पारितथ्या.	६५५	पार्श्वस्थ.		३३०
पारिपंथिक.	३८१	पार्श्वोदरप्रिय.		१३५२
पारिपार्थिक.	३३०	पार्पद.		२०१
पाग्लुन.	१४५५	पार्पघ.		४८०
पारिभद्रक.	११४१	पार्णि.		६१६
पारियात्रिक.	१०३१	पार्णिग्राह.		७३२
पारियानिक.	७५२	पाल		६८३
पारिरक्षक.	८१०	पालकाप्य.		८५३
पारिहार्य.	६६३	पालन्या.		११८६
पारी.	१०२४	पालाश.	}	८१५
पारीद्र.	१२८४			१३९५
पार्थ.	७०८	पालि.	}	९६५
पार्थिव.	६९०			५७४
पार्वती.	१०५५	पाली.		१०१३
	२०३	पावक.		१०९८
		पावन.		१४३५

पाश	} ५६८	विचित्र्य	११३९
	९३१	विचु	११३९
पाशक.	४८६	विचुमन्द	११३९
पाशिन	१८८	विचुल	११३९
पाशुपाल्य. }	८६४	विघट	१०४२
	८८८	विच्छ }	१३१७
पाश्चात्य.	१४५९		१३२०
पाश्या	१४२१	विच्छिन्न	४१४
पापाण	१०३५	पिंज	३७२
पापाणदारक.	९१९	पिंजन.	९१२
पिक	१३२१	पिंजर. }	१०५८
पिंग	१३९७		१३९६
पिङ्गकपिशा	१२०७	पिंज्र	३६६
पिंजकक्षुप्	१३५२	पिंजूष.	६३२
पिङ्गजट	१९९	पिट	१०१७
	१३०३	पिटक	४६६
पिंगल }	१३९६	पिठर.	१०१९
	११९९		१०३७
पिंगोक्षण.	१६९	पिठ	४२५
विघट	६०४		५६४
विनडिका	६१५		१०६३
विघडिल	४५०	पिठक	६४८

पिंढदान.	८२२	पित्सत्.	१३१७
पिंढिका.	६१५	पिधान.	१०२६
	७५६	पिनद्ध.	७६५
पिंडीशूर.	४७७	पिनाक.	२०१
पिंडोळि.	४२७	पिनाकभृत.	१९९
पिण्याक.	९१७	पिपासा.	३९४
पितामह.	२११	पिपासु	३९३
	५५७	पिपीलक.	१२०६
	५५९	पिपीलिका.	१२०७
पितृ.	५५६	पिप्पञ्जी.	४२१
	६६०	पिप्पिका.	६३२
पितृगृह.	९८९	पिपु.	६१८
पितृपति.	१८४	पिघाळ.	११४२
पितृयज्ञ.	८२१	पिछ.	४६१
पितृवन.	९८९	पिशग.	१३९६
पितृव्य.	५५२	पिशाच.	९१
पितृसू	१४०	पिशाचकी.	१८९
पित्त.	४६२	पिशित.	६२३
पित्तळ.	१०४७	पिशिताशिन्	४२९
	५५१	पिशुन.	३८०
पिच्य	८४०		८४९
पिच्या.	१११	पिष्टक.	३९८

पिष्टपुर.	४००	पीता	४१८
पिष्टवर्ति.	४००	पीताब्धि.	१२२
पिष्टात.	६१७	पीतांबर	२१६
पिष्पलक	९११	पीन.	४४८
पिहित.	१४७६	पीनस	४६८
पीठ	६८४	पीनोष्ठी.	१२६९
पीठम्	८१६	पीण्युप.	८९
	९८०	पीठक	१२०६
पीठमर्द	३३०	पीठु	१२१७
पीठन	८००		११४२
पीढा	१३७१	पीठुपर्णी.	११८५
पीत	१३९४	पीवन्	४४८
पीततद्गुला.	११७६	पीवर.	४४८
पीतदुग्धा	१२७०	पीवराहनी.	१२६९
पीतन	१०५९	पृथ्वी	५२८
	६४५	पृथ्विह	६१०
पीतनील	१३९४	पुत्रजन	४०४
पीतपादा.	१३१६	पृम्	३३७
पीतरक्त	१३९६	पृस्त्र	६२९
पीतल.	१३९४	पुल	७८१
पीतशोह	१०४८	पुगव.	१४४०
पीतमाल	११४४	पृच्छ.	१२४४

पुंज.	१४११	पुत्रिका.	१०१४
पुटकिनी.	११६०	पद्मल.	५६४
पुटभेद.	१०८८	पुनःपुनः	१५३१
पुटभेदन.	९७१	पुनर्नव.	५९४
पुंडरीक. }	११४२	पुनर्भव.	५९४
	१७०	पुनर्भविन्.	१३६९
	१२८५	पुनर्भू.	५२५
पुंडरीकाक्ष.	२१७	पुनर्बसु. }	८५२
पुंद्.	६५३		११०
	११९४		२१६
पुण्य.	१४२५	पुनर्वह.	१०९०
	१३७९	पुजाग	११३४
पुण्यका.	८४३	पुर. }	५६४
	१८७		१००३
पुण्यजन.	१९४	पुरःसर.	४९८
पुण्यभू.	९४८	पुरतस्.	१५२९
पुण्यरत्.	४८९	पुरंदर.	१७१
पुन.	६०९	पुरांभी.	५१३
पुतिफा.	१२१४	पुरसु.	१५२९
पुन.	५४२	पुरस्तात.	१५२९
	५६०	पुरा.	१५३५

पुराण.	२५२	पुरूवत्	७०१
}	१४४९	पुरोग	४९८
	२५३	पुरोगम.	१४३८
पुराणन	२१२		४९८
पुराणपुरुष.	२१४	पुरोगाभिन्	४९८
पुरातन	१४४८	पुरोषसु.	७२०
पुरावृत्त	२५९	पुरोभागिन्.	३८०
पुरासृष्टि	२००	पुरोहित	७२०
पुरी	९७१	पूर	९७१
पुरीनत्	६०५	पुलक.	३०५
पुरीष.	६३४		१२०२
पुरु	१४२६	पुलिन	१०७८
}	१३६६	पुलिन्द	९३४
	३३७	पुलोमन्	१७४
पुरपपुडरीक.	४९६	}	१०६९
पुरुषमिह	६९६		१४३
पुर्यास्त्रिपालिन्	१९७	प्रका.	१२२४
}	२५	}	११६१
	२१४		पुष्कराख्य
पुरपोत्तम.	६९५	पुष्करिणी	१०९४
पुरुह.	१४२६	}	१४२५
पुरुहृ१.	१७१		पुष्कृत्

	११२५	पुष्पांजन.	१०५४
पुष्प	५३६	पुष्पालत्र.	२२८
	११८४	पुष्पिका.	६३४
पुष्पक.	१९०	पुष्पिकासीस.	१०५७
पुष्पकरंडिनी.	९७६	पुष्प्य.	१११
पुष्पकाल.	१५६	पुष्प्येषु.	२२८
पुष्पकेतन.	२२८	पुस्त.	९२२
पुष्पकेतु.	१०५४	पूग.	११५४
पुष्पचाप.	२२८	पूजा.	४४७
पुष्पद.	१११४	पूजित.	४४६
	१७०	पूज्य.	३३६
पुष्पदंत.	३९	पृत.	१४३५
	१२४		११८३
पुष्पदामन्.	६५१	पृतना.	२१९
पुष्परय.	७५२	पृतिगंधिक.	१३९१
पुष्पलक.	१२७४	पूप.	३९८
पुष्पलाविन्.	९००	पूपली.	३९९
पुष्पवती.	५३५	पृषिका.	३९८
पुष्पवत्.	१२४	पृय.	६२४
पुष्पवाटी.	१११३	पूर.	१०८७
पुष्पम.	६०५	पूरित.	१४७३
पुष्पशनीव.	९००	पूरुप.	३३७

पूर्ण	१४७३	पूर्वापाठा.	११३
पूर्णकृम	७१८	पूठिका.	३९८
पूर्णपात्र	६७७	पूपन्	९५
पूर्णानक.	६७७	पूपासुहृद्	२००
पूणिमा	१४९	पृक्प.	१९२
पूणिमारान्नि	१४३	पृच्छा.	२६३
पूर्त	८३४	पृतना } }	७४८
पृढार	९८१		७४५
पृध्व }	२४३	पृतनापाह	१७४
	१४५९	पृथकू	१५२७
पूर्वगगा	१०८३	पृथगात्मता	७९
पूर्वगत	२४६	पृथगात्मिका	१५१५
पूर्वज	५५१	पृथगूजन	९३२
पूर्वद्विपति	१७३	पृथग्विष	१४६९
पूर्वद्व	२३८	पृथिवी	९३५
पूर्वभाग	६००	पृथिवीशक्त	६८९
पूर्वग	२८२	पृथु } }	७००
पूर्वा	१६७		१४३०
पूर्वाद्भि	१०२७	पृथुकू. } }	३३८
पूर्वानुयोग	२४६		४०१
पूर्वाभाद्रपद	११५	पृथुरोमन्	१३४३
		पृथुल	१४३०

पोट्टि	६४	पौरोगव	७२२
पोत	} ८७६	पौर्णमास	८२३
		पौर्णमासी	१४९
प्रोतम	१२१९	पौलस्त्य	} १८९
पोतवणिन्	१३०६	पौष्टी.	
पोतवाह	८७६	पौलोमी	१७६
पोताधान.	१३४७	पौष	१६२
पोत्रिन्	१२८७	पौष्ण	११६
पोलि	३९८	पौष्पक	१०६४
पोलिका	३९८	प्याट्	१६३७
पोलिद्.	८७८	प्रकट	१४६७
पौतव	८८३	प्रकटित	१४७८
पौत्र	६४४	प्रकम्पन	११०६
पौनर्मव	६४७	प्रकर	१४४१
पौर	११९१	प्रकरण	} २६४
पौरक	१११२		
पौरस्त्य	} १४६९	प्रकाह	} १४४१
पौर्य	} ६३०	प्रकाम	१६०६
		७३९	प्रकार.

	१०४९	प्रगल्भता.	२९९
प्रकाश.	१४६२	प्रगाढ.	१३७१
	१०१	प्रगुण.	१४५६
	१४६७	प्रगे.	१५३३
प्रकाशित.	१४७८	प्रग्रह.	९९
प्रकीर्णक.	७१७		८०६
प्रकृति.	१३७६	प्रग्रीव.	१०१२
	७१४	प्रघण.	१०१०
	८९९	प्रघाण.	१०१०
प्रकृष्ट.	१४३८	प्रघात	७९७
प्रकोष्ठ.	५९०	प्रचक्र.	७९०
प्रक्रम.	१५०९	प्रचलाक.	१३२०
प्रक्रिया.	७४४	प्रचलाधित.	४४२
प्रक्षण	१४०८	प्रचुर.	१४२५
प्रकाण.	१४०८	प्रचेतस्	१८८
प्रक्षर.	१२५१	प्रच्छदपट.	६७६
प्रक्ष्वेहन.	७७९	प्रच्छन्न.	७३१
प्रत्तर.	१२५१		१००७
प्रख्य.	१४६२	प्रच्छदिका.	४६९
प्रख्यातवस्तुक.	५०२	प्रच्छादन.	६७१
प्रगंड.	५९१	प्रजन.	१२७४
प्रगल्भ.	६१	'	६११

प्रजा	} ५०१	प्रणिपात	१५०३
	५४३	प्रणीत	} ४१३
प्रजाता	५३९		८२६
प्रजाप	४९०	प्रणेष	४३२
प्रजापति.	५१२	प्रतति	१११७
प्रजावती.	५१४	प्रतन	१४४९
प्रज्ञ	४५६	प्रतल.	५९६
प्रज्ञप्ति	२३९	प्रताप.	७४०
	३०९	प्रतागण	३७९
प्रज्ञा	} ५०२	प्रतिकर्मन्	६३४
	१४९३	प्रतिकाय	१४६४
प्रज्ञान	४५६	प्रतिक्राग	१४६२
प्रज्ञु	१३१८	प्रतिकूल	१४६५
प्रहीन	१५०३	प्रतिकृति.	१४६४
प्रणति	३८८	प्रतिकृष्ट	१४४२
प्रणय.	५१६	प्रतिक्षिप्त	} ४४०
प्रणयिनी.	२३०		१४७४
प्रणव	१४०३	प्रतिग्रह	७४७
प्रणाद	४९१	प्रतिग्राह	६८४
प्रणाट्य	१०८९	प्रतिष	२९९
प्रणाठी.	१३७८	प्रतिघातन	१७०
प्रणिधान	७३३	प्रतिच्छद.	१४६४
प्रणिधि			

प्रतिच्छाया	१४६४	प्रतिभू	८८२
प्रतिजंघा.	६१५	प्रन्मि.	१४६२
प्रतिजागर.	१५१८	प्रतिमा.	१४६३
प्रतिज्ञा.	२७८	प्रतिमान	१४६४
प्रतिज्ञात	१४८८		१२२७
प्रतिताली.	१००६	प्रतिमुक्त.	७६५
प्रतिदान.	८७०	प्रतियातना.	१४६३
प्रतिध्वनि.	१४१०	प्रनिरूप.	१४६४
प्रतिनप्तृ.	५४४	प्रतिरोधक.	३८१
प्रतिनादविधायिता.	६५	प्रतिलोम.	१४६५
प्रतिनिधि.	१४६३	प्रतिवचसू.	२६३
प्रतिपक्ष	७२८	प्रतिवमय.	९६१
प्रतिपत्.	१४७	प्रतिगासन.	२७७
	३०९.	प्रतिशिष्ट	१४९२
प्रतिपन्न.	१४९६	प्रतिज्याय.	४६८
प्रतिपादन.	३८६	प्रतिश्रय.	१०००
प्रतिबद्ध.	४३९	प्रतिश्रव	२७८
प्रतिबंध.	१४९८	प्रतिश्रुत.	१४८९
प्रतिबिन्न.	१४६४	प्रतिश्रुत.	१४१०
प्रतिमय.	३०२	प्रतिष्टंभ.	१४९८
प्रतिमा.	३०९	प्रतिष्ठ	३६
प्रतिभान्वित.	३४३	प्रतिपर.	६६३

प्रतिसर्ग	२६२	प्रत्ययिन्	७२९
प्रतिमीग	६८०	प्रत्यवसान	४२३
प्रतिसूर्य	१२९९	प्रत्यवस्थातृ	७२८
प्रतिहत.	४३९	प्रत्याकार	७८३
प्रतीक	१६६	प्रत्याख्यात	१४७३
प्रतीक्ष्य	४४६	प्रत्याख्यानप्रवाद	२४८
प्रताची	१६७	प्रत्यादिष्ट.	१४७४
प्रतोचीन	१६८	प्रथालीढ	७७७
प्रतान	१४९३	प्रत्यासार	७४७
प्रतीप.	१४६५	प्रत्याहार	८३
प्रतीर.	१०७८	प्रत्युत्क्रम	१५२४
प्रतीहार. }	१००४	प्रत्युत्पन्नमति	१५१०
	७२१	प्रत्यूप	३४४
प्रतोद	८९३	प्रत्यूपसु	१३९
प्रतोली	९८१	प्रत्यूह	१५०९
प्रघ	१४४९	प्रपन	११७२
प्रथम	१४४८	प्रपम	१४५९
प्रप्रप्रथ	९१०	प्रयिन	१५९१
प्रत्यन्	१६८	प्रदक्षिण.	६२
प्रत्यनीक	७२८	प्रदा.	७७८
प्रत्यत	९५२	प्रदिश	१६७
प्रत्ययित.	७३४		

प्रदीप.	६८४	प्रफुल्ल.	११२८
प्रदीपन.	११९४	प्रबुद्ध.	३४१
प्रदेशन	३८६	प्रबोध.	११५७
प्रदेशिनी.	५९२	प्रमञ्जन.	३१९
प्रदोष	१४४	प्रमत्त.	११०६
प्रद्युम्न.	२२८	प्रमत्त.	३३
प्रद्योतन.	९५	प्रभा.	१००
प्रद्राघ	८०३	प्रभा.र.	१९०
प्रघन.	७९७	प्रभात.	९७
प्रघान.	७२०	प्रभात.	१३८
प्रघानघातु.	१४३८	प्रभाव	७४०
प्रधि.	६३०	प्रभावती.	४०
प्रनीह.	७५५	प्रभाष	२८९
प्रपंच	१३१८	प्रभाष	५२
प्रपद.	१४३२	प्रभिन्न.	१२२०
प्रपा.	६१७	प्रभु.	३३
प्रपात.	१००१	प्रभृत.	३५९
प्रपात.	८००	प्रभृत्य.	१४२५
प्रपितामह.	१०३२	प्रभृणु.	७३५
प्रपृष्ठाट.	५५७	प्रभृणु.	४९१
प्रपौत्र.	११५८	प्रभृणु.	६५२
	५४४	प्रभृणु.	२०१

प्रविदारण.	७९७	प्रसन्ना.	९०३
प्रवीण.	३४२	प्रसभ.	८०४
प्रवृत्त.	२६०	प्रसर.	४९५
प्रवृद्ध.	१४९५	प्रसल.	१५६
प्रवेक.	१४३८	प्रसव.	५४१
प्रवेणी. }	५७०	प्रसव. }	११२५
	६८०	प्रसज्य.	१४६५
प्रवेतृ.	७६०	प्रसहा.	१५३९
प्रवेत्.	११७२	प्रसादन.	३९५
प्रवेश.	१५००	प्रसादना.	४९६
प्रवेशन.	९९३	प्रसाधन. }	६३६
प्रवेष्ट.	५८९		६८८
प्रशंसा.	२७०	प्रसार.	७९१
प्रशमन.	३७०	प्रसारिन्	३९०
प्रशस्त्यना.	६८	प्रसित.	३८५
प्रभ.	२६३	प्रसादिका.	१११३
प्रभ-याकरण.	२५५	प्रसू	५२७
प्रभामोघन.	८३	प्रसू. }	१२३३
	४९९	प्रसूति.	५४२
प्रभ. }	१४३९	प्रसूतिज्ञा	५३९
प्रसौही.	१२६६	प्रसूतिज्ञ.	१२७१
प्रसन्न.	१०७१	प्रसून.	११२४

प्रसृत	}	४३१	प्रहर	१४५
		५९८	प्रहरण	७७३
प्रसृता		६१४		७९६
प्रसृति		५९८	प्रहर्षुल.	११७
प्रसंस्क	}	२९१	प्रहसन.	२८४
		९१२	प्रहस्त	५९४
प्रसृन्न		८०६	प्रहासिन्	३३१
प्रस्तर		१०३५	प्रहि	१०९१
प्रस्तार		११११		३९७
प्रस्ताव	}	१५०९	प्रहित	१४९२
		२५४		७७९
प्रस्तावौचित्य		१७	प्रहेलिका.	२५९
प्रत्य.	}	८८६	प्रहाद	६९९
		१०३५	प्रह.	३८५
प्रस्थान		७८९	प्रांशु	१४२९
प्रस्थापित		१४९२	प्राकाम्य	२०२
प्रस्कोटन	}	१०१७	प्राकार.	९८०
		१०१८	प्राकाराम	९८१
प्रसवण	}	१०२९	प्राकृत.	९३२
		१०९६	प्रागश्म्य.	५०९
प्रस्थाव		६३६	प्राग्योतिष.	९५६
प्रहम		३४५	प्राप्रहर	१४३८

प्राग्वंश.	९९६			१५६७
प्राग्पण.	४९९		}	७९६
प्राग्पूर्णक.	४९९	प्राण.		१०६५
प्राग्गण.	१००४			११०८
प्राग्नी.	१६७	प्राणतज.		९५
प्राग्नीन. }	९८९	प्राणत.	}	६२९
	१५८			१०७०
प्राग्नीनमहिष्.	१७१	प्राणयम		८५
प्राग्नीनावीत.	८४९	प्राणसमा		९१६
प्राग्नेतस.	८४६	प्राणायाम.		८५
प्राग्नु. }	१९५९	प्राणालाग.		३४८
	१६८	प्राणाहिता.		९१९
प्राग्नु.	९९१	प्राणेशा.		९१९
प्राग्नुन.	८९५	प्राणत.		१९५५
प्राग्नुपहा.	१९५	प्राणराश.		४२९
प्राग्नुत.	७६०	प्राणतःकारिक.		९२९
प्राग्नु.	२४१	प्राणमकल्पक.		७९.
प्राग्नुा.	९२२	प्राग्नु.		१९५९
प्राग्नी.	५२२	प्राग्नुदेश		३९९
प्राग्नु.	१०२१	प्राग्नुतर.		९८५
प्राग्नु.	२७९	प्राग्नु.	}	७४५
प्राग्नुाक.	७००			१४९०

प्राप्तरूप.	३४१	प्रियप्राय	२६४
प्राप्ति	२०२	प्रियमञ्जु	२२४
प्राश्रुत.	७३७	प्रियवद.	३९१
प्राय	१६५	प्रियसत्त्व	२६३
	८४३	प्रिया.	५१५
प्रायस	१५२९	प्रियाल.	११४२
प्राष्टव	६५२	प्रीणन	१५०२
प्राडविका	६५७	प्रीति.	१३७७
प्राष्टेय	१०७२		
प्रावरण	६७१	प्रीतिद	६३१
प्रावार	६७२	प्रुष्ट	१४८६
प्राशृष.	१५७	प्रेसा	३०९
प्रास.	७८५	प्रेसा	७५८
प्रासक.	४८६		
प्रासग	७५७	प्रेखिन	१४८०
प्रासाय	१२६१	प्रेखोछन.	१४८१
प्रासाद	९९३	प्रेखोछिन.	१४८०
प्रासिक	७७०	प्रेन	१३५८
प्रिय.	१४४५		
प्रियक	११४४	प्रेतगृह	९८९
प्रियगु.	११४९	प्रेतवति.	१८४
	११७६	प्रेनवन	९८९

प्रेत्य.	१५२८				१३५४
प्रेमन्.	१३७७				१२९२
प्रेयसी.	५१५		सुवग.		४७
प्रेपित.	१४९२				१०३
प्रेष्ठा.	५१६		सुवंग.		१२९२
प्रेष्य.	३६०				१२९१
प्रोक्षण.	८३०		सुवंगम.		१३५४
प्रोज्जासन.	३७०		शीहन.		६०५
	६६७				१२४८
प्रोत. }	१४८७		सुत.		१२४५
प्रोथ.	१२४३		सुष्ट.		१४८६
प्रोष्ठपदा.	११५		प्सान.		४२४
प्रोष्ठी.	१३४६			फ.	
	३४३		फट.		१३१५
प्रौढ. }	१४९५		फण.		१३१५
प्रौढि.	३००		फणभृत्.		१३०३
प्रौष्ठद.	१५४		फणिन्.		४८
सुक्ष.	११३१				१४४६
	१३५४				११३०
	१३४०		फळ.		८६९
सुव. }	८७९				८९१
	९३३				११८३

प्रेत्य.	१५२८			१३५४
प्रेमन्.	१३७७			१२९२
प्रेथसी.	५१५		सुवग.	४७
प्रेषित.	१४९२			१०३
प्रेष्ठा.	५१६		सुवंग.	१२९२
प्रेष्य.	३६०			१२९१
प्रोक्षण.	८३०		सुवंगम.	१३५४
प्रोज्जासन.	३७०		स्त्रीहन्.	६०५
प्रोत.	६६७			१२४८
	१४८७		सुत.	१२४५
प्रोथ.	१२४३		सुष्ट.	१४८६
प्रोष्ठपदा.	११५		प्सान.	४२४
प्रोष्ठी.	१३४६			फ.
प्रौढ.	६४३		फट.	१३१५
	१४९५		फण.	१३१५
प्रौढि.	३००		फणभृत्.	१३०३
प्रौष्ठम्द.	१५४		फणिन्.	४८
सुक्ष.	११३१			१४४६
	१३५४			११३०
	१३४०		फल्.	८६९
	८७९			८९१
सुव.	९३३			११८३

फञ्जक	७८३	फेरु	१२८९
फञ्जद	१११४	फेरव	१२८९
फञ्जपाकावसानिका	१११७	फेरु	१२८९
फञ्जभूमि	९४६	फेन्ना	४२७
फञ्जवत्	१११४	फशी	४२७
फञ्जदन.	१३३५		
फालन	१११६	बक	७३३२
फालिनी	११४९	बकनिसुदन.	७०८
फालिन्	१११६	बकोट	१३३२
फलेप्रहि	१११६	बकुल.	११३६
फरगु	१४४६	बग	९५७
	११३३	बटरी	११३८
फाणित	४०३	बद्र	४३८
फाट	१४८१	बधिर.	४९४
फाल	८९१	बदिन्.	७९४
फाल्गुन	१९३	बन्दी	८०६
	७०८	बघ	९४४
फाल्गुनिक.	१९३		१०९६
फाल्गुनीभव	११८	बघक	८८२
फुल	११२७	बन्धकी	५२८
फन	१०७७	बधन.	४३९
फनिञ्ज	११३८		१२७४

वंधनग्रंथि.	९३१			७९६
वन्धु.	१६१			७४५
बंधुजीवक.	११४९			७१४
बंधुता.	१४२२	बल.	}	६२९
बंधुर. }	१४४४			१७४
	१४६८			२२४
बंधुल.	१४८			६९७
बंधुक.	११४९	बलज.		
बन्पोह.	१३२९	बलदेव.		२२५
बन्धु. }	१३९७	बलमद्र.		२२५
	१३०२	बलवत्.		१५३५
	२१७	बला.		४५
	४५३	बलाक.		१३३३
बन्धुर.	१२७६	बलाका.		१३३३
बन्धुर.	९३२	बलांगक.		१५६
बर्ह. }	१३२०	बलाट.		११७२
	११२३	बलात्कार.		८०४
बर्हिर्न्यातिप.	१०९९	बलाश.		४६२
बर्हिन्.	१३१९	बलाहक }		१३११
बर्हिर्मुख	८८			१३३३
बर्हिशुष्मन्.	१०९९			१६४
बर्हिप.	८२०			

बलि.	}	७४५	बहुगर्हवाच्	३४७
		६९९	बहुत्वक	११४४
		२२१	बहुपाद्	११३२
		४४७	बहुप्रन.	१२८८
		८२२	बहुप्रद.	३८५
बलिन्	}	४४८	बहुरूप	६४७
		११७१		१०९९
बलिन		४५६	बहुल.	१४७
बलिम		४५६		१४२५
बलिमुज्		१३२२	बहुला	१०९
बलिप्रश्मन्		१३६३	बहुवर्णपुष्पवृष्टि.	६३
बलिश		१११९	बहुविष.	१३६९
बलीमृत्.		१२९२	बाढ	१५०५
बलीवर्द्		१२५७		२२१
बल्कगिणी		१२३७	बाण.	७७८
बहिर्द्वार		१००७	बाणपुर.	९७७
बहिष्ठा		१३५२	बाणमुक्ति	७८०
बहिष्		१५४१	बाणासन.	७७६
बहु	}	१४२५		६६९
		१४२०	बादर	११३९
बहुकर		३६३	बादरायण	८४७
बहुवरी		१०१६	बाधा.	१३७१

वांक्किनेय.	५४८	वाहुळ.	} १५५
वांघव.	५६१		७६९
वाल }	१२१९	वाहुमंभव.	८६३
	३३८	विडाल.	१३०१
	३५२	विडालक	१०५८
वालक्रीडनक.	६८८	विडौजम्.	१७१
वालमूपिका.	१३०१	विमीतक.	११४५
वालवायज.	१०६३	विद्रु.	१०८९
वालव्यजन.	७१७	वित्र.	} १०७
वालसंध्याम.	१३९६		१४६४
वालिका.	६५६	विम्बी.	११८५
वालिनी.	१०८	विष्ठ.	१३६३
वाल्लिश.	३५१	विशेशय.	१३०३
वाल्य.	३३९	विल्व.	११३५
वाप्य. }	३०७	विम	११६५
	११०२	विमप्रमून.	११६१
वाहु	५८९	बीज.	} ६२९
वाहुवाण	७६९		१५१३
वाहुअंगेय.	१७२	बीजकोश.	११६५
वाहुटा	१०८६	बीजकोशी.	११३०
वाहुभुषा.	६६२	बीजपृष्पिका.	११७८
		बीजपूर.	११५०

बीजरुह	१२०१	}	बुधि	६०९
बीजवर	११७१		बुध.	४१२
बीजसु.	९३७		बुधत.	११८२
बीजिन्	९३६		बृहतीपति.	१४०९
बीज्य.	७१३		बृहत	११९
बीमतस	२९९		बृहत्कुक्षि	१४३०
बीमतसु	७१०		बृहद्भागु	४९०
बुधण	१४०७		बृहन्नट.	१०९७
बुधस	९३३		बेडा.	७०९
बुधा.	६२३		बेर.	८७७
बृद्ध	१४९६	बेरम	९६३	
बुद्धि	३०८	बोधक	८१५	
बुद्धीद्रिय.	१३८४	बोधितरु	७९४	
बृद्बृद्	१०७७	बोधित.	११३१	
	३४१	बोधितत्त्व.	२५	
} बृष.	२३२	बोच.	२३२	
	११७	बोध	१०६३	
बुधित	१४९६	बोध	७०१	
बुध	११२१	बोध	९६	
बुभुक्षा	३९३	बोध	००८	
बुभुक्षित.	३९२	बुधवातिन्	८०८	
		}		८०७

ब्रह्मज.	९३	ब्रह्मसूनु.	६९४
ब्रह्मत्य.	८४१	ब्रह्मांनलि.	८३८
ब्रह्मदत्त.	६९४	ब्रह्मावर्त्त.	९४९
ब्रह्मन्	४२	ब्रह्मामन.	८३८
	७४	ब्राह्म.	१६०
	८१	ब्राह्मण.	८११
	२१२	ब्राह्मणी.	१२९९
ब्रह्मपादप.	११३६		१२०७
ब्रह्मपुत्र.	११९६	ब्राह्मण्य.	१४१९
ब्रह्मपुत्री.	१०८९	ब्राह्मतीर्ण.	८४०
ब्रह्मचभु.	८९९	ब्राह्मी.	२४१
ब्राह्मिद्र.	८३९		१०९
ब्राह्मभूय.	८४१		१०४८
ब्राह्मयज्ञ.	८२१	ब्रुथ	१४४२
ब्राह्मरात्रि	८९१		
ब्रह्मरीति.	१०४८	भ.	१०७
ब्रह्मवर्चस.	८३८	भक्त.	३९९
ब्रह्मवर्धन.	१०४०	भक्तकार.	७२३
ब्राह्मवेदि.	९९०	भक्ति.	४९६
ब्रह्मसंभव.	६९९	भक्षक.	३९४
ब्रह्ममाशुङ्ग.	८४१	भक्षण.	४२३
ब्राह्मसू	२३०	भक्ष्यकार.	९२१

मग.	} ६०९	मद्र	} ८६
मगदर	९९		६९८
मगधत	} ४७१		१२९७
मगधत्यग.	२४		१२१८
मगिनी	} ३३६	मद्रकृम	७१८
मग	२४३	मद्रकृत.	९६
मगविषाणक	९९३	मद्रपर्णी	११४३
मगा.	९६१	मद्रबाहु	३४
मगु	८०९	मद्रमातुर.	९४६
मगय	१२९९	मद्राकरण.	९२३
मगमान	१०७९	मद्रासन.	७१४
म	} ११७९	मपति	१०४
मटिप्र	१४९७	मम्मासार.	७१२
मट्टारक	९६७	मय	३०१
मट्टिनी	} ७४३	मयकर.	३०२
मदत	९३४	मयानक	} २९४
	४१२	मयावह	३०३
	३३३	मा.	१९०६
	३३६	मरण	३६२
	३३४	मरणी.	१०८
	३३९	मरणीषु	१२१

मरत.	}	६९२	भवनाधीश.	९०
		७०२	भवानी.	२०४
		३२८	भवानीगुरु.	१०२७
		९४६	भवांतकृत	२१२
मरतपुत्रक.		३२८	भविक.	८६
मरद्वाज.		१३४०	भवितृ.	३८९
मरुज.		१२९०	भविन्.	१३६६
मरुटक.		४१२	भविष्णु.	३८९
मरित.		१४७३	भषण. }	१४०७
मर्ग.		१९५		१२७९
मर्तृ.	}	३५९	भमित.	८२८
		५१६	भस्त्रा	९०८
मर्तृदारक.		३६२	भस्मन्.	८२७
मर्तृदारिका.		३३३	भा	१००
मर्मण्या.		३६३	भाग.	१४३४
मर्मन्.	}	३६३	भागधेय. }	७४५
		१०४४		१३७९
मल्लक.		१२८९	भागीनेय.	५४३
मल्लूक.		१२८९	भागीरथी.	१०८१
मत्र.		१९८	माग्य.	१३७९
मत्रतु.		१५२८	मंगीन.	९६७
मवन.		९९०	मानन	१०२६

माण	०८४	मार्गव	} ८४८
मांढ	१०९६	मार्ग	} ११९
मांढागार	९९५	मार्था.	५१३
माद्र	१५५	मार्यापती	५१९
माद्रपद	१५४	माल	५७३
माद्रपातुर.	५४६	माउदश	१९६
मानवीय	५७६	मासुक	१२८९
	१००	मासुक	१२८९
मानु	} ३७		} २९५
	९५	माव	} ३३२
मापकन	५९		} १०९
मामिनी.	५१०	मावना	१३८३
	३६४		१३७३
मार	} ५६८	मावित	} ४१३
	८८५		} १४९०
मास्ती.	} २४१	मासुक.	} ८६
	२८५		} ३३२
मारद्वान	६२५	मासा.	} ०४१
मारगष्टि.	१४४	मापित.	} २८५
मारवाह	३६३	मापित.	२४१
मारिव	३६३	माप्य	२५४
		माप	१३३८

भास्.	१००	भित्तटा.	३९६
भास्का.	९७	भित्ता.	३९९
भास्वत्.	९८	भी.	३०१
भिक्षा.	८१३	भीत.	३३९
	८०९		७१
भिक्षु.	७३	भीति	३०१
	८०७		३०१
भिक्षुकी.	९३२	भीम.	१९९
भिक्षुसंघाटी.	३७८		७०७
भित.	१७३४		३३९
भिति.	१००३	भीरु.	९०४
भितिका.	१२९८	भीरुक.	३३९
भिक्षा.	१४८८	भीरुक.	३३९
भिक्षु.	१८०	भीषण	३०३
भिक्षु.	१८०	भीष्म.	३०२
भिक्षुकी.	१०९१	भीष्मसू.	१०८१
भिक्षुपाल.	७८९	भुक्तशेषक.	८३४
	१७८८	भुक्तसमुद्भित.	७२०
	१७३८		१७९७
भिया.	३०१	भुज.	१४८३
भिल	९३४		९८९
भिवज्.	४७२	भुजकोटर.	९८९

सुनग	१३०३			१४६२
सुनग }	११९	सून }		९१
	१३०३			१४९०
सुनंगमोनिन्	१३०४	सूनग्राम		१४१४
सुनगम	१३०४	सूनघ.		१२६४
सुनशिरम्	१८८	सूनवाश्री.		९३६
सुनाकंठ	१९४	सूननायिका		२०६
सुनातर.	१०२	सूनतनि		१९९
सुनामध्य	६९०	सूनयज्ञ		८२२
सुनिन्ध	३९०	सूनात्त		४९१
सुनिन्ध्या	१३३	सूति }		४१२
				८२८
सुवन }	१३६६	सूया.		१६१
	१०६९	सूदार.		१०८७
सुव	१६२६	सूदव.		८१२
सुवेष	८७	सूषर.		१००७
		सूप्र.		१०२७
सू }	९३६	सूर.		६९०
	१६०६	सूसून.		६८९
सूदयव	२०३	सूमि		९३६
सूवन	१६३	सूमिहा.		६२७
सूजाया	१४१	सूमिष्टेवन.		१०७०

भूमिस्पृश.	८६४	भृङ्गारिका.	१२१६
भूयस्.	१४२६	भृङ्गिन्.	२१०
भूयिष्ठ.	१५३१	भृङ्गिरिटि.	२१०
भूरि.	१४२६	भृङ्गिरीटि.	२१०
	१०४५	भृतक.	३६१
भूरिमाय.	१२९०	भृति.	३६२
भूर्ज.	११४४	भृतिमुजू.	३६१
भूलता.	१२०३	भृत्य.	३६०
भूषण.	६४९	भृत्या.	३६३
भूष्णु.	३८९	भृश.	१५०५
भूस्पृश.	३३७	भृष्ट.	४१२
	५७९	भेक.	१३५४
भृकुटि	४३	भेड.	१२७७
	४४	भेद.	७३६
भृकुंस.	३२९	भेरी.	२९३
भृगु.	१०३२	भेल	८७९
भृंग.	१२१२	भेषज.	४७२
	१३६१	भैक्ष.	१४१५
भृङ्गराज.	११८७	भैरव.	३०३
भृङ्गराज.	११८७		१९८
भृङ्गार.	७१८	भैरवी.	२०६
		भैषज्य.	५७३

भोक्तृ.	५१७	अमरक	५६९
भोग.	७२	अमराटक.	५६९
	३६३	अमासक्त	९१६
भोगायती.	१३१५	अभि	१५१९
	१३०७	अष्ट	१४९१
भोगायली	७९५	आतुर्भाषा.	५१४
भोगिन्	१३०३	आतृ	५९०
भोगिनी	५२०		५६१
भोजन	४२४	आतृय.	५४३
भोलि	१२५६	आत्रीग.	५४३
भोम्	१५३७	आति.	१३७४
भौती	१४२		१५१९
भौरिक	७२३	आष्ट	१०२०
भेश	१५१७	भुकुम	३२९
भकृत	३२९	भुकृटि	५७९
भकृती	५७९	भू	५७९
	१०८८	भूरुम	३२९
भम.	९०९	भूकृटि	५७९
	१३७४	भृण.	५४०
भमर	१५१९	भृग	१५१७
	११२२		

	४७	मं .	१५३०
मकर. }	१३५१	मंग.	८७८
	१९३	मंगल. }	११६
मकरकेतन.	२२९		८६
मकरधि.	१०७४	मंगलपाठक.	७९४
मकरनिधि.	१०७४	मंगला.	३९
मकरंद.	११२७	मंगल्यक.	११७०
मकरराशि.	१०७४	मंगल्या.	६४०
मकराकर.	१०७४	मंगिनी.	८७६
मकुष्ठक.	११७४	मचर्चिका.	१४४१
मक्षिका.	१२१४	मज्जकृत्.	६२५
मख.	८२०		६१९
मखक्रिया.	८३४	मज्जन.	६२८
मखामुहद्.	२००		११२१
मगध. }	७९५	मज्जसमुद्भव.	६२९
	९६०	मंच.	६८३
मगधेश्वर.	६९९	मंचक.	६८३
मघवत्.	१७१	मंजरि.	११२२
मघवन्. }	६९२		११२२
	१७४	मंजा. }	१२७५
मघा.	१११		११२२
मघामव.	११९	मंजीर. }	१०२३
			६६६

मजु.	१४४४	महलाप्र	७८२
मजुल	१४४४	महलाधीश	६९०
मजुपा.	१०१५	महलिन्.	१३०२
मठ	९९४	महहारक	९०१
मणि	५९१	महित	३२
	६११	महूक	१३५४
	१०६३	महूर	१०३८
मणिक.	१०२२	मत	१३८३
मणिकार.	९१०	मतंगम	१२१७
मणित	१४०८	मतल्लिका	१४४०
मणिषध	५९१	मति	३०८
मणियक	११२५	मत्कुण	१२०९
मह	३९६		७६८
मदन	६३६	मत्त.	१२१९
	३८९		४३४
मदप.	१००३	मत्तवारण.	१२२०
मदल.	१०१		१०१२
	१०७	५१०	
	७७७	१०१२	
	९४७	५०६	
	१४११	८९२	
	४६७	मत्सरिन	३८०

मत्स्य.	१३४३	मदुरप्रिया.	१३४७
मत्स्यजाल.	९२९	मद्य.	९०२
मत्स्यंडी.	४०३	मद्यपंक.	९०४
मत्स्यनाशन.	१३३५	मद्यपाशन.	९०७
मत्स्यबंधनी.	९२९	मद्यबीज.	९०९
मत्स्यराज.	१३४६	मद्यभंड.	९०९
मत्स्यवेधन.	९२९	मद्यसंधान.	९०५
मथित.	४०९	मद्र.	८६
मथिन्	१०२३		११२६
मथुरा.	९७८		१२१३
मद. }	३१२	मधु. }	१५३
	१२२३		२१९
मदकल,	१२२१		६९९
मदकोहल.	१२५९		९०२
	२२७	मधुका.	११७७
मदन. }	११७१	मधुकृत	१२१२
	९०३	मधुकम.	९०६
मदना	९०३	मधुटीप.	२२७
मदिरा.	९०२	मधुद्रुम.	११४१
मदिरागृह.	१००१	मधुबूलि.	४०३
मदिष्टा.	९०२	मधुपर्क.	८३३
मदोत्कट.	१२२१	मधुमक्षिका.	१२१३
मद्र.	१३४७		

मधुर	१४४५			६०७
	१३८८			१९०
मधुरा.	९७८	मध्यम		९५१
मधुवार.	९०६			१४०१
मधुघ्नी	११४१			१४६०
मधुमारणि	२०७	मध्यमा		५११
मधुसिन्धुक	११९८			५९३
मधुमुद्द	२२९	मध्यमीय		१४६०
मधुयत्रा	११८५	मध्यलोकश		६८९
मधुसूदनी.	११८६	मध्या		५९३
मधूक	११४१	मध्याह्न		१३९
मधून्निष्ठ	१२१४	मध्यासव		९०४
मधूपद्य	९७८	मन शिखा		१०५९
मधूलर.	१३८८	मनग		१३६९
	२९२	मनस्ताड		२०५
	६०७	मन ग		१५३६
मध्य.	१४०२	मनिन		१४९६
	८७४	मनीषा		३०८
	१२४४	मनीपिन्		३४१
	१४६०	मनुम		३३७
मध्यदश	९५१	मनुष्य		३३७
मध्यन्नि	१३९	मनीगुमा		१०५९

मनोजवस.	४८८			१२१८
मनोज्ञ.	१४४५			१२१
मनोयोनि.	२२९	मंद.	}	३५२
मनोरथ.	४३०			३५३
मनोरम.	१४४४			३८४
मनोहत.	४३९	मंदगामिन्.		४९५
मनोहर.	१४४४	मंदर.	}	१०३०
मनोह्ला.	१०६०	मंदाकिनी.		१०८१
मंतु.	७४४	मंदाक्ष.		३११
मंत्र.	७३५	मंदार.	}	११४१
	७४१			१७९
मंत्रजिह्व.	१०९९	मंदिर.	}	६१४
मंत्रविद्.	७३३			९९०
मंत्रिन्.	७१९	मंदुरा.		९९८
मंघ.	१०२३	मंदोदरीसुत.		७०६
मंघदंडक.	१०२३	मंदोष्ण.		१३८६
मंघनी.	१०२२	मंद्र.	}	१४०२
मंघर.	१४२९			१४०९
	४९५	मन्मथ.		२२७
मंघान.	१०२३	मन्या.		५८७

मन्यु	} २९९	मरुत्.	} ८९
	८२०	मरुत्तय	११०६
मन्वतर.	} १६०	मरुत्पुत्र.	१४३
	२५२	मरुत्त्वत्.	७०७
ममता	३१७	मरुदेवा	१७४
मय	१२५४	मरुद्रय	३९
मयु.	१९४	मरुप्रिय	७५२
मयुष्टक.	११७४	मरुत्	१२५३
मयूत्र.	१००	मर्कट	} १३४१
मयू	१३१९		११९७
मयूरक	१०५२	मर्कटक	१२११
मरक	१२५	मर्कटास्य	१०४०
मरकल	१०४४	मर्त्य	३३७
मरद	११२७	मर्षा	१४०५
मरिष	४१९	मर्मस्पृश.	५०१
मरीचि.	९९		९४२
मरीचिका.	१०१	मर्यादा	} ७४४
मरीचिप्रमुग	१२४		१०७७
मरीम	१२७८		१३१
	९४०	मरु	} ८५८
मरु	} ९५७		१०४९

मलय	१०२९	मसूर.	११७०
मलयज.	६४१	मसृण.	४१३
मलयु.	११३३	मस्कर.	११५३
मलिन.	१४३५	मस्करिन्.	८१०
मलिनांबु.	४८४	मस्तक.	५६६
मलिनी.	५३५	मस्तकस्नेह.	६२५
मलिम्बुव. }	३८२	मस्तिक.	५६७
	८५८	मस्तिष्क.	६२५
मलीमप.	१४३५	मस्तु.	३९६
मल्ल.	५६	मस्तुलंगक.	६२५
मल्लक.	५८४	मह. }	१२८२
मल्लनाग.	८५३		१५०८
मल्लि	२८	महत.	१४३०
मल्लिका. }	१०२४	महती.	२८९
	६१४८	महस्.	१००
मल्लिकाक्ष.	१३२६	महाकंद.	११८७
मल्लिकापृष्प.	११४९	महाकाल.	११४१
मशकी.	११३२	महाकाली. }	४४
मपिकूपी.	४८४		२३९
मपिधान.	४८४	महाकुल.	५०२
मपी.	४८४	महागंधा.	२०६
मसी.	४८४	महागिरि.	३४

महांग	१०६४	महाभीरु	१२०८
महावद	१८६	महामत्स्य	१३४८
महाम्बाल.	८३६	महामाप्र	७२०
महातम.प्रमा	१३६०	महामानसिका.	७६२
महातरु	११४०	महामुख	२४०
महातेजस्	२०९	महामृग	१३४९
महात्मन्	३६७	महामैत्र	१२१७
महादेव	१९८	महाम्बुज	२३९
महादेवी.	२०४	महायक्ष	८७२
महाघातु	६२०	महायज्ञ	४१
महानट.	१९८	महायज्ञ	८९२
महानद	७४	महायशस्	९०
महानस.	९९८	महारजत	१०४३
महानाद	१२८४	महारजन	११९९
	५७३	महारस	४१६
महानिशा	१४९	महागान.	९९४
महापय	९८७	महार्थता	६६
महापद्म	१२०९	महावप	१३९०
	१९३	महावीर	६०
महावद.	११०७	महाप्रतिन्	८३६
महावीम्य	६१३	महाशय	१९७
महाबोधि	२३२		३६७

मलय	१०२९	मसूर.	११७०
मलयज.	६४१	मसृण.	४१३
मलयु.	११३३	मस्कर.	११९३
मलिन.	१४३५	मस्करिन्.	८१०
मलिनांबु.	४८४	मस्तरु.	५६६
मलिनी.	५३५	मस्तकस्नेह.	६२५
मलिम्बुत्र. }	३८२	मस्तिक.	५६७
	८५८	मस्तिष्क.	६२५
मलीषप.	१४३५	मस्तु.	३९६
मल्ल.	५६	मस्तुलुंगक.	६२५
मल्लरु.	५८४	मह. }	१२८२
मल्लनाग.	८५३		१५०८
मल्लि	२८	महत.	१४३०
मल्लिका. }	१०२४	महती.	२८९
	३१४८	महसू.	१००
मल्लिकाक्ष.	१३२६	महाकंद.	११८७
मल्लिकापृष्प.	११४९	महाकाल.	११४१
मशकी.	११३२	महाकाली. }	४४
मपिकूपी.	४८४		२३९
मपिवान.	४८४	महाकुल.	५०२
मपी.	४८४	महागंवा	२०६
मपी.	४८४	महागिरि.	३४

माघ	१५३	मातृशानी. }	५२३
माजिष्ठ	१३९५	मातृली	११७९
माठर }	१०३	मातृलुग	५२३
माठी.	८४६	मातृ }	११५०
माट्टि	७६३	मातृपात	२०१
माणव	११२४	मातृमृक्ष	५५७
माणवक.	६६०	मातृशासित.	२०३
माण्ड्य	८१३	मातृप्वसेय.	३५२
माणिक्या	१४१९	मातृप्वस्त्रीय	३५२
माणिमय	१२९८	मात्र	५४५
	९४२	मात्रा.	५४५
मानग }	१२१७	माघव. }	६०१
	४२	माघवक	१४२७
	४३	माघनी. }	१५३
	९३३	माधुमन	२१५
मातरपितर	५६०	माधुर्य	९०४
मातरिश्चन	११०७	माध्यदिन.	११७७
मातलि	१७९	माध्यम	११४७
मातापितर	५६०		९५८
मानामह }	५५७		५०९
	५५९		१४६०
मातुल	५५२		१४६०

माध्वीक.	९०४	मागजित्.	२३९
मान.	११७	मारि. }	१०
मानव.	३३७		३२५
मानवी. }	२४०	मागिवारक.	७१५
	४९	मारुत.	११०७
मानस.	१३६९	मारुति	७०९
मानसी.	२४०	मार्कष	११८७
मानसौवास.	१३२५	मार्ग }	१०९
मानुष.	३३७		९८३
मानुष्यक.	१४१६	मार्गण. }	३८८
मांघ.	४१२		७७८
मांघातृ.	७००	मार्गशीर्ष.	१५२
	३०७	मार्गशीर्षी.	१५०
माया. }	७६८	मार्गित.	१४९१
	९२५	मार्ज.	२१४
मायाकार.	९२५	मार्जन.	११५९
मायापुत्र.	२३७	मार्जना	६३६
मायिन्.	३७७	मार्जर.	१५०१
मायु.	४६२	मार्जरकर्णिका.	२०६
मायूर.	१४१५	मार्जिता.	४०३
	२२७	मार्जील.	९५
मार. }	५७२	मार्जील.	९५

मार्देशिक	९२४	मासुरी	५८३
मार्ष	३३३	मास्म	१५६९
माष्टि	६३६	माहिष्य	८९६
माल	९३४	माहेंद्रज	९३
	९६३	माहेयी	१२६५
माग्नी.	११४७	मितट्ट	१०७६
मालतीतीरज.	९४४	मितपच.	३६७
मालव	९५६		९६
माला	६५१	मित्र	७३०
	१४२३		७३०
मालाकार	९००	मित्रयु	४८९
मालिक	९००	मित्रवत्सल.	४८९
मालिनी	९७६	मिथ ताकाक्षता.	६७
माल्य	११३५	मिथत्	१५३५
माल्य.	६५१	मिथिला	९७५
माल्यवत्	१०२९	मिथुन	५३८
माप	११७१	मिथ्या.	१५३४
मापक	८८३	मिथ्यात्व.	७६
मापीण	९६७	मिथ्यामियोग	२६८
माप्य	९६७	मिथ्यामति	१३७४
माप	१५०	मिष.	३७८
मास	३९६		

मिश्र.	}	१४६९	मुक्तावली.	६९८
		१२१८	मुक्तास्फोट.	१२०४
मिहिका.		१०७२	मुक्तासूत्र.	६९८
मिहिर.		९७	मुक्ताहार.	६९८
मीठ.		१४९५	मुक्ति.	७५
मीन.		१३४३	मुग्ध. }	५७२
मीनकेलन.		२२९		
मीमांसा.	}	२५१	मुख्यंश्रण.	१०५०
			२५३	मुखर.
मीमांसा.		११२९	मुख्यासन.	१३९१
मुकट.		६५०	मुख्यविद्या.	१३३७
मुकट.	}	१९३	मुख्यशोधन.	१३८९
		२१५	मुख्यसंभव.	८१२
मुकर.		६८४	मुख्य.	१४३८
मुकल.		११२६	मुचुटी.	५९७
मुकलनिर्माक.		१३१२	मुंज.	११९२
मुकल.		१०६८	मुंजके...	२१७
मुकलकलाप.				४९८
मुकलप्रालम्ब.				५६६
मुकलफळ.				०२३
मुकलमुक.				०२३
मुकलमुक.				५३२

मुदित	४५८	मुष्कवक्षण.	६१३
मुदिर.	१६४	मुष्टि.	५९७
मुत्.	} ३१६	मुष्टिक.	९०८
		मुत्तरी	११७७
मुद्	११७२	मुत्त	१०१७
मुद्गर	७८६	मुत्तलिन } २२४	२२४
मुद्रित	११२९		१२९७
मुषा	} १५१६	मुत्तक	११९९
		मुत्ता	११९३
मुनि	} ७६	मुत्तु	५९७
		मुत्तुम्	१५३१
मुनिसुन्न	} २९	मुत्तुर्त.	१३७
		२८	मुत्त
मुनिस्यान	१००१	मुत्त	३५२
मुनीद्र.	२३५	मुत्त	६३३
मुमुक्षु	७५	मुत्तकृच्छ्र	४७०
मुर.	२२०	मुत्तपुत्र.	६०६
मुग्ग	२९३	मुत्तशय.	६०६
मुग्गट	९६०	मुत्तित	१४९५
मुपिन	१४८३	मुत्त	३५२
मुष्क	६१२	मुत्तर्त	८०१
मुष्कर	४५७	मुत्तर्त	४६१

मूर्च्छित.	४६१	मृपातुत्थ.	१०५२
मूर्त्त. }	४६१	मृपिक.	१३००
	१४४९	मृपित.	१४८३
मूर्त्ति.	५६३		४८
मूर्त्तिपत्र. }	५६३	मृग. }	१०९
	१४४९		१२१८
मूर्धन्	५६४		१२९३
मूर्धवेष्टन.	६६७	मृगजालिका.	९२८
मूर्धाभिपिक्त.	६९०	मृगतृष्णा.	१०१
मूर्धात्रपिक्त.	८९५	मृगदंश.	१२८०
	११२१	मृगधूर्त्तक.	१२९०
मूल. }	११३	मृगनाभि	६४४
	११८३	मृगनागिजा.	६४५
	११९०	मृगपति.	१२८४
मूलक }	११९८	मृगमद	६४४
	१४९८	मृगया. }	७३८
मूलकर्म.	१४९८		९२७
मूलज.	१२००	मृगयु	९२७
मूलनातु.	६२०	मृगवधाजीविन्.	९२७
	३७२	मृगव्या.	९२७
मूल्या. }	८६८	मृगशिख.	१०९
	१३००	मृगशीर्ष.	१०९
मूपक.	१३००		
मृ ॥.	९०८		

मृगाक्षी	१०६	मृडङ्गुर	१३४१
मृगादन	१२८५	मृडङ्ग	२९३
मृगारि	१२८४	मृदाह्वया	१०५६
मृगित	१४९१	मृद्	१३८७
मृगेन्द्रासन	६१	मृद्गच्छद	११४४
मृगा	६३६	मृद्ग	११८७
मृद	१९७	मृदागणक	१२९५
मृदानी	२०	मृदङ्ग	१०४२
मृणालिनी.	११६०	मृदाका	११५६
मृत	१७४	मृग	७९६
	८४६	मृषा	१५३४
मृतक	५६५	मृष्ट	१४३७
मृतस्नान	३७५	मन्वडा. }	१०३३
मृतस्त्रमोक्त	७१०		६६४
मृति	३२३	मंसडाट्टिमा	१०८३
मृत्	९४०	मेव }	३६
मृत्तिका	९४०		१६४
मृत्सु	१८१	मेघफाल	१५७
	३०३	मेघगभीरवोपम्ब	६५
मृत्सुमग	१९६	मेघनाद }	१८८
मृत्पा	९४०		१८४
मृत्पा.	९४०		७०६

मेघनामन्.	११९३	मेदोज.	६२६
मेघपुष्प.	१०६९	मेघ.	८२७
मेघमाला.	१६५	मेघा.	३०९
मेघवत्.	१७१	मेघाजित्.	८५२
मेघवह्नि.	११६१	मेघादिन्.	३४१
मेघवाहन.	१७१	मेघि.	८९४
मेघसुहृद्.	१३१९	मेघ्य.	१४३५
मेघारुख्यं.	१०५१	मेनकाप्राणेश.	१०२७
मेघागम.	१५७	मेनाद्रिजा.	२०४
मेघक. }	१३१०	मेरक.	६९९
	१३९७	मेरु.	१०३१
मेढ.	६१०	मेलक.	१५०८
मेण्डक.	१२७६	मेघ. }	११६
मेतार्य.	३२		१२७६
मेथि.	८९४	मेघशृंग.	११९७
मेदक.	९०४	मेघी.	१२७७
मेदस्. }	६१९	मेह.	६३३
	६२४	मेहन.	६१०
मेदस्कृत.	६२३	मैत्र.	८१३
मेदस्तेजस्.	६२५	मैत्रावरुण.	८४६
मेदिनी.	९३७	मैत्रावरुणि.	१२३
मेदुर.	४७६		

मैत्री. }	११३	मौढ्य	३२०
	७६१	मौद्रोन	९६६
मैयिन्त्री	७०३	मौन	७७
मैयुन	९९८	मौरनिक	९२४
मैनाक.	१०२८	मार्य	३१२
मैनाकस्वसृ	२०४	मौर्यपुत्र.	३२
मैन्द	२२०	मौर्या.	७७३
मैरेय	९०४	मौलि }	९६६
मोक्ष.	७९		६९१
मोक्षोपाय.	७७	मौहूर्तिक.	४८२
मोष	१९१३	म्रक्षण.	४१६
मोषक.	११३४	म्लान	१४३९
मोना.	११३६	म्लिष्ट	२३३
मोहायिन	९०८	म्लेच्छ	१०४०
मोद	३१६	म्लेच्छकन्द.	११८३
मोद	११९४	म्लेच्छमूल	१०३९
	३१०		
मोह. }	३२०	य	
	८०१	यकृत्	६०४
मोहन	९३६		९१
मौकलि.	१३२२	यक्ष }	१८९
मौक्तिक.	१०३८		१९४
		यक्षकर्म	६३०

यक्षधूम.	६४७	यतिन्	७६
यक्षनायक.	४१	यथाकामिन्.	३५५
यक्षेश } ४२	४२	यत्रकामावसायित्व.	२०२
यक्षेश्वर.	१९०	यथाजात.	३५२
यक्षमन्.	४६३	यथातथम्.	२६४
यजमान.	८१७	यगार्हवर्ण.	७३३
यजुर्वित्	८१९	यथास्थित.	२६५
यजुष्.	४८	यथेप्सित.	१५०५
यज्ञ.	८२०	यदि	१५६२
यज्ञकाल	१४८	यदुन'भ.	२१९
यज्ञप्ररुष.	२१४	यदृच्छा.	३५६
यज्ञशेष.	८३४	यद्.	१५३७
यज्ञसूत्र.	८४५	यद्भविष्य.	३८३
यज्ञान्त.	८३४	यद्भद.	३४७
यज्ञिय.	८३०	यंतृ. }	७६०
यज्ञवन्	८१८	यन्त्रक.	९०९
यत्.	१२३१	यन्गृह.	९९७
यन्म्.	१५२७	यन्त्रणी.	५५५
यति. }	७५	यन्त्रमुक्त.	७७४
	८०९	यन्त्रित.	४३८

यम

}

यमदेवता

यमसगिनी

यमराज

यमल

यमलार्जुन

यमवाहन

यमी

यमुना

यमुनाजनक.

यमुनाभिद्र

ययु

यय

ययय.

ययभार

ययनप्रिय

ययनाल.

ययनाम

यययल

१८२

८१

१८४

१४२४

१०८

१०८३

१८५

१४२४

२१९

१२८१

१०८३

१०८३

९५

२२४

१२४३

११७०

९६७

९४३

४२०

११७८

८४४

११५३

यवनेष्ट

यवस.

यवागू

यवाग्रज

यविष्ट

यवीयसू

यज्य

यश पट्टह

यश शेष

यशसू

यशोघर.

यशोमद्र

यष्टि.

यष्टृ

या

याग.

यावक.

यावनक

यावन.

याचिन

यानिमक.

१०४१

११९५

३९७

९४३

५५२

५५२

९६७

२९३

४७४

२७३

५२

५५

३३

८८५

८१७

२५६

८२०

३८-

३८८

३८८

८६३

८८१

यात्रा.	३८८	याप्य.	१४४२
याज.	३९५	याप्ययान.	७९८
याजक.	८१७	याम.	१४५
याज्ञवल्क.	८५१	यामक.	११०
याज्ञसेनी.	७११	यामल.	१४२४
यात.	१२३१	यामिनी.	१४२
यातन.	१३५८	यामुन.	१०५१
यातना.	१४६३	याम्या.	१६९
यातयाम.	३४०	यायजूक.	८१८
यातु.	१८७	याव.	६८६
यातुधान.	१८७	यावक.	११७५
यातृ.	५१४	याष्टीक.	७७१
यात्न्य.	१३५८	युक्त.	७४३
यात्रा.	७९०	युग.	७५६
यादःपति.	१८८	युगकीलक.	१४२४
यादईश.	१०७३	युगंधर.	७५७
यादम्	१३४८	युगपत्र.	७५६
यादोनिवास.	१०६९	युगपत्र.	११५२
यान. }	७५९	युगपार्श्वग.	१२६०
	७३५	युगल.	१४२३
यानपात्र.	८७५	युगांत.	१६१
यानमुख.	७५७	युगम.	१४२४

युग्य	७९९	योगवाहिन	९४५
युद्ध.	१२६१	योगेष्ट	१०४१
युद्धानिर्वर्तिन्	७९६	योगेश	८९१
युधु	७९५	योग्या	७८८
युधिष्ठिर	७०७	योग्यारथ	७५२
युधिनि	५११	योजन	८८८
युशनाश्रम	७००	योजनगन्वा	८४८
युत्रन्	३३९	योजनगामिनी	५९
यू	४०४	योश्र	८९३
यूका	१२०८	योद्धृ.	७६३
यूग	१४१२	योष	७६३
यूपनाय.	१२००	योनञ्ज	११७८
यूपशनि	१२२०	योनि	४०९
यूपिका	११४८	योनित्	१५१३
यूप.	८२४	योनित्देवता	१११
यूपकर्ण	८०५	योपा.	५०४
यूप	४०४	योपिन्	५०४
योस्त्र.	८९३	योग	८६२
	७६	यो क.	५२०
योग	७७	योयत	१४१५
	८५	योवन	३३९

र.			
रंहस्	४९४	रक्तोत्पल	११६३
रक्त.	६४५	रक्षस्.	१८७
	६२१	रक्षईश.	७०६
	१०३९	रक्षा	८२८
	१३९५	रक्षित.	१४९७
	१०६६	रक्षोघ्न.	४१६
रक्तकंद.	६४२	रक्षण	१५२३
रक्तचंदन.	१३३५	रङ्क.	१२९३
रक्ततुंड.	६२२	रंग.	२८२
रक्तनेत्रम्	१२९९	रंगमातृ	६८५
रक्तपुच्छिका.	११८५	रंगाजीव }	३२८
रक्तफला.	६०५	रगावतारक.	९२१
रक्तफेनज.	६२२	रचना. }	३२८
रक्तभद्र	१३३९		१४९९
रक्तलोचन.	८०९	रजक. }	५६८
रक्तवपन.	११६९		६५३
रक्तशालि.	१३९८	रजत }	९१२
रक्तश्याम.	११६४		१०४३
रक्तमंध्यक.	११६२	१०४३	
रक्तसरोरुह.	१२८३	रजनाद्रि.	१०२८
रक्ताक्ष.	१०६६	रजनी.	१४२

जसू	९३६	रत्नगर्भा	९३७
	९७०	रत्नवि	१०७४
रजस्वळ.	१२८२	रत्ननिधि.	१०७४
रजस्वला	९३४	रत्नप्रभा	१३६०
रज्जु.	९२८	रत्नगशि.	१०७४
रजन	६४०	रत्नसानु	१०३२
	७९६	रत्नसू.	९३७
रण	१४००	रत्नाकर.	१०७४
रणरणक.	३१४	रत्नि.	९९९
रणसङ्कुळ	७९९	रथ	७९१
रत	९३६		११३७
रतकीळ	१२८०	रथकट्या	१४२०
रतग्रण	१२८०	रथकारक	८९९
रतशायिन्.	१२८०	रथकट्टुबिक.	७६०
रतान्दुका	१२८०	रथकृत्	९१७
	३९५	रथार्थक	७९३
	९३७	रथगृप्ति	७२८
रति	७२	रथद्रुम	११४०
	२२९	रथपाद	७९५
रत्न	१०३३	रथारोहिन्	७३१
रत्नमृष्य	१०६५	रथान	७९५
रत्नर	१८९	रथान्गाह	१३००

राजर्षि.	७१२	रात्रिजागर.	१२७९
राजवंश्य.	७१३	रात्रिचर.	१८७
राजवर्त्मनू.	९८७	राद्ध.	४१२
राजवाह्य.	१२२२	राद्धान्त.	२४२
राजशय्या	७१६	राघ	१५३
राजश्रृंग	१३४७	राघा.	११३
राजसर्प.	१३०४	राघातनय.	७११
राजसर्षप.	४१८	राघावेधिनू.	७०९
राजहंस.	१३२६		१३९७
राजादन.	११४२		८४८
राजार्ह.	६४०	राम.	२२४
राजावर्त्त.	१०६६		६९८
राजि.	१४२३		७०३
राजिका.	४१८	रामठ	४२२
राजिल.	१३०५		३९
राजीव.	११६१	रामा.	५०५
राज्ञी.	१०४८		८१५
राज्यांग.	७१४	राम.	८१५
राटि.	७९८	गळ.	६४७
राठा.	१५१२	रावण	७०६
रात्रि.	१४१	रावणि.	७०६
रात्रिचर.	१८७	राशि.	१४११

रात्रि	}	७१४	रीतिपुष्प	१०५४
रात्रि		९४७	रीरी.	१४०८
रात्र, द्वीप.		३३३	रूपप्रतिक्रिया.	४७३
रात्र, मम.		१२५६	रूपम	१०४३
रात्र (रु.)	}	१२१	रूपमभिद्	२२४
रात्र		२२०	रुण	१४८३
रात्र, राष्ट्रप्राप्त		१२५	रुच.	१००
रात्र, राष्ट्रसू		२३७	रुचक.	९४३
रात्रि, रिक्तक.		१४४४	रुचि.	}
रात्रि, रिचय.		१९१	रुचिर	
रात्रि, रिक्ता		१२०८	रुच्य	}
रात्रि, रिक्ता.		१५२२	रुच्	
रात्रि, रिद्ध.		११८३	रुच्	४५
रात्रि, रिद्ध		७२८	रुमा.	}
रात्रि, रिद्धि		१४०८	रुड	
रात्रि, रिद्धिताति.		४८९	रुल	१२७५
रात्रि, रिद्धि		७८२	रुल	५६५
रात्रि, रीदक.		६०१	रुल	१४०७
रात्रि, रीदक.		१४७९	रुलित	१४०२
रात्रि, रीदक		१४९६	रुल	१४७४
रात्रि, रीदक	}	१२७६	रुल	१९५
रात्रि, रीदक		१०४८	रुल	

राजर्षि.	७१२	रात्रिजागर.	१२७९
राजवेद्य.	७१३	रात्रिचर.	१८७
राजवर्त्मन.	९८७	राद्ध.	४१२
राजवाह्य.	१२२२	राद्धान्त.	२४२
राजशास्त्र्या	७१६	राघ	१६३
राजशृंग	१३४७	राघा.	११३
राजसर्ष.	१३०४	राघातनय.	७११
राजसर्षप.	४१८	राघावेदिन्.	७०९
राजहंस.	१३२६		११९७
राजादन.	११४२		८४८
राजार्ह.	६४०	राम.	२२४
राजावर्त्त.	१०६६		६९८
राजि.	१४२३		७०३
राजिका.	४१८	रामठ	४२२
राजिळ.	१३०५		
राजीव.	११६१	रामा.	
राज्ञी.	१०४८		
राज्यांग.	७१४	रांय.	
राटि.	७९८	गळ.	
राहा.	१५१२	रावण	
रात्रि	१४१	रावणि.	
रात्रिचर.	१८७	राशि.	

राष्ट्र	} ७१४	रीतिपुष्प	१०५४
	९४७	रीरी.	१४०८
राष्ट्रीय.	३३३	रूपप्रतिक्रिया.	४७३
रामम.	१२५६	रुक्म	१०४३
	१२१	रुक्मिणिद्	२२४
राहु.	} २२०	रुग्ण	१४८३
राहुयास	१२५	रुच्	१००
राहुल्सू	२३०	रुक्क	९४३
रिक्तक	१४४४	रुचि.	} ९९
रिक्प.	१९१	रुचिर	१४४४
रिक्षा	१२०८	रुच्य	} ५१७
रिखण	१५२२	रुन्	१४४४
रिद्ध	११८३		४६२
रिपु	७२८	रुमा.	} ६०
रिरी	१४०८		४६२
रिष्टताति.	४८९		१२७७
रिष्टि	७८२	रह	५६५
रीढक.	६०१	रु	१४०७
रीडा.	१४७९	रुदित	१४०२
रीण	१४९६	रुद्ध	१४७४
रीति	} १३७६	रुद्र.	१९५
	१०४८		

राजर्षि,	७१२	रात्रिजाग.	१२७९
राजवंशय.	७१३	रात्रिज.	१८७
राजवर्षयन्.	९८७	रात्रु.	३१२
राजवाह.	१२२२	राद्रान्त.	२४२
राजवृथा	७१६	रात्र	१६३
राजश्रुंग	१३४७	रात्रा.	११३
राजपर्व.	१३०४	रात्राननय.	७११
राजसर्व.	४१८	रात्रवेदिन्.	७०९
राजसंभ.	१३२६	}	१३९७
राजाङ्ग.	११४२		<४८
राजाह.	६४०		२२४
राजावर्त्त.	१०६६		६९८
राजि,	१४२३		७०३
राजिजा	४१८		३२२
	१३०९		३९
	११६१		६०३
	१०४८		<१९
	७१४		६४७
	७९८	७०६	
	१०१२	७०६	
	१४१	१४११	
	१८७		

राष्ट्र	} ७१४	रीतिपुष्प	१०९४
	९४७	रीरी.	१४०८
राष्ट्रीय.	३३३	रुकुमतिक्रिया.	४७३
रासम	१२९६	रुम	१०४३
	१२१	रुक्मिभिद्	२२४
राष्ट्र.	} २२०	रुण	१४८३
राष्ट्रमास	१२९	रुन्	१००
राष्ट्रसू	२३०	रुषक	९४३
रिक्तक	१४४६	रुनि.	} ९९
रिक्प,	१९१	रुनिर	१४४४
रिस्ता	१२०८	रुच्य	} ९१७
रित्तण	१९२२		१४४४
रिद्.	११८३	रुन्	४४२
रिपु	७२८		६०
रिरी.	१४०८	रुमा.	} ४६२
रिष्टताति.	४८९		१२७७
रिष्टि	७८२	रु	९६९
रीडक	६०१	रु	१४०७
रीडा.	१४७९	रुदेन	१४०२
रीण.	१४९६	रुद	१४७६
	१३७६	रुद	१९९
रीनि	} १०४८		

रुद्रतनय.	६९५	रेतस्	६२९
रुद्राणी.	२०३	रेफ.	१४४२
रुधिर.	६२१	रेवती.	११५
रुमा.	९४१	रेवतीभव.	१२०
रुमाभव.	९४२	रेवतीश.	२२४
रुह	१२९३	रेवन्त.	१०३
रुशती.	२७३	रेवा.	१०८३
रुपा.	२९९	रेवण.	१४०७
रुपु.	२९९	रेपा.	१४०७
रुहा.	११९३	रे (राः)	१९१
रुक्ष.	२६९	रेवतक.	१०३१
रूपतत्त्व.	१११४	रोक.	१३६४
रूपाजीवा.	१३७६	रोग.	४६२
रूप्य.	५३३	रोगहारिन्	४७२
रूपित.	१०४६	रोचक.	३९३
रे.	१०४५	रोचन.	४४५
रचित	१०४३	रोचनी.	१०६०
रणु.	१४८६	रोचिप्.	१९
रेणु मासुत.	१५३७	रोचिष्णु.	४४५
	१२४८	रोदन.	३०७
	९७०		
	८४८		

रोदमी. } ९३९	रोहिणी } ४६७
रोषम् १५२६	रोहिणी } १०९
रोषोवक्त्रा. १०७७	रोहिणी } २३९
रोघ १०७९	रोहिणीपति १२६५
रोघ ११५९	रोहिणीपति १०४
रोष } ७७८	रोहिणीपुत्र ११७
रोष १३६४	रोहित. } १३९५
रोम ४१९	रोहित. } १२९४
रोमगुच्छ. ७१७	रोहिताश्व १३४३
रोमन् ६३०	रोहिताश्व १०८९
रोमन्त्रता. ६०६	रौच्य ८१५
रोमविकार. ३०५	रौद्र } १५६
रोमश १२७६	रौद्र } २९४
रोमहर्षण. ३०५	रौद्री ११०
रोमान्म ३०५	रौमक. ९४२
रोमावती. ६०६	रौहिण्य २२४
रोमोद्भव. ३०६	रौहिण्य } ११९१
रोलर. १२१२	रौहिण्य } १०९४
रोष २९९	रौहिण्य } १७८
रोषण ३९१	रौहिण्य } ७७७
रोट १११८	रौहिण्य } ८७९
रोटण्डुव १४१	

लक्षण.	} १०६	लङ्केश.	} ६९९
	१३७६		७०६
लक्ष्मण.	} ३५७	लङ्घन	} ४७३
	७०४		१२४८
	१३२८	लज्जा.	३११
लक्ष्मणा.	} ३९	लज्जाशील.	३९०
	१३२९	लज्जिका.	५३३
लक्ष्मन्.	१०६	लज्जित.	१४८४
	२२६	लञ्ज.	७३७
लक्ष्मी.	} ३५७	लञ्जिका.	५३३
	१५१२	लटा.	११५९
लक्ष्मीपुष्प.	१०६४	लता.	} १११७
लक्ष्मीवत्.	३५७		११४७
लक्ष्य.	७७७	लपन.	५७२
लगुड.	७८५	लठघ.	१४९०
लग्न.	११६	लठघवर्ण	३४१
लग्नक.	८८२	लम्ह्य.	७४३
लघिमन्.	२०२	लम्पाक.	९६०
लघु.	} १४२७	लम्बिका.	५८५
	१४७०	लम्बोदर.	२०७
लघुहस्त.	७७२	लम्पन	१५२०
		लय.	२९२

छन्द.	११६	छान्दल	८९०
छन्दना	१०१	छान्दल }	१२६८
छन्दतिका.	११७	छान्दली	११११
छन्दद }	१७३	छान्दलिक.	११९९
	१२३६	छान्दल.	१२४४
छन्ददिका.	६११	छान्दो	४०१
छन्दमक.	६१२	छान्दुन	१०६
छन्दित	१०८	छान्दकन.	९३
छन्द }	७०४	छाम	८११
	१३६	छामातगय	७२
	११२१	छान्दमा	१४१
	१४२७	छान्दो.	६३३
छन्दद	१४६	छान्दविप.	१३१३
छन्दण }	११८८	छान्दस्य	१२११
	९४१	छान्दिक	१२८३
छन्दणवारि.	१०७१	छन्दवग	४११
छन्दन	११२१	छान्दय	२८०
छन्दविप्र	८९२	छान्दिसा	१२०८
छन्दुन	११८६	छान्दिग.	६१०
छन्दर.	७७१	छान्दिमृति	८१६
छन्दरी.	१०७१	छान्दिवि	४८४
छान्दसा.	१८१	छान्दिविप्र	४८४

लिप्त.	१४८३	लेश.	} १३६
लिप्तक.	७७९		} १४२७
लिप्ता.	४३०	लेष्ट.	९७०
लिप्पु.	४२९	लेह.	४९३
लिवि.	४८४	लेहन.	४२४
लीला.	} ५०७	लोक.	} ५०१
	५५५		१३६५
लुठित.	१२४५	लोकमित्.	२३५
लुब्ध.	४२९	लोकविदुसार.	२४८
लुब्धक.	९२७	लोकालोक.	१०३१
लुलाय.	१२८२	लोकेश.	२१३
लुलित.	१४८०	लोचन.	५७५
लूता.	१२११	लोध.	११५९
लून.	१४८९	लोपाक.	१२९१
लूमन्.	१२४४	लोषामुद्रा.	१२३
लूमविप.	१३१२	लोप्त्रं.	३८३
लेख.	८८	लोम.	४३०
लेखक.	४८३	लोभ्य	११७२
लेखा.	१४२३	लोमकर्ण.	१२९६
लेप्यकृत.	९२२	लोमन्.	६३०
लेलिहान.	१३०४	लोमपादपुर.	९७७
		लोमविप.	१३१३

ओमह्न	१०९९	लौकायतिक	८६३
ओल	१४९९	लौहश्लेष्मण.	९४४
ओला.	९८९	लौहोत्तम.	१०४४
ओलुव	४३०	व.	
ओलुम	४३०	वश	} ११९३
ओष्टमेदन.	८९३		
ओष्टु	९७०		९०३
ओह. }	१४०	वशशीरिन्.	११९४
	१०२७	वश प्रक	१०९८
	१०२९	वशरोचना	११९४
ओहकार.	९२०	वशानुवशचरित	२९२
ओहन	१०४९	वशिक	६४०
ओहृष्ट	११२४	वश्य	७१३
ओहृष्ट.	२४९	वक्तृ	३४३
ओहाभिमार.	७८९	वसत्र	९७२
ओहित. }	१२१	वसत्रमेदिन्.	१३८९
	१११९		१०८८
	१२९९	वस	११६
ओहितरु	१०९४	}	१४९६
ओहितवदन	९४४		
ओहिताग	११६	वस्य.	८९८
		वसाह.	१३२९

अक्षर.	११३	अरता.	११११
अप.	९६१	अरण.	११७
	९८०		९८०
अपत्रय.	१०४१	अरवा.	९११
	१११		११११
अपा.	४०	अरव.	४८०
अपीकूर.	९७१	अरपवा.	१११
अमध.	४६९	अररुनि.	८११
	११११	अरगिरु	११७
अमन.	४६९	अरली.	१११७
अमि.	४१९	अरजणिनी	४१८
अमो.	११०८	अराम.	११७
अयस.	५११	अरानक.	१०९
	११११		११०१
अयसध.	१११		११८
अयसग.	७१०	अराणसी.	१७४
अयसधा.	१११	अरारक.	१०११
अर.	१०००	अराशे.	१७१
			१८७
अरनेव.			१०४०
			१४१०

वह्य.	९३४	वर्णिन्	८०८
वरुण	१८८	वर्त्तक	१०५०
	४३	वर्त्तन	३८९
वरुथ	७५८	वर्त्तनी	९८३
वरुथिनी	७४६	वर्त्तओह	१०५०
वरेण्य.	१४३८	वर्त्ति	६३९
	५५६		६६७
वर्कर	१२७६	वर्त्तिष्णु.	३८९
वर्ग	१४१३	वर्त्तुञ्ज.	१४६७
	१०१	वर्त्तमन्	९८३
वर्वसू.	६३४	वर्द्धकि	९१७
वर्चस्क	६३४	वर्द्धन	३७२
वर्द्धन	३७२	वर्द्धनी	१०१६
	६४४		३०
वर्ण	६८०	वर्धमान	१०२४
	१३९२	वर्ध	१०४१
वर्णज्येष्ठ	८१२	वर्धन	७६६
वर्णना	२६९	वर्मित	७६६
वर्णपदशाक्य-		वर्य	१४३८
विविक्तता	७१	वर्या	५११
वर्णा.	११७५	वर्वणा.	१२१४
वर्णिनी.	५०४		

वप्तृ.	५५६	वरटा.	१२
वप्र.	९६५	वरण.	१०
	९८०		९८
वप्रत्रय.	१०४१	वरत्रा.	९१
	६२		१२३
वप्रा.	४०	वरद.	४८
वप्रीकूट.	९७१	वरप्रदा.	१२
वमशु.	४६९	वररुचि.	८५
	१२२३	वरयितृ	५१
वमन.	४६९	वरला.	१३२
वमि.	४६९	वरवर्णिनी.	४१८
वम्री.	१२०८	वरांग.	५६७
वयसु.	५६५	वराटक.	६०९
	१३१६		११६५
वयस्थ.	३३९	वराणसी.	१२०६
वयस्य.	७३०		९२८
वयस्या.	५२९	वराणसी.	९७४
वर.	१४३९	वरारक.	१०६५
	१५२३	वराशि.	६७२
वरत्रतु.	५१६	वराह.	१२८७
	१७३	वरिष्ठ.	१०४०
			१४३०

वह्य	९३४	वर्णिन्	८०८
वरुण	} १८८	वर्त्तक	१०९०
		४३	वर्त्तन
वरुय	७९८	वर्त्तनी	९८३
वरुधिनी	७४६	वर्त्तलोह.	१०९०
वरेण्य.	१४३८	वर्त्ति	} ६३९
वर्कर	} ९९६		
		१२७६	वर्त्तुल.
वर्ग	१४१३	वर्त्तमन्	९८३
वर्चस्.	} १०१	वर्द्धकि	९१७
		६३४	वर्द्धन
वर्चस्क	६३४	वर्द्धनी	१०१६
वर्ज्जन	३७२	वर्धमान	} ३०
वर्ण	} ६४४		
		६८०	वर्ध
वर्णज्येष्ठ	८१२	वर्धन्	७६६
वर्णना	२६९	वर्मित	७६६
वर्णपदवाक्य		वर्ध	१४३८
विविक्तता	७१	वर्धा.	९११
वर्णा.	११७९	वर्धणा.	१२१४
वर्णिनी.	९०४		

वह्नित्रक.	८७९	वात्रिक.	२८३
वह्नि.	१०९७	वात्रोद्युक्तिपट्ट.	२७६
वह्निह्रमार.	९०	वाच्य.	४४६
वह्निबीज.	१०४४	वाज.	४३१
वह्निरेतस्.	१९७	वाजिन्.	४९९
वह्निशिख.	६४९	वाजिशाला.	३९९
वह्युत्पात.	१२६	वाञ्छा.	१३१७
वय्य.	७९१	वाट.	७८१
वाक्पति.	३४६	वाडव.	१२३३
वाक्पारुष्य.	७३८	वाडवेय.	७९१
वाक्प्य.	२४२	वाडव्य.	९९८
वागीश.	३४६	वाणि.	४३०
वाग्वा.	९२८	वाणिज.	९८२
वाग्बिक्र.	९२८	वाणिज्य.	८१२
वाग्बिन्.	३४६	वाणिनी.	११००
वाग्बिन्.	२६२		१२९७
वाज.	२४१		१४१९
वाजेश्वर.	७६		९३३
वाजपति.	११८		८६७
वाज्य.	३४७		८६४
वाजान.	३४७		८६७
			९१०

वाणी	२४१	वानप्रस्थ.	८०७
वात.	६७	वानर	८०९
वातकिन्	११०६	वानस्पत्य	१२९२
वातकुम	४६०	वानामुज.	१११५
वातप्रमी.	१२२७	वानीर	१२३५
वातमृग.	१२९५	वापी.	११३७
वातरोगिन्.	४४०	वाम	१०९३
वातापिद्धिषु	१२२	वामदेव	१४४४
वातायन.	१०१२	वामन	१४६५
वाताशु.	१२९३	वामन	१४६६
वातूल	१४२१	वामलूर	१९५
वात्या	१४२१	वामा	१४२९
वात्सक.	१४१७	वामाक्षी.	१७०
वात्स्यायन.	८९३	वापी.	४५४
वादाल.	१३४५	वायव्या.	९७१
वादित्र.	२८६	वायस	४१
वाध.	२८६	वायसी	५०४
वाघ्नीणस	१२८७		९०७
वान	११३०		१२३३
वानदद	९१३		१६९

नायु.	११०६	नाई	१११०
नायुभूति.	२१	नामिक.	४८४
नायुवाह.	११०५	नात.	४७४
नार.	१०६९	नार्त्ता.	१६०
नार.	११०९	}	८६१
	१४११		नार्त्तियत.
नारदा.	११५७	नार्त्तियह.	१६४
नारण.	१५१७	नार्त्तियेन्.	८१६
नारमाण.	७६७	नार्त्तिक.	११६
नारगुरुमा.	१११	}	१४१६
नारगेष.	१००१		नार्त्तिक.
नारवधु.	१२१	नार्त्तियी.	१०५१
नारण.	११५७	नार्त्ति.	८७४
नारणसी.	९७४	नार्त्तिये.	८८०
नारि.	१११९	नार्त्तियिक.	८८०
	१०६९	नार्त्तियेपत्त.	८६१
नारिभ.	११०४	नार.	११८
नारिनास.	९०१	नारक.	१११८
नारीश.	१०७१	नारत्तिये.	१५४४
नारुणी.	११९	नारुपाश्मा.	१११
	९०१	नारि.	७०४
	११४	नारिन्.	७०४

वालुक	११९७	वासम्	६६६
वालुका.	१०८९	वासा	११४०
वालुकाप्रभा	१३४०	वासित	४१४
वालुकी.	११८९	वासित	१४०७
वालेय	१२५३	वासिन्	९१८
वाल्मीकि	८४६	वासिष्ठी	१०८५
वाल्मिक.	९५९	वासौक	९९५
वाल्मीक	४२२	वासुकि	१३०८
वाल्मीक	९५९	वासुदेव.	२१५
वावदुक	३४६	वासुपूज्य	२७
वावृत्त.	१४८४	वासु.	३३३
वाशिष्ट	६२१	वासौकस्	९९५
वासनेयी.	१४२	वास्तु	९८९
वासत	१२५४	वास्तुक.	११८६
वासत	११७३	वास्तोष्पति.	१७२
वासतिक.	३३१	वास्त्र	७५४
वासती	११४७	वाह	५८९
वासना	१३७३	वाहन.	७५९
वासयोग	६३७	वाहरिषु	१२८२
वासर	१३८	वाहस	१३०५
वासव	१७१	वाहिक.	९५९
वासवी	८४७		

नाहित्य.	१२२७	विकृत.	४९६
नाहिनी.	१०८७	विक्र.	१२२०
	७४५	विक्रम.	७३२
	७४८	विक्रय.	८७२
वाद्य.	७५२	विक्रयिक.	८६८
वाहिकादि.	१२३५	विक्रयिन्.	८६८
वाहीक.	६४५	विकांत.	३६५
	२५२	विकायक.	८६८
वि.	१३१६	विक्रिया.	१९१८
विकच.	११२७	विकृष्ट.	२६२.
विकट.	१४३०	विक्रेय.	८७१
विकत्यन.	२७०	विक्रुव.	४४८
विकर्णिक.	२५८	विक्षु.	४५०.
विकर्त्तन.	२७	विक्ष.	४५०
विकलांग.	४५५	विगान.	२७०
विकसित.	११२८	विग्र.	४५०
विकस्वर.	३५०		७२६
विकाल.	१४०	विग्रह.	५६३
विकासिन्.	३५०		७३५
विकिर.	१३१६	विनस.	८३४
विकुर्वाण.	४३५	विघ्न.	१५०२
विकृणिका.	५८०	विघ्नंश.	२०७.

विषक्षण	३४१	विजाता	५३९
विचकिल	११४८	विजिल	४१४
विचर्चिका.	४६४	विजिविल	४१४
विचारणा	२५१	विजृमित.	११२८
विचारित	१३७३	विज्जल	४१४
विचाल.	१४७५	विज्ञ.	३४३
विचिकित्सा	१४६०	विज्ञान	३१०
विचेतस्.	४३५	विज्ञानमातृक.	९००
विच्छन्द	१०१५	विट	२३५
विच्छित्ति	५०७	विट्.	३३१
विजन.	७४२	विटक	१०१०
विजनन	५४१		११२४
	६९८	विटप	६१३
	८०३		११२०
विजय	५६	विटपिन्	११२४
	४२	विटपाक्षिक	१०५५
	३८	विट्चर	१२८१
विजयच्छद	६५९	विड.	९४२
विजयनदन	६९४	वितप.	२३५
विजया.	१९	वितरण	३८६
	२०५	वितर्क.	३२२

विघृत	१४७५	विपणि	९८८
विघुनन	१५२२	विपत्ति	१००२
विधेय.	४३२	विपथ	४७८
विनतासूत्र.	१०२	विपद्	९८४
विनयस्थ	४३२	विपद्व्यय	४७८
विना	१५२७	विपद्व्यासि.	१५०१
विनायक }	२०७	विपश्चित्.	१५०१
	२३४	विपशियन	३४२
विनिद्र.	११२९	विपाकश्रुत.	२३६
विनिद्रत्व.	३१९	विपाट्	२४४
विनिमय	८६९	विपादिका.	१०८६
विनियोग	१५२०	विपाशा	४६५
विनीत	४३१	विपिन	१०८६
विनेय	७९	विपुत्र	१११०
विन्दु	३४९	विपुत्र	१४३०
विध्य	१०२९	विपुत्रा.	९३८
विध्यवासिन्	८५२	विप्र	८१२
विज्ञ.	१४७५	विप्रकार	४४१
विपक्ष	७२९	विप्रकृत	४४१
विपची.	२८७	विप्रकृष्ट	१४५२
वि ण	८७२	विप्रतिसार.	१३७८
		विप्रयोग.	१५११

विपलब्ध.	४४२	विभ्रम.	१९१२
विपलंभ.	१९११	विभ्रमादिविमुक्तता.	५०८
विपलाप.	१९१९	विमनस्.	४३९
विपक्षिक्त.	२७१	विमर्शन.	३३२
विप्रिय.	४८३	विमल.	९१
विप्रुष.	७४४	विमलाद्रि.	२७
विप्रुष.	१०८९	विमान.	१४३६
विप्रुष.	८०३	विमन्त्र.	१०३०
विमुक्त.	४३४	विमन्त्र.	८९
विम्व.	४७१	विम्व.	११२९
विमुष.	८९	विम्व.	११३
विभव.	१९१	विम्व.	४३२
विभा.	१००	विम्व.	१९११
विभाकर.	९७	विम्व.	१९२२
विभात.	१३९	विम्व.	१४४७
विभाव.	३२४	विम्व.	१९११
विभावरी.	१४२	विरागाह.	४९०
विभावसु.	९८	विराटज.	१०६६
विभू.	११००	विशव.	१४००
विभूति.	३९९	विरिच.	२११
विभूति.	२९७	विरिचन.	
विभूषा.	१९१२		

विरिचि	२११	विवश	४३८
विरुद्धशासन.	२७२	विवस्वत्	९६
विरूपाक्ष	१९७	विवाद	२६२
विरोक	१००	विवाह.	५१७
विरोचन	९७	विविक्त	७४२
	१०९७	विविध	१४६९
विरोध.	७३०	विधृताक्ष	१३२५
विलक्ष	४३३	विवेक	७९
विलक्षण	१४९७	विधोदृ	५१७
विलम्ब.	६०७	विचोक	५०७
विलंबित	२९२	विश	८६४
विलम्ब	१५१९	विशकट	१४२९
विलाप.	२७५	विशद	१३९२
विलाप.	५०७		१४३६
विलीन	१४८७	विशरण	३७०
विभ्रपन.	६३५	विशासन.	३७०
विभ्रपी	३९७	विशास्त्र.	२०९
विलोम	१४६५	विशास्त्रा	११२
विवध	३६४	विशाय	१५०३
विधर	१३६४	विशारण	३७२
विधर्ष	९३२	विशारद	३४१
	३५२		

विशाल.	}	१०२६	विश्वंभरा.	९३५
		१४२९	विश्वरूप.	२१५
विशालता.		१४३१	विश्वरेतस्.	२१२
विशाला.	}	९७६	विश्वसेन.	३७.
		११५७	विश्वस्ता.	५३०
विशिख.		७७८	विश्वा.	}
विशिखा.		९८१	विश्वामित्र.	
विशुद्ध.		१४३६	विश्वास.	१५१८
विशेष.		१५१५	विष.	११९५
विशेषक.		६५३	विषण्णता.	३१२
विश्.		६३४	विषदर्शनमृत्युक.	१३४०
विश्रम्भ.		१५१८	विषधर.	१३०३.
विश्राणन.		३८७	विषमायुध.	२२७.
विश्रुत.		१४९३	विषमोन्नत.	१४६८
विश्व.	}	१४३३	विषय.	}
		१३६५		
विश्वकद्रु.		१२८१	विषयग्राम.	१४१४
विश्वकर्मन्.		१८२	विषयि.	१३८३
विश्वकृत.		१८२	विषसूचक.	१३३९
विश्वभू.		२३६	विषाण.	}
विश्वभेषज.		४२०		
विश्वंभर.		२१५		१२६४

विषाद.	११२	विष्वक्	११२९	
विषातक	१९७	विष्वक्सेन.	२१४	
विषुव.	१४६	विष्वद्यध्	४४४	
विषुवत्	१४६	विष्याण	४२४	
विष्कम्भ	१०२३	विमवाद	१११९	
विष्किर	१३१६	विसकण्ठिका	१३३३	
विष्टप	१३६१	विसर.	१४११	
विष्ट	}	१११४	विसर्जन	३८६
		६८४	विसार	१३४४
		८३१	विसारिन्	३९०
विष्टरश्रवस्	२१८	विसत्वर	३९०	
विष्टि	१३१८	विसृमर	३९०	
विष्टा	६३४	विस्त.	८८४	
विष्णु	}	३७	विस्तर	१४३२
		४०	विस्तार.	१११४
		२१४	विस्तीर्ण	१४३०
विष्णुगुप्त.	८१४	विस्फार.	१४०६	
विष्णुगृह	९७९	विस्फुलिग	११९९	
विष्णुद्विप्	६९८	विस्मय	३०३	
विष्णुपद	१६३	विस्मृत्.	१४९५	
विष्णुपदी.	१०८२			
विष्णुवाहन	२३०			

विरा.	} १५०,५	वीचिमादेव.	१०७५
	६५१	वीणा.	५८७
विरागि.	१०५८	वीणाबाद.	९,५४
विरागा.	५४०	वीत.	} १२१२
विराग	१५१६		१२०१
विराग.	१५१६	वीतंत.	९,२१
विरागम.	१२१६	वीतदंभ.	४९,०
विरागता	२५४	वीतम.	५८७
विरागव.	९,१५	वीतराग.	२५
विरागवत.	१९,७	वीत.	१५५२
विरागव.	२६६	वीतिहोत्र.	१०५,८
विरागव.	} १६५	वीथी.	} २०५
	१५१६		११००
विरागवता.	१५५६	वीथ.	१४५६
विरागवत.	५, ६	वीथाह.	१०९,५
विरागव.	} १५००		५०
	९,९,४	वीर.	} ५८
विरागव.	५०८		५५,४
विरागव.	४४८		२६५
वीशापव.	४५२	वीरअंगतिता.	५८१
वीश्या.	१५००	वीरणीगु.	११५८
वीश्व.	१०७५	वीरपत्नी.	५१५

वीरपाणक	८०२	वृक्षमेदिन्	९१९
वीरमार्या	९१९	वृक्षवाटी.	१११३
वीरमातृ	९९८	वृक्षादन	९१९
वीरविष्ठावक	८६१	वृक्षाम्बु.	४१७
वीरसू.	९९८	वृजिन	१३८१
वीरहन्.	८९९	वृत्	१४९७
वीराशंपन	८०१	वृत्	१४८४
वीरुषू	१११८	वृत्ति	९८२
वीरोजस	८६०	वृत्ति	१९२५
वीरोपजीविक.	८६०	वृत्त	८४४
वीर्य	६२९	वृत्ताध्ययनदि.	१४६७
	३००	वृत्तात.	१४८४
वीर्यप्रवाद.	२४७	वृत्ति	८३८
वीवघ.	३६४	वृत्त	२३०
वृक	१२९१	वृत्ति	८४४
वृकधूप	६४८	वृत्त	८४९
वृक्का	६२३	वृत्र	१७४
वृकोदर	७०७	वृथा	१९३४
वृकण	१४९०	वृद्ध	६६९
वृक्ष	१११४	वृद्धकाक	१३०३
वृक्षधूप	६४८	वृद्धनामि	४९८
वृक्षमिद्.	९१८	वृद्धश्रवसस्	१७२

वृद्धि.	{	४७०	वृषाकपि.	}	१०९८
		८८१			२१५
वृद्धिजीवन.		१५०२	वृषांक.		१९५
वृद्धोक्ष.		८८०	वृषी.		८१६
वृत्.		१२५८	वृषोपगा.		१२६६
वृंद.		११२७	वृष्टि.		१६६
वृंदाकर.		१४११	वृष्णि.		१२७६
वृंशिक.		८८	वृष्य.		११७१
वृश्चिक.		१३१२	वृहतिका.		६७२
	{	१३००	वृहती.		२८९
		११४०	वृहद्गृह.		१५९
वृष.	}	४७	वृहस्पति.		११८
		१३७९	वेग.		४९४
		१२५६	वेगवत.		१६५
वृषण.		६१२	वेगसर.		१२५३
वृषदंशक.		१३०१	वेणि.		५७०
वृषन्.		१७२	वेणी.	}	१२७७
वृषभ.	}	२९			१०८७
		१२५६	वेणु.		११५३
वृषल.		८९४	वेणुक.		१२३०
वृषत्रोचन.		१३००	वेणुघ्न		९२५
वृषस्यंती.		५२७			

वतन.	}	३४२	वच्य	७७७
		८६५	वेपथु.	३०४
वेतम.		११३७	वपन्	९१३
वेतम्बत्		९५४	वेळ.	११११
वेत्रासन		४८४	वेळा	}
वेत्रिन्		७२१		१५०९
		२४९	वेळम	४२०
वेद	}	२५३		१२४५
		२११	वेळित	}
वेदगर्भ	}	८१३		१४५६
		१३७०	वेश	१००३
वेटना		८४६	वेशत	१०९५
वेठक्यास		२५०	वश्मन्	९८९
वेदात		७११	वश्या	५३३
वेदिमा.		३४९	वेश्याचार्य	३३०
वेदित्.		१००४	वेश्याश्रय	१००३
वेदी	}	८२४	वेष	६३५
		१५२३	वेष्टन.	५७४
वध		९०९	वैतवार	४१७
वधनिका.		२१२	वैसर	१२५३
		२१७	वेहत	१२६६
वधम्	}	१४८६		
वधित				

वैकल्य.	} ११२	वैदेही.	} ४२१
वैकल्यक.	१७२	वैद्य.	७०२
वैकल्य.	९१०	वैध.	४७९
वैकल्य.	२१५	वैधेय.	५१२
वैकल्य.	८०९	वैध्यात.	१८६
वैकल्य.	१४१	वैकल्य.	२२१
वैकल्य.	१७८	वैकल्य.	२११
वैकल्य.	७१४	वैकल्य.	७१२
वैकल्य.	७१०	वैकल्य.	७१९
वैकल्य.	१९२	वैकल्य.	७००
वैकल्य.	१४५	वैकल्य.	११०१
वैकल्य.	१०६५	वैकल्य.	१४६
वैकल्य.	८११	वैकल्य.	९२
वैकल्य.	९२१	वैकल्य.	८७०
वैकल्य.	९१४	वैकल्य.	७११
वैकल्य.	९१०	वैकल्य.	७१०
वैकल्य.	३६१	वैकल्य.	६०
वैकल्य.	१०८१	वैकल्य.	४९०.
वैकल्य.	७९४	वैकल्य.	८०४
वैकल्य.	८६८	वैकल्य.	८०४
वैकल्य.	८९८	वैकल्य.	८०४
		वैकल्य.	११०९

वैरिन्	७२९	वौपट्	१५३८
वैरोज्या	२४०	व्यसक.	३७७
वैवधिक	३६४		३२
वैवर्ण्य	३०७	व्यक्त	३४२
	१५३		१४६७
वैशाख.	७७७	व्यक्ति	१५१५
	१०२३	व्यग्र	३६६
वैशेषिक	८६२	व्यग	१३५४
वैश्य	८०७	व्यजन	६८७
वैश्या	८६४	व्यजक.	२८२
वैश्रवण	१८९	व्यजन.	३९७
वैश्रवणालय	११३२	व्यतिहार.	८७०
वैश्वानर	१०९८	व्यत्यय	१५०२
वैश्वी	११३	व्यत्यास.	१५०१
वैष्टुत.	८३७	व्यथक	५०१
वैसारिण	१३४३	व्यथा	१३७०
वैहासिक	३३१	व्यघ	१५२३
वोटा	५१४	व्यघ्व.	९८४
वोरुखान.	१२४०	व्यंतर	९१
वोलक	१०७६	व्यपदेश.	३७८
वे छाह.	१२३९	व्यभिचारिन्.	३२६
वोहित्य	८७६	व्यय	१५१६

व्युत्पन्न	३४५	व्रतिन्.	८१७
व्युष्ट	१३९	व्रश्चन	९२०
व्युष्टि	१४४६	व्रात	१४११
व्युद्ध.	१४३०	व्रातीन.	४८०
व्युद्धककट.	७६५	व्रात्य	८५४
व्युत्ति	९१३	व्रीडा	३११
व्यूह. }	१४११	व्रीहि	११६८
	७४७	व्रीहय	९६६
व्यूहपार्थिण	७४७		श.
व्योकार	९२०	शबर	१२९३
व्योमकेश	१९८	शकट	२२०
व्योमन्	१४२	शकल	} ७५३
व्योप	४०२		
व्रज }	१४११	शकली.	१३४४
	१२७३	शकुन	} ६२
१५०१			
व्रज्या. }	७८९	शकुनि	} १३३४
	४६४		
व्रण	८४३	शकुत.	} १३१९
व्रत	८४३		
व्रतति	१११७	शकुतलात्मज	} १३३८
व्रतसग्रह	८२३		
व्रतादान	८१	शकुंति.	१३१६

श्री १.	१ ३ ४ ३		१०४
श्री २. श्री ३.	१ ३ ४ ३		४८
श्री ४.	३ ० ४	श्री ५.	१ ५ ४
श्री ६. श्री ७.	१ १ ०		१ २ ० ५
श्री ८. श्री ९.	० १ ०		१ २ १ ०
श्री १०.	४ ० ०	श्री ११. श्री १२.	१ २ ० ५
श्री १३.	० ३ ५	श्री १३. श्री १४.	२ १ ५
	० ८ ०	श्री १५. श्री १६.	१ ८ ४ ०
	० ० ५	श्री १७.	१ ० ५
श्री १८. श्री १९.	० ० ५	श्री २०. श्री २१.	१ ७ ५
श्री २०.	१ ० ५	श्री २२.	८ ० ४
श्री २१. श्री २२.	० ० ६	श्री २३. श्री २४.	२ ७ ७
श्री २५. श्री २६.	० ७ १	श्री २५.	१ १ ० ५
श्री २७.	० ५ १	श्री २६.	८ ७ ५
श्री २८.	१ २ ९ ०	श्री २७. श्री २८.	५ ४
श्री २९.	१ ० ५	श्री २९. श्री ३०.	१ ८ ०
श्री ३१.	० १ ५	श्री ३१. श्री ३२.	१ ७ ५
श्री ३३.	१ १ ० ५	श्री ३३.	१ ० ८ ४
	७ ८ ७	श्री ३४. श्री ३५.	२ १ ५
श्री ३६. श्री ३७.			१ १ ० ५
श्री ३८.			१ ४ २ ८
श्री ३९.			१ ५ १ ०

शतपर्वन्	११५३	शब्द	१३९९
शतपर्विका.	११९२	शब्दग्राम	१४१४
शतमिपञ्.	११४	शब्दन	३४८
शतहृदा	११०५	शब्दाविष्ठान	५७३
शतांग.	७५१	शम्	१५३५
शतानेद. }	२११	शम	५९१
शतावर्त्त	८५०	शम	७६
शत्रु }	२१६	शमय	३०४
शत्रुजय.	७२८	शमय	३०४
शनि	७३२	शमन.	१८५
शनैश्चर	१०३०	शमन.	८३०
शनैस्	१२०	शमल.	६३४
शप.	१२०	शमि	११३०
शपथ	१५४२	शमी.	११३०
शपन	२४२	शमीगर्म }	८१३
शफ.	२६२	शमीधान्य	१०९८
शफर	२६२	शपा	११११
शबर	२६२	शपा	११०४
शबराधास	१२४४	शष	१८०
शबल.	१३४६	शबर.	१३४४
	९३४	शबरारि.	२५८
	१००२	शम्बल.	४९३
	१३९८		

अंभाकृत.	०,६८	अण.	०,९१
अंगु.	१२०५	अणार्थिन.	४७९
अंभरी.	५३३	अण.	१५९
अभू.	२४	अणु.	१५८
	१०,५	अर्था.	८७२
अभू.	२१३	अणम	१२८६
	२६	अणु.	२०९
अभू.	५५,७	अण्य.	७७७
अभ	५९,१	अणरि.	१३३८
अभन.	४१३	अणर.	३४९
	६८२	अणव.	१०२४
अभनाभू.	९०,५	अणध्रय.	७८१
अभनीय.	६८२	अणी.	५१४
अभानरि.	१२९९	अर्था.	४०२
अभालु.	४४६	अर्थाप्रवा.	१३६०
अभियन.	४४३	अभंन.	१३७०
अभू.	१३०५	अर्थ.	१९५
अभयंभव.	३३	अर्था.	१४६
अभ्या.	६८२	अर्थाणी.	२०४
अभ.	७७८	}	१२९६
			१२५३
अभन.			१२१३

शल्ल.	१२९६	शल्ल.	८६
शलाकापुरुष.	७००	शल्ल }	७७३
शल्लाट	८८५	शल्लनीविन्.	१०३७
शल्लाट्ट	११२०	शल्लमार्ज	७६९
शल्लक	१४३४	शल्लानीव.	९१६
शल्लकी	१३४४	शल्लनी.	८५८
शल्लय }	१२९६	शल्लक.	७८४
	७८७	शल्लकट }	११८४
शल्लयक.	१२९६	शल्लकट	१२६१
शल्लयारि	७०७	शल्लकटीन	८८५
शल्लव	५६४	शल्लकशाकट.	९१५
शल्लश. }	१०६३	शल्लकशाकिन	९१५
	६२९५	शल्लकुनिक.	९३०
शल्लशबिंदु.	२१७	शल्लककीक	७७१
शल्लशभृत्.	१०५	शल्लकयसिंह	२३६
शल्लशादन	१३३४	शल्लकर.	१२५६
शल्लशिन्	४७	शल्लक्षा.	१११९
शल्लशिप्रिया	११५	शल्लक्षापुर	९७२
शल्लशिमास्कर	१२४	शल्लक्षामृग.	१२९२
शल्लश्वत	१५३१	शल्लक्षारड.	८५७
शल्लश्व्य	१३९१	शल्लक्षिन्	१११४
शल्लसन.	८३०		

शांकर.	१२५७	शां.	४८७
शांकरायननी.	८७८	शांकर. }	४३३
शांकरि.	०,१०	शांकरि.	१,१७०
शांरी	६७२	शांरि.	४८७
शांरु	४७७	शांरिनी. }	२०,४
शाण.	०,००	शांरिनी.	१३३,६
शाणाभीय.	०,१६	शांरिपुत्र.	४८७
शाणी.	६७०	शांरि.	२२२
शाण.	१४८४	शांरिनी.	२१०
शांतकं.	१०४६	शांरिनी. }	१४४०
शांथय.	७७८	शांरिनी.	१२८९
शांर.	१०००	शांरुद्रायनना.	८४८
शांरु.	०,६६	शांरुद्र.	१२८०
शांर. }	८११	शांरुद्र. }	०,००
	२०,६	शांरुद्र.	१११०
शांरा	४४	शांरुद्रनीय.	१०२४
	३०४	शांरुद्रि.	११६०
शांरि.	२८	शांरुद्रिनी.	४४३
	६०,३	शांरुद्रि.	१३६४
शांरिगुह.	०,०,७	शांरुद्रि.	११६७
शांरि.	२७२	शांरुद्रि.	१३६४
शांरिरी.	९२०	शांरुद्रि.	०,६६

शास्मलिनू.	२३०			१११९
शाव.	३३८		शिक्षा }	९७१
शावः }	१०४०			११०२
	११९९		शिक्षाढक	९७२
शाश्वत	१४९३		शिक्षिमीव	१०९२
शाष्कुल	४२९			१०९९
शाशन	२७७		शिक्षिन् }	१२२
शास्त्र }	२३२			२३६
	४८८		शिक्षिवाहन	१३१९
शास्त्रविद्	३४९		शिशु	२०८
शिक्ष्य	३६४		शिशु	११३४
शिक्षा	२९०		शिशुक	११८४
शिक्षित	३४२		शिक्षाण	६३२
शिक्षक. }	१३२०		शिक्षिनी	९८१
	९७२		शिक्षा	७७६
शिक्षकिक	१३२९		शिक्षित	१४०९
शिक्षकिका	९७६		शिक्षिनी }	६६६
शिक्षर }	११२१			७७६
	१०३२		शित	१४४८
शिक्षरिणी	४०४		शितशिबिक	११७४
			शिति	१३९७
			शिथिल	४९६

शिववि. सु. } ११८	शिवः } १००८
शिववि. सु. } ४१३	शिवः } १०३६
शिवः } ३१०	शिवः ननु. १०६३
शिवः } ११२०	शिवः ननु. १०६८
शिवः } ११६६	शिवः. १२००
शिववि. ७२९	शिवः सु. } ७३८
शिवः. ७४०	शिवः सु. } १२१२
शिवः. ११३०	शिवः सु. १०२७
शिवः. ११३०	शिवः. ९००
शिवः. ११३१	शिवः सु. विनी. ९०१
शिवः सु. ११७०	शिवः. १०००
शिवः सु. } २६६	शिवः सु. ८९९
शिवः सु. } ७४०१	शिवः सु. १०००
शिवः सु. ७६८	शिवः सु. } १९७
शिवः सु. ७६८	शिवः सु. } ७४
शिवः सु. २७०	शिवः सु. } ८६
शिवः सु. ९९९	शिवः सु. } १२७४
शिवः सु. ९८६	शिवः सु. ९३
शिवः सु. ९८६	शिवः सु. ९२
शिवः सु. ६९	शिवः सु. ४८९
शिवः सु. १२८	शिवः सु. ४८९
शिवः सु. ८६	शिवः सु. ९७४

शिवा	}	११४५	शीत.	}	११३७
		१२८९			१३८५
		४०			३८३
शिशिर	}	२०४	शीतल	}	२७
		१५६			१३८५
		१३८५			९४२
शिशु		३३८	शीघ्र		९०४
शिशुक		१३४६	शीन		१४९४
शिशुत्व.		३३९	शीर्णादि.		१८४
शिशुनामन्		१२५३	शीर्ष		५६७
शिशुपाल.		२२१	शीर्षक		७६८
शिशुमार		१३५०	शीर्षच्छेद्य		३७३
शिशुवाहक.		१२७७	शीर्षण्य.	}	५७०
शिक्ष		६१०			७६८
शिक्षिदान		८५५	शील.	}	८४४
शिष्टत्व.		६६			१३७७
शिष्टि		२७७	शुक		१६३५
शिष्य.		७९	शुकपुच्छ.		१०५८
शीकर		१६५	शुक		४१५
शीघ्र		१४७०	शुकि.		१२०४
शीघ्रवेदिन्		७७२	शुक्तिज		१०६८

अ.र.	}	१ ०९८	अनं.ड.	१ ०८४
		६००.	अ.र.म.न.	५३
		१ १९.	अ.र.म.न.	७२७
		१ ३४	अ.र.ी.ड.न.म.न.	२ ३७
		९३	अ.र.न.	१ २ ७९
अ.र.न.ड.		६२८	अ.र.न.डी.	१ ७२
अ.र.न.डि.प.		२३८	अ.र.नि.	१ २ ७९
अ.र.न.		१ ४०२	अ.र.न.	१ २ ८१
अ.र.न.वा.र.		१ ०३७	अ.र.न.व.	१ ४ ४६
अ.र.न.वा.ंग.		१ ३२०	अ.र.न.म.	८६
अ.र.न.ग.		१ १ २४	अ.र.न.म.ग.	४ ६३
अ.र.न.ग.		२९९	अ.र.न.मा.	२ ७३
अ.र.नि.	}	१ ०९९	अ.र.न.म.	१ ३ २३
		१ ५४	अ.र.न.म.र.	९ २८
		९०.	अ.र.न.म.गि.नी.	२ ० ५
		९७	अ.र.न.म.र.	७ २ ४
		१ ४ ३६	अ.र.न.म.र.ग.र.	७ २ ४
अ.र.नी.	}	१ ३९२	अ.र.न.व. } अ.र.न.व.ज.	९ २ ८
		४२०		१ ० ३९
अ.र.नी.	}	१ २ २ ०	अ.र.न.व.रि.	१ ० ४९
				१ ० ५७
अ.र.नी.				४ ९ ७

शुश्रूषा	३१०	शूलनाशन	९४३
शुषि	१३६३	शूलमृत्	१९९
शुषिर	२८७	शूलाकृत	४१३
	१३६३	शूलिक	१२९६
शुष्क	६२४	शून्य	४१३
शुष्म	७९६	शृखल	१२२९
शुष्मन्.	७९६		६६५
शूक.	३६९	शृखलक	१२५५
शूकषान्य.	११८१	शृंग	१०३२
शूकर	४७		१२६४
शूकल	१२३५	शृंगवरक	११८९
शूद्र	८०७	शृगाट.	९८८
	८९४	शृगार	२९४
शूद्रा	५२४	शृगारभूषण	१०६१
शूद्री.	५२३	शृगारयोनि	२२९
शून्य	१४४६	शृगिक.	११९८
शून्यवादिन्	८६१	शृगिण.	१२७७
शूर	३६५	शृगिणी	१२६५
शूरदेव	५३	शृगिन्	१३४७
शूर्प	१०१८	शृगीकनक	१०४६
शूर्पकारि	२२८	शृत	१४८५
शूल	७८७	शेखर	६५४

गैड.	४३६	श्याव	१३९६
गैडिक	९०१	श्येत	१३९२
गैडीर्य.	७३९	श्येन	४८
शौरि.	२१६		१३३४
गैर्य	७३९	श्रद्धा	५४१
	७९६	श्रद्धालु	५३९
शौलिकक	७२४		४९०
शौलिक	९१०	श्रयन	६५३
शमशान	९८९	श्रम	३११
शमशानवेदमन्.	१९६		७८८
शमश्रु	५८३	श्रमण	७५
श्याम.	१३९७	श्रव	५७३
श्यामक	११७६		५७४
श्यामल	१३९७	श्रवण	११३
	१४२		३१०
	४४	श्रवणा	५३२
श्यामा	४०	श्रविष्ठा	११४
	११४९	श्रविष्ठां	११७
श्यामाक.	११७६	श्राणा	३९७
श्यामांग	११७	श्राद्ध.	८२२
श्याल	५५२		४९०
श्यालिका	५५५	श्राद्धकाल.	१४१

श्रोणी	६०६	श्वशुर	५५९
श्रोत्र	५७४	श्वशू	५५९
श्रोत्रिय	८१७	श्वस्	१५४१
श्रीपद्	१५३८	श्वसन	११०३
श्रुथ	४९२	श्वसित,	१३६८
श्लोक्ष्य	१२२९	श्वान	१२७९
श्लाघा	२७०	श्वापद	१२१६
श्लील	३५७	श्वविध्	१२९६
श्लीपद	४६५	श्व्वास	१३६८
श्लेषण	४०५	श्व्वासरोधन	८३
श्लेष्म	४६०	श्व्वासहेति	३१३
श्लेष्मन्	४६२	श्वित्र	४६६
श्लेष्मातक	११४४	श्वेत	१०४३
श्लोक	२७३		४०९
श्व श्रेयस	८६		१३९२
श्वजीविका	८६६	श्वेतकोलक	१३४६
श्वदद्या	११५६	श्वेतगज	१७७
श्वदयित	६२६	श्वेतघृति	१०५
श्वन्	१२८०	श्वेतपिंग	१२८५
श्वपच	९३३	श्वेतमरिच.	११३४
श्वप्र	१३६४	श्वेतरक्त	१३९५
श्वयथु	४६८	श्वेतसर्पप	११८०

संवर	{ ९६५	सश्रुत	१४८९
	१०६९	संश्लेष	१५०७
सवर्च	१६१	संसक्त	{ १४७१
	२२५		१४५१
संवर्चक	{ ११००	ससद्	४८१
	११६६	ससरण	९८७
संवर्चिका	९६१	ससिद्धि	१३७७
संवसथ	४९२	सस्कार	१३७३
संवाहक	३०९	संस्कारवत्त्व	६५
सविचि	२७८	सस्कृत	३४५
सविद्	१४७६	सस्तर	{ ८२०
सवीत	१४७६		६८२
संवृत	३२२	संस्तव	१५१३
सवेग	३१३	सस्त्याय	९९१
सवेश	५३७	सस्था	{ ३२३
संवेदान	६७१		७४४
सन्न्यान	७९५	संस्थान	{ ९८६
संशप्तक	१३७५		१५१६
सशय	४४५	सस्थित	३७३
संशयालु	४४५	सस्थिता	१२७०
संशयितृ			७९६
संशित			१४७२
संश्रव			

संवर	{ ९६५	संश्रुत	१४८९
	१०६९	संश्लेष	१५०७
संवर्त्त	१६१	संसक्त	{ १४७१
	२२५		१४५१
संवर्त्तक	{ ११००	ससद्	४८१
	११६६	ससरण	९८७
संवर्त्तिका	११६६	ससिद्धि	१३७७
संवसथ	९६१	सस्कार	१३७३
संवाहक	४९२	संस्कारवत्त्व.	६५
संविचि	३०९	सस्कृत	३४५
संविद्	२७८	संस्तर	{ ८२०
संवीत	१४७६		६८२
संवृत	१४७६	संस्तव	१५१३
संवेग	३२२	सस्त्याय	९९१
संवेश	३१३		{ ३२३
सवेशन	५३७	सस्था	{ ७४४
सञ्चान	६७१		{ ९८६
संशसक	७९५	सस्थान	{ १५१६
सशय	१३७५		३७३
संशयाल्ल	४४५	सस्थित	१२७०
संशयितृ	४४५	सस्फोट	७९६
संशित	१४९१	सहत	१४७२
संश्रव	२७८		

संहति.	१४११	संकल्प.	१३७०
संहनन.	५६३	संकल्पयोनि.	२२९
संहर्ष.	१५१५	संकसुक.	४३७
संहार.	१६१	संकाश.	१४६२
संहृति.	२६१	संकीर्ण.	{ १४७२
सकल.	१४३३		{ १४८९
सकृत्प्रज.	१३२१	संकुचित.	११२९
सक्तक.	११९८	संकुल.	{ २६५
सक्तु.	४०१		{ १४७२
सक्थि.	६१३	संकोचपिशुन.	६४५
सखि.	७३०	संक्रंदन.	१७१
सखी.	५२९	संक्रम.	१५१७
सख्य.	७३०	संक्राम.	१५१७
सगर.	६९२	संक्षेप.	१४३२
सगर्भ.	५५१	संख्य.	७९६
सगोत्र.	५६१	संख्या.	{ ८७२
सग्धि.	४२५		{ १३७३
संकट.	१५०४	संख्यावत्.	३४२
संकथा	२७५	संख्येय.	८७२
संकर.	१०१६	संग.	१५०८
संकर्षण.	२२४	संगत.	{ ७३१
संकलित.	१४८५		{ २६८

सगम	१५०८	सचारिका	५२१
सगर	{ ७२८ २७८	सचारिन्	२९५
		सजवन	९९२
सगीत	२७९	सज्ञ	४५६
सगुप्त	२३४	सज्ञप्ति	३७१
संगूढ	१४८५	संज्ञा	२६०
सग्रह.	{ २५७ १४३२	सञ्जु	४५६
		सज्वर	११०२
सग्राम	७९६	सटा	८१६
सग्राह	{ ७८४ ५९७	सडीन	१३१८
		सतत	१४७१
सघ	१४१२	सतत्त्व	१३७७
संघचारिन्	१३४४	सती	{ ५२८ २०४
संघजीविन्.	४८०		{ १०५५
सघात	१४११	सतीनक	११७०
सचिन्.	७१९	सतीर्थ्य	७९
सज्ज	७६६	सत्	३४२
सज्जन	{ ७४९ ३७९	सत्तम	१४३९
		सत्त्व	१३६६
सज्जित	१२२१	सत्त्वप्रधानता	७१
संचय	१४१२	सत्यथ.	९८४
संचर	५६३		

संतापित	१४९३	सन्निकर्ष	१४५०
सतोष	{ ३०८	सन्निकृष्ट	१४५१
	८२	सन्निधान-	१४५०
संदर्भ	६५३	सन्निधि	१४५१
सदश	९०९	सन्निम	१४६१
सदान	१२७४	सन्निवेश	१५१६
सदानित	४३९	सपत्न	७२९
सदानिनी	९९९	सपत्राकृति	१३७२
संदेशहारक	७३४	सपदि	१५३२
संदेह	१३७५	सपर्या	४४७
सदोह	१४११	सपिंड	५६२
सद्राव	८०२	सपीति	९०७
सधा	२७८	सप्तकी	६६४
संधानी.	९९६	सप्तजिह्व	१०९९
संधि	७३५	सप्ततलु	८२०
सधिजीवक.	४७५	सप्तपर्ण	११३३
सधिनी	१२६७	सप्तर्षि	१२४
संधिला	९८५	सप्तला	११४८
संध्या	१४०	सप्तसप्ति	९६
सन्नद्ध	७६५	सप्तार्चिस्	१२०
सन्नाह	७६६	सप्ति	१२३३
सन्नाह	१२२२	सप्तोदार्चिस्	११००

सतापित	१४९३	सन्निकर्ष	१४५०
सतोष	{ ३०८	सन्निकृष्ट	१४५१
	८२	सन्निधान	१४५०
संदर्भ.	६५३	सन्निधि	१४५१
संदश	९०९	सन्निभ	१४६१
सदान	१२७४	सन्निवेश.	१५१६
संदानित	४३९	सपत्न	७२९
सदानिनी	९९९	सपत्राकृति	१३७२
सदेशहारक	७३४	सपदि	१५३२
संदेश.	१३७५	सपय्या	४४७
सदोह	१४११	सपिंड	५६२
संद्राव	८०२	सपीति	९०७
सधा	२७८	सप्तकी.	६६४
सधानी	९०६	सप्तजिह्व	१०९९
सधि	७३५	सप्ततनु.	८२०
सधिजीवक	४७५	सप्तपर्ण	११३३
संधिनी	१२६७	सप्तपिं	१२४
संधिला	९८५	सप्तला	११४८
सध्या	१४०	सप्तसप्ति	९६
सन्नद्ध	७६५	सप्ताचिम्	१२०
सन्नाह	७६६	सप्ति	१२३३
सन्नाद्य	१२२२	सप्तोदचिम्	११००

सब्रह्मचारिन्.	८०		
सभा.	{ ९९०	समय.	{ १५०९
	४८१		२४२
सभाजन.	७३१	समया.	१५३४
सभासद्.	४८०	समर.	७९६
सभास्तार.	४८०	समरोचित.	१२२२
संभिक.	४८५	समर्थन.	१३७४
सभ्य.	{ ३७९	समर्धुक.	४८०
	४८०	समर्याद.	१४५१
सम.	{ १४६१	समवकार.	२८४
	१४३३	समवर्तिन्.	१८४
समग्र.	१४३३	समवाय.	{ २४३
समज.	१४१४		१४१२
समज्या.	४८१	समसुप्ति.	१६१
समंजस.	७४२	समस्त.	१४३३
समंततम्.	१५२९	समस्थली.	९४९
समंतभद्र.	२३४	समा.	१५९
समंतात्.	१५२९	समांसमीना.	१२७१
समपाद.	७७७	समाकर्षिन्.	१३९०
समं.	१५२७	समाघात.	७९७
		समाज.	{ १४१४
			४८१

समाज्ञा	२७३	समीकृ	७९८
समाधान	१३७८	समीचीन	२६४
समाधि	{ ८५ ५५ १३७८	समीप	१४५०
		समीर	११०६
		समीरण	११०६
समान	{ १४६१ ११०९	समुख	३४६
		समुच्चय	१५२४
समानोदर्य	५५६	समुच्चय	१४३१
समापन	३७१	समुत्पिज	३६६
समालम्बन	६३६	समुदय {	७९८
समाप्त	१४३२		१४११
समाहार	{ १५२४ १४३२	समुदाय {	७९८
			१४११
समाहृति	२५७	समुद्र	१०१५
समाह्वय	{ ४८८ ७९७	समुद्र	१०७३
		समुद्रदयिता	१०८०
समिता	४०२	समुद्रविजय	३८
समिति	{ ४८१ ७९८	समुन्नवत्	१४९२
		समुर	१२९४
समित्	७९७	समूह	१४११
समिध्	८२७	समूहनी	१०१६
समिर	११०६	समोदक	४०९

सब्रह्मचारिन्.	८०		
सभा.	{ ९९०	समय.	{ १५०९
	{ ४८१		{ २४२
सभाजन.	७३१	समया.	१५३४
सभासद्.	४८०	समर.	७९६
सभास्तार.	४८०	समरोचित.	१२२२
संभिक.	४८५	समर्थन.	१३७४
सभ्य.	{ ३७९	समर्धुक.	४८०
	{ ४८०	समर्याद.	१४५१
सम.	{ १४६१	समवकार.	२८४
	{ १४३३	समवर्त्तिन्.	१८४
समग्र.	१४३३	समवाय.	{ २४३
समज.	१४१४		{ १४१२
समज्या.	४८१	समसुप्ति.	१६१
समंजस.	७४२	समस्त.	१४३३
संमंततसू.	१५२९	समस्थली.	९४९
संमंतभद्र.	२३४	समा.	१५९
संमंतात्.	१५२९	समांसमीना.	१२७१
समपाद.	७७७	समाकर्षिन्.	१३९०
समं.	१५२७	समाघात.	७९७
		समाज.	{ १४१४
			{ ४८१

सरस्वत्	{ १०९१	सर्पराज	१३०८
	१०७३	सर्पहन्	१३०२
सरस्वती	{ १०८५	सर्पाराति	२३१
	१०८०	सर्पिस्	४०७
	२४१	सर्व	१४३३
सरि	१०९६	सर्वसहा	९३७
सरित्	१०८०	सर्वकेशिन्	३२८
सखिद्वरा	१०८२	सर्वज्ञ	{ २५
सरूप	१४६१		{ १९८
सरोज	११६२	सर्वग्रथिक	४२१
सरोजन्मन्	११६२	सर्वतस्	१५२९
सरीसृप	१३०३	सर्वतोमुख	१०७०
सरोरुहासन	२१२	सर्वदर्शिन्	२५
सरोरुह्	११६२	सर्वदु खक्षय.	७५
सरोरुह्	११६२	सर्वधुरीण	१२६१
सर्ग	{ २५२	सर्वदम	७०२
	१३७६	सर्वभक्षा	१२७५
सर्ज	११३८	सर्वमगला	२०४
सर्जमणि	६४७	सर्वमूपक	१२६
सर्जरस	६४७	सर्वरस	{ ६४७
सर्प	१३०२		{ १३८९
सर्पशुञ्	१३१९	सर्वला	७८७

सर्वलौह.	७७९	सवित्री:	५५८
सर्ववेदस्.	८१९	सावित्री.	५९३
सर्वसन्नहन.	७८८	सविध.	१४५०
सर्वानुभूति	{ ५१	सवेश.	१४५०
	{ ५४	सव्य.	१४६६
सर्वान्नभक्षक.	४२८	सव्यसाचिन्.	७०८
सर्वान्नीन.	४२८	सव्येष्टृ.	७६०
सर्वाभिसार.	७८८	ससीम.	१४५०
सर्वार्थसिद्ध.	२३७	सस्य.	{ ११३०
सर्वास्त्रमहाज्वाला.	२४०		{ ११६८
सर्वौघ.	७८८	सस्यशीर्षक	११८१
सर्षप.	{ ११९८	सस्यशूक.	११८१
	{ ११८०	सह.	{ ४९१
सलिल.	१०६९		{ १५२
सल्लकी.	११५२	{ १५२७	
सव.	८२०	सहकार.	११३३
सवन.	६३८	सहचर.	७३०
सवयस्.	७३०	सहचरी.	५१२
सवर्ण.	१४६१	सहज.	{ ५५१
सवलि.	१४०		{ १३७६
सवितृ.	९५	सहन.	३९१
सवितृदेवत.	११२	सहपान.	९०७

सहभोजन	४२५	साचत्सर	४८२
सहसा	१५३२	साकम्	१५२७
सहस्र	{ ७९६ १५२	साकल्यवचन	८३९
		साकेत	९७५
सहस्य	१५२	साक्षिन्	८८२
सहस्र	८७३	साखि	९५९
सहस्रदष्ट	१३४५	सागर	{ ५० १०७३
सहस्रनेत्र	१७२		
सहस्रपत्र	११६१	सागरनेमि	९३८
सहस्रवेधिन्	४२२	सागरमेखला	९३८
सहस्राशु	९५	सागरावरा	९३८
सहस्रार	९३	साख्य	८६२
सहस्रिन्	७६४	साचि	{ १५१५ १५३४
सहाय	४९६		
सहायता	१४२२	सात	१३७०
सहिष्णु	३९०	सातवाहन.	७१२
सहृदय	३४५	सातिसार	४६०
सहोदर	५५०	सात्वत	२२४
सह्य	४७४	सात्वती	२८५
सा	२२६	सात्विक	{ २११ २९५ २८३
सायात्रिक	८७५		
सायुगीन	७९३		

साद.	३१२	सांद्रस्त्रिग्व.	४७६
सादिन्.	{ ७६१	सान्नाय्य.	८३१
	{ ७६२	सान्त्र्यासिक.	८०९
साधारण.	{ १४७२	साप्तपदीन.	७३१
	{ १४६१	सामन्.	७३६
साधारणस्त्री.	५३२	सामयोनि.	१२१७
साधारणी.	१००५	सामवायिक.	७१९
साधित.	४४६	सामविद्.	८१९
साधु.	{ १४४५	सामवेद.	२४९
	{ ३७९	सामाजिक.	४८१
	{ ७६	सामान्य.	{ १५१५
साधुवाहिन्.	१२३५		{ १४७२
साध्वस.	३०१	सामिधेनी.	८२७
साध्वी.	५२८	सामुद्र.	{ ९४१
सानु.	१०३५		{ ५६५
सानुमत्.	१०२७	सांपरायिक.	७९८
सान्तपन.	८४२	सांप्रतम्.	{ ७४३
सांत्व.	२६६		{ १५३०
सांत्वन.	७३६	साम्मातुर.	५४६
सांद्दष्टिक.	१६२	साम्य.	१४६३
सांद्र.	{ १४४७	सायक.	७७८
	{ १४९२		

सायम्.	{ १४० १५३१	सार्वभौम	{ ६९१ १७०
सार.	{ ६२६ १९१ ११२१	साल.	{ १११४ ९८० ११३८
सारंग	{ १२९३ १३२९	सालमञ्जी	१०१४
सारणि	१०८९	सालवेष्ट	६४७
सारथि	७६०	साल	१११९
सारमेय	१२७९	सालातुरीय	८५१
सारस	१३२८	सार्व	{ ९५७ २२०
सारसन	{ ६६४ ७६७	सावित्र	८१३
सारसी	१३२९	सावित्री	५९३
सारस्वत	{ ८१५ ९५८	साम्ना	१२६४
सार्थ	१४१२	साहस	७३६
सार्थवाह	८६८	साहस्र	{ १४१५ ७६४
सार्थम्	१५२७	साहस्र	{ १२८३ ४८
सार्थिष्क	४१०	सिंह	{ १४४० ५९६
सार्पी	१११	सिंहतल	५९६
सार्व	२५	सिंहद्वार	९९३

सिंहनाद.	१४०४	सिद्ध.	{ ४१२
सिंहयाना.	२०३		{ १४८७
सिंहल.	१०४२	सिद्धांत.	२४२
सिंहसंहनन.	३५५	सिद्धापगा.	१०८२
सिंहसेन.	३७	सिद्धात्रिका.	४६
सिंहान.	१०३८	सिद्धार्थ.	{ ११८०
सिंहासन.	११७		{ ३८
सिकता.	१०८९	सिद्धार्थी.	३९
सिक्थक.	१२१४	सिद्धि.	७४
सिचय.	६६६	सिध्वा.	४६७
सिन्.	६६६	सिधान्.	४६७
सित.	{ ४३८	सिधाल.	४६१
	{ १३९२	सिध्य.	१११
सितच्छद.	१३२५	सिन.	११४२
सितरंजन.	१३९४	सिनीवाली.	१५१
सिता.	४०३	सिंदुवार.	११४७
सिताभ्र.	६४३	सिंदूर.	१०६१
सितांभोज.	११६२	सिंदूरकारण.	१०४०
सितासित.	२२४	सिंधु.	{ १०७३
सितोदर.	१८९		{ १०८०
सितोपला.	४०२	सिंधुर.	१२१७
		सिरा.	६३१

सिंह.	६४८	सुखवर्चक	९४५
सीता.	{ ८९१	सुगत	२३२
	{ ७०३	सुगधक	११९०
सीत्कृत.	१४०३	सुगधि	१३९१
सीत्य	{ ९६८	सुगधिक.	११६९
	{ ११६८	सुगृह	१३४१
सीमन्	९६२	सुग्रीव.	{ ३७
सीमन्त	५७१		{ ७०५
सीमन्त्रिनी	५०४	सुचरित्रा	५२८
सीमा	९६२	सुत	५४२
सीर	८९०	सुतारका	४४
सीवन	९१२	सुतेजम्	५१
सीवनी	६११	सुत्रामन्	१७२
सीस	१०४०		{ ६९८
सीसपत्रक.	१०४०	सुदर्शन.	{ २२२
सुकरा	१२७१		{ ३८
सुकल	३८७	सुदाय	५२०
सुकुमार	१३८७	सुदारु	१०३१
सुकृत	१३७९	सुधर्मन्	३२
सुकृतिन्	४८९	सुधर्मा	१७८
सुखसुण	२००	सुधा	८९
सुख.	१३७०	सुधासुन्	८८

गुभारणा.	१२८१	गुमति.	{ २६
गुभाङ्ग.	२३१		{ ५२
गुभी.	३४१	गुमाधुर.	२६६
गनाम.	१०२८		{ ११२५
गुनिगिणा.	१४०१	गुमन्त.	८८
गुन्दर.	१४४१		{ ११७४
गुन्दरी.	५०१	गुमित्र.	३८
गुपाशिन.	०८४	गुमित्रग.	६०२
गुपर्ण.	२३१	गुमोक्त.	१०३२
गुपाणिकुमार.	००	गुयज्ञा.	४०
गुपर्ध्व.	८८	गुर.	८८
गुपार्श्व.	२७	गुरजगोष्ठ.	२१३
गुपार्श्वक.	५३	गुरत.	५३६
	{ ४४३	गुरगश्च.	१६३
गुपा.	{ ३१३	गुरपार्थिका.	११३४
गुप्रातीक.	१७०		{ १५६
गुपम.	६०८	गुरभि.	{ १२६५
गुपलाप.	२७६		{ १३००
गुभग.	४४८	गुरर्षिग.	१७३
गुगद्वेष.	७००	गुररा.	६२३
गुभृग.	६०३	गुरा.	००२
गुग.	११२४	गुराचार्य.	११८

सुराजीविन्	९०१	सुमता	{ ४०
सुरारि	२३८	{ १२६८	
सुरालय	८७	सुशीम.	१३८५
सुरावारि	१०७५	सुपम	१४४४
सुरुक्ता	९८५	सुपमद्रुप्यमा.	१३०
सुरूहक	१२४०	सुपमा	{ १२९
सुलोहक	१०४८	{ १५१२	
सुवचन	२७६	सुष्टु	१५३५
सुवर्चिका	९४५	सुसीमा	३९
सुवर्ण	{ ८८४	सुस्मिता	५०७
	{ १०४३	सुहस्तिन्	३४
सुवर्णक	{ १०४७	सुहित	४२६
	{ १०४१	सुहृद्	{ ७१४
सुवर्णनिन्दु	२१७	{ ७३०	
सुवासिनी	५१२	सुहृद्दल	७९०
सुविधि	{ २७	सूकर	१२८७
	{ २९	सूक्ष्म	१४२७
सुवीराम्ल	४१६	सूक्ष्मदर्शिन्	३४४
सुवेळ	१०३०	सूचक	{ ३३०
सुवत	{ ५४	{ ३८०	
	{ ४९	सूचनशुक्ल	२५४
		सूचि	१००५

सूचिसूत्र.	९११	सूत्र.	११२५
सूची.	९११	सूना.	९३०
सूचीशुभ.	१०६५	सूनु.	५४२
सूजाश.	१३००	सूनुत.	२६४
	८९८		८१
सूत.	७६०	सूप.	७२३
	७९४	सूपकार.	३९७
	१०५०		७२३
सूततन्त्र.	७११	सूर.	३८
सूतिकागुरु.	९९७		९६
सूथान.	३८४	सूरण.	११८९
	२५४	सूरत.	३६९
सूत्र.	२४६	सूरसूत.	१०२
	९१३	सूरि.	३४१
सूत्रकंठ.	८१२	सूमी.	१४६४
सूत्रकृत.	२४३	सूर्य.	९५
सूत्रधार.	३३०	सूर्यकान्त.	१०६७
सूत्रवेष्टन	९१३	सूर्यजा.	१०८३
सूद.	७२२	सूर्यभाषि.	१०६७
	३९७	सूर्यास्मिन्.	१०६७
सूदशाला.	९९८	सूर्योदुसंगम.	१५०
सूदाशुभ.	७२२	सूर्योद.	५००

सूक्ष्मी.	५८१	सेराह	१२३८
सृग	७८५	सेवक	४९६
सृगाल	१२८९	सेवन	९१२
सृणि	१२३०	सेवनी	९११
सृणीका.	६३३	सेवा.	४९६
सृति,	९८३	सेवावृत्ति.	८६६
सृपाटिका,	१३१७	सैहिकेय	१२१
सेक	८३७	सैकत	१०७८
सेकपात्र	८७८	सैतवाहिनी	१०८६
सेकिम	११९०	सैद्धातिक	४८३
सेकृ	५१६	सैनिक.	७६३
सेचन	{ ८७८	सैषव	{ ९४१
	{ ८३७		{ १२३४
सेतु	९६५	सैन्य	{ ७४५
	{ ३९		{ ७६३
सेना	{ ७४८	सैरधी	{ ५२१
	{ ७४५		{ ७१०
सेनाग	७५१	सैरिम	१२८२
सेनानी	{ २०८	सोढ	१२७८
	{ ७२५	सोदर	५५१
सेनामुख	७४८	सोदर्य	५५१
सेनारक्ष	७६३	सोपाग	२४५

सोपान.	१०१३	सौप्तिक.	८०१
सोम.	१०५	सौभागिनेय.	५४७
सोमज.	४०४	सौमिकी.	८२३
सोमप.	८१८	सौमित्रि.	७०४
सोमपीथिन्	८१८	सौम्यः	५७६
सोमभू.	६९५		
सोमयाजिन्.	८१७	१४४५	
सोमसिंधु.	२१८	सौरमेय.	१२५७
सोमाल.	१३८७	सौरमेयी.	१२६५
सौखसुप्तिक.	७९४	सौराष्ट्रक.	१०५०
सौख्य.	१३७०	सौराष्ट्रिक.	११९६
सौगत.	८६१	सौराष्ट्री.	१०५५
सौगंधिक.	११६५	सौरि.	१२०
		सौलिकेय.	११९६
		सौवर्चल.	९४३
सौचिक.	९१०	सौवस्तिक.	७२१
सौदामिनी.	११०५	सौविद.	७२७
सौध.	९९२	सौविदल्ल.	७२७
सौधर्म.	९३	सौवीर.	४१६
सौनंद.	२२५		
सौनिक.	९३०	सौहार्द.	१०५१
सौपर्णेय.	२३१		

सौहित्य	४२६	स्नानशिक्षा	६०३
सौहृद	७३०	स्नानातर	६०३
स्कन्द	२०८	स्नानित.	१४०६
स्कन्ध	{ १२२४ ५८८ १४१३ १११९	स्नानितकुमार	९०
		स्नान्य	४०४
		स्नानक	११२६
		स्नान्वरोमन्	१२८८
स्कन्धज	१२००	स्नान	१२७५
स्कन्धमल्लक	१३३४	स्नान.	{ ११८२ ११२०
स्कन्धवाहक	१२५८	स्नानकरि	
स्कन्धशाखा	१११९	स्नानपुर	९७९
स्कन्धावार	{ ७४६ ९७३	स्नान.	{ १०१४ ३०५
		स्कन्धिक	
स्कन्न	१४९१	स्नानरि	११०४
स्खलन	१५२२	स्नान	२६९
स्खलित	८०४	स्नानमित	१४९२
स्नान	६०३	स्नानति	२६९
स्नानघय	३३८	स्नानतिव्रत	७९५
स्नानमुख	६०३	स्नान	३८१
स्नानयित्नु	१६४	स्नान्य.	३८३
स्नानवृन्त	६०३	स्नानक	१४२६

स्तोकक.	१३२९	स्थविर.	{ ३३९
स्तोत्र.	२६९		{ २११
स्तोम.	{ १४११	स्थाणु.	{ १९५
	{ ८२०		{ ११२२
स्त्यान.	१४९४	स्थांडिल.	८१०
स्त्री.	{ ५०३		{ ७७७
	{ ७३८	स्थान.	{ ९८८
स्त्रीचिह्न.	६१०		{ ९९१
स्त्रीधर्म.	५३६	स्थानक.	१०९५
स्त्रीधर्मिणी.	५३५	स्थानाङ्ग.	२४३
स्त्रीपुंस.	५३८	स्थानाध्यक्ष.	७२४
स्थगन.	१४७७	स्थानिक.	७२४
स्थगित.	१४७६	स्थानीय.	९७२
स्थगी.	७१८	स्थापत्य.	७२७
स्थंडिल.	८२४	स्थामन्.	७९६
स्थंडिलशायिन्.	८१०	स्थायिन्.	२९५
स्थपति.	{ ८१८	स्थायुक.	७२६
	{ ९१७		
स्थपुट.	१४६८	स्थाल.	१०२६
स्थल.	९४०	स्थाली.	१०१९
स्थलशृंगाट.	११५६	स्थावर.	१४५४
स्थली.	९४०	स्थाविर.	३४०

स्थासक.	{ ६४९	स्थेष्ट	१४५३
	{ १०७७	स्थौरिन्	१३६३
स्थाम्बु	१४५३	स्तसा	६३१
स्थित.	४९२	स्तातक.	८०८
	{ १३७७	स्तान.	६३८
	{ ७४४	स्तायु	{ ६१९
स्थिति	{ १४९८		{ ६३१
	{ १४९९	स्तिग्ध	{ ४७८
स्थिरजिह्व.	१३४४		{ ७३०
स्थिरा	९३७		{ ४१३
स्थूणा	{ १०१४	स्तु	१०३५
	{ १४६४	स्तुपा.	५१४
	{ ६८१	स्तुहि	११४०
स्थूल	{ ४४८	स्तेह	{ १३७७
स्थूलनाश	१२८८	स्तेहमिय	६८७
स्थूलभद्र	३४	स्तेहसू	४६२
स्थूलरक्ष	३८५	स्पर्धा	१५१५
स्थूलशाट	६७२	स्पर्शन.	{ ११०७
स्थूलशीर्षिका	१२०७		{ ३८६
स्थेय	{ ८८२	स्पश-	७३४
	{ १४५३	स्पष्ट.	१४६७

स्पृहा.	४३०	स्मरण.	३०८
स्फुट.	१३१५	स्मरध्वज.	२८६
स्फटिकाचल.	१०२८	स्मरमंदिर.	६०९
स्फाति.	१५०२	स्मित.	{ २९६
स्फार.	१४३०		{ ११२७
स्फिज्.	६०९	स्मृतिं.	{ २५१
स्फिर.	१४२६		{ ३०८
	१४६७	स्मैर.	११२९
स्फुट.	{ १-१२८	स्यद.	४९४
	१३१५	स्यंदन.	{ ७५१
स्फुटन.	१४८८		{ ५३
स्फुटित.	११२८	स्यंदिनी.	६३३
स्फुर.	७८३	स्यन्न.	१४९६
स्फुरण.	१५२३	स्यमंतक.	२२३
स्फुरणा.	१५२३	स्याद्वादवादिन्.	८६१
स्फुलिङ्ग.	११०३	स्याद्वादिन्.	२५
स्फूर्जथू.	१८१	स्यूत.	{ ९१२
स्फोटक.	४६		{ १४८७
स्फोटायन.	८५३	स्यूति.	९१२
स्मय.	३१७	स्रक्.	६५१
स्मर.	२२७	स्रव.	{ ६३३
स्मरकूपिका.	६०९		{ १०९६

सवती.	१०८०	स्वच्छद	३५५	
सष्ट.	२१३	स्वच्छपत्र	१०५१	
सस्त	१४९१	स्वजन.	५६१	
सस्तर	६८२	स्वतत्र	३५५	
साक्	१५३०	स्वदन	४२३	
सुभी	९४५	स्वधा	१५३८	
सुत्र	८२८	स्वधामुज्	८८	
सुत	१४९६	स्वधिति	७८६	
सुव	८२८	स्वन	१३९०	
स्रोतईश	१०७३	स्वनि	१४००	
स्रोतस्	{	१०८०	स्वनित.	१४०६
		१०८६	स्वप्रक	४४२
		१३८३	स्वभावे	१३७६
स्रोतखिनी	१०८०	स्वभू	२१६	
स्रोतौजन	१०५१	स्वयवरा	५११	
स	{	१५२५	स्वयप्रम	५४
		१९२	स्वयभू	२४
		५६१		६९५
		५६२		२११
सकीय	५६२	स्वर	१३९९	
सकुलक्षय	१३४४	स्वरापगा	१०८२	
सग	३५५	स्वरमेद	३०६	

स्वरू.	१८०	स्वर्वेश्या.	१८३
स्वरूचि.	३५५	स्वर्वैद्य.	१८१
स्वरूप.	१३७६	स्वलक्षण.	१३७६
स्वर.	१५२५	स्वसृ.	५५३
स्वर्ग.	८७	स्वस्तिकः.	४७
स्वर्गपति.	१७३	स्वस्त्रियं.	५४३
स्वर्गसद.	८७	स्वाति.	११२
स्वर्गिगिरि.	१०३२	स्वादु.	१३८८
स्वर्गिगिरि.	१०३२	स्वादुरसा.	९०२
स्वर्गिवधू.	१८३	स्वादुवारि.	१०७५
स्वर्ग्यापगा.	१०८२		८२
स्वर्जि.	९४५	स्वाध्याय.	८४२
स्वर्जिका.	९४५		२४९
स्वर्जिकाक्षार.	९४५	स्वान.	१३९९
स्वर्ण.	१०४३	स्वांत.	१३६९
स्वर्णकाय.	२३१	स्वाप.	३१३
स्वर्णकार.	९०८	स्वापतेय.	१९१
स्वर्णज.	१०४२		५१
स्वर्णारि.	१०४१		७१४
स्वर्मानु.	१२१	स्वामिन्.	३५९
स्वर्वधू.	१८३		२०८
स्वर्वापी.	१०८२		

स्वास्थ्य	{ ४७४	हहो	१५३७
	{ ३०८	हजे	३३४
स्वाहाः	{ १५३८	हहृ	१००२
	{ ११००	हृष्टाच्यक्ष.	७२५
स्वाहामुजू	८८	हृठ	८०४
स्वेच्छा	३५६	हृडे	३३४
स्वेद	३०५	हत.	४३९
स्वेदज	१३५६	हनु	५८३
स्वेदनिका	९२१	हनुमत्	७०५
स्वैरिणी.	५२९	हन	१४९५
स्वैरिता	३५६	हम	१४०६
स्वैरिन्	३५५	हय	{ १२३६
			{ १७६
ह		हयग्रीव	२२०
	{ ९६	हयप्रिय	११७०
हस	{ १०४३	हयमार.	११३७
	{ १३२५	हयवाहन.	१०३
हसक	६६६	हर	१९८
हसकालीयतनय	१२८३	हरण	५२०
हसग	२१२	हरबीज	१०५०
हसपाद.	१०६१	हरशेखरा.	१०८२
हसी.	१३२७		

हयमाण.	४३५	हव्यपाक	८३३
हल	८९१	हव्यवाह	१०९९
हला	३३४	हव्याशन	१०९७
हलाह	१२४३	हस	२९६
हलाहल	{ ११९५ १२९८	हसन.	{ २९६ २९८
हलि	८९०	हसतिका	१०२०
हलिन्	{ २२४ ८९०	हसित्र	{ ११२९ २९७
हलिप्रिय	११३८	हस्तधारण	१५०२
हलिप्रिया	९०२		
हल्य	९६८	हस्तविष	६४९
हल्लक	११६४	हस्तसूत्र	६६३
हल्लीसक	२८१	हस्तिन्	१२१७
हव.	२६१	हस्तिदत्तक	११९०
हवित्री	०८३३	हस्तिनख	९८२
हविरशन	१०९७	हस्तिनापुर	९७८
हविर्गेह	९९६		
हविष्य	४०७		
हविस्	{ ४०७ ८३१		
हव्य.	८३२		

हस्तिनासा.	१२२४	हालि.	५५५
हस्तिनीपुर.	९७८	हाव.	५०९
हस्तिन्.	१२१७	हास.	{ २९६
हस्तिपक.	७६२		{ ७२
हस्तिमल्ल.	१७७	हासिका.	२९६
हस्तिशाला.	९९८	हास्तिक.	१४१८
हस्त्यारोह.	७६२	हास्तिनपुर.	९७८
हाटक.	१०४३	हास्य.	{ २९६
हायन.	१५९		{ २९४
हार.	६५९	हाहा.	१८३
हारफल.	६६०	हिंसा.	३७१
हारहर.	९०३	हिंस.	३६९
हारहरा.	११५६	हिक्का.	४६८
हारि.	{ ४९३	हिंगु.	४२२
	{ १४४४	हिंगुल.	१०६१
हारिद्र.	१३९४	हिज्जल.	११४५
हारीत.	१३४१	हिज्जिर.	१२२९
हार्द.	१३७७	हिडंबनिषूदन.	७०८
हाल.	७१२	हिम.	{ १०७२
हालक.	१२४२		{ १३८५
हाला.	९०३	हिमद्युति.	१०५
हालिनी.	१२९८	हिमप्रस्थ.	१०२७

हिमवत्	१०२७	हीरक	१०६५		
हिमवालुका	६४३	हुड	१२७६		
हिमाशु	१०४३	हुड्ड	१२७६		
हिमानी	१०७२	हुतवह	१०९९		
हिमालय	१०२७	हुताशन	१०९७		
हिरण्मयी	१४६४	हृति	२६१		
हिरण्य	{	१२०६	ह्रव	१२९०	
		१०४३	हृच्छम	२२७	
		१९२	हृद्	{	६०३
		१०४५			१३६९
हिरण्यकशिपु	२२१	हृदय	{	६२३	
हिरण्यगर्भ	२१३			६०३	
हिरण्यनाभ	१०२८			६२३	
हिरण्यवाहु	१०९०			१३६९	
हिरण्यवर्णा	१०७९	हृदयगम	२६८		
हिरण्यरेतसू	{	१९७	हृदयगमता	६७	
		१०९७	हृदयस्थान	६०२	
हिरुक्	{	१५३४	हृदयालु	३४५	
		१५२७	हृदयेशा	५१६	
हीन	१४७५	हृद्य	१४४५		
हीनवादिन्	३४८	हृत्प्रास	४६८		
हीनागी	१२०७	हृत्प्रेम्ब	३१४		

हृषीकः	१३८३	हैयंगवीन.	४०७
हृष्टमानस.	४३५	हैहय.	७०२
हे.	१५३७	होतृ.	८१९
हेका.	४६८	होत्र.	८२१
हेति.	७७३	होत्रीयः	९९६
हेतु.	११०२	होम.	८२१
हेमन्.	१५१३	होमकुंड.	८३३
हेमकंदल.	१०४३	होमधूम.	८३७
हेमतार.	१०६६	होमाग्नि.	८३६
हेमदुग्धक.	१०५२	हद्.	१०९१
हेमंत.	११३२	हदिनी.	१०८०
हेमपुष्पक.	१५६	हस्र.	११३७
हेमपुष्पिका.	११४६	हाद.	१३९९
हेरम्ब.	११४८	हादिनी.	१८०
हेरिक.	२०७	ही.	११०५
हेला.	७३३	हीकु.	३११
हेलि.	५०९	हीण.	१३०१
हेषा.	९६	हीत.	१४८४
हेषा.	१४०५	हीवेर.	१४८४
हेषा.	१५३७	हेषा.	११५८
हेमवत.	११९७	हाद.	१४०५
हेमवती.	१०८३		३१६

शेषअकारादि.

अ.

अक्षज	१६१३	अर्षीधर	१६८०
अक्षतस्वन	१५८६	अधोमुख	१६१६
अक्षर	१६८७	अनन्ता	१५९६
अगूढगन्ध	१६४६	अनेकलोचन	१५८५
अमिरेचक	१६४८	अनेड	१६३५
अकृति	१७१४	अनेडमूक	१६४८
अङ्कुर	१७०६	अन्त स्रोत	१७१८
अजित	१६११	अन्तिक	१५४४
अजिनयोनि	१७२८	अन्ध	१७०८
अञ्चति	१७१२	अन्यथा	१७४७
अञ्जना	१७४०	अन्यदा	१७४६
अञ्जसा	१७४३	अन्वर्थ	१६९४
अतल	१५९०	अपचिति	१६४७
अतस्	१७४४	अपराजित	{ १५८४
अति	१७४२		{ १६०९
अत्युग्र	१६४६	अपरेतरा	१५७३
अद्वा	१७४३	अपाचीतरा	१५७३
अघ	१७४५	अभिधान	१६२४
अघानः	१६३५	अभिपत्ति	१६३७
		अमृत,	१६४२

अमोघा.	१५९२	असन्महस्.	१५७४
अम्बरस्थली	१७००	असह.	१६६७
अम्बुघन	१५७१	असुर.	१७१९
अम्बुतस्कर.	१५५२	अस्त्रकण्टक.	१६८५
अरसञ्चित.	१६९१	अस्त्रशेखर.	१६९४
अरापूल.	१६८७	अस्त्रसायक.	१६८६
अर्धकाल.	१५९०	अस्त्री.	१६८९
अर्धकूट.	१५८८	अस्त्र.	१६६१
अर्धतूर.	१६२९	अहि.	१६०९
अर्धलोष्टिका.	१६३९	अहिपर्यङ्क.	१५८५
अर्वती.	१७२२	अहिभुज.	१६२२
अर्शोघ्न.	१६४३	अहिरणि.	१७२९
अर्हत.	१६२३	अहो.	१७४२
अलम्भूष्णु.	१६५०		
अल्लुका.	१६४३	आ.	
अवकटिका.	१६३२	आकार.	१६२५
अवकुटारिका	१६३२	आकारगूहन.	१६३२
अवटिन्	१५६९	आकाशचमस.	१५५५
अव्यय.	१६१२	आखोर.	१५६८
अष्टतालाऽऽयता.	१६९०	आच्छोटन.	१६३८
अष्टादशभुजा	१५९९	आज.	१७३७
असंयुत.	१६१०	आभास्वर.	१५४७
		आमील.	१६३१

आयत्त	१६३५		
आरणिन्	१७३४	ई.	ईण्डेरिका १६३९
आराफल	१६९१		ईप्सा. १६४६
आरोहक	१७१५		ईश्वरी १५९८
आशिर	१७११	उ.	
	१५८०		उग्रचारिणी १५९९
आश्मन	१५५३		उच्चलिङ्ग. १६६९
आसन्द	१६१८		उच्छर १५६६
आश्रव	१६३८		उत्तरदिक्पति १७१४
		इ.	उत्तराशाधिपति १५८२
इडवत्सर	१५६९		उत्तरेतरा १५७३
इडानत्सर	१५६९		उदक् १७४९
इतरथा	१७४७		उदारथि १६०७
इति	१७४३		उदित १६२४
इत्थम्	१७४७		उद्ध १६७०
इन्द्रमणिनी	१५९३		उद्दाम १५८१
इन्द्रमह	१७२५		उद्धर १५८०
इन्द्रमहकामुक	१७२४		उद्धृप १६४१
इन्द्रवृद्धिक	१७२३		उन्नतीश. १६२२
इन्द्रायुष	१७२२		उन्मत्तवेश १५८७
इरा	१७०६		उपप्लन. १५५८
इरानर	१५७२		उपराग. १५५८

श्री.	क्र.	शब्द	क्र.
श्री.		कपिल	१६१२
श्री.	१७०५	कपिल	१७२५
श्री.	१५५४	कपिलज्ञानः	१५८०
क.		कम्वल	१७०७
ककुत्वावर्त्त	१७२३	करट	१६७४
ककुत्तिन	१७२३	करण	१६४०
ककुटीक	१५८४	करण	१६५३
कट्यु	१५००	करपाल	१६८८
कटाटक	१५००	कग्ग	१६३८
कटाह	१७२५	कग्गीरक	१६०५
कटिमान्दिना	१६७७	कगलिक	१६८८
कद्व	१६४०	कगलिना	१६०१
कट	१६३५	कर्णधारिणी	१७१०
कणय	१६९३	कर्णमू	१५५१
कणिना	१७१९	कर्णावर्त्त	१६७७
कण्टामि	१७२९	कर्णिकारच्छाय	१७०६
कथम	१७१७	कर्पट	१६७२
कन्तराकर	१७००	कवेर	१५७०
कन्यम	१६५८	कवुरा	१५९७
कपि	१५५१	कलकृणिका	१६५८
	१६१७	कलक्रीमुक्	१६२६
	१७१९	कलक्रीयुत	१५६०

कलाभिक.	१७३४	काल.	१५६८
कलापूर.	१६३०	कालकुण्ठ.	१५८९
कलुम.	१७०८	कालकूट.	१६११
	१७२५	कालग्रन्थि.	१५७९
कांस्य.	१७०२	कालजम्भा.	१५६८
काफजात.	१७३२	कालञ्जरी.	१६०२
काकु.	१६६५	कालदमनी.	१६०१
काचिग.	१७०८	कालदमनी.	१६०२
काण्डवीणा.	१६२५	कालभृत.	१५५०
कादम्ब.	१६२५	कालरात्रि.	१५९१
कान्तारवारिणी.	१५९२	कालायणी.	१५९८
कागताल.	१७३३	कारू.	१६९०
कागना.	१६४६	काहल.	१६३४
कागरूपा.	१५४६	काहला.	१६२७
कागरूपिन्.	१७२७	किङ्कण.	१६२६
कागलेखा.	१६५६	किट्टिग.	१७०८
कागराख.	१५६५	किणालात्.	१५७४
कागायु.	१७३७	किण्विन्.	१७२०
कागिन्.	१७३६	१।.	१६२५
काग्य.	१५४४		१६४७
कागस्थ.	१५४९		१५९८
	१५४९		६३०

किल	१६५९	कुहावती	१५९६
कीकसमुख	१७२९	कुहमुख	१७३२
कीटमणि	१७१६	कूटकृत्	१५८६
कीलाल	१६७०	कूटसाक्षिन्	१६९७
कुटर	१७२०	कूणितेक्षण	१७३७
कुहन्ती	१६९०	कूपज	१६७१
कुहार	१७००	कूपद	१६४९
कुण्डा	१५९९	कृतज्ञ	१७२४
कुण्डिन्	१७२०	कृतिकामव	१५५४
कुण्डालिक	१७३३	कृपीट	१७०६
कुन्द्रा	१६०२	कृष्ण	{ १५६४
कुमुख	१७२७		{ १७०२
कुम्भदासी	१६५६	कृष्णतण्डुला	१६४५
कुलदेवता	१६०२	कृष्णपक्ष	१६८१
कुलधारक	१६५६	कृष्णपिङ्गला	१५९३
कुला	१६००	कृष्णा	१५९१
कुलेश्वरी	१६०१	केलिनी	१७००
कुवीण	१६२५	केशी	१५९७
कुपाकु	१७१२	केसरिन्	१७२१
कुसुमान्त	१६७५	कैटमी	१६०२
कुसुम्भ	१६७५	कोट	१६६४
कुहाला	१६२७	कोटित्री	१५९७

क्रोडपति.	१६८४	क्षुद्र.	१६३६
क्रोणवादिन्.	१५८६	क्षुद्रा.	१६३६
कोला.	१६४५	क्षुधा.	१६५६
कोशफल.	१६७४	क्षुधा.	१६३७
कोशशायिका.	१६८९	क्षुध्.	१६३७
कौन्तेय.	१६८२	क्षुर्य.	१६८९
कौमुद.	१५६६	क्षेत्रज्ञ.	१६०६
कौशिकी.	१५९१	क्षेमङ्करी.	१६३४
ऋतुधामन्.	१६१३	क्षेमा.	१६०३
ऋमण.	१७२०	क्षौरिक.	१५९६
ऋरात्मन्.	१५५८		१६९८
क्रोधिन.	१७२३	खगालिका.	१६५५
ऋपुष.	१६६९	खटिका	१६४१
ऋदु.	१५५५	खण्डशीला.	१६५४
ऋम.	१६६९	खण्डास्य.	१६११
क्वाथि.	१५६०	खतमाल.	१५७१
क्षणिनी	१५६२	खतिलक.	१५५२
क्षान्ता.	१६९९	खदिर.	१५७३
क्षिपणु.	१७१४	खपराग.	१५६३
क्षीराब्धिमानुषी.	१६२०	खरकोमल.	१५६६
क्षीराह्वय.	१६७६		
क्षुण्णक.	१६२९		

संस्कृत	{ १५८४	गन्धवहा	१६६३
	{ १६६४	गन्धहृत	१६६३
खसापुत्र	१५७९	गरव्रत	१७३०
खसिन्धु	१५५५	गव्य	१६४२
खिलखिल	१७३०	गात्र	१६६०
खुङ्खणी	१६२६	गान्धर्वी	१५९७
खुरोपम	१६९०	गीरथ	१५५७
खेट	१६४९	गार्गी	१५९७
	ग	गीप्पति	१५५६
गढयिबु	१५७०	गुणाधिष्ठानक	१६६७
गणनायिका	१५९५	गुणाब्धि	१६२४
गणिका	१७१९	गुप्तचर	१६१९
गणेरुका	१६५६	गुह्यगुरु	१५८४
गणेश्वर	१७२६	गूढभोजन	१७२१
गदयिबु	१५७०	गृहजालिका	१६३३
गदान्तक	१५७८	गृहाम्यु	१६४३
गदित	१६२४	गोकुलोद्भवा	१५९८
गदिनी	१५९५	गोत्रकीला	१६९९
गददस्त्र	१७२५	गोनर्द	१७३६
गन्धदारु	१६७३	गोपाल	१५८५
गन्धनालिका	१६६३	गोपाली	१६५१
गन्धवती	१६९६	गोला	१६०३

गोसर्ग.	१५६०	घृताण्डी.	१६३९
गौतमी.	१५९१	घृतार्चिष्.	१७१२
गौर.	१५५७	घृताह्वय.	१६७६
गौरव.	१६७५	घृतौषणी.	१६३९
गौरावस्कन्दिन्.	१५७४	घोर.	१६७५
ग्रन्थिक.	१६८१	घोरा.	१५६१
ग्रहनेमि.	१५६९	घोषयिन्नु.	१७३३
ग्रहाश्रय.	१५५९	च.	१७४२
ग्रामकुक्कट.	१७३५	चकित.	१६३६
ग्रामणी.	१६९८	चक्र.	१६९१
ग्राममृग.	१७२५	चक्रमेदिनी.	१५६०
घ.		चञ्चुमत्.	१७२९
घन.	{ १६६२	चण्डकोलाहला.	१६२७
	{ १७०३	चण्डमुण्डा.	१६०४
घनश्रेणी.	१६९९	चतुःशाख.	१६६०
घनाञ्जनी.	१५९६	चतुर्दष्ट.	१६१२
घनोत्तम.	१६६२	चतुर्धा.	१७४८
घर्घरी.	१६७७	चतुर्व्यूह.	१६०८
घर्मा.	१७३९	चतुस्.	१७४८
घसुरी.	१७११	चतुस्ताला.	१६९२
घासि.	१७११	चन.	१७४१
घृत.	१७०६		

चन्दनगिरि	१७०१	चिरिका	१६९३
चन्द्रि	१५५६	चीनपट्ट	१७०२
चन्द्रकिन्	१७३१	चोरड	१६३७
चन्द्रभास	१६८९	चौर	१६३७
चपला	१६४४		
चमर	१६८३	छात्र	१५४४
चर	१६६२	छायापथ	१५७०
चर्मचूड	१७३३	छेकाल	१६३४
चर्मण्वती	१७१०	छेकिल	१६३४
चर्मिन्	१६०६		
चल	१७१४	ज.	
चामरिन्	१७२२	जगत्सष्ट	१५९१
चारणा	१५९६	जगदीप	१५५२
चारुधरा	१५७५	जगद्रोणि	१५९०
चिह्निद्र	१५५५	जगद्वहा	१६९९
चित्	१७४१	जटाघर	१५८९
चित्रपिङ्गल	१७३०	जटिन्	१७१८
चित्रयोधिन्	१६८०	जड	१६३५
चित्रवाज	१७३५	जनित्र	१६५९
चित्राङ्गसूदन	१६८०	जन्तु	१७१६
चिपिट	१६४७	जय	१५७३
चिरायुप्	१५४६	जयत	१५८९

शब्दानुक्रमणिका

३११

चन्दनगिरि	१७०१	चिरिका	१६९३
चन्द्रि	१५५६	चीनपट्ट	१७०२
चन्द्रकिन्	१७३१	चोरड	१६३७
चन्द्रभास	१६८९	चौर	१६३७
चपला	१६४४		छ.
चमर	१६८३	छात्र	१५४४
चर	१६६२	छायापथ	१५७०
चर्मचूड	१७३३	छेकाल	१६३४
चर्मण्वती	१७१०	छेकिल	१६३४
चर्मिन्	१६०६		ज.
चल	१७१४	जगत्सृष्ट	१५९०
चामरिन्	१७२२	जगद्दीप	१५५२
चारणा	१५९६	जगद्गोणि	१५९०
चारुधरा	१५७५	जगद्गहा	१६९९
चिह्निद	१५५५	जटाधर	१५८९
चित्	१७४१	जटिन्	१७१८
चित्रपिङ्गल	१७३०	जड	१६३५
चित्रयोधिन्	१६८०	जनित्र	१६५९
चित्रवाज	१७३५	जन्तु	१७१६
चित्राङ्गसूदन	१६८०	जय	१५७३
चिपिट	१६४७	जयत	१५८९
चिरायुप्	१५४६		

जयन्ती.	१६००	जीवनीय.	१६४१
जया.	१५९१	जुहुराण.	१७१२
जरण.	१६४५	जूटक.	१६६१
जर्ण.	१५५४	जैत्र.	१६९५
जलकान्तार.	१७१५	जोटिन्.	१५८८
जलपिप्पक.	१७३८	जोटीङ्ग.	१५८८
जलभूषण.	१७१३	ज्येष्ठ.	१७०३
जललोहित.	१५८०	ज्येष्ठामूलीय.	१५६६
जलवाल.	१७३९	ज्योतिर्मालिन्.	१७१६
जलाकाङ्क्ष.	१७१८	ज्योतीरुथ.	१५५९
जलाशय.	१७३८	झ.	
जलिपत.	१६२४	झर्झर.	१६३०
जरापुष्प.	१६७५	ट.	
जवीयस.	१७०४	टट्टरी.	१६३०
जाङ्गुली.	१५९३	ड.	
जानि.	१६५९	डक्कारी.	१६२५
जाम्बूलमालिका.	१६५०	डमर.	१६३१
जारी.	१६०१		१६२६
जितमन्यु.	१६१४		१६३०
जीर.	१६४५		
जीरण.	१६४५		
जीवन.	१७०४		४५

तथा.	{ १७४२	तिमिकोश	१७०९
	{ १७४७	तिमिला	१६३०
तदा	१७४६	तीक्ष्णकर्मन्	१६८७
तदानीम्	१७४६	तीक्ष्णतण्डुला	१६४४
तनुतल	१६६७	तीक्ष्णधार	{ १६८८
तन्तिपालक	१६८१		{ १६९१
तन्त्री	१६७२	तीर्थ	१६९५
तपन.	१५६०	तीर्थपाद	१६०६
तपस	१५५४	तु	{ १७४२
	{ १५५३		{ १७४३
तपम्	{ १६९५	तुपित	१५४७
	{ १५६१	तेर	१६६२
तमि	१५६१	तोयडिम्भ	१५७२
तमोम	१६०७	त्रपुबन्धक	१७०२
तमोमणि	१७१६	त्रस	१६६७
तहि	१७४६	त्रस्त	१६३६
तलेक्षण	१७२८	त्रस्त	१६३६
ताड्य	१६६९	त्रस्त	१६३६
	{ १५६१	त्रापुप	१७०४
तामसी	{ १५९१	त्रायस्त्रिंशपति	१५७३
	{ १६३२	त्रिककुत्	१६०९
तारजीवन	१७०५	त्रिधा	१७४८
तालभ्रदक	१६२७	त्रिधातुक्र	१६०४

त्रिधामन्.	१६०९	दिगम्बर.	{ १५६३
त्रिपात्.	१६०९	दिदिवि.	{ १६०५
त्रिलोचना.	१६५५	दिदिवि.	१५४५
त्रिशिरस्.	१५८१	दिनकेसर.	१५६३
त्रिस्.	१७४८	दिनमल.	१५६५
त्रेधा.	१७४८	दिनाण्ड.	१५६३
त्वग्मल.	१६७१	दिनात्यय.	१५६२
द.		दिव.	१५४५
दक्षिणाशरति.	१५५९	दिवापुष्ट	१५५०
दध्याह्वय.	१६७६	दिवाह्वय.	१५६४
दन्तालय.	१६६२	दिव्य.	१७०९
दर्दर.	१६२६	दिशाम्प्रियतम.	१५९०
दर्दुरा.	१६०२	दीदिवि.	{ १५४५
दशनोच्छिष्ट.	१६६४		{ १५५७
दशत्राहु.	१५८५	दीन.	१६३६
दशावतार.	१६०८	दीप्र.	१७११
दशान्वय.	१५८९	दीर्घजानुक.	१७३६
दाक्षायण.	१७०५	दीर्घनाद.	{ १७२४
दाण्डपाशिक.	१६८४		{ १७३३
दायाद.	१६५७	दीर्घपवन.	१७१९
दारद.	१७०९	दुन्दुभि.	१५८१
दाल्ल.	१६६५	दुरासद.	१६८७

दु शृङ्गी	१६५४	द्विमुख	१७२९
दु स्फोट	१६९१	द्विचरीर	१६०४
दृग्जल	१६३१	द्विस्	१७४८
दृगान	१५५१	द्वेषा	१७४८
दृपद्वती	१५९३	द्वैघम्.	१७४८
द्वेव	१६८७		
देवदीप	१६६३	घ	
देवदुन्दुभि	१५७४	घनकेलि	१५८३
देहसचारिणी	१६५७	घनदावास	१७०१
देहिनी	१७००	घनाया	१६४६
दौन्दुमी	१६५०	घन्विन्	{ १६१६
द्यु	१५४५		{ १६८१
द्रकट	१६२८	घरण	१६६८
द्रगड	१६२८	घरणीप्लव	१७०९
द्वा म्य	१६८३	घर्मनाम	१६१५
द्वा स्थितिदर्शक	१६८३	घर्मनेमि	१६१०
द्वादशमूल	१६०८	घर्मपाल	१६८७
द्वारवृत्त	१६४४	घर्मप्रचार	१६८८
द्विखण्डक	१६८०	घर्मवाहन	१५८७
द्वितीय	१६५७	घर्षणी	१६५४
द्विधा	१७४८	धार	१६१३
द्विपद	१६१७	धारा	१६६२
		धाराङ्ग	१६८८

धाराधर.	१६८८	नन्दिनी.	१६००
धारासम्पात.	१५७१	नन्दिवर्धन.	१५८३
धीदा.	१६५७	नन्दीक.	१७३४
धीन.	१७०१	नप्तृ.	१६५८
धीवर.	१७०१	नभ.	१५६९
धूमल.	१६२८	नभःक्रान्त.	१७२६
धूम.	१५८८	नभोध्वज.	१५७०
धेनुका.	१६८९	नरविष्वण.	१५७९
ध्वजप्रहरण.	१७१४	नराधार.	१५८८
ध्वान्ताचित्र.	१७१७	नलिन.	१७०७
न.		नवव्यूह.	१६०८
नकुला.	१६००	नवशक्ति.	{ १५८६
नक्ता.	१५६२		{ १६०८
नक्षत्रवर्त्मन्.	१५६९	नसा.	१६६३
नखायुध.	१७३३	नस्या.	१६६३
नखारु.	१६७२	नचिकेत.	१७१२
नगावास.	१७३१	नाडीचरण.	१७३०
नदीष्ण.	१६३४	नामवर्जित.	१६३५
नन्दपुत्री.	१५९४	नारायणी.	१५९८
नन्दयन्ती.	१६००	नदस.	१५७८
नन्दा.	१६०८		१६६३
नन्दिघोष.	१६८१		१५८२

निमित्त.	१६८५	नैश्चिन्त्य	१५४४
निमेषद्युत्	१७१७	न्यायद्रष्टृ	१६८३
निरञ्जना	१६००	न्युञ्ज	१६४८
निलिम्प	१५४६		
निवसन	१६७९	प.	
निशात्यथ	१५६०	पक्षिसिंह	१६२२
निशावर्मन्	१५६३	पङ्ककीडनक	१७२८
निशाङ्कय	१५६४	पङ्कगन्धिक	१७०८
निशीथ्या	१५६१	पङ्गु	१५५७
निश्	१५६१	पङ्गुल	१६४७
निपद्वरी	१५६१	पञ्चकृत्वम्	१७४८
निष्ण	१६३४	पट्ट	१७०२
नीका	१७११	पणव	१६२६
नीच	१६३६	पत्र.	१६८९
नीलपङ्क	१५६३	पत्रफला	१६९०
नीलमला	१५९९	पदग	१६५०
नृत्यमिय	१७३०	पदत्वरा	१६९७
नृपलक्ष्मन्	१६८३	पदायता	१६९८
नृवेष्टन.	१५८७	पद्म	१५६८
नृसिंहवपु	१६१२	पद्मगर्भ	१६१५
नेमि	१५५६	पद्महास	१६१५
नेरिन्	१५७३	पद्मिन्	१७१७
		पपी	१५५१

परमद.	१६७३	पर्परीक.	१७११
परमब्रह्मचारिणी.	१५९२	पर्वरि.	१५५५
परमरस.	१६४३	पलङ्कष.	१७२६
परवाणि.	१५६९	पलप्रिय.	१५७९
परश्वम्.	१७४४	पललज्वर.	१६४८
पराक्रम.	१६१५	पलामि.	१६४८
परारि.	१७४७	पलूर.	१७०७
परार्जुद.	१७१७	पवनवाहन.	१७१३
पराविद्ध.	१६०९	पवि.	१७११
परास.	१७०३	पवित्र.	१७०२
परिज्वन्.	१५५६	पश्चिमदिक्पति.	१७१४
परिणाह.	१५८५	पांशुजालिक.	१६०७
परित्राण.	१६७१	पांसुचन्दन.	१५८५
परिपूर्णसहस्रचन्द्र—		पाण्डव.	१६८२
वती	१५७६	पाण्डवायन.	१६८२
परिवारक.	१६४१	पाण्डवेय.	१६८२
परिविद्ध.	१५८३	पाताला.	१७०७
परिस्पन्द.	१६७६	पादकीलिका.	१६७८
परुत्.	१७४७	पादजङ्घ.	१६९७
परुल.	१७२०	पादनालिका.	१६७८
परैद्यवि	१७४५	पादपालिका.	१६७८
प्रप्रैट.	१६३९	पादपीठी.	१६९८

पादरथी	१६९७	पीथ	{ १५५२
पादवीथी	१६९८		{ १७१३
पादशीली	१६७८	पुटक	१६७४
पादाङ्गुलीयक	१६७८	पुण्यश्लोक	१६०६
पादात	१६५०	पुतारिका	१६६९
पारिकर्मिक	१६८४	पुत्री	१६०३
पारिमित	१६४९	पुन	१७४३
पारिशोल	१६३८	पुरला	१६०१
पालक	१७२०	पुराणान्त	१५७९
पालि	१६५५	पुराध्यक्ष	१६८४
पावन	१७०७	पुरुष	{ १६०६
पिकवान्धव	१५६७		{ १६११
पिङ्ग	१७२५	पुरुषव्याघ्र	१७३७
पितृगणा	१५९६	पुरोगामिन्	१७२४
	{ १६६८	पुष्कर	१५५१
पिप्पल	{ १७०७	पुष्करिन्	१७१७
पीठसर्पिन्	१६४७	पुष्टिवर्धन	१७३४
पीडन	१६५३	पुष्परजस्	१६७५
पीतकावेर	१६७५	पुष्पसाधारण	१५६७
	{ १५५१	पुष्पहास	१६१४
पीतु	{ १५५५	पूजित	१५४६
		पूतार्चिम्	१५६१

पूर्वतरा.	१७४७	प्रख्यम्.	१५५७	
पूर्वेद्युम्.	१७४५	प्रगल्भा.	१५९३	
पृथु.	१७११	प्रचक्षस्.	१५५७	
पृदाकु.	१७१२	प्रजवुक.	१६६०	
पृश्निगर्भ.	}	१६०४	प्रजाकर.	१६८६
		१६०९	प्रतियल.	१६७६
पृश्निशृङ्ग.	१६०४	प्रतीचीश.	१५८१	
पृष्ठ.	१७१२	प्रत्यक्.	१७४९	
पेचकिन्.	१७१७	प्रत्यूषाण्ड.	१५५२	
पेचिल.	१७१७	प्रपातिन्.	१७००	
पेशी	१६९८	प्रभा.	१६०३	
पेशाची.	१७६२	प्रमर्दन.	१६१७	
पोपयिलु.	१७३३	प्रमोदित.	१५८२	
पौत्री.	१५९९	प्रलापिन्.	१६१९	
पौर.	१६१९	प्रलोभ्य.	१६६१	
पौरिक.	१६८४	प्रवर.	१६७२	
प्रकर.	१६७३	प्रवरवाहन.	१५७८	
प्रकर्षक.	१६२१	प्रवाहिक.	१५८०	
प्रकीर्णक.	१७२०	प्रसङ्ग	१६८७	
प्रकीर्णकेशी.	१५९९	प्रसव.	१६३८	
प्रकूष्माण्डी.	१५९५	प्रासव.	१६३८	
प्रखल.	१६३६			

आच्	{	१७४३	वलि	१६२८
		१७४९	वलित	१६४४
प्राण		१७१३	वलिन्	१६१९
प्राध्वम्		१७४१	वलिन्दम	१६०६
प्राशिक		१६९६	बहुपुत्री	१६०१
प्रियङ्गु		१६७५	बहुमुजा	१५९४
प्रियदर्शन		१७३७		{ १५५१
प्रियवादिता		१६२९	बहुरूप	{ १५८४
प्रोथिन्		१७२०		{ १६१३
	फ.		बहुलश्रीव	१७३१
फलकिन्		१६७३	बहुशृङ्ग	१६१४
फलोदय		१५४५	वाग्नीवी	१५९१
फल्गुनाल		१५६५	वालचर्य	१६०५
फाल		१६१९	वारसाल्म्य	१६४१
फाल्गुनानुज		१५६५	वाहुचाप	१६६७
फुल्लक		१६३१	वाहूपवाहुसन्धि	१६६६
	च		वीजदर्शक	१६३३
बदरीवासा		१५९३	वीजोदक	१५७२
बन्धुदा		१६५४		{ १५५४
बर्बरी		१६६१	बुध	{ १६२३
बर्हिध्यजा		१५९२		{ १६२३
बलदेवस्वस्व		१६०३	बोधि	{ १७३४

ब्रह्मचारिणी.	१५९७	भाटक.	१६९६
ब्रह्मण्य.	१५५८	भाटि.	१६३६
ब्रह्मनाम.	१६१६	भाण्डिक.	१६९८
ब्रह्मन्.	१५५१	भानुकेशर.	१५५०
भ.		भानेमि.	१५५०
भगनेत्रान्तक.	१५८४	भासुर.	१६३१
भगवत्.	१६२३	भिक्षणा.	१६३७
भद्र.	१६३३	भिक्षुणी.	१६५५
भणित.	१६२४	भीमा.	१५९५
भण्डिवाह.	१६९८	भीरु.	१७०४
भद्रकपिल.	१६१२	भीरुक.	१७०४
भद्रकाली.	१५९५	भुजदल.	१६६६
भद्रचलन.	१६१९	भुजि.	१७१३
भद्ररेणु.	१५७७	भूतनाशन.	१६४५
भद्रश्री.	१६७३	भूरि.	१५८८
भद्राङ्ग.	१६१९	भृगु.	१५५७
भरटक.	१६३३	भौग.	१५५६
भरथ.	१७१३	भ्रागरी.	१५९१
भरुज.	१६४१	म.	
भर्गरी.	१६२०	मङ्गलमान.	१६५२
भल्लह.	१७२४	मङ्गलाक्षिक.	१६५२
भव्य.	१५४४	मङ्गलय.	१६४२

मङ्गु.	१६३०	मयुक	१७३१
मणिकण्ठक	१७३५	मयूरचटक	१७३४
मण्डल	१७२५	मराल	१७३६
मत्स्योदरी	१६९६	मरीच	१६४४
मथन	१६२१	मरुद्रथ	१७२१
मदननालिका	१६५४	मरुक	१७३१
मदशौण्डक	१६७४	मर्क	१७१४
मदाम्बर	१५७७	मर्त्यमहित	१५४६
मदोष्ठापिन्	१७३२	मर्मचर	१६६७
मधुक	१७०३	मर्मभेदन	१६८५
मधुकण्ठ	१७३२	मर्मराल	१६३९
मधुघोष	१७३२	मलयवासिनी	१५९७
मधुज्येष्ठ	१६४२	मलुक	१६६८
मधुरा	१६४३	मल्लिकाक्ष	१७२२
मध्यलोका	१६९९	महस्	१७४४
मध्यस्थ	१६९६	महाकच्छ	१७०९
मनुज्येष्ठ	१६८७	महाकान्त	१५८७
मनोदाहिन्	१६२१	महाकान्ता	१६९९
मनोहारिन्	१६५५	महाकाय	१७१८
मन्दरमणि	१५८६	महाकाली	१५९५
मन्दरावासा	१५९७	महाक्रम)	१६१३
मन्दीर	१६७८	महाग्रह ।	१५५७

महाचण्डी.	१६०४	महासारथि.	१५५३
महाजया.	१५९४	महास्थाली.	१७००
महातपस्.	१६१४	महाहंस.	१६१५
महानाद.	१५८८	महीप्रखार.	१७०९
महानिशा.	१६०२	महेन्द्राणी.	१५७६
महापक्ष.	१६२२	महोत्सव.	१६२०
महाफला.	१६९०	मांसनिर्यास.	१६७१
महाबल.	१७०२	माद्रेय.	१६८२
महामति.	१५५६	माधवी.	१७४१
महामद.	१७१८	माधव्या.	१७४०
महामाय.	१६१६	मानञ्जर.	१६०९
महामाया.	१५९१	मानस्तोका.	१५९६
महाम्बुक.	१५८६	मारी.	१६०३
महायोगिन्.	१७३५	मार्गणा.	१६३७
महारौद्री.	१६०२	मार्जारकण्ठ.	१७३१
महाविद्या.	१५९४	माषाशिन्.	१७२१
महावेग.	१६२२	मासमल.	१५६८
महाशय.	१७०९	मास्.	१५५३
महाशिला.	१६९२	माहाराजिक.	१५४८
महासत्य.	१५७९	मिहिर.	१५७५
महासत्त्व.	{ १५८२	मिहिराण.	१५८४
	{ १६२३	मुखखुर.	१६६४

सुखमूषण	१७०३	मौलि	१६६१
सुद्रमुञ्	१७२१	मौलि	१७००
सुनय	१६९४	य.	
सुनि	१५५९	यजत	१५५४
सुरन्दरा	१७१०	यज्ञधर	१५५४
सुरला	१७१०	यज्ञनेमि	१६१०
सुपुण्ठी	१६९३	यक्षराज्	१६१७
सूक	१७३८	यज्ञवह	१५७८
सूदुपाठक	१७३९	यथा	{ १७४२
सूटुल	१६७७		{ १७४७
मेघकफ	१५७१	यद्रा	१७४६
मेघनादानुलासक	१७३१	यम	१५५८
मेघारि	१७१५	यमकील	१६१८
मेघास्थिमिञ्जिका	१५७१	यमस्वसृ	१५९९
मेचक	१६६८	यमुनाप्रज	१५७८
मेघातिथि	१७३८	यर्हि	१७४६
मेरुपृष्ठ	१५४१	यवनारि	१६१७
मेरुद्रिकर्णिका	१६०९	यागसन्तान	१५७६
मैथुनिन्	१७३६	यादवी	१५९१
मोदक	१६४०	यामनेमि	१५७४
मोद	१६३१	याम्या	१५६१
मोहनिक	१५६५	युगपत्	१७४६

युगांशक.	१५६८	रत्निपृष्ठक.	१६६६
युवन.	१५५६	रन्तिदेव.	१६१४
योगनिद्रालु.	१६११	रत्निनदी.	१७१०
योगिनी.	१५९५	रसनारद.	१७२९
योगिन्.	१५८८	रसमातृका.	१६६५
	१६२३	रसा.	१६६५
	१६८१	रसापायिन्.	१७२३
योग्य.	१६४१	रसालेपिन्.	१६६४
यौवनोद्भेद.	१६२०	रसिका.	१६६५
र.		रसोत्तम.	१६४१
रक्तग्रीव.	१५८०	रस्ना.	१६६५
रक्तजिह्व.	१७२७	राक्षसी.	१५६१
रक्तदन्ती.	१५९४	रागरज्जु.	१६२१
रक्तमस्तक.	१७३६	रागरस.	१६५९
रक्तवर्ण.	१७०५	राज.	१५५३
रजस्.	१७०३	राजराज.	१५५४
रजोबल.	१५६२	रात्रिचर.	१६३७
रणेच्छुं.	१७३४	रात्रिनाशन.	१५५०
रताबुक.	१६६९	रात्रिबल.	१५०१
रतोद्ग्रह.	१७३२	रात्रिराग.	१५६३
रत्नगर्भ.	१५८२	रिष्टा.	१७४०
रत्नबाहुं.	१६१४	रुचि.	१६४६

व.		वरवृद्ध.	
वक्रदल.	१६६५	वरा.	१५९१
वक्रदंष्ट्र.	१७२८	वराण.	१५७४
वङ्ग.	१७०४	वरारोह	१६११
वज्रदक्षिण.	१५७५	वराहकर्णक.	१६९४
वञ्चति.	१७१२	वर्धमान.	१६१२
वटिका.	१६३९	वर्षकोश.	१५६५
वडवा.	१६५६	वर्षाशक.	१५६४
वत्.	१७४२	वर्षावीज.	१५७२
वत्स.	१५६९	वलयप्राय.	१६९१
वदाल.	१७३९	वल्लकी.	१६२५
वनन्तप.	१७२४	वश.	१६३५
वनराज.	१७२६	वंश.	१६१८
वन्दीक.	१५७४	वंशा.	१७३९
वप्य.	१६५९	वसु.	१६४७
वमि.	१७११		१७०४
वयुन.	१५७५	वसुप्रभा.	१५८३
वर.	१६७५	वसुसारा.	१५८३
वरक.	१६८०	वसुपेशी.	१६७९
वरदा.	१५९३		१६७९
वरद्रुम.	१६७		१७१४
वरयात्रा.	१६५		१५८७

बहिम्	१७१६	वासवावास	१५४५	
बा	{	१७४२	वासिता.	१७१९
		१७४३	वासुदेव.	१७२१
बाग्ल		वासुमद्र	१६१३	
बाग्मिन्	{	१५५७	वासुरा	१५६२
		१७३८	विकचा	१६००
बाच्		विकराला	१६०१	
बाजिन्		विगतद्वन्द्व	१६२४	
बायु		विजय	{	१६८०
बायुम				१६८६
बायुवाहन		विजया	१५९६	
बार		विजयिन्	१६९५	
बारङ्ग		विज्ञानदेशन	१६२३	
बारवाणि		विथुर	१५८०	
बारिवाहन.		विद्या	१६७७	
बारुणि		विद्यामणि	१६७७	
बारुणी		विधावृ	१६१३	
वार्तिक		विनोद	१६५९	
वार्मसि		विन्ध्यकूट	१५५९	
वालपुत्रक		विन्ध्यनिलया	१५९२	
वासनीयक		विपुलस्कन्ध	१५५३	
वासरकन्यका		वियङ्गति	१५६३	

वियाम.	१६६७	वृत्र.	१५६२
विरजस्	१६०१	वृन्दाङ्क.	१६१६
विलङ्का.	१६००	वृषणश्व.	१५७६
विलोमजिह्व.	१७१८	वृषाक्ष.	१६१३
विशसन.	१६८८	वृषोत्साह.	१६१०.
विशालक.	१६२२	वेणुतटीभव.	१७०६
विशालाक्ष.	१५८६	वेदोदय.	१५५२
विशालाक्षी.	१५९८	वेध्या.	१६३०
विशोक.	१७३५	वेल्लिताग्र.	१६६१
विश्वभुज्.	१६१६	वै.	१७४२
विश्वेदेव.	१५४७	वैकुण्ठ.	१५४९
विष.	१७०७	वैजयन्त.	१६०५
विषाग्रज.	१६८८	वैणव.	१७०६
विषाणान्त.	१६०५	त्राज.	१७३५
विषापह.	१६२१	व्यञ्जन.	१६६४
विष्किर.	१७३४	व्यवहार.	१६८६
विष्णुशक्ति	१६२०	व्यादीर्णास्य.	१७२७
वीक्ष्य.	१६३१	व्याधिस्थान.	१६६०
वीरभवन्ती.	१६५८	व्योमधूम.	१५७०
वीरशङ्कु.	१६८५	व्योमोल्मुक.	१५५६
वृकोदर.	१६१४		
वृजिन.	१६६१		

श.

शकुनि	१७३७	शङ्कुली	१६३९
शक्राणी	१५७६	शङ्ख	१६८९
शङ्कु	१५८०	शाकम्भरी	१५९८
	१५८९	शान्ति	१५४४
	१६७०	शान्तियात्रा	१६५१
शठ	१७०३	शारद	१५६८
शतक	१६०८	शार्वरी	१५६२
शतघ्नी	१६९२	शालिहोत्र	१७२१
शतमुखी	१६०१	शालुक	१७०८
शतवीर	१६१६	शास्त्र	१६८६
शताक्षी	१५६१	शिखरवासिनी	१६०३
शतानन्द	१६१७	शिखिमृत्यु	१६२०
शतावरी	१५७५	शिङ्खानक	१६४९
शङ्ख	१६१८	शिर पीठ	१६६६
शपीवि	१५७५	शिलानीह	१६२२
शबर	१५८७	शिलोद्भव	१७०५
शमान्तक	१६२०	शिवकीर्त्तन	१६१८
शयत	१५५४	शिवङ्कर	१६८७
शराभ्यास	१६९४	शिवदूती	१५९९
शरु	१६१७	शिवारि	१७२३
शलिक	१६११	शीतल	१७१५
		शीतीभाव.	१५४४

शीर्षक.	१६७२	शैलट.	१७२६
शीलक.	१६६२	शोध्य.	{ १६७०
शुक.	१७०५		{ १७०४
शुक्ल.	१५६४	शोभ.	१५४६
शुचि.	१७१४	शौण्ड.	१७३४
शुण्डाल.	१७१९	शौण्डी.	१६४४
शुनि.	१७२३	श्येनाक्ष.	१७३६
शुभांशु.	१५५३	श्रवण.	१६०७
शुभ्र.	१७०४	श्रविष्ठारमण.	१५५५
शूलधरा.	१५९२	श्रीकर.	१६११
शृगाली.	१६९५	श्रीगर्म.	{ १६१०
शृङ्ग.	१६७२		{ १६८६
शृङ्गमुख.	१६२७	श्रीघन.	१६४२
शृङ्गवाद्य.	१६२७	श्रीमत्.	१७३८
शृङ्गोष्णीष.	१७२७	श्रीमत्कुम्भ.	१७०५
शेफ.	१६७०	श्रीवराह.	१६१८
शेफस्.	१६७०	श्रीवेष्ट.	१६७६
शेव.	१७३८	श्रुतकर्मन्.	१५५७
शेषाहिनामभृत्.	१६१९	श्रुतश्रव.	१५५८
शैलधन्वन्.	१५८६	श्वस्.	१७४४
शैला.	{ १५९८	श्वेत.	१७१६
	{ १७४०	श्वेतरूप्य.	१७०३

श्वेतवाहन	१५५३	सन्ध्यावल्	१५८१
प		सन्न	१६७९
पडङ्कक	१६६०	समन्तभुज्	१७११
पडङ्कजित्	१६०८	समर्थ	१६५०
पडूस	१७०७	समर्धुका	१६५७
पष्टिहायन	१७१८	समवअश	१६५३
पष्ठी	१५९२	समारट	१६७०
स		समितिञ्जय	१६१२
सवत्	१५६८	समितीपढ	१५८१
सवृत्	१५८१	समिर	१५८८
सत्यवती	१६९६	समोल्क	१७०२
सत्यसङ्गर	१५८२	सम्भृत	१७१३
सत्यामि	१५६०	सम्भेद	१७१०
सद्रागति	१५५१	सर	१६४२
सद्वादान	१५७७	सरीसृप	१६१६
सद्रायोगिन्	१६१८	सर्वधन्विन्	१६२१
सद्यस्	१७४५	सर्वर्तु	१५६८
सनत्	१६०६	सल	१६६६
सन्तति	१६५७	सलवण	१७०३
सन्तान	१६५७	सलिलप्रिय	१७२७
सधिवन्धन	१६७२	सहस्रजित्	१६१०
सन्ध्यानाटिन्	१५८९	सहस्रदृष्ट	१७३८

सहस्राङ्क.	१५५०	सुखोत्सव.	१६५९
सांवत्सररथ.	१५५१	सुगन्धिक.	१७२७
साध्य.	१५४६	सुदर्शन.	{ १५७७
सायक.	१६८६		{ १७३७
सारण.	१६२६	सुधन्वन्.	१६१६
सारिका.	१६२६	सुधाकण्ठ.	१७३२
सावित्री.	१५९७	सुनन्दा.	१६००
सिंहकेसर.	१६४०	सुनन्दिनी.	१७१०
सिंहविक्रम.	१७२०	सुनिश्चित.	१६२३
सित.	१५६४	सुप्रसन्न.	१५८३
सिताङ्ग.	१५८७	सुप्रसाद.	१५८४
सिद्धसेन.	१६०५	सुभग.	१५८५
सिन.	१६६०	सुभद्र.	१६०७
सिनीबाली.	१५९४	सुयासुन.	१६१८
सिन्धुवृष.	१६१४	सुरवेला.	१७१०
सिन्धुसङ्गम.	१७१०	सुरालय.	१७१३
सिन्धूत्थ.	१५५५	सुरावृत.	१५५२
सिरामूल.	१६६९	सुरोत्तम.	१६१५
सीमिक.	१७१५	सुवाल.	१५४६
सु.	१७४२	सुवृष.	१६१३
सुकृत.	१५४४	सुशर्मन्.	१५४९
सुखसुप्तिका.	१६३२	सुषेण.	१६१२

सुष्टु	१७४४	स्त्रीविहार्थ	१५८७
सुष्वाप	१६३२	स्थिर.	१५५८
सूक्ष्मनाम	१६१५	स्थिरमद	१६१६
सूचक	१७२३	स्थेय	१७३०
सूचिकाधर	१७१७	स्त्वावन्	१६७२
सूचिन्	१६९७	स्नेहु	१५५६
सूत्रकोण	१६२६	स्म	१७४२
सुनृत	१५४४	स्यन्द	१५५५
सूर्पकर्ण	१७१८	स्वजातिद्विप्	१७२४
सृप्र	१५५४	स्वनि	१७१३
सृमर	१७१५	स्वमुखम्	१६२२
सेव्य	१७०६	स्वयम्	१७४४
भैरिक	१५४५	स्वस्तिक	१७३५
भैरिन्	१५६६	स्वस्त्ययन	१६५२
सोम	१६०९		
सौमनस	१६७४		
सौम्य	१६९५	ह	१७४२
	१७०४	हस	१७२१
स्कन्दमातृ	१५९६	हधारक	१६२५
स्कन्धशृङ्ग	१७२६	हनुप	१५८०
स्कन्धिन्	१७१५	हयङ्गप	१५७७
स्त्वन्धसम्भार	१५८०	हराद्रि	१७०१

हरितच्छद.	१७१५	हीर.	१५९०
हरिमत्.	१५७४	हीरी.	१६०३
हवन.	१७१२	हुडुक्क.	१६२७
हविस्.	१७१२	हुल.	१६९४
हस्तिमल्ल.	१६०६	हुलाग्रका.	१६९०
हासा.	१५९५	हुलमातृका.	१६८६
हि.	१७४२	हत्कर.	१५९०
हिमवद्वस.	१७०१	हेरम्ब.	१७२६
हिमा.	१५९५	हेलि.	१६५१
हिमागम.	१५६७	हेषिन्.	१७२०
हिरण्यकेश.	१६०९	हैमवती.	१६०३
हिरण्यनाभ.	१६१०	ह्रस्व.	१६४८
ही.	१७४२		

शीलोच्छे अकारादि.

अ		अजिता	१७५४
अंशुपति	१३	अटरूपक	१८५२
अशुमत्	{ १३	अटाटा	१८८५
	{ १८	अट्या	१८८५
अशुमालिन्	{ १३	अति	१८८८
	{ ९८	अतिसारकिन्	१७८३
अकृवार.	१८४६	अत्रिनेत्रमसूत	१०५ टी०
अकृग	१७	अदितिज	८८ ,,
अग	१८४०	अद्रिद्रिप्	१७४ ,,
अभिजन्मन्	२०९	अधियाङ्ग	१८१६
अग्न्याहित	१८२२	अनिन्द्रिय	१८७४
अग्रिम	१७९४	अनुग	१७८८
अग्नेर्	४९८ टी०	अनुतर्प	१८२९
अङ्गना	५४२	अनुयोग	२६३ टी०
अङ्गण	१८३७	अनून	१८७८
अङ्गि	१७९८	अनूराधा	१५६०
अच्युतदेवी	१७५४	अनेकातयादिन्	{ २५ टी०
अजगव	१७६४		
अजगाव	१७६४	अनेडमूक	१७७२

अन्तरीक्ष.	१७६२	अमृतव्रत.	७ टी०
अन्ती.	१८३९	अमृतान्धस्	७ टी०
अन्तेषद्.	१७५६	अमृताश.	{ ७टी०
अन्दोलन.	१८८३		{ ८८
अन्दू.	१८६	अमृताशन.	७ टी०
अन्ध.	१८४५	अम्बुद.	१०५१ टी०
अन्धकारि.	२०० टी०	अम्बल.	१८७६
अन्धातमस.	१७६२	अयुक्पलाश.	१५ टी०
अन्यभृत.	१८६७	अयुक्शक्ति.	१५ टी०
अपचायित.	१७८२	अयुगिषु.	१५ टी०
अपराजित.	९४ टी०	अयुङ्नेत्र.	१५ टी०
अपांनाथ.	१८८ ,,	अयोनि.	१८३९
अप्रतिचक्रा.	१७५४	अररे.	१५३७ टी०
अब्दवाहन.	१९७ टी०	अरिष्टहन्.	२२१
अभिज.	१७८९	अर्थ.	१८७५
अभिषुत.	४१५ टी०	अर्थिक.	१८१९
अभीषु.	९९ टी०	अर्धनाराच.	७८० टी०
अभ्रपिशाचि.	१७६१	अलक्तक.	१८०८
अमृतप.	७	अलिन्.	१८५९
अमृतपायिन्.	७		१८६६
अमृतभुज.	७		८८०
अमृतलिन्	७		८८३

अवनद्ध	२८७ टी०
अवन्ध्य	१७६७
अवमानना	१८८३
अवरा	१८६०
अवसक्तिका	१८०६
अत्रम्कन्द	१८२०
अवाची	१६७ टी०
अविनश्वर	१६६ टी०
अविसमादिवाच्	७३४ ,,
अवीरा	१७९३
अव्यय	७४२ टी०
अशुचि	१८००
अष्टापत्	१८६४
असत्य	२६५ टी०
असित	१६ टी०
अमुराचार्य	१२० टी०
अमुहत्	{ १८१३ ७२९ टी०
असूर्क्षण	१८८३
असृत्सन	१८०१
अम्भितेनम्	१७९९
अहममिका	१७६९

अहम्प्रथमिका	१७६९
अहिमुज्	१३ टी०
अहिरिपु	१३ टी०
अहो	१८८८
आ.	
आ	१७६५
आकर	१८७७
आक्षपटलिक	१७८५
आक्षारणा	१७६७
आक्षारित	१७८१
आग्नीध्री	१८२१
आच्छादन	१८०४
आण्ड	१७९७
आतपत्र	७१७ टी०
आतिथ्य	१७८९
आत्मज	६ टी०
आत्मजन्मन्	६ टी०
आत्मजा	५४२ टी०
आत्मन्	{ ६ टी० २२९ टी०

आत्मयोनि.	{ ६ टी० २१३ टी० २२९ टी०	आस्तरण.	१८०६
आत्मरुह.	६ टी०	इ.	१७६५
आत्मसम्भव.	६ टी०	इत्वर.	१८७१
आत्मसूति.	६ टी०	इन्द्रावरज.	९ टी०
आदिकवि.	१८२४	इन्वका.	{ ११० १७५९
आदित्य.	८८ टी०	इपुधि.	७८२ टी०
आध्राण.	१७८०	ई.	
आनुपूर्वी.	१८८६	ईश्वरी.	१७६५
आन्तःपुरिक.	१८१३	ईह.	४३० टी०
आन्तर्वैश्विक.	१८१३	उ.	
आप्लाव.	१८००	उच्छादन.	१८००
आयु.	१८७४	उत्कण्ठ.	३१४ टी०
आयुर्वेदिक.	१७८४	उदरिक.	४५० टी०
आवसित.	१८५७	उदस्त.	१८८३
आयुष्मत्.	१७८५	उद्घाटन.	१८४८
आशिस्.	१८६६	उद्घात.	१८८६
आशिर.	१७७८	उद्घातन.	१८४८
आशी.	१८६६	उद्धहा.	५४२
आश्विनेय.	१७६४	उन्दर.	१८६५
आश्रयाश.	१८४९	उपकर्षा.	१८३६

उपना	१७७६
उपयन्तृ	१७९२
उपवन्न	१८२३
उपशोचन	२७५ टी०
उपसर्जन	१८३४
उपामना	१७८८
उरगमूषण	१९९
उरमिज	६०३ टी०
उर्वीधर	१८
उर्वीभृत्	१८
उग्रती	१७६८
उपारमण	२३० टी०
उष्णधारण	७१७ टी०
उहार	१८७२

ऊ

ऊर्जस्यत्	१८१९
ऊर्ज	१८१९
ऊर्ध्वदेहिक	३७४
ऊहा	१७६९

ऋ

ऋजुरोरित	१७९
ऋष्यकेतु	२३० टी०

ए

एककुण्डल	१८६६
एकनेत्र	१९६
एकाक्ष	४५३ टी०
एनतेन	१८८९

ओ

ओदुम्बर	१८४१
---------	------

औ

औत्तानपाद	१२२ टी०
औत्तानपादि	१२२ टि०
औदरिक	१७८३
औपवन्न	१८२३
औपवाक्ष	१८६०
और्ध्वद्वैहिक	१७७५
औपधीश	१०४ टी०

क

क	१८४५
कस	१०४९ टी०
कसजित्	२२१ टी०
ककुत्	१८६२
ककुद्	१८६२
कक्षापुट	१८०५

कक्षीकृत.	१८८४
कखाटी.	१८४१
कलिन्दिका.	२५८ टी०
कणार.	१८२६
कण्क्षति.	४६४ टी०
कण्क्षर	३५० ..
कनिश.	१८५७
कनिष्ठ.	१८७८
कन्तु.	१७६६
कपालिन्.	१९९ टी०
कपोणि.	१७९६
कभग.	१७८१
कमलजन्मन्.	२१३ टी०
कमलगोनि.	२१३ टी०
कमलिनी.	१८५५
कररुह.	५९४ टी०
कराची.	१७९०
करि.	१८५९
कर्कन्धू.	१८५२
कर्ण.	१८२७
कर्णान्धू.	१८०४
कर्णारि.	७१० टी०

कलानिधि.	१०५ टी०
कलिन्दतन्ना.	१८४७
कल्मष.	१८७९
कवचित.	१८१५
कवार.	१८३७
कवित्.	१७७२
कशाशिका.	१७९८
कशिपु.	१८०७
काकलि.	१४१० टी०
काला.	१ २७५ टी०
	१ १८२५ ..
कान्त.	५१६ टी०
कामध्वंसिन्.	२०० टी०
कारेणव.	१८२५
कार्तिकेय.	२०८ टी०
कालकण्ठक.	१८६९
कालगोमिह्र.	२२१ टी०
कालानुसार्ण.	१८०२
कालिका.	१७६३
कालिन्दीकर्षण.	९२४ टी०
कालिन्दीसू.	९५ टी०
कालिन्दीसोदर.	९ टी०

कालियदमन	{ १० टी० २२१ टी०	कुरण्डक	१८५१
कालियशासन	१० टी०	कुर्पर	१७९७
कालियारि	१० टी०	कुलक	१७८६
क्रिदिदीवि	१८६९	कुलपालिका	५१५ टी०
किकी	१८६८	कुलिङ्ग	१८६९
क्रिङ्किणी	१८०४	कुल्माप	१८५७
विश्रुलुरु	१८५८	कुशूल	१८३८
किन्नरेण	१९० टी०	कुम्माण्डी	४६ टी०
किर्मीरारि	७०८ टी०	कुसुम	१७९६
रुडुन्दुर	६०८ टी०	कुसुमधन्वन्	२२८ टी०
कुज	१११४ टी०	कुसुमवाण	२२८ ,,
कुटक	१०२३ टी०	कुसुमायुध	२२८ ,,
कुटिलाजय	१७७२	कुहक	९२६ ,,
कुण्डिनपुर	१८३५	कृचिका	१७७८
कुण्डिनापुर	१८३५	कृर्पास	१८०५
कुघ्न	१०२७ टी०	कृतकृत्य	१७७२
कुमुदमुहत्	१०४ ,,	कृतान्त	१९ टी०
कुमुदिनी	१८५५	कृतार्थ	१७७२
कुमुन्चत्	१८५६	कृतिन्	१७७२
कुमुद्वतीश	१०४ टी०	कृपाण	७५८ टी०
कुरण्टक	१८५१	टमिजग्य	१८०१
		कुरोतर	१७

कृषक.	८९० टी०
कृष्ण.	१६ ”
केलीकिल.	१७७०
केशिहन्.	२२१ टी०
कैटभारि.	२२१ ”
कैरवबन्धु.	१०४ ”
कोटीश.	१८२८
कोपन.	१७७७
कौञ्ज.	१८४०
कौपोदकी.	१७६५
क्रव्याद.	१८८ टी०
क्रिमि.	१८५८
क्रुञ्चा.	१८६८
क्रौञ्चदारण.	२०९ टी०
क्षणप्रभा.	१८५०
क्षान्ति.	१७७७
क्षान्तिमत्.	७६ टी०
क्षिप्त.	७७९ ”
क्षीरप.	१७७१
क्षुरिका.	१८१८
क्षेत्राजीव.	१८२८

ख.	१०५१ टी०
खकट.	१८७६
खजाक.	१८४०
खडकिका.	१८३७
खट्टिक.	१८३१
खट्वाङ्गधर.	१९९
खण्डल.	१८७८
खररश्मि.	९५ टी०
खर्जूति.	१७८३
खलत.	१७८२
खलिन.	१८६१
खारीक.	९६९ टी०
खोल.	१८१७

ग.	
गगन.	१०५१ टी०
गङ्गाधर.	{ ६ टी० १९९ ”
गजासुरद्वेषिन्.	२०० टी०
गणनाथ.	१९९ टी०
गदाग्रज.	९ टी०
गदाधर.	२१९ टी०

गन्दुक	१८०९
गन्धवाह	१८५०
गभस्तिपाणि	९६ टी०
गरुड	७८० टी०
गरुडगामिन्	२२१ टी०
गरुडाङ्ग	२१४ टी०
गरुल	२३० टी०
गर्जा	१८७७
गर्ह	२७१ टी०
गवीधुका	१८५७
गवेश्वर	१८२८
गाङ्गेय	२०८
गाधिनन्दन	८५० टी०
गिरिक	१८०८
गिरीयक	१८०८
गुदकील	१७८४
गुलुञ्जु	१८५१
गुल्लकेय	१९० टी०
गेहिनी	१७९०
गोकर्ण	१८६५
गोप	१८४४
गोपित्त	१८४२

गोस	१३९ टी०
गौसमी	१८४७
गौरीनाथ	१९० टी०
गौरीप्रणयिन्	८ टी०
गौरीप्रिय	८ ”
गौरीरमण-	८ ”
गौरीवर	८ ”
गौरीश	८ ”
ग्रहकल्लोल	१७६०
ग्रहेश	९७ टी०
	च
चक्र	१८४८
चक्र	१३३० टी०
चक्रपाणी	२१९ टी०
चक्रयाकचन्धु	९६ टी०
चक्षुर्विकल	४५७ टी०
चन्द्रमौलि	६ टी०
चन्द्रगिरिस्	६ ”
चन्द्रात्मज	११७ टी०
चन्द्रात्मज	९ टी०
चन्द्राभरण	६ टी०
चन्द्रिका	१७५९

चन्द्रिमा.	१७५९	चैत्रसख.	२२९ टी०
चपल.	१८४१	चोदित.	१८८४
चरणप.	१८५०	चौर.	१७७६
चरण्टी.	१७९०	छ.	
चरिण्टी.	१७९०	छात.	१८८४
चर्च.	१८७५	छादित.	१८८२
चर्मवसन.	१९८ टी०	छायाङ्क.	१०५ टी०
चलुक.	१७९७	छुरिका.	१८१८
चाणाक्य.	१८२५	छुरी.	१८१८
चाणूरसूदन.	२२१ टी०	ज.	
चाण्डाल.	१८३२	जकुट.	१८७७
चान्द्रभागा.	१८४७	जङ्घाकर.	१७८८
चान्द्रमसायनि.	११७टी०	जनितृ.	१७९५
चारक.	१८२१	जन्म.	१८७३
चिकखल्ल.	१८४८	जमन.	१७७९
चित्रक.	१८०२	जम्भद्विष्.	१७४
चित्रकर.	१८३१	जयन्त.	९४ टी०
चिपिटक.	४०१ टी०	जयन्ती.	१८१४
चिरण्टी.	१७९०	जरट.	१८७६
चिहुर.	१७९५		१७ टी०
चूडारल.	६५० टी		टी०
चेतोभव.	२२९ टी		६

जलेद्युय	}	३३४ टी०			
		१७६५	टङ्कण		१८३४
जघन		१७७९	टङ्कपति		१८१२
जघा		१८५४	टीटिम		१८६९
जङ्घन्या		१८४६		त.	
जागरितृ		१७८१	तटाक		१८४९
जाङ्गल		१८३४	तडाग		१८४९
जात		१८८६	तडागिका	१०९४ टी०	
जानुडम		६०१ टी०	तनया	५४२ "	
जानुद्वयस		६०१ टी०	तनुगण	१८१६	
जीन		१८७३	तन्तुवाय	१८२९	
जीवत्पत्नी		१७९२	तन्द्रि	१७६९	
जीवातु		१८७४	तन्त्री	१७९६	
जुगुप्सा	२७१टी	१७६७	तपसी	१८२१	
जैन		१८२६	तपस्विन्	८०९ टी०	
ज्योत्स्नेश		१०४ टी०	तपोधन	७६ "	
	झ.		तरवालिका.	१८१८	
झम्प		१८८२	तर	१८७२	
झम्फान		१८१५	तर्पित	३९३ टी०	
झषध्यज		२२९ टी०	तल्ल	१८४९	
			तापिच्छ	१८५३	
			तारका	५७५ टी०	

तारकान्तक.	२०९ टी०
तिमिरारि.	९६ ”
तिलन्तुद.	१८३०
तुङ्गा.	१७६१
तुन्दिल.	१७८२
तुम.	१८६३
तुवार.	१२३५ टी०
तोमर.	७८० ”
तोयद.	टी० १७
तोयधि.	टी० १७
त्रिकडुक.	१७७९
त्रिदशावास.	टी० ८७
त्रिदिवाधीश.	टी० ८८
त्रिनेत्र.	टी० १५
त्रिपिष्टप.	टी० ८७
त्रिपुरान्तक.	टी० २००
त्रिमार्गगा.	टी० १०८१
त्र्यक्ष.	टी० १५
त्वक्क.	१८१६
त्वक्सार.	१८५४
त्वचा.	१८५०
त्विषामीश.	टी० ९७

द.	-
दक्षाध्वरध्वंसक.	२००
दण्डकटक.	१०२३ टी०
दण्डकरोटक.	१०२३ ”
दण्डासन.	७८० टी०
दधिप्राज्य.	१८२२
दध्याज्य.	८३२ टी०
दनुजद्विष्.	८८ ”
दमूनस्.	१८४९
दम्भोलि.	१०६५ टी०
दयित.	५१६ ”
दशकण्ठ.	७०६ ”
दशन.	१८१६
दशमीस्थ.	३४० टी०
दशरथ.	१९ ”
दशवाजिन्.	१०४ ”
दशशतरश्मि.	९५ ”
दशशिरस्.	७०६ ”
दशाश्व.	१०४ ”
दशास्य.	७०६ ”
दाक्षायणी.	{ २०३ ” १७६५

द्रौणिक.	९६९ टी०
द्वाःस्थ.	७२१ टी०
द्वाःस्थित.	७२१ ,,
द्विगुणाकृत.	९६८ ,,
द्विजेश.	१०४ ,,
द्वितीयाकृत.	९३८ ,,
द्विविदारि.	२२१ ,,
द्विसीत्य.	९६८ टी०

घ.

धनु.	१८१७
धनुर्धर.	७७० टी०
धनुष्मत्.	७७० टी०
धनू.	१८१७
धन्विन्.	७७० टी०
धरणीसुत.	११६ (टी०)
धातूर.	१८५४
धाम.	१८३६
धावक.	१८३०
धियाङ्ग.	१८१६
धीमत्.	३४
धूममहिषी.	१८४५
धूमर्य.	१८४५

धूमिका.	१८४५
धृष्णि.	१७५८
धेनुकध्वंसिन्.	२२१ टी०
न.	
नक्षत्रवर्त्मन्.	१६३ टी०
नक्षत्रेश.	१०४ ,,
नमिका.	५३२ ,,
नडि.	६३१ ,,
नन्दना.	५४२ ,,
नभःकेतन.	९७ ,,
नभःपान्थ.	९७ ,,
नमुचिद्विष्.	१७४ ,,
नरकारि.	२२१ ,,
नरपाल.	६९० ,,
नवशक्ति.	१५ ,,
नशन.	१८२० ,,
नाकेश.	१७३ टी०
नाटिका.	१७९९
नाटेय.	५४८ टी०
नाडि.	१७९९
नानाविध.	१८८१
नाभिजन्मन्.	२१३ टी०

नारकिक-	(१८७२)	नेमिन्	१७५२
नारकीय	(१८७२)	नैरुसेय	१८७ टी०
नार्यङ्ग	१८५३	नैचिकिन्	१८६२
नालिका	१७६१	नैपाली	१८४३
नि शेष	१८७८	नैमित्त	१७८६
नि सम्पात	१७६१	नैमित्तिक-	१७८६
निगल	१८६०	नैरयिक	१८७२
निधानेञ्च	१९० टी०	न्युब्ज	१७८२
नियुत	१८२७		प.
निरर्गल	१८८१	पक्षिन्	१४४ टी०
निर्गुण्डी	१८५३	पङ्कजिनी	१८५५
निलयनी	१८६६	पञ्चनाण	{ १५ टी०
निर्वापण	३८७ टी०		{ २२९,,
निगाटनी	१८७०	पञ्चेपु	१६,,
निगामणि	१०५ टी०	पटचोर	३८२ टी०
निगेश	१०४ टी०	पटाका	१८१४
निपक्षिन्	१८१७	पट्टन	१८३५
निपघ	१८७८	पट्टिम	७८७ टी०
निपाद्	१८७८	पण्डु	१७९५
नीति	१८१४	पण्यवीर्या	१८३५
नीरद	१७ टी०	पतङ्ग	६४२ टी०
नेदीयस्	१८८०	पतत्री	१८६७

पतङ्गाह.	१८०७	पलिघ.	१८१८
पताकादण्ड.	१८१५	पवनी.	१८३९
पत्रमञ्जरी.	१८०३	पवित्र.	{ १८२३
पत्रवल्लरी.	१८०३		{ १८६३
पद्.	१७९८	पशुधर्म.	१७१४
पद्मपाणि.	९६ टी०	पशुनाथ.	१९९ टी०
पद्मबन्धु	९६ टी०	पाकद्विष.	१७४ ,,
पद्मिनीश.	९७ टी०	पाकशासन.	१७५ टी०
परपुष्ट.	१८६७	पाणिग्राह.	१७९१
परशुधर.	२०७ टी०	पाणिज.	५९४ टी०
परशुराम.	१८२४	पादत्राण.	१८३०
परिजन.	१८११	पादुका.	१८३०
परिणेतृ.	१७९२	पाद्.	१७९८
परिदान.	१८२७	पामर.	१७८३
परिवर्हण.	७१६ टी०	प्रायतिथ्या.	१८०३
परिवार.	८८३ टी०	पारावत.	१८७१
परिहार्य.	१८०४	पारिषद.	२०१ टी०
परीरम्भ.	१८८६	पारिषद्य.	१७८५
पर्यनुयोग.	२६३ टी०	पारीन्द्र.	१८६४
पर्यवतथ्या.	१८०३	पार्वतीनन्दन.	२०८ टी०
पर्येषणा.	१७८८	पाशपाणि.	१८८ टी०
पर्शुराम.	१८२४	पाशयन्त्र.	१८३२

पिक	१८५९	पुरद्वेपिन्	१० टी०
पिच्छ	१८६७	पुरध्वसिन्	१० "
पिटक	१८३९	पुरनिहन्तृ	१० "
पिनाकपाणि	{ ६ टी० १९९,," }	पुरमिद्	१० "
पिनाकमर्तृ	६ "	पुरमथन	१९ "
पिनाकमालिन्	६ "	पुरशासन	१० "
पिनाकशालिन्	६ "	पुरसूदन	१० "
पिपासित	१७७७	पुरहन्	१० "
पिशुन	१८०१	पुरान्तक,	१० "
पीयूष	१७७८	पुरान्तकारिन्	१० "
पुष्प	१८३२	पुरारि	१० "
पुट	१८३८	पुरुषेमद्विप्	१७४ "
पुत्री	५४२ टी०	पुरुषदम्न	६०१ "
पुरकेतु	१० "	पुष्कस	१३३ "
पुरघातिन्	१० "	पुष्पचाप	२२८ "
पुरजयिन्	१० "	पुष्पध्वन,	२२८ "
पुरजित्	१० "	पुष्पन्धय	१२१३ "
पुरदमन	१० "	पुष्पलिह्	१२१३ "
पुरदर्पच्छित्	१० "	पुष्पास्त्र	२८८ "
पुरदारिन्	१० "	पुष्पिता	१७९३
पुरद्वह्	१० "	पुष्पेपु	२२८-टी०
		पृतनादूषण	२२१ "

पूर्वादिगीश.	१७३ टी०
पूषदन्ताक्षर.	२०० ”
पुत्रभ्रम.	१८८१
पुत्रिष्ण	१७५८
पेरुफ.	१८३८
पेडा-	१८३८
पेरुप.	१७५७
पेलक.	१७९७
पोली.	५९८ टी०
पोलोगीश.	१७३ ”
प्रणमिन्.	५१६ टी०
पतिग्रह.	१८०७
पतिवर.	१७७४
प्रतिशीरा.	१८०६
पतिरूप्यशयानक.	१२९९
प्रतीपदर्शिनी.	५०६ टी०
प्रगविष्णु.	१७८७
प्रमभाषिण.	२०७ टी०
प्रमृत.	८६६ ”
प्रलम्बम.	२२४ ”
प्रगङ्ग.	१८६४
प्रवहण.	१८२७

प्रमज्या.	१७५६
प्रशस्ता.	१७५५
प्रशाद्वन.	१८३६
प्रस्तार.	१८०६
प्ररभृत.	{ १८२६ १८८५
पाग्.	१८८०
प्रान्नीश.	१७३ टी०
पाणराग.	५१६ ”
पाणिन्.	१८७३
पाणेश.	५१६ टी०
पादुष्कृत.	१८८२
प्रादेशन.	१७७७
प्रापणिक.	१८२७
प्रिग.	५१६ टी०
प्रियाल.	१८५२
प्रमवती.	१७९१
पेगसू.	५१६ टी०
पेष्ठ.	” ”
फ.	
फणिलता.	११५५ टी०

फरक	१८१८	ब्रह्मन्	१८२१
फाल	१०३९ टी०	ब्रह्मसूत्र	१८२३
व		भ.	
वकेरुका	१८७०	भद्र	१७५५
वहिरुत्क	१८४९	भन्द्र	१७५५
वर्हिण	१८६७	भङ्ग	७८० टी०
वर्हिष्	१८४९	भपक	१८६३
बलद्विष्	१७४	भसल	१८५९
बलत्र	४४८ टी०	भिदा	१८८४
बलिपुष्ट	१८६८	भिद्	१८८४
बलिबन्धन	२२१ टी०	भुजगिस्वर	५८८ टी०
बहुधान्यार्जक	१७७४	भूतनाथ	१९९ "
बहुग्न्य	१८८१	भूधर	१८ "
बाणजित्	२२१ टी०	भूपाल	६९० "
बाणधि	७८२ टी०	भूमृत्	{ १८ "
बाध	१८७५		{ १०२७ "
बाहुलेय	२०८ टी०	भौम	११६ "
बिडाल	१८६५	अष्टबाण	७७२ टी०
बीमत्स	७१० टी०	म	
बुद्धिसहाय	१८१२	मकरकेतन	२२९ टी०
बोधकर	१८१९	मकरध्वज	" "
बौद्ध	८६१ टी०	मकरालय	१८४६

मकुट.	१८०२	मनोविलासा.	१७८०
मकुर	१८०७	मन्दाक्ष.	१७६९
मङ्ग.	१८१९	मय.	१८६२
मञ्जरी.	११२२ टी०	मयूरथ.	२०९ टी०
मण्डलक.	१७८४	सरुदेवी.	१७५३
मण्डितपुत्र.	१७५३	मरुमरीचिका.	१०१ टी०
मतिमत्.	३४१. टी०	मर्जिता.	१७७८
मत्स.	१८७१	मलिनी.	१८६२
मद्र.	१८७७	महानील.	१८४५
मधुकर.	१८५९	महीधर.	{ ३१७ टी०
मधुप.	१२१३ टी०		{ १०२७ "
मधुमथन.	२२१ "	महीध्र	१०२७ "
मधुलिह.	१२१३. "	महीरुह.	१११४ टी०
मधुव्रत.	१२१३ "	महेला.	१७८९
मधुसख.	९ "	माकन्द.	१८५१
मधुसुहृत्.	२२९ टी०	माणिक्य.	१८४४
मध्यन्दिन्.	१८८१	माणिवन्ध.	१८३३
मनुष्यधर्मन्.	१९० टी०	माणिमन्त.	१८३३
मनोगव.	"		५०७ टी०
मनोजन.	"		१७७६
मनोयोनि.	२		१७७६
मनोराज्य.	"		१७७०

मार्ग	१८६१, टी० १५२
मार्द्धीक	१८२९
मालक	१८३४
माहेय	११६ टी०
मीनकेतन	२२९ ,,
मुनि	१७५२
मुरारि,	२२१ टी०
मुष्णी	१७५८
मुस्तक	१८५८
मूर्च्छी	३०७ टी०
मूर्धावसिक्त	१८०९
मृषिकरथ	२०७ टी०
मृगलाञ्छन	१०५ टी०
मृत्तिका	१०५६ टी०
मृत्सा	१०५९ टी०
मृत्ना	१०५९ टी०
मेकलकन्या	१८४७
मेघ	१०५१ टी०
मेघवर्त्मन्	१६३ टी०
मेधाविन्	१८७०
मेला	१७८६
मेद	१७८४

भैत्रावरुणि	१८२४
भैन्द्रमर्दन	२२१ टी०
सौहूर्त्	१७८६
	य
यज्ञाशन	८८ टी०
यज्ञोपवीत	८४४ टी०
यथोद्गत	१७७३
यमनित्	२०० टी०
यमनी	१८०६
यमरथ	१८६३
यमराज्	१८५ टी०
यमलाजुनमञ्जन-	
	२२१ टी०
यमसू	९५ टी०
यमस्यसू	६ टी०
याद पति	१०७३ टी०
यादोनाथ	१८८ टी०
यामयति	१७६१
यावक	१८०८
यावन	१८०२
याव्य	१८७९
युवती	१८७९

योगिन्.	७६ टी०
योगीश.	१८२४
योषिता.	१७८९
यौननिष्ठा.	१७७१

र.

रक्तिका.	८८३ टी०
रजनीकर.	१०५ टी०
रण्डा.	१७९३
रतिपति.	२२९ टी०
रतिवर	२२९ टी०
रत्नराशि.	१०७४ टी०
रत्नवति.	१८३३
रथकार.	१८३०
रथाङ्ग.	१३३० टी०
रमणीय.	१८७९
रविसारथि.	१०२ टी०
रस.	१८४४
रसजात.	१८४२
रसा.	१८७२
रसाग्र.	-
रसाल.	-
रसस्-	-

राक्षसेश.	७०६ टी०
राजराज.	१९० टी०
रात्री.	१४१ टी०
राधेय.	७०९ टी०
रामभद्र.	१८१०
राव.	१८७७
राहुमूर्धहर.	२२१ टी०
रुक्मिन्दारण.	२२४ टी०
रेपस्.	१८७९
रेणुकेय.	८५९ टी०
रोगित.	४५९ टी०
रोहिणीश.	१०४ टी०
रौहिणेय.	११९ टी०

ल.

लक्ष्मणी.	१८६८
लक्ष्मीनाथ.	२१४
लक्ष्मपति.	७०६ टी०
लडह.	१८७९
लिखिता.	१७८६
लिविकर.	४८४ टी०
	०७ टी०
	१८५१

लेखक	१८३१	बला	१८६१
लेपक	१८३१	बल्लभ	५१६ टी०
लोकपाल	६९० टी०	बागा	१८६१
लोष्टभेदन	१८२८	बानमन्तर	१७५८
लौक्यायितिक	१८२६	बानायु	१८६५
व		वायुवर्त्मन्	१६३ टी०
वशक	१८०१	वारिज	११६२ "
वक्षोज	६०३ टी०	वारिद	१६४ "
बज्र	१०६५ टी०	वारिघर	१६४ "
बडवाग्नि	१७ टी०	वारिधि	१०७४ "
बडवानल	१७ टी०	वारिनिधि	१०७४ "
बडवावह्नि	१७ टी०	वारिमुष्	१६४ "
बतस	१८०३	वारिराशि	१०७४ "
बधूटी	१७९१	वारिवाह	१६४ "
बध्वटी	५१२ टी०	वार्दल	१७६३
बरवर्णिनी	५०७ टी०	वार्धि	१७ टी०
बरारोहा	५०७ टी०	बावल्ल	७८० "
बरिष्ट	१७६२	बाशा	१८५२
बरुणपाश	१८७१	बासरकृत्	९७ टी०
वर्णपरिस्तोम	१८०५	बासवावरज-	२१४ "
वर्ष्य	१८०१	बाहिक	१८०
बलभि	१०११ टी०	बाहीक	१

योगिन्.	७६ टी०
योगीश.	१८२४
योषिता.	१७८९
यौवनिका.	१७७१
र.	
रक्तिका.	८८३ टी०
रजनीकर.	१०५ टी०
रण्डा.	१७९३
रतिपति.	२२९ टी०
रतिवर	२२९ टी०
रत्नराशि.	१०७४ टी०
रत्नवति.	१८३३
रथकार.	१८३०
रथाङ्ग.	१३३० टी०
रमणीय.	१८७९
रविसारथि.	१०२ टी०
रस.	१८४४
रसजात.	१८४२
रसा.	१८७२
रसाग्र.	१८४२
रसाल.	१८५१
रहस्.	७४१ टी०

राक्षसेश.	७०६ टी०
राजराज.	१९० टी०
रात्री.	१४१ टी०
राधेय.	७०९ टी०
रामभद्र.	१८१०
राव.	१८७७
राहुमूर्धहर.	२२१ टी०
रुक्मिदारण.	२२४ टी०
रेपस्.	१८७९
रैणुकेय.	८५९ टी०
रोगित.	४५९ टी०
रोहिणीश.	१०४ टी०
रौहिणेय.	११९ टी०
ल.	
लक्ष्मणी.	१८६८
लक्ष्मीनाथ.	२१४
लङ्कापति.	७०६ टी०
लडह.	१८७९
लिखिता.	१७८६
लिविकर.	४८४ टी०
लीलावति.	५०७ टी०
लुम्बी.	१८५१

लेखक	१८३१	वल्ग	१८६१
लेपक	१८३१	वल्लभ	५१६ टी०
लोकपाल	६९० टी०	वागा	१८६१
लोष्टभेदन	१८२८	वानमन्तर	१७५८
लौक्यायितिक	१८२६	वानायु	१८६५
व		वायुवर्त्मन्	१६३ टी०
वशक.	१८०१	वारिज	११६२ "
वक्षोज	६०३ टी०	वारिद्द	१६४ "
वज्र	१०६५ टी०	वारिधर	१६४ "
वडवामि	१७ टी०	वारिधि	१०७४ "
वडवानल	१७ टी०	वारिनिधि	१०७४ "
वडवावहि	१७ टी०	वारिमुच्	१६४ "
वत्स	१८०३	वारिराशि	१०७४ "
वघूटी	१७९१	वारिवाह	१६४ "
वध्वटी	५१२ टी०	वार्दल	१७६३
वरवर्णिनी	५०७ टी०	वार्धि	१७ टी०
वरारोहा	५०७ टी०	वावल्ल	७८० "
वरिष्ट	१७६२	वाशा	१८५२
वरुणपाश	१८७१	वासरकृत्	९७ टी०
वर्णपरिस्तोम	१८०५	वासवावरज	२१४ "
वर्ष्य	१८०१	वाहिक	१८०१
वलमि	१०११ टी०	वाहीक	१८६१

योगिन्.	७६ टी०
योगीज.	१८२४
योषिता.	१७८९
यौवनिका.	१७७१

र.

रक्तिका.	८८३ टी०
रजनीकर.	१०५ टी०
रण्डा.	१७९३
रतिपति.	२२९ टी०
रतिवर	२२९ टी०
रत्नराशि.	१०७४ टी०
रत्नवति.	१८३३
रथकार.	१८३०
रथाङ्ग.	१३३० टी०
रमणीय.	१८७९
रविसारथि.	१०२ टी०
रस.	१८४४
रसजात.	१८४२
रसा.	१८७२
रसाग्र.	१८४२
रसाल.	१८५१
रहस्.	७४१ टी०

राक्षसेश.	७०६ टी०
राजराज.	१९० टी०
रात्री.	१४१ टी०
राधेय.	७०९ टी०
रामभद्र.	१८१०
राव.	१८७७
राहुमूर्धहर.	२२१ टी०
रुक्मिदारण.	२२४ टी०
रेपस्.	१८७९
रैणुकेय.	८५९ टी०
रोगित.	४५९ टी०
रोहिणीश.	१०४ टी०
रौहिणेय.	११९ टी०

ल.

लक्ष्मणी.	१८६८
लक्ष्मीनाथ.	२१४
लङ्कापति.	७०६ टी०
लडह.	१८७९
लिखिता.	१७८६
लिविकर.	४८४ टी०
लीलावति.	५०७ टी०
लुम्बी.	१८५१

लेखक.	१८३१	वल्ग	१८६१
लेपक	१८३१	वल्गम	५१६ टी०
लोकपाल	६९० टी०	वागा	१८६१
लोष्टभेदन	१८२८	वानमन्तर	१७५८
लौक्यायितिक	१८२६	वानायु	१८६५
व		वायुवर्त्मन्	१६३ टी०
वशक	१८०१	वारिज	११६२ "
वक्षोज	६०३ टी०	वारिद	१६४ "
वज्र	१०६५ टी०	वारिधर	१६४ "
वडवाग्नि	१७ टी०	वारिधि	१०७४ "
वडवानल	१७ टी०	वारिनिधि	१०७४ "
वडवावहि	१७ टी०	वारिमुष्	१६४ "
वतस	१८०३	वारिराशि	१०७४ "
वधूटी	१७९१	वारिवाह	१६४ "
वध्वटी	५१२ टी०	वार्दल	१७६३
वरवर्णिनी	५०७ टी०	वार्धि	१७ टी०
वरारोहा	५०७ टी०	वावल्ग	७८० "
वरिष्ट	१७६२	वाशा	१८५२
वरुणपाश	१८७१	वासरकृत्	९७ टी०
वर्णपरिस्तोम	१८०५	वासवावरज	२१४ "
वर्ष्य	१८०१	वाहिक	१८०१
वलभि	१०११ टी०	वाहीक	१८६१

विकल्प.	१८७४	विश्वकारक.	५ ॥
विकार.	१८८७	विश्वकृत्.	५ ॥
विकृति.	१८८७	विश्वजनक.	५ ॥
विक्र.	१८५९	विश्वविधातृ.	५ ॥
विग्रह.	१८७८	विश्वसू.	५ ॥
विघ्नराज.	२०७ टी०	विश्वसृज्.	५ ॥
विचका.	१२०५ ॥	विश्वस्पृश्य.	२१२ ॥
विजय.	९४ ॥	विश्वसृष्ट.	५ ॥
विजिपिल.	१७७९	विषमनेत्र.	{ १५ ॥
विक्तेश.	१९० टी०		{ १९६ ॥
विनोद.	१८३१	विषमपलाश.	१५ ॥
विन्न.	१८८५	विषमशक्ति.	१५ ॥
विपतीसार.	१८७५	विषमस्पृहा.	४३१ ॥
विभेदक.	१८५३	विषमाश्व.	९६ ॥
विमानयान.	८९ टी०	विषमेषु.	१६-२२९टी०
विमानिक.	८९ ॥	विष्.	१८००
विलेप्या.	३९७ ॥	विसकण्टिका.	१८७०
विलोचन.	१७९६	विसप्रसून.	१८५६
विवधिक.	१७७४	विस्फोट.	१७८३
विवाहप्रशस्ति.	१७६६	विहङ्गमा.	१७७५
विश्वकर.	५ टी०	वीजन.	१८०८
विश्वकर्तृ.	५ ॥	वीराशंसनी.	८०१ टी०

वीचधिक	१७७४
वृत्रद्विप्	१७४ टी०
वृषकेतन	६ ”
वृषगामिन्	९ ”
वृषध्वज	६ ”
वृषपति	१२ ”
वृषयान	९ ”
वृषलक्ष्म	६ ”
वृषलाञ्छन	{ १९५ ” १२ ”
वृषवाहन	{ ९ ” १२ ”
वृषाङ्ग	६ ”
वृषासन	९९ ”
वृष्णि.	९९ ”
वृषी	१८२१
वेत्रधर	१८१२
वेश	१८००
वैजयन्त	९४ टी०
वैनतेय	१०२ ”
वैनतेयवाहन	२२१ ”
वैमनस्य	१३७१ ”

वैमानिक	८९ टी०
वैराट	१८४४
वैरोध्या	४५ टी०
वैष्णव.	१८४२
व्याख्याप्रज्ञप्ति	१७६६
व्योम	१८२९
व्योमयान	१५५७
व्योमरत्न	९५ टी०
व्रीड	१७६९
श.	
शवरारि	२२८ टी०
शकटारि	२२१ ”
शकल	१७९८
शकुनावेदनी	१२८९टी०
शक्तिपाणि	२०९ ”
शङ्कुमुख	१८७१
शाङ्खपाणि	२१९ टी०
शचीश	१७३ ”
शण्ड	{ १७७५ १७९५
शण्ड	१८६१
शण्ड	५६२ टी०

शृगाल	११६४
शृङ्गार	१८४३
शृङ्गारजन्मन्	२२९ टी०
शृङ्गारयोनि	२२९ „
शोणरत्न	१८४४
शौद्धोदनि	२३७ टी०
शौष्कल	१७८०
श्रमणा	१७२३
श्रवण	१७५५
श्रीकण्ठसख	९ टी०
श्रीमत्	१७७३
श्रीवत्साङ्ग	२१९ टी०
श्रुतिविकल	४५४ „
श्वेतपत्ररथ	२१५ „
श्वेतरस	४०९ „
श्वेतवाजिन्	१०४ „
प	
पट्चरण.	१२१२ टी०
पट्पद	१२१२ „
पडद्भि.	१२१२ „

स	
संस्फोट.	१८२०
संहतल	१७९७
सगर्भ्य	१७९४
सङ्कल्पयोनि	२२९ टी०
सङ्कोच	१८०१
सङ्घर्ष	१८८६
सत्येतरत्	२६५ टी०
सदागति	१८५०
सदातन	१८७९
सधर्मचारिणी	१७९१
सनत्	१८८८
सनात्	१८८८
सनिष्ठेव	२६६ टी०
सन्तति	१७८९
सन्धि	१८३६
सप्तच्छद	१५ टी०
सप्तपलाश	१६ „
सप्तर्षिज	१७६०
सप्तर्षिपूता	१४ टी०

समर्पण.	१८८७	सर्वदमन.	१८०९
समाख्या.	१७६८	सर्वदा.	१८८८
समाधि.	१७६८	सर्वार्थसिद्ध.	९४ टी०
समुद्रकाञ्चि.	९३८ टी०	सर्वीय.	१७५२
समुद्रनवनीत.	{ १०५ ,, १७५७ १७५९	सव्यष्ट.	१८१५
		सहधर्मिणी.	१७९०
		सहाय.	१८१३
समुद्ररक्षणा.	९३८ टी०	सांगयिक.	१७८१
समुद्रवसना.	९३८ ,,	सांसृष्टिक.	१७६२
समुपजोष.	१८८७	सातीन.	१८५६
समृद्ध.	३५८ टी०	सादिन्.	१८१५
सम्पा.	११०६ ,,	सासपदिन.	१८१३
सम्फेद.	१८२०	सालवाहन.	१८११
सम्भव.	१७५२	सालवारि.	२२१ टी०
सम्मार्जक.	१७७४	सिंहवाहना.	२०३ ,,
सरमा.	१८६३	सित.	१८५७
सरसीरुह.	११६२ टी०	सितांगु.	१०५ टी०
सरोज.	१७ ,,	सिताश्व.	१०४ टी०
सरोरुह.	१७ ,,	सितेतर.	१६ टी०
सर्पवाही.	११५५ ,,	सिद्धार्थ.	१७६६

सु	१८८९	सौर.	१७६०
सुभीवाग्रज.	१८१०	सौवर्ण.	६५६ टी०
सुता	५४२ टी०	स्कन्धावार.	७४६ ,,
सुतारा.	१७५४	स्तनप	१७७१
सुधाशु.	१०५ टी०	सैन्य	१७७६
सुधासू.	१०४ ,,	स्थला	६३९ टी०
सुनासीर	१०५ ,,	स्थापक	३३०
सुरपति	१८ ,,	स्थूरिन्	१८६२
सुरयान	८९ टी०	स्थूल	१७ टी०
सुरखी	१८३ ,,	सुहा	१८५२
सुरखीश	१७३ ,,	स्फुरक	१८१८
सुरेश	१७३ टी०	स्फोटन	१८२५
सुपीम	१८७६	स्फोटायन	१८२५
सूका	१७६९	स्फोटायन	१८२५
सूनामन्	१७६३	सरवती	५०७ टी०
सूनु	५४२ टी०	स्मृतिम्	२२९ ,,
सूक्तिणी.	१७९६	खधाशन	८८ ,,
सूणिका	१७९९	खर्गखी	१७३ ,,
सौखशायनिक.	१८१९	खर्गिन्	८८ ,,
सौखशाय्यक.	१८१९	खर्वासिनी	१७९०

स्वाहाशन.	८८ टी०	हिङ्गुल.	१८४३
स्त्रीकृत.	१८८४	हिमवद्बुधित्.	९ टी०
ह.		हिरण्यकशिपुदारण.	
ह.	१७९८		२२१ टी०
हनूमत्.	१८१०	हृदयेश.	५१६ ,,
हयग्रीवरिपु.	२२१ टी०	हेम.	१०४३ ,,
हर्यक्ष.	१७६४	हैरिक.	१८१२
हव्यमुज्.	१०९७ टी०	हादिनी.	१८४७
हालहल.	{ १८५८	हीकुर्वन्.	१८६५
हालाहल.			

इति शेषनाममालाकारादि ।

इति कलिकालसर्वज्ञश्रीहेमचन्द्राचार्यप्रणीताया
नाममालायाः शीलोच्छस्य शेषनाममाला-
याश्च मूलमकारादिक्रमश्च ।

इति श्रेष्ठि देवचन्द्र ला० जैन पु० ग्रन्थाङ्कः ८८.

निघण्टुशेषेऽकारादिक्रमः

अशुमती	२१६०	अङ्गोलक	२०२१
अशुमत्फला	२०४९	अङ्गारवर्णा	१९५८
अक्ष	१९७०	अङ्गारवली	२०३४
अक्षफल	२०३१	अङ्गारवल्लिका	२१६०
अक्षिपीलु	२०२६	अङ्गुल	२२६२
अक्षिम्यन्द	१९५०	अङ्घ्रिपर्णी	२०८७
अक्षोट	२०२८	अङ्घ्रिसानुज	२११२
अगन्त्य	१९१७	अजमिया	१९६१
अगुरु	१९१०	अजमोदा	२१४३
अगूढगन्ध	२१५१	अजशृङ्गी	२०७९
अमिपाठप	१९६१	अजहा	२१८५
अमिपुष्पिका	२०३७	अजाण्टी	२२३०
अमिभा	२०९६	अङ्गनकेशिन्	१९२६
अमिमन्थ	१९७३	अङ्गलिकारिका	२१७१
अमिसुरी	२०२३	अटोला	२२३६
अमिशिम्ब	२१५९	अट्टहास	२१२७
अमिशिखा	२२०२	अण्डतुल्यफल	२०२९
अप्याख्य	२१३५	अतल	१५९०
अक्षोट	२०२१		

अति.	{ १७४२	अश्वक.	२०४८
	{ १८८९	अन्यथा.	१७४७
अतिगुहा.	२१६०	अपामार्ग.	२०९२
अतिवला.	२१४८	अपामार्गतुल्यक.	२२३८
अतिमुक्त.	१९२६	अब्ज.	२२१४
अतिमुक्तक.	१९७९	अब्जजन्मन्.	२२१४
अतिरसा.	२१०६	अब्रुह.	२२१४
अतिविषा.	२१७५	अभया.	१९५९
अतिसौरभ.	२११०	अभ्रङ्कष.	१९९४
अत्रपत्रक.	२१११	अभ्रपुष्प.	२०१८
अदरोहिणी.	२०४५	अमला.	२०९९
अद्यःशल्य.	२०९२	अमिलान.	२१३२
अधिष्टकण्ट.	२११५	अमृतवल्ली.	२२०४
	२११५		१९६९
अनन्ता.	{ २२०२	अमृता.	{ १९७२
	{ २२०४		{ २२०३
	{ २२६४	अमृताफल.	२२४५
अनाक्रान्ता.	२०८३	अम्बष्टकी.	२१८०
अनार्यक.	१९१०	अम्बष्टा.	{ २१२६
अनार्यतित्तक.	२११६		{ २२३६
अनुवाक.	२०१७	अम्बुज.	२०१६
अनुस.	२१४५	अम्बुदाहय.	२२६६

अम्बुप्रसादनफल, २०४४	अरिष्ठ	{ २२२३-
अम्बुव्रेतस २०१८	-	२०२५
अम्रपाटक १९३६	अरिष्ठा,	२१८४
अम्ल १९४८	अरुण -	२१४५
अम्लकेशर १९४२	अरुणा	२१८७
अम्लटोलक २२३६	अरुष्क	२०२२-
अम्लपत्र १९५१	अरुष्कर,	२०२२
अम्लपूर १९४६	अर्कभक्ता	२२३१
अम्ललोणिका २२३५	अर्जक	२१०८
अम्लवृक्ष १९४६	अर्जुन	{ १९९२
अम्लवेतस १९४७	-	१९९२
अम्लशाक १९४६	-	२२६३
अम्ला २२३६	अर्थप्रसाधनी.	२१४९
अम्लान २१३२	अर्थसाधन	२०२३
अम्लिका १९४५	अर्शोघाती	२२२९
अरणि १९७३	अला	२२६४
अरण्यनलक २२६०	अलावू	२२४७
अरलि १९७४	अल्पघाटा	२१५७
अरविन्द २२१३	अल्पमारिष	२२३७
अरस्फोता २१९२	अल्पास्थि	२०६४
अरिमर्द २२३२	अवगवाक्षी	२१९५
	अवल्युज	२१०५

अव्यक्तगन्धिका.	११९४
अव्यथा	{ १९७०
	{ २१०३
अशोकरोहिणी.	२१८३
अश्मगर्भ.	१९९०
अश्मन्तक.	१९५१
अश्मरिकारिपु.	२०२०
अश्वकण्ड.	२०७८
अश्वकर्ण.	१९९१
अश्वगन्धा.	२०७८
अश्वज्जा.	२१६३
अश्वत्थ.	१९२७
अश्वत्थफला.	२१५६
अश्वपुच्छा.	२०९७
अश्वमारक.	१९१८
अश्वमूर्ति.	२०३९
अश्वरोध.	१९१८
अश्ववल्लभा.	२०८४
अश्वारोहक.	२०७८
अष्टापदी.	२१२९
असन.	१९८९

अहमग्रिका.	१९६९
अहो.	१८८९
	आ.
आकाण्डीरक.	२२६७
आखुपर्णी.	२२११
आघाट.	२०९३
आघेगी.	२२२९
आचमन.	२११८
आटरुष.	२०४७
आढकी.	२२७८
आदण्ड.	२०४१
आदित्यवल्ली.	२२३१
आमण्ड.	२०४०
आमलकी.	१९७२
आम्र.	२००९
आम्रातक.	१९३५
आयतफला.	१९३२
आयसीश्वरा.	२१६३
आहेवत.	२०२९
आरोग्यशिम्बिक.	१९८८
आर्तगल.	२१३४
आर्यभि.	२१८६

आवर्तकी	२१६१	इन्द्रायुध	२०७२
आशु	२२७१	इष्टकापथक	२२७०
	इ.		उ.
इक्षुकर्णिका	२११७	उग्रगन्धा	{ २१४४
इक्षुकाण्ड	२२५७		{ २१९६
इक्षुगन्ध	२२५७	उग्रा	२१९६
इक्षुगन्धा	{ २०८५	उचटा	२१७८
	{ २०८८	उज्झटा	२०९९
इक्षुवल्ली	२०८५	उत्तरा	२१६५
इक्षुः	२२५८	उत्तानपत्रक	२०४१
इक्ष्वाकु	२२४७	उत्पल	२१२७
इक्षुदी	१९६३	उत्पलशाखिन्	२१९९
इज्जल्पू	२०१६	उत्सादन	२००३
इन्दीवर	२२१७	उदकीर्य	२०३३
इन्दीवरी	२१८४	उदनाह्वया	२१४७
इन्दुक	१९५१	उदुम्बरपर्णिका	२०८९
इन्द्राक्ष	२०६०	उद्दालक	२००७
इन्द्रवारुणी	२१९४	उद्दह	१९८१
इन्द्रा	२११५	उद्द्वेग	२०६८
इन्द्राणी	{ २०५९	उन्मत्त	२१४०
	{ २०७२	उपकुञ्चि	२२२३
		उपकुञ्चिका	२२२३

उपकुल्या.	२१९०	एडगज.	२१०२
उपासन.	१६९४	एनतेन.	१८८९
उलपवल्लज.	२२५८	एरण्ड.	२०४०
उलिका.	२२३६	एर्वाल.	२२४८
उशीरपत्रा.	२०१३	एलापर्ण.	२१०६
उशीरममय.	२२६९	एलावालुक.	२१२०
उषणा.	२१९०	एल्वाल.	२१२०
उष्ट्रधूमकपुच्छा.	२०८०	ऐ.	
ऋ.		ऐन्द्री.	२१९४
ऋद्धि.	२०६१	ऐरवत.	१९५२
ऋषभ.	२०६०	ऐर्वाल.	{ २०९१
ऋषिसृष्टसुख.	२०६२		{ २१९५
ऋष्यगन्ध.	२०८५	ऐलेय.	२१२०
ऋष्यगन्धा.	{ २०८५	ओ.	
	{ २१४८	ओडूपुष्प.	२०३७
ऋष्यप्रोक्ता.	२१८६	ओदनपाकिन्.	२१३४
ऋष्या.	२१४८	क.	
ए.		ककु.	२२७६
एकपत्रफल.	२०७०	ककुत्र.	१९९२
एकवदन.	२०३१	कङ्कता.	२१४८
एकाष्टील.	१९३८	कङ्कुष्ट.	२०६३
एकाष्टीला.	२१८०		

कझोट	२२४६	कट्फल	२०३५
कझोलक	१९२३	कट्फला	१०८३
कझुनी	२०७५	कटुभा	१०७५
	२२७९	कटुमर.	२२८५
कच्छकोलि	२०१७	कणजीरक.	२२२२
कच्छुनाशिनी	२१५६	कणवीर.	१०१८
कच्छुरा	२११५	कणा	२१८०.
	२१८५	कणाजाजी	२२२२
कटङ्कटेरिका	२०५४	कणिश.	२२८४
कटमी	२०९६	कण्टकाख्या	१०५७
	२१९४	कण्टकारिका	२०८१
कटम्बर	१९३५	कण्टकिल्	१०५३
कटम्बरा	२१८४		२००८
कटिल.	२०९४	कण्टकीटक	१०६३
कटिला.	२२४४	कण्टफल	२०८०
कटु	२१८४	कण्टली	२०८१
कटुका	२१८३	कण्टी	२०८८
	२२४७	कण्डुर.	२२२०.
कटुमन्धिक	२१९१	कण्डुरा	२१८५
कटुफल	१९२३	कत	२०४४
कटुमक	२२५५	कतकमर्कश	२२३२
कटुरोहिणी	२१८३		

कथम.	१९४७	कपीतन.	१९०७
कदम्बक.	२२८३	कपीन.	१९३६
कदम्बपुष्पिका.	२१०३	कपोत.	१९२९
कदली.	२०४९	कपोताङ्घ्रि.	१९३९
कदुपर्णी.	२२०८	कफवर्धन.	२०२९
कनकाह्वय.	२१४०	कफहर.	१९२५
कन्द.	२२२९	कफेख.	२०१५
कन्दपत्रत्वच्.	२१६५	कमण्डलु.	२२४५
कन्दराल.	१९२८	कमल.	२००७
कन्यका.	२१३१	कमलोत्तर.	१९२८
कपिकच्छा.	२१८५	कम्पिलक.	२२१३
कपिकच्छुरा.	२१८५	कम्बुक.	२१५९
कपिचूत.	१९३५	कम्बोजि.	२०४३
कपित्थ.	१९४९	करकण्टका.	२०७८
कपिपिप्पली.	२०९२	करञ्च.	२०९७
कपिप्रिय.	} १९३४ १९३५ १९४९	करतालिका.	२१८२
		करमर्द.	२०३२
		करवल्लभ.	२१३४
कपिहोमा.	२१८६	करवी.	१९
कपिला.	१९५९	करवी.	
कपिवल्ली.	२०९३	करवी.	

करवीरक	१९०७	कर्णसू	१९५१
करहाट	२०१४	कर्णिकार	१९१६
कराची	१७९०	कर्णिकारच्छाय	१९८५
कराभ्रक.	१९३९	कर्णी	१९८८
करी	१९९६	कर्पट	१९३०
करीपणी	२२०९	कर्पराल	२०२८
करुण	१९४१	कर्पूर	१९२२
कर्कटक	२०१५	कर्वर	२२३९
कर्कटकिनी	२०१५	कर्वरि	२२५२
कर्कटशृङ्गी	२०८०	कर्वर	२११९
कर्कटाहा	२०८१	कर्मार	२०५३
कर्कटी	२२४८	कर्पफल	१९७१
कर्कन्धु	१९५९	कर्पि	१९७१
कर्करी	२२४८	कलम	२२७२
कर्कगच्छदा	२२०८	कलम्बी	२२४४
कर्कशाह	२०४३	कलशी	२०८६
कर्कह	२२४६	कलायक	२२७२
कर्कोटवी	२२०७	कलिङ्गी	२२४६
कर्चूर	२१४२	कलिद्रुम	१९७१
कर्णधारिणी	१९१९	कलिनाशन	२०३२
कर्णपूर.	१९०७	कलिवास	१९३१
		कलिहारिका	२२०२

कथम.	१९४७		
कदम्बक.	२२८३	कपीतन.	१९०७
कदम्बपुष्पिका.	२१०३		१९३६
कदली.	२०४९	कपीन.	१९२९
कदुपर्णी.	२२०८	कपोत.	१९३९
कनकाह्वय.	२१४०	कपोताङ्घ्रि.	२०२९
कन्द.	२२२९	कपोताङ्घ्रि.	१९२५
कन्दपत्रत्वच्.	२१६५	कफवर्धन.	२०१५
कन्दराल.	१९२८	कफहर.	२२४५
कन्यका.	२१३१	कफेष्ट.	२००७
कपिकच्छा.	२१८५	कमण्डलु.	१९२८
कपिकच्छुरा.	२१८५	कमल.	२२१३
कपिचूत.	१९३५	कमलोत्तर.	२१५९
कपित्थ.	१९४९	कम्पिलक.	२०४३
कपिपिप्ली.	२०९२	कम्बुक.	२०७८
	१९३४	कम्बोजि.	२०९७
कपिश्रिय.	१९३५	करकण्टका.	२१८२
	१९४९	करञ्च.	२०३२
कपिहोमा.	२१८६	करतालिका.	२०३४
कपिल.	१९५९	करमर्द.	१९३६
कपिवल्ली.	२०९३	करवल्लभ.	२०२७
		करवी.	२१५३
		करवीर.	१९१८

करवीरक	१९०७	कर्णसू	१९५१
करहाट	२०१४	कर्णिकार	१९१६
कराती	१७९०	कर्णिकारच्छाय	१९८५
कराम्रक.	१९३९	कर्णी	१९८८
करी	१९९६	कर्पट.	१९३०
करीपणी	२२०९	कर्पराल	२०२८
करण	१९४१	कर्पूर	१९२२
कर्कटक	२०१५	कर्पर	२२३९
कर्कटकिनी	२०१५	कर्परि.	२२५२
कर्कटशुद्धी	२०८०	कर्पुर	२११९
कर्कटाहा	२०८१	कर्मार	२०५३
कर्कटी	२२४८	कर्पफल	१९७१
कर्कन्धु	१९५९	कर्पि	१९७१
कर्करि	२२४८	कलम	२२७२
कर्कगच्छदा.	२२०८	कलम्बी	२२४४
कर्कनाह	२०४३	कलशी	२०८६
कर्कार	२२४६	कलायक	२२८२
कर्कोटकी	२२०७	कलिघ्नी	२२४६
कर्चूर	२१४२	कलिद्रुम	१९७१
कर्णधारिणी	१९१९	कलिनागन	२०३२
कर्णपूर.	१९०७	कलिनाम	१९३१
		कलिहारिका	२२०२

कल्याण.	१९८९	काकंपीलु.	
कल्हार.	२२१७	काकमर्दक.	
कवच.	२१४६	काकमाची.	
कवल.	२२१६	काकमुद्रा.	
कश्मरी.	१९८३	काकर्द.	
कश्मीर.	२२५१	काकवल्लभा.	
कषाय.	१९९१	काकसाहा.	
काककर्कटी.	२०६६	काकादनि.	
काककुष्ठ.	२०६३	काकेन्दुक.	
काकचिञ्चिका.	२१७७	काकोडुम्बरिका.	
काकजङ्घा.	२१५३	काक्षीव.	
काकजम्बु.	२०१३	काचिम.	
काकणिन्द्रिका.	२१७७	काञ्चनी.	
काकतक्षु.	२२८१	काण्ड.	
काकताल.	२११०	काण्डतिक्तक.	
कायतुण्डक.	१९११	काण्डरुहा	
काकतुण्डपूली.	२१५५	कानीन.	
काकनखी.	२१७७	कान्ता.	
काकनन्तिका.	२१७७	कान्तारक.	
काकनाशा.	२१५४	कामक.	
काकपाद.	१९६७	कामदूती.	
काकपालक.	२०६३		

कामपद्विप	२०४६	कालवेष्टी	२१९१
कामाङ्गा	२००९	कालवृन्त	२२७८
काष्ठकं	१९२७	कालवृन्तिका.	१९०८
	२०१६	कालशाक.	२००१
काष्पिष्ठ	२०४३	कालस्कन्ध	१९१९
कायस्था	१९१०		२००१
कारम्भा	२०७६	काला	२१३७
	२१४३		२२२३
कारवी	२१५३	कालानुसाय	२०५०
	२२२१	कालिरस	२०४९
	२२२२	कालेयक	२०५५
कारवेली	२२४४	काल्य	२१४२
कार्तिकेय	२०३०	काश	२२५७
कार्पाशी	२०४४	काश्मरी	१९८४
कार्मुक	२०२६	काश्मीरज	२१२२
काश्यशाळ	१९५१	काश्मीररिपु	२२४०
काल	२००२	काष्ठदारुणी	१९९८
	२२३२	काष्ठपाटला	१९०९
कालगोष्ठा	२१८८	काष्ठशारिवा	२१९८
कालनियति	१९६४	काष्ठीला.	२०४९
कालमेपी	२१०४	कासमी	२०३४
	२१८८	कासमर्व.	२२३२

कासू.	१९६०	कीरवल्लभ.	२०३६
कासेक्षु	२२५७	कुक्कुट.	२२४१
काहल.	१९३४	कुक्कुटी.	१९५६
काहला.	१९२७	कुक्कुर.	२०५६
किंशुक.	१९८०	कुघ.	२२५६
किंसारु.	२२८४	कुङ्कुम.	२१२१
किङ्कण.	१९२६	कुचन्दन.	१९१४
किङ्किणी.	२१५८	कुजम्बुका.	२०१३
किङ्कीराट्.	२१३४	कुञ्चिका.	२२२३
किङ्कीरात.	२१३४	कुञ्जरा.	२०३८
किल्क.	२१५८		१९७४
किणीही.	२०९२	कुट.	२१३५
किण्वमूल.	२१७४		२२६७
किण्वन्.	१७२०	कुटी.	२१६८
कितव.	२१३९	कुट्टिम.	२०३६
किम्पाक.	२०४२	कुठिञ्जर.	२१०८
किरात	२११६	कुठेरक.	२१०८
किरातक.	२११६	कुण्डली.	२२०४
किराततिक्त.	२११६	कुण्डिन्.	१७२०
किलासघ्न.	२२४६	कुतसु.	२२५३
किलिम.	१९१७	कुनालिक.	१७३३
किशिनी.	२२१०	कुनाशक.	२११५

कुन्द	२१२६	कुरवक.	२१३३
कुन्दरुकी.	२०३९	कुरुण्डी	२२४०
कुपालु	२००२	कुरुयक	२१३२
कुवेराक्षी	१९०९	कुरुविन्द	२२६६
कुञ्जक	{ २००८	कुल	२१७४
	{ २०१६	कुलक	{ २००२
कुञ्जरुष्टक.	१९५४		{ २२४५
कुमारक	२०१०	कुलत्थ	२२७८
कुमारजीवनामक	२०३१	कुलत्थिका	२२७८
कुमारी	२१३१	कुलपुष्प	२१७४
कुमुद	२२१६	कुलाव	१९८२
कुमुदाहारी	१९८३	कुली.	२०८२
कुमुदिका	२०३६	कुल्माप	२२७८
कुमुदोद्भव.	१९१८	कुवलय	२२१६
कुमुद्वती	२२१५	कुवलि	१९५९
कुम्भिका	२२२०	कुवेल	२२१६
कुम्भी	२०३६	कुश	२२५६
कुम्भीक	१९१७	कुशलिन	१९५१
कुम्भोलम्बलक	१९६५	कुशिशिपा	१९५९
कुरष्टक	{ २१३२	कुशेशय	२२१३
	{ २१३३	कुष्ठनादिनी	२१०४

कुरुगुग्ग.	{ २१२१	कृष्णपाला.	२१०५
	{ २१५९	कृष्णभद्रा.	२१९९
कूटशाल्मली.	१९५७	कृष्णभेदा.	२१८३
कूरगण्डलान्नक.	२०९५	कृष्णमहिनू.	२११०
कूर्निक.	२२४९	कृष्णमालुक.	२११०
कूर्निकेरार.	२०६७	कृष्णला.	२१७७
कूर्निकशीर्षिक.	२२४०.	कृष्णवर्ण.	२०२३
कृष्णगण्डक.	२२४६	कृष्णवल्ली.	२१९९
कृतचक्रा.	२२०६	कृष्णचृन्तिका.	२०९७
कृतत्राण.	२११२	कृष्णराजसू.	१९८९
कृतमाल.	{ १९८६	कृष्णसारा.	१९५८
	{ २०३३	कृष्णा.	{ १९११
कृमिध.	१९४२		{ १९८२
कृमिज.	१९१०		{ २१८९
कृमितरु.	२०११	केकणि.	१९६७
कृमिहा.	२०६०	केतक.	२०७०
कृष्ण.	२१८८	केतकच्छदनीम.	२०४४
कृष्णजटा.	२१६५	केरलनू.	२०५९
कृष्णतन्दुल.	२०५०.	केरलनू.	२२४४
कृष्णतन्दुला.	२१०.०	केजप्रथिक.	२०२६
कृष्णपाकपाल.	१९४०	केजरत्न.	२२३१

केयवल्ली	२०९३	कोलक	२१८९
केशवावास	१९२८	कोलकर्णी.	२०७८
केशाम्बु	२०११	कोलफल	१९९३
केशी.	२१६६	कोलमूल	२१९१
केसर.	} १९१६ २२१८	कोल	२१९०
		कोलि	१९५९
केसराम्ल.	१९४२	कोलिपत्र.	१९९६
केसरी.	१९४३	कोली	१९६०
कैटरी.	२०३५	कोशफल	२२०७
कैरव.	२२१६	कोशातकी.	२२०६
कैरविणी	२२१५	कोपपुष्प	१९९९
कैवर्तिमुस्तक	२२६७	कोपफल	१९२४
कोकनद.	२२१५	कोरव	२११७
कोकिनाक्षम .	२२५७	करुरा	१९६६
कोटिवर्षा.	२०५८	कन्दाल	२०५१
कोद्रव.	२२८०	कमसन्धारण	१९७९
कोमल.	१९२३	} २००४ २०५१ २०६८ २०७१	कमुक
कोर	१९२४		
कोरझी	१९२१		
कोरदूपक.	२२८०		
कोर	१९२४	कमुकच्छद	२०६९

केजवल्ली.	२०९३	कोलक	२१८९
केशवावास	१९२८	कोलकर्णी.	२०७८
केशाम्बु	२०११	कोलफल	१९९३
केशी	२१६६	कोल्मूल.	२१९१
केसर	{ १९१६	कोला	२१९०
	{ २२१८	कोलि	१९५९
केसराम्ल.	१९४२	कोलिपत्र.	१९९६
केसरी.	१९४३	कोली	१९६०
कैटरी.	२०३५	कोशफला.	२२०७
कैरव.	२२१६	कोशातकी	२२०६
कैरविणी	२२१५	कोपपुष्प	१९९९
कैवर्तिमुस्तक	२२६७	कोपफल	१९२४
कोकनद.	२२१५	कौरव	२११७
कोकिनाक्षम .	२२५७	करुका	१९६६
कोटिवर्पा.	२०५८	कन्दाल	२०५१
कोद्रव	२२८०	कममन्धारण	१९७९
कोमल	१९२३		२००४
कोर.	१९२४	कमुक	{ २०५१
कोरझी.	१९२१		{ २०६८
कोरदूपक	२२८०		{ २०७१
कोरु.	१९२४	कमुकच्छद	२०६९

खरमञ्जरी.	२०९२	गन्धकारी	२०३९
खरस्कन्ध	१९३५	गन्धकुमुम	१९४३
खराश्या	२१४३	गन्धनाकुलिका	२१०७
खर्जूर	२०६५	गन्धपत्र	१९४९
खर्जूरी	२०७०	गन्धपुष्प	२०१७
	२०६६	गन्धपुष्पक	२०२१
खर्जूरी	२०७०	गन्धफली	२०७६
ग		गन्धवली	२१४९
गजद्विश	१९८५	गन्धमासी	२१६६
गजमक्ष्या	२०३९	गन्धमूलक	२१४२
गणान्धक	१९३७	गन्धमूला	२१०६
गणिका	२१२६	गन्धवेहस्तक	२०४१
गणिकारिका.	१९७३	गन्धवणी	२१४५
गण्डकाली	२१७१	गन्धवती	२१६८
गण्डकी	२२५८	गन्धवीरा	२०३९
गण्डदूर्वा	२२६५	गन्धवृक्ष	२०१९
गण्डाली	२२६५	गन्धसार	१९१२
गण्डीर	२२३८	}	१९९३
गण्डीरक	२२३७		२१६०
गण्डीरी	२२५८	}	२२५२
गन्धकटी.	२१६८		२२५२

खरमञ्जरी	२०९२	गन्धकारी	२०३९
खरस्कन्ध	१९३५	गन्धकुमुम	१९४३
खराश्या	२१४३	गन्धनाकुलिका	२१०७
खर्जूर	{	गन्धपत्र	१९४९
		गन्धपुष्प	२०१७
खर्जूरीका	२०६६	गन्धपुष्पक	२०२१
खर्जूरी	२०७०	गन्धफली.	२०७६
ग		गन्धवली	२१४९
गजद्विश	१९८५	गन्धमासी	२१६६
गजमध्या	२०३९	गन्धमूलक	२१४२
गणरूपक	१९३७	गन्धमूला.	२१०६
गणिका	२१२६	गन्धर्वहस्तक	२०४१
गणिकारिका	१९७३	गन्धवणी	२१४५
गण्डकाली	२१७१	गन्धवती	२१६८
गण्डकी	२२५८	गन्धवीरा	२०३९
गण्डदूर्वा	२२६५	गन्धवृक्ष	२०१९
गण्डाली	२२६५	गन्धसार	{
गण्डीर	२२३८		
गण्डीरफ	२२३७	१९९३	
गण्डीरी	२२५८	गन्धा	{
गन्धफटी	२१६८		
			२२५२

गन्धाढी.	२१६७	गिरिज.	२०००
गन्धाब्जा.	२१३१	गिरिपर्णी.	२१९२
गन्धाली.	२११९	गुग्गुली.	१९६४
गन्धोत्कट.	२१३९	गुच्छ.	२२८५
गमन.	२२५९	गुच्छफल.	२०१७
गम्भारी.	१९८३	गुञ्जस्तजनक.	२२६१
गम्भीर.	१९४१	गुञ्जा.	२१७७
गरागरी.	२२०५	गुडपुष्प.	१९९९
गर्दभ.	२२१६	गुडफल.	२०२७
गर्दभशाक.	२१६१	गुडा.	१९३८
गर्दभाण्ड.	१९२८	गुडूची.	२२०३
गर्भपाकिन्.	२२७१	गुणोज्ज्वला.	२१२५
गर्भपातन.	२०२४	गुन्द्रा.	{ २०७६
गर्भपातिनी.	२२०२		{ २२५६
गवाक्षा.	२१२९	गुन्द्री.	२२६६
गवादनी.	२१९४	गुरुपुष्पिका.	१९४५
गवेधु.	२२८२	गुल्मक.	१९१९
गवेधुका.	२२८२	गुल्मारि.	२०२७
गाङ्गेय.	२२६६	गुवाक.	२०६८
गायत्रिन्.	१९५३	गुहा.	२०८६
गालव.	२००५	गुहाशव.	२०२८

गूढराघ.	२१५१	गोमी	२०५९
गृञ्जन.	२२२४	गोमूत्रगन्धक.	१९९०
गृध्रनखी.	१९६०	गोल्फल	१९९९
गेहविटप	१९८६	गोलिह.	२०५२
गोकण्ट	२०८८	गोलोमा	२०७३
गोकर्णी	२२००	गोलोमी	{ २१९७
गोक्षुर	२०८७		{ २२६५
गोचन्दना.	२१४५	गोल्हा	२२५३
गोजिका.	२१४६	गोवन्द्रनी	२०७६
गोत्रवृक्ष.	१९९४	गोशीर्षक	१९१२
गोदुघा	२१९५	गौर	{ १९८१
गोधास्कन्ध	१९५५		{ १९८८
गोधूम	२२७७	गौरशाक	२०००
गोनर्द	२२६७	गौरी	{ २१००
गोपकन्या	२१९८		{ २१११
गोपति	२०६१	अन्यमूली	२११९
गोपभद्रिका	२०३५	अन्या	२००८
गोपवल्ली	२१९८	अन्धिक	{ २०५७
गोपवृक्ष	१९७६		{ २१९०
गोपुरझन.	२२६७	अन्धिका	{ २१०४
गोप्या.	२१९८		{ २२१०

अन्धिपर्ण.	२०५६	घुसृण.	२१२१
अन्धिल.	{ १९६६	घृतमण्डलिका.	२१७२
	{ १९६७	घृतिका.	२०८६
अहनाशन.	१९८६	घोण्टा.	१९६०
आमनलिका.	२२६०	घोण्टा.	१९६०
आम्या.	२१३८	घोषा.	{ २२०६
आहि.	१९५०		{ २२२१
आप्मा.	२१२८	च.	
आष्मिका.	२१२८	चक्रवर.	१९७९
घ.		चक्रमर्दक.	२१०१
घण्टा.	२०५१	चक्रलक्षण.	२२०४
घण्टापुष्प.	२१४०	चक्रशल्या.	२१७८
घण्टाखा.	२१५७	चक्राक.	२१०१
घण्टाली.	२२०६	चक्रारव्य.	२०५०
घनसार.	१९२२	चक्राङ्गी.	२१८४
घनस्कन्ध.	२०११	चक्षुष्य.	२१६९
घावनी.	२०८६	चञ्चु.	{ २०४१
घास.	२२६३		{ २०४१
घुटा.	१९६०	चटकाशिर.	२१९०
घुणवल्लभा.	{ १९५६	चणक.	२२७४
	{ २०९०	चण्ड.	१९१९

चण्डा	२२१०	चाणाक्यमूलक	२२४२
चण्डात	१९१९	चामरपुष्पक	२२५७
चतुरङ्गल	१९८७	चार	१९३५
चतुष्पर्णी	२२३६	चारि	२२६३
चन्दन	१९११	चारिपत्रिका	२१५२
चन्दनपुष्पक	१९२५	चाम्दुर्जन	१९२९
चन्दनवीजिका	२०४५	चारपर्णा	२२२६
चन्दनशाखि	२१९९	चाम्मोटा	२१२५
चन्दना	२१९९	चिखण	२०६८
चन्द्रनामक	१९२३	चिद्धा	१९४५
चन्द्रबाला	१९२०	चित्र	२०४०
चन्द्राह्वय	२०४३	चित्रक	२१३५
चर्मकपा	{ २०८४	चित्रवण्टक.	२२२९
	{ २१७०	चित्रपर्णक	२१५५
चर्मरङ्ग	२१६१	चित्रपर्णी	२०८७
चर्मिण	२००६	चित्रफला	२१०५
चल्पत्रक	१९२७	चित्रा	{ २०८९
चयन	२१९१		{ २२११
चत्रिका	२१०१	चिग्गीमिन	२२५०
चव्य	२१०१	चिग्पाकिन्	१९५०
चाङ्गेरी	२२३५	चिरविल्यक.	२०३२

जिङ्गी.	२१८७	ज्योतिष्का.	२०९६
जीमूतक.	२२०५	ज्योतिष्मति.	२०९६
जीरक.	२२२२	झिण्डनू.	२१३३
जीर्णवालुक.	२२२९		
		ट.	
जीवक.	{ १९८९	टक्कदेशज	२२३९
	{ २२५०	टङ्क.	२०१२
	२२६७		
जीवनाह्वय.	२२३४	त.	
जीवनी.	२२३४	तक्राधिवासन.	१९५२
जीवनीय.	२२३४	तगर.	२०५०
	{ २२०४	तटरुह	२०४५
जीवन्ती.	{ २२३४	तनु.	२००८
	२२६७	तनुक्षीर.	१९३६
जीवबुध.	२१०२	तनुवलकल.	२००३
जीवबोधिनी.	२२३४	तन्तुल.	२२१८
जीववद्धिनी.	२२२९	तन्निका.	२२०४
जुङ्गक.	२२८१	तन्दुल.	२०५९
जूर्णाह्वय.	१९९६	तन्दुली	२२३७
जोरण.	२२८१	तन्दुलीय	२२३७
जोर्णाला.	९	तन्दुलेरक.	२२३७
ज्ञायताति			
ज्यंभल.			
ज्योतिष्.			२१५३

जपा	२०३७	जलज	{ २०००
जम्बीर	१९४०		{ २२१४
जम्बु	१९७५	जलजन्मन्	२२१४
जम्बू	२०१२	जलजा	२०७७
जम्बूल	२०६९	जलनीली	२२२०
जम्भ	१९४०	जलपिप्पली	२१७३
जम्भल	१९४०	जलत्राक्षी.	२२४३
जम्बीर	२११२	जलमुक्ता	२२६८
जम्बीर	१९४०	जलरुह	२२१४
जय	२२७५	जलशूक	२२२०
जयद्रुम	२०४६	जरा	२२३८
जयन्ती	{ १९७३	जराशय	२२७०
	{ २०४६	जवा	२०३७
जया	{ १९७३	जातिकोश	२१२४
	{ २२६३	जातिफल	२१२४
	{ १९६९	जाती	२१२२
जरण	{ २१३५	जातूफा.	२१५२
	{ २१५१	जात्यभृत	२१२४
	{ २२२२		
जर्घाट.	२२८२	जाली	{ २१५८
जलवेश	२११८		{ २२०६

जिज्ञी.	२१८७	ज्योतिष्का.	२०९६
जीमूतक.	२२०५	ज्योतिष्मति.	२०९६
जीरक.	२२२२	क्षिण्डित्.	२१३३
जीर्णवालुक.	२२२९		
जीवक.	{ १९८९	ट.	
	{ २२५०	टकदेशज	२२३९
जीवनाह्वय.	२२६७	टङ्क.	२०१२
जीवनी.	२२३४		
जीवनीय.	२२३४	त.	
जीवन्ती.	{ २२०४	तक्राधिवासन.	१९५२
	{ २२३४	तगर.	२०५०
जीवबुध्न.	२२६७	तटरुह	२०४५
जीवबोधिनी.	२१०२	तनु.	२००८
जीववह्निनी.	२२३४	तनुक्षीर.	१९३६
जुङ्गक.	२२२०.	तनुवलकल.	२००३
जूर्णाह्वय.	२२८१	तन्तुल.	२२१८
जोरण.	१९९६	तञ्जिका.	२२०४
जोर्णाला.	२२८१	तन्दुल.	२०५९.
ज्ञायतालिका.	२०९९	तन्दुली	२२३७
ज्यंभल.	१९३७	तन्दुलीय.	२२३७
	२. ५	तन्दुलेरक.	२२३७
		तन्वी.	२१५३

तपस्विनी	{ २१०३	ताम्रपर्णी	२०३८
	{ २१६६	ताम्रपुष्प	२२३३
तपस्वी	२१३०	ताम्रफल	२०२१
तमाल	{ १९१९	ताम्रमूलिन्	२११५
	{ २०२०	ताम्रवृन्त	२२७८
तमालपत्र	१९२०	ताम्रसार	१९१४
तरङ्गिणी	२१०१	ताम्रिका	२१७८
तरणी	२१३१	ताद्व्यंशुक	२२७३
तरुण	२०४०	ताल	{ २०६६
तर्कारी	१९७३		{ २०७०
तल	२०६६	तालक	२२०५
तलफल	२१४०	तालपत्री	२१६४
तम्करन्नायु	२१५५	तालपर्णी	२१५०
तम्करी	२२१०	तालमूली	२१५०
तापमतरु	१९६३	ताली	२०७०
तापसवल्लभ	१९३५	तिक्तकरोहिणी	२१८४
तापिच्छ	१९१९	तिक्तपथे	२२४६
तामरम	२२१४	तिक्तनीजा	२२४७
तामलकि.	२०९९	तिक्तमज्जा	१९६३
तामम	१९२०	तिक्तवल्कली	२२०१
ताम्रपत्र	१९५१	तिक्तशाक	२०१९

तिकृता.	{ २१७९	तीक्ष्णपत्र.	२०४८
	{ २१८४	तीक्ष्णफल.	२०४८
तिनिश.	१९७८	तीक्ष्णवल्क.	२०४८
तिन्तिडी.	१९४५	तीक्ष्णसार.	१९६६
तिन्तिडीक.	{ १९४६	तीरवृक्ष.	२०००
	{ १९४८	तुङ्ग.	१९१७
तिन्तिला.	१९४५	तुङ्गा.	१९६१
तिन्दु.	२००२	तुङ्गी.	२२५२
तिन्दुक.	{ २२०२	तुच्छा.	{ १९२१
	{ २००१		{ २१३७
तिरीट.	२००४	तुण्डिका.	२२५३
तिलकरोहिणी.	२१८३	तुण्डी.	२२५३
तिलपर्णिका.	१९१५	तुण्डीकेरी.	२०४४
तिलपर्णी.	२०८७	तुग.	२२८३
तिलपिञ्ज.	२२८३	तुम्बरु.	२०४८
तिलपेज.	२२८३	तुम्बसी.	२१९६
तिल्व.	२००४	तुम्बी.	२२४७
तिप्यपुष्प.	१९९०		२०७८
तिप्यफला.	१९७२		{ २११०
तिप्या.	११४०		२१६४
तीक्ष्णगंध.	१०९		०९२१

सुवरी	२२७८	तेजोमन्थ	१९७४
सुप	२२८५	तेजोवती.	२१६४
सुपची	२२२२	तेजोद्वा	२१६४
सुपा	२२८५	तैलपर्णिक	१९१२
सुष्ट	२००१	तैलमाविनी.	२१२२
सूक्ष्म	२०८९	तोक्य	२२७३
सूणी	२१३७	तोयपिप्पली	२१७३
सूद	२०५०	तोयमञ्जरी	२२३८
सूळ	२०५०	तोयवृत्ति	२२३८
सूलिनी	१९५६	तोयाधिवासिनी	१९०८
सृण	{ २२५५	त्रपुसी	{ २१९६
	{ २२६३		{ २२४८
सृणध्वज	२०५२	त्रायन्ती	२११२
	{ २०६६	त्रायमाणा	२११२
सृणराज	{ २०६९	त्रिक	२०८८
	{ २१२९	त्रिफण्ट	२०८८
सृणशुल्य	२१२९	त्रिदिवोद्भवा	१९२२
तेजन	२०५३	त्रियर्णी	२१५९
तेजनी	२२००	त्रिपादी	२१७२
तेजस्विनी	२१६३	त्रिपुटा	{ १९२२
तेजिनी.	२१६४		{ २१३०

त्रिवृन्तारुख्य.	१९८०	दन्ती.	२०८९
शुटि.	{ १९२०	दभ्र.	२२५६
	{ १९३८	दमन.	२१३८
त्र्यरूसुरूपा.	२१३०	दर्भ.	२२५६
त्वक्सार.	२०५३	दलम्.	१९२०
त्वक्सुगन्ध	१९५२	दांक्षिणात्य.	२०६७
त्वक्सुगन्धिका.	१९२१	दाडिम.	२०३६
त्वग्दिन्.	१९९६	दाडिमपुष्पक.	२०३४
त्वग्भुज.	२०६५	दानर्षि.	२१३८
त्वचिसार.	२०५३	दाप.	२०५१
त्वलर्क	१९३७	दारुक.	१९९७
द.		दारुण.	२१३५
दण्डोत्पला.	२१४५	दारुहरिद्रा.	२०५४
दद्भुम्भ.	२१०१	दार्विका.	२१४६
दधित्थ.	१९५०	दावी.	२०५४
दधिफल.	१९५०	दासी.	२१५३
दन्तधावन.	१९५३	दिण्य.	१९२४
दन्तवीज.	२०३७	दिसिन्.	२१३४
दन्तशठ.	{ १९४१	दिच्यवज्र.	२११८
	{ १९५०	दीपवृक्ष.	१९८५
दन्तशठा.)	२२३६	दीप्ता.	२२२६
दन्तहर्षण.)	१९४०	दीप्य.	२१४४

दीर्घकील	-२०२१	दुर्गन्धा	२१०४
दीर्घदण्ड	२०४०	दुग्ध	-२०९३
दीर्घपत्र	१९९१	दुर्नामारि	२१५०
दीर्घपत्रक	{	दुर्मपा	२१७८
		दुर्मावा	२१७८
दीर्घपत्रा	२०९४	दुर्लभा	२१०५
दीर्घफल	१९८७	दुर्वणप्रसर	२१२०
दीर्घमूल	२११४	दुर्वा	२२६३
दीर्घमूला	२१५९	दुष्प्रधर्पा	-२०८२
दीर्घरोमक	२११८	दुष्पर्श	२११५
दीर्घवृक्ष	१९७९	दूरमूल	२११४
दीर्घवृत्तान्त	१९७४	दृढ	२१२०
दीर्घायु	२२४९	दृढलता	२२५८
दीर्घिका	२१५२	दृढम्बन्य	१९३४
दुष्पर्शा	२०८१	दृगोक्षीप	१९७७
दुद्रुम	२२२५	देवजग्ध	२२५४
दुन्दक	१९७४	देवता	२१३९
दुग्भिप्रदा	२१८५	देवताड	२२०५
दुरालभा	{	देवडाली	२२०५
		देवदुन्दुभि	२१११
दुर्ग	१९६४	देवदृति	१९४४

देवद्रु.	१९९७	दुकिलिम.	१९९७
देवधान्य.	२२८१	द्रुम.	१९९७
देवनिर्मिता.	२२०३	द्रुमोत्पलव्याध.	१९१५
देवपुत्रिका.	२०५८	द्रोणी.	२१३८
देवपुष्प.	१९२५	द्वारदारु.	१९९३
देवमणि.	२१७६	द्विजकुत्सित्.	२००६
देववल्लभ. }	१९१७	द्वितीय.	२१०९
	१९९७	द्विरदाशन.	१९२८
देवशाक.	१९९२	द्वीप.	१९२४
देवश्रेणि.	२२००	द्विपिशत्रु.	२१८१
देवसहा.	२१४८	द्विपिका.	२१८१
देवी. }	२०५८	ध.	
	२२०४	धत्तूर.	२१३९
	२२००	धनु.	२०२२
दैत्य.	१९७१	धनुर्वृक्ष.	१९९४
दैत्या.	२१६७	धनुःश्रेणि.	२२०१
दोला.	२१३७	धनुष्पुट.	१९३४
द्रवती.	२२११	धन्वन्.	१९९५
द्रविड.	२१४२	धन्वयवासक.	२११४
द्रावण.	२००१	धन्वयास.	२११४
द्राविडी.	१९२०	धमनि.	१९२६

धरा	२२०३	ध्वाङ्गनामिका.	२१५६
धर्मत्रैपिन्	१९७१	न.	
धर्मपत्तन	२१८८	नकुलप्रिया	२१०८
धर्मणी.	२२०८	नक्तञ्चर	१९६५
धव	१९८१	नक्तमाल	२०३२
घातकी	२०३७	नगमित्	२१५५
घातुपुष्पी	२०३७	नट {	१९७४
धान्य	२२७१		२२५९
धान्यत्वपल.	२२८५		२२६७
धामार्गव {	२०९२	नटिन्	१९३०
	२२०७	नदी	१९२५
धावनी {	२०८२	नड	२२५९
	२०८६	नताङ्गी	२०८०
धुरन्धर	१९८१	नदीकान्त {	२०१६
धूर्त	२१३९		२१५४
धूर्तपादप.	१९९२	नदीकुलप्रिय	२०१७
धूर्धुर	२०६१	नदीसर्जम्	१९९२
धूसरच्छदना	२१४२	नयास्या	२१५४
धुवसाधन	१९९३	नन्दा	२२०२
धुवा	२१५९	नन्दिन	१९८२
ध्वजद्रुस	२०६६	नन्दी	२२७४

नन्दीवृक्ष.	२०४६			१९७४
नमस्कारी.	२१७१		नादेयी.	२०१३
नम्भ.	२००३			२०१८
नरेन्द्रमाता.	२२३६		नारङ्ग.	१९५२
नर्तक.	२२५९		नारायणी.	२१८१
नल.	२२५९		नारीकेर	२०६७
नलदममृणाल.	२२७०		नाल.	२२८५
नलदा.	२१६५		नालकिनी.	२२१२
नलिका.	१९२५		नालिकेर	२०६७
नलिन.	२२१३			२०७१
नलिनी.	२२१२		नालीक.	२२१४
नलिनु.	२२६०		निःश्रेणि.	२०६५
नवमालिका.	२१२७		निःस्यन्दन	२००१
नवमालिनी.	२१२७		निकुञ्जक.	२०१९
	२१०७		निकुम्भ.	२०९०
नाकुली.	२१६२		निकोचक.	२०२१
	२२६०		निगूढ.	२२७६
नागजिहा.	२१९९		निचुल.	२०१६
नागदन्ती.	२०९०		नित्यभद्रा.	१९८४
नागवला.	२०५४		निदिग्धिका.	२०८१
नागरङ्ग.	१९५२		निम्ब.	२०२४

निम्बकर	२०२६	नीलमल्लिका	१९६८
निम्बतरु	१९६५	नीलगल्कल	२०६८
नियमन	२०२५	नीलसन्धिक	२०७२
निर्गन्ध	} १९१६ १९१३	नीलसारक	२००१
		नीलस्यन्दा	२१९४
निर्गुण्डिन्	२०७२	नीलाम्बुजच्छदा	२०१२
निर्गुण्डी	२०७४	नीलिकासुता	२०७४
निर्मध्या	१९२५	नीली	२१३७
निर्माल्या	२०५८	नीवार	२२७९
निशाख्या	२१००	नुन्नमालिनी	२०९९
निशाचरी	२२१०	नृप	२०५०
निष्कुटि	१९२०	नृपात्मज	२०१२
निष्पात्र	२२७७	नेमिवृक्ष	१९५४
नील	२१३४	न्यग्रोध	१९३०
नीलकण्ठ	२२४२	न्यग्रोधा	२२११
नीलकपित्थं	२०१२		
नीलकेशी	२१३८	प.	
नीलनिर्यास	१९९०	पद्मज.	२२१४
नीलपर्णक	२०६४	पद्मजमुष्टिका	२०५८
नीलपुष्पी	२१९४	पद्ममुष्टिका	२०५७
नीलमञ्जरी	२०७३	पद्मरुद्र	२२१४
		पद्मम्पत्रा	२०५५

पञ्चागुल.	२०४०	पद्मकर्कटिक.	२२१९
पटोदय.	२०४३	पद्मनाल.	२२१८
पटोल.	२२४५	पद्मवर्णक.	२२५१
पट्टरञ्जन.	१९१४	पद्मा.	२१६०
पट्टिका.	२००४	पद्माक्ष.	२२१९
पट्टी.	२००४	पद्माट.	२१०२
पण्या.	२०९६	पद्मिनी.	२२१२
पत्तङ्ग.	१९१४	पनसा.	२००८
पत्तूर.	१९१५	पयस्विनी.	२०८५
पत्र.	१९६६	परपुष्टमदोद्भव.	२००९
पत्रपुष्पी.	२०९३	पराजिता.	२१९२
पत्रमालिन्.	२०१८	परावत.	२०२८
पत्राङ्ग.	१९१४	पराश्रय.	१९२७
पत्री.	२१२३	परिपेलव.	२२६८
पत्रोर्ण.	१९७६	परिमण्डल.	२०६५
पथिका.	२१६४	परिव्याध.	{ १९१५
पथिद्रुम.	१९५४		{ २०१९
पथ्या.	१९६९	परुष.	२०६४
पद्म.	२२१३	परुषक.	२०६४
पद्मक.	२०६२	पर्जनी.	२०५५
पद्मकन्द.	२२१९	पर्ण.	१९८०

पर्णमेदिनी.	२०७६	पाटलि	२०५२
पर्णास	२१०९	पाटली	१९०८
पर्पटक	२१४६	पाठा	२१७९
पर्वकाव्या	१९७२	पाठीन	२१३५
पर्वपुष्पा	२०९१	पाण्डु	२०९७
पलङ्कष	१९६४	पाण्डुफल	२२४५
पलङ्कषा	२०८९	पाण्डुरच्छदा	१९५८
पला	२१८९	पाण्डुराग	२१३९
पलाण्ड.	२२२४	पाण्डुरोगप्रिय	२१७४
पलाल	२२८५	पापचेलिका	२१७९
पलाश.	{ १९८०	पारावत.	२०२८
	{ २११९	पारावतपदी	{ २०९६
पलाशक	१९९६		{ २१५४
पलाशिनी	२२१२	पारिजातक	१९६५
पवनेष्ट	२१८९	पारिजाता.	२१६३
पवित्रा	२२५६	पारिभद्र	{ २०२४
पाकल	२११७		{ १९६५
पाटल.	{ २०६३		{ १९९७
	{ २२७१	पालङ्ग्या	२२३४
पाटला.	१९०८	पाशुपत.	२१७४

पापाणभेद.	२१५५	पीतं.	२१२१
पापाणवृक.	१९५१	पीतक्षीरा.	२२०९
पिकवान्धव.	२००९	पीतचन्दन.	२०५५
पिचुमन्द.	२०२५	पीततन्दुला.	२२७९
पिच्छा.	१९५७	पीतदारु.	२०५५
पिच्छिका.	२१६१	पीतदुग्धिका.	२२०८
पिच्छिल.	२००६	पीतद्रुम.	२०५५
पिच्छिला.	{ १९५६		{ १९२९
	{ १९५८	पीतन.	{ २०५५
पिण्डफला.	२२४७		{ २१२१
पिण्डा.	२१५२	पीतनक.	१९३६
पिण्डी.	{ २०१४	पीतपूति.	१०९८
	{ २०६५		{ १९८७
पिण्डीतक.	२०१४	पीतपुष्प.	{ २२०७
पितामह.	२२६१	पीतपुष्पक.	१९१६
पिपाटीन.	२१३५	पीतपुष्पिका.	२१४७
पिप्पल.	१९२७	पीतभद्र.	२१३४
पिप्पली.	२१८९	पीतम.	१९८९
पिशाचिका.			२०६३
पिञ्जिता.			१९८९
पिशुन.			२०२१

पीता	{	२०५४	पुत्रदा	२०७८
		२२८०	पुत्रश्रेणि	२२११
		२१२६	पुद्गल	२२५४
		२१६३	पुनर्नया	२०९४
पीतिक्रा	{	२१००	पुत्राग	१९१६
		२१५९	पुर	१९६४
पीलु	{	२०२७	पुरुपनामक	१९१७
		२२०१	पुलक	२०६३
पीलुपर्णा	{	२२०१	पुष्कर	२२१३
पीलुपर्णी	{	२२५३	पुष्करजटा	२२५१
पीवरी	{	२१८०	पुष्करमूल	२२५१
पुटाकिनी	{	२२१२	पुष्पकन्दा	२०८३
पुटा	{	१९२२	पुष्पफल	१९५०
पुण्डरीक	{	२१३९		१९६३
		२२१५	२०००	
पुण्डू	{	२२५९	पुष्पवर्षिणी	२०७४
पुण्डुक	{	१९२६	पूग	२०६८
पुण्यगन्धा	{	२१२५	पूगिन्	२०६८
पुत्रक	{	२१३८	पूतना	१९७०
पुत्रञ्जीव.	{	२०३१	पूतिपर्णी	२१०५

पूतिपुष्पा.	१९४४	पौष्कर.	२२५१
पूतिफल.	१९६३	प्रकीर्ण.	२०३२
पूतिफली.	२१०५	प्रकार्यक.	२०३३
पूतिमयूर.	२२५२	प्रग्रह.	१९८७
पूतिमारुत.	१९६८	प्रधन.	२२७५
पूतीक.	२०३२	प्रचोदन.	२११५
पूत्यारिभेद.	१९५५		२१९८
पूरक.	१९४२	प्रतानिका.	{ २२२६
पूरणी.	१९५६		{ २२६४
पृथक्पर्णी.	२०८६	प्रतापस.	१९३८
पृथिवीपति.	२०६१	प्रतिविषारुणा.	२१७५
	{ २१५२	प्रतिहास.	१९१८
पृथु.	{ २२२२	प्रत्यक्पुष्पी.	२०९३
	{ २१५२	प्रत्यक्श्रेणी.	२२११
पृथ्वी.	{ २२२२	प्रपुण्डरीक.	२१६९
	{ १९२२	प्रपुत्राट.	२१०१
पृथ्वीका.	१९२२	प्रपौण्डरीक.	२१६८
पृथ्वीपर्णी.	२०८६	प्रभावल.	२१५३
	{ २२५७	प्रमोदनी.	२१२९
पोटगल.	{ २२६०	प्रलोभी.	२१३४
पौण्डरीयक.	२१६८		
पौर.	२२५४		

प्रवङ्ग	१८६४	प्रियजीवक	{ १९७५
प्रवर	१९१०		२२५०
प्रवरवासन्त	२२७६	प्रियदर्शन	१९३३
प्रवाल	२२३३	प्रियवल्ली	२०७५
प्रवालफलघोषिकार	२२५३	प्रियशालक	१९८९
प्रवेल	२२७५	प्रिया.	२१३०
प्रनजिता	२१०३	प्रियाल	१९३४
प्रसादक	२२३३	प्रियालता.	२०७५
प्रसारणी	२२२६	प्रेतराक्षसी	२११०
प्रहसन्ती	२१३६	प्लक्ष	{ १९२९
प्राचीना.	२१७९		१९३०
प्राणक	२२५०	प्लवक.	१९२९
		प्लीहिरक्तहा.	२०३५
प्रावृषायणी	{ २०९४		फ.
	२१८६	फणिज्जक.	२१११
प्रिय	१९४१	फणिन्	२११२
प्रियंवदा	२१२३	फरण	२२२५
		फल	२०१४
प्रियक	{ १९८८	फलकिन्	१९१२
	२०७५	फलपूरक.	१९४२
प्रियकु	{ २०७५	फल्यू	१९३३
	२२७९		

फलषाण्डव.	२०३६	सर्वरक.	१९१३
फलखेह.	२०२८	सर्वरी.	२२५२
फलाम्बु.	२००८	सर्वरोद्भव.	१९१३
फलराजी.	१९३३	सर्हि.	२२५६
फलिनी.	२०७६	सर्हिपुष्पी.	२०३७
फलिन.	२०७६	सर्हिष्ट.	२११८
फलेरुहा.	१९०९	बलदा.	२१५०
फलगुवाटिका.	१९३२	बलदेवा.	२११३
फाल्गुनी.	१९३२	बलप्रभ.	१९९४
फुल.	२०१६	बलभद्रिका.	२११३
फेनक्षीरा.	२२०९	बलवान्.	२१५८
फेना.	२२२६	बलसार.	१९९४
फेनिल.	२०२४	बला.	२१४७
फेनिलच्छदा.	१९५९	बलिन.	२२७४
	ब	बहुक्षमा.	२०७५
बदरा.	२०४४	बहुगन्धा.	२०७८
बदराधृष्टि.	२११३	बहुत्वक्.	२००६
बदरादित्यवल्लभा.	२२३०	बहुप.	१९३०
बदरी.	१९५९	बहुपट.	२००५
बन्धुर.	२०६१	बहुपत्र.	२०२३
बन्धूकपुष्पक.	१९८८	बहुपुत्रा.	२०९९

बहुपुत्रिका	२२४६	विम्बी.	२२५३
बहुफेना	२२२५	विल्व	१९६८
बहुमञ्जरी	२११०	विल्वक	२१५३
बहुला	१९२१	विस	२२१८
बहुवल्क	१९३४	विसनाभय	२२१२
बहुवार	२००७	विसप्रसून	२२१४
बहुसुता	२१८०	विसिनी,	२२१२
बाण	२१३४	बीजक	} १९४३ १९८८
बाणाख्य	२२६१		
बालकेशी	२२५८	बीजकोश	२२१७
बालतृण	२२६२	बीजपुष्पिका	२२८१
बालपत्र	} २११४ १९५३	बीजपूर	१९४२
		बीजपूर्ण	१९४२
बालपुष्पा	२१२५	बीजवर	२२७४
बालमीरुक	२०१८	बीजखेह	१९८०
बाष्पिका	२१५३	बुसा	२२८५
बिन्दुक	१९६३	बृहत्पत्र	२००५
बिन्दुलामली	२२२५	बृहत्पुष्पी	२१५७
बिभीतक	१९७०	बृहदेला,	१९२१
बिभेदक	१९७१	बृहद्बला	२१४६

बोधि.	१९२७	भण्डी.	२१८७		
ब्रह्मकाष्ठक.	२०५०	भण्डीर.	१९०६		
ब्रह्मकिरीटिनी.	२१४१	भण्डीरी.	२१८७		
ब्रह्मचारी.	२०५१	भद्रक.	२२६६		
ब्रह्मचारिणी.	२२२८	भद्रकाली.	२२२७		
ब्रह्मजटा.	२१३८	भद्रपर्णिका.	१९८३		
ब्रह्मण्य.	२०५०	भद्रपर्णी.	२२२६		
ब्रह्मदर्भा.	२१४४	भद्रबला.	२२२७		
ब्रह्मदारु.	२०५०	भद्रमुञ्ज.	२२६१		
ब्रह्मनिष्ठ.	२०५१	भद्रमुस्ता.	२२६६		
ब्रह्मपादप.	१९८१	भद्रलता.	२२२७		
ब्रह्ममेखल.	२२६२	भद्रवती.	२०३६		
ब्रह्मा.	२०३०	भद्रवल्ली.	२१९९		
ब्राह्मण्यष्टिका.	२१६१	भद्रश्री.	१९१२		
ब्राह्मणी.	} २०५७	भद्रा.	} २०३६		
				२१६१	२०४५
				२२२८	
भ.		भद्रेन्द्रा.	१९९८		
भङ्गा.	२२८२	भरद्वाजी.	२०४५		
भङ्गुरा.	२१७५	भल्ली.	२०२३		
भण्डिल.	१९०७	भवोदन्या.	२१४७		

भस्मकाष्ठा.	१९६१	भूतनाकेशिका	२१६७
भस्मगर्भा	१९५९	भूतनुत्	२०२२
भस्मपिङ्गला.	१९५९	भूतपालघ्न	२२५५
भारवाही	२१३७	भूतघास	१९७०
भारोघ्नहो.	१९८१	भूतवृक्ष	२००६
भार्गवी	२२६३	भूतिक	{ २२५४
भार्गी.	२१६०		{ २२५५
भास्करमिय	१९१३	भूतिकट्टण	२२५४
भिद्यु	२१०२	भूनिम्ब	२११६
भिछातक	२०२२	भूपदी	२१२९
भिपङ्माता	२०४७	भूमिकालिका	२१४६
भीम	१९४७	भूमिखर्जूरी	२०६६
भीरु	२०१८	भूम्यामलकी	२०९९
भीरुपत्रिका	२१८१	भूरिगन्धा	२१६८
भुज	२००५	भूरिबला	२१४९
भूकूष्माण्डी	२०८४	भूरिस्नेह	२०२२
	२०७३	भूरुण्डी	२२४०
भूतकेशी	{ २०७५	भूर्ज	२००५
	{ २१६६	भूर्वपकेतु	२०९५
भूतघ्नी	२१११	भूस्तृण	२२५५
भूतजटा	२१६७		

भृङ्गः	२२३२		
भृङ्गमित्र	२१२७		
भृङ्गरजः	२२३१		
भृङ्गराजः	२२३१		
भृङ्गसम्भता.	२१३१		
भृङ्गारः	१०२४	}	
	२२३१		
भेकरजः	२२३२		
भेदन.	१०४७		
भौतिक.	२०२२		
भौगा	२१६०		
भ्रमरोत्सव.	१०२६		
	म.		
भकरन्द.	२१२६		
भकसा.	२२२६		
भकुष्टक.	२२७७		
भकूलक.	२०००		
भङ्गल.	२०६१		
भङ्गली.	२२५०		
भङ्गल्यः	१०२८		
भङ्गल्यक.	२२७३		
			१०११
			१०६२
			२१४०
			२२६४
भङ्गसार.			२१२४
भङ्गरिशिम्बिका.			२०८१
भङ्गरीनय.			२०१५
भङ्गिष्ठा.			२१८७
भङ्गिका.			२१८७
भङ्गिच्छिद्रा.			२१७६
भङ्गकपर्ण			१०७६
भङ्गकपर्णिका.			२१८८
भङ्गकपर्णी.			२२३१
भङ्गकर्वी.			२२३०
भत्स्यगन्धा.			२१७३
भत्स्यगन्धिनी.			२१५६
भत्स्यपिता.			२१८३
भत्स्या.			२१८४
भत्स्याक्षी.			२२२८
भत्स्यादनी.			२१७३
भत्स्थान्तकफल.			२०१५

मदगन्धि	१९८५	मधुपुष्प	१९९९
मदन	२०१४	मधुपुष्पा	२०९१
	२१४०	मधुपुष्पी	२१४१
	२२७४	मधुफल	२०१०
मदयन्ती	२१२९	मधुबीज	१९७१
मदिरासस	२०१०	मधुमती	१९९४
मधपावनी	२०३८	मधुर	२०५०
मधु	१९९८	मधुरक	२२५०
मधुक	१९९८	मधुरसा	२२००
	२०५०	मधुरा.	१९४४
१९४४	२०७७		
२२८०	२१७६		
मधुकर्कटी	१९४४	मधुराजफल	१९३४
मधुका	२२८०	मधुवल्ली.	१९४४
मधुकाष्ठ	१९९९	मधुशाक.	१९९८
मधुगन्धा	२१४१	मधुशिमुक	१९७८
मधुगृञ्जन	१९७७	मधुश्रेणी	२२००
मधुदूत	२०१०	मधुमाल.	१९९९
मधुपर्णिका.	१९८२	मधुपील.	१९९९
	२१३७	मधुसदनी	२२३४
मधुपर्णि	१९८४	मधुसव.	१९९९
	२०७७		
	२२०४		

गभुसवा.	{ २०७७	गरुणमाला	{ २०५०.
	{ २१८१		{ २०५८
गभूक.	१५९८	गरुणकं.	{ २०१४
गभूल्.	२०००		{ २११२
गभूलिका.	{ २०७७	गरुरागव.	२२४२
	{ २२००	गरुणकं.	२११२
गगनेरार.	१५४३	गरुणव.	२११४
गगहहल्लं.	२२६२	गर्कट.	२२४३
गगोज्ञा.	२१२२	गर्कटतिन्दुक.	२००२
गगोहर.	२१२६	गर्कटिका.	२००३
गन्दार.	{ १५६५	गर्कटी.	२१८५
	{ १०३८	गलपत्रक.	२१५५
गपूर.	२१४२	गलगारी.	१९३३
गपूरकं.	२२७७	गलगज.	१९११
गपूरक.	२०५२	गलिन.	२१८८
गपूरजज्ञ.	१०,७५	गरुणपुष्पिका.	२१५२
गरालिका.	२२२५	गल्लिका.	२१७०.
गरिच.	५१८८	गल्लिकाकुरुग.	१०,४१
गरिचकं.	२१११	गर्ग	१०११
गरी.	२२६४	ग	१०३२
गरुजगन्.	१५६६	ग	३

मसूर	२२७३			२०१२
मस्तुगन्धा	२२५२		महाफला	२१९५
महती	२०८३			२२०७
महाकन्द	{ २२४१			२२४७
	२२२४		महाबल.	१९९५
महाकपित्थ	१९६८		महाबला	{ १९४४
महाकाल	२०४२			२२२७
महाकुम्भी	१९८३		महामद्रा	१९८४
महागन्धा	२१४९		महामेदा	२१७६
महाघोषा	२०८१		महासुनि	{ २०२९
महाजला	२२०७			२०४८
महाजालिनी	२१६२		महारज	२१५९
महादेव	१९९८		महारसा	२१३८
महान्	२०२९		महारोध	२००३
महानाग	१९१६		महार्ह	१९१२
महानिम्ब	२०२६		महावर	२१३३
महापत्र	{ १९९४		महावर्षा	२०९५
	१९९६		महावल्ली	२२१२
महापारावत	२०२९		महाविषा	२१५०
महापुरुषदत्ता	२१८२		महावृक्ष	{ १९९५
महाफल	१९६८			१९३८

महाशय.	{ २१५८	मांसरोहा.	२१७०
	२१५७	मांसारि.	१९४७
महाशाल.	१९८९	मांसी.	२१६५
महाश्यामा.	१९५८	माकन्द.	२००९
महाश्रावणिका.	२१०३	माकन्दी.	१९७२
महोक्षेता.	२०८४	मागधी.	{ २१२५
महाश्वेताङ्गवदना.	२१९४		{ २१८९
महासजस्त.	१९८९	मागधोत्थित.	१९२३
महासहा.	{ २०९७	माश्व.	२१२६
	२१३२	माङ्गल्य.	२२३५
महासुगन्धा.	२१०८	माणिबन्ध.	१८३३
महिषाक्ष.	१९६४	माणिमन्त.	१८३३
महीरुह.	१९४६	मातुल.	२१४०
महु.	२००८	मातुलपत्रक.	२१४०
महेरणा.	२०३९	मातुलानी.	२२८२
महोदिका.	२०८३	मातुलङ्ग.	१९४२
महोत्पल.	२२१४	मातुलङ्गी.	१९४४
महौज्जी.	२१६३	माधव.	{ २०३१
महौषध.	२२२३		{ १९९८
मरुगुप्ता.	२१८५	माधवी.	२२२१
		माधवीलता.	१९२७

मारीच	१९२४	मुखमञ्ज	१९७७
मारुत	२११२	मुखशोधन.	१९५५
मारुतापह.	२०२०	मुखक	२०५१
मारुतापहा	२१०६	मुञ्ज	२२६१
मार्कव	२२३२	मुञ्ज	२२६२
मार्जन	२००४	मुण्डक	१९२६
मार्जार	१९६३	मुण्डतिका	२१०२
मार्जारगन्धिका	२०९८	मुण्डी	२१०२
मालक	२०६२	मुद्ग	२२७५
मालती	२१२२	मुद्गपर्णी	२०९८
मालतीफल	२१२४	मुनि	२१३८
माला	२२२५	मुनिद्रुम	१९१७
मालुक	२११०	मुनिद्रुम	१९७६
मालूर	१९६९	मुशटी	२२८०
माष	२२७४	मुष्कक	२०५१
माषपर्णी	२२८४	मुसलिन	२१५०
मिषि.	२०९७	मुस्तकर्मि	२२६८
मिसिद्रुम	२२२१	मुस्ता	२२६६
मुक्तबन्धना	२०१६	मूर्वा	२२००
मुस्तप्रिय	२१३०	मूल	२२५१
	१९५२	मूलक	२२४१

मूलकपल्लव.	१९७६	मेषशृङ्गी.	२०७९
मूषण.	२१८९	मेषाक्ष.	२१०२
मृगगामिनी.	२०६०	मेहघातिनी.	२१००
मृगा.	२०९१	मोक्ष.	२०५१
मृगाक्षी.	२०९१	मोक्षक.	२०५१
नृगादनी.	२०९१	मोघन्.	२०५९
मृगालिका.	२०८३	मोघा.	१९०८
मृणाल.	२२१८	मोचक.	१९७७
मृत्युपुष्प.	२०७०	मोचा.	१९५६
मृत्युफल.	१९९५		२०४९
मृदङ्गफालिका.	२२०६	मोचाम.	२१४३
मृदुच्छद.	२००५	मोचिका.	२२४३
मृदुपर्णका.	२२४४	मोमाली.	२१२७
मृदुफल.	१९६६	मोरटा.	२२००
मृदुवल्क.	२००५	म्लच्छकन्द.	२२२३
मेघनाद.	२२३७	य.	
मेदा.	२१७६	यजिक.	२२६२
मेघ्या.	२१९१	यज्ञाङ्ग.	१९३१
मेला.	२१३७	यमलच्छद.	१९५१
मेषकुसुमं.	२१०२	यमश्वस.	२१२७
		यव.	२२७३

यवतिका	२१६३	योगज	१९१०
यवनाल	२२८१	योगसार	१९५२
यवनेष्ट	} २०२५	योगिन्	१९५२
		योगी	१९०३
यवकल	२०५२	योग्य	२०६३
यवस	२२६३	योजनबद्धी	२१८७
यवसाह्वय	२१४४	योनल,	२०८३
यवा	२२२६	योगाक्षा	२०७३
यवानी	२१४४		
यवासक	२११४	गच्छ.	
यज्ञस्करी	२२३५	गच्छकाण्ड.	
यशी	२१६५	गच्छकाण्ड.	
यष्टीमधु	२०७७	गच्छकाण्ड.	
यस्या	२१११	गच्छकाण्ड.	
याजनकक्षुर	२२६१	गच्छकाण्ड.	
याज्ञिक	१९८१	गच्छकाण्ड.	
यायसी	२२५४	गच्छकाण्ड.	
यावक	२२७८	गच्छकाण्ड.	
यास	२१११		
युग	२०६३		
यूथिका	२१२०		

रसाम्बिष्टा	२१८०	राजाई	१९१०
रसाम्लक	१९४८	राजीव.	१९९५
रसाल	{ २००९	राजिमान्	२२४५
		राजीफल.	२२४५
रसोन	२२२३	राजीव	२२१३
रस्या	२१०६	राठ	२०१४
राजकोशेरुक	२२६६	राम	२११७
राजकोशातकी.	२२०७	रामठ	२१५१
राजजम्बू	२०१२	रामठी	२१५२
राजन्या	१९३३	रामतरणि	२१३१
राजपादप.	१९८७	रामवृत्ति	२०९०
राजपुत्र	२०१२	रामसेन	२११५
राजपुत्रक	२०१५	राष्ट्रवृद्धिकरी	१९६०
राजबला	२२२७	राष्ट्रिका	२०८२
राजमुद्र.	२२७७	रास्ना	{ २१०६
राजवृक्ष.	{ १९३४		
		२०६९	२१८४
राजादन	१९३३	रिम	१९५५
राजाग्र	१९५०	रिमेदक	१९५५
राजार्क	१९३७	रुचक	१९४३

श्रीनेत्र.	२२४१
श्रीनाराह.	१०,०४
श्रीवाम.	२०२०
श्रीपरमानक.	१०,४०
श्रीवक.	२०४०
श्री.	२०४०
श्री.	} २१००
श्रीवाम.	२००४
श्रीवक.	२०२१
श्रीवक.	२०४४
श्रीवत.	१०,८०
श्रीनेत्र.	} १०,४१
श्रीवक.	२०४२
श्रीवक.	२०४४
श्रीव.	२००४
श्रीवाम.	१०,००
श्रीवक.	१०,२०
श्रीवक.	२०४४
श्रीवक.	१०,१२

श्रीहिणी.	२१८४
श्रीहित.	२२४४
श्रीहितक.	२०४४
श्रीहित.	२२४४
श्रीहित.	२०४४
श्रीहितक.	२०४४
श्री.	} २००८
श्री.	} १०,४१
२०४४	
श्री.	१०,१०
श्री.	२०१०
श्री.	२०४०
श्री.	} २१४१
श्री.	२०४०
श्री.	} १०,०१
श्री.	२२४४

रुव	{ १९२४	लोचमस्तक	२१४३
	२२७०	लोणिका	२२३६
रुवङ्ग	{ १९२४	लोघ्न	२००३
रुवङ्गक	२१६४	लोमनीया	२१०४
रुवणा	२०९६	लोम्य	२२७६
रुशुन	२२२३	लोमपामविनाशि०	१९६२
रुक्षाप्रसादन	२००४	लोमशा	२१९७
रुक्षापृक्ष	२०११	लोमहीना	२१५३
रुक्कलिन्	२०६७	लोह	१९१०
	{ २०८६	लोहित	१९१४
	२१८६	लोहितचन्दन	२११२
रुक्कली	{ २१७३	लोहद्रावक	१९४८
	२२०२		
रुवुनी	२२४७		व.
रुमज्जक	२२७०	वश	२०५२
रुमका	२२७६	वशपत्रा	२१५२
रुङ्ग	१९४३	वशिक	१९१०
रुखकाचस्त्रिता	२२६०	वक्त्रभूषण	२२२४
रुखशाटक	२००७	वक्रशोधिन्	१९४१
रुख्यपत्र	२०६६	वक्रा	२०८१
रुचमर्कट	२१४४	वङ्गसेन	१९१७

वचायो.	२१९६	वन्यतिल.	२२८२
वज्जुल.	२०१८	वन्या.	२०९८
वज्र.	१९३८	वपुषा.	२१५६
वज्जुल.	१९७८	वयःस्था.	२२२८
वट.	१९३०	वयस्था.	१९७२
वटपत्रकं.	२१०९	वर.	२१२२
वटप्लव.	१९२९	वरका.	२२७६
वत्सादंती.	२२०३	वरतिक्त.	२१४६
वधू.	२११९	वरतिक्ता.	२१७९
वनकर्णिका.	२०३९	वराटक.	२२१७
वनज.	२०४८	वराम्ल.	१९४३
वनपुष्प.	२००९	वरार्गल.	२०३०
वनविलासिनी.	२१४२	वरी.	२१८०
वनव्रीहि.	२२७९	वरुण.	२०१९
वनभृङ्गाट.	२०८७	वरोह.	२२६६
वनशोफाली.	२०७३	वर्णवती.	२१००
वनस्पति.	१९३१	वर्णा.	२२७८
वनहरी.	२२१०	वर्णिचारुकेसरी.	२१३१
वन्दक.	२१६०	वर्तिका.	२०७९
वन्द्या.	२०४५	वर्धमान.	२०४०
		वर्धमाना.	१९४४

घर्षपाकिन्	१९३५	वसुखण्डीर	२२७५	
घर्षपुष्पिका.	२१४८	वसुच्छिद्रा	२१७६	
वल	२२१६	वसुत्राणा	२११३	
वलाढ	२२७५	वसुवृक्ष	१९३२	
वलिनथिन्	२१३५	वस्तगन्धा	२१४३	
वलकला	२१६४	वस्राव्य	१९२०	
वल्लकी	२०३८	वसेहविद	१९९७	
वल्लरीव्याल	२१३५	वह्निचूडा	२०५७	
वल्ली	२१४४	वह्निपर्याया	२१८६	
वशिर.	२०९२	वह्निशिख	२१२२	
वसन्तकुसुम.	२००७	वह्निशोधन	१९७४	
वसन्तजा	२१३६	वाकुची	२१०४	
वसन्तदूती	१९०८	वाकूपुष्पा	२२२१	
वसन्तपादप	२०१०	वाजिदन्तक	२०४७	
वसा	{	२१४५	वाढ्यायिनी.	२१४९
		२१६६	वाढ्यालक	२१४७
		२१६८	वाणीर	२०१८
वसिर	२१९२	वातपोथ	१९८१	
वसु.	{	१९१९	वाधपुष्पिका.	२१४७
		२१७६	वानरावास.	१९३९
वसुक.	२१७४			

वानिकप्रिय.	१९४७	वालुकी.	२२४८
वानीर.	२११७	वाल्हीक.	} २१२१ २१५१
वानीरज.	२११७	वाशिका.	
वानेय.	२२६८	वासन्त.	१९७०
वापगुणी.	२२०१	वासन्ती.	२१३६
वापिभान्य.	२११७	वासवोलूक.	१९६४
वायसाङ्गिका.	२१५४	वासा.	२०४७
वायसी.	२१५४	वास्तुक.	२२३३
वायसेक्षु.	२२५७	वाह्यपुष्पिका.	२१४८
वारास्तवी.	२२५६	विकङ्कत.	१९६७
वाराही.	२११३	विकसा.	} २१७० २१८७
वारिज.	१९२४	विकाशिका.	
वारिपत्रिका.	२१०७	विकीरण.	१९३७
वारुणी.	२०९०	विकीर्ण.	२०५६
	२१५५	विजया.	२२६३
	२२६५	विजयाशस्त्रधारण.	२०३१
वार्त्ताकी.	२०८२	विटप्रिया.	२१०१
वार्षिक.	२११३	विट्खदिर.	१९५५
वार्षिकी.	२१३०		
वालक.	२११८		
वालुक.	२१२०		

विडङ्ग	{ २०५९	विशालत्वग्	{ १९८५
	२०६४	विशाल	{ २१९६
विडालिका	२०८४		२२०८
वितुन्न	२२४१	विशोषिणी	२१३७
विदारि	२१६०	विष्वक्सेना	२०७६
विदारी	२०८३	विश्वदेव	२१४५
विदुल	{ २०१७	विश्वदेवदेवा	२०५३
	२०१९	विश्वरूपक	१९१०
विद्ध्यराति	१९७७	विश्वा	२१७५
विद्भुमबल्ली	१९२६	विषगन्ध	२०१५
विभावरी	२१२८	विषग्निथ	२१७२
विमीपण	२२६०	विषघातिनी	२०८०
विरजाविता	१९५६	विषघातिन्	२००७
विरूपक	२००१	विषघ्नी	२२०३
विल्वगन्ध	२१०९	विषमच्छद	१९८५
विशद	२०८३	विषमदिनी	२१०७
विशनाशन	२०१४	विषमुष्टिक	२०२६
	२०८३	विषशङ्कु	१९९६
विशल्या	{ २२०४	विषहारी	२२३७
	२२०२	विषाडु	२२४९
विशाख	२०९४		

विषाणिका.	२०७९	वृक.	२१७९
विषादनी.	२१९४	वृकदन्तिका.	२१८०
विषोदर.	२०१५	वृकी.	२१७९
विषौषधि.	२०९१	वृक्ष.	२०२६
विष्णुक्रान्ता.	२१९२	वृक्षपर्णी.	२०८४
विष्णुगुप्त.	२२४३	वृक्षभक्ष्या.	२०४६
विष्वक्सेनप्रिय.	२११३	वृक्षादनी.	} २०४६ २०८४
विसर्पिणी.	२१६२	वृक्षाम्ल.	
विस्रगन्धा.	२१५६	वृकोत्तशा.	२२०५
विहीरा.	१९८३	वृत्ता.	२१७०
वीर.	२०६०	वृद्धकर्णिका.	२१७९
वीरण.	२२६९	वृद्धपादा.	२१६३
वीरतर.	२२६९	वृन्त.	१९५४
वीरतरु.	२०२२	वृन्तिका.	१९८२
वीरपुष्कर.	२२५१	वृश्चिकाला.	२०७९
वीरभद्र.	२२६९	वृश्चीर.	२०९४
वीरशाक.	२२३३	वृष.	२०४७
वीर्या.	२१४९	वृषभनामक.	२०६०
वुक.	२१७४	वृषा.	२२११
वुस्तिका.	२२४२	वृषायणी.	२२३९

वृष्यकन्दा	२१५०	व्याघ्रपाद	१९६७
वेण्या	२२०५	व्याघ्रपुच्छ	२०४१
वेत	२०२५	व्याघ्री	२०८२
वेतस	} १९४८	व्याधिनामक	२११७
		व्याधिहन्	१९८७
वेत्रमूला	२१६२	व्यालदष्ट	२०८८
वेधान्य	२१४२	व्रण	२०२२
वेल्लक	२१६०	व्रीहि	२२७१
वेल्लज	२१८८		
वेश्या	२१०१	श	
वैकुण्ठ	२१०९	शकम्भरा	२२५२
वैजयन्तिका	१९७३	शकलि	२२५४
वैदेशी	२०१३	शकुन्ती	१९०८
वैदेही	२१८९	शकुलशक	२२६५
वैश्रवणावास	१९३०	शकुलादनी	} २१७३ २१८४
व्यडम्बक	२०४०	शक्रतरु	
व्यडिपत्रिका	२२४८	शक्रपत्नी	२११६
व्यण्डा.	२१८५	शक्रपुष्पिका	२२०३
व्याघ्रतल	२०४१	शङ्कर	} १९६१ २०३०
व्याघ्रनखी	१९६०		

शिरोवृन्त.	२१८९	शीघ्रपरोहिन्.	२१५८	
शिलाटिका.	२०९४	}	२००७	
शिलाभित्.	२१५५		शीत.	२०२७
शिव.	१९६५			२०१७
शिवकिरीटिनी.	२१४१	शीतपाकी.	२१४७	
शिवकीलिका.	१९६१	शीतभीरु.	२१२९	
शिवधूप.	१९६५	शीतलरजः.	१९२३	
शिवमल्ली.	२१७४	शीतला.	१९०९	
शिवलोमा.	१९६२	शीतवीर्य.	२०६३	
शिवा.	}	१९६१	शीतसंवासा.	२१३६
		१९७०	शीतसहा.	२०७२
		२००८	शीर्णरोमक.	२०५६
	२१५०			
शिवाटिका.	२१५२	शुक.	}	
शिवाघात्री.	१९७२			२२६२
शिशिरेफला.	२०८०	शुकच्छद.	२०५६	
शिशु.	२००४	}	१९१७	
शिशुगन्धिका.	२१२८		शुकनास.	१९७५
शिषर.	१९२४	}	१९०७	
शीघ्र.	}		शुकपुष्प.	२०५६
		२०८९	शुकप्रिय.	१९०७
	२२७०			

शुकमालक	२०२५	शस्त्रिक	२०९२
शुकवृक्ष	१९०७	शैल्य	१९६८
शुकष्ट	२०२५	शैवला	२२२०
शुक्तिकाम्बु	१९४५	शैवाल	२२२०
शुक्तिपर्णी	१९८४	शैवालदलसम्भव	२२६८
शुक्तिन्	१९२९	शोधन	२०६४
	१९३१	शोधिता	२२८०
शुचिपत्रा	१९६२	शोफूकर	२०२२
शुभनामन्	२०२४	शोकनी	२०९५
शुपिरा	१९२५	शोभाजन	१९७६
शुकधान्य	२२८४	शोपण	१९७५
शुकशिन्वी	२१८६	शोपहरी	२२३८
शून्यमध्य	२२५९	शौण्ड.	२१२४
शून्या	१९२६	शौण्डर्य	२१६८
शुक्रक	२२४९	शौण्डी	२१९०
शुक्रवेर	२१४६	शौखरी	२०४५
शुक्तिन्	२०६१	शौरि	१९८८
शुक्ती.	२१७५	शुभाकन्द	२२२४
शोफालिका	२०७४	शुभव	२०६२
शिल्प	२००७	श्यामक	२२७९

श्यामकन्दा.	२१७५	श्रीमान्.	२०६०	
श्यामल.	१९२८	श्रीवारक.	२२४१	
श्यामदल्कल.	१९०७	श्रीवास.	१९६९	
श्यामसार.	२०१६	श्रीवृक्ष.	१९२७	
श्यामा.	} २०७६	श्रीहस्तिनी.	२२४०	
				२१९०
श्यामाक.	२२७९	श्रेयसी.	} १९७०	
श्यामाङ्गी.	२२६४			२१०६
श्योनांक.	१९७५			२१७९
श्रवणशीर्षा.	२१०३			२१९२
श्रवणा.	२१०३	श्याह.	१९६८	
श्रवणी.	२१०२	श्याहय.	१९२५	
श्रीखण्ड.	१९११	श्लक्ष्णपत्र.	१९५१	
श्रीपर्णी.	} १९७३	श्लिष्टपर्ण.	२०५६	
		१९८२	श्लीपदारि.	२०३२
		२०३६	श्लेष्मान्तक.	२००६
श्रीपुष्प.	१९२५	श्वखुर.	२१९४	
श्रीफल.	१९६९	श्वनावधू.	२०५७	
श्रीफला.	१९७२	श्वेत्.	१९१३	
श्रीफलिका.	२१३७	श्वेतकन्दिका.	२१७५	
श्रीमती.	२१३०	श्वेतकुम्भीका.	१९०९	

	२१७०	सिंहपर्णिका	२०४७
	२२१३	सिंहपुच्छी	२०८७
}	२१८२	सिंहमुख	२०४७
	२२६४	सिंहवृन्ता	२०९७
	२१५१	सिंहि	२०८३
।	१९४९	सिंहिका	२०४७
	२०२७	सित.	१९५४
}	२१३१	सिताम्भोज	२२१५
	२२२१	सिद्धवृक्ष	१९९६
	१९६२	सिद्धार्थ	२२८३
	२२२५	सिद्धि	२०६१
।	१९४३	सिन्दुक	२०७२
	२०२०	सिन्दुवार	२०७२
} जुज.	२०४८	सिन्दुवारक	२०७२
	२१६८	सिल्लक.	१९९६
	२१६९	सीतप्लावसा	२१३६
।	२२२७	सीत्य	२२।
।	२०२९	सुकन्द.	२-
।	१९९५	सुकुराराति	०
।	२०२८	सुकोशक	
।	२२५६	सुखवाः	

सदाफल.	१९३२	सर्ज.	२२४९
सन्नकद्रु.	१९३५	सर्जकम्.	१९९१
सप्तच्छद.	१९८४	सर्पगन्धा.	२१०७
सप्तला.	२२२५	सर्पदंष्ट्रिका.	२०७९
समगन्धि.	२२६९	सर्पाक्षी.	२१०७
समज्ञा.	} २१७१	सर्वतोभद्र.	२०२४
		सर्वतोभद्रा.	१९८३
समण्ठ.	२२३८	सर्वसार.	१९७९
समन्तदुग्धन्.	१९३९	सर्षप.	२२८३
समष्टीला.	२२३८	सल्लक.	१९७५
समुद्रान्ता.	} २०४४	सल्लकी.	२०३८
		सवरणी.	२१८२
		सस्य.	२२७१
समूलक.	२१९१	सस्यशीर्षक.	२२८४
समूला.	२१५०	सस्यशूक.	२२८४
सरस्वती.	२२२८	सस्यसंवर.	१९९१
सरालक.	२१०९	सहकार.	२०१०
सरी.	२२७४	सहचर.	२१३३
सरु.	२०६२	सहदेवा.	२१४८
सरोज.	२२१४	सहदेवी.	२१४५
सरोजन्मन्.	२२१४		

सहर्षा	२१७०	सिंहपर्णिका	२०४७
सहस्रपत्र	२२१३	सिंहपुच्छी	२०८७
सहस्रवीर्या	} २१८२	सिंहमुख	२०४७
		सिंहवृन्ता	२०९७
सहस्रवेधि	२१५१	सिंहि	२०८३
सहस्रवेधिन्	१९४९	सिंहिका	२०४७
सहस्राङ्ग	२०२७	सित	१९५४
सहा	} २१३१	सिताम्भोज	२२१५
		सिद्धवृक्ष	१९९६
साङ्गर	१९६२	सिद्धार्थ	२२८३
सातला	२२२५	सिद्धि	२०६१
साधुपादप	१९४३	सिन्दुक	२०७२
साधुवृक्ष	२०२०	सिन्दुवार	२०७२
सानुज.	} २०४८	सिन्दुवारक	२०७२
		सिल्लक.	१९९६
सानुमानक	२१६९	सीतप्लावसा	२१३६
सारणी	२२२७	सीत्य	२२७१
सारफल	२०२९	सुकन्द.	२२२४
सारवृक्ष	१९९५	सुकुराराति	२१२८
साराम्बु	२०२८	सुकोशक	२०११
सारीवानी.	२२५६	सुखदा.	२२३८

सुखोद्भिदा.	२२३१	सुप्रसारा.	२२२७	
सुगन्धक.	}	१९१५	सुफल.	२०१०
		२२४६	सुभगा.	२१३०
		२२५५	सुभञ्जन.	१९७७
सुगन्धा.	}	२१०७	सुभिक्षा.	२०३८
		२२२२	सुमन.	२२७७
सुगन्धि.	}	१९९०	सुमनस.	१९८६
		२१२०	सुमनालता.	२१२३
सुगन्धिक.	२२७२	सुमूलक.	२२६९	
सुगन्धिपत्रा.	२०१३	सुरक्तस.	२०११	
सुचिपत्र.	२२४०	सुरङ्गक.	१९१५	
सुतिक्तक.	२०२४	सुरङ्गा.	२१५४	
सुतिक्तता.	२२०६	सुरङ्गिन्.	१९७७	
सुत्तेजन.	१९९५	सुरति.	२१२८	
सुधा.	१९३८	सुरभि.	}	१९१२
सुनिषण्ण.	२२४०			२०३९
सुन्थमीरु.	२१८२	सुरसा.	}	२१६७
सुपादी.	२१७२			२०७२
सुपार्श्व.	१९२९	सुरा.	२११०	
सुपुष्प.	२१५८	सुरा.	२१६७	
सुपूरक.	१९४२	सुलोमशा.	२१६७	

सुवर्चला	२२३०	सुतम्न	२१५१
सुवर्ण	१९९२	सूतनाशिनी	२१९७
सुवर्णक	{ १९८४ १९८६	सूपधूपन	२१५१
		सूरण	२२२९
सुवर्षा	२१३०	सूर्यपणिंका	२०९८
सुवल्ली	२१०५	सूर्यपर्णि	२०९७
सुवसन्ता	२१३६	सूर्यपत्र	२०१५
सुवाहा	{ २०३८ २०७४ २१०६ २१०८	सूर्याग्निसन्धिक	२०२३
		सेकिम	२२४२
		सेतु	२०२०
		सेव्य	१९९२
सुवासन्ती	१९२७	सेव्यालिगान्धवा	२१३६
सुवियघातिनी	२२०५	सेहुण्ड	१९३९
सुव्रत	२१७४	सेरेयक	२१३३
सुव्रता	२११९	सोमराजी	२१०५
सुपवी	२२४४	सोमवल्क	{ १९५४ २०३५
सुषेणक	१९३९		
सुसम	२०६३	सोमवल्लरी	२२२८
सुस्थलगण्डीर	२२३९	सोमवल्लिका	२१०५
सुसवा.	२०६८	सोमवल्ली.	२२०३
सूक्ष्मैला	१९२०		

सौगन्धिक.	२२१७	स्थूलदर्भ.	२२६१
सौमनसम्पुट.	२१२४	स्थूलपर्ण.	१९८५
सौमनसायिनी.	२१२३	स्थूलवल्क.	२००५
सौर.	२०४८	स्थूलैला.	१९२१
सौरभ.	२०४८	स्थौण्यक.	२०५७
सौवीरी.	१९६०	स्निग्धपर्णी.	२२०१
स्कन्धजन्मनू.	१९३१	स्पृक्षा.	२०५७
सम्ब.	२२८५	स्फटिक.	१९२३
सम्बकरि.	२२७१	स्फूर्जक.	२००१
सौगन्धिक.	२२५४	स्फोता.	२१८९
स्निपन्नक.	१९८०	सारक्षीपीडा.	२१६२
स्थूलपर्णक.	१९४०	संतिनु.	२०२७
स्थूलपृञ्जाल.	२०८७	सवा.	२२००
स्थायिनी.	२१७९	सुचू.	१९३८
स्थाल्य.	२२४३	सुवावृक्ष.	१९३७
स्थाली.	१९०८	खदंष्ट्र.	२०८८
स्थिरक.	१९९३	खरबन्धनिका.	२०५४
स्थिरसार.	१९९३	खर्गज.	१९९७
स्थिरा.		खर्गलता.	} २०५९ २०९६
स्थूल.			

स्वर्णशेफालिक	१९८८	हरिताली	२२६४
स्वस्तिक	२२४०	हरित्	२२७३
स्वादुकण्टक	{ १९६७ २०८८	हरिद्रा	२१००
		हरिपर्णक	२२४२
स्वादुकन्ठा	२०८३	हरिमन्थ	२२७६
स्वादुफल	१९९५	हरिमन्थक	२२७४
स्वादुमस्तक	२०६५	हरिपालक	२१२०
	ह	हरीतकी	१९६२
हसपदी	२१७२	हरेणु	२२७४
हसपादिका	२१७२	हलिनी	२२०३
हञ्जी	२१६१	हलीमक	१९९९
हट	२२२०	हल्लक	२२१७
हट्टविलासिनी	२१०१	हविर्मन्थ	१९७४
हपुषा	२१५६	हस्तविषा	२०४९
हयप्रिय	२२७३	हस्तिर्गुण	२०४२
हरि	२२७५	हस्तिकोगातकी	२२०८
हरिचन्दन	१९९४	हस्तिदन्तक	२२४१
हरित	{ २२२५ २२७५	हस्तिदन्ती	२०९०
		हस्तिपर्णक	२०४१
हरिता	२२६४	हस्तिपिप्पली	२१९३
		हस्तिमयूरक	२१४३

२३	परमसंज्ञोहो	०-१२-०
२४	प्रज्ञानविधान-कुलकादि	०-३-०
२५	प्रज्ञान-विधान-विशेष-प्रवर्तनी-वर्गवर्गी	१-४-०
२६	वरमसूत्रं (मन्त्रिं)	१२-०-०
२७	वचन-विधान-आन्तरिकम्	०-६-०
२८	वचन-विधान-विधान-१२५, १५०, ३५०, नाथायाः नवनामि(संक्षिप्तसहितानि)	०-६-०
२९	वृत्ति-प्रबोधः	१-६-०
३०	ललितविलसा (लक्ष्मणा)	०-१०-०
३१	वलावर्ग-मन्त्रिः	०-४-०
३२	विचार-रत्न-तरः	२-४-०
३३	विशेष-विधान-विधान-अकारादिकम्	०-३-०
३४	वन्दार-वृत्तिः	१-४-०
३५	प्राक्-विधि. (हिन्दी)	१-६-०
३६	शैव-लोक-प्रकाराः	२-०-०
	उद्देश-सिद्ध-अभ्यास-करणम्	
	अन्तरांग-सूत्र-वृत्तिः	
	अन्तरांग-सूत्रं दानशेखरसूरि-वृत्तिसहितम्	
	अन्तरांग-अपरनाम उपदेशनाला-प्रकरण-वृत्तिः	
	अन्तरांग-सूत्रं (हारिभट्टीयटीका-सहितम्)	

खर्णद्रोफालिक	१९८८	हरिताली	२२६४
खस्तिक.	२२४०	हरित्	२२७३
खादुकण्टक	{ १९६७	हरिद्रा	२१००
	२०८८	हरिपर्णक	२२४२
खादुकन्दा	२०८३	हरिमन्थ	२२७६
खादुफल	१९९५	हरिमन्थक	२२७४
खादुमस्तक	२०६५	हरिवालुक	२१२०
	ह	हरीतकी	१९६२
हसपदी	२१७२	हरेणु	२२७४
हसपादिका	२१७२	हलिनी	२२०३
हज्जी	२१६१	हलीमक	१९९९
हट	२२२०	हल्लक	२२१७
हडविलासिनी	२१०१	हविर्मन्थ	१९७४
हपुपा	२१५६	हस्तविषा	२०४९
हयमिथ	२२७३	हस्तिकर्ण	२०४२
हरि	२२७५	हस्तिकोशातकी	२२०८
हरिचन्दन	१९९४	हस्तिदन्तक	२२४१
हरित	{ २२२५	हस्तिदन्ती	२०९०
	२२७५	हस्तिपर्णक	२०४१
हरिता	२२६४	हस्तिपिप्पली	२१९३
		हस्तिमयूरक	२१४३

हस्तिवारुणी.	२०३६	हृद्यगन्ध.	१९६९
हिंसा.	२१६५	हृद्यगन्धा.	२१२३
हिङ्गु.	२१५२	हेमक्षीरा.	२२०९
हिङ्गुनिर्यास	२०२१	हेमदुग्धक.	१९३१
हिङ्गुपत्री.	२१५२	हेमपुष्पिका.	{ २१२६
हिज्जल.	२०१६		{ २०८२
हिन्ताल.	{ २०६९	हेमवती.	२२०९
	{ २०७०	हेमशिखी.	"
हिमजा.	२११९	हेमाह्वया	"
हिमवालुक.	१९२२	हैम.	२११६
हिमाह्व.	१९२२	हैमवती.	{ १९६९
हिलमोची.	२२४३		{ २१९७
हीर.	२१२१	हीवेर.	२११८

इति श्रेष्ठि देवचंद्र लालभाई जैनपुस्तकोद्वारे-ग्रन्थाङ्कः ९२

श्रीजैनआनंदपुस्तकालये लभ्यग्रन्थाः-

१ अहिंसाष्टक, सर्वज्ञसिद्धि, ऐन्द्रस्तुतिश्च	०-८-०
२ अनुयोगद्वार-चूर्णिहारिमद्रीयघृत्तिश्च	१-१२-०
३ उत्तराध्ययन-चूर्णि	३-८-०
४ ऋषिभाषितानि	०-२-०
५ ज्योतिष्करहकप्रकीर्णकम् (सटीकम्)	३-०-०
६ जिनस्तुति देशना (हिन्दी)	०-६-०
७ सावतरगिणी	०-८-०
८ त्रिपटीयदेशनासंग्रहः	०-८-०
९ दशवैकालिक-चूर्णि	४-०-०
१० प्रकीर्णकदशकम् (सस्कृतच्छायान्वितम्)	१-८-०
११ द्रव्यलोकप्रकाश	१-०-०
१२ नदीभादिअकारादिक्रमो विषयक्रमश्च	१-८-०
१३ नदीचूर्णिहारिमद्रीयघृत्तिश्च	१-४-०
१४ नवपद-प्रकरण-वृहद्व्युत्ति	३-०-०
१५ परिणाममाला (लेजर पेपर)	०-१२-०
१५ " " (डोटिंग पेपर)	० १० ०
१६ प्रवचन-सारोद्धारः (पूर्वाह्न)	३-०-०
१७ " " (उत्तराह्न)	३-०-०
१८ पञ्चाशकादिशास्त्राष्टकम् मूलमात्रम्	३-०-०
१९ पञ्चाशकादिशास्त्रदशकस्याकाराद्यनुक्रम	३-०-०
२० पञ्चवस्तुकग्रन्थ (सटीकः)	२-४-०

२१ पयरणसंदोहो	०-१२-०
२२ प्रब्रज्या-विधान-कुलकादि	०-३-०
२३ प्रत्याख्यानादि-विशेषणवती-वीशवीशी	१-४-०
२४ बारसासूत्रं (सचित्रं)	१२-०-०
२५ मध्यमसिद्धप्रभा व्याकरणम्	०-८-०
२६ यशोविजयजीकृत १२५, १५०, ३५०, गाथायाः स्तवनानि(साक्षिपाठसहितानि)	०-८-०
२७ युक्ति-प्रबोधः	१-८-०
२८ ललितविस्तरा (सटीप्पना)	०-१०-०
२९ वस्त्रवर्णसिद्धिः	०-४-०
३० विचार-रत्नाकरः	२-४-०
३१ विशेषावश्यक-विषयानुक्रमः अकारादिक्रमः	८-३-०
३२ वंदास्वृत्तिः	१-४-०
३३ श्राद्धविधिः (हिन्दी)	१-८-०
३४ क्षेत्रलोक-प्रकाशः	२-०-०
बृहत्सिद्धप्रभाव्याकरणम्	
आचारांगसूत्रवृत्तिः	
भगवतीसूत्रं दानशेखरसूरिकृतवृत्तिसहितम्	
पुष्पमाला अपरनाम उपदेशमालाप्रकरणवृत्तिः	
तत्त्वार्थसूत्रम् (हारिभद्रीयटीकासहितम्)	

श्री-जैन-आनंद-पुस्तकालय,
ओशवाल महोछा, गोपीपुरा, सुरत.

श्रीहेमचन्द्राचार्यविरचितं

लिङ्गानुशासनम् ।

पुलिङ्ग कटणथपभमयरपसत्त्वन्तमिमनलौ किश्तिव् ।
ननडौ घषभौ द किर्मावे खोऽकर्तरि च क स्यात् ॥ १

हस्तस्तनौष्ठनखदन्तकपोलगुल्फ-

केशाध्वगुच्छदिनसर्तुपतद्गहाणाम् ।

निर्यासनाकरसकण्ठकुठारकोष्ठ-

हैमारिवर्षविपबोलरथाशनीनाम् ॥ २

श्वेतप्लवात्ममुरजासिकफाप्रपङ्क-

मन्थत्विपा जलधिशेवधिदेहमाजाम् ।

मानद्रुमाद्रिविषयाशुगशोणमास-

धान्या नरामिमरुता सभिदां तु नाम ॥ ३

वह्नोंऽच्छदेऽहिवर्षे व्रीह्यग्न्योर्हायनवर्हिषौ ।

मन्तु सकौ स्फटिकेऽच्छो, नीलमित्रौ मणीनयो ॥ ४

श्लोणेऽस्रश्चपके कोशस्तरस्तालचपेटयो ।

अनातोथे घनो भूमि, दारप्राणासुवल्बजा ॥ ५

कान्तश्चन्द्रार्कनामायपरो यानार्थतो युग ।

यश्च स्यादसमाहारे, द्वन्द्वोऽध्ववडवाविति ॥ ६

- वाकोत्तरा नक्तकरलकाङ्का, न्युङ्कोत्तरा सङ्गतरङ्गरङ्गाः ।
 परागपूगौ स्रगमस्तुलङ्गकुडङ्गकालिङ्गतमङ्गमङ्गाः ॥ ७
- वेगसमुद्रावपाङ्गवर्गौ धार्घा मञ्चसपुच्छपिच्छगच्छाः ।
 वाजौजकिलिङ्गपुङ्गमुङ्गा अवटपट्टहठप्रकोष्ठकोष्ठाः ॥ ८
- अङ्गुष्ठगण्डौ लगुडप्रगण्डकरण्डकूष्माण्डगुडाः शिखण्डः ।
 वरण्डरुण्डौ च पिचण्डनाडीत्रणौ गुणभ्रूणमलक्तकुन्तौ ॥ ९
- पोतः पिष्टातः पृपत्तश्चोत्पातत्रातावर्थकपदौ ।
 बुद्बुदगदमगद्गो मकरन्दो, जनपदगन्धस्क्रन्धमगाधः ॥ १०
- अर्धसुदर्शनदेवनमहाभिजनजनाः परिघातनफेनौ ।
 पूपापूपौ सूपकलापौ रेफः शोफः स्तम्बनितम्बौ ॥ ११
- शम्बाम्बौ पाञ्चजन्यतिप्यौ पुप्यः सिचयनिकाय्यरात्रवृत्राः ।
 मन्त्रामित्रौ कटप्रपुण्ड्राऽऽराः कल्लोलौ च खल्लतल्लौ ॥ १२
- कण्डोलपोटगलपुद्गलकालवाला-
 .. वेद्यु गलो जगलहिङ्गुलगोलफालाः ।
 स्याद्देवलो बहुलतण्डुलपत्रपाल-
 वातूलतालजडुला भृमलो निचोलः ॥ १३
- कामलकुद्दालावयवस्वाः, स्रवरौरवयावाः शिवदावौ ।
 माधवपणवादीनवहावध्रुवकोटीशांशाः स्पशवंशौ ॥ १४
- कुशोड्डीशपुरोडाशवृषकुल्मासनिष्कुहाः ।
 अहनिर्वृहकलहाः, पक्षराशिवराश्यपिः ॥ १५

दुदुभिर्वेमतिवृष्णिपाप्यविज्ञातिरालिकलयोऽञ्जलिर्धृणि ।
 अग्निवहिक्रमयोऽहिदीदिविग्रन्थिकुक्षिद्वतयोऽर्धनिघ्ननि, ॥
 गिरिशिश्रुजायुकर्षो हाहाहृहृश्च नमहर्गर्भुत् ।
 पादश्मानावात्मा पाप्मस्येमोप्मयक्ष्माण, ॥ १७

इति पुंलिङ्गाधिकार ।

स्त्रीलिङ्ग योनिमद्वग्नीसेनावल्लितडिन्निशाम् ।
 वीचितन्द्रावदुग्नीवाजिह्वाशस्त्रीदयादिशाम् ॥ १८
 शिंशपाद्या नदीवीणाज्योत्स्नाचीरीतियीधियाम् ।
 अङ्गुलीकलशीकङ्कुहिङ्गुपत्रीसुरानसाम् ॥ १९
 रासाशिलावचाललाशिम्बाकृष्णोष्णिकाश्रियाम् ।
 सूकापण्याऽतसीघाण्यासरघारोचनामुवाम् ॥ २०
 हरिद्रामासिदूर्वाऽऽल्लत्रलकाकृष्णलागिराम् ।
 इत्तु प्राप्यङ्गवाचि स्यादीदूदेकस्वर कृत ॥ २१
 पात्रादिवार्जितादन्तोत्तरपद समाहारे ।
 द्विगुरन्नागन्तान्तो वाऽन्यस्तु सर्वो नपुसक ॥ २२
 लिन्मिन्यनिप्यणिलुक्ता, कचित्तिगल्पह्रस्वकपू ।
 विंशत्याद्याशताद्वन्द्वे, सा चैक्ये द्वन्द्वमेययो ॥ २३
 मुग्गीतिल्लतामिदि ध्रुवा, विडनरि वारि घटीमवन्धयो ।
 शक्यध्वनिवाद्यभिल्लु तु, क्ष्वेडा दुन्दुमिरक्षचिन्दुपु ॥ २४

- गृह्या शाखापुरेऽश्मन्तेऽन्तिका कीला रताहतौ ।
 रज्जौ रश्मिर्यवादिर्दोषादौ गज्जा सुरागृहे ॥ २५
 अहंपूर्विकादिर्वर्षा, मघा अप्कृत्तिका बहौ ।
 वा तु जलौकोऽप्सरसः, सिकतासुमनःसमाः ॥ २६
 गायत्र्यादय इष्टका बृहतिका संवर्तिका सज्जिका-
 दूषीके अपि पादुका झिरुकया पर्यस्तिका मानिका ।
 नीका कञ्चुलिकाऽलुका कलिकया राका पताकाऽन्धिका,
 शूका पूपलिका त्रिका चविकयोल्का पञ्जिका पिण्डिका २७
 ध्रुवका क्षिपका कनीनिका, शम्बूका शिबिका गवेधुका ।
 कणिका केका विपादिका, मिहिका यूका मक्षिकाऽष्टका २८
 कूर्चिका कूचिका टीका, कोशिका केणिकोर्मिका ।
 जलौका प्राविका धूका, कालिका दीर्घिकोष्टिका ॥ २९
 शलाका वालुकेषीका, विहङ्गिकेषिके उखा ।
 परिखा विशिखा शाखा, शिखा भङ्गा सुरङ्गया ॥ ३०
 जङ्घा चञ्चा कच्छा पिच्छा, पिङ्गा गुङ्गा खजा प्रजा ।
 झञ्झा घंटा जटा घोण्टा, पोटा भिस्सटया छटा ॥ ३१
 विष्ठा मञ्जिष्ठया काष्ठा, पाठा शुण्डा गुडा जडा ।
 बेडा वितण्डया दाढा, राढा रीढाऽवलीढया ॥ ३२
 घृणोर्णा वर्वणा स्थूणा, दक्षिणा लिखिता लता ।
 तृणता त्रिवृता त्रेता, गीता सीता सिता चिता ॥ ३३

- मुक्ता वार्ता लृप्ताऽन्ता, प्रसृता मार्जिताऽमृता ।
 कन्था मर्यादा गदेषुगन्धा गोधा स्वधा सुधा ॥ ३४
- साक्षा सूना धाना पम्पा, झम्पा रम्पा प्रपा शिफा ।
 कम्बा मम्मा सभा हम्मा, सीमा पामारुमे उमा ॥ ३५
- चित्या पधा पर्या योग्या, छाया माया पेया कक्ष्या ।
 दूप्या नस्या शम्प्या सध्या, रथ्या कुल्या ज्या मङ्गल्या ॥ ३६
- उपकार्या जलाद्रैरा, प्रतिसीरा परम्परा ।
 कण्डरा सृग्धरा होरा, वागुरा शर्करा सिरा ॥ ३७
- गुन्द्रा मुद्रा क्षुद्रा मद्रा, मस्त्रा छत्रा यात्रा मात्रा ।
 दष्ट्रा फेला वेला मेला, गोला दोला शाला माला ॥ ३८
- मेखला सिध्मला लीला, रसाला सर्जला बला ।
 कुहाला शङ्कुला हेल, शिला सुवर्चला कला ॥ ३९
- उपला शारिवा मूर्वा, लट्टा खट्टा शिवा दशा ।
 कशा कुशेशा मङ्गूपा, शोपा भूपेपया खसा ॥ ४०
- वस्त्रसा विस्त्रसा मिस्त्रा, नासा वाहा गुहा स्वाहा ।
 कक्षाऽऽमिक्षा रिक्षा राक्षा, मङ्गवावल्यायतिस्त्रोति ॥ ४१
- पेशिर्वासिर्वसतिविपणी नाभिनाल्यालि पालि-
 र्मलि पलिर्भ्रुकुटिशकटी चर्चरि शादिभाटी ।
 खाटिर्वतिर्व्रततिवमिशुण्ठीतिरीतिर्वितर्दि-
 र्दर्विर्नीविच्छत्रिलिविशठिश्रेदिजात्याजिराजि ॥ ४२

- रुचिः सूचिसाची खनिः खानिखारी,
 खलिः कीलितूली क्लमिर्वापिधूली ।
 कृषिः स्थालिहिण्डी त्रुटिर्वेदिनान्दी,
 किकिः कुक्कुटिः काकलिः शुक्तिपङ्की ॥ ४३
 किरिस्ताडिकर्म्वी द्युतिः शारिराति-
 स्तटिः कोटिविष्टी वटिर्गृष्टिवीथी ।
 दरिर्वल्लरिर्मञ्जरिः पुञ्जिभेरी,
 शरारिस्तुरिः पिण्डमाढी मुषण्डिः ॥ ४४
 राटिराटिरटविः परिपाटिः,
 फालिगालिजनिकाकिनि कानिः ।
 चारिहानिवलमि प्रधिकम्पी,
 चुल्लिचुण्डितरयोऽंहतिशाणी ॥ ४५
 सनिः सानिमेनी मरिर्मारिरश्रयो-
 षधी विद्रधिर्झल्लरिः पारिरभिः ।
 शिरोधिः क्विः कीर्तिगत्रीकवर्यः,
 कुमार्याढकी खेदनी हादिनीली ॥ ४६
 हरिण्यश्मरी कर्तनीस्थग्यपत्र्यः,
 करीर्येकपद्यक्षवत्यः प्रतौली ।
 कृपाणीकंदल्यौ पलालीहसन्यौ
 वृंसी गृध्रसी घर्घरी कर्परी च ॥ ४७

काण्डी खल्ली भदी घटी, गोणी खण्डाल्येपणी दुर्णी ।
तिलपर्णी केवली खटी, नद्वीरवसत्यौ च पातली ॥ ४८

वाली गन्धोली काकली गोष्ठ्यजाजी-
न्द्राणी मत्स्यण्डी दामनी शिञ्जिनी च ।

शृङ्गी कस्तूरी देहली मौर्व्यतिभ्या-
सन्दी क्षैरेय्य दद्रुपर्शुशङ्कुली ॥ ४९

कर्णान्दुकच्छू तनुरञ्जुचञ्चु-
कायुर्जुह् सीमधुरौ स्फिगर्वाक् ।

द्वाघोदिवौ सुक्त्वगृच शरद्वा-
श्छर्दिर्हरत्पामदृपदृशो नौ ॥ ५०

इति श्रीलिङ्गाधिकार ।

नलस्तुतचसंयुक्तररुयान्त नपुसकम् ।

वेधआदीन् विना सन्त, द्विस्वरं मन्नकर्तारि ॥ ५१

धनरत्ननभोऽन्नहृषीकतमोघुसृणाङ्गणशुल्कशुभान्धुरुहाम् ।

अघगूथजलाशुकदारुमनोविलपिच्छधनुर्दलतालुहृदाम् ५२

हलद्दु खसुखागुरुहिङ्गुरुत्त्वचमेपजतुत्यकुसुम्भदृशाम् ।

मरिचास्यशिलाभवसृफयकृन्नलदान्तिकवल्कलसिध्मयुषाम्

सौवीरस्थानकद्वारक्षौमधौतेयकासृजाम् ।

लवणव्यञ्जनफलपसूनद्रवता समिद् ॥ ५४

- पुरं सद्भाङ्गयोश्छत्रशीर्षयोः पुण्डरीकके ।
 मधु द्रवे ध्रुवं शश्वत्तर्कयोः खपुरं घटे ॥ ५५
- अयूपे दैवेऽकार्यादौ, युगं दिष्टं तथा कटु ।
 असे द्वन्द्वस्थले धन्वारिष्ठमद्रुमपक्षिणोः ॥ ५६
- धर्मं दानादिके तुल्यभागेऽर्धे ब्राह्मणं श्रुतौ ।
 न्याय्ये सारं पद्ममिभविन्दौ काममनुमतौ ॥ ५७
- खलं भुवि तथा लक्षं, वेद्येऽहः सुदिनैकतः ।
 भूमोऽसंख्यात एकार्थे, पथः संख्याव्ययोत्तरः ५८
- द्वन्द्वैकत्वाव्ययीभावौ, क्रियाऽव्ययविशेषणे ।
 कृत्याः क्तानाः खलजिद्भावे, आ त्वात्त्वादिः समूहजः ५९
- गायत्र्याद्यप्सार्थेऽव्यक्तमथानञ्कर्मधारयः ।
 तत्पुरुषो बहूनां चेच्छाया शालां विना सभा ६०
- राजवर्जितराजार्थराक्षसादेः परापि च ।
 आदावुपक्रमोपज्ञे, कन्थोशीनरनामनि ॥ ६१
- सेनाशालासुराच्छायानिशा वोर्णा शशात्परा ।
 भ्रातृणो गृहतः स्थूणा, संख्याऽदन्ता शतादिका ॥ ६२
- मौक्तिकं माक्षिकं सौप्तिकं क्लीतकं,
 नाणकं नाटकं खेटकं तोटकम् ।
 आह्निकं रूपकं जापकं जालकं,
 वैणुकं गैरिकं कारकं वासुकम् ॥ ६३

रुचक घान्याकनि शलाकाली-
कालिकशल्कोपसूर्यकालकम् ।
कवककिवुकतोकतिन्तिडीकै-

डूक छत्राकत्रिकोल्मुकानि ॥ ६४

मार्द्वीककदम्बके बुकचिमुककुतुकमनूकचित्रके ।

कुहुजक मधुपर्कशीर्षके, जालक कुलक प्रकीर्णकम् ॥ ६५

हृष्टीसकपुष्पके खलिङ्ग, स्फिगमङ्ग प्रगचोचबीजपिञ्जम् ।

रिष्ट फाण्ट ललाटमिष्टव्युष्टकरोटकूपीटचीनपिष्टम् ॥ ६६

युङ्गाटमोरटपिटान्यथ पृष्टगोष्ठे,

माण्डाण्डतुण्डशरणग्रहणेरिणानि ।

पिङ्गाणतीक्ष्णलवणद्रविण पुराण,

त्राण श्रण हिरणकारणकर्मणानि ॥ ६७

पर्याणर्णघ्राणपारायणानि,

श्रीपर्णोष्णे घोरणक्षूणमूतम् ।

प्रादेशान्ताश्मन्तशीत निशान्त

वृत्त तूत्त वार्तवाहित्यमुक्थम् ॥ ६८

अच्छोदगोदकुसिदानि कुसीदतुन्द-

वृन्दास्पद दपदनिम्न सशिल्पतल्पम् ।

कूर्पत्रिविष्टपपरीपवदन्तरीप-

रूप च पुष्पनिकुरम्नकुटुम्बशुल्बम् ॥ ६९

प्रसभतलभशुष्माध्यात्मधामेर्मसूक्ष्मं,
किलिमतलिमतोक्मं युग्मतिग्मं त्रिसंध्यम् ।

किसलयशयनीये सायखेयेन्द्रियाणि,
द्रुवयभयकलत्रद्वापरक्षेत्रसत्रम् ॥ ७०

शृङ्गवेरमजिराभ्रपुष्करं, तीरमुत्तरमगारनागरे ।
स्फारमक्षरकुकुन्दरोदरप्रान्तराणि शिविरं कलेवरम् ॥ ७१

सिन्दूरमण्डूरकुटीरचामर-
कूराणि दूरारवैरचत्वरम् ।
औशीरपातालमुल्लखलार्तवे,
सत्त्वं च सान्त्वं दिवकिण्वयौतवम् ॥ ७२

विश्वं वृशं पलिशमर्पिशकिल्विपानु-
तर्षार्पिपं मिषमृचीषमृजीपशीर्षे ।
पीयूषसाध्वसमहानससाहसानि
कासीसमत्सतरसं यवसं विसं च ॥ ७३

मन्दाक्षवीक्षमथ सक्थि शयातु यातु,
खाद्वाशु तुम्बुरु कशेरु शलालु चालु ।
संयत्ककुन्महदहानि पृषत्पुरीतत्,
पर्वाणि रोम च भसच्च जगल्ललाम ॥ ७४

इति नपुंसकलिङ्गाधिकारः ।

- पुखील्लिङ्गश्चतुर्दशोऽङ्के शङ्कुनिरये च दुर्गति ।
दोर्मूले कक्ष आकरे गङ्गो मूढहि वाणपिप्पलौ ॥ ७५
- नाभि प्राप्यङ्गके प्रधिनेमौ कचन बलिर्गृहे कुट ।
श्रोण्यौषध्यो कटो भ्रमो मोहे पिण्डो वृन्दगोलयो ॥ ७६
- भकनीनिकयोस्तारो, मेऽश्लेषहस्तश्रवणा ।
कण स्फुलिङ्गे लेशे च, वराटो रज्जुशस्त्रयो ॥ ७७
- कुम्भ कलशे तरणि, समुद्रार्कांशुयष्टिषु ।
भागधेयो राजदेये, मेरुजम्बवा सुदर्शन ॥ ७८
- करेणुर्गजहस्तिन्योरल्याख्यापत्यतद्धित ।
लाजवल्लदशौ मूझीहाधा प्रत्ययभेदत ॥ ७९
- शुण्डिकचर्मप्रसेवकौ सल्लकमल्लकवृश्चिका अपि ।
शल्यकघुटिकौ पिपीलिकश्चुलुकहुडुकतुरुष्कतिन्दुका ८०
- शुङ्गोऽथ लङ्घमुजशाटसटा सृपाट,
कीट किटस्फटघटा वरट किलाट ।
चोटश्चपेटफटशुण्डगुडा सशाणा,
स्युर्वारिपर्णफणगर्तरथाजमोदा ॥ ८१
- विधकूपकल्म्वजित्यवर्द्धा, सहचरमुद्गरनालिकेरहारा ।
बहुकरकूसरौ कुठारशारौ, वल्लरशफरमसूरकीलराला ८२
- पटोल कम्बलो मल्लो, दशो गण्डूषवेतसौ ।
लालसो रभसो वर्तिवितस्त्रितयस्त्रुटि ॥ ८३

अभिजात्यौ गन्धर्वी अर्वाचि-

लेन्यण्याणिश्रणयः श्रोण्यग्न्यौ ।

पाष्णीशल्यौ शाल्मलिर्यष्टिसुष्टी,

शोनीमुन्यौ स्वातिगन्ध्रुतिवस्त्यः ॥ ८४

मेथिर्मेधिमशी मपीपुथी चक्षुः पाटलिजाटली अहिः ।

पृश्निग्निभ्यशनी गणिः मृणिर्गौलिः कलिहलीमरीचयः ८५

हन्वाग्वूः कर्कन्धुः सिन्धुर्गुल्युगन्वाद्द्वारुः ।

उगः कन्दुः काकुः किष्कुर्वाद्दिग्गवेधू रा गौर्गाः ॥ ८६

इति पुंश्रीलिङ्गाः ।

पुनपुंसकलिङ्गाऽब्जः, शङ्ख पक्षोऽब्जसंख्ययोः ।

कंसः पुंसि कुशो वर्हिर्वालो द्विवेरकेजयोः ॥ ८७

द्वापरः संजये छेदे, पिप्पलो विष्टरोऽतरौ ।

अब्दो व्रषं दरम्रासे, कुकूलस्तुपपावके ॥ ८८

परीवादपर्यङ्कयोर्जन्यतल्पौ,

तपोधर्मवत्सानि माघोष्णहृत्सु ।

वटस्तुल्यतागोलभक्ष्येषु वर्णः,

सितादिस्वराद्यो रणे संपरायः ॥ ८९

मन्धवो लवणे त्रगो विधुंतुदे ।

स्वदायो कस्ये ॥ ९०

- कर्पूरस्वर्णयोश्चन्द्र, उडावृक्ष छदे दल ।
 धर्म स्वभावे रुचको, मूषामिन्मातुलुङ्गयो ॥ ९१
- पाताले वाडवो चर्द्र, सीसे आमलक फले ।
 पिटजङ्गलसत्त्वानि, पिटकामासजन्तुषु ॥ ९२
- मधुपिण्डौ सुरातन्वोर्नाम शेवालमध्ययो ।
 एकाद्वात्र समाहारे, तथा सूतककूलकौ ॥ ९३
- वैनीतकअमरकौ मरको वलीक-
 वल्मीकनल्कपुलका फरकन्यलीकौ ।
 किंजल्ककल्कमणिकस्तनका वितङ्क-
 वर्चस्कचूचुकतडाकतटाकनङ्का ॥ ९४
- वालक फलकमालकालका,
 मूलकस्तिलकपद्मपातका ।
 कोरक करककन्दुका दुका-
 ऽनीकनिष्कचपका विशेषक ॥ ९५
- शाटककण्टकटङ्कविटङ्का, मधुकगेरुकाकथिाका ।
 पुस्तकमस्तकमुस्तकशाका, वर्णकमोत्रकमुषिकथुङ्का ॥ ९६
- चण्डातरुध्वग्गेचककृष्णानि,
 मस्तिष्कन्यायककण्टकनशङ्कानि ।
 आतङ्कशङ्कमङ्का कटक मङ्गुङ्क,
 पिण्याकशङ्ककमङ्कनङ्कशङ्काः ॥ ९७

नखमुखमधिकङ्गः संयुगः पद्मरागो,
 भगयुगमथ टङ्गोद्योगशृङ्गा निदाघः ।
 क्रकचकवचकूर्चार्धचपुच्छोच्छकच्छाः,
 ब्रजमुटजनिकुञ्जौ कुञ्जभूर्जाम्बुजाश्च ॥ ९८

ध्वजमलयजकूटाः कालकूटारकूटौ,
 कवटकपटखेटाः कर्पटः पिष्टलोष्टौ ।
 नटनिकटकिरीटाः कर्कटः कुक्कुटाद्वौ,
 कुट्यकुटविटानि त्र्यङ्गतः कोट्टकुष्ठाः ॥ ९९

कमठो वारुण्डखण्डषण्डा,
 निगडाक्रीडनडप्रकाण्डकाण्डाः ।
 क्रौण्डण्डतरण्डमण्डमुण्डा,
 दण्डाण्डौ दृढवारवाणवाणाः ॥ १००

कार्षापणश्रवणपक्कणकंकणानि,
 द्रोणापराह्वचरणानि तृणं सुवर्णम् ।
 स्वर्णत्रणौ वृषणभूषणदूषणानि,
 भाणस्तथा किणरणप्रवणानि चूर्णः ॥ १०१

तोरणपूर्तनिकेतनिवाताः, पारतमन्तयुतप्रयुतानि ।
 क्ष्वेडितमक्षतदैवतवृत्तरावतलोहितहस्तशतानि ॥ १०२

उद्यमकामोद्यामाश्रमकुट्टिमकुसुमसंगमा गुल्मः ।

क्षेमक्षौमौ कम्बलिवाहो मैरेयतूर्यौ च ॥

१०९

पूयाऽजन्यप्रमयसमया राजसूयो हिरण्या-

रण्ये संख्यं मलयवलयौ वाजपेयः कषायः ।

शल्यं कुल्याव्ययकंवियवद्रोमयं पारिहार्यः,

पारावारातिखरशिखरक्षेत्रवस्त्रोपवस्त्राः ॥

११०

अलिंजरः कूबरकूरवेरनीहारहिञ्जीरसहस्रमेंद्राः ।

संसारसीरौ तुवरश्च सूत्रशृङ्गारपद्मान्तरकर्णपूराः ॥

१११

नेत्रं वक्रपवित्रपत्रसमरौशीरान्धकारा वरः,

केदारप्रवरौ कुलीरशिशिरावाडम्बरो गह्वरः ।

क्षीरं कोटरचक्रचुक्रतिमिराङ्गारास्तुपारः शरो,

आष्ट्रोपहरराष्ट्रतकजठराद्राः कुञ्जरः पञ्जरः ॥११२

कर्पूरनूपुरकुटीरविहारवार-

कान्तारतोमरदुरोदरवासरणि ।

कासारकेसरकरीरशरीरजीर-

मञ्जीरशेखरयुगंधरवज्रवप्राः ॥

११३

आलवालपलमालपलालाः, पल्वलः खलचपालविशालाः ।

शूलमूलमुकुलास्तलतैलौ, तूलकुञ्जलतमालकपालाः ११४

कमलप्रवालमलयम्वलोत्पलो-

पलशीलशैलशकलाङ्गुलाञ्जला ।

कमल मल मुशलगालकुण्डला ,

रुलल नल निगलनीलमङ्गला ॥ ११५

फाकोलहलाहलौ हल, कोलहलकङ्कालवल्कला ।

सौवर्चलधूमले फल, हालहलजम्बालखण्डला ॥ ११६

लाङ्गुलगरलाविन्द्रनीलगाण्डीरगाण्डिवा ।

उल्लव पारशव पार्श्वीपूर्वत्रिदिवताण्डवा ॥ ११७

निष्ठेव प्रग्नीव शरावरावौ भावङ्गीवशवानि ।

दैव पूर्व पल्लवनल्लवौ, पाश कुलिश कर्कशकोशौ ११८

आकाशकाशकणिगाङ्गुशशेषवेपो-

प्यीधाम्बरीयविपरोहिपमापमेपा ।

प्रत्यूपयूपमथ कोपकरीपकर्प-

वपामिपा रसबुसेकसचिकसाश्च ॥ ११९

कर्पास आसौ दिवसावतसवीतसमांसा पनसोपवासौ ।

निर्यासमासौ चमसामकासञ्जेहानि बर्हो गृहगेहलोहा १२०

पुण्याहदेहौ पटहस्तनुरूहो,

लक्षोऽररिस्थाणुकुमण्डलनि च ।

चाटुश्चदुर्जन्तुकशिप्वणुस्तथा,
 जीवातु कुस्तुम्बरु जानु सानु च ॥ १२१
 कम्बुः सक्तुर्दावर्गुरुर्वास्तु पलाण्डु-
 हिङ्गुः शिग्रुर्दौस्तितउः सीध्वथ भूम ।
 वेम प्रेम ब्रह्म गरुल्लोम विहायः,
 कर्माष्टीवत्पक्ष्मधनुर्नाममहिम्नी ॥ १२२

इति पुनपुंसकलिङ्गाः ।

स्त्रीक्रीवयोर्नखं शुक्तौ, विश्वं मधुकमौपधे,
 माने लक्षं मधौ कल्यं, क्रोडोऽङ्के तिन्दुकं फले ॥
 तरलं यवाग्वां पुष्पे, पाटलं पटलं चये ।
 वसन्ततिलकं वृत्ते, कपालं भिक्षुभाजने ॥ १२३
 अर्धपूर्वपदो नावष्टयणकर्त्रनटौ क्वचित् ।
 चौराद्यमनोज्ञाद्यकवू, कथानककशेरुके ॥ १२४
 वंशिकवक्रौष्ठिककन्यकुब्जपीटानि नक्तमवहित्थम् ।
 रशनं रसनाच्छोटनशुम्बं, तुम्बं महोदयं कांस्यम् ॥ १२५
 मृगव्यचव्ये च वणिज्यवीर्यनासीरगात्रापरमन्दिराणि ।
 तमिस्रशस्त्रे नगरं मसूरत्वक्क्षीरकादम्बरकाहलानि ॥ १२६

स्थालीकठस्थौ स्तलजालपिचला-

गोलायुरास्त्यो वडिश च छटिं च ।

अलाबु जम्बूडहप सर सडो,

रोदोऽर्चिषी दाम गुणे त्वयद् तयद् ॥ १२७

इति ध्यानपुमकण्डिका ।

खतत्रिलिङ्ग सरकोऽनुतर्पे शलल शले ।

करकोऽब्जोपले कोश , शिम्बा नङ्गपिमानयो ॥ १२८

जीव प्राणेपु केडारे, बलज पवने म्बल ।

रहुल वृत्तनक्षत्रपुराद्यामरणामिधा ॥ १२९

मल्लातक आमलको, हरीतकनिमीतको ।

तारकादकपिटकस्फुलिङ्गा विडङ्गतयो ॥ १३०

पट पुटो वटो वाट , कपाटशकटौ ऋट ।

पेटो मठ कुण्डनीडविपाणान्तूणकङ्कतो ॥ १३१

मुस कुथेकुदजृम्भडाडिमा , पिटरप्रतिमग्पात्रकटग ।

नखरो वखरो दर पुरश्छत्र कुत्रलयूणान्मण्डला १३२

नाल्पगालपटलार्गलशुहलकण्डला ।

पूलावहेली कलशकटाहो पट्टिरेण्विपु ॥ १३३

इति खनत्रिङ्गिका ।

- परलिङ्गो द्वन्द्वोऽंशी डेऽर्थो वाच्यवदपत्यमिति नियताः ।
 अल्यारोपाभावे गुणवृत्तेराश्रयाद्वचनलिङ्गे ॥ १३४
- प्रकृतेर्लिङ्गवचने बाधन्ते स्वार्थिकाः क्वचित् ।
 प्रकृतिर्हरीतक्यादिर्न लिङ्गमतिवर्तते ॥ १३५
- वचनं तु खलतिकादिर्वह्वर्थाऽत्येति पूर्वपदभूता ।
 स्त्रीपुंनपुंसकानां सह वचने स्यात् परं लिङ्गम् ॥ १३६
- नन्ता संख्या डतियुग्मदसच्च स्युरलिङ्गकाः ।
 पदं वाक्यमव्ययं चेत्यसंख्यं च तद्वहुलम् ॥ १३७
- निःशेषनामलिङ्गानुशासनान्यभिसमीक्ष्य संक्षेपात् ।
 आचार्यहेमचन्द्रः समद्वभदनुशासनानि लिङ्गानाम् ॥ १३८

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितं लिङ्गानुशासनं समाप्तम् ॥

एकाक्षरकोशः ।

अकारो वासुदेव स्यादाकारस्तु पितामह ।
 पूजायामपि मातृलये आकारश्च प्रकीर्तित ॥ १ ॥
 इकार उच्यते कामो लक्ष्मीरीकार उच्यते ।
 उकार शङ्कर प्रोक्त ऊकारश्चापि लक्षणे ॥ २ ॥
 रक्षणे चापि ऊकार ऊकारो ब्रह्मणि स्मृत ।
 ऋकारो वेदमाता स्यादृकारो दनुजप्रसू ॥ ३ ॥
 लृकारो देवजातीनां माता सद्धि प्रकीर्तिता ।
 लृकार सूर्यते पूर्वर्जनी शब्दकोविदे ॥ ४ ॥
 ऌकार उच्यते विष्णुरैकार स्यान्महेश्वर ।
 ओकारस्तु भवेद्ब्रह्मा ओङ्कारोऽनन्त उच्यते ॥ ५ ॥
 अ स्याच्च परम ब्रह्म अः स्याच्चैव महेश्वर ।
 कः प्रजापतिरुद्दिष्ट, कोऽर्कगाम्यनलेषु च ॥ ६ ॥
 कश्चात्मनि मयूरे च कः प्रकाश उदाहृत ।
 कं शिरो जलमाख्यात कं सुख च प्रकीर्तितम् ॥ ७ ॥
 पृथिव्या कुः समाख्यात कुः शब्देऽपि प्रकीर्तित ।
 स्वमिन्द्रिये स्वमाकाशे स्वः स्वर्गेऽपि प्रकीर्तित ॥ ८ ॥
 सामान्ये च तथा शून्ये स्वशब्द परिकीर्तित ।
 गो गणेश समुद्दिष्टो गन्धर्वो गः प्रकीर्तित ॥ ९ ॥

गं गीतं गा च गाथा स्याद्गौश्च धेनुः सरस्वती ।
 घा घण्टाथ समाख्याता घो घनश्च प्रकीर्तितः ॥१०॥
 घो. घण्टाहननेऽधर्मे कुर्वोणा वूर्ध्वनावपि ।
 ङकारो भैरवः ख्यातो ङकारो विषयस्पृहा ॥११॥
 चश्चन्द्रमाः समाख्यातो भास्करे तस्करे मतः ।
 निर्मलं छं समाख्यातं तरले छः प्रकीर्तितः ॥१२॥
 छेदके छः समाख्यातो विद्वद्भिः शब्दकोविदैः ।
 जकारो गायने प्रोक्तो जेमने जः प्रकीर्तितः ॥१३॥
 जेता जश्च प्रकथितः सूरिभिः शब्दशासने ।
 रवो झकारः कथितो नष्टे झश्चोच्यते बुधैः ॥१४॥
 झकारश्च तथा वायौ नेपथ्ये समुदाहृतः ।
 ञकारो गायने प्रोक्तो ञकारो झर्झरध्वनौ ॥१५॥
 टो धरित्र्यां च करके टो ध्वनौ च प्रकीर्तितः ।
 ठकारो जनतायां स्याट्टो ध्वनौ च शठेऽपि च ॥१६॥
 ठो महेशः समाख्यातश्च शून्ये प्रकीर्तितः ।
 वृहद्भनौ च ठः प्रोक्तस्तथा चन्द्रस्य मण्डले ॥१७॥
 डकारः शङ्करे त्रासे ध्वनौ भीमे निरुच्यते ।
 ढकारः कीर्तिता ढक्का निर्गुणे निर्धने मतः ॥१८॥
 णकारः सूकरे ज्ञाने निश्चये निर्णयेऽपि च ।
 नकारः कीर्तितश्चौरे क्रोडपुच्छे प्रकीर्तितः ॥१९॥

शिलोच्चये थकार स्यात्थकारो नयरक्षणे ।
 दकारोऽग्रे कलत्रे च छेदे दाने च दातरि ॥२०॥
 धं धने सधने धः स्याद्विधातरि मनावपि ।
 धिपणा धीः समाख्याता धूश्चैव भारविचयो ॥२१॥
 नेता नश्च समाख्यातस्तरणौ नः प्रकीर्तित ।
 नकार सौगते बुद्धौ स्तुतौ वृक्षे प्रकीर्तित ॥२२॥
 नशब्द स्वागते बन्धौ वृक्षे सूर्ये च कीर्तित ।
 पः कुबेर समाख्यात पश्चिमे च प्रकीर्तित ॥२३॥
 पवने पः समाख्यात पः स्यात्पाने च पातरि ।
 कफे वारे फकार स्यात्तथाऽऽह्वाने प्रकीर्तित ॥२४॥
 फूत्कारोपि च फः प्रोक्तस्तथा निष्फलभाषणे ।
 बकारो वरुण प्रोक्त कलशे चः फलेऽपि च ॥२५॥
 वक्ष स्थले च चः प्रोक्तो गदाया समुदाहृत ।
 नक्षत्रे भं बुधा प्राहुर्भवने भः प्रकीर्तित ॥२६॥
 दीप्तिर्भा स्याच्च भूर्भूमिर्भीर्भय कथित बुधे ।
 भः शिवश्चन्द्रमा घेषा मा लक्ष्मीश्च प्रकीर्तित ॥२७॥
 भा च भातरि माने च घन्धने भः प्रकीर्तित ।
 यशो यः कथित मान्नेर्यो वायुरिति शब्दित ॥२८॥
 याने यातरि यस्त्यागे कथित शब्दवेदिभि ।
 रश्च रामेऽनिले बहौ मूमावपि घनेऽपि च ॥२९॥

इन्द्रियेन्धनरोगे च रूर्भवे च प्रकीर्तितः ।
 लो दीप्तौ घां लश्च भूमौ भये चाह्लादनेऽपि च ॥३०॥
 लो वाते लवणे च स्याद्दो दाने च प्रकीर्तितः ।
 लः श्लेपे चाशये चैव प्रलये साधनेऽपि लः ॥ ३१ ॥
 मानसे वरुणे चैव लकारः सान्त्वनेऽपि च ।
 विश्व पक्षी निगदितो गगनं परिकीर्तितम् ॥ ३२ ॥
 शं सुखं शंकरः श्रेयः ज्ञाश्च सीम्नि निगद्यते ।
 शयने ज्ञाः समाख्यातो हिंसायां ज्ञो निगद्यते ॥३३॥
 पः कीर्तितो बुधैः श्रेष्ठे पश्च गम्भीरलोचने ।
 उपसर्गे परोक्षे च पकारः परिकीर्तितः ॥ ३४ ॥
 सः कोपे वरणे सः स्यात्तथा शूलिनि कीर्तितः ।
 सा च लक्ष्मीर्बुधैः प्रोक्ता गौरी सा च स ईश्वरः ३५
 हः कोपे वारणे हश्च तथा शूली प्रकीर्तितः ।
 हिः पद्मावरणे प्रोक्तो हिः स्याद्धेत्ववधारणे ॥३६॥
 क्षः क्षेत्रे वक्षसि प्रोक्तो बुधैः क्षः शब्दशासने ।
 क्षिः क्षेत्रे क्षत्ररक्षे च नृसिंहे च प्रकीर्तितः ॥३७॥
 आगमेभ्योऽभिधानेभ्यो धातुभ्यः शब्दशासनात् ।
 एवमेकाक्षरं नामाभिधानं रचितं मया ॥ ३८ ॥

श्रीः ।

श्रीपुरुयोत्तमदेवमणीतः शोरा

शब्दभेदप्रकाशः ।

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रबोधमाधातुमशाब्दिकाना

कृपामुपेत्याविशता कवीनाम् ।

कृतो मया रूपमवाप्य शब्द-

भेदप्रकाशोऽखिलवाच्यार्थ ॥ १ ॥

विन्धादगारभागारमपगामापगामपि ।

अरातिमारातिमथो अम आम प्रकीर्तितः ॥ २ ॥

मवेन्मर्ष आमर्षोऽप्यहुरोऽहूर एव च ।

अन्तरिक्षमन्तरीक्षमस्त्योऽगस्तिरेव च ॥ ३ ॥

अटरूपश्चाटरूपोऽप्यवस्योऽवस्य एव च ।

प्रतिश्याय प्रतीश्यायो मल्लूको मल्लुकोऽपि च ॥ ४ ॥

उल्लूकमुल्लुक प्राहु शम्बूकमपि शम्बुकम् ।

जलुका स्याज्जलूकापि मयूरो मयुरो मत ॥ ५ ॥

वास्तुक चापि वास्तूक देवकी दैवकीति च ।

ज्योतिष ज्यौतिष चापि छेयन छीवन तथा ॥ ६ ॥

सूत्रामापि च सुत्रामा हनूमान्हनुमानपि ।
 दुषणं स्याद्दूषणं च भवेदुषरमूषरम् ॥ ७ ॥
 वन्धूरं वन्धुरं च स्यादूरीकृतमुरीकृतम् ।
 वाहीकं वाहिकं चापि गाण्डीवं गाण्डिवं तथा ॥ ८ ॥
 उषाप्यूषा ननन्दा च ननान्दापि प्रकीर्तिता ।
 चाण्डालोऽपि च चण्डालो वादान्योऽपि वदान्यवत् ॥ ९ ॥
 हालहलं हालहलं वदन्त्यपि हलाहलम् ।
 हल्लालं च हलालं च हाहलं च प्रचक्षते ॥ १० ॥
 प्रक्काणः प्रक्काणश्चापि श्यामाकः श्यामकोऽपि च ।
 साहचरः सहचरः स्फाटिकं स्फटिकं तथा ॥ ११ ॥
 गन्धर्वोऽपि च गान्धर्वश्चमरश्चामरस्तथा ।
 चोरश्चौरश्चटुश्चाटुश्चोलं चेलं चमुश्चमूः ॥ १२ ॥
 चञ्चुश्चञ्चूस्तलस्तालः श्यामलः स्यामलस्तथा ।
 धान्याकमपि धन्याकं युतकं यौतकं तथा ॥ १३ ॥
 कवाटं च कपाटं च कविलं कपिलं तथा ।
 करवालः करपालोऽवनीपकवनीपकौ ॥ १४ ॥
 पारावतः पारवतो जरा स्याज्जरसा सह ।
 जटायुषा जटायुश्च विन्ध्यादायुस्तथाऽऽयुषा ॥ १५ ॥
 सायं सायो भवेत्कोशः क्रोषः शण्डश्च षण्डवत् ।
 भाविकं भविकं चापि मुषलं मुसलं तथा ॥ १६ ॥

वेधो वेपथ्व कथितो बुयोऽपि स्याद्बुसस्तथा ।
 स्याद्बुनुर्धनुषा सार्धं जरसा च जरा विदु ॥ १७ ॥
 सूकर शूकरोऽपि स्यात्सृगालश्च शृगालवत् ।
 सूर शूरश्च कथित कलस कलशोऽपि च ।
 तनुश्च तनुषा सार्धं धनुना च धनुर्विदु ॥ १८ ॥
 शुनासीर शुनासीरो नारायणनरायणौ ।
 यातुघानो जातुघानो लक्ष्णो रक्ष्मणोऽपि च ॥ १९ ॥
 श्वशुर स्वसुरोऽपि स्याच्चरित्र चरित तथा ।
 पारद पारत वासा वासक कृमिण कृमि ॥ २० ॥
 त्रिफला त्रिफल चापि कृसरा किशरापि च ।
 भवेद्वृष्टिस्तथा विष्टि प्रियाल स्यात्प्रियालवत् ॥ २१ ॥
 कलाटिन कलाटीनो बलिशो बडिशोऽपि च ।
 संकर शकरोऽपि स्यान्महलो मुद्गलोऽपि च ॥ २२ ॥
 मुद्गरो महुरश्वापि मकुट मुकुट त्विह ।
 सुकृत सूकृत चापि चुलुक चूलुक तथा ॥ २३ ॥
 करञ्ज करजोऽपि स्यात्परेत प्रेत उच्यते ।
 किर्मीरोऽपि च कर्मीरो हायन हयन स्मृतम् ॥ २४ ॥
 शौण्डीयमपि शौण्डीरं ज्येष्ठे ज्यैष्ठ्योऽपि दृश्यते ।
 सौदाम्नी च सुदाम्नी च सौदामन्यापि दृश्यते ॥ २५ ॥

जरठो जठरोऽपि स्यान्निमेषो निमिषोऽपि च ।
 वुको वकश्च कुसुमे मदनो मलयो द्रुमे ॥ २६ ॥
 आराग्वधारग्वधौ च खुरकक्षुरकावपि ।
 पृष्णिः पृश्निश्च सरयूः सरयुश्च निगद्यते ॥ २७ ॥
 नीलङ्गुरापि नीलाङ्गुरीश्वरी चेश्वरापि च ।
 तापिच्छमपि तापिञ्छं त्रपुषं त्रापुषं तथा ॥ २८ ॥
 डिण्डिरोऽपि च डिण्डीरः परशं पर्शुना सह ।
 वालुका वालिका चापि दोर्दोषापि भुजा भुजः ॥ २९ ॥
 बाहुर्वाहा तृषा तृष्णा संध्या स्यात्संधिना सह ।
 भगिनीमपि भग्नीं च जल्लरीं जल्लरीं विदुः ॥ ३० ॥
 वेत्रं च वेतसा सार्धमेधमाहुस्तथैधसा ।
 संवलनं संवरणं तलुनी तरुणी तथा ॥ ३१ ॥
 प्रमदावनं प्रमदवनं प्रवणं परिकीर्तितम् ।
 खरुलिका खुरलिका वज्रं वज्रोऽशनिस्तथा ॥ ३२ ॥
 शिलमुञ्छं शिलोञ्छं च भवेदुञ्छशिलं तथा ।
 आशिराश्याऽहिदंष्ट्रायां लक्ष्मीर्लक्ष्मी हरेः प्रिया ॥ ३३ ॥
 कुमुदं कुमुदश्चापि योषित् स्याद्योषिता सह ।
 तमस्तु तमसा प्रोक्तं रजसापि रजः समम् ॥ ३४ ॥
 जल्लकास्तु जलौकामिः कथितोऽयं जलौकसः ।
 दिवा दिवं च कथितं पर्षः स्यात्पर्षदा सह ॥ ३५ ॥

वर्षा स्युर्वरिपाभिस्तु हविषापि हविस्तथा ।

सर्पप स्यात्सरिपप कर्ष स्यात्करिपेण च ॥ ३६ ॥

मारिपो मर्ष इत्युक्त परशु पर्श एव च ।

हारितो हरितोऽपि स्यान्मुनिपक्षिविशेषयो ॥ ३७ ॥

तुवरस्तूवरोऽपि स्यात्कुवर कृवरस्तथा ।

उत्तमोऽनुत्तमोऽपि स्यादाहत स्यादनाहतम् ॥ ३८ ॥

उदारे चानुदार स्यादुदग्ने चानुदग्रवत् ।

कोकोण कोंकणश्चापि मिहिरो महिरस्तथा ॥ ३९ ॥

महिलाया महेलापि महला स्यान्महेलिका ।

छेदश्छेकश्च छेकालो विदग्धे छेकिलोऽपि च ॥ ४० ॥

गूगुलो गुग्गुलोऽपि स्याद्विङ्गूले चापि हिङ्गुलम् ।

मन्दिरे मन्दिरापि स्याद्वीर्ये वीर्यापि कथ्यते ॥ ४१ ॥

मुक्तेऽप्यवाल चावालमुदके स्यादुद समम् ।

दुष्टभेदे शतरुप शतारुश्च निगद्यते ॥ ४२ ॥

द्रेषद्रेषाणद्रकाणा भवन्त्यपि द्रकाणवत् ।

पत्राङ्गमपि पत्राङ्गे कुदालश्च कुदालवत् ॥ ४३ ॥

मारुप मारिप शाके प्रीहा प्रीहा गदेऽपि च ।

फेणाफेणिस्तथाव्यादौ करिण्या कारिणीति च ॥ ४४ ॥

धरित्री धारयित्री च तरीपी तारपी तथा ।

कन्याकुब्ज कान्यकुब्ज कोशलोत्तरकोशला ॥ ४५ ॥

वाराणसीत्यपि प्रोक्ता वारणासी वराणसी ।
 ताम्रलिप्ता दामलिप्ता तुङ्गोऽप्युत्तुङ्ग इत्यपि ॥ ४६ ॥
 अन्तस्थीयकारश्च पवनस्य तु कथ्यते ।
 तन्नवायस्य वायेऽपि तत्रादित्वं च दृश्यते ॥ ४७ ॥
 एवमन्येऽपि चार्हादावूह्या वर्णप्रयोगतः ।
 मूर्धरेफादयो ज्ञेयाश्छन्दोभङ्गभयादिह ॥ ४८ ॥
 छन्दावभिप्रायवशौ कलजः स्यात्कलाजवत् ।
 ह्रस्वादिरपि पीडायां धनुःकोट्यामपीप्यते ॥ ४९ ॥
 एतौ मध्यतवर्गीयौ वैडूर्यमणिशाद्वलौ ।
 तालव्यमध्यो विशद् ऊर्ध्वशब्दो वकारवान् ॥ ५० ॥
 यावन्यां च भवान्यां च श्रावणे मासि मध्यवः ।
 शफे खुरं कवर्गीयं क्षकारश्च क्षुरप्रके ॥ ५१ ॥
 नापितस्योपकरणे कषसंयोग इष्यते ।
 अव्ययान्यव्ययं शत्रौ दोषाशब्दः प्रचक्षते ॥ ५२ ॥
 प्रायो भवेयुः प्रचुरप्रयोगाः
 प्रामाणिकोदाहरणे प्रतीताः ।
 रूपादिभेदेषु विचारणेषु
 विचक्षणो निश्चयतामुपैति ॥ ५३ ॥
 कचिन्मात्राकृतो भेदः कचिद्वर्णकृतोऽत्र च ।
 कचिदर्थान्तरोल्लेखाच्छब्दानां रूढितः कचित् ॥ ५४ ॥

जागर्ति यस्यैप मन सरोजे

स एव शब्दार्थविवर्तनेश ।

निजप्रयोगार्पितकामचार

परप्रयोगार्थविशारदश्च ॥ ५५ ॥

इति पुरुषोत्तमदेवकृत शब्दमेदप्रकाश समाप्त ॥

उदयानन्द भज्यालोपाध्यायस्येद पुस्तक पराधम् ।

श्रीमत्सुधाकलशमुनिपुङ्गवप्रणीता

॥ श्रीएकाक्षरनाममाला ॥

श्रीवर्धमानमानम्य सर्वातिशयसुन्दरम् ।

एकाक्षरनाममाला कीर्तयामि यथाश्रुतम् ॥ १ ॥

अः पुलिङ्गशार्ङ्गधारिण्य स्वल्पोऽर्थेऽव्यय पुन ।

विरिञ्चावाश्च पुलिङ्ग आ वाक्ये सरणेऽव्यय ॥ २ ॥

आः सतापेऽव्यय क्रुध्यामव्ययोऽप्यधृतौ स्मृतौ ।

इ कामे पुलिङ्ग इ चाव्यय कोपोक्तिखेदयो ॥ ३ ॥

ईः पद्मायामव्ययस्त्वी प्रत्यक्षे दु खभावने ।

प्रकोपे सनिधौ चैव पुलिङ्ग उर्ध्वपध्वजे ॥ ४ ॥

रोपोक्तौ मन्त्रणेऽप्यर्थेऽव्यय उ त्वव्ययस्तथा ।

प्रश्ने चाङ्गीकृते रोपे पुलिङ्ग ऊस्तु रक्षणे ॥ ५ ॥

ऊमव्ययः प्रकर्षोक्तौ प्रश्ने ऋर्देवमातरि ।

अव्यय ऋ तु कुत्सायां वचनेऽपि तथैवच ॥ ६ ॥

ऋस्त्वजे दानवाञ्छायां ऋश्च स्याद्देवमातरि ।

ऋर्वाराह्यां भवेदेस्तु विष्णावैस्तु वृषध्वजे ॥ ७ ॥

ओरूर्ध्वलिङ्ग आहूतावव्ययः स्यादनन्त ओ ।

संबोधने चाव्यय ओ परब्रह्मण्यमः शिवे ॥ ८ ॥

कः सूर्यमित्रवाय्वग्निब्रह्मात्मयमकेकिषु ।

प्रकाशवक्त्रयोश्चापि कं नीरसुखमूर्धसु ॥ ९ ॥

कुर्मूकुत्सितशब्देषु पापीयसि निवारणे ।

ईषदर्थे च किंशब्दः कुत्सने क्षेपप्रश्नयोः ॥ १० ॥

वितर्काश्चर्यनिन्दासु किंशब्दः स्यात् कियानपि ।

स्वमिन्द्रियस्वर्गशून्यभूषाकाशसुखेषु च ॥ ११ ॥

संविदि शून्यखण्डे च वर्तते स्वश्च भास्करे ।

गो गन्धर्वे गणेशे च गीते गं गश्च गातरि ॥ १२ ॥

गौर्वाणीवाणभूरश्मिवज्रस्वर्गाक्षिवारिषु ।

दिशि धेनौ श्रुतेश्चर्यां गणेशे चापि गौः स्मृतः ॥ १३ ॥

घः कुम्भे हनने घोषान्तर्भावकिङ्किणीष्वपि ।

ङो विषये भैरवे च चस्तरौ चन्द्रचौरयोः ॥ १४ ॥

चुश्चकोरे समाख्यातश्चकारः पुनरव्ययः ।

अन्योऽन्यार्थे विकल्पार्थे समासे पादपूरणे ॥ १५ ॥

पक्षान्तरे समूहार्थे हेतावबधृतावपि ।

अन्वाचये तथा तुल्ययोगिताया च कीर्तित ॥१६॥

छः सूर्ये छेदके ख्यातस्तथा सवरणे भवेत् ।

छञ्च छन्दसि तडिति निर्मले च तथा स्मृत ॥१७॥

जश्च जेतारि जनने विगते जिस्तु जेतारि ।

जूर्विहायसि जवने पिशाच्या विगतेऽपि च ॥ १८ ॥

ज्ञो नक्त गायने नष्टे घर्घरध्वनिनामनि ।

चारुवाक्चारयोर्ज्ञस्तु व्यूहने गूढरूपके ॥ १९ ॥

टः पृथिव्या ध्वनौ वायौ करञ्जे टं पुनर्भुवि ।

चकोरेऽब्दे तथा ठस्तु घटे शून्ये बृहद्ध्वनौ ॥ २० ॥

चन्द्रस्य मण्डले रुद्रे डो वृषाङ्के ध्वनावपि ।

बन्दिबृन्दे तथा डः स्यात् यामिनीपतिमण्डले ॥ २१ ॥

ढो दक्षाया समाख्यातस्तथा ढा निर्गुणे ध्वनौ ।

णः प्रकटे निष्कले च प्रस्तुते ज्ञानबन्धयो ॥२२॥

तकारस्तस्करे युद्धे क्रोडे पृच्छे च ता श्रियाम् ।

तु स्यात्पूर्वे निवृत्तौ च पूर्वस्मादवधारणे ॥ २३ ॥

विलक्षणे विकल्पार्थे थो भवेद्भयरक्षणे ।

भूधरे च तथा भारे दौ दाने दायकेऽपि च ॥२४॥

दाने दातारि दा केचिद्विदुर्दा छेदबन्धयो ।

दं कलत्र तथा धञ्च धीरे च धनदे धने ॥ २५ ॥

ऊमव्ययः प्रकर्षोक्तौ प्रश्ने ऋर्देवमातरि ।
 अव्यय ऋ तु कुत्सायां वचनेऽपि तथैवच ॥ ६ ॥
 ऋस्त्वजे दानवाञ्छायां ऋश्च स्याद्देवमातरि ।
 ऋर्वाराह्यां भवेदेस्तु विष्णावैस्तु वृषध्वजे ॥ ७ ॥
 ओरूर्ध्वलिङ्ग आहूतावव्ययः स्यादनन्त ओ ।
 संबोधने चाव्यय ओ परब्रह्मण्यम्ः शिवे ॥ ८ ॥
 कः सूर्यमित्रवाय्वग्निब्रह्मात्मयमकेकिषु ।
 प्रकाशवक्त्रयोश्चापि कं नीरसुखमूर्धसु ॥ ९ ॥
 कुर्भूकुत्सितशब्देषु पापीयसि निवारणे ।
 ईषदर्थे च किंशब्दः कुत्सने क्षेपप्रश्नयोः ॥ १० ॥
 वितर्काश्चर्यनिन्दासु किंशब्दः स्यात् कियानपि ।
 स्वमिन्द्रियस्वर्गशून्यभूषाकाशसुखेषु च ॥ ११ ॥
 संविदि शून्यखण्डे च वर्तते स्वश्च भास्करे ।
 गो गन्धर्वे गणेशे च गीते गं गश्च गातरि ॥ १२ ॥
 गौर्वाणीवाणभूरश्मिवज्रस्वर्गाक्षिवारिषु ।
 दिशि धेनौ श्रुतेश्चर्या गणेशे चापि गौः स्मृतः ॥ १३ ॥
 घः कुम्भे हनने घोषान्तर्भावकिङ्किणीष्वपि ।
 डो विषये भैरवे च चस्तरौ चन्द्रचौरयोः ॥ १४ ॥
 चुश्चकोरे समाख्यातश्चकारः पुनरव्ययः ।
 अन्योऽन्यार्थे विकल्पार्थे समासे पादपूरणे ॥ १५ ॥

पक्षान्तरे समूहार्थे हेताववधृतावपि ।
 अन्वाचये तथा तुल्ययोगिताया च कीर्तित ॥१६॥
 छः सूर्ये छेदके ख्यातस्तथा सवरणे भवेत् ।
 छञ्च छन्दसि तडिति निर्मले च तथा स्मृत ॥१७॥
 जश्च जेतरी जनने विगते जिस्तु जेतरी ।
 जूविंहायसि जवने पिशाच्या विगतेऽपि च ॥ १८ ॥
 झो नक्त गायने नष्टे घर्घरध्वनिनामनि ।
 चारुवाक्चारयोर्झस्तु व्यूहने गूढरूपके ॥ १९ ॥
 टः पृथिव्या ध्वनौ वायौ करङ्गे टं पुनर्भुवि ।
 चकोरेऽब्दे तथा ठस्तु घटे शून्ये बृहद्भनौ ॥ २० ॥
 चन्द्रस्य मण्डले रुद्रे ङो वृषाङ्गे ध्वनावपि ।
 वन्दिघृन्दे तथा ङः स्यात् यामिनीपतिमण्डले ॥ २१ ॥
 ङो ङकाया समाख्यातस्तथा ङा निर्गुणे ध्वनौ ।
 णः प्रकटे निष्कले च प्रस्तुते ज्ञानबन्धयो ॥२२॥
 तकारस्तस्करे युद्धे क्रोडे पृच्छे च त्वा श्रियाम् ।
 तु स्यात्पूर्वे निवृत्तौ च पूर्वस्मादवधारणे ॥ २३ ॥
 विलक्षणे विकल्पार्थे थो भवेद्भयरक्षणे ।
 मूधरे च तथा भारे दो दाने दायकेऽपि च ॥२४॥
 दाने दातरि दा केचिद्विदुर्दा छेदबन्धयो ।
 दं कलत्र तथा धञ्च धरि च धनदे धने ॥ २५ ॥

हः शूलिनि करे नीरे क्रोधे गर्भप्रभाषणे ।
 निवासेऽथाव्ययो हः स्यात्संबुद्धौ पादपूरणे ॥ ४५ ।
 अव्ययो ह्रा स्मृतः शोके तथा दुःखविपादयो ।
 हि हेतौ पादपूर्तौ च विशेषे चावधारणे ॥ ४६ ॥
 स्फटे दानेऽथाव्ययो ही दुःखहेतौ च विस्मये ॥
 विपादे चाव्ययो हं तु नये काये च भाषणे ॥ ४७ ॥
 हुमव्ययः परिप्रश्ने वितर्के वचने तु हौ ।
 हे कुत्सायां तथा हेतौ हूतौ संबोधने तु हौ ॥ ४८ ॥
 राक्षसे क्षस्तथा क्षेत्रे शब्दा ये द्व्यक्षरादयः ।
 खरान्ता व्यञ्जनान्ताश्च ज्ञेया ग्रन्थातरात्तु ते ॥ ४९ ॥
 मलधारिगच्छभर्तुः सूरेः श्रीराजशेखरस्य गुरोः ।
 शिष्यः सुधाकलश इत्येकाक्षरनाममालिकामतनोत्

इति एकाक्षरनाममाला समाप्ता ॥